

JONATAN VINKLER (UR.)

Primož Trubar

Ta evangeli
svetiga Matevža

1555

Ta pervi deil tiga
Noviga testamenta

1557

ZBRANA DELA PRIMOŽA TRUBARJA • 12

ZBRANA DELA PRIMOŽA TRUBARJA

JONATAN VINKLER (UR.)

Primož Trubar
Ta evangeli svetiga
Matevža
1555

Ta pervi deil tiga
Noviga testamenta
1557

ZBRANA DELA PRIMOŽA TRUBARJA • 12

Jonatan Vinkler (ur.), *Primož Trubar, Ta evangeli svetiga Matevža 1555;
Ta prvi deil tiga Noviga testamenta 1557*
Znanstvena monografija

Zbirka: *Zbrana dela Primoža Trubarja, 12*

Urednik zbirke in izdaje, transkribiral, prevedel, opombe in komentarje napisal: *dr. Jonatan Vinkler*

Spremne besede napisali: *dr. Kludija Sedar, mag. Geza Filo, dr. Jonatan Vinkler*

Oblikovanje in prelom: *ing. Primož Orešnik*

Digitalizacija: *dr. Jonatan Vinkler*

Založnik: *Pedagoški inštitut*

Za založnika: *dr. Igor Ž. Žagar*

Ljubljana 2017

ISBN 978-961-270-269-4 (pdf)

<http://www.pei.si/ISBN/978-961-270-269-4.pdf>

ISBN 978-961-270-270-0 (html)

<http://www.pei.si/ISBN/978-961-270-270-0/index.html>

DOI: <https://www.doi.org/10.32320/978-961-270-269-4>

© 2017 Pedagoški inštitut

Izid Zbranih del Primoža Trubarja 12 je podprt iz večletnega projekta objave zahtevnih knjižnih del, ki ga financira
Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=293192448

ISBN 978-961-270-269-4 (pdf)

ISBN 978-961-270-270-0 (html)

VSEBINA

Ta evangeli svetiga Matevža, zdai prvič v ta slovenski iezig preobernen (1555) 13

Od s. Matevža lebna 14

Tei pravi cerqvi Božy tiga slovenskiga iezika 15

Tii sumarii vseh capitolov svetiga Matevža 21

Lubi Slovenci 33

Evangeli s. Matevža 35

TA I. CAP.	35	TA XV. CAP.	107
TA II. CAP.	38	TA XVI. CAP.	112
TA III. CAP.	43	TA XVII. CAP.	117
TA IIII. CAP.	46	TA XVIII. CAP.	121
TA V. CAP.	50	TA XIX. CAP.	127
TA VI. CAP.	56	TA XX. CAP.	131
TA VII. CAP.	62	TA XXI. CAP.	136
TA VIII. CAP.	66	TA XXII. CAP.	144
TA IX. CAP.	71	TA XXIII. CAP.	150
TA X. CAP.	76	TA XXIII. CAP.	155
TA XI. CAP.	82	TA XXV. CAP.	162
TA XII. CAP.	86	TA XXVI. CAP.	169
TA XIII. CAP.	94	TA XXVII. CAP.	180
TA XIII. CAP.	102	TA XXVIII. CAP.	190

Ta prvi deil tiga Noviga testamenta (1557)	197		
Ena prava kersčanska molytov	199		
Ta prvi deil tiga Noviga testamenta, v tim so štiri evangelisti inu Diane tih iogrov	201		
Ta summa – en kratig navuk od vsiga S. Pisma	203		
Ta evangeli skuzi s. Matevža zapissan	209		
Ta I. CAP.	209	TA XV. CAP.	251
TA II. CAP.	211	TA XVI. CAP.	254
TA III. CAP.	213	TA XVII. CAP.	257
TA IIII. CAP.	215	TA XVIII. CAP.	260
TA V. CAP.	217	TA XIX. CAP.	263
TA VI. CAP.	221	TA XX. CAP.	265
TA VII. CAP.	224	TA XXI. CAP.	268
TA VIII. CAP.	227	TA XXII. CAP.	273
TA IX. CAP.	230	TA XXIII. CAP.	276
TA X. CAP.	233	TA XXIII. CAP.	279
TA XI. CAP.	237	TA XXV. CAP.	283
TA XII. CAP.	239	TA XXVI. CAP.	287
TA XIII. CAP.	244	TA XXVII. CAP.	294
TA XIII. CAP.	249	TA XXVIII. CAP.	299

Ta sveti evangelion od Jezusa Christusa, pissan
skuzi s. Marca 303

TA I. CAP.	303	TA IX. CAP.	331
TA II. CAP.	306	TA X. CAP.	335
TA III. CAP.	309	TA XI. CAP.	340
TA IIII. CAP.	312	TA XII. CAP.	343
TA V. CAP.	315	TA XIII. CAP.	347
TA VI. CAP.	319	TA XIII. CAP.	350
TA VII. CAP.	324	TA XV. CAP.	356
TA VIII. CAP.	327	TA XVI. CAP.	360

Ta s. evangeli od s. Lukeža zapissan 363

TA I. CAP.	363	TA XIII. CAP.	418
TA II. CAP.	369	TA XIII. CAP.	422
TA III. CAP.	373	TA XV. CAP.	425
TA IIII. CAP.	377	TA XVI. CAP.	428
TA V. CAP.	380	TA XVII. CAP.	431
TA VI. CAP.	384	TA XVIII. CAP.	433
TA VII. CAP.	389	TA XIX. CAP.	437
TA VIII. CAP.	393	TA XX. CAP.	441
TA IX. CAP.	399	TA XXI. CAP.	445
TA X. CAP.	404	TA XXII. CAP.	448
TA XI. CAP.	408	TA XXIII. CAP.	453
TA XII. CAP.	413	TA XXIII. CAP.	458

Ta sveti evangelium skuzi s. loannesa zapissan 463

TA I. CAP.	463	TA XII. CAP.	505
TA II. CAP.	467	TA XIII. CAP.	509
TA III. CAP.	469	TA XIII. CAP.	513
TA IIII. CAP.	472	TA XV. CAP.	516
TA V. CAP.	476	TA XVI. CAP.	518
TA VI. CAP.	480	TA XVII. CAP.	521
TA VII. CAP.	485	TA XVIII. CAP.	523
TA VIII. CAP.	489	TA XIX. CAP.	527
TA IX. CAP.	495	TA XX. CAP.	531
TA X. CAP.	498	TA XXI. CAP.	534
TA XI. CAP.	501		

Ta druge buqve svetiga Lukeža od tiga diane tih iogrov 538

TA I. CAP.	538	TA XV. CAP.	588
TA II. CAP.	540	TA XVI. CAP.	592
TA III. CAP.	545	TA XVII. CAP.	596
TA IIII. CAP.	547	TA XVIII. CAP.	599
TA V. CAP.	551	TA XIX. CAP.	602
TA VI. CAP.	555	TA XX. CAP.	606
TA VII. CAP.	557	TA XXI. CAP.	610
TA VIII. CAP.	562	TA XXII. CAP.	614
TA IX. CAP.	566	TA XXIII. CAP.	617
TA X. CAP.	570	TA XXIII. CAP.	621
TA XI. CAP.	575	TA XXV. CAP.	624
TA XII. CAP.	577	TA XXVI. CAP.	627
TA XIII. CAP.	580	TA XXVII. CAP.	630
TA XIII. CAP.	585	TA XXVIII. CAP.	634

Geza Filo, Trubarjeva teološka misel znotraj sosledja njegove, evropske reformacijske poti	641
Klaudija Sedar, »Berite tedaj veselu le-ta evangeli, dotle tii drugi pride«	649
Jonatan Vinkler, K 12. knjigi Zbranih del Primoža Trubarja Uredniško poročilo	657

TA EVAN-
GELI SVETIGA MA-
TEVŽA, ZDAI PERVIČ V TA
slovenski iezig preo-
bernen.

EVANGELIUM D. N. IESV
Christi, authore Mattæo. Nunc
primum versum in linguam
schlavicam.¹

MATTH. XXI.

Dabitur genti facienti fructus eius.²

M. D. LV.

¹Evangelij gos-
poda našega Jezusa
Kristusa po Mateju.
Sedaj prvič v slovan-
skem jeziku.

² Mt 21,43: »Zato
vam pravim: Vzelo
se vam bo Božje
kraljestvo in dalo
ljudstvu, ki bo ob-
rodilo njegove sa-
dove.« »//deo dico
vobis quia auferetur
a vobis regnum Dei
et dabitur genti faci-
enti fructus eius.«

Od s. Matevža lebna s. Ieronim taku pisše.³

3| S. Eusebii Hieronymi Stridonensis presbyteri Commentariorum in Evangelium Matthæi ad Eusebium libri quatuor (J. P. Migne, Patrologia Latina, vol 26, 0018 B).

Matevž, katerimu ie tudi Levi ime, ie iz colnarie en ioger sturien. On ie ta prvi, kir ie v ti Iudovski deželi za volo tih obrezanih, kir so verovali, ta evangeli s teimi iudovskimi puhstabi inu bessedami vkupe postavil. Du ie pag potle ta isti v to gersčino preobernel, se stonovitu ne vei. Anpag ta iudovski še zdai v tim cesarienskim buqviskimu hramu imaiio. To isto buqvaryo ie ta Pamfilus Martirnik⁴ s flissom zlužil. Meni so ty nazarei, kir v tim meistu Berea te buqvi imaiio, tudi dali doli zapissati. V katerim se ima zamerkati, de kir kuli ta evangelist v suim oli tiga Gospudi Ohranenica imeni tu pričovane tiga Stariga pisma stavi naprei, taku on tu istu nekar iz tiga preobročovane tih sedemdeset, temuč iz tiga Iudovskiga pisma iemle. Iz kateriga ie le-tu duie: »Iz Egipta sem iest poklical muiga Synu.«⁵ Inu: »Zakai on bode Nazareus imenovan.«⁶

4| Pamfil Cezarejski († 16. februar 309), svetnik tako v Zahodni kot Vzhodni. cerkvi (god: 16. februarja in 1 junija).

5| Mt 2,15; Oz 11,1.

6| Mt 2,23.

TEI

TEI PRAVI CERQVI
Božy tiga slovenskiga iezika
milost inu myr od Buga Oče-
ta skuzi Jezusa Cristusa, naši-
ohranenica, pros-
simo.

Ubeznivi bratie,
kadar ta Duh Božy,
kateri notri v vas
prebiva, ie eno tako
dobro lakato inu
žeio tiga svetiga evangelia našiga
Gospudi Jezusa Cristusa per vas
sturil, de ste vi nas prossili (po-
tehmal ta vegši del ludi v naši de-
želi druziga ieziga ne zna, samuč
ta slovenski), da mi te svete evan-
gelie inu listuve, koker so ty od tih
evangelistov inu iogrov pissani,
tudi v ta slovenski iezig izpišemo.
Katero vašo sveto prošno smo mi
radi tar z veselom zaslišali inu de vi
A 2 vidite,

PREDGUVOR.

vidite, de smo s celim sercom, zo vsem teim, kar od Buga imamo, pernaredni vom služiti, vom tukai pošlemo ta Evangelion s. Matevža, v ta naš iezig preoberneniga. Tiga vi zdai od nas koker enu mahinu kossilce oli iužinico v dobrim vzamite inu špižate vaše duše, dottle z Božyo pomočio te druge evangelie inu listuve preobernemo. Kadar tu istu dopernesemo, tedai vi bote mogli vaše duše napasti do sytosti.

Mi imamo pag tukai tri riči vom povedati. Na pervu. Kadar ta slovenski iezig se povsod glih inu v eni viži ne govori, drigači govore z dostimi bessedami Crainci, drigači Staierii inu Dolenci tar Beziaki, drigači Krašovci inu Istriani, drigači Crovati. Obtusmo mi le-tu naše dellu v ta crainski iezig hoteli postaviti, za dosti

PREDGUVOR.

ti riči volo, ner več pag, kir se nom zdy, de ta tih drugih dežel ludi tudi mogo zastopiti. Inu mi nesmo v ie-timu⁷ našimu obračanu oli tolmačevanu lepih, glatkih, vissokih, kunstnih, novih oli neznanih besed iskali, temuč te gmainske crainske preproste bessede, kateri vsaki dobri, preprosti Slovenic lahku more zastopiti.⁸ Zakai ta muč Svetiga evangelia inu naše izveličane ne stoy v lepih, ofertnih bessedah, temuč v tim duhei, v ti risnici, v ti pravi veri inu v enim svetim keršanskim lebnu.

H drugimu vom poveimo, de mi v le-tim našim prevračenu smo veden imeili pred sebo ta pravi studenic tiga Noviga testamenta, kir ie gerški pissan; raven tiga smo mi tudi gledali na prevračene tih novih inu starih vučenikov, kateri si⁹ ta Nov testament iz tiga gerskiga iezi-

A 3 ca

7|Le-timu.

8| Prva slovenska prevajalska uresničitev Luthrovih pogledov na prevajanje, kot so artikulirani v Poslanici o prevajanju (1530).

9| So.

PREDGOVOR.

10| Novum Instrumentum omne. Gre za prvo tekstnokritično izdajo grškega Novega testamenta. Njen urednik je bil Erazem Rotterdamski, prva izdaja je bila natisnjena pri tiskarju Johannu Frobenu v Baselu 1516 (nadaljnje 1519, 1522, 1527 in 1536) in je bila posvečena papežu Leonu X. V kulturni zgodovini je posebej znana druga izdaja (1519), kajti predstavljala je tekstni prevajalski vir za Das Neue Testament Deutsch oz. Septembrski Testament (1522) Martina Luthra, tretjo izdajo (1522) pa je pri prevajanju uporabljal William Tyndale (za prevod English New Testament, 1526).

11| Kersčanske.

12| Poslušā.

ka v ta latinski, nemški inu v laški preobrnili, ner več pag na Erazmov Roterodamov Nov testament,¹⁰ h timu so nom nega annotationes sylnu pomagale.

H tretimu vom tudi tukai očitu poveimo, de mi le-tu naše dellu inu preobračane tei pravi cerqvi Božy, tu ie, vsem prov vučenim, zastopnim keršenikom rezgledati inu soditi cilu podveržemo; kar kuli ta prava gmaina keršanska v le-tim našim dellu kai kriviga oli nezastopniga naide inu no[m] reče drigači postaviti, nas podvuči oli opomeni, tu istu vse hočmo v dobrim gori vzeti, to zahvaliti, radi tar volnu slusšati. Zakai od te prave stare kercsanske¹¹ cerqve oli gmaine, katera tiga suiga praviga pastyria Jezusa Cristusa, Synu Božyga stymo posluska,¹² to vero in ta leben po vuki tih prerokov inu iogrov pela

inu

PREDGUVOR.

inu derži, se mi ne hočmo zo obeno ričio nihdar ločiti. Natu vas brumne, zastopne kersčenike vse zveistu prossimo, de kadar vi, beroc¹³ le-tiga evangelista, kai kriviga oli nezastopniga v le-tim našim tolmačevanu zagledate, de vi tu istu nom zdaici pustite veiditi za volo, da mi naprei s teim preobračenem teim bule bomo veidili se deržati; s teim vi služite Božy česti inu iz tiga nega cerqvi velik prid pride. Mi dobru na sebi počutimo, de h takimu visokimu dellu smo šibki inu nekar zadosti. Oli mi smo le-tu s teim vupanem začelli, de Bug za nami skorai druge obudi, kir bodo le-tu naše dellu popravili, Bogu na čast inu vsimu kersčanstvu h dobrimu dokonali.

Berite tedai vesselu le-ta evangeli, dotle tii drugi prido. Inu prossite z nami Gospudi Boga za ta dar Svetiga Duha, de mi Jezusa Cris-

A 4 tusa

13|Beroč.

PREDGOVOR.

tusa, od kateriga s. Matevž zveistu inu risničnu pisše, prov spoznamo inu zastopimo. Du ie on. Zakai ie človik postal, umerl inu vstal od smerti, skuzi kai inu koku moremo diležni biti nega dobrute inu zaslužena; to našo vero v nega pobulša inu poterdi, de tudi naše serce bode preminenu na dobru, de naprei, do konca našiga života, zo vsem našim gianem inu lebnom se deržimo povuki tih s. evangeliov inu de dobimo tudi nebesku kralevstvu skuzi Jezusa Cristusa, našiga samiga ohranenica, timu sred Očetom inu S. Duhum bodi vsa čast tar hvala imer inu vselei. Amen.

Vaši služabniki
inu bratie V. T.¹⁴

Tii

CAPITOLOV

Tii sumarii vseh capitolov svetiga Matevža

V tim I. capituli.

S. Matevž piše od Jezuseve žlahte po tim človestvi. De ie počed od Svetiga Duha. Od zaročena Marie, nega matere. Koku ie ta angel Iosefa, kir je hotel Mario zapustiti, podvučil, de ie no vse g sebi. Inu od Jezuseviga imena.

V tim II. capituli.

Cristus je royen v tim meistu Betleem, koker ie prerokovanu bilu. Ti modri iz Peržie pernesso daruve Jezusu. Iosef po angelski zapuvidi beži z Jezusom inu z Mario v to Egiptovo deželo. Erodež pomori otroke. Iosef se poverni¹⁵ iz Egipta v Nazaret.

15|Poverne.

V tim III. capituli.

*Ioannes Kerstnik pridiguie to pokuro v ti pusčavi. Od nega oblačila inu spiže; on
A 5 svari*

S U M M A R Y

svari te farizeie. Oznanuie, kai ima Cristus opraviti. Cristus ie od nega kersčen.

V tim III. cap.

Cristus posti v ti pusčavi. Bode izkušān od Zludie. Začne pridigati. Pokliče g sebi Petra, Andreia inu dva Zebedeova synu. Pridiguie v ti Galilei. Inu ozdravi vse žlahť bolnike.

V tim V. cap.

Cristus na eni gori dolgu pridiguie. Pravi, du so ty pravi srečni. Ty iogri imaiō biti sul inu luč tiga svita. Opomina, de dobru deimo. De ie on prišal te zapuvidi Božye napelniti inu vuči, koku se te imaiō prov zastopiti. Od ubyena. De se imamo spraviti. Od prešustva. De vse lube riči, kir nas mude puiti h Cristusu, imamo zapustiti. Vso krivino preterpeti. Lubiti souvražāžņike¹⁶ inu prossiti za nee. V ti brumi imamo gori iemati.

V tim

16|Souvražņike.

CAPITOLOV

V tim VI. cap.

Cristus vuči prov almožno daiati. Prov molyti. Odpustiti eden timu drugimu. Prov postiti. Šace zbirati. Od luči tiga telessa. De dveima gospudoma služiti ne moremo. De neiⁿ imamo skerbeti za telesno potrebo. De prvič imamo iskati tu kralovstvu Božye inu nega pravico.

17|Ne.

V tim VII. cap.

Cristus prepoveda soditi tiga bližniga. Dati to svetino tim psom. Dur prossi oli moli, ta vzame. Kai ie ta summa vsiga Pisma. De imamo puiti skuži ta voska vrata. De se varuiemo pred fals preroki. De se ima giati ta vola Božya. Ena pergliha od ene hiše, ki ie sezidana na eden dober inu na eden hud grunt.

V tim VII. cap.

*Cristus očisti eniga gobovca Ozdravi ti-
ga*

S U M M A R Y

ga altmana hlapca, hvali nega vero. Ozdravi s. Petra taščo inu druge bolnike. Eniga, kir ie za nim hoditi hotel, odžene, družiga g sebi pokliče, fortune utolaži. Dva, kir sta veliku zľudiev imeila v sebi, ozdravi, te zľudie pošle v te svine. Tukai ty Gergesen nega prossio, de od nih vleče.

V tim IX. cap.

Cristus ozdravi eniga od Božyga šlaka udarieniga, s teim on izkaže suo Božyo muč, de on more tudi te grebe odpustiti; pokliče g sebi Matevža. Izklada, de ie on prišal za volo grešnikov. Zagovori suie iogre, zakai se ne postio. Ozdravi eno ženo od te kervave bolezni. Obudi od smerti eno sčer eniga višiga čez šule. Dva slepca inu eniga mutca ozdravi. Pridiguie v dostih meistih inu dosti bolnikov zdrave sturi.

V tim X. cap.

*Cristus da oblast tim dvanaistim iogrom,
te*
pošle

CAPITOLOV

pošle pridigati inu te vuči, dai imajo giati. Nim pravi, de ty verni bodo nadlugo imeili. De Bug na nee gleda inu skerbi za nee. De ie potreba Cristusa očitu spoznati. De ne imamo nikogar lubiti čez nega. De imamo gori vzeti nega preroke inu druge nega verne služabnike.

V tim XI. cap.

Ioannes Kerstnik pošle suie iogre h Cristusu. Cristus hvali Ioanesa inu pričue od nega tim ludem. Oponaša tim Iudom nih terdnust inu kir ne deio pokure. Sviri tudi ena meista za volo nih nevere. De ta evangeli ie rezodiven tim malim inu preprostim. Vabi g sebi vse ludi inu de nesso nega iarm.

V tim XII. cap.

Ty iogri tergaio klassovie ob prazniku, to Cristus zagovarje pruti tim farizeiom. Eno suho roko ozdravi inu izkaže, de se ima ob prazniku dobru storiti. Ozdravi dosti bolnikov. Eniga, z ljudiem obdaniga, sturi zdraviga. Odgovori tim farizeiom zupper nih šentovane. De

tu

S U M M A R Y

tu šentovane zuber Svetiga Duha odpusčenu ne bode. Od nenucnih besed. Iudie prosio za čudesha., ty bodo ferdamnani s teimi exempli tih Niniviteriev inu te kralice od poldne.

V tim XIII. cap.

Pergliha od semena. Za čes volo Cristus skuzi perglihe govori. Izlaga te perglihe od semena. Pergliha od lulke. Pergliha od ženfoviga semena inu od qvassa. Izlaga od te lulke. Pergliha od skriveniga šaca, od te perle, od te mreže, veržene v to morie; Cristus ie od suih znancev inu deželanov zaspotovan.

V tim XIII. cap.

Za čes volo Erodež Ioanesa Kerstnika uiame inu nemu glavo useka; tu, kadar Cristus zvei, se ugane v eno pusčavo. Undu s peteimi kruhi inu z dveima ribama nasyti množicho ludi. Ta fortuna pride čez te iogre. Peter gre verhu moria inu se topy. Bolniki s teim dotikanem Cristuseviga gvanta bodo zdravi.

CAPITOLOV

zdravi.

V tim XV. cap.

Cristus rezodei hinavsčino tih farizeiov inu te iste svari za volo, kir so zapuvidi Božye zavergli, te človeske pag so ohranili. Pravi, kai človeka sturi nečistiga. Ozdravi te cananeske žene sčer inu hvali nee veliko, terdno vero. Dosti bolnikov sturi zdrave. Nassiti štiri tissuč ludmi sedmemi krubi.

V tim XVI. cap.

Farizeji hote znamina viditi. Cristus opomina te suie, de se varuio pred farizeiskom vukum. Za koga tu ludie derže oli imaiio Cristusa. Ty iogri spoznaio, de ie on ta pravi Syn Božy. Cristus nim pravi od suie smerti. Kateri za Cristusom hoče hoditi, ta mora sam sebi odpovedati.

V tim XVII. cap.

*Cristus se premini na tei gori, ž nim go-
vori-*

ta

S U M M A R Y

*ta Moizes inu Elias. Bug veli Cristusa
poslušati. Od prihoda tiga Eliasa. Pravi,
kokovo muč ima ta vera. Prerokuie od suiga
terplene inu suie smerti, plača col cesariu.*

V tim XVIII. cap.

*Vučī te suie pohlevsčino s teim exemplom
eniga diteta. Govori zūbper zmotio. Pergli-
ha od zgublene ovce. Koku imamo grešnika
svariti, ločiti od gmaine inu nemu odpusti-
ti. Pergliha od dveiu dolznikov;¹⁸ s to vuči
odpustiti našimu bližnimu.*

18|Dolžnikov.

V tim XIX. cap.

*Od terdne zveze tiga zakona, za čes volo
se mogo ty zakoniki rezločiti. Cristus položi
sue roke na otroke. Vuči, kai se ima giati, de
večni leben dobimo. Tu vupane v tu blagu
zaverže. Kakov lon bodo imeili, kir za volo
Cristusa vse riči zapuste.*

V tim XX. cap.

Per-

CAPITOLOV

Pergliha od delovcev v tim vinogradu. Prerokuie iz noviga od suie smerti. Odgovori tih Zebedeovih otruk materi na nee prošno. Brani tim suim, de offertni inu veliki gospudi ne bodo. Poverni dveima slepcoma nih pogled.

V tim XXI. cap.

Od Cristuseviga ieždena v Ieruzalem. Izpodi te kupce iz Templu. Otroci vpyo za nim »Osanna«. Preklei to nerodljivo figo, izložji, kakovo muč ima ta vera. Odgovori farizeiom, nih vprašanu, s kakovo oblastio tu dei. Pergliha od dveiu synu, katere oča pošle v sui vinograd delati. Pergliha od gospodarie, kir ie en vinograd zasadil; s teima perglihama¹⁹ svari iudavsko nevero. Od vogaškiga kamena; s teim daie na znane, de ty Iu/di bo/do odpahneni.

19|Perglihama.

V tim XXII. cap.

Pergliha od ohcaitniga gvanta. Odgovori truim vprašanem: od tributa oli cinža, aku ty mertvi vstano od smerti, katera ie ner

B ta

S U M M A R Y

ta vegši zapuvid v ti Postavi. Spriča z Davidovim pismom, de Messias, tu ie, Cristus, ie pravi Sin Božy.

V tim XXIII. cap.

20|Moister

21|Mnogetere

Cristus vely pravi vuk tudi od hudih gori vzeti. Du ie naš pravi moster²⁰ inu vučenič. Pryti sylnu tim farizeiom inu pisariem za volo tih mogetere²¹ hinavščine. Pryti Ieruzalemu, kir ie prave vučenič morilu.

V tim XXIIII. cap.

Cristus prerokuie od Ieruzolimiviga rezgiane inu kakova znamina se bodo poprei inu bliži tiga rezgiane godila. Od falš cristusov inu od falš prerokov, kir bodo gori vstaieli. Od Cristuseviga prihoda inu znaminev pred sodnim dnevim, pergliha od fige. De ty dnevi pred sodnim dnem bodo koker ty pred povudno. De imamo veden čuti inu čakati na sodni dan inu na to smert koker ty zveisti hlapci na suiga gospudi.

V tim

CAPITOLOV

V tim XXV. cap.

Ena pergliha od tih deset divic. Inu od tiga gospudi, kir ie denarie hlapcem za sebo pustil tar vl/e/kal čez daželo. Od sodniga dne, de na sodni dan ty pravi verni, burmni puido v nebesa, ty neverni, hudi pag bodo pahneni v ta pekal.

V tim XXVI. cap.

Od faryeviga sveta zuber Jezusa Cristusa. Cristus je bil žalban od neke žene. Iudas proda Cristusa. Cristus iei velikunočnu iagne. Postavi suio sveto večerio. Prerokuie iogrom, de na nim se bodo zmotili inu de Peter nega zatai. Moli suiga Očeta. Iudas nega frata inu naredi, de ga uiameio. Peter useka Malhu vuhu, Cristus nega svari. Cristus bode pelan pred Caifaža, pred nim ie bil krivu zatožen. Spozna, de ie on ta pravi messias. Tukai on ie bil byen in zašpotovan, Peter ga trykrat zatai.

V tim XXVII. cap.

B 2 *Cristus*

S U M M A R Y

Cristus ie pelan h Pilatusu. Iudeža fratarja greva inu se obessi. Od nyve te kry. Cristus obtožen, ne odgovori. Iudie prossio, de Barrabas bode pusčen inu de Cristus bode cryžan. Pilatus umie roke; s teim pričue, da Cristus ie pravičin inu nedolžen. Cristus ie s ternovo crono cronan, zašpotovan inu byen. Vunkai pelan h cryžanu. Na cryžu ga imaiu za norca inu ga zašpotuio. Se poroči suimu Očetu. Da gori suio dušo, za teim se izkažo velika znamine. Ie pocopan od Iosefa. Postavio varihe k nega grobu.

V tim XXVIII. cap.

Od Cristuseviga ustanena od smerti. Žene nega v grobu isčeio. Angel ženom oznanue, de ie gori vstal. Cristus se napervu izkaže tim ženom. Ty fary pregovore inu premitto z denarmi te varihe, de ne reglassio tu Cristusevu ustanene. Se izkaže tim iogrom. Nim poroči, de ta evangeli pridiguio vsem ludem inu de kerstio.

*Konac tih summariev čez s. Matev-
ža evangeli.*

Lubi

CAPITOLOV

Lubi Slovenci.

VOm inu nom ie vedeioč, de le-ta naša slovenska beseda dosehmal se nei z latinskimi, temuč le-ta crovaska s crovaskimi puhštabi pissala. Iz tiga vsaki more veiditi, de nas le-tu pissane inu tolmačevane (kir nemamo pred sebo obeniga navuka oli exempla) zdai na pervu težku stoy. Obtū, aku katerimu le-tu naše pervu dellu se cilu popelnoma ne zdy, ta zmisli, kai vsi modri govore, kir pravio, de »sledni začetik je tešzak« inu nepopelnom. Mi smo, Bug vei, dosti zmislovali, kakovimi puhštabi to našo besedo bi mogli prov, po tei orthography, štaltnu inu zastopnu pissati, de bi preveliku puhštabov oli consonantov k ani sillabi ne iemali, koker ty Peami inu drugi deio, kateru ie gerdu viditi. Taku mi ne smo mogli zdai v naši zastopnosti drigači naiti, temuč de se ta H za CH, ta V za pul F pisšeio inu postavio. Inu de se ty stymovci izreko po šegi našiga ieziga. V ti viži, se nom zdy, se ta naš iezig suseb z latin/s/kimi puhštabi se more prov, labku inu z/a/stopnu pissati inu brati; timu dai Jezus Cristus suio milost. Taku bodi.

E 3 EVAN-

EVANGELI

s. Mattevža.

TA I. CAP.

Le-tu so te buqvi od tiga roistva Jezusa Cristusa, kir ie en syn Davidov, tiga synu Abraama. ^[2]Abraam ie rodil Izaaca. Izaac ie rodil Iacoba. Iacob ie rodil Iuda inu nega brate. ^[3]Iudas ie rodil Faresa inu Zarema od te Tamare. Fares ie rodil Ezroma. Ezrom ie rodil Arama. ^[4]Aram ie rodil Aminadaba. Aminadab ie rodil Salmona. ^[5]Salmon ie rodil Booza od te Raha-be. Booz ie rodil Obeda od te Rute. Obed ie rodil Iessa. ^[6]Iesse ie rodil tiga Davida krala.

Ta kral David ie rodil Salomona od te Urieve žene. ^[7]Salomon ie rodil Roboama. Roboam ie rodil Abiasa. Abia ie rodil Asaza. ^[8]Asa ie rodil Iozafata. Iozafat

B 4 fat

Luc. 3.²² 22|Lk 3,23–38.

Gen. 21.²³ 23|1 Mz 21,3.

Gen. 25, 29.
Gen. 38, 46.
1. Par. 2.²⁴ 24|1 Mz 25,26;
29,35; 38,27–30;
46,12.
1 Krn 2,5–11.

Ruth. 4.
1. Reg. 16.
2. Reg. 12.
3. Reg. 11.
1. Par. 3.²⁵ 25|Rut 4,17.
1 Sam16,11.13.
2 Sam 12,24.26.
1 Krn 3,18.

EVANGE.

26| 2 Kr 20,18;
21,13–17.
19.20.26; 23,30;
24; 25.
1 Krn 3,18.

2. Par. 26,
27, 28.
4. Reg. 20,
21, 22, 23,
24, 25.
1. Par. 3.²⁶

fat ie rodil Iorama. Ioram ie rodil Oziasa. ^[9]Ozia ie rodil Iotama. Iotam ie rodil Ahaza. Ahaz ie rodil Ezehiasa. ^[10]Ezehias ie rodil Manassena. Manasses ie rodil Amona. Amon ie rodil Iosiasa. ^[11]Iosias ie rodil Ieconiana inu nega brate, v tim času te babiloniske ieče.

27| Ezz 2. Agg. 1.
1. Ezzd. 3.²⁷

^[12]Po tei ieči babiloniski Iekonias ie rodil Salatiela. Salatiel ie rodil Zorobabela. ^[13]Zorobabel ie rodil Abiuda. Abiud ie rodil Elihama. Eliahim ie rodil Azora. ^[14]Azor ie rodil Zadoha. Zadoh ie rodil Ahina. Ahin ie rodil Eliuda. ^[15]Eliud ie rodil Eleazara. Eleazar ie rodil Matana. Matan ie rodil Iacoba. ^[16]Iacob ie rodil Iožefa, te Marie moža, iz katere ie royen Jezus, ta, kir ie imenovau²⁸ Cristus. ^[17]Vsi roduve od Abraama do Davida so štirinaist rodov, od Davida do babiloniske ieče so štirinaist

28| Imenovan.

rinaist rodovi, od te babiloniske ieče do Cristusa so štirinaist rodovi.

^[18]Tu roistvu Cristusenu³⁰ pag se ie taku godilu. Kadar ie Maria, nega mati, timu Iožefu bila zaročena, pred ie on no g sebi vzel, znešla se ie ona nosseča od Svetiga Duha. ^[19]Iožef pag, nee mož, ie bil brumen inu nei hotel no reznesti, ie hotel no skrivaie zapustiti. ^[20]V tim, kir ie on taku sam sebo mislil. Pole, ta angel tiga Gospudi se nemo prikaže v tih saneh inu pravi: »Iožef, ti Davidov syn, ne bui se k sebi vzeti Mario, tuio ženo. Zakai, kar ie v nei početu, tu gre od Svetiga Duha. ^[21]Inu ona bode rodila eniga synu, tiga ti bodeš imenoval Jezus, zakai on bode ozdravil suie lu-di od nih grehov.

^[22]Le-tu ie pag vse sturienu, de bode dopelnenu tu, kar ie govorienu od Gospudi skuzi tiga pre-

B 5 roka,

Luc. 1.²⁹

29|Lk 1,26–27.

30|Cristusevu.

Deut. 24.³¹

31|5 Mz 24,1.

Act. 4.
Phil. 2.³²

32|Apd 4,12.

EVANGE.

33|Imenovanu.

roka, kir pravi: ^[23]’Pole, ena dečla bode nosseča inu bode rodila eniga synu inu nega ime bode imonovanu³³ Emanuel, kateru se izloži: Bug z nami.’« ^[24]Inu kadar se Iožef iz sna obudi, sturi on, koker ie nemu bilu zapovedanu od angela tiga Gospudi, inu vzame k sebi suo ženo. ^[25]Inu on no ne spozna, dotle ona suiga perviga synu ie rodila, inu imenuie nega ime Jezus.

TA II. CAP.

34|4 Mz 24,17. NV. 24.³⁴

KAdar ie pag Jezus royen bil v tim Betleemu v ti Iudovski deželi v tim času tiga krala Erodeža, pole, tukai prido ti modri od Iutrove dežele v Ieruzalem inu ^[2]pravio: »Kei ie ta novroien iudovski kral[?] Zakai mi smo nega zvezdo vidili v ti Iutrovi deželi inu smo prišli nega pomoliti.« ^[3]Kadar tu kral zasliši, se prestraši inu in vse m e i s t u I e r u z a l e m . ž nim.

ž nim. ^[4]Inu pusti sklicati više farie inu pisarie tih ludi, te ie on vprašal, kei Cristus ima biti royen. ^[5]Inu oni nemu povedo: »V tim Betleemu, v Iudovski deželi, zakai taku ie pisanu skuzi tiga preroka: ^[6]'Inu ti Betleem v Iudovski deželi nekar nei si ta manši vmei visših iudovskih, zakai iz tebe ima meni priti ta viuda, kir bode čez muie ludi Izrael en gospud.'«

Mich. 5.
Ioh. 7.³⁵

35| Mih 5,1.
Jn 7,42.

^[7]Tedai Erodež pokliče scrivaie te modre inu s flissom iz nih izuprašā, kadai se ie ta zvezda perkazala. ^[8]Inu nee pošle v Betleem inu pravi: »Poite tamkai inu vprašajte s flissom po tim ditetu inu kadar tu naidete, taku meni spet poveite, de iest tudi pridem inu ie pomolim.« ^[9]Na tu, kadar so oni tiga krala zaslišali, gredo kiakai. Inu pole, ta zvezda, katero so oni
v ti

EVANGE.

v ti Iutrovi deželi vidili, gre nim naprei, dotle ona pride inu ozgorai obstoy, kir ie tu deite bilu.

^[10]Kadar so pag oni to zvezdo zagledali, so se sylnu obeselili. ^[11]Inu naideio tu deite sred Mario, nega materio, doli pado inu ie pomolio. Inu odpro nih šace inu nemu nesso naprei daruve, zlatu, veiroh inu myrro. ^[12]Inu Bug nim v tih saneh zapovei, de se ne imαιο hk Erodežu spet verniti, inu oni so vlekli po enim drugim potu spet v nih deželo.

^[13]Kadar so pag oni bili proč vlekli, pole, ta angel tiga Gospudi se prikaže Iosefu v tih saneh inu pravi: »Vstani inu vzami g sebi tu deite inu nega mater inu besži v to Egiptovo deželo inu ostan tamkai, dotle iest tebi poveim. Zakai h timu pride, de
Erodež

Erodež bode iskal tu deite, tu istu pogubiti.«

^[14]Inu on vstane tar vzame g sebi tu deite inu nega mater ponoči inu beži v to Egiptovo deželo ^[15]inu tukai ostane do Erodeževe smerti. De se ie dopolnilu, kai ie bilu govorienu od Gospudi skuzi tiga preroka, kir pravi: »Iz Egipta sem iest muiga Synu poklical.« ^[16]Kadar pag Erodež vidi, de ie on od tih modrih bil obnorien, se sylnu reserdi inu pošle te želnerie, pusti pobiti v tim Betleemu vse otroke inu kar ie nih bilu po vseh betleemskih kraih, kir so po dvei leti oli ozdolai stari bili po tim času, kateri ie on bil s fllisom izprašal od tih modrih. ^[17]Tedai ie napelnenu, kar ie bilu govorienu od tiga preroka Ieremiasa, kir pravi: ^[18]»Na tih gorah se ie ena styma slišala, veliku klagovane, plač tar yok. Rahel se plače po suih otrucih

Ozee. 11.³⁶ 36|Oz 11,1.

Iere. 31.³⁷ 37|Jer 31,15.

EVANGE.

cih inu se ne pusti potroštati, zakai nih nei.«

^[19]Kadar ie pag Erodež bil mertov, pole, ta angel tiga Gospudi se prikaže Iosefu v tih saneh v ti Egiptovi deželi inu ^[20]pravi: »Vstani tar vzami tu deite inu nega mater g sebi inu puidi v to Izraelsko deželo, tii so umerli, kir so hoteli timu ditetu nega život vzeti.« ^[21]Inu on vstane tar vzame tu deite inu nega mater inu prido v to Izraelsko deželo. ^[22]Oli kadar on zasliši, de ta Arhelaus kraluie v ti Iudovski deželi na meistu nega očeta Erodeža, se ie bal kiakai poiti. Inu on preime eno zapuvid od Buga v tih saneh inu gre na te kraye te Galileiske dežele ^[23]inu pride tar prebiva v enim meistu, kir se imenuie Nazaret, de ie bilu napelnenu, kar ie govorienu skuzi tiga preroka, on bude Nazarenu imenovan.

TA

38| Jdt 11,19. Iud. 13.³⁸

TA III. CAP.

V Tim času pride Ioannes ta Kerstnik ^[2] inu pridiguie v ti puščavi te Iudovske dežele inu pravi: »Deite pokuro, tu nebesku kraljevstvu ie blizi prišlu.« ^[3] Inu on ie le-ta, od kateriga Esaias pre-rok govori, kir pravi: »Ena styma eniga pridigarie ie v ti pusčavi. Naredite ta pot timu Gospudi inu sturite ravne nega steze.« ^[4] On, Ioannes, pag ie iemel enu oblačilu iz kamelskih dlag inu en vssenat pass čez suie ledavie, nega špendia so bile kobilice inu divy med. ^[5] Tedai gre vunkai k nemu tu meistu Ieruzalem inu vsa Iudovska dežela inu vse dežele okuli Iordana. ^[6] Inu se puste od nega v tim Iordanu kerstiti inu oni spoznaio nih greihe. ^[7] Kadar on pag vidi, de veliku iz tih farizeiov

Mar. 1.
Luc. 3.
Ioh. 1.
Esa. 40.³⁹

39| Mr 1,14.
Lk 3,4.
Jn 1,23.
Iz 40,3.

E V A N G E .

farizeiov inu saduceiov k nega kerstu prido, pravi k nim: »Vi madraska žlahta, du ie vom pokazal, de vi timu serdu, kir pride, vuydete[?] [8] Gledaite, de sturite pravi sad te pokure. [9] Inu ne bodite te misli, de bi vi sami sebo hoteli reči: Mi imamo tiga Abraama k animu očetu. Iest vom poveim, de Bug premore iz le-tiga kamine otroke timu Abraamu obuditi. [10] Ta sekira ie vre⁰ perložena h timu dreviumu korenu, obtu kateru drivu dobriga sadu ne pernesse, bode posekanu inu verženu v ta ogen. [11] Iest vas kerstčuiem s to vodo h ti pocuri, ta pag, kir za meno pride, ie močneši koker iest, kateriga čevle ne sem vredan, de bi ie nossil; ta isti vas bode Svetim Duhum inu z ognem kersčoval. [12] Inu on ima to velnico v suih rokah, on bode sui skeden pomital in to pšenico spravlal v suo kašto,

40| Uže.

kašto, anpag te pleve bode on sežgal s teim večnim ognem.«

^[13]V tim čassu pride Jezus iz te Galileiske dežele k Iordanu h timu Ioannesu zavolo, de bi on od nega kersčen bil, ^[14]oli Ioannes ie nemu branil in pravi: »Meni ie potreba, de iest bom od tebe kersčen, inu ti k meni prideš?« ^[15]Jezus pag govori inu pravi k nemu: »Pusti zdai taku biti, taku se nama spodobi, de dopelniva vso pravico.« Tedai nemu dopusti. ^[16]Inu kadar ie Jezus kersčen bil, gre on zdaici gori iz vode inu pole, tukai se odpro ta nebessa ned nim. Inu Ioannes vidi tiga Duha Božyga koker eniga goloba doli gredoč inu prideoč čez nega. ^[17]Inu pole, ena styma doli iz nebes pravi: »LE-TU IE TA MUI LUBI SYN, NA KATERIM IEST IMAM ENU DOBRU DOPADENE.«

C Ta

EVANGE.
TA IIII. CAP.

41|Mr 1,12–13. Mar. 1.
Lk 4,1–12. Luc. 4.⁴¹

TEdai ie Jezus bil pela[n] od tiga Duha v to pusčavo, de bi on od tiga Zludie izkušēn bil. ^[2]Inu kadar ie on štiridesset dni inu štiridesseti noči izpostil, ie bil lačan. ^[3]Inu ta Izkušnavec stopi k nemu inu pravi: »Si li ti Božy Syn, taku reci, de le-tu kamine bode kruh.« ^[4]Inu on odgovori inu pravi: »Onu ie pissanu, de ta človik nei živ na samim kruhu, samuč od sledne bessede, kir gre skuzi ta vusta Božya.«

42|5 Mz 2,6–7. Deut. 8.
Mdr 16,26. Sap. 16.⁴²

^[5]Tedai ta Zludi vzame nega v tu svetu meistu inu nega postavi na verh cerqve ^[6]inu pravi k nemu: »Si li ti Božy Syn, pusti sse dolli, zakai stoy pissanu, on bode suiem angelom zapovedal od tebe inu oni bodo tebe na rokah nesli, de ti tuih nug kei na
en

43|Ps 91,11–12. Psal. 91.⁴³

en kamen ne udariš.«^[7] Tedai pravi Jezus k nemu: »Spet ie tudi pissanu, ti ne imaš Boga, tuiga gospudi, izkušati.«

Deut. 6.⁴⁴ 44|5 Mz 6,16.

^[8] Spet vzame nega sebo ta Zludi na eno sylno vissoko goro inu nemu pokaže vsa kralevstva tiga svita inu nih gosposdvu^[9] inu pravi k nemu: »Le-tu vse iest hočo dati tebi, aku ti doli padeš inu mene pomoliš.«^[10] Tedai Jezus pravi k nemu: »Puidi, Satan, proč od mene, zakai ie pissanu, ti imaš moliti Boga, tuiga gospudi, inu nemu samimu služiti.«^[11] Tedai nega ta Zludi zepusti inu pole, ty angeli k nemu perstopio inu nemu služio.

Deut. 6.
i. Reg. 7.⁴⁵ 45|5 Mz 6,13.
1 Sam 7,3.

^[12] Kadar ie pag Jezus zaslišal, de ie Ioannes bil v iečo postavljen, vleče on v to Galileisko deželjo.^[13] Inu zepusti to mestu Capernaum, kateru leži

C 2 per

EVANGE.

46| Iz 9. Esa. 9.⁴⁶

per mury na tih zabalonskih inu neptaliskih krayh, ^[14]de bode doplnenu, kar ie govorienu skuzi preroka Esaia, kir pravi: ^[15]»Ta dežela Zabulon inu Neptalim per tim puti tiga moria na unu stran Iordana inu ta aydovska Galileia! ^[16]Ty ludie, kir so v tami sideli, so eno veliko luč vidili inu ty, kir so sedeli v ti deželi inu v senci te smerti, teim ie ena luč gori zešla.«

47| Mr 1,14–18. Mar. 1.
Lk 5,1–9. Luc. 5.⁴⁷

^[17]Od tiga čassa uže začne Jezus pridigati inu govoriti: »Deite pokuro, zakai tu nebesku kralstvu ie bliži prišlu.« ^[18]Kadar ie pag Jezus poleg tiga Galileiskiga moria hodil, vidi on dva brata, Simona, kir ie imenova⁴⁸ Peter, inu Andrea, nega brata, ta sta metala nih mrežo v tu morie, zakai ona sta bila ribiča. ^[19]Inu on pravi k nim: »Hodita za meno, iest vas hocko⁴⁹ sturiti, de bota ribiča tih ludi.« ^[20]Zdaici ona zapustita niu mreže

48| Imenovan.

49| Hočo.

mreže inu gresta za nim. ^[21]Inu on gre od tot naprei, ugleda on dva druga brata, Iacoba, tiga Zebedeia synu, inu Ioannesa, nega brata, v tim čelnu ž nih očetom Zebedeiom, šivaioč nih mreže. Inu on niu pokliče ^[22]zdaici ona zapustita ta čeln inu niu očeta inu gresta za nim.

^[23]Inu Jezus ta hodi okuli po vsej Galileiski deželi, vuči v nih šulah inu pridiguie ta evangelion od tiga kraljevstva inu on ozdravi sledno bolezan inu sledni betež vmei ludmi. ^[24]Inu nega ime se rezglassi po vsi Syriski deželi. Inu k nemu perpelaio vse žlaht bolnike z mogeterimi bolezanmi inu s teim dertiem sklučene inu te, kir so Zludiem obdani bili, te mesnične inu te, kir ie božy šlag udarel, te vse ie on ozdravil. ^[25]Inu za nim gre veliku ludi iz Galilee, iz tih Deset meist, iz Ieruzalem, iz te Iudovske deže

Mar. 3.
Luc. 6.⁵⁰

50 | Mr 3,7-8.
Lk 6,12-13.17-18.

C 3 inu

EVANGE.

inu iz tih dežel, katere na uno stran tiga Iordana leže.

TA V. CAP.

51| Lk 6,20–21. Luc. 6.⁵¹

KAdar ie on pag vidil to množico tih ludi, gre on gori na eno goro inu doli sede, k nemu perstopio nega iogri ^[2]inu on odpre suia vusta, nee vuči inu pravi:

52| Iz 61,1–3. Esa. 66, 61.⁵²

^[3]»Dobru ie tim, kir so bozi v tim duhu, zakai nih ie tu nebesku kralvstvu. ^[4]Dobru ie tim, kir žaluo, zakai oni bodo potroštani. ^[5]Dobru ie tim krotkim, zakai oni bodo posseli to zemlo. ^[6]Dobru ie tim, kir so lačni tar ženi⁵³ te pravice, zakai oni ie bodo syti. ^[7]Dobru ie tim milostivim, zakai oni bodo milost dosegli. ^[8]Dobru ie tim, kir so čistiga serca, zakai oni bodo Boga vidili. ^[9]Dobru ie tim, kir mir delaio, zakai oni bodo Božy synuvi imenovani. ^[10]Dobru ie tim, kir preganene terpe zavolo pravice, zakai tu nebesku kralvstvu ie nih. Dob-

53| Žeini.

54| 1 Pt 2,2; 3,11. 1. Pet. 2 & 3.⁵⁴

ru

^[11]Dobru ie vom, kadar vas ti ludy
prekalnuio inu preganeio za muio
volo inu reko vse zlu zubper vas,
ležeioč. ^[12]Vesselite se inu se veselu
gori deržite, zakai vas⁵⁶ lon ie velik v
nebessih. Zakai taku so preganali
te preroke, kir so pred vami bili.

Act. 5.⁵⁵

55|Apd 7,52.

56|Vaš.

^[13]Vi ste ta sul te zemle, aku ta sul
nee slanust zgubi, s čim se bode
solilu[?] Ona k nečemer več nei
vredna, samuč de se vunkai verže
inu de se potebta od ludi. ^[14]Vi ste ta
luč tiga svita. Enu meistu, kir na
eni gori leži, se ne more skriti.

Mar. 9.
Luc. 14.⁵⁷57|Mr 9,50.
Lk 14,34–35.

^[15]Ena luč se tudi ne vužge inu se na
stavi pod en polovnik, temuč se
postavi na en svečnik, de se sveti
vsem, kir so v hiši. ^[16]Taku pustite
vašo luč sveititi pred ludmi, de bo-
do vidili vaša dobra della inu čestili
vašyga Očeta, kir ie v nebesih.

Mar. 4.
Luc. 8.⁵⁸58|Mr 4,21.
Lk 8,16–18.Phil. 2.
1. Pet. 2.⁵⁹

59|1 Pt 2,12.

^[17]Vi ne imate meiniti, de sem iest
prešal to postavo oli te preroke
rezgiati; iest ne sem prešal rez-

Luc. 16.⁶⁰

60|Lk 16,17.

C 4 giati,

EVANGE.

temuč, de napelnim, ^[18]zakai ri-
sničnu iest vom poveim, dotle tu
nebo inu ta zemla se rezdei, ner
ta manši puštab oli čerka od po-
stave se ne rezdei, dotle vse sturi-
enu bode. ^[19]Kateri tedai eno iz le-
-tih nermanših zapuvid gori
rezveže inu te ludi taku bode vu-
čil, ta bode ner manši imenovan v
tim nebeskin⁶¹ kraljevstvi, kateri
pag sturi inu vuči, ta bode velik
imenovan v nebeskim kraljevstvi.

61|Nebeskim.

^[20]Zakai iest vom poveim: Aku va-
ša pravica obilneši ne bode, koker ie
tih pisariev inu farizeiou, taku vi v tu
nebesku kraljevstvu ne pridete. ^[21]Vi
ste slišali, de ie h tim starim rečenu:
Ne ubyai, kateri pag ubye, ta ie del-
žan tiga obsoiena, ^[22]iest pag vom
poveim, kateri se suiem bratom ser-
di, ta ie delžan tiga obsoiena, kateri
pag k nega bratu pravi raha, ta ie ti-
ga svetovane delžan, kateri pag pra-
vi: ti norec, ta ie delžan ti-

62| 2 Mz 20,13;
21,12-4.
3 Mz 24,17.
5 Mz 5,17.
Exod. 20.
Levit. 24.
Deut. 5.⁶²

ga

ga plamenskiga ogná. ^[23]Zatu, kadar ti tui dar na ta altar offruieš inu tukai spomeniš, de tui brat ima nekai zubper tebe, ^[24]taku pusti tukai per altariu tui dar inu puidi, poprei se spravi s tuim bratom inu potle pridi tar offrai tui dar.

^[25]Bodi dobre vole s tuiem zupernikom hitru, dotle si ž nim na potu, de tebe ta zupernik timu rihtariu čez ne da inu ta rihtar tebe potle čez da timu hlapcu inu boš veržen v to keho. ^[26]Za risnico iest tebi poveim, od tot ti vunkai ne prideš, dotle ti ne platiš tudi to pusledno škufico.

^[27]Vi ste slišali, de ie rečenu h tim starim: Ti ne imaš prešustvati, ^[28]iest pag vom poveim: Kateri eniga družhiga ženo pogleda inu to želuie, ta ie uže ž no v nega sercei prešustval. ^[29]Inu aku tebe tuie destnu oku zmotuie, taku ie izderi vun ino ie verzi od

C 5 sebe.

Luc. 12.⁶³ 63|Lk 12,57–59.

Exod. 20.⁶⁴ 64|2 Mz 20,14.17.

Mat. 18.
Mar. 9.⁶⁵ 65|Mt 18,8–9.
Mr 9,42–47.

EVANGE.

sebe. Zakai bulše ie tebi, de en tui vud pogine inu de tuie cillu tellu ne bode verženu v ta pekal. ^[30]Inu aku tebe zmotuie tuia destna roka, taku to odsekai inu verzi od sebe; onu ie tebi bulše, de en tui vud pogine tar de tuie cillu tellu v ta pekal ne bode verženu.

66| 5 Mz 24,1–5. Deut. 24.
Mt 19,3–10. Mat. 19.
Mk 10,2–12. Mar. 10.
Lk 16,18. Luc. 16.⁶⁶

^[31]Onu ie tudi rečenu: Kateri se loči od suie žene, ta ima neei dati en ločitvi list. ^[32]Iest pag vom poveim, kateri se loči od suie žene (samuč za prešustva volo), ta sturi, de ie ona ena prešustnica, inu kateri eno odločeno poroči, ta isti prešustuie.

67| 3 Mz 19,12. Levit. 19.⁶⁷

68| Slišali.

^[33]Vi ste več šišali, ⁶⁸de ie h tim starim rečenu: Ti ne imaš krivu perseči, temuč ti imaš deržati timu Gospudi tuio persego. ^[34]Iest pag vom poveim, de vi cillu ništer ne perseguite, ne per nebi, zakai tu ie Božy stol, ^[35]nekar per

per zemli, zakai ona ie tu podnužie nega nug, ne per Jeruzalem, zakai onu ie enu meistu eniga velikiga krala. ^[36] Tudi ne imaš persegovati per tui glavi, zatu, kir ne premoreš eniga samiga lassa beliga oli černiga sturiti. ^[37] Temuč vaše govoriene bodi »ie«, »ie«, »ne«, »ne«, sice, kar se h timu perdei, tu iz hudiga gre.

^[38] Vi ste slišali, de ie rečenu: Oku za uku, zob za zob. ^[39] Iest pag vom poveim: Ne stuite vi tei krivini zubper, temuč aku du tebe na tuie destnu lyce udari, podai ti nemu tudi tu drugu. ^[40] Inu timu, kir se s tebo hoče pravdati inu tuio sukno vzeti, timu pusti tudi ta plašč. ^[41] Inu aku du tebe permoruie eno mylo, puidi ž nim dvei. ^[42] Dei timu, kir te prossi, ne oberni sse od tiga, kir hoče od tebe na possodo vzeti. ^[43] Vi ste slišali,

Exod. 20.
Levit. 24.
Deut. 19.⁶⁹

69| 2 Mz 20,3.
3 Mz 24,20.
5 Mz 19,21.

Levit. 19.
Ro. 12.⁷⁰

70| 3 Mz 19,18.
Rim 12,14.

EVANGE.

slišali, de ie rečenu: Ti imaš tuiga bližniga lubiti inu tuiga souvražnika souvražiti, ^[44]iest pag vom poveim, lubite vaše souvražnike, govorite tim dobru, kir vas kelno, sturite tim dobru, kir vas souvražio, prossite za te, kir vas režuio inu preganeio, ^[45]de bote otroci vašiga očeta, kir ie v nebesih. Zakai on pusti suie sonce vzhaiati čez te hude inu pusti dežiti čez pravične inu čez krive. ^[46]Zakai aku vi lubite te, kir vas lubio, kakov lon vi bote imeili[?] Ne deio tiga ty colnary[?] ^[47]Inu aku se vi le pruti vašim bratom periatlivu deržite, kai vi s teim velikiga sturite[?] Ne deio tudi taku ty aydie[?] ^[48]Zatu bodite vi tudi popelnoma koker ie vaš oča, kir ie v nebesih, popolnom.

71|Lk 6,32–33. Luc. 6.⁷¹

TA VI. CAP.

Mer-

MErkaite na vašo almožno, de Luc. 11.⁷² 72|Lk 16,14-15.
 vi te iste ne daste pred temi
 ludmi, de bi vi od nih gledani bili,
 sice družiga lona vi ne bote imeli
 per vašim očetu, kir ie v nebesih. ^[2]
 Obtu, kadar ti almožno daieš, ti
 ne imaš pustiti trobentati pred
 tebo, koker ti hinavci deio v nih
 shodalisčih inu na gassah, de bo-
 do pohvaleni od tih ludi. Risnič-
 nu iest vom poveim, de oni imajo
 nih lon. ^[3]Kadar ti pag almožno
 daieš, taku ne pusti veiditi tui livi-
 ci, kai ta destnica dei, ^[4]de tuia al-
 možna bode skrovna inu tui oča,
 kir v tu skrivnu gleda, bode on
 tebi očitu povernil.

^[5]Inu kadar ti moliš, ne bodi
 koker ti hinavci, kir radi v ti
 shodalisčih inu na vogleh na
 gassi stoieč molio, de bodo gle-
 dani od tih ludi. Za risnico iest
 vom poveim, de imajo nih lon.

^[6]Ti pag, kadar moliš, taku puidi 4. Reg. 4.⁷³ 73|2 Kr 4,33.
 v tuio

EVANGE.

74|1 Kr 18,12. 3. Reg. 18.⁷⁴

83|LK 12,30.

75|Lk 1. Luc. 1.⁷⁵

76|Mt 18,35.
Mar. 11.⁷⁶
Mr 11,25.

tuio kamro inu zepri tuie davri inu moli tuiga očeta skrivaie inu tui oča, kir v tu skrivnu gleda, bo-
de tebi platil očitu. ^[7]Inu kadar vi molite, ne mermraite veliku koker ty aydie, zakai oni menio, de bodo uslišani, kadar oni dosti bessed sture. ^[8]Zatu se vi k nim ne perglhuite, zakai vaš oča vei, kai vi potrubuiete, preden vi nega prossite. ^[9]Taku vi pag molite. Oča naš, kir si v tih nebesih. Posvičenu bodi tuie ime. ^[10]Pridi tuie kraljevstvu. Izidi sse tuia vola koker v nebi taku tudi na zemli. ^[11]Dai nom danas naš vsagdani kruh. ^[12]Inu nom odpusti naše dolge, koker mi odpusčemo našim dolžnikom. ^[13]Inu nas ne vpelai v to izkušno, samuč nas reši od zlega. Zakai tuie ie tu kraljevstvu inu ta muč inu ta čast vekoma. Amen. ^[14]Zakai aku vi odpustite tim ludem nih krivugiane, taku tudi vaš oča nebeski

ki vom odpusti. ^[15] Aku vi pag tim ludem nih krivu giane ne odpustite, taku vom vaš Oča tudi ne bode odpustil vaše pregrešene.

^[16] Kadar vi postite, ne gledaite mylu, koker ty hinavci, zakai oni nih obraze blide delaio, s teim se pokažuo tim ludem, de se postio. Za risnico iest vom poveim, oni imaiio sui lon. ^[17] Ti pag, kadar postiš, pomaži tuio glavo inu umy tui obraz, ^[18] de tim ludem ne boš vidil se posteoč, temuč tui-mu očetu, kateri ie skriven, inu tui oča, kir v tu skrivnu gleda, bode tebi plačal očitu. ^[19] Vi ne imate vom sebi šacov zbirati na zemli, gdi te ta errya inu molli izgrizzo inu gdi ty tatye podcopaio inu ukradeio, ^[20] temuč zbiraite vom sebi šace v tih nebessih, gdi errya inu ty molli ne izgrizzo inu gdi ty tatie ne podcopaio inu ne ukradeio. ^[21] Zakai, gdie ie vaš šac, tukai ie tudi vaše serce. ^[22] Tu oku

Eccle. 34.
Esa. 58.
Mat. 9.⁷⁷

77| Sir 34,3.
Iz 58,3-5.
Mt 9,14.

EVANGĚ.

oku ie tige telessa luč; kadar ie tuie oku preprostu, taku bode tuie cillu tellu svitlu, ^{[23]a} ku pag tuie oku ie hudu, taku bode tuie cillu tellu temnu. Kadar tedai ta luč, kir ie v tebi, ie temma, ona temma koku velika bode[?]

78| Lk 16,13. Luc. 16.⁷⁸

^[24] Nisče ne more dveima gospudoma služiti, zakai oli on bode eniga souvražil inu tige družiga lubil oli on se bo eniga deržal inu tige družiga zapusčoval. Vi ne morete služiti Bogu inu timu mammonu. ^[25] Obtú iest vom poveim: Ne skerbite vašimu životu, kai vi bote ieili oli pyli. Inu tudi za vaše tellu, s čim ie bote oblekli. Nei li ta život več koker ta pyča[?] Inu tu tellu več koker tu oblačillu[?] ^[26] Pogledaite na te ptyce pod nebom, one ne seyo, one ne žaneio, one tudi v te kašte ne zbiraio. Inu vaš Oča nebeski te gori zredi. Neiste li vi veliku več koker one[?] ^[27] Du ie vmei

79| Lk 12,22–34.
Psal. 55,23.
1 Pt 5,7.
Luc. 12.
Psal. 55.
1. Pet. 5.⁷⁹

vmei vami, kir ž nega skerbio sui velikosti more lakat dostaviti[?]
^[28]Inu po kai skerbite za oblačil-
 lu[?] Pogledaite na te lilie na tim polei, koku rasto; one ne delaio, one ne predó. ^[29]Iest vom poveim, de ta Salomon vsim nega gospo-
 stvu nei bil taku obličén koker le-
 -tih ena. ^[30]Aku Bug to travo, kir ie na puli, kir danas stoi inu iutri bo-
 de v to peč veržena, taku obleiče, kuliku več on bode tu vom sturil,
 o, vi, maluverni[?] ^[31]Zatu ne imate skerbeiti inu govoriti: »Kai bomo ieili oli kai bomo pyli oli s čim se bomo odeili[?]« ^[32]Po le-tim vsem ty aidye vprašaió, zakai vaš Oča nebeski ta vei, de vi tiga vsiga po-
 trubuiete. ^[33]Anpag isčíte ner poprei tiga kralévstva Božyga inu nega pravico, taku vom le-tu vse duide. ^[34]Zatu ne skerbite za ta iu-
 trišni dan, zakai ta iutrišni dan ta bode za tu suie skerbil, onu ie dos-
 D ti,

E V A N G E .

ti, de vsag dan suie zlu ima.

TA VII. CAP.

Mar. 4.
Luc. 6.
Ro. 2.⁸⁰
80| Mk 4,24.
Lk 6,37–38.
Rim 2,1.

NE sodite, de vi ne bote obsoi-
eni, ^[2]zakai, s kakovo sodbo vi
sodite, s to vi bote obsoieni inu s
kakovo mero vi merite, s to se bode
vom merilu. ^[3]Inu zakai ti vidiš to
byl v tim okei tuiga brata inu tu
brunu v tuim očessu ne počutiš[?] ^[4]
Oli koku smeš reči h tuimu bratu:
»Derži, de tebi izmem to troho iz
tuiga oka« inu pole, en tram ie v tu-
im okei[?] ^[5]Ti samopravičar, izmi
poprei tu brunu iz tuiga oka, potle
boš dobru vidil, koku to byl iz tui-
ga brata oka izmeš.

81| Prg 18,19. Pro. 8.⁸¹

Iere. 29.
Luc. 11.
Ioh. 16.⁸²
82| Jer 29,12–13.
Lk 11,9–13.
Jn 16,23–24.

^[6]Ne daite, kar ie svetu, tim
psom inu vaše perle ne metite
pred te svine, de kei tih ne po-
teptaio ž nih nogami inu se ober-
no inu vas rezdero.

^[7]Prossite, taku vom bode danu,
isčite,

isčite, taku vi naidete, poklukaite, taku se vom odpre. ^[8]Zakai vsaki, kir prossi, ta preime inu vsaki, kir isče, ta naide inu timu, kir kluka, bode odpertu. ^[9]Kateri ie vmei vami en človik, kateriga syn bi za kruh prossil, aku bo on nemu en kamen podal[?] ^[10]Oli kadar on za eno ribo prossi, ako nemu eno kačo poda[?] ^[11]Aku tedai vi, kir ste hudi, znate dobre daruve dati vašim otrokom, koku veliku več vaš Oča, kir ie v nebesih, bode tu dobru dal tim, kir nega prossio. ^[12]Vse tu tedai, kar vi hočte, de tii ludie vom deio, tu istu tudi vi nim deite. Le-tu ie ta postava inu tii preroki. ^[13]Poite noter skuzi ta ozka vrata, zakai ta vrata so velika inu široka ie ta ceista, katera v tu pogublene zepelava, inu nih ie dosti, kir po tei isti gredo. ^[14]Anpag ta vrata so ozka inu ozek ie ta pot, kir v ta leben pela, inu nih ie malu, kir ga naideio.

Gen. 6. 8.⁸³ **83**|1 Mz 6,5–8.

Luc. 6.
Tob. 4.⁸⁴ **84**|Lk 6,31.
Tob 4,16.

Luc. 13.⁸⁵ **85**|Lk 13,24.

D 2 Va-

EVANGE.

Deut. 13.
1. Ioh. 4.
86] 5 Mz 13,2-6. Ezech. 13.
1 Jn 4,1. 86
Ezk 13,15.

^[15]Varite sse pred teimi falš pre-
roki, kateri pride k vom v tim ov-
čim oblačillu, iz notra so pag rez-
diravi vulkuvi. ^[16]Na nih sadu ie
imate spoznati. Aku se terga iz
terne grozdie oli iz ossata fige[?]
^[17]Taku enu vsaku dobru drivu
pernesse dober sad, anpag enu
gnilu drivu pernesse hud sad,
^[18]enu dobru drivu ne more hudiga
sadu pernesti inu enu gnilu drivu
ne more pernesti dobriga sadu.
^[19]Enu vsaku drivu, kateru dobriga
sadu ne pernesse, se posseka inu
se verže v ta ogen. ^[20]Zatu iz nih
sadv imate nee spoznati.
^[21]Nekar vsaki, kir k meni pravi
»Gospud«, »Gospud«, pride v tu
nebesku kraljevstvu, samuč kateri
dei to volo muiga očeta, kir ie v
nebessih. ^[22]Nih dosti poreko k
meni na uni dan: »Gospud, go-
spud, nei smo li mi v tuim imeni
prerokovali[?] Inu skuzi tuie
ime

87] Mt 12,33. Math. 12.⁸⁷

ime te zlude izganeli[?] Inu sku-
zi tue ime velike tar sylne riči stu-
rili[?]« ^[23]Tedai iest bom k nim
očitu govuril: »Iest vas ne sem
nihdar znal, poite vi vsi proč od
mene, kir hudu delate.«

^[24]Zatu vsaki, kir le-te muie govo-
rene poslušā inu te iste dei, tiga
iest pergliham k enimu modrimu
možu, kir ie suo hišo na eno ka-
menato peč sezidal. ^[25]Inu kadar
daž pade⁸⁹ inu povudna pride inu
ty vetri piššeio inu pehaio na to
hišo inu ta doli ne pade, zakai
ona ie gruntana na to kamenato
peč. ^[26]Inu vsaki, kir le-te muie
govorene poslušā inu tu istu ne
dei, ta ie glih enimu norskimu
možu, kir ie suo hišo sazidal na
ta pessik. ^[27]Inu kadar ta dež pade
inu ta povudne pride inu ti vetri
pišeio inu pehaio na to hišo tar to
doli pahneio inu nee padec ie ve-
lik. ^[28]Inu pergudilu se

D 3 ie,

Psal. 6.
Luc. 6.
Math. 25.
Ezeh. 13.⁸⁸

88|Ps 6,9.
Lk 6,46
Mt 25,41.
Ezk 13,7.

89|Padel

Iac. 2.⁹⁰

90|Jak 2,23–24.

EVANGE.

ie, de kadar ie Jezus le-tu govori-
ene dokonal, so se ty ludie stra-
hom začudili čez nega vuk, ^[29]zakai
on ie z oblastio pridigal inu nekar
koker ty pissary.

TA VIII. CAP.

KAdar on pag iz gore doli gre,
za nim gredo veliku ludi. ^[2]Inu
pole, en gobovec pride inu nega
pomoli tar pravi: »Gospud, ako
hočes, ⁹²ti moreš mene očistiti.«
^[3]Inu Jezus iztegne suio roko, se
nega dotakne inu pravi: »Iest
hočo, bodi očistčen!« Inu zdaici ie
on čistčen bil od suih gob. ^[4]Inu Je-
zus pravi k nemu: »Gledai, de
nikomer ne povei, ⁹³temuč poidi
inu se izkaži timu faryu inu offrai
ta dar, kateri ie Moizes zapovedal
k ani priči čez nee.«

^[5]Kadar pag Jezus gre noter v tu
Capernaum, perstopi k nemu en
alltman, ^[6]ta nega prossi tar pra-
vi:

91| Mr 1,40–45. Mar. 1.
Lk 5,12–16. Luc. 5.⁹¹

92| Hočeš.

93| Poveiš.

94| Mz 14,2. Levir. 14.⁹⁴

95| Lk 7,1–10. Luc. 7.
Jn 4,48–54. Ioh. 4.⁹⁵

vi: »Gospud, mui služabnik leži doma na božym žlaku inu ima enu bridku terplene.«^[7] Jezus pravi k nemu: »Iest hočo priti ino nega ozdraviti.«^[8] Ta alltman odgovori inu pravi: »Gospud, iest ne sem vreden, de ti pod muio streho greš, samuč reci le eno bessedo, taku bode zdrav mui služabnik.^[9] Zakai iest sem tudi en človik, drugi oblasti podveržen, inu ima[m]pod sebo žolnerye tar kadar pravim k animu: ‘Puidi tiakai,’ taku gre, inu h drugimu: ‘Pridi sem,’ taku on pride, inu k muimu hlapcu: ‘Sturi le-tu,’ taku on sturi.«^[10] Kadar tu Jezus zesliši, se ie zečudil inu pravi h tim, kir so za nim šli:^[11] »Za risnico iest vom poveim, take vere iest ne sem v tim Izraelu nešal, anpag iest vom poveim, de nih veliku od iutra inu od večera prido. Inu bodo sideli z Aabramom,⁹⁸ z Yizaco[m] inu z Iacobom v tim nebeškim

D 4 kra-

Psal. 33,
148.⁹⁶

96|Ps 33,18–19; 148.

Esa. 45.
Luc. 23.⁹⁷

97|Iz 41,8–9.
Lk 13,29.

98|Abraamom.

EVANGE.

kralevstvi, ^[12] ampag ty otroci tiga kralevstva bodo izpahneni v te vunane temnice, tukai bode plač inu škripane tih zob.« ^[13] Inu Jezus pravi h timu alltmanu: »Poidi inu koker si veroval, taku se tebi sturi.« Inu nega služabnik ie zdrav postal v ti isti vuri.

99| Mar. 1.
Luc. 4.⁹⁹
Mr 1,29–34.
Lk 4,38–41.

^[14] Inu kadar Jezus pride v Petrovo hišo inu zagleda nega taščo v ti posteli ležoč merzhlično, ^[15] to prime za nee roko inu ta merzlica noo zapusti. Inu ona gori vstane inu nim služi.

100| Mar. 1.
Luc. 4.¹⁰⁰
Mr 1,29–34.
Lk 4,38–41.

^[16] Na večer perpelaio k nemu veliku obdanih s teimi zludiemu inu on izžene te duhe s to bessedo inu ozdravi vse žlaht bolnike, ^[17] de se ie dopelnilu, kar ie govorienu skuzi tiga preroka Esaia, kir pravi: »On ie naše beteže na se vzel inu naše bolezni ie on nossil.« ^[18] Inu kadar Jezus vidi veliku ludi okuli sebe, zapovei, de se imαιο kiakai na uno stran tiga moria pelati.

101| Esa. 53.
1. Pet. 2.¹⁰¹
Iz 53,4.
1 Pt 2,24.

lati. ^[19]Inu perstopi tedai k nemu en pissar, ta pravi k nemu: »Moister, iest hočo ze tebo hoditi, kamer ti puiđeš.« ^[20]Jezus pravi k nemu: »Te lisice imaiio iame inu te ptice pod nebom gnezda, anpag ta Syn tiga človeika nema, kir bi suo glavo polužil.« ^[21]En drugi pag iz nega mlaših ¹⁰³ pravi k nemu: »Gospud, dopusti meni, de poprei kiakai grem inu pocopam muiga očeta.« ^[22]Jezus pag pravi k nemu: »Hodi ti za meno inu pusti te mertve nih merlce pocopati.«

^[23]Inu on gre noter v ta čeln inu nega iogri gredo za nim. ^[24]Inu pole, ena velika fortuna vstane na moriu, taku de ty valluve so ta čeln pokrivali, on ie pag spal. ^[25]Inu ty iogri stopio k nemu inu nega gori obude inu pravio: »Gospud, pomagai nom, mi poginemo.« ^[26]Inu on pravi k nim: »Vi male vere, zakai se taku boyte[?]« Tedai on vstane inu popriti tim veit-

D 5 rom

Luc. 9.¹⁰²

102|Lk 9,59–60.

103|Mlaših.

Mar. 5.
Luc. 8.¹⁰⁴

104|Mr 4,36–38.
Lk 8,22–25.

EVANGE.

rom inu timu moriu inu se sturi ena tihost velika, ^[27]ty ludie pag so se začudili inu so rekli: »Kai ie le-ta za eniga moža, de ty vetri inu tudi tu morie so nemu pokorni[?]«

^[28]Inu kadar on pride na uno stran moria, v to Gergezenovo deželo, tukai tečeta pruti nemu dva zcludie-mi obdana, ta prideta iz grobov inu sta sylnu zloba bila, taku, de nišče nei mogel po tim istim potu hoditi.

^[29]Inu pole, ona sta vpila tar giala: »O, ti Jezus, Syn Božy, kakove riči mi imamo s tebo[?] Ti si le sem prišal pred teim čassom nas pesati.«

^[30]Enu veliku kardelu svin pag ie bilu deleč od nih na paši. ^[31]Ty zludy pag so nega prossili inu so giali: »Aku nas iženeš, taku nom dopusti, de se preselimo v le-tu svinsku kerdelu.« ^[32]Inu on pravi k nim: »Poidite.« V tim oni vun gredo inu gredo v tu svinsku kardelu. Inu pole, tu cillu svinsku kardelu se kmalu prekucne

kucne v tu morie inu se v tei vodi potope. ^[33]Ty pastiry pag so bežali inu so šli v tu meistu, povedo vse inu koku se ie godilu s teimi, kateri so s temi zludieimi bila obdana. ^[34]Inu pole, tu cillu meistu vunkai pride pruti Jezusu. Inu kadar nega ugledaio, ga prossio, de bi on proč šal od nih kraiev.

TA IX. CAP.

TUkai on stopi v ta čeln inu se spet sem čez prepela inu pride v suie meistu. ^[2]Inu pole, tukai k nemu pernesso eniga, od božyga žlaka udarieniga, ležečiga v eni posteli. Inu kadar Jezus vidi nih vero, pravi h timu od žlaka udarienemu: »Bodi dobre vole, mui syn, tui grehi so tebi odpusčeni.« ^[3]Inu pole, eni vmei temi pissari so sami sebo govurili: »Le-ta Boga šentuie.« ^[4]Kadar pag Jezus vidi nih misli, reče: »Zakai vi taku hudu mislite

Mar. 2.
Luc. 5.¹⁰⁵

105|Mr 2,5.
Lk 5,20.

E V A N G E .

mislite v vašim sercei[?]^[5] Kateru ie ležeše reči: 'Tebi so tui greihi odpusčeni[?]' Oli reči: 'Vstani inu hodi[?]'^[6] De vi pag veiste, de ta Syn tiga človeka ima oblast na zemli te grehe odpustiti,« pravi on h timu od srage udarienimu: »Vstani, vzdigni tuio postelo inu puidi domov.«^[7] Inu on vstane tar gre domov.^[8] Kadar tu ty ludie zagledaio, so se začudili inu čestili Boga, kir ie dal tako oblast takim ludem.

106| Mar. 2.
Mr 2,13–17. Luc. 5.¹⁰⁶
Lk 5,27–32.

^[9] Inu kadar Jezus undu mumu gre, zagleda on eniga človeika, sedečiga na tim colu, katerimu ie bilu ime Matevž, inu pravi k nemu: »Hodi za meno.«^[10] Inu on vstane tar gre za nim. Inu pergudilu se ie, de ie on v nega hiši per mizi sedel, pole, tukai prido dosti colnariev ino grešnikov inu sedo k mizi z Jezusom inu ž nega iogri.^[11] Kadar tu ty farizei zegledaio, pravio k nega iogrom: »Zakai vaš moister iei s temi colnarmi inu grešniki[?]'«
Kadar

^[12]Kadar tu pag Jezus zasliši, pravi k nim: »Ty močni ne potrubuio tiga arzata, temuč ty bolni. ^[13]Poidite tedai inu se vučite, kai ie le-tu: 'Iest imam dobru dopadene na milosti inu nekar na offru.' Iest ne sem prišal klicati te pravične, temuč te grešnike h ti pokuri.«

Ozee 6.
i. Hir. 1.¹⁰⁷

107|Oz 6,6.
1 Tim 1,15.

^[14]V tim prido k nemu ty Ioanesevi iogri inu pravio: »Zakai se mi inu ty farizei tuliku postimo, tui iogri pag se ne postio[?]« ^[15]Jezus pravi k nim: »Koku mogo ženovni otroci žalovati, dotle ie ta ženin per nih[?] Anpag ta čas pride, de ta ženin bode od nih vzet, tedai se bodo postili. ^[16]Nišče ne sšiva stariga gvanta z anem debelim blekom, zakai ta blek se spet oddere inu ta lukna huši rata. ^[17]Inu tiga mošta ne devaio v stare mihuve, sice ty mihuve se rezdero inu ta mošt se prelye inu ty mihuve konec vzamo, temuč

Mar. 2.
Luc. 5.¹⁰⁸

108|Mr 2,18–22.
Lk 5,33–39.

ta

EVANGE.

ta mošt deivaio v nove mihe, taku bode obuie ohranenu.«

109| Mar. 5.
Mr 5,25–34. Luc. 8.¹⁰⁹
Lk 8,43–48.

^[18]Kadar ie on le-tu ž nimi govuril, pole, en viši pride k nemu inu pade doli pred nim inu pravi: »Gospud, muia sči ie zdai umerla, ampag pridi inu položi tuio roko čez no, taku bode spet živa.« ^[19]Inu Jezus vstane, gre za nim inu nega iogri. ^[20]Inu pole, ena žena, katera ie na tei tekoči kriy terpela dvanaist leit, ta perstopi odzada k nemu inu se dotagne tiga konca nega gvanta, ^[21]zakai ona ie sama sebo giala: »De se iest le nega gva[n]ta dotagnem, taku bom iest zdrava.« ^[22]Jezus pag se okuli oberne inu kadar no ugleda, pravi: »Zevupai, muia scki,¹¹⁰ tuia vera ie tebi pomagala.« Inu ta žena ie zdrava postala od tiga istiga časa. ^[23]Inu kadar on v tiga višiga hišo pride inu vidi te pisčice inu ta žalostni šum tih ludi, pravi on k nim: ^[24]»Odstopite, zakai ta deklica nei

110| Sči.

nei umerla, temuč ona spy.« Inu oni so se nemu posmihovali, ^[25] kadar so pag ty ludie izzagnani bili, gre on noter inu prime no za roko inu ta deklica vstane. ^[26] Inu ta glass se rezglassi po tei isti vsi deželi.

^[27] Inu kadar Jezus od unot bul naprei gre, gresta za nim dva slepca, ta vpyeta inu pravita: »O, ty syn Davidov, smili sse čez nayu.« ^[28] Inu kadar on v hišo pride, perstopita ta slepca k nemu. Inu Jezus pravi k nima: »Veruieta vidva, de iest vama morem tu sturiti?« Natu pravita k nemu: »Gospud, ia.« ^[29] Tedai se on dotakne niu oči inu pravi: »Izide sse vama po vaiu veri.« ^[30] Inu niu oči so se odperle. Inu Jezus nima popriti inu pravi: »Gledaita, de nisče ne zvei.« ^[31] Ona pag, kadar vun prideta, sta nega ime rezglassila po tei isti vsi deželi.

^[32] V tim pag, kadar onadva vun gresta, pole, tukai perpelaio k nemu eniga človeika, ta ie bil mutast inu zludiem

Mar. 7.
Luc. II.¹¹¹

111|Mr 7,32–35.
Lk 11,14–15.

EVANGE.

zludiem obdan ^[33]inu kadar ie ta
zludi bil izzagnan, govori ta mu-
tac inu ty ludie so se začudili tar
giali: »Taciga se nei nikulu vidilu v
tim Izraelu.« ^[34]Farizej pag so giali:
»On goni te hudiče skuzi Višiga
tih hudičov.« ^[35]Inu Jezus gre okuli
po vseih meistih inu terzih, vuči v
nih šulah inu pridiguie ta evange-
lion od tiga kraljevstva unu ozdra-
vle vse žlaht beteže inu vse žlaht
bolezni vmei ludmi. ^[36]Inu kadar ie
on te ludi vidil, so se nemu v serci
smilili, zakai oni so bili zapusčeni
inu rezkropleni koker te ovce, kir
pastiria nemaio. ^[37]Tedai on pravi k
suim iogrom: »Ta žetov ie velika,
anpag malu ie tih delavcev, ^[38]zatu
prossite tiga gospudi te žetve, de
on delovce izpahne v suio žetov.«

112|Lk 10,2. Luc. 10.¹¹²

TA X. CAP.

INu on pokliče te dvanaist sue
iогре g sebi inu nim da ob-
last

last čez te nečiste duhe, de te iste oni izgonio inu ozdravio sledni betež inu sledno bolezan. ^[2]Tih dvanaist imena pag so le-ta: ta pervi Simon, imenovan Peter, inu Andreas, nega brat; Iacob, Zebedeiov syn, inu Ioannes, nega brat; ^[3]Filippus inu Bartolemeus, Tomas inu Matevž, ta colnar; Iacobus, Alfeiou syn; Lebbeus s pridevkom Taddeus; ^[4]Simon od Cane inu Iudas Iščariot, kateri ie nega tudi frat. ^[5]Le-te dvanaist Jezus pošle inu nim zapovei, rekoč: »Ne hodi-te po tih aidovskih cestah inu ne vlecite v ta meista tih Samariteriev, ^[6]temuč puidite h tim zgublenim ovchom od te izraelske hiše. ^[7]Poidite pag inu pridiguite tar recite: 'Tu nebesku kralevstvu ie blizi prišlu.' ^[8]Te bolnike ozdravite, gobovce očistite, te mertve gori obudite, izženite te zcludie. Zabston ste vi prieli, zabston ie daite. ^[9]Vi ne
E imate

Act. 1.¹¹³

113|Apd 1,13.

Mar. 6.
Luc. 9.¹¹⁴114|Mr 6,7-8.
Lk 9,1-4.

E V A N G E .

115|Karnier =
Ledertasche (Mit-
telhochdeutsch), ti.
popotna torba.

116|1 Kor 9,9–14. 1 Tim 5,18.
I. Cor. 9.
I. Thi. 5.¹¹⁶

117|Vaš.

imate imeiti zlata, ne srebra, ne kufra v vaših mošnah ^[10]inu obeni-ga karneria¹¹⁵ na tim potu inu dvei sukni tudi nekar, nekar črevlev inu obene palice. Zakai en delovec ie vreden suie spiže. ^[11]V katero meistu pag oli v terk vi greste, tukai izuprašajte, du ie notri vreden, inu undukai ostanite, dotle proč vličete. ^[12]Kadar vi pag greste v to hišo, taku tei mir vzdajte, ^[13]inu ie li ta ista hiša vredna, pride čez no vas ¹¹⁷mir, aku pag nei vredna, taku se vaš mir spet g vom poverne. ^[14]Inu aku du vas ne bode gori vzel inu vašiga govorena ne bode poslušal, taku, kadar greste iz te hiše oli iz tiga istiga meista, odtressite ta prah od vaših nug. ^[15]Za risnico vom poveim, de tei Sodomiterievi inu Gomoriterievi deželi lažei bode na sodni dan koker takimu meistu. ^[16]Pole, iest vas pošlem koker te ovce vmei sredo tih volkov. **Z a t u b o d i t e m o d r i k o k e r**

koker te kače inu preprosti koker ty golobi. ^[17]Varite sse pag pred temi ludmi, zakai oni vas bodo čez diali na te rotavže inu vas bodo v nih šulah šibami in z gaižlami byli. ^[18]Inu vas bodo vodili pred vyude inu kra- le za muio volo, k animu pričovanu čez nee inu čez te aidye. ^[19]Kadar vas pag čez dado, taku ne skerbite, koku oli kai vi imate govoriti, zakai vo[m] bode danu v ti isti vuri, kai imate govoriti. ^[20]Zakai vi ne ste ty, kir tukai govore, temuč vašiga očeta duh ie, kir skuzi vas govori. ^[21]Onu bo, de en brat tiga družiga bode v to smert daial, oča tiga synu inu ty otroci bodo vstaieli zuper nih stariše inu nim h ti smerti pomagali ^[22]inu vi bote od vseh souvraženi zavolo muiga imena. Anpag kateri do konca dostoi, ta bode obranen. ^[23]Kadar vas pag v enim meistu pre- ganeio, taku bežite v enu drugu. Za risnico iest vo[m]poveim, vi ne bode te ta izraelska meista E 2 opravili,

Ioh. 16.¹¹⁸ 118|Jn 16,1.Luc. 12.¹¹⁹ 119|Lk 12,11-12.

E V A N G E .

120| Jn 13,16; 15,20. Ioh. 13,
14.¹²⁰

121| Mr 4,22. Mar. 4.
Lk 8,17; 12,3. Luc. 8,
12.¹²¹

oppravili, dotle ta Syn tiga človeka pride. ^[24] Ta mlaiši nei čez suiga gospudi. ^[25] Onu ie dosti timu mlaišimu, de ie on koker nega moister inu ta hlapec koker nega gospud. So li oni tiga gospudi Beelcebuba imenovali, koku veliku več bodo oni nega hišne taku imenovali[?]
^[26] Zatu se vi nih ne buite. Onu ništer nei zakrivenu, de bi se nekar ne rezodelu, inu ništer nei skrivnu, de bi se ne zveidilu. ^[27] Kar iest vo[m] poveim v temmi, tu vi poveite na svitlobi, inu kar vi na tu uhu slišite, tu pridiguite na tih strehah. ^[28] Inu ne buite sse pred teimi, kir tu tellu ubyto, to dušo pag ne mogo ubyti, temuč tiga se veliko več buite, kir mora to dušo inu tu tellu pogubiti v tim peklu. ^[29] Ne kupio se dva vrabca za en denar[?] Inu oben iz le-tih ne pade na zemlo prez vašiga Očeta. ^[30] Vaše glave lassie so tudi vsi štiveni. ^[31] Zatu se
vi

vi ne buite, vi ste bulši koker veliku vrabcev. ^[32]Obtu, kateri mene spozna pred ludmi, tiga iest tudi hočo spoznati pred muiem očetom, kir ie v nebessih. ^[33]Kateri pag mene zatay, tiga iest tudi hočo zataiti pred muiem nebeskim očeto[m].

Mar. 8.
Luc. 9.¹²²

122| Mr 8,38.
Lk 9,26

^[34]Vi ne imate meniti, de sem iest prišal h pošilanu ta myr na zemli, iest ne sem prišal pošilati ta myr, temuč ta meč. ^[35]Zakai iest sem prišal tiga človeka narazen sturiti zubper suiga očeta inu to sčer zubper suo mater inu to nevesto zubper suo tasčo. ^[36]Inu de tiga človeka domači bodo nega souvražniki.

Luc. 8.
Mich. 7.¹²³

123| Lk 8,20–21.
Mih 7,6.

^[37]Kateri očeta inu mater več lubi koker mene, ta mene nei vrede[n].

Luc. 14,
17.¹²⁴

124| Lk 14; 17.

^[38]Inu kateri synu oli sčer več lubi koker mene, ta mene nei vreden inu kateri sui cryž na se ne vzame inu ne hodi za meno, ta mene nei vreden. ^[39]Kateri sui život naide, ta ga bode zgubil, inu kateri sui ži-

E 3 vot

E V A N G E .

125| Mr 9,37. Mar. 9.¹²⁵

vot zgubi za muio volo, ta ga bode nešal. ^[40]Kateri vas gori vzame, ta mene gori vzame inu kateri mene gori vzame, ta vzame tiga, kir ie mene poslal. ^[41]Kateri eniga preroka gori vzame v tim imeni eniga preroka, ta bode eniga preroka lon priel, kateri eniga pravičniga gori vzame v tim imeni eniga pravičniga, ta bode eniga pravičniga lon priel. ^[42]Inu kateri eniga iz le-tih ner manših z anem korcem merzle vode napoy le v tim imeni eniga mlašiga, za risnico vom poveim, on ne bode suiga lona zgubil.

TA XI. CAP.

126| Lk 16. Luc. 16.¹²⁶

INu pergudilu se ie, kadar ie Jezus dokonal taku zapuvid h tim suim dvanaistim iogrom, gre on od unot bul naprei vučiti inu pridigati v tih nih meistih. ^[2]Kadar pag Ioannes v ti vozi ta dela Cristuseva zasliši, pošle on dva sua mlaiši inu pusti nemu poveidati: ^[3]»Si li ti ta, kir ima priti, oli imamo

mo mi na eniga družiga čakati[?]]«

^[4]Jezus odgovori inu pravi k nim:

»Poite inu poveite spet Ioannesu tu,

kar vi slišite inu vidite: ^[5]ty slepci pre-

gleduio, ty hromi hodio, ty gobouci

bodo očisčeni inu ty glušci slišio, ty

mertvi gori vstaieio inu tim bozim se

ta evangelion pridiguie. ^[6]Inu dobru

ie timu, kir se na meni ne zmoti.«

^[7]Kadar pag oni odido, začne Jezus

govoriti h tim ludem od Ioannesa:

»Kai ste vi vunkai hodili v to pusčavo

gledati[?] Aku en terst, kir se od ve-

itra gible[?] ^[8]Oli kai ste vun šli gle-

dati[?] Aku eniga človeka, v meh-

kim gvantu obličieniga[?] Pole,

kateri mekak gvant nossio, so v kra-

lovih hišah. ^[9]Oli kai ste vun šli gle-

dati[?] Aku eniga preroka[?] Ia, iest

vo[m] poveim, on ie tudi več koker

en prerok. ^[10]Zakai on ie le-ta, od ka-

teriga ie pisanu: 'Pole, iest pošlem

eniga muiga angela sem pred tebo,

kir bode perpravil tui pot pred te-

bo.' ^[11]Za risnico iest vom poveim,

E 4 vmei

Esa. 35.¹²⁷

127|Iz 35,5.

Esa. 61.¹²⁸

128|Iz 61,1.

Mala. 3.
Mar. 1.¹²⁹

129|Mal 3,1.
Mr 1,2.

E V A N G E .

vmei vsemi, kir so od že en roieni, nei gori prišal, kir bi vegši bil čez Ioannesa Kerstnika. Le-ta pag, kateri ie manši v tim nebeskim kralevstvi, ie vegši koker on. ^[12]Inu od tih dnev Ioannesovih tiga Kerstnika do le-tiga dne tu nebesku kralevstvu sylo terpi inu ty, kir sylo deio, ty ie k sebi grabio.

130| Lk 16,16. Luc. 16.¹³⁰

131| Mt 17,3.10-13.
Mr. 9,4.
Mt 4.
Mat. 17.
Mar. 9.
Mat. 4.¹³¹

^[13]Zakai vsi preroki inu ta postava so prerokovali do Ioannesa. ^[14]Inu aku vi hočte gori vzeti, on ie Elias, kir ie imel priti. ^[15]Dur ima ušesa h poslušanu, ta poslušai.

132| Lk 7,31-35. Luc. 7.¹³²

133| Perglihati.

^[16]Komu imam iest pag le-to žlahto perglisati[?]^[133] Ona ie glih tim otrokom, kir na tim placu side inu ^[17]vpyo g suim tovarišem inu pravio: 'Mi smo vom piskali inu vi neste plessali, mi smo vom klagovali inu vi se ne ste plakali.' ^[18]Ioannes ie prešal, nei ie idal inu nei pyl inu oni pravio: 'On ima tiga zlude.' ^[19]Prešal ie ta Syn tiga človeka,

veka, ta iei inu pye, taku pravio:
 'Pole le-tiga pozrešniga¹³⁴ človeka
 inu le-tiga pyanca, en periatel tih
 colnariev inu tih grešnikov' inu ta
 modrost se mora pustiti prov stu-
 riti od suih otruk.«

134|Požrešniga.

^[20]Tedai on začne oponašati tim
 meisto[m], v katerih ner več so
 bila nega sylna dela sturiena inu se
 neso popravile: ^[21]»Ve tebi Cora-
 zin, ve tebi Betsaida, zakai de bi
 taka sylna dela v tim Tyru inu Sy-
 donu bila sturiena, koker so per
 vaiu sturiena, one bi bile nakadai
 v tim žaklu inu v pepelu pokuro
 giale. ^[22]Ampag iest vom poveim,
 timu Tyru inu Sydonu bode lažei
 na sodni dan, koker vom. ^[23]Inu ti
 Capernaum, kir si bilu povišanu
 do nebes, ti boš doli do pekla
 pahnenu, zakai de bi v Sodomi ta-
 ka sylna dela bila sturiena, katera
 so v tebi sturiena, ona bi še zdai
 stala, ^[24]ampag iest vom poveim,

Luc. 10.¹³⁵

135|Lk 10,13–15.

E 5 de

E V A N G E .

de Sodomi ležei bode na sodni dan koker tebi.«

136| Lk 10,21. Luc. 10.¹³⁶

^[25]V tim istim času odgovori Jezus inu pravi: »Iest hvalim tebe, Oča in gospud nebes inu zemle, kir si ti le-tu skrill pred teimi modrimi inu zastopnimi inu se ie tim mahinim rezodil.

137| Mt 28,18. Jn 1,18.
Math. 28.
Ioh. 1.¹³⁷

^[26]Ia, Oča, taku ie dobru dopalu bilu poleg tebe. ^[27]Vse riči so meni čez dane od muiga očeta. Inu nisče ne zna tiga Synu, temuč le ta Oča, inu nisče ne zna tiga Očeta, temuč le ta Syn inu komu ga ta Syn hoče rezodeti. ^[28]Pri-dite sem k meni vsi, kir delate inu ste obloženi, iest hočo vas spet k veku perpraviti. ^[29]Vzamite na se mui iarem inu se vučite od mene, zakai iest sem krotag inu iz serca pohlevan, taku bote nešli pokoi vašim dušom, ^[30]zakai mui iarem ie pride[n] inu muia butora ie lehka.

138| 1 Jn 5,3. 1. Ioh. 5.¹³⁸

TA XII. CAP.

139| Mr 2,23–28. Mar. 2.¹³⁹

Vtim istim času gre Jezus ob

ob sobotah skuzi te setvi inu nega mlaši¹⁴¹ so lačni bili, začno tu klassovie pukati inu ieisti. ^[2]Kadar tu ty farizei zagledaio, so k nemu rekli: »Pole, tui iogri deio, kar se ne spodobi ob soboti giati.« ^[3]On pag pravi k nim: »Neiste li vi brali, kai ie David sturil, kadar ie on lačen bil inu ty, kir so ž nim bili[?] ^[4]Koku ie on bil šal noter v to Božyo hišo inu ie te ogled kruhe ieidal, kateri se nemu neso spodobili ieisti inu tim, kir so ž nim bili, tudi nekar, temuč le samim faryem. ^[5]Oli nei ste li vi brali v ti postavi, de ty fary ob sobotah v tim templi to soboto prelomio inu so vini prez dolga[?] ^[6]Iest vom poveim, de tukai ie ta, kir ie vegši koker ta tempel. ^[7]De bi vi veidili, kai ie tu: 'Iest hočo to milost inu nekar ta offer,' vi bi nihdar tih nedolžnih ferdamnovali. ^[8]Ta Syn tiga človeika ie en gospud tudi čez to soboto. Inu

Luc. 6.
Deut. 23.¹⁴⁰

140| Lk 6,1–5.
5 Mz 23.
141| Mlaiši.

1. Reg.
2r.¹⁴²

142| 1 Sam 21,3–7.

Ozee. 6.
Mat. 9.¹⁴³

143| Oz 6,6.
Mt 9,13.

E V A N G E .

- Mar. 3.
Luc. 6
& 14.¹⁴⁴
144| Mr 3,1–6.
Lk 6,6–11.
Lk 14,1–6.
- 145| 5 Mz 22,1–4. Deut. 22.¹⁴⁵
- 146| Spodobi.
- 147| Mr 3,5. Mar. 3.¹⁴⁷
- 148| Dopelnenu.
- ^[9]Inu on gre od unot naprei, pride v nih šulo. ^[10]Inu pole, tukai ie bil en človick, ta ie imel eno suho roko. Inu oni vprašαιο nega inu pravio: »Ie li tudi prov ob soboti ozdravlati[?]«, de bi oni nega mogli zatožiti. ^[11]On pag pravi k nim: »Kateri ie vmei vami, kir ima eno ovco tar aku ona ob sobotah v eno iamo pade, ne popade ie on inu no ne vzdigne[?] ^[12]Kuliku več ie bulši en človik koker ena ovca[?] Obt u se spodobu¹⁴⁶ ob sobotah dobru sturiti.« ^[13]Tedai on reče h timu človeiku: »Iztegni tuio roko!« Inu on no iztegne inu ona spet zdrava postane koker ta druga. ^[14]Natu ty farizei gre do vun inu se sveituio čez nega, koku bi ga pogubili. ^[15]Kadar pag Jezus tu zvei, se od unot ugane. Inu za nim gre dosti ludi inu te on vse ozdravi ^[16]inu nim popriti, de oni nega ne rezglassio. ^[17]De dopelnemu¹⁴⁸ bode, kar ie govorienu skuzi

zi Ezaia preroka, kir pravi: ^[18]»Pole, le-ta ie mui hlapec, kateriga sem izvolil, inu mui lubši, na tim muia duša ima dobru dopadene. Iest hočo na nega položiti mui duh inu on bode tim aydom to pravdo oznanil, ^[19]on se ne bode kregal inu vpil inu nisče ne bode nega štime na gassah slišal; ^[20]tiga zmaneniga tersta ne zlomi inu tiga kadečiga tahtu ne ugassy, dotle to pravdo izpela do premagane, ^[21]inu ty aid-ye bodo na nega ime zavupali.«

Esa. 42.¹⁴⁹

149|Iz 42,1–4.

^[22]Tedai ie bil eden, s teim Zludiem obdan, k nemu perpelan; ta ie bil sleip inu mutast inu on nega ozdravi taku, de ta slepec inu mutac govuri inu vidi. ^[23]Inu vsi ludie so se bali tar začudili inu so giali: »Nei li le-ta ta Davidov syn[?]« ^[24]Ty farizei pag, kadar tu zasliše, pravio: »On dregači te zludie vun ne goni, temuč skuzi Beelcebuba, višiga tih zludiev.« ^[25]Ka-
dar

Luc. II.
Mar. 3.¹⁵⁰150|Lk 11,14–23.
Mr 3,22.

E V A N G E .

dar pag Jezus zastopi nih misli, pravi k nim: »Sledne kraljevstvu, kir ie samu sebi zuper rezdilenu, bode pustu. Inu vsaku meistu oli hiša, kir ie sebi zuper rezdilena, ne more obstati. ^[26] Tar aku en satan tiga družiga vun goni, taku ie on sam sebi zuper rezdilen, koku tedai nega kraljevstvu obstoi[?] ^[27] Aku iest pag te zlude skuzi Belcebuba izganem, skuzi koga tedai vaši otroci izganeo[?] Zatu oni bodo vaši rihtary. ^[28] Aku iest pag te zlude skuzi tiga Duha Božyga izganem, taku ie došlu q vom tu kraljevstvu Božye. ^[29] Oli koku more du v eniga močniga hišo poiti, nemu nega pohištvu porupati, temuč, de on poprei tiga močniga zveže inu tedai on uže nega hišo obrupa[?] ^[30] Kateri nei z meno, ta ie zubper mene, inu kateri z meno ne pobira, ta rezmečuie. ^[31] Obt u iest vom poveim, vsak greih inu šentovane bode tim ludem odpuscenu, am-

ampag tu skentovane¹⁵¹ zuper Svetiga Duha ne bode odpusčenu tim ludem. ^[32]Inu kateri kai govori zuper tiga Synu tiga človeika, timu bode odpusčenu, ampag kateri kai govori zuper Svetiga Duha, timu ne bode odpusčenu na tim inu na unim sveitu tudi nekar.«

^[33]Oli vi sturite tu drevu dobru inu nega sad dober, oli sturite tu drivu gnilu inu nega sad gnil, zakai na tim sadu se spozna tu drevu. ^[34]Vi madraska žlahta, koku vi dobru morete govoriti, kir ste hudi[?] Zakai iz obilia tiga serca ta vusta govore. ^[35]En dober človik iz dobriga šaca suiga serca dobru naprei pernesse inu en hud človik iz suiga hudiga šaca tu hudu naprei pernesse. ^[36]Iest pag vom poveim, de ty ludie od sledne nepridne bessede, kir so govurili, moraiο dati raitingo na sodni dan.

^[37]Iz tuih bessed boš ti prov sturie[n] inu iz tuih bessed boš ti ferdamnan.«

^[38]Tedai odgovore nemu eni iz tih

151|Šentovane.

Mat. 7.
Luc. 6.¹⁵²

152|Mt 7,16–20.
Lk 6,44.

Psal. 39.¹⁵³

153|Ps 37,12.

Luc. 19.
2. Reg. 1.
Mat. 16.¹⁵⁴

154|Lk 19.
1 Sam 1,16.
Mt 16,4.

EVANGE.

155| Mar. 8.
Mr 8,12. Luc. 11.¹⁵⁵
Lk 11,29.

tih pissariev inu farizeiov inu pravio: »Moister, mi bi radi en caihen od tebe vidili.«^[39] Inu on odgovori tar pravi k nim: »Ta hudi inu prešuški rud isče cahnov inu nemu ne bode oben caihen dan, samuč ta caihen tiga preroka Ionasa.^[40] Zakai, koker ie Ionas bil try dni inu try noči v tim trebuhu te vallske ribe, taku bode tiga človeka Syn tri dni inu tri noči v sredu te zemle.^[41] Ty ludie od Ninive bode na sodni dan gori vstaieli z le-to žlahto inu to ferdamnali, zakai oni so giali to pokuro po tei Ionasovi pridigi inu pole, tukai ie več koker Ionas.^[42] Ta kralica od puldne bode na sodni dan gori vstala z le-to žlahto inu to bode ferdamnala. Zakai ona ie od kraiev te zemle prišla poslušati tiga Salomona modrost inu pole, tukai ie več koker Salomon.

157| 3. Reg.
1 Kr 10,1–10,24. 10.¹⁵⁷

158| Luc. 1.¹⁵⁸
Lk 11,24–26.

^[43] Kadar pag ta nečisti duh od tiga

tiga človeika vun pride, taku on prohodi ta suha meista, isče pokoi tar tige ne naide. ^[44]Tedai on pravi: 'Test se hočo spet verniti v muio hišo, iz katere sem vun šal.' Inu kadar on pride tar to naide prazuioč inu pometeno tar lipu nareieno, ^[45]tedai on kiakai gre inu vzame g sebi sedem družih duhov, kir so gurši koker oni, inu kadar oni notar prido, prebivaio tukai inu tu pusledne tige človeika bo huiše koker tu pervu. Taku se le-ti hudi žlahti bode tudi godilu.«

^[46]Ta čas, kadar ie on še taku s temi ludmi govuril, pole, nega mati inu brati so vuni stali, ti so hoteli ž nim govoriti. ^[47]Inu eden pravi k nemu: »Pole, tuija mati inu tui brati vuni stoie inu hote s tebo govoriti.« ^[48]On pag odgovori inu pravi h timu, kir ie bil nemu tu oznanil: »Du ie muia mati[?]« ^[49]Inu iztegne suio roko čez suie mla-

F še

2. Pet. 1.
Hel. 6.¹⁵⁹

159| 2 Pt 1,4.
Heb 6,4.

Mar. 3.
Luc. 8.¹⁶⁰

160| Mr 3,31–35.
Lk 8,19–21.

EVANGE.

še inu pravi: »Pole, le-tu ie muia mati inu mui brati. ^[50]Zakai vsakteri, kir dei to volo muiga očeta, kir ie v nebessih, ta isti ie mui brat, sestra inu mati.«

TA XIII. CAP.

NA ta isti dan gre Jezus iz te hiše inu sede poleg tiga moria. ^[2]Inu se k nemu zbralu dosti ludi, taku, de ie on v ta čoln stopel, inu sede inu vsi ludie stoie na tim kraiu. ^[3]Inu on k nim veliku govori skuzi perglihe inu pravi: »Pole, eden, kir seye, gre vun seyati ^[4]inu kadar on seye, nekateru ie palu na ta pot inu te ptice so prišle inu so ie pozobale. ^[5]Nekateru pag ie palu na kaminavu, kir nei veliku zemle bilu inu ie skorai vzešlu zatu, kir nei globoke zemle imeilu. ^[6]Kadar ie pag tu sonce vzešlu, ie uvenilu inu kadar nei korena imeilu, ie usehlu. ^[7]Nekateru pag ie palu vmei tu terne inu tu terne ie gori zraslu

161 | Mr 4,2–3. Mar. 4.
Luc. 8. ¹⁶¹
Lk 8,4–8.

zraslu inu ie zadušilu. ^[8] Nekateru pag ie palu na dobro zemlo inu ie dalu sad, nekateru stucrat, nekateru šedessetcrat, nekateru tridesetcrat. ^[9] Kateri ima vušessa h poslušanu, ta poslušai.«

^[10] Inu ty iogri stopio k nemu inu pravio: »Zakai ti skuzi te perglihe k nim govoriš[?]« ^[11] On odgovori inu pravi k nim: »Vom ie danu, de vi znate to skrivnust tiga nebeskiga kraljevstva, le-tim pag nei danu.

^[12] Zakai kateri ima, timu bode danu, de bode obilnu imel, kateri pag ne ima, od tiga bode tudi vzetu, kar on ima. ^[13] Obtü iest k nim skuzi perglihe govorim, zakai oni videoč ne vide inu poslušaioč ne slišio inu ne zastopio. ^[14] Inu na nih bode dopulneno tu Esaiovu prerokovane, kir pravi: 'S temi ušesi bote slišali inu ne bote rezumeli inu z gledačemi očima bode gledali tar ne bote vidili. ^[15] Zakai le-tih ludi serce ie obterpnelu

F 2 inu

Mat. 25.¹⁶²

162|Mt 25,29.

Esa. 6.
Ioh. 12.
Act. 21.¹⁶³

163|Iz 6,9–10.
Jn 12,35.
Apd 21.

E V A N G E .

inu nih ušessa hudu slisšio inu nih oči so zaperte, de kei kadai z očima ne ugledaio inu z vušessi zaslišio inu s teim sercom zastopio inu se preoberno inu nee ozdravim.?’

164| Lk 10,23.
1 Pt 1,10–12.
Luc. 10.
1. Pet. 1. 164

[16] Anpag dobru ie vašim očim, kir vidio, inu vaššim usšesom, kir slišio././ [17] Za risnico iest vom poveim, de dosti prerokov inu pravičnih so želeli viditi, kar vi vidite, inu neso vidili inu slišati, kar vi slišite, tar neso slišali.

[18] Vi pag poslušajte to pergliho od tiga sevca: [19] Kadar du poslušá to bessedo od tiga kralévstva inu te ne zastopi, taku pride ta Hudi inu izdere tu, kar ie v nega sercei vsianu, inu le-ta ie ta, kir ie poleg tiga potu vseiana; [20] le-ta pag, kir ie na kaminovu vseiana, ie ta, kadar du to bessedo poslušá inu to isto zdai z vesselem gori vzame, [21] oli on v sebi ne ima korena, temuč on kratig čas obstoi, kadar te nad-

165| Mr 4,13–20.
LK 8,11–15.
Mar. 4.
Luc. 8. 165

166| Nadluge.

duga¹⁶⁶

luge inu preganene se začno zavolo te bessede, taku se zdaici zmoti; ^[22]le-ta pag, kir ie vmei tu terne vseiana, ie ta, kadar du to bessedo poslušā inu ta skerb tiga svita tar golufia tiga blaga to bessedo zaduši inu prez sada rata.

^[23]Le-tu pag, kir ie v dobro zemlo vseiana, ie ta, kadar du to bessedo poslušā inu to zastopi, kir pottle tudi sad pernesse inu sturi nekateru samo stucrat, nekateru šestdesetcrat, nekateru tridesetcrat.«

^[24]On nim eno drugo pergliho naprei položi inu pravi: »Tu nebesku kralevstvu ie perglihanu enimu človeiku, kir ie dobru seime seial na suo nivo. ^[25]Kadar so pag ty ludie spali, pride nega souvražnik inu vseye to lulko vmei pšenico inu gre proč. ^[26]Kadar pag ta trava zraste inu sad pernesse, tedai se tudi prikaže ta lulka. ^[27]Ty hlapci pag perstopio h timu gospodariu inu k ne-

Mar. 4.¹⁶⁷

167|Mr 4,26.

F 3 mu

E V A N G E .

mu govore: 'Gospud, nei si li ti do-
briga semena seyal na tuio nivo[?]
Od kot tedai ona ima to lulco[?]'
[28] On pravi k nim: 'Tu ie en souvraž-
nik sturil.' Ti hlapci pag k nemu
reko: 'Hočes¹⁶⁸ li tedai, de kiakai
gremo inu to izplivemo[?]' On
pravi: [29] 'Nekar, de vi, plevoč to lul-
co, ž no tudi to pšenico ne izpuče-
te. [30] Pustite obuie sred rasti do že-
tve inu v tim času te žetve, iest hočo
h tim žencom reči: Izberite na po-
prei to lulco inu io zvežite v butori-
ce, de se shežge, anpag to pšenico
poberite v muie svislí.« [31] On nim
eno drugo pergliho naprei položi
inu pravi: »Tu nebesku kralevstvu
ie glih enimu ženfovimu zernu, ka-
tero človik vzame inu ie vseye na
suio nivo, [32] kateru ie nermanše
vmei vsemi semeni, kadar pag vzra-
ste, taku ie nervegše vmei vsemi
zelisčemi inu bode enu drevu, taku
de te ptice pod nebom prido inu
gnezduio

168|Hočeš.

169|Mr 4,20.
Lk 13,21.
Mar. 4.
Luc. 13.¹⁶⁹

gnezduio na nega veyah.« ^[33] Eno drugo pergliho ie on k nim govuril. »Tu nebesku kraljevstvu ie glih enimu qvassu, kateri ena žena vzame inu ga omessi vmei tri polovni-ke moke, dotle vse skuzi oqvassi.« ^[34] Le-tu vse ie Jezus govuril skuzi perglihe h tim lude[m] inu on prez perglih ništer nei k nim govuril. ^[35] De bode dopolnenu, kar ie govorienu skuzi tiga preroka, kir pravi: »Iest hočo odpreti muia vusta v tih perglihah inu hočo izreči te riči, kir so bile skrivene od začetka tiga svita.« ^[36] Tedai Jezus pusti te ludi od sebe inu pride domov. Inu k nemu perstopio nega iogri inu pravio: »Izloži nom to pergliho od lulke na tei nivi. ^[37] On odgovori inu pravi k nim: »Le-ta, kir seye tu dobru seime, ie ta Syn tega človeka. ^[38] Ta niva ie ta sveid, tu dobru seime so ty otroci tiga kraljevstva. Ta lulca so ty otroci tiga Hudiga. ^[39] Ta souvražnik,

Luc. 13.
Gen. 18.¹⁷⁰

170|Lk 13,21.
1 Mz 18,6.

Psal. 78.¹⁷¹

171|Ps 78,2.

Mar. 4.¹⁷²

172|Mr 4,10.

F 4 kir

EVANGE.

173|Raz 14,15–16. Apoc. 14.¹⁷³

kir ye seye, ie ta Hudič. Ta žetov ie ta konec tiga svita. Ty ženci so ty angeli. ^[40]Koker se ta lulca izpleva inu se z ognom šezge, taku se bo godilu na koncu tiga svita. ^[41]Ta Syn tiga človeka bode pošilal suie angele inu oni bodo zbirali iz žnega kraljevstva vse zmote inu te, kir krivu deio. ^[42]Inu ie bodo vergli v to ogneno peč, tukai bode yok inu škripane tih zob. ^[43]Tedai bodo ty pravični sveitili koker tu sonce v tim kraljevstvu nih Očeta. Dur ima vušesa h poslušanu, ta poslušai.

Dan. 12.
Sap. 3.
1. Cor. 15.
174|Dan 12,3.
Mdr 3,15.
1 Kor 15,51.

175|Flp 3,21. Phel. 3.¹⁷⁵

^[44]Spet ie glih tu nebesku kraljevstvu enimu skrivenimu šacu v ti nivi, kateriga ie en človik nešal inu ga ie skril inu on gre od vesela, ker ie on čez ta isti imel, inu proda vse, kar on ima, inu kupi to nivo. ^[45]Spet ie glih tu nebesku kraljevstvu enimu kupcu, kir ie lipe perle iskal. ^[46]Inu kadar

dar on eno cilu drugo perlo naide, gre kiakai inu proda vse, kar on ima, inu kupi to isto. ^[47]Spet ie glih tu nebesku kraljevstvu eni mreži, kir ie veržena v tu morie, s katero se vse žlaht ribe vkupe vleko, ^[48]inu kadar ie ona pelna, taku io vleko h timu kraiu inu sedeo tar vkupe zbiraio te dobre v nih posodo, katere so pag gnile, te proč vun izvergo. ^[49]Taku se bode godilu na koncu tiga svita. Ty angeli vun puido inu bodo ločili te hude od tih pravičnih ^[50]inu ie bodo metali v to ogneno peč, tukai bode plač inu škripane tih zob.« ^[51]Inu Jezus pravi k nim: »Ste li vi le-tu vse to zastopili[?]^[?]« Oni pravio: »Ia, Gospud.« ^[52]On k nim pag reče: »Zatu en vsaki pissar, vučen h timu nebeskimu kraljevstvu, ie glih enimu hišnimu očetu, kir iz suiga šaca naprei nesse novu inu staru.«

^[53]Inu pergudilu se ie, kadar ie Je-

F 5 zus

Mat. 22
& 25.¹⁷⁶

176|Mt 25,32.

Mar. 6.¹⁷⁷

177|Mr 7,24.

EVANGE.

zus dokonal le-te perglihe, gre on od unot ^[54]inu pride v suo očino deželo inu nee vuči v nih šulah, taku de so se strahom začudili inu so gialli: »Od kod pride le-timu taka modrost inu muč[?] ^[55]Nei li on eniga cimbermana syn[?] Nei li nega materi Maria imee[?] Inu nega brati Iacob inu Iozes, Simon inu Iudas ^[56]inu nega sestre, neiso li vse per nas[?] Od kod te-dai nemu tu vse pride[?]« ^[57]Inu so se na nim zmotili. Jezus pag pravi k nim: »En prerok nikir drugdi nei prez časti koker v sui roieniski deželi inu na suim domu.« ^[58]Inu on tukai nei sturil veliku caihnov zavolo nih nevere.

TA XIII. CAP.

178| Mar. 6.
Mr 6,14–29. Luc. 3, 9.¹⁷⁸
Lk 3,1.19.
Lk 9,7–9.

VTim istim času usliši Ero-dež, četertiga deila kral, ta glas od Jezusa. ^[2]Inu on pravi g sui

vi g sui družini: »Le-ta ie Ioannes Kerstnik, on ie od smerti vstal, zatu so nega deila taku sylna.« ^[3] Zakai Erodež ie bil Ioannesa uiel, zvezal tar postavil v to iečo zavolo te Erodiade, nega brata Filipove žene. ^[4] Zakai Ioannes ie k nemu gial: »Onu nei prov, de ti no imaš.« ^[5] Inu on bi ga rad umuril, oli on se ie bal tih ljudi, zakai oni so nega koker eniga preroka deržali. ^[6] Kadar ie pag Erodež sui roieni dan obhaniel, te Erodiade sči pleše pred nim, tu ie dobru dopalu temu Erodežu. ^[7] Zatu ie on s prissego oblubil ni dati, karkuli ona prossi. ^[8] Ona pag, koker ie poprei bila podvučena od nee matere, pravi: »Dai meni tukai v eni skledi tiga Ioannesevo Kerstnika glavo.« ^[9] Inu ta kral žalosten postane, oli zavolo te prissege inu teh, kir so ž nim per myzi sedeli, zapovei ni dati. ^[10] Inu on pošle tar odseka Ioannesu glavo v ti ieči.

Levit. 18
& 20.¹⁷⁹

179|3 Mz 18,16.

Inu

EVANGE.

^[11]Inu nega glava ie bila semkai pernessena v eni skledi inu ie dana tei deklici inu ona to nesse sui materi.

^[12]Inu nega mlaši prido inu vzdigno tu nega tellu inu ie pokopaio. Inu prido tar tu oznanio Jezusu.

^[13]Kadar tu Jezus usliši, ustopi on od unot v enim čelnu v eno pustčavo sam. Inu kadar tu ty ludie zaslišio, gredo za nim k nogom iz tih meist. ^[14]Inu Jezus pride sem naprei, ugleda to veliko množico tih ludi inu se ie čez te usmilil inu ozdravi te, kir so bolni bili. ^[15]Na večer pag stopio k nemu nega iogri inu pravio: »Le-tu ie ena pustčava inu nuč sem perhaie, pusti te ludi od sebe, de gredo v te terge inu sebi spižo cupio.«^[16]Jezus pag pravi k nim: »Onu nim nei potreba poiti, daite vi nim ieisti.«^[17]Oni pag reko k nemu: »Mi ne mamo več tukai koker pet kruhov inu dvei ribi.«^[18]Inu on pravi: »Pernessite

180| Mar. 6.
Luc. 9.
Ioh. 6.¹⁸⁰
Mr 6,30–44.
Lk 9,11.
Jn 6,1–4.

nessite meni te iste semkai!« ^[19] Inu on zapovei tim ludem doli sestu na to travo. Inu vzame te pet kruhe inu te dvei ribi, pogleda gori v nebesa, zahvali tar rezlomi inu da te kruhe tim iogrom, ty iogri pag dado tim ludem. ^[20] Inu so ieili vsi inu so syti bili inu so vzdignili, kar ie čez ostalu od kossov, dvanaist polnih korb. ^[21] Tih pag, kir so ieili, ie bilu okuli pet tysseč mož prez žen inu otruk.

^[22] Inu zdaici Jezus permora iogrom, de oni stopio v ta čeln inu de se pred nim ke čez pelaio, do tle on te ludi pusti od sebe. ^[23] Inu kadar on te ludi od sebe pusti, gre on gori na eno goro sam, de bi molil. Inu na večer ie le on sam tukai bil. ^[24] Inu ta čeln ie bil na sredi tiga moria inu ie nadlugo terpil od tih vallov, zakai ta veitar ie bil nim zubper. ^[25] Ob četerti nočni vahti pag pride Jezus k nim inu hodi verhu moria. ^[26] Inu kadar ty

Mar. 6.
Ioh. 6.
Luc. 6.¹⁸¹

181 | Mr 6,46.
Jn 6,15.
Lk 6,12.

EVANGE.

ty iogri zagledaio nega, gredočiga verhu moria, so se ustrašili inu reko: »Tu ie ena pošast« inu zevpyo od straha. ^[27] Ampag Jezus zdaici k nim pregovori inu pravi: »Bodite serčni, iest sem. Ne buite se!«

^[28] Peter pag nemu odgovori inu pravi: »Gospud, si li ti, taku ukaži meni poiti h tebi na tei vodi.« ^[29] Inu on pravi: »Poidi sem.« Inu Peter stopi iz tiga čelna inu gre verhu vode, de bi en k Jezusu prišal. ^[30] Kadar on pag vidi ta močan vetar, se prestraši, inu kadar začne topiti se, zavpye inu pravi: »Gospud, ohrani mene!« ^[31] Jezus pag iztegne zdaici suo roko inu nega popade inu pravi k nemu: »O ti maluvern, zakai si cbivlal[?]« ^[32] Inu kadar ona stopita v ta čeln, potihne ta vetar. ^[33] Ty pag, kir so v tim čelnu bili, pridó inu pado doli pred nim inu pravio: »Ti se risničnu Božy Syn.« ^[34] Inu kadar se prepelaio, pridó v
to

to deželo Genezaret. ^[35]Inu kadar ty ludie tiga istiga kraie nega zveido, pošleio po vsi deželi okuli inu k nemu pernesso vse žlaht bolnike ^[36]inu so nega prossili, de bi se le-tiga kraie nega gvanta dotagnili. Inu kuliku se ie dotagnilu, so zdravi postali.

TA XV. CAP.

TEdai prido k Jezusu ty pissary inu farizei od Ieruzalem inu pravio: ^[2]»Zakai tui iogri prestopuio tih starišev postavo[?] Oni ne umio nih rok, kadar kruh iedo.« ^[3]On pag odgovori inu pravi k nim: »Zakai vi prestopite to Božyo zapuvid za vaše postave volo[?] ^[4]Bug ie zapovedal, rekoč: ‘Ti imaš poštovati očeta inu mater’ inu ‘Kateri očeta oli mater kalni, ta ima smertio umreti.’ ^[5]Vi pag pravite: ‘Kateri reče k očetu oli

Mar. 7.¹⁸²

182| Mr 7,10.

Exod. 20.
Levit. 19.
Deut. 5.
Pro. 28.¹⁸³183| 2 Mz 20,12.
3 Mz 19,3.
5 Mz 5,16.
Prg 28,7

EVANGE.

oli k materi: 'Ta dar, kir od mene se offra, ta isti tebi k nucu pride.' S teim se sturi, ^[6]de nisče naprei suiga očeta oli suio mater ne poštuie, inu ste taku to Božyo zapuvid gori vzdignili za vaše postave volo. ^[7]Vi samopravičary, ta Ezaias ie prov od vas prerokoval inu gial: ^[8]'Le-ti ludi se k meni ž nimi vusti perbližuo inu ž nimi žnabli mene poštuio, ampag nih serce ie deleč od mene. ^[9]Oli oni pag prez prida meni služio, kadar oni vuče take vuke, kir neso samuč človeske zapuvidi.'«

184|Iz 29,13. Ezk 33,32.
Esa. 29.
Ezhe. 33.¹⁸⁴

185|Mr 7,15. Mar. 7.¹⁸⁵

^[10]Inu on pokliče g sebi te ludi inu pravi k nim: »Poslušajte inu rezoumete: ^[11]Nekar tu, kar v ta vusta gre, tiga čoveika sturi nečistiga, temuč, kar iz vust gre, tu sturi tiga človeika nečistiga.« ^[12]Tedai stopio k nemu nega iogri inu pravio: »Veiš li, de ty farizei, kadar so oni le-to bessedo slišali, so se

so se zmotili[?]« ^[13]On pag odgovi inu pravi: »Vsaku zasaiene, kateru mui Oča nebeski nei zasadel, bode iztreblenu. ^[14]Pustite ie, oni so slipi inu teh slepcov ivogi. Kadar slepac slepca vodi, taku oba v iamo padeta.«

Act. 5.¹⁸⁶ 186|Apd 5,38–39.

Esa. 42.¹⁸⁷ 187|Iz 42,7.

^[15]Peter pag odgovori inu pravi k nemu: »Izloži nom to pergliho.« ^[16]Jezus pag pravi: »Inu še tudi vi ste nezastopni[?] ^[17]Še nekar ne rezoumete[,] de vse, kar v usta gre, tu gre v trebuh inu bode ozdolai vun verženu. ^[18]Ampag tu, kar iz vust gre, tu gre iz tiga serca, inu tu istu sturi tiga človeika nečistiga. ^[19]Zakai iz serca vun gredo hude misli, ty uboy, prešustvu, kurbarya, tatvina, krive priče, kletva. ^[20]Le-te so riči, katere omadežuio tiga človeka. Anpag s teimi vnemivenimi rokami ieisti, tiga človeka ne omadeži.«

Mar. 7.¹⁸⁸ 188|IMr 7,18–23.

^[21]Inu Jezus gre vun od unot inu

Mar. 7.¹⁸⁹ 189|Mr 7,24–29.

G se

EVANGE.

se ugane v te kraie tiga Tyra inu Sydona. ^[22]Inu pole, ena cananeiska žena pride te iste strany inu vpye za nim tar pravi: »O, Gospud, ti Davidov syn, smili sse čez mene, muia sčy terpi zlu od Zludia.« ^[23]On pag ni nei odgovoril ene besede. Natu perstopio k nemu nega iogri, prosio nega inu pravio: »Pust io od sebe, zakai ona vpye za nami.« ^[24]On pag odgovori inu pravi: »Iest nesem poslan samuč h tim zgublenim ovcom od te izraelske hiše.« ^[25]Ona pag pride inu pade doli pred nim inu pravi: »Gospud, pomagai meni.« ^[26]On pag odgovori inu pravi: »Nei spodobnu, de se tim otrokom nih kruh vzame inu de se tim psom verže.« ^[27]Ona pravi: »Ia, Gospud, oli ty šcenci vsai ieido od tih drobtin, kir padaio iz te myze tih gospodov.« ^[28]Tedai Jezus odgovori inu pravi k ni: »O, žena, velika ie tuia verra, tebi se sturi, koker hočeš.« Inu
nee

nee sči ie ti isti vuri zdrava postala.

^[29]Inu Jezus gre od sot bul naprei inu pride poleg tiga Galileiskiga moria inu gre gori na enogorro inu tukai sidi ^[30]inu k nemu prido veliku ludi, ty sebo perpelαιο hromce, slepce, mutce, kralavce inu družih veliku inu te so metali pred Jezuseve noge inu on te ozdravi, ^[31]taku de so se ty ludie začudili, kadar so oni vidili te mutce govoriti, te krulove zdrave, te hrome hoditi, te slipe viditi inu so čestili tiga Boga Izraelskiga.

Mar. 8.¹⁹⁰

190|Mr 7,31–37.

Esa. 35.¹⁹¹

191|Iz 35,5–6.

^[32]Inu Jezus pokliče g sebi suie iogre inu pravi: »Meni se ty ludie smilio. Zakai oni užetry dni per meni prebivaio inu ne imαιο kai ieisti inu iest nih nečo prez ieidi pustiti od sebe, de kei ne obnemogo na tim potu.« ^[33]Natu nega iogri k

Mar. 8.¹⁹²

192|Mr 8,1–10.

G 2 nemu

EVANGE.

nemu pravio: »Kei mi hočmo tukai v ti pusčavi tulikain kruha vzeti, de mi tako množico ludi nasitimo[?]« ^[34]Inu Jezus pravi k nim: »Kuliku kruhov vi imate[?]« Oni pravio: »Sedem inu enu mahinu ribic.« ^[35]Inu on zapovei tim ludem seisti na ta tla. ^[36]Inu on vzame te sedem kruhe inu te ribe, zahvali, te rezlomi inu ie da tim iogrom, ty iogri pag ie dado tim ludem. ^[37]Inu so vsi ieili tar siti bili inu so gori vzdignili, kar ie bilu od ostalu kossov, sedem korb pelnih, ^[38]tih pag, kir so ieili, ie bilu štiri tisseč mož, prez žen inu otruk. ^[39]Inu kadar on te ludi od sebe pusti, stopi v en čeln inu pride v te kraie Magdala.

TA XVI. CAP.

VTim stopio ty farizei inu saducei k nemu, ty so nega izkušali inu prossili, de bi on nim
en

193|Mr 8,1–13. Mar. 8.
Jn 6,14–15. Ioh. 6.¹⁹³

en caichen od nebes izkazal. ^[2] On nim pag odgovori inu pravi: »Kadar na večer gre, taku pravite: 'Bode iasnu, zakai tu nebu ie erdeče.' ^[3] Inu viutru vi pravite: 'Danas bode hudu vreme, zakai tu nebu ie erdeče tar žalostnu.' Vi, hinavci, vi umeite ta obraz tiga neba obsoditi, anpag ta znamina tiga časa ne umeite[?] ^[4] Ta huda inu prešustua zlahta isče znamine inu drugu znamine ni, ne bode danu, samuč tu znamine tiga Ionasa preroka.« Inu on nee zapusti tar gre proč.

Luc. 12.¹⁹⁴ 194|Lk 12,54–56.

Mat. 12.¹⁹⁵ 195|Mt 12,39.

^[5] Inu kadar se nega iogri čez prepelaio, so bili pozabili kruh sebo vzeti. ^[6] Jezus pag pravi k nim: »Gledaite inu se varuite pred farizeiskim inu saduceiskim qvassum.« ^[7] Oni so pag v sami v sebi mislili inu giali: »Mi nesmo kruha sebo vzeli.« ^[8] Kadar tu Jezus rezoumei, pravi k nim: »Vi, maluvern, kai tu le mislite vmei sebo, de kruha ne

Mar. 8.
Luc. 12.¹⁹⁶ 196|Mt 8,15.
Lk 12,1.

G 3 ste

EVANGE.

ste sebo vzeli[?] ^[9]Inu vi še nekar ne zastopite inu ne spumnite na te pet kruhe vmei pet tyssoč ludi inu kuliku korb ste vzdignili[?]^[10]« Inu na te sedem kruhe vmei štiri tyssoč ludi inu kuliku korb ste vzdignili[?] ^[11]Koku ie, de vi ne zastopite, de iest nesem od kruha vom govuril, kadar sem gial: 'Varuite se pred farizeiskim in saduceiskim qvassum[?]'^[12]« Tedai so oni zastopili, de on nei govuril, de bi se varovali pred qvassum tiga kruha, temuč pred farizeiskim inu saduceiskim vukom.

197| Mar. 8.
Mr 8,27–29. Luc. 9.¹⁹⁷
Lk 9,18–20.

^[13]Kadar Jezus pride pag v te strani tiga meista Cessarea Filipa, vpraša suie iogri inu pravi: »Du, pravio ty ludie, sem iest, Syn tiga človeka[?]^[14]« Oni pravio: »Eni govore, ti si Ioannes Kerstnik, eni pag, ti si Elias, eni pag, ti si Ieremias oli eden iz tih prerokov.« ^[15]On pravi k nim: »Vi pag,

pag, kai pravite, du sem iest[?]

^[16]Simon Peter odgovori inu pravi:

»Ti si ta Cristus, ta Syn tiga živiga

Boga.« ^[17]Inu Jezus odgovori inu

pravi k nemu: »Srečen si ti, Simon,

Ionasa syn, zakai messu inu kry

tebi tiga nei rezodelu, temuč mui

Oča, kir ie v nebesih. ^[18]Inu iest

tudi tebi poveim, de si ti Peter inu

verhu le-tiga kamina iest hočo sa-

zidati muio gmaino inu vrata tiga

pekla no ne bodo premogle. ^[18]Inu

hočo tebi dati te kluče tiga nebe-

skiga kraljevstva inu vse, kar ti

bodeš na zemli zvezal, tu bode

tudi v nebesih zvezanu, inu vse

tu, kar ti bodeš na zemli rezvezal,

tu bode tudi v nebesih rezveza-

nu.«

Ioh. 6.¹⁹⁸

198 | Jn 6,35.

Esa. 28.
Cor. 10.¹⁹⁹

199 | Iz 28,16.
1 Kor 10,4.

Mat. 18.
Ioh. 20.²⁰⁰

200 | Mt 18,18.
Jn 20,23.

^[20]Tedai on prepovei suim io-

grom, de nikomer ne povedo,

de bi on Jezus Cristus bil. ^[21]Od

tiga časa začne Jezus suim

G 4 iogrom

Mar. 8.
Luc. 9.²⁰¹

201 | Mr 8,31–9,1.
Lk 9,22–27.

EVANGE.

iogrom kazati, de on mora poiti v Jeruzalem inu veliku terpeti od tih starišev inu od tih visokih faryev inu pisariev inu de on bode ubyen inu de na trety dan gori vstane. ^[22]

Peter pag nega prime inu ga začne svariti inu pravi: »Gospud, šonai sam sebe, le-tu se tebi ne sturi.« ^[23]

On se pag okuli oberne inu pravi h Petru: »Poidi zad za meno, satan, ti si meni k ani zmoti, zakai ti ne zastopiš tu, kar ie Božye, temuč tu, kar ie človesku.«

202| 1 Sam 19,9.
3. Reg. 19.²⁰²

203| Mt 10,38–39.
Mar. 8.
Luc. 9.
Lk 9,23.
Jn 12,25.
Mat. 10.
Mar. 8.
Luc. 9.
Ioh. 12.²⁰³

^[24] Tedai Jezus pravi g suim iogrom: »Aku du hoče za meno hodi, ta se sam sebi odpovi inu vzami sui cryž tar hodi za meno.

^[25] Zakai kateri hoče sui život ohranit, ta ga bo zgubil, spet kateri sui život zgubi za muio volo, ta ga bode nešal. ^[26] Kai pomaga timu človeku, aku bi on vus sveit dobil inu bi na suim životu škodo pryel[?] Oli kakovo reč

bi

bi ta človek dal, de bi on s to mogel sui život odrešit[?] ^[27] Zakai onu se bode godilu, de ta Syn tiga človeika pride v ti česti suiga Očeta inu suiemi angeli inu tedai on bode povernil vsakimu po nega delih. ^[28] Za risnico vom poveim, de eni tukai stoie, kir te smerti ne bodo pokusili, dottle oni Synu tiga človeka ne vidio prideoč v nega kralévstvi.«

TA XVII. CAP.

INu potle čez šest dni poime Jezus sebo Petra inu Iacoba inu Ioannesa, nega brata, inu te odpela suseb na eno visoko goro ^[2] inu se premini pred nimi. Inu nega oblyčie ie sveitilu koker tu sonce inu nega gvant ie bil beil koker ena luč. ^[3] Inu pole, tukai se nim prikažeo Moizes inu Elias, ty so ž nim govurili. ^[4] Peter pag odgovori inu pravi k Jezusu: »Gospud,
G 5 dobru

Mar. 9.
Luc. 9.²⁰⁴

204| Mr 9,2–8.
Lk 9,28–36.

Apoc. 12.²⁰⁵

205| Raz 1,13–16.

EVANGE.

dobru ie nom tukai biti, aku hočeš, taku hočmo tukai sturiti try prebivališče: tebi enu, Moize-su enu inu Eliasu enu.« ^[5]Kadar še on taku govori, pole, en svital oblak nee obsenci. Inu pole, ena styma iz oblaka pravi: »LE-TA IE MUI LUBI SYN, NA KATERIM IMAM IEST DOBRU DOPADENE, TIGA VI POSLUŠAJTE.« ^[6]Kadar tu ty iogri zaslišio, pado doli na nih obličie inu se sylnu prestrašio. ^[7]Inu Jezus stopi k nim, se nih dotagne tar pravi: »Vstanite inu ne buite se.« ^[8]Kadar pag nih očy gori vzdigno, nikogar ne vidio, temuč Jezusa samiga, ^[9]inu kadar oni doli gredo iz gore, zapovei nim Jezus inu pravi: »Le-tu videne nikomer ne poveite, dottle ta Syn tiga človeka vstane od smerti.« ^[10]Inu nega iogri so ga vprašali, re-

206|Mt 3,17.
Iz 42,1.
2 Pt 1,17.
5 Mz 18,15.
Mat. 3.
Esa. 42.
2. Pet. 1.
Deut. 18.²⁰⁶

rekoč: »Zakai tedai ty pissary pravio, de ta Elias more poprei priti[?]« ^[11]Jezus odgovori inu k nim pravi: »Elias ima, ia, priti poprei inu vse na pravu obrniti. ^[12]Ampag iest vom poveim, de ie Elias uže prišal inu ga neso spoznali, temuč so na nim sturili, kar so hoteli. Taku bode moral tudi ta Syn tiga človeka terpeti od nih.« ^[13]Tedai so ty iogri zastopili, de ie on od Iannesa Kerstnika k nim govuril.

^[14]Inu kadar oni prido h tim ludem, stopi k nemu en človik inu se pred nim pokloni inu pravi: ^[15]»Gospud, smili sse čez muiga synu, zakai on ie mesičin inu veliku terpi, on čestu v ogen pade inu čestu v to vodo ^[16]inu iest sem nega h tuim iogrom pernessal inu ga neso mogli ozdraviti.« ^[17]Jezus pag odgovori inu pravi: »O, ti neverna inu izkrivena žlahta, koku dolgo tedai per vas bom[?] Koku dolgu iest vas bom terpel[?] Perpelaite ga semkai.«

Mal. 4.²⁰⁷

207|Mal 4,5.

Mar. 9.
Luc. 9.²⁰⁸208|Mr 9,17–19.
Lk 9,38–39.

EVANGE.

semkai.«^[18] Inu Jezus ga posvari inu ta zludi gre vun od nega inu ta hlapčic zdrav rata v ti isti vuri.

^[19]Tedai stopio k nemu nega iogri suseb inu pravio: »Zakai ga mi nesmo mogli izzegnati[?]«^[20] Jezus pravi k nim: »Za vaše nevere volo, zakai risnično iest vom poveim, aku vi vero imate koker enu ženfovu zernu, taku vi morete reči k le-timu hribu: 'Preseli se od sot kiakai,' taku se bode preselil inu vom ništer ne bo nemogoče.^[21] Ampag le-ta žlahta ne gre vun, samuč skuzi molitou inu post.«

^[22]Kadar so pag oni nih stan v ti Galilei imeli, pravi Jezus k nim: »Onu pride, de ta Syn tiga človeka bode izdan v te človeske roke^[23] inu oni ga ubyo inu na tretí dan bode on gori vstal.« Inu oni sylnu žalostni postano.^[24] Kadar pag oni prido v ta Capernaum, prido h Petru ty, kir životno štivro
noter

209|Lk 17,6. Luc. 17.²⁰⁹

Mar. 8, 10.
Luc. 9.
Mat. 16,
20.²¹⁰
210|Lk 9,10.43–45.
Mt 16,24; 20,8.

noter iemlo, inu pravio: »Aku vaš moister plačuie životno štivro[?]«
^[25]On pravi: »Ia.« Inu kadar on domov pride, pride nemu Jezus naprei inu pravi: »Simon, kai se tebi zdi[?] Od koga iemlo ty krali na zemli ta col oli ta činž[?] Od suih otruk oli od ptuih?« Peter pravi k nemu: ^[26]»Od ptuih.« Jezus pag pravi k nemu: »Obtu ty otroci so prosti. ^[27]De mi pag nee ne zmotimo, poidi k moriu, verzi vodico inu tu pervo ribo, kir gori pride, vzami inu kadar ti nee vusta odpreš, naideš en stater, ta isti vzami tar dai za me inu za te.«

Stater ie en denar; vela pul zlatiga.

TA XVIII. CAP.

VTi isti vuri stopio ty mlaši k Jezusu inu pravio: »Du ie nertavegši v nebeskim kralévstvi[?]«
^[2]Inu Jezus pokliče g sebi enu deite inu ie postavi v sredo vmei nee ^[3]inu pravi: »Risničnu iest vom poveim,

Mar. 9.
 Luc. 9.
 1. Pet. 2.²¹¹

211 | Mr 9,33.
 Lk 9,46–48.
 2 Pt 2,7.

EVANGE.

poveim, samuč vi se preobernetete inu bodete koker ty otroci, sice vi ne pridete v tu nebesku kraljevstvu.

^[4]Kateri tedai sam sebe poniža koker le-tu deite, ta isti ie nertavegši v tim nebeskim kraljevstvu ^[5]inu kateri enu taku deite gori vzame v muim imeni, ta mene gori vzame.

^[6]Kateri pag zmoti eniga iz le-teih maicinih, kir v me veruio, timu bi bule bilu, de bi se nemu en malinski kamen obsessil na nega gerlu inu bi utopljen bil v tim globokim morie.

^[7]Ve timu svitu zavolo zmote. Te zmote morαιο, ia, priti, oli vsai ve timu človeku, skuzi kateriga ta zmota pride. ^[8]Aku tebe tuia roka oli tuia noga zmotuie, taku no odsekai inu verz yo od sebe, bule ie tebi, de ti hrom oli krulev greš v ta leben, koker de bi dvei roki oli dvei nogi imel inu bi veržen bil v ta večni ogen. ^[9]Inu aku tebi tuie oku zmoto della, izder ie vun inu verz ie

Luc. 17.
Mar. 9.
I. Cor. 11.²¹²
212|Lk 17,2.
Mr 9,42.
1 Kor 11,18-19.

verz ye od sebe, bule ie tebi, de z anem okum greš v ta leben, koker de bi dvei okei imel inu bi veržen bil v ta peklenski ogen. ^[10] Gledaite, de vi kei eniga iz le-tih maicinih ne veržmaate, zakai iest vom poveim, de nih angeli v nebessih veden vidio tu obliče muiga Očeta, kir ie v nebessih. ^[11] Zakai ta Syn tiga človeika ie prišal ohraniti, kar ie zgubleno bilu.

^[12] Kai se vom zdi[,] kadar kei en človik ima stu ovac inu ena iz tih zaide[?] Ne zapusti li on tih devet inu devetdeset na tih hrybih, gre kiakai tar isče to, kir ie zešla. ^[13] Inu aku se pergodi, de io naide, risničnu vom poveim, on se čez no obeseli več koker čez te devet inu devetdeset, katere neso bile zašle. ^[14] Glih taku poleg muiga Očeta, kir ie v nebessih, nei vola, de bi eden iz le-tih maicinih izgublen bil.

^[15] Aku pag tui brat se pregriši na tebi, taku puidi kiakai inu ga possvari

Luc. 15,²¹³

213|Lk 15,3-7.

Luc. 17.
Levit. 19,²¹⁴214|Lk 17,3.
3 Mz 19,17.

EVANGE.

215|5 Mz 17. Deut. 17.²¹⁵

possvari vmei tebo inu nym samim, aku te on sliši, taku si dobil tuiga brata. ^[16]Aku tebe pag ne sliši, taku vzami še g sebi eniga oli dva, de na vustih dveiu oli trieh prič vsaka reč obstoi. ^[17]Aku on nee ne sliši, taku povei tei Cerqvi. Aku on te Cerqve ne sliši, taku ti nega derži koker eniga pagana oli colnara, ^[18]risničnu iest vom poveim, de, kar bote vi zvezali na zemli, tu bode tudi v nebi zvezanu, inu kar vi rezvežete na zemli, bode tudi v nebi rezvezanu. ^[19]Spet vom poveim, aku dva iz vmei vas bota ene misli na zemli, za kakoršno reč bota prossila, bode nima dana od muiga Očeta, kir ie v nebessih. ^[20]Zakai kir kuli dva oli tri se snideio v muim imeni, tukai sem iest v sredi vmei nimi.«

216|Lk 17,6. Luc. 17.²¹⁶

^[21]Natu perstopi Peter k nemu inu pravi: »Gospud, kuliko krat iest moram muimu bratu, kir na
meni

meni pregriši, odpustiti[?] Ie li dosti sedem krat[?]^[22] Jezus reče k nemu: »Iest ne pravim sedem krat, temuč sedemdessetkrat sedemkrat.^[23] Obtū ie tu nebesku kralevstvu perglihanu enimu kralu, kir ie hotel raitingo delati suiemi hlapci.^[24] Inu kadar on začne raitati, pride nemu eden naprei, ta ie bil nemu dolžan deset tyssuč funtov.^[25] Kadar on pag nei premogel s čim plačati, zapovei ta gospud prodati nega inu nega ženo inu otroke inu vse, kar ie imel, inu plačati.^[26] Ta hlapec pag pade doli, nega moli tar pravi: 'Gospud, imei poterple- ne z meno, iest hočo tebi vse plačati.'^[27] Inu ta gospud se usmili čez tiga hlapca inu ga pusti prostiga inu nemu ta dolg tudi odpusti.^[28] Po tim gre vunkai ta hlapec inu naide eniga suiga ravenhlapca, ta ie bil nemu dolžan stu denariev. Tiga on popade, ciazī tar

H davi

EVANGE.

davi inu pravi: 'Plačai, kar si meni dolžan.'^[29] Inu ta ravnhlapec pade doli, nega prossi inu pravi: 'Imei z meno poterplene, iest hočo tebi vse plačati.'^[30] On pag nei hotel, temuč gre inu nega v iečo verže, dottle on ta dolg ne plati.^[31] Kadar tu nega ravnhlapci zagledaio, so za zlu imeli inu prido tar pernesso naprei timu gospudi vse, kar se ie godilu.^[32] Natu ta gospud nega pokliče inu pravi k nemu: 'Ti hudobni hlapec, vus le-ta dolg seim iest tebi odpustil, kadar si ti mene prossil,^[33] ne bil bi ti tudi imel se smiliti čez tuiga tovariša, koker sem se iest čez te smilil[?]'^[34] Inu nega gospud se reserdi inu ga izdatim beryčom taku dolgu, de on plača vse, kar ie nemu dolžan bil.^[35] Taku bode vom mui Oča nebeski tudi sturil, aku vi nekar iz vašiga serca ne odpustite vsaketeri suimu bratu nega krivu giane.«

Ta

217|Mt 6,14–15.
Mar. 11.²¹⁷
Mr 11,25.

TA XIX. CAP.

INu pergudilu se ie, kadar ie Jezus
 Ie-te bessede bi dokonal, se on
 vzdigne iz te Galileie inu pride na
 te kraie te Iudovske dežele, na uno
 stran Iordana, ^[2]inu za nim gre
 množica ludi inu on nee undu oz-
 dravi. ^[3]Inu ty farizei stopio k nemu,
 nega izkušuo inu pravio k nemu:
 »Ie li prov, de se en človik loči od
 suie žene za vsakiga uržaha vo-
 lo[?]« ^[4]On odgovori inu reče k
 nim: »Nei ste li vi brali, de ta, kir ie
 v tim začetki sturil tiga človeka, ta
 ie sturil, de en mož inu ena žena
 ima biti[?] ^[5]Inu ie gial: 'Zatu bode
 en človik očo inu mater zapustil inu
 se bode g sui ženi perdružil inu bo-
 ta ta dva enu messu. ^[6]inu taku uže
 ne sta dva, temuck enu messu.' Kar
 ie tedai Bug vkupe združil, tiga
 človik ne ima rezločiti.« ^[7]Natu oni
 reko: »Zakai ie tedai Mozes zapo-

Mar. 10.²¹⁸ 218|Mr 10,1–12.Gen. 2.²¹⁹ 219|1 Mz 2,24.Deut. 24.²²⁰ 220|5 Mz 24,1.

H 2 vedal

EVANGE.

221|Mr 10,11–12. Mar. 10.
Lk 16,18. Luc. 16.²²¹

vedal dati en ločitui list inu od nee se ločiti[?]«^[8] On k nim pravi: »Moizes ie dopustil vom se ločiti zavolo terdusti vašiga serca, sice od začetka nei bilu taku.^[9] Iest vom pag poveim, de kateri se loči od suie žene (samuč zavolo kurbarje) inu enu drugo poroči, ta isti ta zakon prelomi. Inu ta, kir to odločeno poroči, ta tudi prelomi ta zakon.«^[10] Natu reko nega iogri k nemu: »Aku le-ta reič eniga moža s to ženo taku stoy, taku nei dobru v ta zakon stopiti.«^[11] On pag k nim reče: »Le-to bessedo vsi ne primo, temuč ty, katerim ie danu.^[12] Zakai so eni rezani, kir so iz materiniga telessa taku rojeni inu so eni rezani, kir so od ludi rezani, inu so eni rezani, kir so se sami sebe rezali zavolo kralevstva nebeskiga. Kateri ie more prieti, ta ie primi.«

222|Mr 10,13–16. Mar. 10.²²²

^[13] Tedai so bili k nemu perneseni otročiči, de bi on na
nee

nee te roke polužil inu molil, ty iogri pag so nee svarili. ^[14]Anpag Jezus pravi: »Pustite te otročiče inu ne branite nim k meni priti, zakai tacih ie tu nebesku kraljevstvu.« ^[15]Inu kadar on položi te roka na nee, gre proč od unot.

Luc. 18.²²³

223|Lk 18,15–17.

Exo. 20.
Deut. 5.²²⁴224|2 Mz 20,5–6.
5 Mz 5,7–10.

^[16]Inu pole, eden stopi k nemu inu pravi: »Dober moister, kai imam dobriga giati, de iest more[m] imeiti ta večni leben[?]« ^[17]On pravi k nemu: »Zakai mene imenuieš dober[?] Nisče nei dober, samuč ta iedini Bug. Hočes pag ti v ta večni leben priti, taku derži te zapuvidi.« On pravi k nemu: ^[18]»Katere[?]« Jezus pag pravi: »Ti ne imaš ubyati, ti ne imaš prešustvati, ti ne imaš krasti, ti ne imaš krivu pričovati, ^[19]poštui očeta inu mater inu ti imaš lubiti tuiga bližniga koker sam sebe.« ^[20]Natu pravi ta mladi k nemu: »Le-tu vse sem iest deržal od muie mla-

H 3 dusti,

E V A N G E .

dusti, kai meni še manca[?]« ^[21]Jezus pravi k nemu: »Hočeš li popolno[m] biti, taku poidi kiakai, prodai vse, kar imaš, inu dai tim bozim, inu bodeš imel en šac v nebesih. Inu pridi tar hodi za meno.« ^[22]Kadar ta mladi to bessedo zasliši, gre proč žalosten od nega, zakai on ie imel dosti blaga. ^[23]Natu Jezus pravi k suim iogrom: »Risničnu vom poveim, de en bogat težku pride v tu nebesku kraljevstvu. ^[24]Inu spet vom poveim, de ena kamela lažei gre skuzi ušesa ena iegle, koker de en bogat pride v tu nebesku kraljevstvu.« ^[25]Kadar tu nega iogri zaslišio, se sylnu prestrašio inu pravio: »Du more tedai ohranen biti[?]« ^[26]Jezus pag na nee pogleda inu pravi k nim: »Per ludeh ie le-tu nemogoče, ampag per Bugi so vse riči mogoče.« ^[27]Peter tedai odgovori inu k nemu pravi: »Pole, mi smo vse zapustili inu smo hodili za tebo, kai no[m] tedai

Kamela se more tudi zastopiti ena debela veru ali štrik.

Ma/t/. 10.
Luc. 18.²⁵
225| Mr 10,40.
Lk 18,22.

za

za tu bode[?]« ^[28]Jezus pag pravi k nim: »Risničnu vom poveim, de vi, kir ste za meno hodili, v le-tim drugim roystvu, kadar ta Syn tiga človeka bode sidil v tim stoli nega gospostva, bote vi tudi sideli na tih dvanaist stolov inu bote sodili te dvanaist žlahte izraelske. ^[29]Inu en vsaki, kir zapusti hyše oli brate oli sestre oli očeta oli mater oli ženo oli otroke oli nive zavolo muiga imena, ta isti bode za vsaku samostu crat pryel inu erbal ta večni leban. ^[30]Anpak nih dosti, kir so ty prvi, bodo ti pusledni, inu ty pusledni bodo ty prvi.«

Luc. 13.²²⁶

226|Lk 13,30.

TA XX. CAP.

ZAkai tu nebesku kraljevstvu
ie glih enimu hišnimu oču,
kir gre viutro ranu dolovce naie-
mati v sui vinograd. ^[2]Inu kadar s
temi delovci ta vdyn sturi, na
vsag dan za en

H 4 de-

EVANGE.

desetag, te on pošle v sui vinograd.
[3] Inu on gre vun ob ti tretí uri, zagleda druge, na tergu stoyeč prez dela, [4] inu on h tim pravi: »Poite tudi vi v mui vinograd inu kar bode prov, tu hočo vom dati.« [5] Inu oni gredo kiakai. Spet on vun gre ob ti šesti inu deveti uri inu on sturi glih taku, [6] ob ti anaisti uri pag gre vun inu naide druge, praznuioč stoie, inu reče k nim: »Zakai vi tukai ta vus dan stoite prez dela[?]« [7] Oni pravio k nemu: »Zatu, ker nas nišče nei vdynal.« On pravi k nim: »Poidite vi tudi kiakai v ta vinograd inu kar bode prov, tu bote prieli.« [8] Kadar ie pag večer bilu, pravi ta gospud tiga vinograda g suimu valputu: »Kličí te delovce inu dai nim ta lon, zečni od puslednih do tih pervih.« [9] Inu kadar prido ty, kir so ob anaisti uri vdi-
neni bili, premeio vsag sui desetag.
[10] Kadar pag ty pervi prido, so menili,

nili, oni bodo več prieli, inu oni tudi preimo vsag sui desetag. ^[11]Inu kadar ta preimo, mermraio zuper tiga hišniga očeta inu pravio: ^[12]»Le-ty pusledni so le eno uro delali inu ti si nee nom glih sturil, kir smo nesli to težkust tiga dne inu to vročust.«
^[13]On pag odgovori enimu iz nih inu pravi: »Periatel, iest tebi krivu ne deim. Neisi li z meno naredil za en desetag[?] ^[14]Vzami tu, kar ie tuie, inu poidi kiakai. Iest hočo pag le-timu puslednimu dati glih koker tebi. ^[15]Ne spodobi se meni giati s teim muiem, kar iest hočo[?] Ie li tuie oku zatu hudobnu[,] ker sem iest dober[?]« ^[16]Taku ty pusledni bodo ty prvi inu ty prvi ty pusledni. Zakai veliku ie poklicanih, ampag malu ie izvolenih.

^[17]Inu Jezus vleče gori v Jeruzalem inu vzame g sebi suie dvanaist iogre same na ta pot inu pravi k nim: ^[18]»Pole, mi vličemo

H 5 gori

Mar. 10.
Luc. 18.²²⁷

227|Mr 10,32–34.
Lk 18,31–33.

EVANGE.

gori v Jeruzalem inu ta Syn tiga človeka bode izdan tim visšim fariem inu pissariem inu nega bodo ferdamnali h ti smerti ^[19]inu ga bodo izdali tim paganom, de ti isti bodo nega zašpotovali inu fruštali inu križali inu na tretí dan on spet gori vstane.«

228| Mr 10,35–45.
Lk 22,24–27.

Mar. 10.
Luc. 22.²²⁸

^[20]Tedai stopi k nemu ta mati tih Zebedeovih otruk ž ne synmi, pred nim doli pade inu prossi nekai od nega ^[21]inu on pravi k ni: »Kai hočes ti[?]« Ona pravi k nemu: »Reci, de le-ta dva muia synuva sydita v tuim kraleuvstvi eden na tui destnici inu ta drugi na tui livici.« ^[22]Jezus pag odgovori inu pravi: »Vi ne veiste, kai vi prossite. Morete li vi tu pitie pyti, katero iest bom pyl[?] Inu s teim kerstom, s katerim iest bom kersčen, se kerstiti[?]« Oni pravio: »Ia, dobru.« ^[23]On pravi k nim: »Muie pytie bote vi ia pyli inu s teim kerstom,

tom, s katerim sem iest kersčen, bote vi kersčeni. Ampag tu side-
ne na mui destnici inu na livici
dati meni ne pristoï, temuĉ, kate-
rim ie perpravlenu od muiga
Oĉeta.« ^[24]Kadar tu ty deset zasli-
šio, so bili nevulni ĉez ta dva bra-
ta. ^[25]Jezus pag nee g sebi pokliĉe
inu pravi: »Vi veiste, de ty dežel-
ski viudi gospoduio ĉez te ludi
inu ty velaki nih oblast ĉez nee
izkažuio. ^[26]Vmei vami ne bode
taku, temuĉ kateri vmei vami ho-
ĉe velik biti, ta bodi vaŝ sluŝab-
nik, ^[27]inu kateri hoĉe vmei vami
ner veĉ velati, ta bodi vaŝ hlapec.
^[28]Glih koker ta Syn tiga ĉloveka
nei priŝal, de bi se nemu sluŝilu,
temuĉ de on sluŝi inu de da sui
ŝivot k animu odreŝenu za
mnoziga.«

^[29]Inu kadar oni iz tiga Ieriha vun
vleko, za nim gre velika mnoŝi-
ca

Mar. 10.
Luc. 18.²²⁹

229 | Mr 8,22.
Lk 18,35.

EVANGE.

ca tih ludi. ^[30]Inu pole, dva slepca sedita poleg potu inu kadar zaslišita, de Jezus momu gre, vpyeta inu pravita: »O, Gospud, ty Davidov syn, smili se čez niau!« ^[31]Ty ludie pag so niu svarili, de bi imela melčati. Anpag ona sta le več vpyla inu giala: »O, Gospud, ti Davidov syn, smili sse čez niau!« ^[32]Inu Jezus obstoi inu niu pokliče inu pravi: »Kai hošta, de bi vama sturil[?]« ^[33]Ona pravita k nemu: »Gospud, de se nayu oči odpro.« ^[34]Inu Jezus se usmili čez niu, so dotagne niu očes inu zdaici niu oči so spet vidile inu ona gresta za nim.

TA XXI. CAP.

Mar. 11.
Luc. 19.
Ioh. 12.²³⁰
230| Mr 11,1–11.
Lk 19,28–38.
Jn 12,14–17.

INu kadar se k Ieruzalem perbližao ino prido v Betfage h timu Hribu tih olik, tedai Jezus pošle dva suia iogra ^[2]inu pravi k nima: »Poidita v to vaas, katera pruti

pruti vama leži, inu zdaici bote nešli eno oslichu pervezano inu enu žerbe per ni, te odvežite inu perpelaite k meni. ^[3]Inu aku du vama kai poreče, taku recita: ‘Ta Gospud nih potrubuie,’ inu zdaici nee on bode pustil. ^[4]Le-tu ie pag vse sturienu, de se dopolni, kar ie govorienu skuzi tiga preroka, kir pravi: ‘Povete tei sionski sčeri, ^[5]pole, tui kral pride h tebi krotag inu ieizdi na eni oslici inu na enim žerbetu te podiarmove oslice.’«
^[6]Ty igori gredo kiakai inu sture, koker ie nim Jezus zapovedal, ^[7]inu perpelaio to oslico inu tu žerbe inu polože na nyu nih gvant inu nega gori possade. ^[8]Ampag veliku ludi so rezgrinali nih gvant na ta pot, eni pag so secali tu veye iz drives inu so restresovali po tim potu. ^[9]Ty ludie pag, kir so naprei šli inu zada hodili, so vpyli tar giali: »Osianna timu Davidovimu synu, žegnan bodi

Zah. 9.
Esa. 62.
Ioh. 12.²³¹

231|Zah 9,9.
Iz 62,11.
Jn 12,14.

Psal. 118.²³²

232|Ps 118,26.

E V A N G E .

bodi ta, kir pride v tim imeni tiga Gospudi! Osiana v tim nervisso-kišim.«

233| Mar. 11.
Luc. 19.
Ioh. 2.²³³
Mr 11,9–10.
Lk 19,28–40.
Jn 12,12–13; 7,42.

^[10]Inu kadar on noter v tu v Ieruzalem vleče, ie vse meistu gori vstalu inu gialu: »Du ie le-ta[?]«
^[11]Ty ludie pag so giali: »Le-tu ie ta Jezus, ta prerok od Nazaret iz Galilee.«
^[12]Inu Jezus gre v ta tempel Božy inu ižene vse prodavce inu kupce v tim templi inu preoberne tih menavcev myze inu verže okuli te stole tih globskih kramariev ^[13]inu pravi k nim: »Onu ie pissanu, muia hiša ima biti imenovana ena hiša te molytve, vi ste pag iz žne sturili eno razbonikovo iamo.«
^[14]Inu v tim templi k nemu gredo ty slepci inu hromci inu on nee ozdravi.
^[15]Kadar pag ty visši fary inu pisary vidio ta čudesa, katera ie on delal, inu te otroke v tim templi, vpyoč inu pravioč: »Osiana
na

3. Reg. 8.
Esa. 56.
Iere. 7.²³⁴
234| 1 Kr 8,13.
Iz 56,7.
Jer 7,11.

na timu Davidovimu synu,« ^[16]so bili hude vole inu pravio k nemu: »Slišis ti, kai le-ti pravio[?]« Jezus pag pravi k nym: »Ia, neiste vi nigdar brali: 'Iz vust tih otruk, kir ne umeio govoriti inu kir sisaio, si ti hvalo naredil'[?]« ^[17]Inu on nee tukai pusti inu gre vunkai iz meista v to Betanio inu undu oстане.

Psal. 8.²³⁵

235|Ps 8,3.

^[18]Viutro pag, kadar on spet v meistu gre, ie bil lačen. ^[19]Inu kadar on ugleda enu fygovu drivu na tim potu, gre k nemu inu na nim ništer ne naide, temuč samu listie, inu pravi k nemu: »Odsehal na tebi ne rasti nigdar več en sad!« Inu ta fyga zdaici usahne. ^[20]Inu kadar tu ty iogri vidio, se začudio inu pravio: »Kohu ie ta fyga taku hitru usahnyla?« ^[21]Jezus pag odgovori inu pravi k nim: »Risničnu vom poveim, aku vi bote vero imeli inu ne cbivlali, taku vi nekar le-tiga samiga

Mar. 11.²³⁶

236|Mr 11,1.11.

E V A N G E .

samiga s to fygo ne bote sturili, temuč, aku vi le-timu hrybu porečete: 'Vzdigni sse gori inu verzi sse v tu morie,'^[22] taku bode se sturilu. Inu vse, kar vi prossite v ti molytvi, aku vi veruiete, taku bote pryeli.«

237| Mar. 11.
Mr 11,24. Luc. 20.²³⁷
Lk 20,1-8.

^[23] Inu kadar on pride v ta tempel, stopio k nemu, kadar on vuči, ty visši fary inu ty stariši vmei ludmi inu pravio: »Iz kakove oblasti ti le-tu delaš[?] Inu du ie tebi le-to oblast dal[?]«^[24] Jezus pag odgovori inu pravi k nim: »Iest hočo vas tudi vprašati eno bessedo, aku vi meni to poveiste, iest hočo tudi vom poveidati, iz kakove oblasti iest le-tu deim.^[25] Tiga Ioannesa kerst od kot ie bil[?] Iz nebes oli od ludi[?]« Natu so oni per sami sebi zmislovali inu gialo: »Aku mi porečemo: 'Iz nebes,' taku on k nom poreče: 'Zakai tedai neste nemu verovali[?]'^[26] Aku mi pag porečemo, on ie bil od ludi,

di, taku se mi boimo tih ludi.« Zakai vsi so deržali Ioannesa za eniga preroka. ^[27]Inu oni odgovore Jezusu inu pravio: »Mi ne veimo.« Natu on pravi k nim: »Taku iest tudi vom ne poveim, iz kakove oblasti le-tu delam.«

^[28]Kai se pag vom zdy[?] En mož ie imel dva synu inu on gre h timu pervimu inu pravi: »Mui syn, poidi inu delai danes v muim vinogradu.«

^[29]On pag odgovori inu pravi: »Iest nečo.« Potle ga ie zgrevalu inu gre kiakai. ^[30]Inu on gre h timu drugimu inu pravi glih taku. On pag odgovori inu pravi: »Gospud, ia,« inu nei šal. ^[31]Kateri iz tih dveiu ie to volo tiga očeta sturil[?] Oni pravio k nemu: »Ta prvi.« Jezus pravi k nim: »Risničnu iest vom poveim, de ti colnari inu kurbe gre do pred vami v tu kralestvuBožye. ^[32]Zakai Ioannes ie q vo[m] prišal inu ie vas ta pravi pot vučil inu vi neste

I nemu

EVANGE.

nemu verovali. Ampag ty colnary inu kurpe so nemu verieli. Inu naisi ste vi vidili, vini neste diali te pokure, de bi vi nemu potle tudi bili verovali.

238| Mar. 12.
Luc. 20.
Esa. 5.²³⁸
Mr 12,1–12.
Lk 20,9–19.
Iz 5,1–2.

^[33] Poslušajte eno drugo pergliho! Ie bil en hišni oča, ta ie zasadil en vinograd inu tiga ie s plutom ogradil inu izcopa v nem eno pressho inu sezida en turrin inu ga da tim kopačem delati za oblon inu vleče čez daželo. ^[34] Inu kadar semkai pride ta čas tiga sadu, pošle on suie hlapce h tim kopačem, de bi nega sad prieli. ^[35] Ty kopači pag polove nega hlapce tar eniga byo, druzziga umore, tiga tretiga s kamenom possuio. ^[36] Spet pošle on druge hlapce, več, koker ie tih pervih bilu inu oni nim glih taku sture. ^[37] Potle on k nim pošle suiga synu inu pravi: ‘Oni se bodo pred muiem synom bali.’ ^[38] Ty kopači pag, kadar zagledaio tiga synu,

synu, reko vmei sebo: 'Le-tu ie ta erbič! Poidite semkai, de ga ubyemo inu nega erbsčino na nas perpravimo.'^[39] Inu oni nega vzamo tar ga pahno iz vinograda inu ga ubyo.^[40] Kadar pag ta gospud tiga vinograda pride, kai on bode tim kopačem sturil[?]^[41]« Oni pravio k nemu: »Kadar so hudi, hudu ie bode končal inu on bode sui vinogred drugim kopačem pustil za lon delati, kateri bodo nemu dali ta sad per pravim redu.«

^[42]Jezus pravi k nim: »Neiste li vi nigdar brali v tim pismu: 'Ta kamen, kateriga so ty zidary zaverгли, ta isti ie sturien k animu vogelskimu kaminu. Od Guspodi ie tu sturienu inu ie čudnu pred našimi očima.'^[43] Zatu iest vo[m] poveim. Tu kralvstvu Božye bode vzetu od vas inu danu bode tim aydom, kir sui sad pernesso.^[44] Inu kateri na le-ta kamen pade, ta se rezbye, na kateriga

Psvl. 118.²³⁹

239|Ps 118,22–23.

I 2 pag

EVANGE.

pag on pade, tiga reztare.«^[45] Inu kadar ty visši farii inu farizei zaslišio nega perglihe, zastopio oni, de ie on od nih govuril.^[46] Inu so iskali, koku bi nega uyeli, oli oni so se bali pred ludmi, zakai oni so ga za eniga preroka deržali.

TA XXII. CAP.

240| Luc 14,15–24.
Raz 19,9.
Iz 25,6.
Luc. 14.
Apoc. 19.
Lsa. 25.²⁴⁰

INu Jezus odgovori inu spet pravi k nim skuzi perglihe inu reče: ^[2]»Tu nebesku kralvstvu ie glih enimu kralu, kir suimu synuvi ohcat della ^[3]inu pošle vunkai suie hlapce, de te povablene pokličo na to ohcat. Inu oni neso hoteli priti. ^[4]Spet on pošle vunkai druge hlapce inu reče: ‘Poveite tim povablenim: Pole, iest sem muie kossilu perpravil. Inu muy vuoli inu muia pitana živina ie zaklana inu ie vse perpravlenu. Pojdite na to ohcat.’ ^[5]Oli oni za to neso

neso rodili inu gredo kiakai, eden na suio nivo, ta drugi g suy kupčii. ^[6]Eni pag ulove nega hlapce tar zašpotuio inu ie ubyó. ^[7]Ta kral pag, kadar on tu zasliši, se reserdi inu pošle vunkai suio voisko inu te razbonike konča inu šezge nih meistu. ^[8]Potle on pravi g suim hlapcem: ‘Ta ohcat ie perpravlena, anpag ty, kir so bili povableni, neso bili vredni. ^[9]Obtu poidite kiakai na te ceiste inu kuliku tih naidete, te vi povabite na to ohcat.’ ^[10]Inu ty hlapci gredo vun na te ceste inu vkupe spravio vse te, katere naideio, hude tar dobre, inu ta ohcat ie bila napelnena z gostmi. ^[11]Potle, kadar ta kral noter gre gledati te gosti, zagleda on tukai eniga človeka, ta nei imel na sebi ohcavniga gvanta, ^[12]inu pravi k nemu: ‘Periatel, koku si ti semkai noter
I 3 prisšal,

EVANGE.

prisšal, kir nemaš ohcatniga gvanta[?]' ^[13]On pag obmelči. Natu ta kral reče tim služabnikom: 'Zvežite nemu te roke inu noge inu ga verzite v to vunano temmo.' Tukai bode yok inu škripane tih zob. ^[14]Zakai dosti ie poklicanih, anpag malu ie izvole-nih.«

241| Mar. 12.
Mr 12,13–17. Luc. 20.²⁴¹
Lk 20,20–26.

^[15]Tedai gredo ty farizei kiakai inu se svetuio, koku bi nega uieli na bessedi. ^[16]Inu pošleo k nemu nih mlaše sred Erodeževimi hlapci inu pravio: »Moister, mi veimo, de si ti risničin inu ta pot Božy po tei risnici vučiss inu za nikogar ne rodiš, zakai ti ne gledaš na tu velane tih ludi. ^[17]Povei nom tedai, kai se tebi zdi[,] ie li prov, de se timu cessariu ta činz daie oli nekar?« ^[18]Kadar Jezus pag spozna nih hudubo, pravi: »Vi, hinavci, zakai

kai vi mene izkušujete[?] ^[19] Poka-
žite meni ta činžni denar.« Inu oni
nemu podade en denar. ^[20] Inu on
pravi k nim: »Čiga ie le-ta podoba
inu tu pismu ozgorai[?]« ^[21] Oni
pravio k nemu: »Tiga cessarie.«
Natu on pravi: »Daite tedai cessa-
riu, kar ie cessarievu, iuu Bogu,
kar ie Božye.« ^[22] Inu kadar oni tu
slišio, se začudio inu nega puste
tar gredo proč.

^[23] Na ta isti dan stopio k nemu
ty saducei, kateri pravio, de ty
mertvi gori ne vstano, inu ga
vprašαιο, rekoč: ^[24] »Moister, Moi-
zes ie rekal: 'Aku du umerie prez
otruk, taku ima nega brat nega
ženo vzeti inu obuditi nega bratu
tu seime.' ^[25] Nu, per nas so bili se-
dem bratov inu ta prvi ie vzal
eno ženo inu umerie inu kadar on
nei semena imel, ie pustil suo že-
no nega bratu, ^[26] glih taku

I 4 ta

Mat. 17.
Ro. 13.²⁴²

242|Mt 17,27.
Rim 13,7.

Mar. 12.
Luc. 20.
Deut. 25.²⁴³

243|Mr 12,18–27.
Lk 20,27–40.
5 Mz 25,5.

E V A N G E .

ta drugi, ta tretji, do tiga sedmiga.

^[27]H poslednemu po vsemi umerje tudi ta žena. ^[28]Kadar tedaj ty mertvi gori vstano, kateriga boda ona žena vmei teimi sedmimi[,] zakaj oni so to vsi imeli?« ^[29]Jezus pag odgovori inu pravi k nim: »Vi za-
hajte inu ne zastopite tiga pisma inu te Božy moči tudi nekar, ^[30]zakaj v tim gori vstanenu se ne bodo mogli inu ženili, temuč oni so koker ty Božy angeli v nebesih. ^[31]Od tiga vstanena tih mertvih neiste li vi brali, de ie vom povedanu od Buga, kir on pravi: ^[32]‘Iest sem ta Bug Abraamov inu ta Bug Izaacov inu ta Bug Iacobov.’ Inu Bug nei en Bug tih mertvih, temuč tih živih.« ^[33]Inu kadar tu ty ludie slišio, se začudio čez nega vuk.

244| 2 Mz 3,6. Exo. 3.²⁴⁴

245| Mr 12,14. Mar. 12.
Lk 10,27. Luc. 10.²⁴⁵

^[34]Kadar ty farizeji pag slišio, de ie on tim saduceiom ta vusta zamassil, prido oni vkupe. ^[35]Inu eden vmei nimi, en vučen v ti postavi,

stavi, nega vpraša, izkušaioč, inu pravi: ^[36]»Moister, katera ie ta velika zapuvid v ti postavi?« ^[37]Jezus pravi k nemu: »Ti imaš Boga, tuiga gospudi, lubiti s celim tuiem sercem inu s celo tuio dušo inu s celo tuio mislo, ^[38]le-ta ie ta perva inu velika zapuvid. ^[39]Ta druga ie le-tei glih: ti imaš lubiti tuiga bližniga koker sam sebe. ^[40]V le-ti dveiu zapuvidi vissi ta cela postava inu ty preroki.«

^[41]Kadar pag ty farizei se vkupe zbero, vpraša nee Jezus inu pravi: ^[42]»Kai se vom zdi od Cristusa[?] Čiga ie on syn[?]« Oni pravio k nemu: »Davidov.« ^[43]On pravi k nim: »Koku tedai David v tim duhu nega imenuie eniga Gospudi[,] kir pravi: ^[44]‘Ta Gospud ie rekal g moimu Gospudi: Sedi k mui destnici, dotle iest položim tuie souvražnike k animu ponužiu tuih nug.’ ^[45]Nu aku David nega eniga Gospudi imenuie, koku

I 5 te-

Ma. 12.
Luc. 20.
Psal. 110.²⁴⁶

246| Mr 12,35.
Lk 20,41–44.
Ps 110,1.

EVANGE.

tedai ie on nega syn[?]«^[46] Inu ni-
sče nei mogel nemu ene besede
odgovoriti inu nišče od tiga dne
ne smil nega več vprašati.

TA XXIII. CAP.

TEedai ie Jezus govuril h tim
ludem inu g suim iogrom
inu ie dial: ^[2]»Na tim Moizesev
stolu side ty pissary inu farizei,
obtu vse, kar vom zapovedo der-
žati, tu deržite inu sturite, ^[3]am-
pag po nih delih ne imate vi gia-
ti, zakai oni ie ga govore, oli ga
ne sture. ^[4]Oni zvežuio težke bu-
tore, kir se ne mogo nesti, inu ie
naklado tim ludem na nih rame,
ampag oni se tih istih ne hote s
perstom dotagniti. ^[5]Vsa nih della
oni delaio, de bi le od ludi bili
gledani. Oni nih opominave li-
stike široke delaio inu velike za-
robe na nih gvantu. ^[6]Oni tudi
radi side nerviše per myzi inu
v ti

247| Luc. 11, 20.
Lk 11,37–52; Mar. 12.²⁴⁷
20,45–47.
Mr 12,38–40.

v ti cerqvi inu radi imαιο, ^[7]de se nim poklanuio na tim placu inu de bodo imenovani od tih ludi moistri. ^[8]Ampag vi se ne imate pustiti imenovati moistri, zakai eden ie vaš moister, ta ie Kristus, vi ste pag vsi bratie. ^[9]Inu nikogar na zemli ne imate imenovati Oča, zakai eden ie vaš Oča, ta, kir ie v nebesih. ^[10]Inu ne imenuiete se doctory, zakai eden ie vaš doctor, ta ie Kristus. ^[11]Ta vegši vmei vami ima vaš služabnik biti. ^[12]Zakai kateri sam sebe povišue, ta bode ponižan, inu kateri sam sebe ponižuie, ta bode povišan.

^[13]Ve vom, pisariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi zapirate nebesku kralevstvu pred ludmi, vi ne greste noter inu tim, kir noter hote, vi ne pustite noter puiti. ^[14b] ^[15]Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi tih vdov hyše požirate
s teim

Mar. 12.
Luc. 20.²⁴⁸

248 | Mr 12,38–40.
Lk 20,46–47.

EVANGE.

s teim naprei daienem, de dolge molitve molite, za tiga volo bote vi teim vegše ferdamnene pryeli. Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi hodite okuli po moriei inu po suhoti, de vi eniga ptuiga te vaše vere sturite inu kadar ie sturien, taku vi sturite iz žnega enu deite tiga pekla, dvakrat več, koker ste vi. ^[16] Ve vom, slepim ivogom, zakai vi pravite: Kateri persequie per tim templi, tu ništer nei, kateri pag persequie per tim zlatei tiga templa, ta ie dolžan. ^[17] Vi norci inu slepci, kateru ie vegše: tu zlatu oli ta tempel, kir tu zlatu svetu sturi[?] ^[18] Inu kateri persequie per tim altariu, tu ništer nei, kateri pag persequie per tim offru, kir ie ozgarai, ta ie dolžan. ^[19] Vi norci inu slepci, kateru ie vegše: ta offer oli ta altar, kir ta offer posvečuie[?] ^[20] Obtui, kateri persequie per tim altariu,

iu, ta perseguie per tim istim inu per vsem, kar ie ozgorai na nim.

^[21]Inu kateri perseguie per tim templi, ta perseguie per tim istim inu per tim, kir v nim prebiva.

^[22]Inu kateri perseguie per tim nebi, ta perseguie per tim Božym stolu inu per tim, kir na nim sidi.

^[23]Ve vom, pisariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi desetite to metto inu anež inu kumel inu zapusčete tu, kar ie težešiga v ti postavi, to pravdo, to milost inu to vero. Le-tu se ima giati inu unu ne zapustiti. ^[24]Vi slipi vodci, kir te muhe cidite, to kamelo pag pogalnite.

^[25]Ve vom, pisariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi te pehare inu sklede deržite izvuna čiste, ampag iznotra ie pelnu razboia inu požertia. ^[26]Ti slepi farizeier, očisti poprei, kar ie iznotra v peharu inu v skledi, de tu vunane tudi

čistu

Luc. 11.²⁴⁹

249|Lk 11,39.

EVANGE.

čistu bode. ^[27]Ve vom, pisariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi ste gluh tim pobelenim grobom, kir se izvuna lipi vidio, iznotra pag so polni mertvih kosti inu vsiga gnusniga smradu. ^[28]Taku tudi vi izvuna pred ludmi se vidite brumni, ampag iznotra ste polni hinena inu hudobe. ^[29]Ve vom, pisariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi zidate te grobe tih prerokov inu tih pravičnih grobe lipedelate ^[30]inu pravite: 'De bi mi bili v tim času naših očetov, mi bi ne hoteli biti ž nimi diležni na tih prerokov kry.' ^[31]Taku vi sami čez se pričo daiete, de ste otroci tih, kir so te preroke umurili. ^[32]Nu vi tudi dopelnite to mero vaših očetov. ^[33]Vi kače, vi madraska žlahta, koku vi hočete timu peklenskemu ferdamnenu ubežati[?]

^[34]Obtu pole, iest q vom pošilem preroke inu modre inu v pis-
mi

250| Mt 10,17.
Lk 11,43.
Mat. 10.
Luc. 11.²⁵⁰

mi vučene inu od nih nekatere bote vi ubyali inu cryžali inu vi bote nekatere iz žnih v vaših šulah gaižlali inu ie bote preganali od eniga mesta do družiga. ^[35] De čez vas pride vsa ta pravična kry, kir ie prelyta na zemli, od te kry tiga pravičniga Abela do te kry Zahariove, tiga Barahia synu, kateriga ste vi ubyli vmei templom inu altariem. ^[36] Risničnu iest vom poveim, de le-tu vse čez le-to žlahto pride. ^[37] Jeruzalem, Jeruzalem, kir moriš te preroke inu ie s kaminem possipaš, kir so h tebi bili poslani. Koku čestu sem iest hotel vkupe zbrati tuie otroke, koker ena kokuš zbira suia piščeta pod suie peruti, inu vi neste hoteli. ^[38] Pole, vaša hiša vom bode pusta pusčena, ^[39] zakai iest vom poveim, vi odsehmal mene ne bote vidili, dotle vi ne porečete: ‘Žegnan bodi ta, kir pride v tim imeni tiga Gospudi.’«

TA XXIIII. CAP.

Inu

Ioh. 16.
Act. 5 & 7.²⁵¹

251|Jn16,2.
Apd 5,18; 7,19.

2. Paral.
24.²⁵²

252|2 Krn 24,21.

EVANGE.

253| Mar. 13.
Mt 13,3–13. Luc. 21.²⁵³
Lk 21,7–19.

254| Lk 19,44. Luc. 19.²⁵⁴

INu Jezus gre proč od tiga temp-
la inu k nemu perstopio nega iogri,
de bi nemu pokazali te ziduve tiga
templu. ^[2]Jezus pag pravi k nim:
»Ne vidite li vi le-tu vse[?] Risnič-
nu iest vom poveim, de tukai en
kamen na drugim ne ostane, kir ne
bode rezbyen.« ^[3]Kadar on pag na
Hribu tih olik, perstopio k nemu
nega iogri suseb inu pravio: »Povei
nom, kadai tu bode inu kateru bo-
de tu znamine tiga prihoda inu
konca tiga svita.« ^[4]Jezus pag odgo-
vori inu pravi k nim: »Gledaite, de
vas du ne zepela, ^[5]zakai nih veliku
pride v muim imeni inu poreko:
'Iest sem Kristus,' inu bodo nih ve-
liku zepelali. ^[6]Vi bote slišali voiske
inu glassuve od voiskovane, gle-
daite, de se ne prestrašite, zakai
onu se mora vse goditi, oli še nei
konac. ^[7]Zakai eni ludie zubper te
druge bodo gori vstaieli inu enu
kraljevstvu zuper tu dru-
gu

gu inu bodo žlizee inu lakota inu tressuve v dostih kraih ^[8]inu le-te vse riči so stuprov tih nadlug zučetki. ^[9]Tedai vas bodo izdaiali v to revno žalost inu vas bodo morili inu bote souvraženi od vseh ludi zavolo muiga imena. ^[10]Inu tedai se nih veliku zmotio inu eden tiga družiga bode fratoval inu se bodo souvražili vmei sebo. ^[11]Inu veliko falš prerokov vstano inu nih dosti zepelaio. ^[12]Inu zatu, kir ta krivina bode čez iemala, bode ta lubezan v nih dosti omerzovala, ^[13]kateri pag obstoi do konca, ta bode izveličan. ^[14]Inu le-ta evangelion od tiga kralevstva bode pridigan po vsim sveitu k ani priči čez vse ludi inu tedai pride ta konec.

^[15]Inu kadar vi bote vidili to nesrečno grozno pregreho te pusto-
be, (katera ie povedana od tiga Daniela preroka,) stoie na tim sve-

K tim

Mar. 13.
Lua. 17.
Dan. 9.²⁵⁵

255 | Mr 13,14–23.
Lk 21,20–24.
Dan 9,27.

EVANGE.

tim meistu, kir tu bere, ta zastopi.
[16] Tedai kateri so v ti Iudovski deže-
li, ty bežyte na te gore, [17] inu kateri
ie na strehi, ta doli ne hodi kai vzeti
iz suie hysše, [18] inu kateri ie na nivi,
ta ne hodi nazai iemati sui gvant. [19]
Ve tim nosečim inu doyečim že-
nom v tim istim čassu. [20] Prossite
pag, de vaš beg ne bode pozimi oli
ob soboti. [21] Zakai tedai bode ena
velika nadluga, de take nei bilu od
začetka tiga svita do le-tiga čassa
inu te tudi ne bode. [22] Inu de bi le-ti
dnevi ne bili okratčeni, taku bi
oben človik ne bil ohranen, anpag
zavolo tih izvolenih bodo ty dnevi
okratčeni. [23] Tedai, aku du vom po-
reče: 'Pole, le-tu ie Cristus oli le-
-tam ie,' taku vi ne imate verovati.
[24] Zakai falš cristusi inu falš preroki
bodo vstaieli inu velika znamina
tar čudesa delali, taku de bi ze-
pelani bili, aku bi mogoče
bilu,

bilu, tudi ty izvoleni. ^[25]Pole, iest sem vom poprei povedal. ^[26]Obtu, aku q vom poreko: ‘Pole, on ie v ti pusčavi,’ taku ne hodite vunkai. Pole: ‘On ie v tim hramu,’ taku ne veruite. ^[27]Zakai koker ta blisk vunkai gre od vzhaiane inu sveiti do zahaiane, taku bode prihod tiga človeka Synu. ^[28]Zakai, kir kuli ie ta merha, tamkai se zbiraio ty orli.

^[29]Anpag zdaici po tei isti žalostni revi tiga istiga časa merkne tu sonce inu ta luna ne bode svetila inu te zvezde bodo padale iz nebes inu te nebeške moči se bodo gibale. ^[30]Inu tedai se bode prikazalu tu znamine tiga človeka Synu na nebi. Inu tedai se bodo yokale vse žlahte na zemli inu bodo vidili Synu tiga človeka, prideoč v tim oblaku tih nebes z veliko močio inu čestio. ^[31]Inu on bode poslal suie angele z glasnimi

K 2 troben-

Mar. 13.
Luc. 21.²⁵⁶

256|Mr 13,26.
Lk 21,25–28.

EVANGE.

trobentami inu ty bodo vkupe zbirali nega izvolene od tih štirih veitrov, od eniga kraie tih nebes do družiga. ^[32]Na tim figovim drivesu vučite se eno pergliho, kadar nega mladica mužena rata inu tu listie zraste, taku vi veiste, de ie tu leitu blizu. ^[33]Taku tudi vi, kadar le-tu vse vidite, taku veidite, de ie blizi pred davermi. ^[34]Risničnu iest vom poveim, de le-ta žlahta ne rezide, dotle vse le-tu se ne dopernesse. ^[35]Zemla inu nebu se rezideio, anpag muie besede se ne rezydo.

257| Mr 13,32–37.
Lk 17,26–30.34–36.

Mar. 13.
Luc. 21.²⁵⁷

^[36]Anpag od tiga dne inu od vure nisče ne vei, tudi ty angeli v nebesih nekar, temuč sam mui Oča. ^[37]Anpag koker ie v tim času tiga Noe bilu, taku bode tudi, kadar tiga človeka Syn pride. ^[38]Zakai koker ie bilu v tih dneh pred to povudno, oni so ieili, oni so pyli, oni so ženili inu možili, do tiga dne, de ie
Noe

Noe v to arko šal, ^[39]inu oni neso veidili, dotle ie ta povudna bila prišla inu ie vse kiakai vzela. Tak bode ta prihod tiga človeka Synu. ^[40]Tedai bodeta dva na puli, eden bode gori vzet inu ta drugi bode zapusčen, ^[41]dvei bote mleili v tim malini, ena bode gori vzeta inu ta druga bode zapusčena. ^[42]Obtu čuite, zakai vi ne veiste, v kateri vuri vaš Gospud pride. ^[43]Le-tu pag vi imate veiditi, de bi en hišni oča veidil, v kateri vuri bi ta tat hotel priti, on bi ia čul inu bi ne pustil suo hišo podcopati. ^[44]Zatu bodite vi tudi pernaredni, zakai ta Syn tiga človeka pride v ti vuri, v kateri se vom ne bode zdeilu.

^[45]Kei ie tedai en zveist tar mo-dar hlapec, kateriga ie ta go-spud postavil čez suo družino, de on tei per pravim času da nee spižo[?] ^[46]Dobru ie timu hlap-cu, kateri nega gospud, ka-

K 3 dar

Mar. /.../
Luc. 22.²⁵⁸

Lk 12,41–48.
Trubarjeva robna
opomba Mr je
poškodovana
do nečitljivosti;
mogoča emendacija
je Mr 13,34–36.

EVANGE.

dar on pride, naide taku delaioč.
^[47]Risničnu iest vom poveim, on
bode nega postavil čez vse suie
blagu. ^[48]Aku pag on, ta hud hla-
pec, poreče v suim sercei: 'Mui
gospud še dolgu ne pride,' ^[49]inu
začne byti suie ravenhlapce tar ie-
isti inu pyti s temi pyanci. ^[50]Taku
pride ta gospud tiga istiga hlapca
na ta dan, kir se nemu ne zdy, inu
v ti vuri, katere on ne vei, ^[51]inu ga
bode rezsecal inu bode nemu ne-
ga deil dal s temi hinavci, tukai
bode yok inu skripane tih zob.

TA XXV. CAP.

TEdai bode tu nebesku kra-
levstvu perglihanu desetim
dečlom, kir so vzele suie lampe
inu gredo vunkai timu ženinu
pruti. ^[2]Anpag pet iz tih istih so
bile norre inu pet so bile modre.
^[3]Te norre vzameio nih lam-
pe,

pe, anpag ne vzameio olia sebo.
^[4]Te modre pag vzamo olie v nih
 posodah z lampami red. ^[5]Kadar
 pag ta ženin zavlačuie, so vse
 dremale inu so zaspale. ^[6]Ob pul-
 noči pag vstane en šrai: »Pole, ta
 ženin gre semkai, poite vunkai
 pruti nemu!« ^[7]Tedai vstaneio vse
 le-te dečle inu perpravlo nih
 lampe. ^[8]Te norre pag pravio h
 tim modrim: »Daite nom od va-
 šiga olia, zakai naše lampe uga-
 suio.« ^[9]Natu odgovore te mudre
 inu pravio: »Nekar taku, de nom
 inu vom ne zmanca, temuč poi-
 dite h tim, kir prodaio, inu ku-
 pite sami sebi.« ^[10]V tim, kir gre-
 do kupovati, pride ta ženin, inu
 katere so bile pernaredne, te
 gredo noter ž nim na to ohcat
 inu ta vrata so bila zaperta. ^[11]H
 puslednimu prido tudi te druge
 dečle inu pravio: »Gospud,
 K 4 gos-

EVANGE.

gospud, odpri nom!« ^[12] On pag odgovori inu pravi inu ie dial: »Risničnu vom poveim, iest vas ne znam.« ^[13] Obtú čuite, zakai vi ne veiste tiga dne inu te vure, v kateri ta Syn tiga človeka pride.

258| Lk 19,11–27. Mar. 13.
Luc. 19.²⁵⁹

^[14] Glih koker en človik, kir čez daželo vleče, pokliče suie hlapce inu da nim čez suie blagu ^[15] inu enimu dalpet centov, enimu dva, enimu eden, enimu vsakimu po nega premaganu, inu potle zdai-ci proč gre. ^[16] Natu kiakai gre ta, kir ie pet centov priel, inu kup-čue ž nimi inu družih pet centov dobi. ^[17] Glih taku ta, kir ie dva centa priel, dobi tudi druga dva, ^[18] ampag ta, kir ie eden cent bil priel, gre kiakai inu izcopa v zemli eno iamo inu skrie te denarie suiga gospudi. ^[19] Čez en dolg čas pride ta gospud le-tih hlapcev inu ž nimi raitingo dela. ^[20] Inu stopi k nemu ta, kir ie pet centov bil priel, inu druge

druge pet cente gori položi inu ie pravi: »Gospud, ti si meni pet centov čez dal, pole, iest sem ž nimi druge pet cente dobil.«

^[21]Natu pravi k nemu nega gospud: »Ei, ti dober inu zveisti hlapec, ti si čez malu bil zveist, iest hočo tebe čez veliku postaviti, poidi notar v tu veselie tuiga gospudi.«

^[22]Tukai perstopi semkai tudi ta, kir ie dva centa bil priel, inu pravi: »Gospud, ti si meni dva centa čez dal, pole, iest sem s teima istima dva druga dobil.«

^[23]Natu nega gospud pravi k nemu: »Ei, ti dober inu zveisti hlapec, ti si čez malu bil zveist, iest hocko tebe čez veliku postaviti, poidi notar v tu veselie tuiga gospudi.«

^[24]Tukai perstopi tudi ta, kir ie eden cent bil priel, inu pravi: »Gospud, iest sem veidil, de si ti en terd človik, ti žaneš tukai, kir nesi vsial, inu tamkai pobiraš, kir neisi rezsul, ^[25]inu sem se bal, sem

K 5 šal

EVANGE.

šal kiakai inu sem skril tui cent v to zemlo. Pole, tu imaš, kar ie tue.« ^[26]Nega gospud pag odgovori inu pravi: »Ti hudi inu leni hlapec, ti si veidel, de iest žanem tukai, kir neisem vsial, inu pobiram, kir nesem rezsul, ^[27]obtu bi ti bil imel muie denarie giati h tim menavcem inu kadar bi iest bil prišal, iest bi bil tu muie g sebi vzel s teim žuhom. ^[28]Obtu vzamite od nega ta cent inu ga daite timu, kir deset centov ima. ^[29]Zakai vsakimu, kir ima, timu bode danu inu bode obilnu imel, kateri pag nema, timu bode tudi tu, kar ima, vzetu. ^[30]Inu tiga nepridniga hlapca verzite v te vunane temnice, tukai bode yokane inu škripane tih zob.«

259| Mat. 13.
Mar. 4.
Mr 4,25.
Lk 8,18.

^[31]Kadar pag ta Syn tiga človeka pride v sui časti inu vsi sveti

sveti angeli ž nim, tedai on bode sedel na tim stolu nega česti. ^[32]Inu pred nega se bodo vkupe zbrali vsi ludie inu te on bode ločil narazen glih, koker en pastyr loči te ovce od tih kozličev, ^[33]inu te ovce bode postavil na suio destno stran, te kozlyče pag na levo. ^[34]Tedai poreče ta kral h tim, kir so na nega destnici: »Poidite semkai vi, žegnani muiga Očeta, erbaite tu kralevstvu, kateru ie vom perpravlenu od začetka tiga svita. ^[35]Zakai iest sem bil lačen inu vi ste meni dali ieisti. Iest sem bil žeien inu vi ste meni dali pyti. ^[36]Iest sem bil en gust inu vi ste mene erpergovali. Iest sem bil nag inu vi ste mene oblekli. Iest sem bil bolan inu vi ste mene obiskali. Iest sem bil v ieči inu vi ste k meni prišli.« ^[37]Tedai bodo nemu ty pravični odgovorili inu

Esa. 58.²⁶¹

260 | Iz 58,7.

EVANGE.

inu poreko: »Gospud, kadai smo tebe vidili lačniga inu smo tebe napitali[?] Oli ženiga inu smo tebe napuyli[?] ^[38] Kadai smo tebe vidili eniga gostu inu smo tebe erpergovali[?] Oli naziga inu smo tebe oblekli[?] ^[39] Oli kadai smo mi tebe bolniga oli v ieči vidili inu smo prišli h tebi[?]« ^[40] Inu ta kral bode odgovoril inu poreče k nim: »Risničnu iest vom poveim, kar ste vi enimu nermanšimu iz le-tih muih bratov sturili, tu ste vi meni sturili.« ^[41] Tedai on tudi poreče h tim, kir na tei livici bodo: »Vi, pre-kleti, puidite kiakai od mene v ta večni ogen, kir ie pripravljen timu Zludiu inu nega angelom. ^[42] Zakai iest sem lačan bil inu vi meni neste dali ieisti. Iest sem žean bil inu vi mene neste napuili. ^[43] Iest sem en gust bil inu vi mene neste erpergovali. Iest sem nag bil inu vi mene neiste oblekli. Iest sem bolan

bolan inu v ieči bil inu vi mene ne ste obyskali.« ^[44] Tedai oni bodo nemu tudi odgovorili inu poreko: »Gospud, kadai smo mi tebe vidili lačniga oli ženiga oli eniga gostu oli naziga oli bolniga oli uietiga inu nesmo tebi služili[?]« ^[45] Natu on bode nim odgovoril inu poreče: »Risničnu iest vom poveim, kar vi neste sturili enimu iz le-tih nermanšimu, tiga vi neste meni tudi sturili.« ^[46] Inu le-ti puido v tu večnu terplene, ty pravični pag v ta večni leben.«

TA XXVI. CAP.

INu pergudilu se ie, kadar ie Jezus bil dokonal le-te vse bessede, pravi on g suim iogrom: ^[2] »Vi veiste, de čez dva dni velika nuč bode inu tiga čoveka Syn bode izdan, de se on kryž.

Mar. 14.
Luc. 21.²⁶²

261|Mr 14,1-2.
Lk 22,1-2.

EVANGE.

262| Jn 19,16. Ioh. 11.²⁶³

ža.«^[3] Tedai se vkupe zbero ty visši fary inu ty pissari inu ty stariši vmei ludmi v ta dvor tiga visšiga farie, kir ie bil imenovan Caifas,^[4] inu so se sveitovali, koku bi oni Jezusa s kunštio uieli inu umurili.^[5] Inu so giali: »Nekar ob tim prazniku, de ena zmešnava vmei ludi ne vstane.«

263| Jn 12,1–8. Ioh. 12.²⁶⁴

^[6] Kadar ie pag Jezus bil v ti Betany, v ti hiši tiga Simona gobovca,^[7] stopi k nemu ena žena, ta ie imeila eno glaževo pukšo žalbe, veliku vredne, to ona sidečimu per tei myzi vlye na nega glavo.^[8] Kadar tu nega iogri vidio, so bili ne vulni inu pravio: »S čemu ie le-ta potratina[?] ^[9] Le-ta žalba bi se bila mogla prodati za veliku inu dati se tim bozim.«^[10] Kadar tu Jezus zamerka, pravi on k nim: »Kai z mahom ne pustite le-to ženo[?] Ona ie enu dobru dellu sturila

rila na meni. ^[11]Vi bote vsag čas te boge imeili per vas, mene pag ne bote vsag čas imeili. ^[12]Kir ie ona to žalbo vlyla na muie tellu, tu ie ona sturila, de imαιο mene pocopati. ^[13]Risničnu iest vom poveim, kir-kuli se bode ta evangelion pridi-gal po vsim sveitu, se bode le-tu tudi pravilu ni g spominu, kar ie ona sturila.« ^[14]Tedai gre kiakai eden iz tih dvanaist, katerimu ie bilu ime Iudas Iščariot, h tim višim faryem ^[15]inu k nim pravi: »Kai hočte vi meni dati, iest hočo vom nega fratati[?]« Inu oni so nemu odločili dati tih trideseti sreber-nikov. ^[16]Inu od tiga časa ie on iskal praviga godu, de bi on nega fratal.

^[17]Ampag na prvi dan tih obpre-snikov stopio ty iogri k Jezu-su

Ioh. 13.²⁶⁵

264| Jn 13,21–30.

E V A N G E .

265| Jn 13,21. Ioh. 13.²⁶⁶

su inu pravio k nemu: »Kei hočes ti, de mi tebi perpravimo ieisti tu velikunočnu iagne[?]«^[18] On pag pravi: »Puidite kiakai v tu meisti k animu inu recite k nemu: 'Ta moister pusti tebi poveidati: Mui čas ie tukaie, iest hočo per tebi veliko nuč obhajiati z muiemi iogri.'«^[19] Inu ty iogri sture, koker ie Jezus bil nim poročil, inu perpravio tu velikunočnu iagne.^[20] Inu kadar ta večer pride, sede on k myzi suiemi dvanaisti.^[21] Inu kadar oni ieido, pravi on: »Risničnu iest vom poveim, de eden izvmei vas bode mene fratal.«^[22] Inu oni sylnu žalostni postano tar začno vsak zase k nemu govoriti: »Gospud, sem li iest[?]«^[23] On pag odgovori inu pravi: »Kateri ie to roko z meno omočil v ti skledi, ta bode mene fratal, ta Syn tiga človeka gre kiakai, koker ie pissanu od nega. Anpag ve timu človeku, skuzi kateriga ta Syn tiga človeka

ka bode fratan, bulše bi nemu billu, de bi ta človik ne bil royen.« ^[25] Natu odgovori Iudas, kir ie nega fratal, inu pravi: »Sem li iest, moister[?]« On reče k nemu: »Ti si govuril.«

^[26] V tim, kadar so oni ieili, vzame Jezus ta kruh, zahvali inu rezlomi inu da tim iogrom tar pravi: »Vzamite, ieite, le-tu ie muie tellu.« ^[27] Inu on vzame ta kelih, zahvali, nim da inu pravi: »Pyte iz le-tiga vsi, ^[28] le-tu ie muia kry tiga Noviga testamenta, katera bode prelyta za dosti k odpusčanu tih grehov. ^[29] Iest vom poveim, de odsehmäl ne bom iest več pyl od tiga sadu te vinske terte do tiga dne, kadar iest bom z vami pyl tu novu v tim kralévstvi muiga Očeta.«

^[30] Inu kadar so oni to hvalno peisan bili rekli, gredo oni vunkai na ta Hrib tih olik. Tedai pravi Jezus k nim: »V le-tei noči se bote vi vsi na meno zmotili, zakai onu

L ie

Mar. 14.

Luc. 22.

1. Cor. II. ²⁶⁷**266** | Mr 14,22–26.

Lk 22,15–20.

1 Kor 11,23–25.

EVANGE.

267|Jn 13,36–38. Ioh. 13.²⁶⁸

ie pissanu: 'Iest bom udaril tiga
[32]pastyria inu te ovce tiga kardela
se rezteko,' anpag kadar gori
[33]vstanem, iest hočo poiti pred va-
mi v to Galileo.« Peter pag odgo-
vori inu pravi k nemu: »Tar aku se
oni vsi zmotio [34]na tebi, taku se
vsai iest nečo zmotiti.« Jezus pravi
k nemu: »Risničnu iest tebi pove-
im, da preden ta petelin v le-tei
noči zapoie, ti boš mene trikrat
zatayl.« Petrus pravi k nemu: »Inu
kadar bi iest moral s tebo umreti,
taku iest nečo tebe zatayti.« Glih
taku so tudi ty iogri vsi giali.

268|Mr 14,32. Mar. 14.
Lk 22,39–46. Luc. 22.²⁶⁹

[36]Tedai Jezus pride ž nimi k
ani vassi, kir se imenuie Getse-
mane, inu pravi k suim iogrom:
»Sedite tukai, dotle iest le-ki-
kai grem inu molim.« [37]Inu vza-
me sebo Petra inu ta dva Zebe-
deova synu inu začne žalostin
tar težkiga serca perhaiati. [38]Te-
dai pravi Jezus k nim: »Muia du-
ša

ša ie žalostna do te smerti. Ostanite tukai inu čuite z meno.« ^[39]Inu gre kiakai enu mahinu, pade doli na suie obličie, moli inu pravi: »Mui Oča, ie li mogoče, nai gre le-ta kelih od mene, oli vsai nekar taku, koker iest hočo, temuč koker ti hočes.« ^[40]Inu on pride g suim iogrom inu nee naide speče inu pravi h Petru: »Tar ne morete vi vsai le eno uro z meno čuiti? ^[41]Čuite inu molyte, de na padete v to izkušnavo. Ta duh ie volan, anpag tu messu ie šibku.« ^[42]Spet druguč gre on kiakai, moli inu pravi: »Mui Oča, aku nei mogoče, de bi le-ta kelih od mene šal, temuč de iest tiga pyem, taku se izidi tuia vola.« ^[43]Inu on pride tar naide nee spet speče inu nih oči so pelne spane bile. ^[44]Inu on nee zapusti tar gre spet kiakai inu moli tretič inu reče te iste besede. ^[45]Potle on pride g suim iogrom

L 2 inu

EVANGE.

inu pravi k nim: »Nu, spite zdai inu počivate, pole, ta ura ie prišla, de ta Syn tiga človeka bode izdan v te roke tih grešnikov.

^[46]Vstanite, poidimo, pole, ta, kir mene frata, se perblžuie.«

^[47]V tim, kadar on še govori, pole, tukai pride Iudas, eden iz tih dvanaist, inu ž nim ena velika množica tih ludi z meči inu štangami, kir so bili poslani od tih visokih faryev inu starišev tih ludi,

^[48]ta fratar pag ie dal nim enu znamenine, rekoč: »Kateriga iest pusšam, ta ie, tiga vi deržite.« ^[49]Inu on

zdaici perstopi k Jezusu inu pravi:

»Pomagai Bog, moister!« Inu nega pusša. ^[50]Jezus pag pravi k nemu:

»Mui periatel, zakai si ti prišal[?]«

Tedai oni perstopio inu vergo nih roke na Jezusa inu ga uiameio.

^[51]Inu pole, eden iz tih, kir so z Jezusom bili, iztegne to roko inu

izdere

izdere sui meč tar udari tiga visšiga farye hlapca inu nemu odseka proč enu vuhu. ^[52]Natu Jezus pravi k nemu: »Vtekni tui meč v suie meistu, zakai vsi ti, kir ta meč vzameio, ty skuzi meč pogino. ^[53]Oli meniš ti, de iest ne morem muiga Očeta prossiti, de bi on meni poslal dvanaist legionov angelov[?] ^[54]Koku bodo pag ta pisma dopelnena[?] Onu mora taku biti.« ^[55]V ti isti uri pravi Jezus h ti množici tih ludi: »Vi ste vunkai prišli koker k animu razboniku z meči inu štangami mene loviti, sai sem vsag dan per vas sedal inu vučil v tim templi inu vi neste mene uieli. ^[56]Le-tu ie pag vse sturiemu, de bodo ta pisma tih prerokov dopelnena.« Tedai vsi iogri nega zapuste inu pobegno.

^[57]Ty pag, kir so Jezusa bili uieli, ga pelaio h Caifasu, h timu visši-

L 3 mu

Gen. 9.
Ezeh. 11.
Apoc. 13.²⁷⁰

269] 1 Mz 9,6.
Ezk 11,8.
Raz 13,10.

12 le-
gionov, tu
ie 12 cam-
pov oli
71 tissuč.

EVANGE.

mu tih faryev, undukai so se bili ty pissary inu stariši zbrali. ^[58] Peter pag gre od daleč za nim do dvora tiga visšiga farye inu on notar gre tar ^[59] sede h tim hlapcem, de bi on ta konec vidil. Ty visši fary pag inu ty stariši inu vus svit so iskali krivo ^[60] pryčovane zubper Jezusa, de bi nega umurili, inu ie neso nešli tar naisi ie veliku krivih pryč bilu perstopilu, neso vsai obeniga nešli. ^[61] H puslednimu perstopio dvei krivi pryči inu so giale: »Le-ta ie govuril: 'Iest morem rez-dreti ta tempel ^[62] Božy inu ta isti v trieh dneih sazidati.'« Inu ta visši far vstane inu pravi k nemu: »Ništer ti ne odgovoriš ^[63] h timu, kar le-ti zubper tebe pryčuo[?]« Jezus ie pag le molčal. Inu ta visši far odgovori inu pravi k nemu: »Iest tebe zaklinam per tim živim Bogu, ^[64] de ti nom poveiš, si li ti Cristus, Syn Božy.« Jezus pravi k nemu

k nemu: »Ti si govuril. Oli vsai iest vom poveim, de od tiga časa naprei bote vi vidili tiga človeka Synu, sidečiga na destnici te ^[65]moči inu prideoč v tih oblakih nebeskih.« Tedai ta visši far rez-dere sui gvant inu pravi: »On ie Boga šentoval, kai potrubuiemo več prič[?] Pole, zdai ste vi nega Boga šentovane slišali, ^[66]kai se vom zdii?« Oni odgovore inu pravio: »On ie te smerti delžan.« ^[67]Natu so oni na nega obraz plivali, eni so ga byli s pestmi, eni pag so nemu žlaifernice daiali na nega obličie ^[68]inu so giali: »Ti, Criste, prerokui nom, du ie ta, kir ie tebe udaril[!]«

^[69]Peter pag ie sedel izvuna v tim dvoru inu perstopi k nemu ena dekla tar pravi: »Inu ti si bil s teim Jezusom iz Galilee.« ^[70]On ie pag tayl pred vsemi inu ie gial: »Iest ne veim, kai ti govoriš.«

L 4 ^[71]Kadar

Mar. 14.
Luc. 22.
Ioh. 18.²⁷¹

270| Mr 14,69–72.
Lk 22,58–62.
Jn 18,25–27.

EVANGE.

^[71] Kadar on pag vunkai skozi davri gre, zagleda nega ena druga inu pravi h tim, kir so undukai bili: »Le-ta ie tudi z Jezusom Nazarenom bil.« ^[72] Inu on ie spet tayl inu ie h timu persegal: »Iest tiga človeika ne znam.« ^[73] Inu čez en mahin čas perstopio ty, kir so undukai stali, inu pravio h Petru: »Risničnu, ti si tudi iz le-tih eden, zakai tuia beseda della tebe očitiga.« ^[74] Tedai on začne sebe kleti inu persogovati, de on tiga človeka ne zna. Inu zdaci ta petelin zapoye. ^[75] Tedai ie Peter zmislil na te besede Jezuseve, kir ie gial k nemu: »Predan ta petelin bode zapeil, ti boš mene trikrat zatayl.« Inu on gre vunkai tar se grenku plače.

TA XXVII. CAP.

VIntro pag so visši fary inu stariši tih ludi imeili en svit zubper Jezusa, de bi nega

271 | Mar. 15.
Luc. 23.
Ioh. 18.²⁷²
Mr 15,1.
Lk 23,1–2.
Jn 18,28–32.

nega umurili. ^[2]Inu oni nega per-
pelaio zvezaniga inu ga izdade ti-
mu Ponciu Pilatušu, deželskimu
flegariu. ^[3]Kadar tu Iudas, kateri ie
nega fratal, vidi, de ie on bil h ti
smerti ferdamnan, ie nega zgre-
valu inu pernesse spet tim visšim
fariem inu starišem te tridesseti
srebernike ^[4]inu pravi: »Iest sem
grešel, kir sem fratal to nedolžno
kry.« Oni so pag giali: »Kai ie nom
za tu[?] Ti ie boš videl.« ^[5]Inu on
verže te srebernike v ta tempel, se
vzdigne proč, gre kiakai inu se
obessi. ^[6]Ty visši fary pag vzamo te
srebernike inu pravio: »Onu se ne
spodobi, de mi te deimo v ta cer-
kovni štok, zakai tu so eni denary
te kry.« ^[7]Natu so en svit imeili inu
so za nee kupili eniga lončarie ni-
vo, k animu pogrebu tim ptuim
ludem. ^[8]Za tiga volo ie ta ista niva
imenovana ena Nyva te kry do
donašniga dne. ^[9]Tedai ie dopel-

L 5 nenu,

EVANGĚ.

272|Zah 11,13.
Jer 32,6–9.

Zah. 11.
Iere. 22.²⁷³

nenu, kar ie govorienu skuzi Ieremia preroka, kir pravi: »Oni so vzeli trideseti srebetnikov, s temi ie ta prodan, bil plačan, kateriga so oni kupili od tih otruk Izrael. ^[10]Inu so te iste dali za eno nyvo eniga lončarie, koker ie ta Gospud meni bil zapovedal.«

273|Mr 15,2–5.
Lk 23,2–5.
Jn 18,33–38.

Mar. 15.
Luc. 23.
Ioh. 18.²⁷⁴

^[11]Jezus pag stoi pred teim deželskim flegariem inu ta deželski flegar nega vpraša tar pravi: »Si ti ta iudovski kral[?]« Jezus pravi k nemu: »Ti govoriš.« ^[12]Inu kadar so čez nega ty visši fary inu stariši tožili, ništer nei odgovoril. Tedai pravi Pilatus k nemu: ^[13]»Ne slišis ti, kakove velike tožbe čez te gredo[?]« ^[14]Inu on nei nemu na eno besedo odgovoril, taku de se ie tudi ta deželski flegar močnu začudil. ^[15]Ob tim prazniku pag ie ta deželski flegar imel eno navado tim ludem eniga iednika, kateriga so oni hoteli, prostiga pustiti. ^[16]On ie pag tedai imel eniga rez-

rezglasseniga iednika, timu ie bil-
lu ime Barrabas. ^[17]Inu kadar so bili
vkupe zbrani, pravi k nim Pilatus:
»Kateriga hočte vi, de vom pro-
stiga pustim, Barrabasa oli Jezusa,
kir se imenuie Cristus[?]« ^[18]Zakai
on ie dobru veidil, de so oni nega
iz nida v nega roke dali bili.

^[19]Inu kadar ie on na tim rihtnim
stolu sedel, pošle k nemu nega žena,
rekoč: »Nisšter ti ne imei šafti z le-
-teim pravičnim, zakai iest sem da-
nas v saneh veliku terpela za nega
volo.« ^[20]Ampag ty visši fary inu ty
stariši so te ludi pregovorili, de so
oni prossili za Barrabasa, Jezusa pag,
de pogubi. ^[21]Ta deželski flegar pag
odgovori inu pravi k nim: »Kateriga
iz tih dveiu hočete, de vom pus-
tim[?]« Oni pravio: »Barrabasa.« ^[22]
Pilatus provi k nim: »Kai hočo tedai
Jezusu, kir ie imenovan Cristus, stu-
riti[?]« Oni vsi k nemu reko: »Pusti
ga cryžati!« ^[23]Deželski flegar pag
pravi:

Mar. 15.
Luc. 23.
Ioh. 19.²⁷⁵

274 | Mr 15,6–15.
Lk 23,13–25.
Jn 18,39–19,16.

EVANGE.

pravi: »Kai ie on tedai hudiga sturil[?]« Oni so pag teim več vpyli inu giali: »Pusti ga cryžati!« ^[24]Kadar pag Pilatus vidi, de ništer ne opravi, temuč le čedale vegši šum vstaie, vzame on to vodo inu umye suie roke pred ludmi inu pravi: »Iest sem na le-ty kry le-tiga pravičniga nedolžan, vi bote vidili.« ^[25]Natu vus folk odgovori inu pravi: »Nega kry pridi čez nas inu čez naše otroke.« ^[26]Tedai on nim izpusti tiga Barrabasa, Jezusa pag pusti gaižlati inu nega čez da, de se ima cryžati.

^[27]Tedai ty žolnery tiga deželski-ga flegarie vzamo Jezusa g sebi v to rihtno hišo inu čez nega vkupe zbero vso družbo. ^[28]Inu kadar nega izleko, nega odeno z anem šcarlatovim plasčem ^[29]inu spleto eno cro-no iz terne, to postavio gori na nega glavo inu en terst v nega roke inu klečoč pred nim so se ne-
mu

mu špotali inu giali: »Bodi zdrav tar vessel, ti iudovski kral.« ^[30]Inu so v nega pluvali, so vzeli ta terst inu so byli ž nim nega glavo. ^[31]Inu kadar so nega bili zašpotavali, sleko ta plasč iz žnega inu ga obleko ž nega gvantom inu ga pelaio kiakai, de ga cryžaio. ^[32]Inu v tim, kadar oni vunkai gredo, naideio eniga človeka od Cirene, imenovaniga Simon, tiga so permorali, de ie on nemu nega cryž nessal. ^[33]Inu kadar oni prido h timu meistu, kir se pravi Golgota (tu se slovenski izloži: Enu meistu tih mertvih glav), ^[34]dado nemu essih pyti, zeltčio zmešan, inu kadar on pokussi, nei hotel pyti.

^[35]Inu kadar so oni nega bili cryžali, rezdile vmei sebo nega gvant inu so zain ta loos vergli, de se dopelni, kar ie govorienu skuzi tiga preroka: »Oni so mui gvant vmei sebo rezdilili inu
čez

Psal. 22.²⁷⁶ 275| Ps 22,19.

E V A N G E .

ckez muio sukno so ta loos vergli.«
[36] Inu oni tukai side inu ga varuie.
[37] Inu postavio na verh nega glave
negovi uržah pissan: »Le-tu ie Je-
zus, tih Iudov kral.« [38] Tedai sta tu-
di ž nim dva razbonika cryžana, ta
eden na destnici, ta drugi na livici.
[39] Ty pag, kir so momu hodili, so ga
psovali inu stressali nih glave [40] tar
giali: »Ti, kir ta tempel Božy rez-
diraš inu v trieh dneh sazidaš[,]
pomagai sam sebi. Si li ti Božy
Syn, taku poidi ti doli iz cryža.« [41]
Glih taku ty visši fary sred s teimi
pissary inu stariši so se špotali ne-
mu tar giali: [42] »On ie drugim po-
magal, sam sebi ne more pomaga-
ti. Ie li on ta izraelski kral, taku
poidi doli iz cryža, taku hočmo
nemu verovati. [43] On ie v Buga vu-
pal, ta nega zdai odreši, aku hoče.
Zakai on ie gial, iest sem Syn Bo-
žy.« [44] Glih taku ta dva razbonika,
kir

kir sta ž nim cryžana bila, sta se nemu tudi špotala.

^[45]Inu od te šeste ure se ie ena temma sturila po vsi deželi do te devete ure. ^[46]Inu ob tei deveti uri vpye Jezus z veliko stymo inu pravi: »Eli, Eli, lamma asabtani[!]« Tu ie, mui Bug, mui Bug, zakai si ti mene zapustil[?] ^[47]Eni pag, kir so tukai stali, kadar tu slisšio, pravio: »Le-ta tiga Elya klyče.« ^[48]Inu zdaici teče eden iz žnih, vzame eno gobo, to napelni z iessihom inu natagne na en tarst inu nemu da, de bi pyl. ^[49]Ty drugi pag so giali: »Pusti, nai gledaimo, aku Elias pride inu nemu pomaga.« ^[50]Inu Jezus pag glosnu zevpye inu izpusti sui duh. ^[51]Inu pole, ta visseč pert v tim templi se rezdere na dva kossa od zguraniga konca do zdulaniga. Inu ta zemla se stresse inu tu pečovie se rezkole

Psal. 22.²⁷⁷ 276| Ps 22,9.

^[52]inu

EVANGE.

^[52]inu ty grobi se odpro inu dosti telees tih svetnikov, kir so spala, gori vstano ^[53]tar gredo iz tih grobov po nega vstanenu inu prido v tu svetu meistu inu se prikažeio nim dostim. ^[54]Ampag ta altman inu ty, kir so ž nim bili inu Jezusa varovali, kadar oni ta trees vidio, inu kar se ie tukai godylu, so se sylnu bali inu so giali: »Risničnu, le-ta ie Božy Syn bil.« ^[55]Inu tukai ie dosti žen bilu, te so od daleč gledale, so za Jezusom hodile iz Galilee inu so nemu služile, ^[56]vmei katerimi ie bila Maria Magdalena inu Maria Iacobava inu Iozesava mati inu mati tih Zebedeovih otruk.

^[57]Na večer pag pride en bogat mož od Arimatya, timu ie bilu Iožef ime, kateri ie tudi en ioger Jezusov bil, ^[58]ta gre h Pilatušu inu nega prossi za Jezusevu tellu. Tedai Pilatus zapovei, de se nemu da tu tellu, ^[59]inu Iožef vzame tu

277| Mar. 15.
Luc. 23.
Ioh. 19.²⁷⁸
Mr 15,42–47.
Lk 23,50–56.
Jn 19,38–42.

tu tellu inu ie obye v enu čistu platu inu ^[60]ie položi v sui novi lastni grob, kateri ie on bil pustil izsecati v eni kaminati peči inu pervali en velik kamen pred davri tiga groba inu gre proč. ^[61]Tukai pag ie bila Maria Magdalena inu ta druga Maria, te so seile pruti timu grobu.

^[62]Ta drugi dan pag, kateri za tem pripravlenim gre, prido ty visši fary inu farizei vkupe h timu Pilatusu inu ^[63]pravio: »Gospud, nom ie na misil prišlu, de ie le-ta zapelavec govuril, še kadar ie on živ bil: 'Test hočo čez try dni gori vstati.'^[64]Obtu zapovi, de se ta grob dobru obaruie do tretiga dne, de kei nega iogri ne prido inu ga ne ukrado inu bi h tim ludem rekli: 'On ie gori vstal od smerte.' Inu bode tu pusledne zepelane huše koker tu pervu.«^[65]Inu Pilatus pravi k nim: »Le-tukai imate vi te varihe, poidite kiakai inu obaruite,

M koker

EVANGE.

koker vi veiste.« ^[65] Oni gredo kiai inu ta grob obaruio s temi varih inu zapečatio ta kamen.

TA XXVIII. CAP.

278| Mar. 16.
Luc. 24.
Ioh. 20.
1. Cor. 15.²⁷⁹
Mr 16,1–8.
Lk 24,1–24.
Jn 20,1–10.

NA večer pag te sobote (kateri ta prvi dan tih praznikov v iutro resveiti) pride Maria Magdalena inu ta druga Maria gledati ta grob. ^[2] Inu pole, en velik trees se sturi, zakai ta angel tiga Gospudi pride doli iz nebes inu perstopi tar odvali ta kamen od tih daver inu gori na nega sede ^[3] inu nega oblyčie ie bilu koker ta blysk inu nega gvant koker ta sneg. ^[4] Tý varihi pag se prestrašio od straha inu postano, koker bi mertvi bili. ^[5] Ta angel pag odgovori inu pravi h tim ženom: »Ne buite se vi, zakai iest veim, de Jezusa, tiga cryžaniga isčete, ^[6] on nei tukai, on ie gori vstal, koker ie govuril, poidite semkai

kai inu pogledaite tu meistu, kir ie ta Gospud bil položen. ^[7]Inu poidite hitru tar poveite nega iogrom, de ie gori vstal od smerti. Inu pole, on puidе kiakai pred vami v to Galileo, tamkai bote vi nega vidili. Pole, iest sem vom povedal.«

^[8]Inu one hitru vunkai gredo iz groba strahom inu z vesselem inu teko, de bi tu oznanile nega iogrom, ^[9]inu v tim, kir one gredo nega iogrom oznaniti, pole, tukai nee Jezus sreča inu pravi: »Pomagai vom Bug.« Inu one perstopio k nemu inu ga primeio za nega noge inu padeio doli pred nim. ^[10]Tedai Jezus pravi k nim: »Nekar se ne buite, puidite kiakai inu oznanite muim bratom, de gredo v to Galileo, tamkai bodo oni mene vidili.«

^[11]Kadar one pag kiakai gredo, pole, eni od tih varihov prido v tu meistu inu oznanio tim

M 2 vis-

EVANGE.

visšim faryem vse tu, kar se ie godilu. ^[12]Inu oni vkupe prido s temi stariši inu imαιο en svit. Inu so dali tim žolneriem dosti denariev inu so gialo: ^[13]»Recite, de so nega iogri ponocki prišli inu so ga ukrali v tim, kir smo mi spali. ^[14]Inu aku le-tu pride pred deželskiga flegarie, mi hočmo nega pregovoriti inu vas žiher sturiti.« ^[15]Inu oni vzamo te denarie inu deio, koker so oni podvučeni bili, inu le-ta besseda ie rezglassena per tih Iudih do današnjiga dne.

^[16]Ampag ty anaist iogri gredo v to Galileo na eno goro, na katero ie bil nim Jezus poročil. ^[17]Inu kadar oni nega ugledaio, padeio doli pred nim, eni so pag cbivlali. ^[18]Inu Jezus perstopi k nim, govori ž nimi inu pravi: »Meni ie dana vsa oblast v tim nebu inu na zemli. ^[19]Obtu poidite kiakai inu vučite vse ludi inu te iste

279 | Mat. 11.
Ioh. 1.
Ioh. 2.²⁸⁰
Mt 11,27.
Jn 1,18.

iste kerstite v tim imeni tiga Očeta inu tiga Synu inu tiga Svetiga Duha. ^[20]Inu vučite te iste deržati vse tu, kar sem iest vom zapovedal. Inu pole: Iest sem z vami vse dni, do konca tiga svita.«

FINIS.

KONEC

tiga evangelia (tu ie, tih dobrih, vesselih marinev) od Jezusa Cristusa, Synu Božyga, našiga ohra-
nenica, koker ie ta od s. Matevža
iogra inu evangeli-
sta zapissan.

Hæc

EVANGE.

IOH. XX.

Hæc autem scripta sunt, ut credatis, quod Iesus est Christus Filius Dei & ut credentes vitam habeatis per nomen eius.²⁸¹

280 | Jn 20,31: "Ta pa so zapisana, da bi vi verovali, da ie Jezus Mesii, Božii Sin, in da bi s tem, da veruiete, imeli življenje v niegovem imenu."

Le-tu ie pag pissanu, de vi veruiete, de Jezus ie Kristus, ta Syn Božy, inu de vi veruieč imate ta večni leben skuzi nega ime.

MAT. XXIII.

Et prædicabitur hoc evangelium regni in universo orbe in testimonium omnibus gentibus & tunc veniet consum[m]atio.²⁸²

281 | Mt 24,14: "In ta evangeliu krali-estva bo oznanien po vsem svetu v pričevanie vsem narodom, in takrat bo prišel konec."

Und es würdt gepredigt werden das Evangelion vom Reich in der gantzen Welt / zu einer Zeugnuß über aller Völcker / und denn würt das End kommen.

Inu

Inu ta evangeli od tiga kraljevstva bode pridigan po vsem svetu k ani priči čez vse ludi inu tedai ta konac pride.

Vi, dobri kersčeniki, prossite Boga za nega dar inu pomuč, de mi te druge evangeliste inu kar gre za teimi prov tar zastopnu preobrnemo. Inu ako vi v tim s. Matevžu kaku pomankane naidete, tu nom, koker smo vas poprei tudi prossili, pustite skorai veiditi. Cristus Jezus nas ne zapusti suiem duhom inu nas obari pred vsem zlegom.
Amen.

EVANGE.

Apoc. xvii.

Le-ty se bodo voiskovali s
teim Iagnetom inu tu Iagne
bode nee premoglu, zakai onu
ie en gospud čez vse gospudi,
en kral čez vse krale inu ž nim
ty tudi, kateri so pokli-
cani inu izvoleni
inu verni.²⁸³

282 | Raz 17,14: "Ti se bodo bojevali z Jagnietom, a Jagnie iih bo premagalo, ker ie Gospod gospodov in Krali kraliev, in z niim vred tisti, ki so poklicani, izvolieni in zvesti."

TA PERVI DEIL TI- GA NOVIGA TESTAMENTA,

V TIM SO VSI ŠTYRI EVANGELISTI INU DIA-
ne tih iogrov, zdai prvič v ta slovenski ie-
zik skuzi Primoža Truberia zvei-
stu preobernen.

KAR IE VEČ PER TIM INU

kadai ta drugi deil bode dokonan, tebi ta
druga stran le-tiga papyr-
ia povei.

Der erst habler Teil des Newen Testaments/
darinn seind die vier Evangelisten/ und der Apo-
stel Geschicht/ auss dem fürnembsten und appro-
bierten Lateinischen/ Teütschen und Wälschen/
Alten und Newen Translationen/ in die ge-
meine Windische sprach/ jetzund züm
ersten mal fleissig ver-
dolmetscht.²⁸⁴

Und was mehr dabey/ und warumb nur diser habler teil jetzund
gedruckt worden / darvon würdt dir die
erste Teütsche Vorred dises
Büchssagen.²⁸⁵

TUBINAGÆ ANNO
M. D. LVII.

284 Prva polovica Novega testameta; v njej so štirje evangeliji in Apostolska dela, sedaj prvič zvesto prevedeni iz znanih in aprobiranih starih in novih nemških ter italijanskih prevodov v ljudski slovenski jezik.

285 O vsem ostalem in zakaj je bila zdaj natisnjena samo ta prva polovica, govori nemški predgovor te knjige.

1. V le-tih buqvah, lubi Slovenci, imate napoprei eno nembško predgovor; v ti se pravi, du inu kai ie Primoža Truberia pergnalu k le-timu tolmačenu inu pissanu.

2. Potle ta colender inu eno tablo, ta kaže dostu leit naprei te nedelske puštabe inu kuliku nedel tar dni ie od božyča do pusta.

3. H tretimu eni raimi, ty pravio, kadai se dobru vreme, spomlat, leitu, ies-sen, zyma inu vsake qvatre začneio. Inu kadai ie ta dan inu nuč nerdalši inu nerkratši.

4. Kuliku mescev, nedel inu dni ie v enim celim leitu. Inu ena prava raitinga, kuliku ie leit od začetka tiga svita, od eniga časa do družiga, do letošniga 1557. leita.

5. En regišter, ta pravi, kuliku ue buqvi v ti Bibly, vsiga S. pisma. Inu koku se vsake buqve bukovski inu slovenski imenuio inu kratku tar dolgu pišeio. Inu kuliku capitolov oli postav vsake buqve imeio.

6. Eno dolgo predgovor, v ti se zastopnu vuče ty ner potrebniši štuki inu riči te kersčanske vere.

7. Te šturi evangeliste inu Diane tih iogrov. Tih capitelni so lipu rezdileni inu per vsakimu deilu ie s kratkimi bessedami zapissanu inu zamerkanu, kai inu od čes se vsakimu deilu pravi inu govori.

8. En regišter, ta pravi inu kaže, kei inu koku vi imate te nedelske inu tih drugih praznikov evangelie iskati inu naiti. Per tim vi tudi imate, kakovi vukuvi inu trošti se imajo vsakimu evangeliu suseb inu nerbule zamerkat inu ohraniti.

9. Ta drugi deil tiga Noviga testamenta, aku Bug odlog našimu životu inu myr da, bote pred enim leitom imeili. V tim času prossite Boga za se, za vse kersčenike inu za tolmačerie, de ga Bug obaruie pred vsem zlegom inu de nemu to gnado tar dar S. Duha da, de on taku dellu Bogu na čast, vsimu kersčanstvu h dobrimu dobru, prov inu zastopnu dopernesse. Amen.

ENA PRAVA KERS- ČANSKA MOLYTOV, V TI

se po vuki vsiga S. Pisma ti S. Troyci vsaki perso-
ni nega pravu ime inu čast da. Inu se prossí za tu,
kar ie Bug oblubil inu hoče dati vsem ver-
nim prošnikom.

O, Vsigamogoči, modri, risnični, pravični inu mi-
lostivi Bug, ti sami inu večni Oča našiga gospu-
di inu ohranenika Jezusa Cristusa, ki si se iz tuie ve-
like dobrute nom rezodil inu dal na znane. Inu kir si
od tuiga Synu Jezusa Cristusa govuril inu rekal, de
mi nega samiga imamo poslušati inu slušati. Inu kir si
s tuiem dinim synom Jezusom Cristusom inu Svetim
Duhum stvaril tu nebu inu to zemlo, te angele, te lu-
di inu vse stvare. Inu kir si govuril: »Koker sem iest
živ, iest nečo, de bi ta grešnik umerl, temuč de se
preoberne inu de bode živ.«²⁸⁶ Na tu mi tebe iz celiga
serca prossimo, smili sse čez nas inu odpusti nom vse
naše grehe inu bodi nom milostiv vekoma. Inu sturi
ti nas brumne inu pravične pred tebo za volo suiga
Synu Jezusa Cristusa inu skuzi nega, kateriga si ti iz
tuie neizrečene prevelike dobrute inu modrusti k an-
imu spravlavcu, myrniku inu izveličariu odložil inu
postavil, resveti naše duše inu ta naša serca. Sturi ti
nas svete, visžai inu pelai nas s tuiem Svetim Duhum,
iiii ohrani,

286|Ezk 18,23.

ohrani, obderži, reztegni, pobulšai, popravi inu
poterdi to tuio kersčansko gmaino inu cerkov na tim
sveitu. Varui inu brani te zveiste pastyrie, te dobre
oblastnike inu to brumno gosposčino pred vso sylo
inu hudo kunštio tiga Goga inu Magoga, pred vsemi
Anticristovimi hlapci inu pred vsem zlegom. De mi
tukai, na tim sveitu, vse naše dni inu potle, v tih
nebessih, vekoma tuio veliko gnado inu milost
vselei bomo čestili inu hvali. Amen.

Taku bodi.

TA PERVI DEIL
TIGA NOVIGA TESTA-
MENTA, V TIM SO VSI ŠTYRI EVANGELIS-
ti inu Diane tih iogrov, zdai prvič v ta
slovenski iezik skuzi Primoža Tru-
beria zveistu pre-
obernen.

PER TIM IMAŠ ODSURED
en kratig navuk, kai vse S. pismu v sebi derži, ta kol-
endar inu eno dolgo predgovor, v ti se zastopnu vuče
vsi potrebni articuli oli štuki te kersčanske vere, inu
potle na koncu eno kratko
postillo.

H timu se ie ta Syn Božy perkazal, de on ta Hudičeva
della rezvali. r. Ioh. 3.²⁸⁷

287 | 1 Jn 3,8.

V TIBINGI.
V tim leitu po Cristusevim roystvu.
M. D. LVII.

TA SUMMA - EN KRATIG NAVUK OD VSIGA S. PISMA, KAI INU OD ČES NER- več govori inu kar tiga člove- ka napelava.

E buqvi tiga Stariga testamenta nas vuče ner poprei spoznati tiga praviga Boga v ti S. Troyci, kateri ie iz suie prevelike do-brute s to suo Bessedo, tu ie suiem Synum, inu S. Duhum nebu, zemlo inu kar ie v nih inu na nih, videče inu nevideče, stvaril, kir vse riči sam živi, rovna inu gori derži, od kateriga vse riči gredo, prez kateri-ga ništer nei, kar ie. Inu de ie pravičin inu milostiv, de vseh ričeh vse sam po nega dobri, pravični inu sveti voli sturi inu opravi. Inu de le-tiga samiga Boga so Adam, Noe, Abraam inu vsi naši stari pervi sveti očaki molili inu čestili. Inu de ie spodobnu, de sledna stvar, suseb ta človik, le-tiga Boga se boy, nega moli inu česti inu nemu s pravico inu svetustio veden služi.

2De le-ta Bug ie ta perva človeka stvaril po suim pildu inu glihi inu ie nyu postavil čez vse stvari na zemli. Oli tyu ie ta Zludi z golufio v ta greh perpravil. Ta isti greh vsi ludie erbaio, zatu so timu Božymu serdu, tei smerti, timu ferdamnenu inu timu Hudiču podverženi.

* ii 3 De

Gen. 12.
Exod. 3.
Psal. 33.
Col. 1
Esa. 40.
1. Cor. 12.
Psal. 45, 95.
Lnc.²⁸⁸ 1.²⁸⁹

288| Luc.

289| 1 Mz 12; 2 Mz 3;
Ps 33; Kol 1; Iz 40;
1 Kor 12; Ps 45, 95;
Lk 1.

Gen. 1, 2, 3.
Ioh. 8.
Rom. 5.
Ephe. 2.
Heb. 2.²⁹⁰

290| 1 Mz 1, 2, 3; Jn 8;
Rim 5; Ef 2; Heb 2.

Gen. 3, 22.
2. Reg. 7.
Esa. 53.
Iere. 23.
Dan. 9.
Zah. 3.²⁹¹

291 | 1 Mz. 3, 22;
2 Sam 7; Iz 53; Jer
23; Dan 9; Zah 3.

3 De Bug Oča ie Adamu tu Žensku seime, tu ie suiga synu Jezusa Cristusa, gospudi inu odrešenika našiga, poslati oblubil, de ta isti spet vse, kir taki oblubi inu v nega synu veruio, od greha inu Zludieve oblasti ima odrešiti. Inu de Bug tako suio oblubo od suiga synu ie h tim očakom čestu ponavlal inu skuzi preroke rezodeval.

Iere. 17.
Rom. 3, 4, 8.
Exod. 19, 20.
2. Cor. 3.
Gal. 3.
Heb. 7, 8, 9.²⁹²

292 | Jer 17; Rim 3, 4, 8;
2 Mz 19, 20; 2 Kor 3;
Gal 3; Heb 7, 8, 9.

4 Inu ta čas, kadar se ie na tu odrešitvu skuzi Jezusa čakalu za volo, kir ie ta človeska natura taku zlu izkažena, huda inu offertna, de ne hoče tih suih grehov, te suie izpačene šege, misli inu žele v sebi, de potrubuie gnade Božye, odpusčane tih grehov inu eniga odrešenika inu izveličarie, prov spoznati, za tiga volo ie Bug dal skuzi Moizesa to Postavo, te zapuvidi, zapissane na eno kamenato tablo, de skuzi te bi imeili nih grehe inu hudubo nih serca spoznati inu teim več želeti po Cristusevim prihodu inu odrešitvu od nih grehov, kateriga odrešitva ne zapuvidi ne ty nih offri ne so mogli dopernesti, zakai oni so bili ene sence, figure, enu naprei malane inu pomenene tiga praviga Cristuseviga offra na tim cryžu, kateri offar sam vse grehe tih vernih vzame proč inu izpere.

Rom. 9.
1. Cor. 10.
Gal. 4.
Luc. 12, 23, 24.
Rom. 3.
Tit. 3.²⁹³

293 | Rim 9; 1 Kor 10;
Gal 4; Lk 12, 23, 24;
Tim 3; Tit 3.

5 Ta Novi testament, ty evangely inu ta pisma tih iogrov nas vuče, de ta žegnani Jezus Cristus po oblubi Božy inu po prerokovanu vseh prerokov v tim odločenim inu prerokovanim času ie prišal doli iz nebes na ta hud sveit inu vzal na se tu

človestvu, ie pridigal, caihne delal, se pustil martrati inu umoriti, na tretj dan vstal od smerti, potle čez 40 dni spet šal v nebessa. Inu le-tu vse ie on sturil za našo volo, nekar, de bi mi tu istu bili zaslužili, zakai mi smo bili vsi veliki grešniki, temuč iz velike milosti ie Bug Oča inu nega Syn tu sturil, kir ie nas taku sylnu lubil, inu s teim ie hotel izkazati to suo stonovito risnico, de ker oblubi, tu ie gotovu inu gvišnu.

6V tim Novim testam[n]ti tedai se očitu tar zastopnu vuči inu pravi, de Jezus Kristus, Syn Božy, ie tu pravu iagne, ta pravi offer vsiga svita, de prišal nas z Bugom spraviti inu zmyriti («On ie naš myr,» pravi s. Paul.), on nas suo kryo čysti inu te grehe izpyra iz nas, on ie nas rešil od Zludia, katerimu smo mi z grehi služili, inu ie sturil, de smo skuzi nega Božy synuvi inu nega erbiči postali.

7De mi pag tako veliko dobruto Božy, nom v nega Synuvi izkazano, prov spoznamo, nom Bug da suiga S. Duha, kateriga sad inu dar ie ta vera v Buga inu v Cristusa. Zakai prez S. Duha, s katerim smo znamenovani, bi mi ne mogli verovati, de bi Bug bil poslal k nom v ti štalti suiga Synu, ne verovati, de bi Jezus, Marie syn, tudi pravi Bug bil. »Zakai oben,« pravi s. Paul, »ne more reči, da Jezus ie ta Gospud, samuč iz S. Duha.« Ta isti Duh tudi pryčo daie (tu ie: tu našo veist iz notra zagvišui), de smo otroci Božy, on nom vlyva to lu-

* iii bezan

Ioh. 1.
2. Cor. 5.
Eph. 2.
Col. 3.
1. Pet. 1.
1. Ioh. 1.
Ro. 6, 8.²⁹⁴

294 | Jn 1; 2 Kor 5; Ef 2;
Kol 3; 1 Pt 1; 1 Jn 1;
Rim 6, 8.

Ioh. 6, 7, 14, 16.
Eph. 4.
Heb. 11.
1. Cor. 12.
Ro. 8, 5.
1. Cor. 13.
2. Gor.²⁹⁵ 1.
Eph. 1.
Gal. 5.²⁹⁶

295 | Cor.

296 | Jn 6, 7, 14, 16;
Ef 4; Heb 11;
1 Kor 12; Rim 8, 5;
1 Kor 13; 2 Kor 1;
Ef 1; Gal 5.

bezan v ta naša serca, de lubimo Boga inu našiga bližniga, on da tu vupane, de z vero inu z volo čakamo na ta večni leben, nas trošta vseh nadlugah inu z drugimi dobrimi daruvi nas obdili, od katerih s. Paul govori h tim Galateriem.

Gal. 5.
1. Cor. 1.
297| Gal 5; 1 Kor 1;
Rim 3, 4; Ef 2;
Gal 2.

8De skuzi to pravo, živo vero v Cristusa, katera se s to lubezenio inu z dobrimi delli izkažuie, smo brumni, pravični inu svetu sturieni pred Bugom, zabsto[n], iz gnade Božye, za volo Jezusa Cristusa, prez vsiga našiga diane inu zaslužene.

Tit. 2.
Math. 7.
Ephe. 2.
Ro. 6.
Luc. 1.
2. Pet. 1.
1. Ioh. 1, 2, 3.
2. Cor. 6.²⁹⁸

298| Tit 2; Mt 7; Ef 2;
Rim 6; Lk 1; 2 Pt 1;
1 Jn 1, 2, 3; 2 Kor 6.

9De Cristus ie prišal nas očistiti od grehov inu nas svete sturiti inu de mi na tu vže naprei imao tu naše messu ž nega grehi moriti inu, kar hoče imeiti, odpovedati inu služiti Bogu na čast inu na hvalo v brumi inu v svetusti vse naše dni inu hoditi po tih dobrih delih, katere ie Bug perpravil, zakai mi smo h dobrim dellem stvarieni. Kateri dobra ne dei, ta izkaže, de nega vera ie mertva, nei prava.

1. Pet. 2.
Ephe. 1, 5.
Math. 22.
Ioh. 14, 15, 16.
1. The. 2.
Heb. 4.
Ro. 8.
1. Ioh. 2.
Iac. 1.
Phi. 4.²⁹⁹

299| 1 Pt 2; Ef 1, 5;
Mt 22; Jn 14, 15, 16;
1 Tes 2; Heb 4;
Rim 8; 1 Jn 2; Jak 1.

10De Cristus Jezus sam ie ta glava te cerqve, moister vseh vernih, odvetnik, bessednik, visši šcoff inu spravlavic vmei Bugom inu ludmi. Obtū imamo le k nemu inu skuzi nega h timu Očetu poiti po gnado, milost Božyo, iskati inu prossiti za vse tu, kar no[m] nadleži inu potrubuiemo na duši inu na telessu, sicce k obeni stvari nekar.

1. Ioh. 2.
Math. 1, 4, 9.³⁰⁰

300| 1 Jn 2; Mt 1, 4, 9.

11Obtu, kadar grešimo, taku zdaici deimo pokuro, koker Cristus v tim začetku nega pridig vely,

ly, inu tecimo k nemu s to vero, zakai on ie ta stol te gnade Božye, prossimo inu veruimo, de on nom hoče te grehe odpustiti, zakai zatu ie prišal na ta sveit, de hoče te grešnike, kir deio pokuro inu v nega veruio, izveličati.

12De le-ta Jezus Cristus, kadar on s teim duhum nega vust, tu ie s to pridigo nega evangelia, rezodei inu poby tiga Anticrista, tedai on pride z veliko maiesteto, glorio, čestio inu močio soditi vse ludi, kir so pred sodnim dnevi umerli, inu te, kir bode tedai nešil žive na zemli. Tedai vsakimu bode lonoval po nega veri inu diani. Te prave verne popela sebo z dušo inu s tellessom v nebessa, te neverne pag inu hude bode s teim Zludiem red pehnil v tu večnu terplene, pred katerim nas Jezus obari.

13Inu de mi le-tu vse veimo inu veruiemo, nom ie Gospud Bug iz suie dobrute skuzi S. Duha dal S. pisumu, te preroke, iogre inu prave pridigarie, ty imaiio te kluče k nebessom, te zacramente, ta sveta znamina te milostive Božye vole inu ta znamina tiga našiga dopernesseniga odrešitva skuzi Cristusa, de skuzi te spoznamo inu veruiemo na tiga praviga, živiga Gospudi Boga inu na nega Synu Jezusa Cristusa, kateriga ie on no[m] dal k ani modrusti, k ani pravici, k ani svetusti inu k animu odrešitvu. Inu de mi taku veruioč dobimo ta večni leben.

14Inu kateri taku ne veruie, suiga stanu inu leb-
* iii na

Lnc.³⁰¹ 15, 19, 24.
Heb. 4.³⁰²

301|Luc.

302|Lk 15, 19, 24;
Heb 4.

2. Thes. 4.
Math. 25.
1. Thes. 4.
1. Cor. 15.
Ioh. 5.
2. Cor. 5.
Esa. 66.³⁰³

303| 2 Tes 4; Mt 25;
1 Tes 4; 1 Kor 15;
Jn 5; 2 Kor 5; Iz 66.

2. Pet. 1.
Math. 16.
Ioh. 17, 20.
Mar. 16.
Eph. 4, 5.
1. Cor. 11, 1.
1. Ioh. 3.³⁰⁴

304| 2 Pt 1; Mt 16;
Jn 17, 20; Mr 16;
Ef 4, 5; 1 Kor 11, 1;
1 Jn 3.

1. Cor. 1, 16.
Gal. 2.³⁰⁵

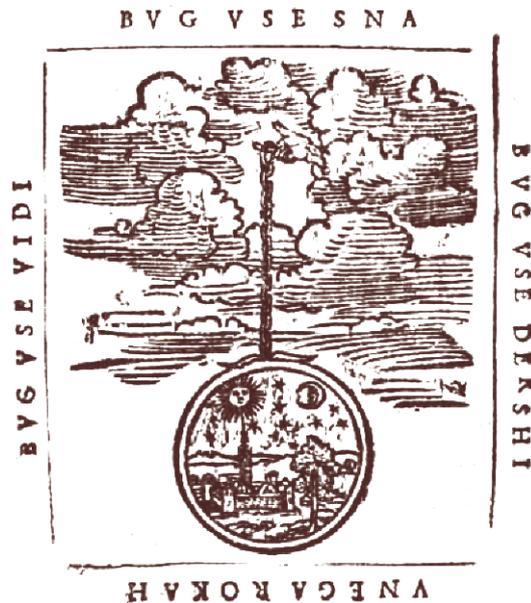
305| 1 Kor 1, 16; Gal 2.

ne pela, ne derži inu ne služi Bogu, koku v ti Bibly, v tim S. Pismi stoy, in kateri timu S. pismu zubper vuči inu te ludi napelava, de te gnade Božye, odpusčane tih grehov inu tiga izveličane drugdi isčeio koker per Cristusu Jezusu skuzi to vero, ta isti ie preklet vekoma. Le-timu našimu gospudi inu odrešeniku Jezusu Cristusu inu nega Očetu inu S. Duhu bodi vsa čast inu hvala zdai inu vekoma.

Amen.

306| Prd 15; Heb 4;
Ps 95; Iz 49.

Eccle. 15. Heb. 4. Psal. 95. Esa. 49.³⁰⁶

TA SLO-
KOLENDAR

TA EVANGELI SKU-

ZI S. MATEVŽA

ZAPISSAN.

TA I. CAPITOL.

e-tu so te buqvi od tiga roystva Jezusa Cristusa, kir ie en sin Davidov, tiga synu Abraama. ^[2]Abraam ie rodyt Izaaca. Izaaac ie rodyt Iacoba. Iacob ie rodyt Iuda inu nega brate. ^[3]Iudas ie rodyt Faresa inu Zarema od te Tamare. Fares ie rodyt Ezroma, Ezro[m] ie rodyt Arama. ^[4]Aram ie rodyt Aminadaba, Aminadab ie rodyt Salmona. ^[5]Salmon ie rodyt Booza, od te Rahabe. Booz ie rodyt Obeda, od te Rute. Obed ie rodyt Iesse. ^[6]Iesse ie rodyt tiga krala Davida. Ta kral David ie rodyt Salomona od te Urieve žene. ^[7]Salomon ie rodyt Roboama. Roboam ie rodyt Abiaza. Abia ie rodyt Asaza. ^[8]Asa ie rodyt Iozafata. Iozafat ie rodyt Iorama. Ioram ie rodyt Osiasa. ^[9]Osia ie rodyt Iotama. Iotam ie rodyt Ahaza. Ahaz ie rodyt Ezechiasa. ^[10]Ezechias ie rodyt Manassena. Manasses ie rodyt Amona. Amon ie rodyt Iosiasa. ^[11]Iosias ie rodyt Ieconiana inu nega brate, v tim času te babiloniške ieče. ^[12]Po tei ieči babiloniški Iekonias ie rodyt Salatiela. Salatiel ie rodyt Zorobabela. ^[13]Zorobabel ie rodyt Abiuda. Abihud ie rodyt Elihiam, Eliahim ie rodyt Azora. ^[14]Azor ie rodyt Zado-

A ha.

A
Sveti Matevž S.
pismom pričue.
Jezus ie risničnu
po oblubi Božy
od Abraamove
inu Davidove
žlahte roye[n]
po tim človestvu.
Zatu ie on ta
pravi Cristus.

Luc. 3.
Gen. 21, 25, 38,
46.
1. Par. 2, 3.
Ruth. 4.
1. Reg. 16.
2. Reg. 7, 12.
3. Reg. 11.
4. Reg. 20, 21,
22, 23.
2. Par. 26, 27, 28.
Agg. 1.
1. Esd. 3.

ha. Zadoh ie rodyt Ahina. Ahin ie rodyt Eliuda, ^[15]Eliud ie rodyt Eleazara. Eleazar ie rodyt Matana. Matan ie rodyt Iacoba. ^[16]Iacob ie rodyt Iožefa, te Marie moža, iz katere ie royen Jezus, ta, kir ie imenovan Cristus. ^[17]Inu taku vsi roduve od Abraama do Davida so štirinaist roduvi, od te babiloniske ieče do Cristusa so štirinaist roduvi.

B
Cristus ie počed
od S. Duha, royen
od ene
zaročene divice.
Angel zapovei
Iožefu, de Marie
ne zapusti. Cris-
tusu ie Jezus
ime.

Luc. 1, 2.
Deut. 24.
Act. 4.
Phil. 2.
Esa. 7.

^[18]Tu roistvu Jezusevu Cristusevu pag se ie taku godilu. Kadar ie Maria, nega mati, bila zaročena timu Iožefu, pred ie on no k sebi vzel, znešla se ie ona nosseča od Svetiga Duha. ^[19]Iožef pag, nee mož, ie bil brumen inu nei hotel no reznesti, ie hotel no skrivaie zapustiti. ^[20]V tim, kir ie on taku sam sebo mislil. Pole, ta angel tiga Gospudi se nemu prikaže v tik saneh inu pravi: »Iožef, ti Davidov syn, ne bui se k sebi vzeti Mario, tuio ženo. Zakai, kar ie v nei početu, tu gre od Svetiga Duha. ^[21]Inu ona bode rodyla eniga synu, tiga ti bodeš imenoval Jezus, zakai on bode ozdravil suie ludi od nih grehov. ^[22]Letu ie pag vse sturienu, de bode dopolnenu tu, kar ie govorienu od Gospudi skuzi tiga preroka, kir pravi: ^[23]'Pole ena dečla bode nosseča inu bode rodyla eniga synu inu nega ime bode imenovanu Emanuel, kateru se izloži: Bug z nami'« ^[24]Inu kadar se Iožef iz sna obu- di, sturi on, koker ie nemu bilu zapovedanu od angela ti- ga Gospudi, inu vzame k sebi suo ženo.

no. ^[25]Inu on no nei spoznal, dotle ona suiga perviga synu ie rodyła inu imenuie nega ime Jezus.

TA II. CAP.

KAdar ie pag Jezus royen bil v tim Betleemu v Iudovski deželi, v tim času tiga krala Erodeža. Pole, ti modri od Iutrove dežele prido v Ieruzalem, ty ^[2]pravio: »Kei ie ta vnuvič rojeni iudovski kral? Zakai mi smo vidili to nega zvezdo v ti Iutrovi deželi inu smo prišli nega moliti.« ^[3]Kadar tu ta kral Erodež zasliši, se ie prestrašil inu ž nim red tu cillu Ieruzalem. ^[4]Inu on vkupe pokliče vse više farye inu pisarie tih ludi. Te iste ie on vprašal, kei ima Cristus royen biti. ^[5]Inu oni nemu povedo, v tim Betleemi v iudovski deželi, zakai taku ie pissau skuzi tiga preroka. ^[6]Inu ti Betleem v Iudovski deželi nekar ne si ta manši vmei viudih iudovskih, zakai iz tebe meni pride ta viuda, kir bode passel mui izraelski folk. ^[7]Tedai Erodež te modre skrivaie k sebi pokliče, s flissom od nih izuprašā, v katerim čassu se ie ta zvezda perkazala. ^[8]Inu nim reče puiti v Betleem inu pravi: »Vleicite tiakai inu s flissom vprašajte po tim ditetu inu kadar vi tu naidete, mein spet poveite, de iest tudi pridem inu tu istu molim.« ^[9]Oni pag, kadar so tiga krala zaslišali, so tiakai vlekli. Inu pole, ta zvezda, katero so oni v ti Iutrovi deže-

A
Kadai inu kei ie
Cristus roye[n].
Tiga ty vučeni,
bogati aydie iz
Perzie, kir
so[n]ce vzhaie,
isčcio, molio,
daruio.

Luc. 2.
Nu. 24.
Mih. 5.
Ioh. 7.

A ii li

li vidili, gre nim naprei, dotle ona pride inu ozgorai obstoy, kir ie tu deite bilu. ^[10]Kadar so gag oni to zvezido zagledali, so se sylnu obsesselili. ^[11]Inu gredo noter v to hišo inu naideio tu deite sred Mario, nega materio, inu doli pado inu nee molio. Pole odpro nih šace inu nemu nesso naprei daruve, zlatu, vero inu myrro. ^[12]Inu Bug nim v tih saineš zapovei, de se ne imαιο h timu Erodežu poverniti. Inu oni so vlekli spet v nih deželo po enim drugim potu.

B
Iozef beži
ponoči z Jezusom, z Maryo,
ptuie dežele.
Erodež te
otročiče pomori.

Ozee. 11.
Iere. 13.

^[13]Kadar so pag oni bili proč vlekli, pole, ta angel tiga Gospudi se prikaže Iosefu v tih saineš inu pravi: »Vstani inu vzami k sebi tu deite inu nega mater Mario inu beiži v to Egiptovo deželo inu ostani tamkai, dotle iest tebi poveim. Zakai h timu pride, de Erodež bo tu deite iskal, tu istu pogubiti.«

^[14]Inu on vstane gori tar vzame k sebi tu deite inu nega mater ponoči. Inu ie beižal v to Egiptovo deželo ^[15]inu undukai ostane do Erodeževe smerti. De se ie dopolnilu, kai ie bilu govorienu od Gospudi skuzi tiga preroka, kir pravi: »Iz Egipta sem iest muiga Synu poklical.« ^[16]Kadar pag Erodež vidi, de ie on od tih modrih bil obnorien, se sylnu reserdi inu pošle te žolnerie, pusti pobyti v tim Betleemu vse otroke inu kar ie nih bilu po vseh betleemskih krayh, kir so po dvei leiti oli ozdolai stari bili po tim času, kateri ie on bil s flissom izprašal od tih modrih. ^[17]Tedai ie napolnenu, kar ie bilu govorienu od tiga preroka Ieremiasa, kir pravi: ^[18]»Na tih gorrah se ie ena

styma

styma slišala, veliku klagovane, plač tar yok. Rahel se plače po suih otrucih inu se ne pusti potroštati, zakai nih nei.«

^[19]Kadar ie pag Erodež bil mertov, pole, ta angel tiga Gospudi se prikaže Iosefu v tih saineh v ti Egiptovi deželi, inu ^[20]pravi: »Vstani tar vzami tu deite inu nega mater k sebi inu puidi v to Izraelsko deželo. Ty so vmerli, kir so hoteli timu ditetu nega život vzeti.« ^[21]Inu on vstane tar vzame tu deite inu nega mater inu prido v to Izraelsko deželo. ^[22]Oli kadar on zasliši, de ta Arhelaus kraluie v ti Iudovski deželi nameistu nega očeta Erodeža, se ie bal tiakai poiti. Inu on preime eno zapuvid od Buga v tih saineh inu gre na te kraye te Galileiske dežele. ^[23]Inu pride tar prebiva v enim meistu, kir se imenuie Nazaret, de ie bilu napolnenu, kar ie govorienu skuzi te preroke, on bode Nazarenus imenovan.

C
Erodež umerie,
Cristus, Maria,
Iožef se poverno
na nih dum.

Iud. 13.

TA III. CAP.

VTih istih dnech pag pride Ioannes Kerstnik ^[2]inu pridiguie v ti pusčavi v Iudovski deželi inu ie dial: »Deite pokuro, zakai tu nebesku kralvstvu ie blizi prišlu. ^[3]Inu on ie le-ta, od kateriga ie prerok Esaias pravil, kir ie dial: »Ena vpyeča štima ie v ti pusčavi. Naredite ta pot timu Gospudi inu sturite ravne nega steze.« ^[4]Inu on, Ioannes, ie imel sui gvant od kamelskih dlak inu en ussenat

A
Io. Kerstnik, kai
pridiguie, kei
kersčuuie, kai
iei, kaku ie
gvantan.

Mar. 1.
Luc. 3.
Ioh. 1.
Esa. 40.

A iii pass

pass od ussina okuli suih ledaviev. Nega špiža so bile kobilice inu divy med. ^[5]Tedai gre vunkai k nemu tu meistu Ierusalem inu vsa Iudovska dežela inu vse dežele okuli Iordana. ^[6]Inu so se kersčovali od nega v tim Iordani inu so spoznali nih greihe.

B
Io. svari hynavske, falš, nepokorne vučenike. Pričuie, de Cris-tus ie pred rokami, bode daial S. Duha inu vse lu-di sodil.

Marci 1.
Luce 3.
Ioh. 1, 8.
Math. 2, 3, 7.

^[7]Kadar ie on pag vidil, de ie dosti iz tih farizeiov inu saduceiov bilu prišlu k nega kerstu, ie on k nim dial: »Vi madraska žlahta, du ie vom pokazal, de vi ubežite timu prihodnimu serdu? ^[8]Gledaite, de sturite te prave saduve, kir služio h ti pokuri. ^[9]Inu ne bodite te misli, kir bi hoteli k sami sebi reči: Mi imamo Abraama za očeta, zakai iest vom poveim, de Bug premore timu Abraamu tudi iz le-tih kamenou otroke gori obuditi. ^[10]Inu ta sekira ie perložena h timu korenu tiga dervia. Zatu sledne drivu, kateru dobriga sadu ne pernesse, bode posekanu inu v ta ogen verženu. ^[11]Iest vas kersčuiem s to vodo h ti pokuri, ampak ta, kir za meno pride, ie močneši koker sem iest, katerimu iest ne sem zadosti nega črevle nossiti. Ta isti bode vas kersčoval s teim Svetim Duhum inu s teim ognem. ^[12]Inu on ima to suio velnico v sui roki. On bode tu suie gubnu očistil inu to pošenicu spravlal v to suio kašto. Ampak te pleve bode sežgal s teim ognem, kir nigdar ne ugasne.«

C
Per Cristusevim kerstu se ta pravi stan Božy v ti S. Troyci očitu izkaže.
Mathei 17.
Marci 1.

^[13]V tim istim času pride Jezus iz Galileie k Iordanu h timu Ioannesu, de bi od nega kersčen bil. ^[14]Ampag Ioannes ie nemu sylnu branil rekoč: »Meni ie potreba, de iest bom od tebe kersčen, inu ti k meni prideš[?]« ^[15]Jezus pag govori inu

inu pravi k nemu: »Pusti tu zdai, zakai taku nama se spodobi, de dopolniva vso pravico.« Tedai on nemu dopusti. ^[16]Inu kadar ie Jezus kersčen bil, gre on zdaici gori iz te vode inu pole, ta nebessa so se odperla nad nim inu ie vidil Ioan[n]es tiga Duha Božyga glih koker eniga goloba doli gredoč inu prideoč čez nega. ^[17]Inu pole, ena štima od nebes pravi: »le-ta ie ta mui lubi syn, na katerim iest imam enu dobru dopadene.«

Luce 3.
Iohannis 1.
Col. 1.
2. Pet. 1.

TA IIII. CAP.

Tedai ie Jezus bil spremlen od tiga Duha v to puščavo, de bi on od tiga Zludie izkušen bil. ^[2]Inu kadar ie on štiri desseti dni inu štiri desseti noči izpostil, potle ie bil lačan. ^[3]Inu ta izkušnavec stopi k nemu inu pravi: »Si li ti Božy Syn, taku reci, de le-tu kamine bodo kruhi.« ^[4]Inu on odgovori inu pravi: »Onu ie pissanu, de ta človik nei žiu na samim kruhu, samuč od sledne bessede, kir gre skuzi ta vusta Božya.« ^[5]Tedai ta zludi vzame nega v tu svetu meistu inu nega postavi na verh cerqve ^[6]inu pravi k nemu: »Si li-ti Božy Syn, pusti se dolli, zakai stoy pissanu, on bode suiem angelom zapovedal od tebe inu oni bodo tebe na rokah nesli, de ti tuih nug kei na en kamen ne udariš.« ^[7]Tedai pravi Jezus k nemu: »Spet ie tudi pissanu, ti ne imaš Boga, tuiga gospudi, izkušati.« ^[8]Spet vzame nega sebo ta Zludi na eno sylno visoko goro inu nemu pokaže vsa kraljevstva tiga svita inu nih gospo-

A
Cristus se posti
40 dni, ie
izkušen od
Hudiče z ne-
vero, z oblastio inu
z blagum tiga
svita.

Mar. 1.
Luc. 4.
Deut. 8.
Sap. 16.
Psal. 91.
Deut. 6, 10.
1. Reg. 7.

A iiiii stvu

stvu ^[9]inu pravi k nemu: »Le-tu vse iest hočo dati tebi, aku ti doli padeš inu mene moliš.« ^[10]Tedai Jezus pravi k nemu: »Puidi, Satan, proč od mene, zakai ie pissanu, ti imaš moliti Boga, tuiga gospudi, inu nemu samimu služiti.« ^[11]Tedai nega ti Zludi zepusti inu pole ti angeli k nemu perstopio inu nemu služio.

B
Cristus ner
pervič v Galilei
pridigue.
Mar. 1.
Luc. 4.
Ioh. 4.

^[12]Kadar ie pag Jezus zaslišal, de ie Ioannes bil v iečo postavljen, se on vgone v to Galileisko deželjo. ^[13]Inu zepusti to meistu Capernaum, kateru leži per mury na tih zabuloniskih inu neptaliskih krayh. ^[14]De bode dopolnenu, kar ie govorienu skuzi tiga preroka Esaiasa, kir pravi: ^[15]»Ta dežela Zabulon inu Neptalim per tim putu tiga moria na unu stran Iordana inu ta aydovska Galileia! ^[16]Ty ludie, kir so v tami sideli, so eno veliko luč vidili inu ty, kir so sideli v ti deželi inu v senci te smerti, teim ie ena luč gori zešla.«

C
Kai ie ner prvič
pridigal. Pokliče
k sebi 4 iogre.

Mar. 1.
Luc. 4, 24, 5.

^[17]Od tiga čassa uže začne Jezus pridigati inu govoriti: »Deite pokuru, zakai tu nebesku kraljevstvu ie blizi prišlu.« ^[18]Kadar ie pag Jezus poleg tiga Galileiskiga moria hodil, vidi on dva brata, Simona, kir ie imenovan Peter, inu Andrea nega brata, ta sta metala nih mrežo v tu morie, zakai ona sta bila ribiča. ^[19]Inu on pravi k nim: »Hodita za meno, iest vaiu hočo sturiti, de bota ribiča tih ludi.«

^[20]Inu ona zdaici zapustita nyu mreže inu gresta za nim.

^[21]Inu on gre od tod naprei, ugleda on dva dru-
ga

ga brata, Iacoba, tiga Zebedeie synu, inu Ioannesa, nega brata, v tim čolnu ž nih očetom Zebedeiom, šivaioč nih mreže. Inu on nyu pokliče ^[22]inu ona zdaici zapustita ta čoln inu nyu očeta inu gresta za nim.

^[23]Inu Jezus, ta hodi okuli po vsej Galileiski deželi, vuči v nih šulah inu pridiguie ta evangelion od tiga kraljevstva inu on ozdravi sledno bolezan inu sledni betež vmei ludmi. ^[24]Inu nega ime se rezglassi po vsi Syriski deželi. Inu k nemu perpelaio vse žlaht bolnike z mogeterimi boleznami inu s teim dertiem obdani inu te, ki so Zludiem obdani billi, te messečne inu te togotne, sključene, te vse ie on ozdravil. ^[25]Inu za nim gre veliku ludi iz Galilee, iz tih Desset meist, iz Ieruzalema, iz te Iudovske dežele, inu iz tih dežel, katere na uno stran tiga Iordana leže.

D
Nega pridigo,
de ie Božya,
spričuie zo vs-
emi žlath caihni.
Mar. 3.
Luc. 6.

TA V. CAP.

KAdar ie on pag vidil to množico tih ludi, gre on gori na goro inu doli sede, mu perstopio nega mlaiši ^[2]inu on odpre suia vusta nee vučiti inu pravi: ^[3]»Izveličani so ty, kir so bozi v tim duhu, zakai nih ie tu nebesku kraljevstvu. ^[4]Izveličani so ty, kir žaluo, zakai oni bodo potroštani. ^[5]Izveličani so ty krotki, zakai oni bodo erbali to zemlo. ^[6]Izveličani so ty, kir so lačni tar žeini te pravice,

B zakai

A
Vuči inu izlaga,
de kadar tim
vernim na tim
sveitu hudu gre,
ne so zatu
zaverženi od
Buga, temuč so
izveličani tar
srečni.
Luc. 6.
Esa. 61.
Psal. 37, 24.
1. Pet. 2, 3, 4.

zakai oni ie bodo syti . ^[7]Izveličani so ty milostivi, zakai oni bodo milost dosegli. ^[8]Izveličani so ty , kir so čistiga serca, zakai oni bodo Boga vidili. ^[9]Izveličani so ty, kir myr delaio, zakai oni bodo Božy synuvi imenovani. ^[10]Izveličani so ty, kir preganene terpe zavolo te pravice, zakai tu nebesku kralevstvu ie nih. ^[11]Izveličani ste vi, kadar vas ty ludie kolneio inu preganenio za muio volo inu reko vse zlu zuper vas, ležeioč. ^[12]Vesselite se inu od vesselia gori skakaite, zakai vaš lon ie velik v nebessih. Zakai taku so perganeli te preroke, kir so pred vami bili.

B
Pridigary imaio
solyti te ludi inu
nim sveititi z vukom. Cristus ie
vse zapuvidi
dopolnoma
dopernessal.
Marci 9, 4.
Luce 14, 8, 16.
Phil. 2.
1. Pet. 2.
Iac. 2.

^[13]Vi ste ta sul te zemle, aku ta sul neslana rata, s čim se bode solilu? Ona k nečemer več nei vredna, samuč de se vunkai verže inu de se potebta od ludi. ^[14]Vi ste ta luč tiga svita. Enu meistu, kir na eni gori leži, se ne more skriti. ^[15]Ena lesčerba se tudi ne vužge inu se na stavi pod en polovnik, temuč se postavi na en svečnik, de se sveiti vseim, kir so v hiši. ^[16]Taku pustite vašo luč sveititi pred ludmi, de bodo vidili vašo dobra della inu čestili vašiga Očeta, kir ie v nebessih. ^[17]Vi ne imate meiniti, de sem iest prišal to postavo oli te preroke rezvezati. Iest ne sam prišal rez- temuč de napolnim. ^[18]Zakai risničnu iest vom poveim, dotle tu nebo inu ta zemla se ne rezyde, ner ta manši puštab oli čerka od postave se ne rezide, dotle vse sturienu bode. ^[19]Kateri tedai eno iz le-tih nermanših zapuvid gori rezveže inu te ludi taku bode vučil,

čil, ta bode nermanši imenovan v tim nebeskim kral-
vstvu. Kateri pag sturi inu vuči, ta bode velik imeno-
van v nebeskim kralvstvu.

^[20] Zakai iest vom poveim: aku vaša pravica obilneši
ne bode, koker ie tih pissariev inu farizeiou, taku vi v
tu nebesku kralvstvu ne pridete. ^[21] Vi ste slišali, de ie
h tim starim rečenu: Ne ubyai. Kateri pag ubya, ta ie
to pravdo zapadel. ^[22] Iest pag vom poveim, kateri se
suiem bratom serdi, ta ie zapadel to pravdo, kateri
pag k nega bratu pravi raba, ta ie tiga velikiga sveita
dolžan. Kateri pag pravi: ti norec, ta ie dolžan ti ga
plamenskiga ognja. ^[23] Obtū, kadar ti tui dar na altar
ofruieš inu tukai spumniš, de tui brat ima nekai zuper
tebe, ^[24] taku pusti tukai per altariu tui dar inu puidi,
poprei se spravi s tuim bratom inu pole pridi tar offrai
tui dar. ^[25] Spravi sse hitru s tuiem zupernikom, dotle si
ž nim na potu, de tebe ta zupernik tuimu rihtariu čez
ne da inu ta rihtar tebe potle čez da timu hlapcu inu
boš veržen v to keiho. ^[26] Za risnico iest tebi poveim,
od tod ti vunkai ne prideš, dotle ti ne platiš tudi to
pusledno škufico.

^[27] Vi ste slišali, de ie rečenu h tim starim: Ti ne
imaš prešuštvati. ^[28] Iest pag vom poveim: Kateri
eniga družiga ženo pogleda inu to želuie, ta ie
vže ž no v nega sercei prešuštvat. ^[29] Inu aku tebe
tuie destnu oku zblaznuie, taku ie izderi vun ino
ie verzi od sebe. Zakai bulše ie tebi, de

B ii en

C

To Pete zapuvid
prov izlaga, de v
ti Bug prepove-
da serditi, vely
zdaici se spraviti.

Luc. 11, 12.
Exod. 20.
Levit. 24.
Deut. 5.

D

Izlaga to šesto
zapuvid, de s
teimi hudimi
misalmi inu
želami inu
ločenem se tudi
zakon prelomi.

Exod. 20.
Mat. 18, 19.
Mar. 9, 10.
Deut. 24.
Luc. 16.

en tui vud pogine inu de tuie cillu tellu ne bode verženu v ta pekal. ^[30]Inu aku tebe zmotuie tuia destna roka, taku to odsekai inu verzi od sebe; onu ie tebi bulše, de en tui vud pogine tar de tuie cillu tellu v ta pekal ne bode verženu. ^[31]Onu ie tudi rečenu: Kateri se loči od suie žene, ta ima neei dati en ločitvi lyst. ^[32]Iest pag vom poveim, kateri se loči od suie žene, samuč za prešustva volo, ta sturi, de ie ona ena prešustnica, inu kateri eno odločeno poroči, ta isti prešustuie.

E
Vse žlaht vnuchnu, ležnivu persegovane ie v ti Drugi zapuvidi prepovedanu.

Levit. 19.
Exod. 20.
Deut. 5.
Iac. 5.

^[33]Zupet ste vi slišali, de ie h tim starim rečenu: Ti ne imaš krivu perseči, temuč ti imaš deržati timu Gospudi tuio persego. ^[34]Iest pag vom poveim, de vi cillu ništer ne perseguite, ne per nebi, zakai tu ie Božy stol, ^[35]ne per zemli, zakai ona ie tu podnužie nega nug, ne per Jeruzalem, zakai onu ie enu meistu eniga velikiga krala. ^[36]Tudi ne imaš persegovati per tui glavvi, zatu, kir ne premoreš eniga samiga lassa beliga oli černiga sturiti. ^[37]Temuč vaše govoriene bodi ie, ie, ne, ne, sice, kar se h timu perdei, tu iz hudiga gre.

F
V ti Peti zapuvidi ie tudi vse mesčovane prepovedanu inu zapovedanu krivinu, sylo, obrečene volnu terpeti, dobru za huđu diati.
EXO. 21.

^[38]Vi ste slišali, de ie rečenu: Oku za uku, zob za zob. ^[39]Iest pag vom poveim: Ne stuite vi timu zleigu zuper, temuč aku du tebe na tuie destnu lice udari, podai ti nemu tudi tu drugu. ^[40]Inu timu, kir se s tebo hoče pravdat inu tuio sukno vzeti, timu tudi pusti ta plašč. ^[41]Inu aku du tebe permoruie eno milo, puidi ž nim dvei. ^[42]Dei timu, kir te prossi, ne ober-

oberni se od tiga, kir hoče od tebe na possodo vzeti. ^[43]Vi ste slišali, de ie rečenu: Ti imaš tuiga bližniga lubiti inu tuiga sovražnika sovražiti. ^[44]Iest pag vom poveim, lubite vaše souvražnike, žegnuite te, kir vas sovražio, molite za te, kir vas rezžaluio inu preganeio, ^[45]de bote otroci vašiga očeta, kir ie v nebesih. Zakai on sturi suie sonce vzhaiati čez te hude inu čez te dobre inu pošle ta dež čez pravične inu čez krive. ^[46]Zakai aku vi lubite te, kir vas lubio, kakov lon vi bote imeili? Ne deio tiga ty colnary? ^[47]Inu aku se vi le pruti vašim bratom periatlivu deržite, kai vi s teim velikiga sturite? Ne deio tudi taku ty aydie? ^[48]Zatu bodite vi tudi popolnoma koker ie vaš oča, kir ie v nebesih, popolnom.

Levit. 24, 19.
Deut. 19, 15.
Luc. 6.
Act. 7.
Rom. 12.
1. Cor. 6.

TA VI. CAP.

MErkaite na vašo almožno, de vi te iste ne daste pred teimi ludmi, de bi vi od nih gledani bili. Sice družiga lona vi ne bote imeili per vašim očetu, kir ie v nebesih. ^[2]Obtu, kadar ti almožno daieš, ti ne imaš pustiti trobentati pred tebo, koker ty hinavci deio v nih shodalisčih inu na ulicah, de bodo pohvaleni od tih ludi. Risničnu iest vom poveim, de oni imaiio nih lon. ^[3]Kadar ti pag almožno daieš, taku ne pusti veiditi tui livici, kai ta destnica dei, ^[4]de tuia almožna bode skrov-

A
Almožna se
nema daiati na
prehvalo.

Luc. 11.
Rom. 12.

B iii na

inu tui oča, kir v tu skrivnu gleda, bode on tebi očitu povernil.

B
Kei inu koku se
prov, audohtlivu
moli.
3. Reg. 18.
4. Reg. 4.
Luc. 11.
Math. 19.
Mar. 11.
Eccle. 28.

^[5]Inu kadar ti moliš, ne bodi koker ty hinavci, kir radi v ti shodalisčih inu na vogleih na gassi stoeič molio, de bodo gledani od tih ludi. Za risnico iest vom poveim, de imαιο nih lon. ^[6]Ti pag, kadar moliš, taku puidi v tui hram inu zepri tuie dauri inu moli tuiga očeta skrivaie inu tui oča, kir v tu skrivnu gleda, bode tebi platil očitu. ^[7]Inu kadar vi molite, ne bobotlite veliku koker ty aydie, zakai oni menio, de bodo uslišani, kadar oni dosti bessed sture. ^[8]Zatu se vi k nim ne perglihuite, zakai vaš oča vei, kai vi potrubiute, preden vi nega prossite. ^[9]Le-taku vi pag molite: Oča naš, kir si v tih nebessih, posvičenu bodi tuie ime. ^[10]Pridi tuie kraljevstvu. Izidi sse tuia vola koker v nebi taku tudi na zemli. ^[11]Dai nom danas naš vsagdani kruh ^[12]inu nom odpusti naše dolge, koker mi odpusčemo našim dolžnikom, ^[13]inu nas ne vpelai v to izkušno, samuč nas reši od zlega. Zakai tuie ie tu kraljevstvu inu ta muč inu ta čast vekoma. Ame[n]. ^[14]Zakai aku vi odpustite tim ludem nih krivu diane, takutudi vaš oča nebeski vom odpusti. ^[15]Aku vi pag tim ludem nih krivu diane ne odpustite, taku vom vaš Oča tudi ne bode odpustil vaše pregrešene.

C
Prepeveda

^[16]Kadar vi postite, ne gledaite žalostnu, koker ty hinavci. Zakai oni nih obraze blide delaio, s teim se izkažuio

kažuio tim ludem, de se postio. Za risnico iest vom poveim, oni imaiio sui lon. ^[17]Ti pag, kadar postiš, žalbai tuio glavo inu umy tui obraz, ^[18]de tim ludem ne boš vidil se postioč, temuč tuimu očetu, kateri ie skriven inu tui oča, kir tu skrivnu gleda, bode tebi plačal očitu. ^[19]Vi ne imate vom sebi šacov zbirati na zemli, gdi te ta erria inu moli izgrizo inu gdi ty tatie podcopaio inu ukradeio, ^[20]temuč zbirajte vom sebi šace v tih nebessih, gdi erria inu ty molli ne izgrizo inu gdi ty tatie ne podcopaio inu ne ukradeio. ^[21]Zakai, gdie ie vaš šac, tukai ie tudi vaše serce. ^[22]Tu oku ie tiga telessa luč. Kadar ie tuie oku preprostu, taku bode tuie cillu tellu svitlu. ^[23]Aku pag tuie oku ie hudu, taku bode tuie cillu tellu tamnu. Kadar tedai ta luč, kir ie v tebi, ie temma, ona temma koku velika bode[?]

^[24]Nišče ne more dveima gospudoma služiti, zakai oli on bode eniga sovražil inu tiga družiga lubil oli on se bo eniga deržal inu za tiga družiga ne bode maral. Vi ne morete služiti Bogu inu timu mamanu. ^[25]Obtu iest vom poveim: Ne skerbite vašimu životu, kai vi bote ieili oli pyli, inu tudi za vaše tellu, s čim ie bote oblekli. Nei li ta život več koker ta pyča[?] Inu tu tellu več koker tu oblačilu[?] ^[26]Pogledaite na te ptyce pod nebom, one ne žaneio, one tudi v te kašte ne zbiraiio inu vaš Oča nebeski te gori zre-di. Neiste li vi veliku več koker one[?] ^[27]Du ie
B iiii vmei,

hynavske poste,
šace spravlati na
tim sveitu. Vely
biti čistiga serca.
Eccle. 34.
Esa. 58.
Math. 9.
Luc. 12, 11.
1. Thim. 6

D
De nemamo
timu blagu oli
bogastvu služiti
inu skerbeiti za
telesno potrebo,
temuc de isčemo
Božye milosti,
raven te nom bo
tu drugu vse
danu.
Luc. 16, 12.
Psal. 55.
1. Pet. 5.
Phil. 4.
1. Thi. 6.

vmei vami, kir ž nega skerbio sui velikosti more lakat dostaviti? ^[28]Inu po kai skerbite za oblačilu[?] Pogledajte na te lilye na tim polei, koku rasto. One ne delajo, one ne predo. ^[29]Iest vom poveim, de ta Salomon vsim nega gospostuvu nei bil taku obličien koker le-tih ena. ^[30]Aku Bug to travo, kir ie na puli, kir danas stoy inu iutri bode v to peč verhena, taku obleiče, kuliku več on bode tu vom sturil. O, vi, maluverni! ^[31]Zatu ne imate skerbeiti inu govoriti: 'Kai bomo ieili oli kai bomo pyli oli s čim se bomo odeili!' ^[32]Po le-tim vseim ty aydie vprašαιο, zakai vaš Oča nebeski ta vei, de vi tiga vsega potrubujete. ^[33]Ampag isčite ner poprei tu kralevstvu Božye inu nega pravico, taku vom le-tu vse duide. ^[34]Zatu ne skerbite za ta iutrišni dan, zakai ta iutrišni ta bode za tu suie skerbil, onu ie dosti, de vsag dan suie zlu ima.

TA VII. CAP.

A
Prepoveda
bližniga rihtovati. To svetino
vreči pred pse
inu svyne.

Luc. 6.
Mar. 4.
Ro. 2.
1. Cor. 4.
Pro. 18.

NE sodite, de vi ne bote obsoyeni! ^[2]Zakai, s kakršno sodbo vi obsodite, s to vi bote obsoyeni inu s kakršno mero vi merite, s to bodo drugi vom merili. ^[3]Inu zakai ti vidiš to byl v tim okei tuiga brata inu tu brunu v tuim očessu ne počutiš[?] ^[4]Oli koku smeiš reči h tuimu bratu: »Derži, de tebi izmem to troho iz tuiga oka« inu pole, en tram ie v tuim okei[?] ^[5]Ti samopravičar izmi poprei tu brunu iz tuiga oka, potle

potle boš dobru vidil, koku to byl iz tuiga brata oka izmeš. ^[6]Ne daite, kar ie svetu, tim psom inu vaše perle ne mecite pred te svine, de kei tih ne poteptaio z nih nogami inu se oberno inu vas rezdero.

^[7]Prossite, taku vom bo danu, isčite, taku vi naidete, poklukaite, taku se vom odpre. ^[8]Zakai vsaki, kir prossi, ta preime inu vsaki, kir isče, ta naide inu timu, kir kluka, bode odpertu. ^[9]Kateri ie vmei vami en človik, kateriga syn bi za kruh prossil, aku bo on nemu en kamen podal[?] ^[10]Oli kadar on za eno rybo prossi, ako nemu eno kačo poda[?] ^[11]Aku tedai vi, kir ste hudi, znate dobre daruve dati vašim otrokom, koku veliku več vaš oča, kir ie v nebessih, bode tu dobru dal tim, kir nega prossio. ^[12]Vse tu tedai, kar vi hoče, de ty ludie vom deio, tu istu tudi vi nim deite. Le-tu ie ta postava inu ty preroki. ^[13]Poite noter skuzi ta voska vrata, zakai ta vrata so velika inu široka ie ta cesta, katera v tu pogublene zepelava, inu nih ie dosti, kir po tei isti gredo. ^[14]Ampag ta vrata so tesna inu vozek ie ta pot, kir v ta leben pela, inu nih ie malu, kir ga naideio.

^[15]Varite se pred temi falš preroki, kateri prideio q vom v tim ovčym oblačilu, iz notro so pag deroči vulkuvi. ^[16]Na nih sadu ie imate spoznati. Aku se terga iz terna grozdie oli iz ossata fige[?] ^[17]Taku enu vsaku dobru drivu pernesse dober sad, ampag enu gnilu drivu pernesse hud sad. ^[18]Enu dobru drivu ne more hudiga sadu pernesti inu enu gnilu drivu ne

C more

B
Veli zveistu
moliti, oblubi
pravim
prošnavcem dati,
kar prossio.
Summa vsiga
Pisma. Ta pot v
nebesha ie
vozeg.

Math. 21.
Luc. 11, 6, 13.
Ioh. 14, 16.
Gen. 6, 8.
Iac. 1.
Iere. 29.
Tob. 4.

C
Veli se varovat
pred hynavskimi
ležnivimi
vučeniki. Kir
hoče v nebuy
pryti, ta se ima
držati po Boži
voli.

Deut. 13.
1. Ioh. 4.
Ezeh. 13.
2. Pet. 2.
Math. 12, 25.
Luc. 6.
Psal. 6.

D
Kateri poslušā
bessedo Božyo,
po tei isti suio
vero, leben inu
stan pēla, ta ie
moder.
Luc. 11, 6, 4.
Ioh. 4.
Iac. 1.
Mar. 1.

more pernesti dobriga sadu. ^[19]Enu vsaku drivu, kate-
ru dobriga sadu ne pernesse, se poseka inu se verže v
ta oge[n]. ^[20]Zatu iz nih sadov imate nee spoznati.
^[21]Nekar vsaki, kir meni pravi gospud, gospud, pride
v tu nebesku kralevstvu, samuč kateri dei to volo
muiga očeta, kir ie v nebessih. ^[22]Nih dosti poreko k
meni na uni dan: »Gospud, gospud, nei smo li mi v
tuim imeni prerokovali[?] Inu skuzi tuie ime te zlu-
die izganali[?] Inu skuzi tuie ime velike tar sylne riči
sturili?« ^[23]Tedai iest bom k nim očitu govuril: »Iest
vas neisem nigdar znal, puidite vi vsi od mene, kir
hudu deilate.«

^[24]Zatu vsaki, kir le-te muie bessede poslušā inu te
iste dei, tiga iest pergliha[m] k animu modrimu mo-
žu, kir ie suio hišo na eno kameno peč sezidal ^[25]inu
kadar ie dež padel inu ie povudna prišla inu ty vetri
so pihali inu pehali na to hišo inu nei doli pala, zakai
ona ie bila gruntana na to kameno peč. ^[26]Inu vsaki,
kir le-te muie bessede poslušā inu te iste ne dei, ta ie
glih enimu norskimu možu, kir ie suio hisšo zazidal
na ta peissek. ^[27]Inu kadar ie ta dež padel inu ta povu-
dna prišla inu ti vetri so pihali inu druknili na to hišo
inu so to doli pehnili inu nee padec ie velik bil. ^[28]Inu
pergudilu se ie, de kadar ie Jezus le-te bessede doko-
nal, so se ty ludie strahom začudili čez nega vuk.
^[29]Zakai on ie z oblastio pridigal inu nekar koker ty
pissari.

Ta

TA VIII. CAP.

K Adar on pag iz gorre doli gre, za nim gredu veliku ludi. ^[2]Inu pole en gobovec pride inu nega moli tar pravi: »Gospud, ako hočeš, ti moreš mene očistiti.« ^[3]Inu Jezus iztegne suio roko, se nega dotakne inu pravi: »Iest hočo, bodi očiščen!« Inu zdaici ie on očiščen bil od suih gob. ^[4]Inu Jezus pravi k nemu: »Gledai, de nikomur ne poveiš, temuč puidi inu se izkaži timu fariu inu offrai ta dar, kateri ie Moizes zapovedal k ani priči čez nee.« ^[5]Kadar ie pag Jezus noter v tu Capernaum bil prišal, perstopi k nemu en altman. ^[6]Ta nega prossi tar pravi: »Gospud, mui služabnik leži doma na božym žlaku inu ima enu bridku terplene.« ^[7]Jezus pravi k nemu: »Iest hočo priti ino nega ozdraviti.« ^[8]Ta altman odgovori inu pravi: »Gospud, iest nesem vreden, de ti pod muio streiho greš, samuč reci le eno bessedo, taku bode zdrav mui služabnik. ^[9]Zakai iest sem tudi en človik, drugi oblasti podveržen, inu imam pod sebo žolnerie tar kadar pravim k animu: 'Puidi tiakai,' taku gre, inu: 'Pridi sem,' taku on pride, inu k muimu hlapcu: 'Sturi le-tu,' taku on sturi.« ^[10]Kadar tu Jezus zesliši, se ie začudil inu pravi h tim, kir so za nim šli: ^[11]»Za risnico iest vom poveim, take vere iest nesem v tim Izraelu nešal. Ampag iest vom poveim, de nih

C ii veliku

A
Cristus ozdravi
gobovca. Hvali
centuriovo vero
inu nega hlapca
zdraviga sturi.
Mar. 1.
Luc. 5, 7, 18.
Levit. 14.
Ioh. 4.

veliku od iutra inu od večera pride inu bodo sideli z Abraamom, z Izakom inu z Iakobom v tim nebeskim kralevstvu. ^[12]Ampag ty otroci tiga kralevstva bodo izpahneni v te vnane temnice, tukai bode plač inu škripane tih zob.« ^[13]Inu Jezus pravi h timu altmanu: »Poiđi inu koker si veroval, taku se tebi sturi.« Inu nega služabnik ie bil zdrav postal v ti isti uri.

B
S. Petra polnico
inu družih bol-
nikov dosti
ozdravi. Enimu
brani hoditi za
sebo, enimu ve-
ly.
Mar. 1.
Luc. 4, 9.
Esa. 53.
1. Pet. 2.

^[14]Inu kadar Jezus pride v Petrovo hišo inu zagleda nega tasčo merzlično v ti posteli ležoč, ^[15]to prime za nee roko inu ta merzelca no zapusti. Inu ona gori vstane inu nim služi. ^[16]Na večer perpelaio k nemu veliku s teimi zludy obdanih inu on izžene te duhe s to bessedo inu ozdravi vse žlaht bolnike, ^[17]de se ie dopolnilu, kar ie govorienu skuzi tiga preroka Ezaia, kir pravi: »On ie naše beteže nase vzel inu naše boleznii ie on nossil.« ^[18]Inu kadar Jezus vidi veliku ludi okuli sebe, zapovei, de se imaiio kiakai na uno stran tiga moria pelati. ^[19]Inu perstopi tedai k nemu en pis-sar, ta pravi k nemu: »Moister, iest hočo ze tebo hoditi, kamer ti puideš.« ^[20]Jezus pag pravi: »Te lissice imaiio iame inu te ptyce pod nebom gneizda, anpag ta Syn tiga človeika ne ima, gdi bi suio glavo naslunil.« ^[21]En drugi pag iz nega mlaiših pravi k nemu: »Gospud, dopusti meni, de poprei tiakai grem inu pokopam muiga očeta.« ^[22]Jezus pag pravi k nemu: »Hodi za meno inu pusti, nai ty mertvi nih merlce pokopavaio.«

Inu

[23] Inu on gre noter v ta čoln inu nega mlaiši gredo za nim. [24] Inu pole ena velika fortuna vstane na moriu, taku de ty valluvi so ta čoln pokrivali. On ie pag spal [25] inu ty mlaiši stopio k nemu inu nega gori obude inu pravio: »Gospud, pomagai nom, mi poginem.« [26] Inu on pravi k nim: »Vi male vere, zakai se taku boyte[?]« Tedai on vstane inu popriti tim veitrom inu timu moriu inu se sturi ena velika tihota. [27] Ty ludie pag so se začudili inu so rekli: »Kai ie le-ta za eniga moža[?] De ty veitri inu tudi tu morie so nemu pokorni[?]«

[28] Inu kadar on pride na uno stran moria v to Gergesenovo deželo, tukai tečeta pruti nemu dva zludie obdana. Ta prideta iz grobov inu sta sylnu slaba bila, taku de nisče nei mogel po tim istim potu hoditi. [29] Inu pole ona sta vpila inu diala: »O, ti Jezus, Syn Božy, kakove riči mi imamo s tebo[?] Ti si le sem prišal pred teim čassom nas martrati.« [30] Enu veliku kardelu svin pag ie bilu deleč od nih na paši. [31] Ty zludy pag so nega prossili inu so diali: »Aku nas iženeš, taku nom dopusti, de se preselimo v le-tu svinsku kardelu.« [32] Inu on pravi k nim: »Poidite.« V tim oni vun gredo inu gredo v tu svinsku kardelu inu potle tu cillu svinsku kardellu se kmalu prekucne v tu morie inu se v tei vodi potope. [33] Ty pastiry pag so beizali inu so šli v tu meistu, povedo vse inu koku se ie godilu s teima, katera sta s temi zludie obdana. [34] Inu pole tu cillu mei-

C
Cristus tim veitrom inu moriu zapovei, de utihno, s teim se izkaže, de ie on ta pravi Bug. Mar. 4. Luc. 8.

D
Ozdravi dna zludie obsaiena. Dopusti tim vragom svyne poiti, te se potope, Gergeseni nega prossio, de od nih vleče. Mar. 5. Luc. 8.

C iii stu

stu vunkai pride pruti Jezusu. Inu kadar nega ugledaio, ga prosio, de bi on proč šal od nih kraiev.

TA IX. CAP.

A
Ozdрави eniga
cilu sklučeniga, s
teim izkaže suio
Božyo muč inu
de oblast ima te
grehe odpusčati.
Mar. 2.
Luc. 5.

TUkai on stopi v ta čoln inu se spet sem čez prepela inu pride v suie meistu. ^[2]Inu pole tukai k nemu pernesso eniga, od božyga žlaku udarieniga, ležečiga v eni posteli. Inu kadar Jezus vidi nih vero, pravi h timu, od žlaka udarienemu: »Bodi dobre vole, mui syn, tui grehi so tebi odpusčeni.« ^[3]Inu pole eni vmei temi pissary so sami sebo govurili: »Le-ta Boga šentuie.« ^[4]Kadar pag Jezus vidi nih misli, reče: »Zakai vi taku hudu mislite vašim sercei[?]» ^[5]Kateru ie lažei reči: »Tebi so tuy greihi odpusčeni[?]» Oli reči: »Vstani inu hodi[?]» ^[6]De vi pag veiste, de ta Syn tiga človeika ima oblast na zemli te greihe odpustiti,« pravi on h timu od srage udarienimu: »Vstani, vzdigni tuio postelo inu pu/í/di domov.« ^[7]Inu on vstane tar gre domov. ^[8]Kadar tu ty ludie zagledaio, so se začudili inu čestili Boga, kir ie dal tako oblast takim ludem.

B
S. Matevža k
iogerstvu
pokliče, per nim
pravi, komu h
dobrimu ie on
prišal na ta sveit.
Mar. 2, 12.
Luc. 5, 19.
1. Thi. 1.

^[9]Inu kadar Jezus undu mumu gre, zagleda on eniga človeika, sedečiga na tim colu, katerimu ie bilu ime Matevž. Inu pravi k nemu: »Hodi za mano.« ^[10]Inu on vstane tar gre za nim. Inu pergudilu se ie, de ie on v nega hiši per mizi sedel. Pole tukai prido dosti colnariev ino grešnikov inu sedo k mizi z Jezusom

som inu ž nega mlaishi. ^[11]Kadar tu ti farizei zegladaio, pravio k nega mlaishem: »Zakai vaš moister iei s temi colnarmi inu grešniki[?]« ^[12]Kadar ie tu pag Jezus zaslišal, pravi k nim: »Ti močni ne potrubuio tiga arzata, temuč ty bolni. ^[13]Poidite tedai inu se vučite, kai ie le-tu: 'Iest imam dobru dopadene na milosti inu nekar na offru.' Iest ne sam prišal klicati te pravične, temuč te grešnike h ti pokuri.«

^[14]V tim prido k nemu ty Ioannesovi mlaishi inu pravio: »Zakai se mi inu ty farizei čestu postimo, tuy mlaishi pag se ne postio[?]« ^[15]Jezus pag pravi k nim: »Koku mogo ženinovi otroci žalovati, dotle ie ta ženin per nih? Ampag ta čas pride, de ta ženin bode od nih vzet, tedai se bodo postili. ^[16]Nisče ne sšiva stari-ga gvanta z ano debelo zaplata, zakai ta zaplata se zupet oddere inu ta lukna huiši rata. ^[17]Inu tiga mošta ne devaio v stare mehuve, sice ty mihuvy se rezdero inu ta mošt se prelye inu ty mihuve konec vzamo. Temuč ta mošt deivaio v nove mihe, taku bode obue ohranenu.«

^[18]Kadar ie on le-tu ž nimi govuril, pole en visši pride inu pade doli pred nim inu pravi: »Gospud, moia sči ie zdai vmerla, ampag pridi inu položi tuio roko čez no, taku bode spet živa.« ^[19]Inu Jezus vstane, gre za nim inu nega iogri. ^[20]Inu pole ena žena, katera ie na tei tekoči kry terpeila dvanaist leit, ta perstopi od zada k nemu inu se dotagne tiga

C iii konca

Ozee. 6.

C
Zagovori te
iogre, kir se ne
postio, kakovi
veruio timu
Bvangeliu.
Mar. 2.
Luc. 5.

D
Ozdravi eno
ženo od nee
težke bolezni.
Eniga šulmoistra
sčer obudi od
smerti. S teim
izkaže, de ie on
tudi en gos-

puđ čez smert.
Luce 8.
Marci 5.

ko[n]ca nega gvanta, ^[21]zakai ona ie sama sebo diala: »De se iest le nega gvanta dotagnem, taku bom iest zdrava.« ^[22]Jezus pag se okuli oberne inu kadar no ugleda, pravi: »Zevupai, muia sči, tuia vera ie tebi pomagala.« Inu ta žena ie zdrava postala od tiga istiga časa. ^[23]Inu kadar Jezus v tiga višiga hišo pride inu vidi te piščice inu ta žalostni šum tih ludi, pravi on k nim: ^[24]»Odstopite, zakai ta deklica nei vmerla, temuč ona spy.« Inu oni so se nemu posmihovali. ^[25]Kadar so pag ty ludie issegnani bili, gre on noter inu prime no za roko inu ta deklica vstane. ^[26]Inu ta glass se rezglassi po tei isti vsi deželi.

E
Ozdрави dva ver-
na slepca.

^[27]Inu kadar Jezus od unot bul naprei gre, gresta za nim dva slepca, ta vpyeta inu pravita: »O, ty syn Davidov, smili sse čez nayu.« ^[28]Inu kadar on v hišo pride, perstopita ta slepca k nemu. Inu Jezus pravi k nima: »Verueta vidva, de iest vama morem tu sturiti?« Natu pravita k nemu: »Gospud, ia.« ^[29]Tedai se on dotagne nyu oči inu pravi: »Izide sse vama po vaiu veri.« ^[30]Inu nyu oči so se odperle. Inu Jezus nima popriti inu pravi: »Gledaita, de nisče ne zvei.« ^[31]Ona pag, kadar vun prideta, sta nega ime rezglassila po tei isti vsi deželi.

F
Eniga mutca reši
od zlude, dru-
zih dosti ozdra-
vi, pridiguie v
šulah. Vely pros-
siti Boga za

^[32]V tim pag, kadar onadva vun gresta, pole tukai perpelaio k nemu eniga človeika. Ta ie bil mutast inu Zludiem obdan. ^[33]Inu kadar ie ta Zludi bil izzagnan, govori ta mutec inu ty ludie so se začudili tar diali: »Taciga se nei veliku vidilu v tim Izraelu.« ^[34]Fa-
rizei

rizei pag so diali: »On goni te hudiče skuzi visšiga tih hudičov.« ^[35]Inu Jezus gre okuli po vseih meistih inu terzih, vuči v nih šulah inu pridiguie ta evangelio[n] od tiga kralevstva. Inu ozdravla vse žlaht beteže inu vse žlaht boleznj vmei ludmi. ^[36]Inu kadar ie on te ludi vidil, so se nemu v serci smilili. Zakai oni so bili zapuščeni inu reskropleni koker te ovce, kir pastiria ne imαιο. ^[37]Tedai on pravi k suim iogrom: »Ta žetov ie velika, ampag malu ie tih delavcev. ^[38]Zatu p/r/ossite tiga gospudi te žetve, de on delovce izpahne v suio žetov.«

prave pridigarye.
Math. 12.
Mar. 7, 3, 6.
Luc. 11, 10.
Ioh. 4.

TA X. CAP.

INu on pokliče te dvanaist suih mlaišev k sebi inu nim da oblast čez te nečiste duhe, de te iste oni izgonio inu ozdravio sledni betež inu sledno bolezan. ^[2]Tih dvanaist iogrov imena pag so le-ta: ta pervi Simon, imenovan Peter, inu Andreas, nega brat; Īacob, Zebedeov syn, inu Ioannes, nega brat; ^[3]Filipus inu Bartolomeus, Tomaž inu Matevž, ta colnar; Īacobus, Alfeiou syn; Lebbeus s pridevkom Taddeus; ^[4]Simon od Cane inu Iudas Iskariot, kateri ie nega potle fratral. ^[5]Le-te dvanaist Jezus pošle inu nim zapovei, rekoč: Ne hodite po tih aydovskih cestah inu ne vlecite v ta meista tih Samaritariev, ^[6]temuč puidite h tim zgublenim ovcom od te izraelske hiše. ^[7]Poidite pag inu pridiguie tar reci-

A
Imena tih dvanaist iogrov; te pošle vun pridigati, nim da oblast čez zludie, čez boleznj; te vuči, kei, komu, kai pridigati inu koku na potu inu v tih hišah se dežati imαιο.

Marci 3, 6.
Luce 10, 9.
1. Thi. 5.
1. Cor. 9.

D te:

te: »Tu nebesku kraljevstvu ie blizi prišlu.«^[8] Te bolnike ozdravite, gobovce očistite, te mertve gori obudite, izženite te zcludie. Zabston ste vi pryeli, zabston ie daite.^[9] Vi ne imate imeiti zlata, ne srebra, ne kufra v vaših mošnah^[10] inu obeniga karneria na tim potu inu dwei sukni tudi nekar, nekar črevlev inu obene palice. Zakai en delovec ie vreden suie spiže.^[11] V katero meistu pag oli v terg vi greste, tukai izuprašajte, du ie notri vreden, inu vunkai ostanite, dotle proč vličete.^[12] Kadar vi pag greste v to hišo, taku tei myr vsadite,^[13] inu ie li ta ista hiša vredna, pride čez no vaš myr. Aku pag nei vredna, taku se vaš myr spet q vo[m] poverne.^[14] Inu aku du vas ne bo gori vzel inu vašiga govorienu ne bode poslušal, taku kadar greste iz te hiše oli iz tiga istiga meista, odtressite ta prah od vaših nug.^[15] Za risnicovom poveim, de tei Sodomiterievi inu Gomoriterievi deželi laže bode na sodni dan koker takimumu.

B
Prerokuie, koku se vsem pravim pridigariem bode godilu, inu vely očitu ta fvangeli pridigati.
Luce 10, 12, 21.
Marci 13, 4.
Ioh. 13, 15.

^[16] Pole, iest vas pošlem koker te ovce vmei sredo tih volkov. Zatu bodite modri koker te kače inu preprosti koker ty golobi.^[17] Varite se pag pred temi ludmi, zakai oni vas bodo čez diali na te rotavže inu vas bodo v tih šulah s temi gaižlami byli.^[18] Inu vas bodo vodili pred vyude inu krale za muio volo, k animu pričovanu čez nee inu čez te aidye.^[19] Kadar vas pag čez dādo, taku ne skerbite, koku oli kai vi imate govoriti, zakai vom bode danu

nu v ti isti uri, kai imate govoriti. ^[20]Zakai vi ne ste ty, kir tukai govore, temuč vašiga očeta duh ie, kir skuzi vas govori. ^[21]Onu bo, de en brat tiga družiga bode v to smert daial, oča tiga synu inu ty otroci bodo vstai-eli zuper nih stariše inu nim h ti smerti pomagali. ^[22]Inu vi bote od vseh sovraženi zavolo muiga imena. Ampag kateri do konca dostoy, ta bode obranen. ^[23]Kadar vas pag v enim meistu bodo pregananli, taku bežite v enu drugu. Za risnico iest vom poveim, vi ne bote ta izraelska meista obhodili, de poprei nei prišal ta Syn tiga človeka. ^[24]Ta mlaiši nei čez suiga moistra, ne ta hlapec čez tiga gospudi? ^[25]Onu ie dosti timu mlaišimu, de ie on koker nega moister inu ta hlapec koker nega gospud. So li oni tiga gospodarie Beelcebuba imenovali, koku veliku več bodo oni nega hisšne taku imenovali? ^[26]Zatu se vi nih ne buite. Onu ništer nei zakritu, de bi se nekar ne rez-odelu, inu ništer nei skrivnu, de bi se nei zvedilu. ^[27]Kar iest vom poveim v temmi, tu vi poveite na svi-tlobi. Inu kar vi na tu uhu slišite, tu pridiguite na tih streihah.

^[28]Inu ne buite se pred temi, kir tu tellu umore, to dušo pag ne mogo umoriti, temuč tiga se veliko več buite, kir more to dušo inu tu tellu pogubiti v tim peku. ^[29]Ne prodasta se dva vrabca za ede[n] fyrar inu obe[n] iz le-tih ne pade na zemlo prez vašiga Očeta. ^[30]Vaše glave lassí so tudi vsi štiveni. ^[31]Zatu

D ii se vi

C
Cristus trošta,
pridiguie, nim
pravi, koga se
imaio bati. Bug
veden gleda na
nee. De imaio
Cristusa očitu
spoznati. Za

nega volo suie
periatile inu
život vagati. Ne-
ga pridigarie er-
pergovati.

i. Reg. 14.

Mar. 8, 9.

LUC. 9, 12, 14, 17,
10.

2. Thi. 2.

Ioh. 13.

Mich. 7.

vi ne buite, vi ste bulši koker veliku vrabcev. ^[32]Ob-
tu, kateri mene spozna pred ludmi, tiga iest tudi
hočo spoznati pred muiem očetom, kir ie v nebes-
sih. ^[33]Kateri pag mene zatay pred ludmi, tiga iest
tudi hočo zatayti pred muiem nebeskim očetom.
^[34]Vi ne imate meiniti, de sem iest prišal h pošilanu
ta myr na zemli, iest nesem prišal pošilati ta myr,
temuč ta meč. ^[35]Zakai iest sem prišal tiga človeika
rezdružiti od suiga očeta inu to sčer od suie matere
inu to neveisto od suie tasče ^[36]inu de tiga človeika
domači bodo nega sovražniki. ^[37]Kateri očeta inu
mater več lubi koker mene, ta mene nei vreden. ^[38]
Inu kateri synu oli sčer več lubi koker mene, ta me-
ne nei vreidan. Inu kateri sui križ nase ne vzame
inu ne hodi za meno, ta mene nei vreden. ^[39]Kateri
sui život naide, ta ga bode zgubil, inu kateri sui ži-
vot zgubi zu muio volo, ta ga bode nešil. ^[40]Kateri
vas gori vzame, ta mene gori vzame; inu kateri me-
ne gori vzame, ta vzame tiga, kir ie mene poslal.
^[41]Kateri eniga preroka gori vzame v tim imeni eni-
ga preroka, ta bode eniga preroka lon pryel. Kateri
eniga pravičniga gori vzame v tim imeni eniga pra-
vičniga, ta bode eniga pravičniga lon pryel. ^[42]Inu
kateri eniga iz le-tih nermanših z anem korcem
merzle vode napoy le v tim imeni eniga mlaišiga, za
risnico vom poveim, on ne bode suiga lona zgubil.

Ta

TA XI. CAP.

INu pergudilu se ie, kadar Jezus dokona taku poročene h tim suim dvanaist iogrom, gre on od unot bul naprei vučiti inu pridigati v tih nih meistih. ^[2]Kadar pag Ioannes v ti vozi ta della Cristuseva zassliši, pošle on dva suia mlaiša inu pusti nemu poveidati: ^[3]»Si li ti ta, kir ima priti, oli imamo mi na eniga družiga čakati[?]« ^[4]Jezus odgovori inu pravi k nima: »Poidita inu poveita spet Ioannesu tu, kar vidva slišita inu vidita. ^[5]Ty slepci pregleduio, ty hromi hodio, ty gobouci bodo očisčeni inu ty glušci slišio, ty mertvi gori vstaieio inu tim bozim se ta evangelion pridiguie. ^[6]Inu dobru ie timu, kir se na meni ne zblazni.« ^[7]Kadar pag ona dva odidesta, začne Jezus govoriti h tim ludem od Ioannesu: »Kai ste vi vunkai hodili v to pusčavo gledati[?] Aku en terst, kir se od veitra gible[?] ^[8]Oli kai ste vun šli gledati[?] Aku eniga človeika, v mehkim gvantu obličniga[?] Pole, kateri mekak gvant nossio, so v kralovih hišah. ^[9]Oli kai ste vun šli gledati[?] Aku eniga preroka[?] Ia, iest vom poveim, on ie tudi več koker en prerok. ^[10]Zakai on ie le-ta, od kateriga ie pissanu. Pole, iest pošlem eniga muiga angela sem pred tebo, kir bode perpravil tui pot pred tebo. ^[11]Za risnico iest vom poveim, vmei vsemi, kir so od žeen rojeni, nei gori prišal, kir bi vegši bil čez Io-

A
Cristus v tih meistih, v katerih so nega iogri pridigali, tudi sam pridiguie, Kerstnik pošle od sebe iz kehe suie šularie h Cristusu; Cristus hvali Kerstnika pred ludmi.
Luc. 7.
Esa. 35, 61.
Mala. 3.
Mar. 1.

D iii annesa

annesa Kerstnika. Le-ta pag, kateri ie manši v tim nebeskim kralevstvu, ie vegši koker on.

B
H ti Ioannesavi
pridigi ludie
sylio. Cristus
oponaša ludem,
ki ne so Ioan-
nesu ne nemu
verovali.
Luc. 16, 7.
Mat. 17.
Mar. 9.
Mala. 4.

^[12]Inu od tih dnev Ioannesovih tiga Kerstnika do le-tiga dne tu nebesku kralevstvu sylo terpi inu ty, kir sylo deio, ty ie k sebi grabio. ^[13]Zakai vsi preroki inu ta postava so prerokovali do Ioannesa. ^[14]Inu aku vi hočte gori vzeti, on ie Elias, kir ie imel priti. ^[15]Dur ima vušessa h poslušanu, ta poslušai. ^[16]Komu imam iest pag le-to žlahto perglihathi[?] Ona ie glih tim otrokom, kir na tim placu side inu ^[17]vpyo k suim tovarišem inu pravio: 'Mi smo vom piskali inu vi ne ste plessali, mi smo vom klagovali inu vi se neste plakali.' ^[18]Ioannes ie prišal, nei ieidel inu nei pyl inu oni pravio: 'On ima tiga zlude.' ^[19]Prišal ie ta Syn tiga človeika, ta iei inu pye, taku pravio: 'Pole le-tiga požrešniga človeika inu le-tiga pyanca. En periatel tih colnariev inu tih grešnikov' inu ta modrost se mora pustiti prov sturiti od suih otruk.«

C
Pryti tim meisto,
katerim se ie
prov pridigalu
inu se ne so
pokurile.
Luc. 10.

^[20]Tedai on začne oponašati tim meistom, v katerih ner več so bila nega sylna della sturiena inu se neso popravile: ^[21]»Ve tebi Korazin, ve tebi Betsaida, zakai de bi taka sylna della v tim Tiru inu Sidonu bila sturiena, koker so per vaiu sturiena, one bi bile nekadai v tim žaklu inu v pepelu pokuro diale. ^[22]Ampag iest vom poveim, timu Tiru inu Sidonu bode lažei na sodni dan, koker vom. ^[23]Inu ti Capernaum, kir si bilu povišanu do nebes, ti boš doli

doli do pekla pahnenu, zakai de bi v Sodomi taka syl-
na della bila sturiena, katera so v tebi sturiena, ona bi
še do današnjiga dne stala. ^[24]Ampag iest vom poveim,
de Sodomi lažei bode na sodni dan koker tebi.«

^[25]V tim istim čassu odgovori Jezus inu pravi: »Iest
zahvalim tebe, Oča tih nebes inu te zemle, de si ti le-
-te riči skril pred temi modrimi inu zastopnimi inu se
ie tim preprostim rezodil. ^[26]Ia, Oča, taku ie dobru
dopadene bilu poleg tebe. ^[27]Vse riči so meni čez dane
od muiga očeta. Inu nisče ne zna tiga Synu, temuč le
ta Oča, inu nisče ne zna tiga Očeta, temuč le ta Syn
inu komu ga ta Syn hoče rezodeti. ^[28]Pridite sem k
meni vsi, kir ste trudni inu obloženi, iest hočo vas
spet k veiku perpraviti. ^[29]Vzamite nase mui iarem inu
se vučite od mene, zakai iest sem krotag inu iz serca
pohlevan, taku bote nešli pokoi vašim dušem, ^[30]zakai
mui iarem ie priden inu muia butara ie lahka.

D
Ta evangeli zas-
topio ty, kir so
dobriga, pre-
prostiga serca,
vsi revni imaio
pomuč le per
Cristusu iskati.
Luc. 10.
Ioh. 1, 3, 5, 6.
1. Ioh. 5.

TA XII. CAP.

V tim istim času gre Jezus ob sobotah skuzi ta žita
inu nega iogri so lačni bili, začno tu klassovie
pukati inu ieisti. ^[2]Kadar tu ty farizei zagledaio, so k
nemu rekli: »Pole, tuy iogri deio, kar se ne spodobi
ob soboti diati.« ^[3]On pag pravi k nim: »Nei ste li vi
brali, kai ie David sturil, kadar ie on lačen bil inu ty,
kir so ž nim bili? ^[4]Koku ie on bil šal noter

A
Cristus te lačne
iogre, kir so ob
praznikih klass-
ovie tergali tar
ieili, z dveima
exempla zagova-
rie.
Mar. 2.

D iiii v to

to Božyo hišo inu ie te svete kruhe iedel, kateri se nemu neiso spodobili ieisti inu tim, kir so ž nim bili, tudi nekar, temuč le samim fariem? ^[5]Oli neiste li vi brali v ti postavi, de ty fary ob sobotah v tim templi to soboto prelomio ino so vini prez dolga[?] ^[6]Iest vo[m] poveim, de tukai ie ta, kir ie vegši koker ta tempel. ^[7]De bi vi veidili, kai ie tu, iest hočo to milost inu nekar ta offer. Vi bi nigdar tih nedolžnih ne ferdamnovali. ^[8]Ta Syn tiga človeika ie en gospud tudi čez to soboto.

B
Cristus ozdravi
eno usehlo roko,
s teim vuči, de
ob praznikih
eden družimu
ima dobruto iz-
kazati.
Marci 3.
Luce 6.
Deut. 22.
Esaie 42.

^[9]Inu on gre od unot naprei, pride v nih šulo ^[10]inu pole, tukai ie bil en človik, ta ie imel eno suho roko. Inu oni vprašao nega inu pravio: »Ie li tudi prov ob soboti ozdravlati[?]«, de bi oni nega mogli zatožiti. ^[11]On pag pravi k nim: »Kateri človik ie vmei vami, kir ima eno ovco tar aku ona ob sobotah v eno iamo pade, ne popade ie on inu no ne vzdigne[?] ^[12]Kuliku več ie bulši en človik koker ena ovca[?] Obtu se spodobi ob sobotah dobru sturiti.« ^[13]Tedai on reče h timu človeiku: »Iztegni tuio roko!« Inu on no iztegne inu ona spet zdrava postane koker ta druga. ^[14]Natu ty farizei gredo vun inu se sveituo čez nega, kaku bi ga pogubili. ^[15]Kadar pag Jezus tu zvei, se od unot ugane. Inu za nim gre dosti ludi inu on nee vse ozdravi. ^[16]Inu nim popriti, de oni ga ne rezglassio, ^[17]de se dopolni, kar ie govorienu skuzi Ezaia preroka, kir pravi: ^[18]»Pole, leta ie mui hlapec, kateriga sem izvolil, inu mui lubši, na tim

muia

muia duša ima dobru dopadene. Iest hočo na nega položiti mui duh inu on bode tim aydom to pravdo oznanil, ^[19]on se ne bode kregal inu vpil inu nisče ne bo nega štíme na gassah slišal. ^[20]Tiga zmaneniga tersta ne rezlomi inu tiga kadečiga tahtu ne ugassy, do tle to pravdo ne izpela do premagane. ^[21]Inu ty aydie bodo na nega ime vupali.«

^[22]Tedai ie bil eden, s teim Zludiem obdan, k nemu perpelan; ta ie bil sleip inu mutast. Inu on nega ozdрави taku, de ta slepac inu mutec ie govuril inu videl. ^[23]Inu vsi ludie so se bali tar začudili inu so diali: »Nei li le-ta ta Davidov syn[?]« ^[24]Ty farizei pag, kadar tu zasliše, pravio: »On drigači te zlude vun ne goni, temuč skuzi Beelcebuba, tiga višiga tih zludev.« ^[25]Kadar pag Jezus zastopi nih misli, pravi k nim: »Sledne kralevstvu, kir ie samu sebi zuper rezdilenu, bode pustu. Inu vsaku meistu oli hiša, kir ie sebi zuper rezdilena, ne more obstati. ^[26]Tar aku en zludi tiga družiga vun goni, taku ie on sam sebi zuper rezdilen, koku tedai nega kralevstvu more obstati[?] ^[27]Aku iest pag te zlude skuzi Belcebuba izgane[m], skuzi koga tedai vaši otroci zganeio? Zatu oni bodo vaši rihtary. ^[28]Aku iest pag te zlude skuzi tiga Duha Božyga izganem, taku ie došlu k vom tu krelevstvu Božye. ^[29]Sice koku more du v eniga močniga hišo poiti, nemu nega pohištvu porupati, temuč, de on poprei tiga močniga zveže. Inu tedai on vže nega hišo obrupa[?] ^[30]Kateri nei z me-

C
Cristus ozdravi eniga vragametnika, zagovarie suie caihne. Govoriene zubper S. Duha se nigdar ne odpusti. Math. 9.
Luc. 11.
Mar. 3.
Ioh. 5.

E no,

no, ta ie zuper mene, inu kateri z meno ne pobira, ta rezmečuie. ^[31]Obtu iest vom poveim, vsag greih inu šentovane bode tim ludem odpusčenu, ampag tu šentovane zuper Svetiga Duha ne bode odpusčenu tim ludem. ^[32]Inu kateri kai govori zuper Synu tiga človeika, timu bode odpusčenu, ampag kateri kai govori zuper Svetiga Duha, timu ne bode odpusčenu na tim inu na unim sveitu tudi nekar.«

D
Na inu po besedi se človek spozna inu bode obsoyenu. Idi pegeruio caihne, te bodo aydi ferdamnovali. Pryti Iudom, de nih reč bode čedale huši. Math. 3, 7, 16. Luc. 6, 11, 19. 1. Cor. 1. Ione. 2, 3. 3. Reg. 10. 2. Paral. 9. 2. Pet. 2. Heb. 6, 10. Pro. 26.

^[33]Oli vi sturite tu drivu dobru inu nega sad dober, oli sturite tu drivu hudu inu nega sad hud, zakai od tiga sadu se spozna tu drevu. ^[34]Vi madraska žlahta, koku vi morete dobru govoriti, kir ste hudi[?] Zakai iz obilia tiga serca ta vusta govore. ^[35]En dober človek iz dobriga šaca suiga serca dobru naprei pernesse. Inu en hud človek iz suiga hudiga šaca tu hudu naprei pernesse. ^[36]Iest pag vom poveim, de ty ludie od sledne nepridne bessede, kir so govurili, morαιο dati raitingo na sodni dan. ^[37]Zakai iz tuih bessed boš ti prov sturien. Inu iz tuih bessed boš ti ferdamnan.« ^[38]Tedai odgovore nemu eni iz tih pissariev inu farizeiov inu pravio: »Moister, mi hočmo en caihen od tebe viditi.« ^[39]Inu on odgavori tar pravi k nim: »Ta hudi inu prešuški rud isče caihnov inu nemu ne bode oben caihen dan, samuč ta caihen tiga preroka Ionasa. ^[40]Zakai, koker ie Ionas byl try dni inu try noči v tim trebuhu te valske ribe, taku bode tiga človeika Syn tri dni inu tri noči

noči v serci te zemle. ^[41]Ty ludie od Ninive bode na sodni dan gori vstaieli z le-to žlahto inu to ferdamna-li, zakai oni so diali to pokuro po tei Ionasovi pridigi. Inu pole, tukai ie več koker Ionaz. ^[42]Ta kralica od puldne bode na sodni dan gori vstala z le-to žlahto inu to bode ferdamnala. Zakai ona ie od kraiev te zemle prišla poslušati tiga Salomona modrost. Inu pole, tukai ie več koker Salomon. ^[43]Kadar pag ta nečisti duh od tiga človeika vun pride, taku on pro-hodi ta suha meista, isče pokoia tar tiga ne naide. ^[44]Tedai on pravi: 'Iest se hočo spet verniti v muio hišo iz katere sem vun šal.' Inu kadar on pride tar to naide praznuioč inu pometeno tar lipu nareieno, ^[45]tedai on tiakai gre inu vzame k sebi sedem družih duhov, kir so huši koker on, inu kadar oni noter prido, prebivaio tukai. Inu tu pusledne tiga človeika bo huiše koker tu pervu. Taku se le-tei hudi žlahti bode tudi godilu.«

^[46]Ta čas, kadar ie še on taku s temi ludmi govuril, pole, nega mati inu brati so vuni stali, ty so hoteli ž nim govuriti. ^[47]Inu eden pravi nemu: »Pole, tuia mati inu tui brati vuni stoie inu hote s tebo govoriti.« ^[48]On pag odgovori inu pravi h timu, kir ie bil nemu tu oz-nanil: »Du ie muia mati[?] Inu du so mui brati[?]« ^[49]Inu iztegne suio roko čez suie mlaiše inu pravi: »Pole, le-tu ie muia mati inu mui brati. ^[50]Zakai vs-akateri, kir dei to volo muiga očeta, kir ie v nebessih, ta isti ie mui brat, sestra inu mati.

E ii Ta

E
Du so Cristusevi
stryci inu tete.
Marci 3.
Luce 8.

TA XIII. CAP.

A
Pergliha od se-
mena, v ti Cris-
tus pravi, čiga ie
dolg, de nih ma-
lu po tei pridigi
deio.
Mar. 4.
Luc. 8.

NA ta isti dan gre Jezus iz te hiše inu sede poleg tiga moria. ^[2]Inu se k nemu zbere dosti ludi, taku de ie on v ta čoln stopil inu sede inu vus folk stoy na tim breigu. ^[3]Inu on k nim veliku govori skuzi perglihe inu pravi: »Pole, eden sevec ie šel vun siati ^[4]inu v tim, kadar on seie, nekateru ie palu na ta pot inu te ptice so prišle inu so ie pozobale. ^[5]Nekateru pag ie palu na kamenovu, kir nei veliku zemle bilu inu ie skorai vzešlu zatu, kir nei globoke zemle imeilu. ^[6]Kadar ie pag tu sonce vzešlu, ie uvenilu inu kadar nei korena imeilu, ie usehlu. ^[7]Nekateru pag ie palu vmei tu terne inu tu terne ie gori zraslu inu ie zadušilu. ^[8]Nekateru pag ie palu na dobro zemlo inu ie dalu sad, nekateru samo stu, nekateru samo šestdeset, nekateru samo tridesset. ^[9]Kateri ima vušessa h poslušanu, ta poslušai.«

B
Zakai Jezus sku-
zi perglihe go-
vori.
Math. 25.
Esai. 6.
Mar. 4.
Luc. 8.
Ioh. 12.
Act. 28.
Rom. 11.
Luc. 10.
1. Pet. 1.

^[10]Inu ty iogri stopio k nemu inu pravio: »Zakai ti skuzi te perglihe k nim govoriš[?]« ^[11]On odgovori inu pravi k nim: »Zakai vom ie danu, de vi znate to skrivnust tiga nebeskiga kralevstva, le-tim pag nei danu. ^[12]Zakai kateri ima, timu bode danu, de bude obilnu imel, kateri pag ne ima, od tiga bode tudi vzetu tu kar on ima. ^[13]Obtu iest k nim skuzi perglihe govorim, zakai oni videoč ne vide inu poslušaoč ne slišio inu ne zastopio. ^[14]Inu na nih bode dopolnenu
tu

tu Esayovu prerokovane, kir pravi: 'S temi vušessi bote vi slišali inu ne bote razumeili inu z gledačima očima bode gledali inu ne bote vidili, ^[15]zakai le-tih ludi serce ie obterpneilu inu nih vušessa hudu slišio inu nih oči so zaperte. De kei kadai z očima ne ugle-daio inu z vušesi zaslišio inu s teim sercom zastopio inu se preoberno inu nee ozdravim.' ^[16]Ampag dobru ie vašim očim, kir vidio, inu vašim vušessom, kir slišio. ^[17]Za risnico iest vom poveim, de dosti prerokov inu pravičnih so želeli viditi, kar vi vidite, inu neso vidili inu slišati, kar vi slišite, tar neso slišali.

^[18]Poslušajte tedai vi to pergliho od tiga sevca. ^[19]Kadar du poslušā to bessedo od tiga kraljevstva inu te ne zastopi, taku pride ta hudi inu izdere tu, kar ie v nega sercei vsianu. Inu le-ta ie ta, kir ie poleg tiga potu vsiana. ^[20]Inu tu, kir ie na kamenatu vsianu, ie le-ta, kir to bessedo poslušā inu to isto zdaici z vesseliem gori vzame. ^[21]Oli ona v sebi ne ima korena, temuč ona kratig čas obstoy, kadar te nadluge inu preganane se začno za volo te bessede, taku zdaici se zmoti. ^[22]Le-tu pag, kir ie vmei tu terne vsianu, ie ta, kir to bessedo poslušā inu ta skerb tiga svita tar golufia tiga blaga to bessedo zaduši inu brez sada rata. ^[23]Le-tu pag, kir ie v dobro zemlo vsianu, ie ta, kir to bessedo poslušā inu to zastopi, kir potle tudi sad pernesse inu sturi nekateru samo stu, nekateru samo šestdeset, nekateru samo trideset.«

C
Izlaga te pergli-
he od semena.
Mar. 4.
Luc. 8.

E iii On

D
Pergliha od
kokole oli lulke,
s to vuči, de vs-
elei v kersčanski
gmajni ty hudi
vmei dobrimi
bodo.
Mar. 4.

^[24]On nim eno drugo pergliho naprei položi inu pravi: »Tu nebesku kraljevstvu ie perglihanu enimu človeiku, kir ie dobru seime sial na suo nivo. ^[25]Kadar so pag ty ludie spali, pride nega sovražnik inu vseie to lulko vmei pšenico inu gre proč. ^[26]Kadar pag ta trava zraste inu sad pernesse, tedai se tudi prikaže ta lulka. ^[27]Ty hlapci pag perstopio h timu gospodariu inu k nemu govore: 'Gospud, nei si li ti dobru seime sial na tuo nivo[?]' Od kot tedai ona ima to lulco[?]' ^[28]On pravi k nim: 'Tu ie en sovražnik sturil.' Ty hlapci pag k nemu reko: 'Hočeš li tedai, de tiakai gremo inu to izplivemo[?]' On pravi: ^[29]'Nekar, de vi, plevoč to lulco, ž no tudi to pšenico ne izpučete. ^[30]Pustite obuie sred rasti do žetve inu v tim času te žetve, iest hočo h tim žencom reči: Izberite nerpoprei to lulco inu v snopovie zvezite, de se sežge, ampag to pšenico poberite v muie svigli.

E
S teima dveima
perglhama od
ženfoviga zerna
inu od quassu
prerokuie, de
skuzi to mahino
preprosto pridi-
go tiga evangelia
veliku ludi h
pravi veri pre-
oberno.
Mar. 4.

^[31]On nim eno drugo pergliho naprei položi inu pravi: »Tu nebesku kraljevstvu ie glih enimu zhenfovimu zernu, katero človik vzame inu ie vseie na suo nivo, ^[32]kateru ie nermanši vmei vseimi seimeni. Kadar pag zraste, taku ie nervegši vmei vseimi zelisčemi inu bode enu drivu, taku de te ptice pod nebom pridó inu gnezdio na nega veiah.« ^[33]Eno drugo pergliho ie on k nim govuril. »Tu nebesku kraljevstvu ie glih enimu quassu, kateri ena žena vzame inu ga omessi vmei try polovnike

lovnike moke, dotle vse skuzi oqvassi.«^[34] Le-tu vse ie Jezus govuril skuzi perglihe h tim ludem inu on prez perglih ništer nei k nim govuril.^[35] De bode dopolnenu, kar ie govorienu skuzi tiga preroka, kir pravi: »Iest hočo odpreti muia vusta v tih perglihah inu hočo izreči te riči, kir so bile skrivene od začetka tiga svita.«

Luc. 15.
Psal. 78.

^[36]Tedai Jezus pusti te ludi od sebe inu pride domov inu k nemu perstopio nega iogri inu pravio: »Izloži nom to pergliho od lulke na tei nivi.^[37] On odgovori inu pravi k nim: »Le-ta, kir seie tu dobru seime, ie ta Syn tega človeika.^[38] Ta niva ie ta sveit, tu dobru seime so ty otroci tiga kralevstva. Ta lulca so ty otroci tiga Hudiga.^[39] Ta sovražnik, kir ie seie, ie ta Hudič. Ta žetov ie ta konec tiga svita. Ty ženci so ty angeli.^[40] Koker se ta lulka izpleva inu se z ognem sežga, taku se bo godilu na koncu tiga svita.^[41] Ta Syn tiga človeika bode poslal suie angele inu oni bodo izbirali iz nega kralevstva vse zmote inu te, kir krivo deio.^[42] Inu ie bodo vergli v to ogneno peč, tukai bode iok inu škripane tih zob.^[43] Tedai bodo ty pravični sveitili koker tu sonce v tim kralevstvu nih Očeta. Dur ima vušessa h poslušanu, ta poslušai.

F
Izlaga to pergliho od lulke, v ti pravi, kadar on bode te hude od dobrih ločil.
Mar. 4.
Apoc. 14.
Ioel 3.
Daniel 12.
Sap. 3.
1. Cor. 15.

^[44]Spet ie glih tu nebesku kralevstvu enimu skri-venimu šacu v ti nivi, kateriga ie en človik nešel inu ga ie skril. Inu on gre od vesselia, ker ie on

G
Ty dvei perglihi od šaca inu perle

E iiiii čez

vuče, de bulšiga blaga nei, koker Cristus, kir v ti nivi, v tim evan-geliju, scriven leži.
Phil. 3.

H
Pergliha od ryb-ske mreže, s to vuči, de stuprov na sodni dan ty dobri od hudih bodo ločeni.
Math. 22, 25.

I
Cristus ž nega vukum ie od suih znancev zaveržen.
Mar. 6.
Luc. 4.
Ioh. 4, 6.

čez ta isti imel, inu proda vse, kar on ima, inu kupi to isto nivo. ^[45]Spet ie glih tu nebesku kraljevstvu enimu kupcu, kir ie lipe perle iskal. ^[46]Inu kadar on eno cilu drugo perlo naide, gre tiakai inu proda vse, kar on ima, inu kupi to isto.

^[47]Spet ie glih tu nebesku kraljevstvu eni mreži, kir ie veržena v tu morie, s katero se vse žlaht rybe vkupe vleko. ^[48]Inu kadar ie ona polna, taku io vleko h timu kraiu inu sedeio tar vkupe zbiraio te dobre v nih posodo. Katere so pag hude, te iste proč vunkai vergo. ^[49]Taku se bode godilu na koncu tiga svita. Ty angeli vun prido inu bodo ločili te hude od tih pravičnih. ^[50]Inu ie bodo metali v to ogneno peč. Tukai bode plač inu škripane tih zob.« ^[51]Inu Jezus pravi k nim: »Ste li vi le-tu vse to zastopili[?]« Oni pravio: »Ia, Gospud.« ^[52]On k nim pag reče: »Zatu en vsaki pissar, vučen h timu nebeskimu kraljevstvu, ie glih enimu hišnimu očetu, kir iz suiga šaca naprei nesse novu inu staru.«

^[53]Inu pergudilu se ie, kadar ie Jezus dokonal le-te perglihe, gre on od unot ^[54]inu pride v suio očino dežel. Inu nee vuči v nih šulah, taku de so se strahom začudili inu so diali: »Od kod pride le-timu taka modrost inu muč[?] ^[55]Nei li on eniga cimbermana syn[?] Nei li nega materi Maria imee[?] Inu nega brati Iacob inu Iozes, Simon inu Iudas ^[56]inu nega sestre, nei so li vse per nas[?] Od kod tedai nemu tu vse pride[?]« ^[57]Inu so se na nim zmotili. Jezus pag pravi k nim:

k nim: »En prerok nigdir nei prez časti koker v sui royenski deželi inu na suim domu.« ^[58]Inu on tukai nei sturil veliku caihnov za volo nih nevere.

TA XIII. CAP.

VTim istim času usliši Erodež tetrarha ta glas od Jezusa. ^[2]Inu on pravi k suim služabnikom: »Le-ta ie Ioannes Kerstnik, on ie od smerti vstal, zatu so nega dela taku sylna.« ^[3]Zakai Erodež ie bil Ioannesa uiel inu zvezal tar postavil v to iečo za volo te Erodiade, nega brata Filipove žene. ^[4]Zakai Ioannes ie k nemu dial: »Onu nei prov, de ti no imaš.« ^[5]Inu on bi ga rad umoril, oli on se ie bal tih ludi, zakai oni so nega koker eniga preroka deržali. ^[6]Kadar ie pag Erodež sui rojeni dan obhail, ie te Erodiade sči plessala pred nim. Tu ie dobru dopalu temu Erodežu. ^[7]Zatu ie on s prisego oblubil ni dati, karkuli bi ona prossila. ^[8]Ona pag, koker ie poprei bila podvučena od nee matere, pravi: »Dai meni tukai v eni skledi ti-ga Ioannessa Kerstnika glavo.« ^[9]Inu ta kral žalosten postane. Oli zavolo te persege inu teh, kir so ž nim per mizi sideli, zapovei ni dati. ^[10]Inu on pošle tar odseka Ioannezu glavo v ti ieči. ^[11]Inu nega glava ie bila semkai pernessena v eni skledi inu ie dana tei deklici inu ona tu nesse sui materi. ^[12]Inu nega mlaiši prido inu vzdigneio tu nega tellu inu ie pokopaio. Natu gredo tar tu oznanio Jezusu.

A
Za čes volo ie
Ioannes Kerst-
nik ulovlen inu
keffan. Tetrarha
se pravi en viu-
da, kir ie postav-
len čez ta četerti
deil eniga kra-
levstva oli ene
dežele.
Marci 6.
Luce 3, 9.
Levit. 18, 20.

F Kadar

B
 Jezus se ugane
 Erodežu v eno
 puščavo. Undu
 spiža s peteimi
 kruhi inu z dwei-
 ma rybama več
 koker pet
 tavžent mož.
 Mar. 6.
 Luc. 9.
 Ioh. 6.

^[13]Kadar tu Jezus usliši, stopi on od unot v enim čolnu v eno puščavo sam inu kadar tu ty ludie zaslišio, gredo za nim k nogom iz tih meist. ^[14]Inu Jezus pride sem naprei, ugleda to veliko množico tih ludi inu se ie čez nee usmilil inu te ozdravi, kir so vmei nimi bolni bili. ^[15]Na večer pag stopio k nemu nega iogri inu pravio: »Le-tu ie ena puščava inu nuč sem perhaie, pusti te ludi od sebe, de gredo v te vassi inu sebi spižo cupio.«^[16]Jezus pag pravi k nim: »Onu nim nei potreiba poiti, daite vi nim iesti.«^[17]Oni pag reko k nemu: »Mi ne imamo več tukai koker pet kruhov inu dwei ribi.«^[18]Inu on pravi: »Pernessite vi meni te iste semkai!«^[19]Inu on zapovei tim ludem doli seisti na to travo. Iuu vzame te pet kruhe inu te dwei ribi, pogleda gori v nebessa, zahvali tar rezlomi inu da te kruhe tim iogrom, ty iogri pag dado tim ludem. ^[20]Inu so ieili vsi inu so siti bili inu so vzdignili, kar ie čez ostalu od kossov, dvanaist polnih korb. ^[21]Tih pag, kir so ieili, ie bilu okuli pet tissuč mož prez žen inu otruk.

C
 Čez iogre pride
 po noči ena ve-
 lika fortuna. H
 tim gre Jezus
 verhu moria inu
 Petru, kir ie
 tonil, pomaga. V
 Generazetski
 deželi ozdravi
 vse, kir so se ne-
 ga gvanta do-
 tak-

^[22]Inu Jezus ie zdaici permoral suim iogrom, de so stopili v ta čoln inu de so se pred nim ke čez pelali, dotle ie on te ludi pustil od sebe. ^[23]Inu kadar ie on te ludi od sebe pustil, gre on gori na eno goro sam, de bi molil. Inu na večer ie le on sam undukai bil. ^[24]Inu ta čoln ie bil na sredi tiga moria inu ie nadlugo terpil od tih vallov, zakai ta veiter ie bil nim zubper. ^[25]Ob četerti nočni vahti pag pride Jezus k nim

k nim inu hodi verhu moria. ^[26]Inu kadar ty iogri zagledaio nega, gredočiga verhu moria, so se ustrašili inu reko: »Tu ie ena poššast« inu zevpio od straha. ^[27]Ampag Jezus zdaici k nim pregovori inu pravi: »Bodite serčni, iest sem. Ne buite se!« ^[28]Peter pag nemu odgovori inu pravi: »Gospud, si li ti? Taku ukaži meni poiti h tebi na tei vodi.« ^[29]Inu on pravi: »Poidi sem.« Inu Peter stopi iz tiga čolna inu gre verhu vode, de bi on k Jezusu prišal. ^[30]Kadar on pag vidi ta močan veiter, se prestraši, inu kadar začne topiti se, zavpye inu pravi: »Gospud, ohrani mene!« ^[31]Jezus pag iztegne zdaici suio roko inu ga popade inu pravi k nemu: »O ti maluvern, zakai si cbivlal[?]« ^[32]Inu kadar ona stopita v ta čoln, potihne ta veter. ^[33]Ty pag, kir so v tim čolni bili, prido inu pado doli na kolena pred nim inu pravio: »Ti si risničnu Božy Syn.« ^[34]Inu kadar se prepelaio, prido v to deželo Genezaret. ^[35]Inu kadar ty ludie tiga istiga kraye nega zveido, pošleio po vsi deželi okuli inu k nemu pernesso vse žlaht bolnike. ^[36]Inu so ga prossili, de bi le-tiga kraie nega gvanta dotagnili. Inu kuliku se ie dotagnilu, so zdravi postali.

nili.
Ioh. 6.
Mar. 6.

TA XV. CAP.

TEdai prido k Jezusu ty pissary inu farizei od Ieruzalema inu pravio: ^[2]»Zakai tui iogri prestopuio to postavo tih starišev? Oni ne umio nih rok, ka-
F ii dar

A
Cristus rezodeva
to farizeovsko
hinavsčino,

kir so nih postavave čez Božye stavili, inu pravi, de tu, kar ie Bug postavil, ostane, kar so pag ludie gori naredili, tu bode s kurenom izdertu.

Mar. 7.

Exod. 20.

Levit. 19.

Deut. 5.

Pro. 28.

Esa. 29, 42.

Ezeh. 33.

Act. 5.

dar kruh ieido.«^[3] On pag odgovori inu pravi k nim: »Zakai vi prestopujete to Božyo zapuvid za vaše postave volo[?]«^[4] Bug ie zapovedal, rekoč: 'Ti imaš poštovati očeta inu mater' inu 'Kateri očeta oli mater kolni, ta ima smertio umreti.'^[5] Vi pag pravite: 'Kateri reče k očetu oli k materi: 'Ta dar, kir od mene se of-fra, ta isti tebi k nucu pride.' S teim ste sturili,^[6] de nisče naprei suiga očeta oli suo mater ne poštuie, inu ste taku to Božyo zapuvid gori vzdignili za vaše postave volo.^[7] Vi samopravičari, ta Ezaias ie prov od vas prerokoval inu dial:^[8] 'Le-ty ludie se k meni ž nimi vussti perbližiuo inu ž nimi žnabli mene poštuio. Ampag nih serce ie deleč od mene.^[9] Oli oni zabston meni služio, kadar oni vuče take vuke, kir ne so samuč človeske zapuvidi.'«^[10] Inu on pokliče k sebi te ludi inu pravi k nim: »Poslušajte inu rezoumeite:^[11] tu, kar v ta vusta gre, tiga čoveika ne sturi nečistiga, temuč, kar iz vust gre, tu istu sturi tiga človeika nečistiga.«^[12] Tedai stopio k nemu nega iogri inu pravio: »Veiš li, de ti farizeji, kadar so oni le-to besse-do slišali, so se zmotili?«^[13] On pag odgovori inu pravi: »Vsaku zasaiene, kateru mui Oča nebeski nei zas-adel, bode iztreblenu.^[14] Pustite ie, oni so slipi inu teh slepcov vodci. Kadar slepec slepca vodi, taku oba v iamo padeta.«

B
Cristus pravi,

^[15] Peter pag odgovori inu pravi k nemu: »Izložinom to pergliho.«^[16] Jezus pag pravi: »Inu še tudi vi ste

ste nezastopni[?] ^[17]Še nekar ne rezoumete[,] de vse, kar v usta gre, tu gre v trebuh inu bode ozdalai vun verženu. ^[18]Ampag tu, kar iz vust gre, tu gre iz tiga serca, inu tu istu sturi tiga človeika nečistiga. ^[19]Zakai iz serca vun grtdo hude misli, ty uboy, presuštvu, kurbarya, tatvina, krive priče, kletva. ^[20]Le-te so riči, katere omadežiuo tiga človeika. Ampag s temi neu-mivenimi rokami ieisti, tiga človeika ne omadeži.«

^[21]Inu Jezus gre vun od unot inu se ugame v te kraie tiga Tyra inu Sydona. ^[22]Inu pole, ena kanineiska žena pride od tih istih kraiev inu vpiie za nim tar pravi: »O, Gospud, ti Davidov syn, smili sse čez me. Muia sči bo zlu od Zludia martrana.« ^[23]On pag ni nei od-govoril ene bessede. Natu perstopio k nemu nega iogri, prossio nega inu pravio: »Pusti io od sebe, zakai ona vpye za nami.« ^[24]On pag odgovori inu pravi: »Iest nesem poslan samuč h tim zgublenim ovcom od te izraelske hiše.« ^[25]Ona pag pride inu pade doli pred nim inu pravi: »Gospud, pomagai meni.« ^[26]On pag odgovori inu pravi: »Nei spodobnu, de se tim otrokom kruh vzame inu de se tim psyčem verže.« ^[27]Ona pravi: »Ia, Gospud, oli ty šcenci vsai ieido od tih drobtin, kir padaio iz te mize tih gospudov.« ^[28]Tedai Jezus odgovori inu pravi k ni: »O, žena, velika ie tuia vera, tebi se sturi, koker hočeš.« Inu nee sči ie v tisti uri zdrava postala.

^[29]Inu Jezus gre od unot bul naprei inu pride po-

F iii leg

de nekar ta špendia, temuč ty grehi oskrune tiga človeika. Mar. 7.

C
Ozdravi ene aydene sčer za volo nee velike, terdne inu stonovite vere. Mar. 7. Math. 10.

D

Na eni galileiski
gori vse žlaht
bolnike ozdravi.
Esa. 35.

leg tiga Galileiskiga moria. Inu gre gori na eno goro inu tukai sidi. ^[30]Inu k nemu prido veliku ludi, ty sebo perpelaio hromce, slepce, mutce, krulavce inu druzih veliku inu te so metali pred Jezuseve noge. Inu on te ozdravi, ^[31]taku de so se ty ludie začudili, kadar so oni vidili te mutce govoriti, te krulove zdrave, te hrome hoditi, te slipe viditi inu so čestili tiga Izraelskiga Boga.

E
Sedmemi kruhi
inu mahinu rybi-
cami špiža styri
tavžent mož inu
nih družino.
Mar. 8.

^[32]Inur Jezus pokliče k sebi suie iogre inu pravi: »Meni se ty ludie smilio. Zakai oni uže try dni per meni prebivaio inu ne imαιο kai ieisti inu iest nih nečo prez ieidi pustiti od sebe, de kei ne obnemogo na tim potu.« ^[33]Natu nega iogri k nemu pravio: »Kei mi hočmo tukai v ti pusčavi tulikain kruha vzeti, de mi tako množico ludi nasitimo[?]« ^[34]Inu Jezus pravi k nim: »Kuliku kruhov vi imate[?]« Oni pravio: »Sedem inu enu mahinu ribic.« ^[35]Inu on zapovei tim ludem seisti na ta tla. ^[36]Inu on vzame te sedem kruhe inu te rybe, zahvali tar rezlomi inu ie da tim iogrom, ty iogri pag ie dado tim ludem. ^[37]Inu so vsi ieili tar siti bili inu so iogri vzdignili, kar ie bilu od kossov, sedem korb polnih. ^[38]Tih pag, kir so ieili, ie bilu štiri tissuč mož, prez žen inu otruk. ^[39]Inu kadar on te ludi od sebe pusti, stopi v en čoln inu pride v te magde-lavske kraie.

TA XVI. CAP.

V tim

V Tim stopio ty farizei inu saducei k nemu, ty so nega izkušali inu prossili, de bi on nim en caihen od nebes izkazal. ^[2] On nim pag odgovori inu pravi: »Kadar na večer gre, taku pravite: 'Bode iasnu, zakai tu nebu ie erdeče.' ^[3] Inu viutru vi pravite: 'Danas bode hudu vreme, zakai tu nebu ie erdeče tar žalostnu.' ^[4] Vi, hinavci, vi umeite to štaalt tiga neba obsoditi, anpag ta znamina tiga časa ne umeite[?] Ta huda inu prešustua žlahta isče znamine inu drugu znamine ni, ne bode danu, samuč tu znamine tiga Ionasa preroka.« Inu on nee zapusti inu gre proč.

^[5] Inu kadar se nega iogri čez prepelaio, so bili pozabili kruh sebo vzeti. ^[6] Jezus pag pravi k nim: »Gledaite inu se varuite pred farizeiskim inu saduceiskim qvassum.« ^[7] Oni so pag v sami v sebi mislili inu diali: »Tu bode, kir nesmo kruha sebo vzeli.« ^[8] Kadar tu Jezus zvei, pravi k nim: »Vi, maloverni, kai tu mislite vmei sebo, de kruha neiste sebo vzeli[?] ^[9] Inu vi še nekar ne zastopite[?] Inu ne spumnite na te pet kruhe vmei pet tissuč ludi inu kuliku korb ste vzdignili[?]« ^[10] Inu na te sedem kruhe vmei štiri tissuč ludi inu kuliku korb ste vzdignili[?] ^[11] Koku ie, de vi ne zastopite, de iest nesem od kruha vom govuril, kadar sem dial, varuite se pred farizeiskim in saduceiskim qvassum[?]« ^[12] Tedai so oni zastopili, de on nei govuril, de bi se varovali pred qvassum tiga kruha, temuč pred farizeiskim inu saduceiskim vukom.

F iiiii Kadar

A
Farizei, saducei
Jezusa izkušao,
pegeruio
nebeske caihne.
Mar. 8.
Ioh. 6.
Luc. 12.
Mat. 12.

B
Cristus vely pred
farizeiskom vu-
kum se varovati.
Mar. 8.
Luc. 12.

C
Cristus vpraša,
kai ludie inu ty
iogri od nega
derže. S. Peter
spozna pravo
vero. To Cristus
poterdi, de le s
to isto se pride v
nebessa.
Marci 8, 19.
Luce 9.
Ioh. 6.
Esa. 28.
Mathei 18.

D
Prerokuie od
sue martre. Ve-
ly, de ty, kir ho-
te biti per nim v
nebesih, de bo-
do pernaredni h
timu terplenu.

Mathei 10, 17.
Marci 8.
Luce 9, 14, 17.
Iohannis 12, 21.
2. Reg. 19.
Psal. 62.

^[13]Kadar Jezus pride pag v te strani tiga meista Ces-
sarea Filipa, vpraša sue iogre inu pravi: »Du, pravio
ty ludie, sem iest, Syn tiga človeika[?]« ^[14]Oni pranio:
»Eni govore, ti si Ioannes Kerstnik, eni pag, ti si Eli-
as, eni pag, ti si Ieremias oli eden iz tih prerokov.«
^[15]On pravi k nim: »Vi pag, kai pravite, du sem iest[?]«
^[16]Simon Peter odgovori inu pravi: »Ti si Cristus, ta
Syn tiga živiga Boga.« ^[17]Inu Jezus odgovori inu pravi
k nemu: »Izveličan si ti, Simon, Ioanasov syn, zakai
messu inu kry tebi tiga nei rezodelu, temuč mui
Oča, kir ie v nebessih. ^[18]Inu iest tudi tebi poveim, de
si ti Peter inu verhu le-tiga kamena iest hočo zazidati
muio gmaino. Inu vrata tiga pekla no ne bodo pre-
mogle. ^[18]Inu hočo tebi dati kluče tiga nebeskiga kra-
levstva inu vse, kar ti boš na zemli zvezal, tu bode
tudi v nebessih zvezanu, inu vse tu, kar ti boš na
zemli rezvezal, tu bode tudi v nebessih rezvezanu.«

^[20]Tedai on zapovei suim iogrom, de nikomer ne
povedo, de bi on Jezus Cristus bil. ^[21]Od tiga časa
začne Jezus suim iogrom kazati, de on mora poiti v
Jeruzalem inu veliku terpeti od tih starišev inu od tih
visših fariev inu pissariev inu de on bode ubyen inu
de na trety dan gori vstane. ^[22]Peter pag nega odpela
inu ga začne svariti inu pravi: »Gospud, šonai sam
sebe. Le-tu se tebi ne sturi.« ^[23]On se pag okuli
oberne inu pravi h Petru: »Poidi zad za meno, satan,
ti si meni k ani zmoti, zakai ti ne zastopiš tih
riči,

riči, kir so Božye, temuč te, kir so človeiske.«^[24] Tedai Jezus pravi k suim iogrom: »Aku du hoče za meno poiti, ta sam sebi odpovi inu vzami sui križ tar hodi za meno.^[25] Zakai kateri hoče suo dušo ohranit, ta no bo zgubil, spet kateri suo dušo zgubi za muio volo, ta no bo nesšel.^[26] Kai pomaga timu človeiku, aku bi on vus sveit dobil inu bi na sui duši škodo pryel[?] Oli kakovo reič bi ta človik dal, de bi on s to mogel suo dušo odrešit[?]^[27] Zakai onu se bode godilu, de ta Syn tiga človeika pride v ti časti suiga Očeta suiemi angeli. Inu tedai on bode povernil vsakimu po nega delih.^[28] Za risnico vom poveim, de eni tukui stoie, kir te smerti ne bodo pokussili, dotle oni Synu tiga človeika ne vidio prideioč v nega kralevstvi.«

TA XVII. CAP.

INu potle čez šest dni poime Jezus sebo Petra inu Iacoba inu Ioannesa, nega brata, inu te odpela suseb na eno vissoko goro.^[2] Inu se premini pred nimi. Inu nega obličie ie sveitilu koker sonce inu nega gvant ie bil beil koker ena luč.^[3] Inu pole, tukai se nim prikažeio Moizes inu Elias, ty so ž nim govurili.^[4] Peter pag odgovori inu pravi k Jezusu: »Gospud, dobru ie nom tukai biti. Aku hočeš, taku hočmo tukai sturiti try šotore: tebi eniga, Moizesu eniga inu Eliasu eniga.«^[5] Kadar

A
Cristus se premini v nebesko čast inu glorio. Perpoveda z nebesko družino. Bug vely Jezusa samiga slušati. Kerstnik ie ta Elias bil, kir ie imel priti pred sodnim dnem. Marci 9. Luce 9.

G še

še on taku govori, pole, en svital oblak nee obsenči. Inu pole, ena štima iz oblaka pravi: »Le-ta ie mui lubleni Syn, na katerim imam iest dobru dopadene, tiga vi poslušajte.«^[6] Kadar tu ty iogri zaslišio, pado doli na nih obličie inu se sylnu prestrašio.^[7] Inu Jezus stopi k nim, se nih dotakne tar pravi: »Vstanite inu ne buite se.«^[8] Kadar pag nih oči gori vzdigno, nikogar ne vidio, temuč Jezusa samiga.^[9] Inu kadar oni doli gredo iz gore, zapovei nim Jezus inu pravi: »Le-tu videne nikomer ne poveite, dotle ta Syn tiga človeika ne vstane od smerti.«^[10] Inu nega iogri so ga vprašali, rekoč: »Zakai tedai ty pissary pravio, de ta Elias more poprei priti[?]^[11] Jezus odgovori inu k nim pravi: »Elias ima, ia, priti poprei inu vse na pravu oberniti.^[12] Ampag iest vom poveim, de ie Elias uže prišal inu ga neso spoznali, temuč so na nim sturili, kar so hoteli. Taku bode moral tudi ta Syn tiga človeika terpeti od nih.«^[13] Tedai so ty iogri zastopili, de ie on od Ioannesa Kerstnika k nim govuril.

B
Ozdravi eniga
obsedeniga inu
togotliviga
hlapčiča. Ptavi
tim iogrom, ka-
kova sylna,
močna reč ie ta
vera.
Mar. 9.
Luc. 9, 17.

^[14] Inu kadar oni pridlo h tim ludem, stopi k nemu en človik inu se pred nim pokloni inu pravi: ^[15] »Gospud, smili sse čez muiga synu, zakai on ie mesičin inu veliku terpi. On čestu v ogen pade inu čestu v to vodo. ^[16] Inu iest sem nega h tuim iogrom pernesel inu neso mogli nega ozdraviti.«^[17] Jezus pag odgovori inu pravi: »O, ti, ti neverna inu izkrivena žlahta, koku dolgo tedai per vas bom[?] Koku

ku dolgu iest vas bom terpel[?] Perpelaite ga semkai.«^[18] Inu Jezus ga posvari inu ta zludi gre vun od nega inu ta hlapčič zdrav rata v ti isti uri.^[19] Tedai stopio k nemu nega iogri suseb inu pravio: »Zakai ga mi nesmo mogli izzegnati[?]«^[20] Jezus pravi k nim: »Za vaše nevere volo, zakai risnično iest vom poveim, aku vi vero imate koker enu zhenfovu zernu, taku vi morete reči k le-ti gori: 'Presseli sse od sod tiakai,' taku se bode presselila. Inu vom ništer ne bo nemogoče.^[21] Ampag le-ta žlahta vun ne gre, samuč skuzi molitou inu post.«

^[22] Kadar so pag oni nih stan v ti Galilei imeli, pravi Jezus k nim: »Onu pride, de ta Syn tiga človeika bode izdan v te človeiske roke^[23] inu oni ga ubyo inu na trety dan bode on gori vstal.« Od tiga oni sylnu žalostni postano.^[24] Kadar pag oni prido v ta Kaper-naum, prido h Petru ty, kir životno štivro noter iemlo, inu pravio: »Aku vaš moister plačuie životno štivro[?]«^[25] On pravi: »Ia.« Inu kadar on domov pride, pride nemu Jezus naprei inu pravi: »Simon, kai se tebi zdy[?] Od koga iemlo ty krali na zemli ta col oli ta činž[?] Od suih otruok oli od ptuih[?]« Peter pravi k nemu:^[26] »Od ptuih.« Jezus pag pravi k nemu: »Obtu ty otroci so fray.^[27] De mi pag nee ne zmotimo, poidi k moriu, verzi vodico inu tu pervo ribo, kir gori pride, vzami inu kadar ti nee vusta odpreš, naideš en stater, ta isti vzami tar dai za me inu za se.

C
Prerokuio suio
martro. Plača
štivro za se inu
za Petra.
Mar. 8, 9.
Luc. 9.
Math. 16, 20.

Stater ie en de-
nar; vela pul
zlatiga.

G ii Ta

TA XVIII. CAP.

A
 Cristus vuči to
 pohlevščino.
 Pryti grozzovitu
 tym, kir te pre-
 proste inu mlade
 v ti veri spačio.
 Ty angeli varuio
 otruk. Cristus
 hoče te zgu-
 blene ohraniti.
 Mar. 9.
 Luc. 9, 17, 19.
 Math. 19, 5.
 1. Cor. 14.
 Heb. 1.
 1. Pet. 2.
 Psal. 34.
 4. Reg. 6.
 1. Cor. 11.

V Ti isti vuri stopio ty iogri k Jezusu inu pravio:
 »Du ie nertavegši v nebeskim kralvstvu[?]«^[2] Inu
 Jezus pokliče k sebi enu deite inu ie postavi v sredo
 vmei nee^[3] inu pravi: »Risničnu iest vom poveim,
 samuč vi se preobernetete inu bodete koker ty otroci,
 sice vi ne pridete v tu nebesku kralvstvu.^[4] Obtū, kat-
 eri sam sebe poniža koker le-tu deite, ta isti ie
 nertavegši v tim nebeskim kralvstvu.^[5] Inu kateri enu
 taku deite gori vzame v muim imeni, ta mene gori
 vzame.^[6] Kateri pag zmoti eniga iz le-teih maicinih, kir
 v me veruio, timu bi bule bilu, de bi se nemu en malin-
 ski kamen obsessil na nega gerlu inu bi utopljen bil v
 tim globokim moriei.^[7] Ve timu svitu za volo zmote. Te
 zmote morαιο, ia, priti, oli vsai ve timu človeiku, skuzi
 kateriga ta zmota pride.^[8] Aku tebe tuia roka oli tuia
 noga zmotuie, taku io odsekai inu verz yo od sebe.
 Bule ie tebi, de ti hrom oli krulev greš v ta leben, kok-
 er de bi dvei rokei oli dvei nogei imel inu bi veržen bil
 v ta večni ogen.^[9] Inu aku tebi tuie oku zmoto dela, iz-
 deri ie vun inu verz ye od sebe. Bule ie tebi, de z anem
 okum greš v ta leben, koker de bi dvei okei imel inu bi
 veržen bil v ta peklenski ogen.^[10] Gledaite, de vi kei
 eniga iz le-tih maicinih ne veržmagate, zakai iest vom
 poveim, de nih angeli v nebessih veden vidio
 tu

tu obličie muiga Očeta, kir ie v nebessih. ^[11]Zakai ta Syn tiga človeika ie prišal ohraniti, kar ie zgublenu bilu.

^[12]Kai se vom zdi[?] Kadar kei en človik ima stu ovac inu ena iz tih zaide[?] Ne zapusti li on tih devet inu devetdeset na tih hribih, gre kiakai tar isče to, kir ie zešla? ^[13]Inu aku se pergodi, de no naide, risničnu vom poveim, on se čez no obsesseli več, koker čez te devet inu devetdeset, katere neso bile zašle. ^[14]Glih taku poleg muiga Očeta, kir ie v nebessih, nei vola, de bi eden iz le-tih maicinih izgublen bil.

^[15]Aku pag tui brat se pregriši na tebi, taku puidi kiakai inu ga posvari vmei tebo inu nim samim. Aku te on sliši, taku si dobil suiga brata. ^[16]Aku tebe pag ne sliši, taku vzami še k sebi eniga oli dva, de na vustih dveiu oli tryeh prič vsaka reič obstoy. ^[17]Aku on nee ne sliši, taku povei tei Cerkvi; aku on te Cerkve ne sliši, taku ti nega derži koker eniga ayda oli colnaria. ^[18]Risničnu iest vom poveim, de, kar bote vi zvezali na zemli, tu bode tudi v nebessih zvezanu. Inu kar vi rezvežete na zemli, tu bode tudi v nebessih rezvezanu. ^[19]Spet vom poveim, aku dva iz vmei vas bota ene misli na zemli, za kakeršno reič bota prossila, bode nima dana od muiga Očeta, kir ie v nebessih. ^[20]Zakai kirkuli dva oli try se snideio v muim imeni, tukai sem iest v sredi vmei nimi.«

^[21]Natu perstopi Peter k nemu inu pravi: »Gospud, kulikokrat iest moram muimu bratu, kir se na me-

B
Bug Oča neče,
de bi du hudiga
konca vzal.
Luc. 15.

C
Koku se ty
kerčeniki imaio
vmei sebo svari-
ti, vučiti inu
panati.
Luc. 17.
Levith. 19.
Eccle. 19.
Deut. 17.
Iac. 5.
Ioh. 8, 20.
1. Cor. 5.
2. Thes. 3.

D
Cristus vely

G iii ni

vsem vernim inu
vuči z ano zasto-
pno pergliho, de
imaio vsem tym,
kyr nym krivu
deio, iz serca
odpustiti. Pote-
hmal Bug nim
veliku več od-
pusti.
Math. 6.
Mar. 11.

ni pregriši, odpustiti[?] Ie li dosti sedem krat[?]« ^[22]Je-
zus reče k nemu: »Iest ne pravim sedemkrat, temuč
sedemdesetkrat sedemkrat. ^[23]Obtu ie tu nebesku kra-
levstvu perglihanu enimu kralu, kir ie hotel raitingo
delati suiemi hlapci. ^[24]Inu kadar on začne raitati, pride
nemu eden naprei, ta ie bil nemu dolžan deset tisuč
funtov. ^[25]Kadar on pag nei premogel s čim plačati,
zapovei ta gospud prodati nega inu nega ženo inu
otroke inu vse, kar ie imel, inu plačati. ^[26]Ta hlapec pag
pade doli, nega moli tar pravi: 'Gospud, imei poter-
plene z meno, iest hočo tebi vse plačati.' ^[27]Inu ta gos-
pud se usmili čez tiga hlapca inu ga pusti prostiga inu
nemu ta dolg tudi odpusti. ^[28]Potim gre vunkai ta hla-
pec inu naide eniga suiga ravenhlapca, ta ie bil nemu
dolžan stu denariev. Tiga on popade, ciaz tar davi inu
pravi: 'Plačai, kar si meni dolžan.' ^[29]Inu ta ravenhlapec
pade doli, nega prossi inu pravi: 'Imei z meno poter-
plene, iest hočo tebi vse plačati.' ^[30]On pag nei hotel,
temuč gre inu nega v iečo verže, dotle on ta dolg ne
plati. ^[31]Kadar tu, kar se ie zgudilu, nega ravenhlapci
zagledaio, so za zlu imeili inu gredo inu pernesso nap-
rei timu gospudi vse, kar se ie zgudilu. ^[32]Natu ta gos-
pud nega pokliče inu pravi k nemu: 'Ti hudobni hla-
pec, vus le-ta dolg seim iest tebi odpustil, kadar si ti
mene prossil. ^[33]Ne bil bi ti tudi imel se usmiliti čez tui-
ga tovariša, koker sem se iest čez te smilil[?]' ^[34]Inu ne-
ga gospud se reserdi inu ga izda tim biryčom
taku

taku dolgu, de on plača, kar ie dolžan bil. ^[35]Taku bode vom mui Oča nebeski tudi sturil, aku vi nekar iz vašiga serca ne odpustite vsakateri suimu bratu nega krivu diane.«

TA XIX. CAP.

INu pergudilu se ie, kadar ie Jezus lete bessede bi dokonal, se on vzdigne iz te Galileie inu pride na te kraie te Iudovske dežele na uno stran Iordana. ^[2]Inu za nim gre množica ludi inu on nee undu ozdravi. ^[3]Inu ty farizei stopio k nemu, nega izkušuo inu pravio k nemu: »Ie li prov, de se en človik loči od suie žene za vsakiga uržaha volo[?]« ^[4]On odgavori inu reče k nim: »Neiste li vi brali, de ta, kir ie v tim začetki sturil tiga človeika, ta ie sturil, de en mož inu ena žena ima biti[?]« ^[5]Inu ie dial: 'Zatu bode en človik očo inu mater zapustil inu se bode k sui ženi perdružil inu bota ta dva enu messu. ^[6]Inu taku uže nesta dva, temuč enu messu.' Kar ie tedai Bug vkupe združil, tiga človik ne ima rezločiti.« ^[7]Natu oni reku: »Zakai ie tedai Mozes zapovedal dati en ločitui list inu od nee se ločiti?« ^[8]On k nim pravi: »Moizes ie dopustil vom se ločiti zavolo terdusti vašiga serca, sice od začetka nei bilu taku. ^[9]Iest vom pag poveim, de kateri se loči od suie žene samuč zavolo kurbarje inu enu drugo poroči, taisti ta zakon prelomi. Inu ta, kir to odločeno poroči,

A
Zakon ie ena
terdna zaveza od
Bug, samuč za
prešustva volo se
loči. Prez žene
biti nei vsakimu
danu.
Mar. 10.
Luc. 16.
Gen. 1, 2.
1. Cor. 6, 7.
Efe. 5.
Math. 5.
Deut. 24.

G iiiiii ta

ta tudi prelomi ta zakon.« ^[10]Natu reko nega iogri k nemu: »Aku le-ta reič eniga moža s to ženo taku stoy, taku nei dobru v ta zakon stopiti.« ^[11]On pag k nim reče: »Le-to bessedo vsi ne primo, temuč ty, katerim ie danu. ^[12]Zakai so eni rezani, kir so iz materiniga tel-essa taku royeni. Inu so eni rezani, kir so od ludi rezani, inu so eni rezani, kiri so sami sebe rezali zavolo kraljevstva nebeskiga. Kateri ye more prieti, ta ie primi.«

B
Jezus za otročiče
moli inu ie
žegna.
Marci 10.
Luce. 18.

^[13]Tedai so bili k nemu pernesseni otročiči, de bi on na nee te roke polužil inu molil, ty iogri pag so nee svarili. ^[14]Anpag Jezus pravi: »Pustite te otročiče inu ne branite nim k meni priti, zakai tacih ie tu nebesku kraljevstvu.« ^[15]Inu kadar on položi te roke na nee, gre proč od unod.

C
Vuči vse, suseb
te bogate, koku
imaio dobiti ta
večni leben.
Ferdamna tu ze-
vupane na blagu.
Exod. 20.
Deut. 5.
Luce 1.

^[16]Inu pole, eden stopi k nemu inu pravi: »Dober moister, kai imam dobriga diati, de iest morem imeit ta večni leben[?]« ^[17]On pravi k nemu: »Zakai ti mene imenuieš dober[?] Nisče nei dober, samuč ta dini Bug. Hočeš pag ti v ta večni leben priti, taku derhi te zapuvidi.« On pravi k nemu: ^[18]»Katere[?]« Jezus pag pravi: »Ti ne imaš ubyati, ti ne imaš krasti, ti ne imaš krivu pričovati. ^[19]Poštui očeta inu mater inu ti imaš lubiti tuiga bližniga koker sam sebe.« ^[20]Natu pravi ta mladi k nemu: »Le-tu vse sem iest deržal od muie mladusti, kai meni še manka?« ^[21]Jezus pravi k nemu: »Hočeš li popolnoma biti? Taku poidi tiakai, prodai vse,

vse, kar imaš, inu dai tim bozim, inu bodeš imel en šac v nebyssih. Pole pridi tar hodi za meno.« ^[22]Kadar ta mladi to bessedo zasliši, gre proč žalosten od nega, zakai on ie imel dosti blaga. ^[23]Natu Jezus pravi k suim iogrom: »Risničnu vom poveim, de en bogat težku pride v tu nebešku kralevstvu. ^[24]Inu spet vom poveim, de ena kamela lažei gre skuzi vušessa ene iegle, koker de en bogat pride v tu nebesku kralevstvu.« ^[25]Kadar tu nega iogri zaslišio, se sylnu prestrašio inu pravio: »Du more tedai ohranen biti[?]« ^[26]Jezus pag na nee pogleda inu pravi k nim: »Per ludeh ie le-tu nemogoče, ampag per Bugi so vse riči mogoče.«

^[27]Peter tedai odgovori inu pravi k nemu: »Pole, mi smo vse zapustili inu smo hodili za tebo, kai nom tedai zatu bode?« ^[28]Jezus pag pravi k nim: »Risničnu vom poveim, de vi, kir ste za meno hodili, v le-tim drugim roistvu, kadar ta Syn tiga človeika bode sidel v tim stoli nega gospostva, bote vi tudi sideli na tih dvanaist stoleih inu bote sodili te dvanaist žlahte izraelske. ^[29]Inu en vsaki, kir zapusti hiše oli brate oli sestre oli očeta oli mater oli ženo oli otroke oli nyne zavolo muiga imena, ta isti bo za vsaku stu pryel inu erbal ta večni leban. ^[30]Ampak nih dosti, kir so ty pervi, bodo ty pusledni, inu ty pusledni bodo ty pervi.«

Kamela se more tudi zastopiti ena debela veruv oli en štrik.

D
Ty, kir za Jezusevo volo kai zapuste, bodo zatu velik lo v nebesih pryeli.
Mar. 10.
Luc. 18, 22, 13.
Math. 20.

TA XX. CAP.

H Zakai

A
 Jezus z le-to
 pergliho od tih
 delovcev v tim
 vinogradu vuči,
 de nekar za volo
 naših dobrih dell
 nom bode dan ta
 večni leben,
 temuč no[m]
 dude iz cele
 same dobrute
 inu milosti
 Božye, prez vsi-
 ga našiga
 zaslužena.
 Math. 19.
 Math. 19.
 Mar. 10.
 Luc. 13.

Z Akai tu nebesku kraljevstvu ie glih ennimu hišnimu gospodariu, kir gre viutro ranu dolovce naiemati v sui vinograd. ^[2]Inu kadar on s tremi delevci ta vdin sturi, na vsag dan za eden desetag, te on pošle v sui vinograd. ^[3]Inu on gre vun ob tei trety vuri, zagleda druge, stoyeč na tim tergu prez della, ^[4]inu on h tim tudi pravi: »Puidite vi tudi v mui vinograd inu kar bode prov, tu hočo vom dati.« ^[5]Inu oni gredo kiakai. Spet on vun gre ob tei šesti inu deveti vuri inu on sturi glih taku. ^[6]Ob tei enaisti uri pag gre vun inu naide druge, stoye praznuioč, inu reče k nim: »Zakai vi tukai ta vus dan stoyte prez della[?]« ^[7]Oni pravio k nemu: »Zatu, ker nas nisče nei udynal.« On pravi k nim: »Puidite vi tudi tiakai v ta vinograd inu kar bode prov, tu bote pryeli.« ^[8]Kadar ie pag večer bilu, pravi ta gospud tiga vinograda k suimu valputu: »Kliči te delovce inu dai nim ta lon. Zečni od puslednih do tih pervih.« ^[9]Inu kadar prido ty, kir so ob enaisti uri udineni bili, preimo vsag sui desetag. ^[10]Kadar pag ty prvi prido, so menili, oni bodo več pryeli, inu oni tudi primo vsag sui desetag. ^[11]Inu kadar ta preimo, merraio zuper tiga hišniga gospodarie inu pravio: ^[12]»Le-ty pusledni so le eno uro delali inu ti si nee no[m] glih sturil, kir smo nessli to težkust tiga dne inu to vročust.« ^[13]On pag odgovori enimu iž nih inu pravi: »Periatel, iest tebi krivu ne deim. Neisi li z meno naredil za en desetag[?]« ^[14]Vzami tu, kar ie tuie, inu puidi tiakai. Iest

hočo

hočo pag le-timu puslednimu dati glih koker tebi. ^[15]
 Ne spodobi se meni diati s teim muiem, kar iest
 hočo[?] Ie li tuie oku zatu hudobnu, ker sem iest do-
 ber[?]« ^[16]Taku ty pusledni bodo ty pervi inu ty pervi
 ty pusledni. Zakai veliku ie poklicanih, ampag malu
 ie izvolenih.

^[17]Inu Jezus vleče gori v Jeruzalem inu vzame k sebi
 suie dvanaist iogre same na ta pot inu pravi k nim:
^[18]»Pole, mi vličemo gori v Ieruzalem inu ta Syn tiga
 človeika bode izdan tim višim fariem inu pissariem inu
 nega bodo ferdamnali h ti smerti ^[19]inu ga bodo izdali
 tim aydom, de ti isti bodo nega zašpotovali inu gaižlali
 inu križali inu na trety dan on spet goro vstane.«

^[20]Tedai stopi k nemu ta mati tih Zebedeiovih
 otruk ž ne synmi, pred nim doli pade inu prossi
 nekai od nega ^[21]inu on pravi k ni: »Kai hočeš ti[?]«
 Ona pravi k nemu: »Reci, de le-ta dva muia synuva
 sydita v tyim kralevstvi eden na tui destnici inu ta
 drugi na tui livici.« ^[22]Jezus pag odgovori inu pravi:
 »Vi ne veiste, kai vi prossite. Morete li vi tu pytie
 pyti, katero iest bom pyl[?] Inu s teim kerstom se
 kerstiti, s katerim iest bom kersčen?« Oni pavio:
 »Ia, mi moremo.« ^[23]On pravi k nim: »Muiie pitye
 bote vi ia pyli inu s teim kerstom, s katerim sem iest
 kersčen, bote vi kersčeni. Ampag tu sidene na mui
 destnici inu na livici dati meni ne pristoi, temuč,
 katerim ie pripravlenu od muiga Očeta.« ^[24]Ka-

H ii dar

B
 Prerokuie io-
 grom od suie
 martre.
 Mar. 10.
 Luc. 18.

C
 Dva iogra pros-
 sita Cristusa
 skuzi nyu mater
 za veliko čast inu
 oblast tiga svita.
 Na tu on vely
 eden drugimo v
 pohlevsku
 služiti.
 Mar. 10.
 Luc. 22.

dar tu ty deset zaslišio, so bili nevnalni čez ta dva brata. ^[25]Jezus pag nee k sebi pokliče inu pravi: »Vi veiste, de ty deželski vyudi gospoduio čez te ludi inu ty velaki nih oblast čez nee izkazuio. ^[26]Vmei vami ne bode taku, temuč kateri vmei vami hoče velik biti, ta bodi vaš služabnik, ^[27]inu kateri hoče vmei vami ner več velati, ta bodi vaš hlapec. ^[28]Glih koker ta Syn tiga človeika nei prišal, de bi se nemu služilu, temuč de on služi inu de da sui život k animu odrešenu za mnoziga.

D
Dveima vernima
slepčama ta po-
gled verne.
Mar. 10.
Luc. 18.

^[29]Inu kadar oni iz tiga Ieriha vun vleko, za nim gre velika množica tih ludi. ^[30]Inu pole, dva slepca sidita poleg potu inu kadar zaslišita, de Jezus mumu gre, vpyeta inu pravita: »O, Gospud, ty Davidov syn, smili sse čez niau!« ^[31]Ty ludie pag so nyu svarili, de bi imeila molčati. Ampag ona sta le več vpila inu diala: »O, Gospud, ti Davidov syn, usmili sse čez niau!« ^[32]Inu Jezus obstoy inu nyu pokliče inu pravi: »Kai hočta, de bi vama sturil[?]« ^[33]Ona pravita k nemu: »Gospud, de se nayu oči odpro.« ^[34]Inu Jezus se usmili čez nyu, so dotagne nyu očes inu zdaici nyu oči so spet vidile inu ona gresta za nim.

TA XXI. CAP.

A
Jezus po tim

INu kadar se k Ieruzalemu perbližao ino prido v Betfage h ti Oliski gorri, tedai Jezus pošle dva
sua

suia iogra ^[2]inu pravi k nima: »Poidita v to vaas, katera pruti vama leži, inu zdaici bota nešla eno oslico pervezano inu enu žerbe per ni. Te odvežita inu perpelaite k meni. ^[3]Inu aku du vama kai poreče, taku recita: 'Ta Gospud nih potrubeie,' inu on bode nyu zdaici pustil. ^[4]Le-tu ie pag vse sturienu, de se dopolni, kar ie govorienu skuzi tiga preroka, kir pravi: 'Povete tei syonski sčeri, ^[5]pole, tui kral pride h tebi krotag inu ieizdi na eni oslici inu na enim žerbetu te podiarmove oslice.'« ^[6]Ta iogra gresta tiakai inu sturita, koker ie nim Jezus zapovedal, ^[7]inu perpelata to oslico inu tu žerbe inu polože na nyu nih gvant inu nega gori posade. ^[8]Ampag veliku ludi so rezgrinali nih gvant na ta pot. Eni pag so sekali tu veye iz drives inu so restresovali po tim potu. ^[9]Ty ludie pag, kir so naprei šli inu zad hodili, so vpili tar diali: »Osiana timu Davidovimu synu, žegnan bodi ta, kir pride v tim imeni tiga Gospudi! Osiana v tim nervissokišim.«

^[10]Inu kadar ie on noter v tu v Ieruzalem vlekal, ie vse meistu gori vstalu inu dialu: »Du ie le-ta[?]"« ^[11]Ty ludie pag so diali: »Le-tu ie ta Jezus, ta prerok iz Nazareta od Galilee.« ^[12]Inu Jezus gre v ta tempel Božy inu izžene vse te, kir so prodaiali inu kupovali v tim templi, inu preoberne tih menavcev myze inu verže okuli te stole tih golobskih kramariev ^[13]inu pravi k nim: »Onu ie pissanu, muia hisša ima biti imenovana ena hiša te molitve, vi ste pag iz zne
H iii sturili

prerokonanu cilu pohlevnu na enim oslu ieizdi v Ieruzalem.

Mar. 11.

Luc. 19.

Ioh. 12.

Zah. 9.

Esa. 62.

Psal. 118.

B
Cristus izpodi te kupce, menavce inu kramarie iz cerqve. Tim otrokom se pusti hvaliti.

Mar. 11.

Luc. 19.

Ioh. 2.

3. Reg. 8.

Esa. 56.

Iere. 7.
Psal. 8.

sturili eno rozbonikovo iamo.« ^[14]Inu v tim templi k nemu gredo ty slepci inu hromci inu on nee ozdravi. ^[15]Kadar pag ty višši fary inu pissary vidio ta čudessa, katera ie on delal, inu te otroke v tim templi, vpyoč inu praveioč: »Osianna timu Davidovimu synu,« ^[16]so bili hude vole inu pravio k nemu: »Slisiš ti, kai le-ti pravio[?]« Jezus pag pravi k nym: »Ia, neiste vi nigdar brali: 'Iz vust tih otruk, kir ne umeio govoriti inu kir sessaio, si ti hvalo naredil?'« ^[17]Inu on nee tukai pusti inu gre vunkai iz meista v to Betanio inu undu ostane.

C
Ie prekhel to
nerodovito fygo.
Vuči od moči te
molytve.
Mar. 11.

^[18]Viutro pag, kadar se on v tu meisto poverne, ie bil lačen. ^[19]Inu kadar on ugleda enu figovu drivu na tim potu, gre k nemu inu na nim ništer ne naide, temuč samu listie. Inu pavi k nemu: »Odsehmal na tebi ne rasti nigdar več en sad!« Inu ta figa zdaici usahne. ^[20]Inu kadar tu ty iogri vidio, se začudio inu pravio: »Koku ie ta fyga taku hitru usehnila[?]« ^[21]Jezus pag odgovori inu pravi k nim: »Risničnu vom poveim, aku vi bote vero imeili inu ne cbivlali, taku vi nekar le-tiga samiga s to figo ne bote sturili, temuč, aku vi le-timu hribu porečete: 'Vzdigni sse gori inu verzi sse v tu morie,' ^[22]taku bode se sturilu inu vse, kar vi prossite v ti molitvi, aku vi veruiete, taku bote pryeli.«

D
Jezus suio oblast
inu sui vuk

^[23]Inu kadar on pride v ta tempel, stopio k nemu, kadar on vuči, ty višši fary inu ty stariši vmei ludmi inu pravio: »Iz kakove oblasti ti le-tu delaš[?]«
Inu

Inu du ie tebi oblast dal[?]« ^[24]Jezus pag odgovori inu pravi k nim: »Iest hočo vas tudi vprašati eno besedo. Aku vi meni to poveite, iest hočo tudi vom povedati, iz kakove oblasti iest le-tu deim. ^[25]Tiga Ioannesa kerst od kot ie bil[?] Iz nebes oli od ludi[?]« Natu so oni per sami sebi zmišlovali inu diali: »Aku mi porečemo: 'Iz nebes,' taku on k nom poreče: 'Zakai tedai neste nemu verovali[?]' ^[26]Ako mi pag porečemo, on ie bil od ludi, taku se mi boymo tih ludi.« Zakai vsi so deržali Ioannesa za eniga preroka. ^[27]Inu oni odgovore Jezusu inu pravio: »Mi ne veimo.« Natu on pravi k nim: »Taku iest tudi vom ne poveim, iz kakove oblasti iest le-tu deilam.«

^[28]Kai se pag vom zdi[?] En mož ie imel dva syna inu on gre h timu pervimu inu pravi: »Mui syn, poidi inu delai danes v muim vinogradu.« ^[29]On pag odgovori inu pravi: »Iest nečo.« Potle ga ie zgrevalu inu gre tiakai. ^[30]Inu on gre h timu drugimu inu pravi glih taku. On pag odgovori inu pravi: »Gospud, ia,« inu nei šal. ^[31]Kateri iz tih dveiu ie to volo tiga očeta sturil[?] Oni pravio k nemu: »Ta prvi.« Jezus pravi k nim: »Risničnu iest vom poveim, de ty colnari inu kurbe gredo pred vami v tu kralestvuBožye. ^[32]Zakai Ioannes ie k vom prišal inu ie vas ta pravi pot vučil inu vi neste nemu verovali. Ampag ty colnary inu kurbe so nemu verieli. Inu naisi ste vi vidili, vini neste diali te pokure, de bi vi nemu potle tudi bili verovali.

H iiiii Poslu-

pred fary inu
oblastniki brani
inu poterdi.
Mar. 11, 6.
Luc. 20.
Math. 14.

E
S to pergliho od
dveiu synu vuči,
de veliki
grešniki, aku
pokuro deio,
prido pred hi-
navci v nebessa.

F
 S to pergliho od
 vinogradiskih
 delovcev daie
 Jezus na znane
 tih Iudov hudo
 missal inu sylo,
 kir so na nim, na
 tih prerokih inu
 na nega iogrih
 izkazali. Prer-
 okuie, de zatu
 bodo od Buga
 zaverženi, ty
 aydie bodo gori
 vzeti.
 Mar. 12.
 Luce. 20.
 Esa. 5.
 Psal. 118.
 Act. 4.
 Ro. 9.
 1. Pet. 2.

[33] Poslušajte eno drugo pergliho! Ie bil en hišni oča, ta ie zasadil en vinograd inu tiga ie s plutom ogradil. Inu izkopa v nem eno prešo inu sezida en turan inu ga da tim kopačem delati za oblon inu vleče čez deželo.

[34] Inu kadar semkai pride ta čas tiga sadu, pošle on suie hlapce h tim kopačem, de bi nega sad pryeli. [35] Ty kopači pag polove nega hlapce tar eniga byo, družiga umore, tiga tretyga s kamenem possuio. [36] Spet pošle on druge hlapce, več, koker ie tih pervih bilu. Inu oni nim glih taku sture. [37] Potle on k nim pošle suiga synu inu pravi: 'Oni se bodo pred muiem synom bali.' [38] Ty kopači pag, kadar zagledaio tiga synu, reko vmei sebo: 'Le-tu ie ta erbič! Puite semkaie, de ga ubyemo inu nega erbsčino na nas perpravimo.' [39] Inu oni nega vzamo tar ga pahno iz vinograda inu ga ubyo. [40] Kadar pag ta gospud tiga vinograda pryde, kai on bode tym kopačem sturil[?]'« [41] Oni pravio k nemu: »Kadar so hudi, hudu ie bode končal. Inu on bode sui vinograd drugim kopačem pustil za lon delati, kateri bodo nemu dali ta sad per pravim redu.« [42] Jezus pravi k nim: »Neiste li vi nigdar brali v tim pismu: 'Ta kamen, kateriga so ty zidary zavergli, ta isti ie sturie[n] k animu vogelskimu kaminu. Od Gospudi ie tu sturienu inu ie čudnu pre dnašimi očima.' [43] Zatu iest vom poveim, tu kralevstvu Božye bode vzetu od vas inu danu bode tym aydom, kir sui sad pernesso. [44] Inu kateri na le-ta kamen pade, ta se rezbye.

Na

Na kateriga pag on pade, tiga reztare.«^[45] Inu kadar ty visši fary inu farizei zaslišio nega perglihe, zastopio oni, de ie on od nih govuril.^[46] Inu so iskali, koku bi nega uyeli. Oli oni so se bali pred ludmi, zakai oni so ga za eniga preroka deržali.

TA XXII. CAP.

INu Jezus odgovori inu spet pravi k nim skuzi perglihe inu reče: ^[2]»Tu nebesku kralevstvu ie glih enimu kralu, kir ie suimu synuvi ohcait delal ^[3]inu ie poslal vunkai suie hlapce, de te povablene pokličo na to ohcait. Inu oni neso hoteli priti. ^[4]Spet ie on poslal vunkai druge hlapce inu ie rekal: ‘Poveite tim povablenim: Pole, iest sem muie kossilu perpravil. Inu muy voli inu muia pitana živina ie zaklana inu ie vse perpravlenu. Pridite na to ohcait.’ ^[5]Oli oni za to neso rodili inu gredo tiakai, eden na suo nivo, ta drugi k suy kupčii. ^[6]Eni pag so te nega hlapce popali inu so iz žnih špot delali inu so ie ubyli. ^[7]Ta kral pag, kadar ie on tu zaslišal, se ie rezserdil inu ie poslal vunkai suo voisko inu ie te razbonike končal inu sežgal nih meistu. ^[8]Potle ie on dial k suim hlapcem: ‘Ta ohcait ie perpravlena, ampag ty, kir so bili povableni, neso bili vredni. ^[9]Obtu poidite tiakai na te ceste inu kuliku tih naidete, te vi povabite na to ohcait.’ ^[10]Inu ty hlapci gredo vun na te ceste inu vkupe spravio vse te, katere

I naideio,

A
S to pergliho od
ohcati prity tim,
kir za ta evangeli
ne rodio. Inu kir
nih vere inu leb-
na po nim ne
derže.
Luc. 14.
Apoc. 19.
Math. 13, 25.

nadeio, hude tar dobre. Inu ta ohcait ie bila napolne-
na s temi gostmi. ^[11]Potle, kadar ie ta kral noter šal
gledati te gosti, ie zagledal on tukai eniga človeika.
Ta nei imel na sebi ohcaitniga gvanta. ^[12]Natu ie on k
nemu rekal: 'Periatel, koku si ti semkai noter prišal,
kir ne imaš ohcaitniga gvanta?' ^[13]On ie pag omelčal.
Natu ie ta kral tim služabnikom rekal: 'Zvežite nemu
te roke inu noge inu ga verzite v to vunano temmo.'
Tukai bode yok inu škripane tih zob. ^[14]Zakai dosti ie
poklicanih, ampak malu ie izvolenih.«

B
Cristus timu
kuštnimu
vprašanu od
štivre modru inu
prov odgovori.
Mar. 12.
Luc. 20.
Math. 17.
Rom. 13.

^[15]Tedai gredo ty farizeji kiakai inu se svetuio,
koku bi nega uieli na bessedi. ^[16]Inu pošleio k nemu
nih mlaiše sred Erodežovimi hlapci inu pravio:
»Moister, mi veimo, de si ti risničin inu ta pot Božy
po tei risnici vučiš inu za nikogar ne rodiš, zakai ti
ne gledaš na tu velane tih ludi. ^[17]Povei nom tedai,
kai se tebi zdi[?] Ie li prov, de se timu cessariu ta
činž daie oli nekar[?]« ^[18]Kadar Jezus pag spozna nih
hudubo, pravi: »Vi, hinavci, zakai vi mene
izkušujete[?] ^[19]Pokažite meni ta činžni denar.« Inu
oni nemu podade en denar. ^[20]Inu on pravi k nim:
»Čiga ie le-ta podoba inu tu pissmu ozgorai[?]«
^[21]Oni pravio k nemu: »Tiga cessarie.« Natu on pra-
vi: »Daite tedai cessariu, kar ie cessarievu, inu
Bogu, kar ie Božye.« ^[22]Inu kadar oni tu zaslišio, se
začudio inu nega puste tar gredo proč.

C
Vuči te ne-

^[23]Na ta isti dan stopio k nemu ty saduceji, kate-
ri

ri pravio, de ty mertvi gori ne vstano, inu ga vprašao, rekoč: ^[24]»Moister, Moizes ie rekal: 'Aku du umerie prez otruk, taku ima nega brat nega ženo vzeti inu obuditi nega bratu tu seime.' ^[25]Nu, per nas so bili sedem bratov inu ta prvi ie vzal eno ženo inu ie umerl inu kadar on nei semena imel, ie pustil suo ženo nega bratu. ^[26]Glih taku ta drugi, ta trety, do tiga sedmiga. ^[27]H puslednimu po vsemi ie umerla tudi ta žena. ^[28]Kadar tedai ty mertvi gori vstano, kateriga boda ona ta žena vmei teimi sedmi-
mi[,] zakai oni so to vsi imeli?« ^[29]Jezus pag odgovori inu pravi k nim: »Vi zahaiate inu ne zastopite tiga pisma inu te Božy moči tudi nekar. ^[30]Zakai v tim gori vstaienu se ne bodo možili inu ženili, temuč oni so koker ty Božy angeli v nebessih. ^[31]Od tiga vstanena tih mertvih neste li vi brali, de ie vom povedanu od Buga, kir on pravi: ^[32]'Test sem ta Bug Abrahamov inu ta Bug Izaacov inu ta Bug Iakobov.' Inu Bug nei en Bug tih mertvih, temuč tih živih.« ^[33]Inu kadar so ty ludie zaslišali, so se začudili na nega vuku.

^[34]Kadar ty farizej pag slišio, de ie on tim saduceiom ta vusta zamašil, prido oni vkupe. ^[35]Inu eden vmei nimi, en vučen v ti postavi, ie nega vprašal, izkusšaoč, inu ie dial: ^[36]»Moister, katera ie ta velika zapuvid v ti postavi?« ^[37]Jezus pravi k nemu: »Ti imaš tuiga Gospudi Boga lubiti s celim tuiem

I ii sercem

vernike, v kakovim stani bomo po sodnim dnevi.

Marci 12.

Luce. 20.

Act. 23.

Deut. 25.

Exod. 3.

D
Vuči, katere so ner te vegše zapuvidi. Inu de Kristus nei le samuč Davidov, temuč tudi Božy syn.

Mar. 12.
 Luc. 10, 20.
 Deut. 6.
 Levit. 19.
 Psal. 110.

sercem inu s celo tuio dušo inu s celo tuio misselio.
^[38]Le-ta ie ta perva inu velika zapuvid. ^[39]Ta druga ie le-tei glih. Ti imaš lubiti tuiga bližniga koker sam sebe. ^[40]V le-ti dveiu zapuvidi vissi ta cela postava inu ty preroki.« ^[41]Kadar so pag ty farizei se bili vkupe zbrali, vprašal ie nee Jezus inu ie dial: ^[42]»Kai se vom zdi od Cristusa? Čiga ie on syn?« Oni pravio k nemu: »Davidov.« ^[43]On pravi k nim: »Koku tedai David v tim duhu nega imenuie eniga Gospudi, kir pravi: ^[44]«Ta Gospud ie rekal k moimu Gospudi: Sedi k mui destnici, dotle iest položim tuie sovražnike k animu podnužku tuih nug.» ^[45]Nu aku David nega eniga Gospudi immenuie, koku ie on tedai nega syn[?]« ^[46]Inu nisče nei mogel nemu ene bessede odgovoriti inu nisče od tiga dne nei smil nega več vprašati.

TA XXIII. CAP.

A
 Cristus vely ta pravi vuk od hudih vučeniko gori vzeti. Ta pravi moister, oča inu doctor ie Bug inu naš gospud Jezus Cristus.
 Mar. 17.
 Luc. 11, 20, 14, 18.
 Act. 15.

TEedai ie Jezus govuril h tim ludem inu k suim iogrom inu ie dial: ^[2]»Na tim Moizesovim stolu side ty pissary inu farizei, obtu vse, kar vom zapovedo deržati, tu deržite inu sturite. ^[3]Ampag po nih delih ne imate vi diati, zakai oni ie ia govore, oli ga ne sture. ^[4]Oni zvežuio težke butore, kir se ne mogo nesti, inu ie naklado tim ludem na nih rame. Ampag oni se tih istih ue hote s perstom dotagniti. ^[5]Vsa nih della oni delaio, de bi le od ludi bili gledani. Oni nih opominave listike široke delaio

laio inu velike prame na nih gvantu. ^[6]Oni tudi radi side nerviše per myzi inu v ti cerqui inu radi imαιο, ^[7]de se nim poklanuio na tim placu inu de bodo imenovani od tih ludi moistri. ^[8]Ampag vi se ne imate pustiti imenovati moistri, zakai eden ie vaš moister, ta ie Cristus, vi ste pag vsi bratie. ^[9]Inu nikogar na zemli ne imate imenovati Oča, zakai eden ie vaš Oča, ta, kir ie v nebessih. ^[10]Inu ne imenuite se doctory, zakai eden ie vaš doctor, ta ie Cristus. ^[11]Ta vegši vmei vami ima vaš služabnik biti. ^[12]Zakai kateri sam sebe povišue, ta bode ponižan, inu kateri sam sebe ponižuie, ta bode povišan.

^[13]Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi zapirate nebesku kraljevstvu pred ludmi. Vi ne greste noter inu tim, kir noter hote, vi ne pustite noter puiti. ^[14b] ^[15]Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi tih vdov hiše požirate, s teim naprei daianem, de dolge molitve molite. Za tiga volo bote vi tem vegše ferdamnane pryeli. Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi hodite okuli po moriei inu po suhoti, de vi eniga ptuiga te vaše vere sturite inu kadar ie sturien, taku vi sturite iz nega enu deite tiga pekla dvakrat več, koker ste vi. ^[16]Ve vom, slepim pelavcem, zakai vi pravite: Kateri perseguie per tim templi, tu ništer nei. Kateri pag perseguie per tim zlatei tiga templa, ta ie dolžan. ^[17]Vi norci inu slepci,

I iii kateru

B
Farizeiom brit-
ku prity, kir ž
nih falš vukom,
molytvami, vero
inu offri te ludi
zepelavaio.
Mar. 12.
Luc. 20.
1. Reg. 8.
2. Paral. 6.

kateru ie vegše: tu zlatu oli ta tempel, kir tu zlatu svedu sturi[?] ^[18]Inu kateri persequie per tim altariu, tu ništer nei, kateri pag persequie per tim offru, kir ie ozgorai, ta ie dolžan. ^[19]Vi norci inu slepci, kateru ie vegše: ta offer oli ta altar, kir ta offer posvečuie[?] ^[20]Obtu, kateri persequie per tim altariu, ta persequie per tim istim inu per vsem, kar ie ozgorai na nim. ^[21]Inu kateri persequie per tim templi, ta persequie per tim istim inu per tim, kir v nim prebiva. ^[22]Inu kateri persequie per tim nebi, ta persequie per tim Božym stolu inu per tim, kir na nim sidi.

C
Te hynavske
vučenike sylnu
svari, kir se pred
ludmi bruni de-
laio. V serci so
pag lotri inu
goluffi.
Luc. II.
Tit. I.

^[23]Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi dessetite to metto inu anež inu kumel inu ste zapustili tu, kar ie težšiga v ti postavi – to pravdo, to milost inu to vero. Le-tu se ima diati inu unu ne zapustiti. ^[24]Vi slipi vodci, kir te muhe cidite, to kamelo pag pogalnite. ^[25]Ve vom, pissariem inu farizeom, vi hinavci, zakai vi te pehare inu sklede deržite izvuna čiste, ampag iznotra ie polnu razboia inu požertia. ^[26]Ti slepi farizeier očisti poprei, kar ie iznotra v peharu inu v skledi, de tu vunane tudi čistu bode. ^[27]Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi ste glih tim pobelenim grobom, kir se izvuna lipi vidio, iznotra pag so polni mertvih kosti inu vsiga gnusniga smradu. ^[28]Taku tudi vi izvuna pred ludmi se vidite brumni, ampag iznotra ste polni hinena inu hudobe. ^[29]Ve vom, pissariem inu farizeiom, vi hinavci, zakai vi zidate

zidate te grobe tih prerokov inu tih pravičnih grobe lipe delate ^[30]inu pravite: 'De bi mi bili v tim času naših očetov, mi bi ne hoteli biti ž nimi deležni na tih prerokov kry.' ^[31]Inu taku vi sami čez se pričó daiete, de ste otroci tih, kir so te preroke umurili. ^[32]Nu vi tudi dopolnite to mero vaših očetov. ^[33]Vi kače, vi madraska žlahta, koku vi hočete timu peklenškemu ferdamnani ubežati[?]

^[34]Obtu pole, iest k vom pošilem preroke inu modre inu v pismi vučene inu od nih nekatere bote vi ubyali inu križali. Inu vi bote nekatere iz žnih vaših šulah gaižlali inu ie bote preganeli od eniga meista do družiga. ^[35]De čez vas pride vsa ta pravična kry, kir ie prelita na zemli, od te kry tiga pravičniga Abela do te kry Zahariove, tiga Barahia synu, kateriga ste vi ubyli vmei templom inu altariem. ^[36]Risničnu iest vom poveim, de le-tu vse čez le-to žlahto pride. ^[37]Ieruzalem, Ieruzalem, kir moriš te preroke inu ie s kaminem possipaš, kir so h tebi bili poslani. Koku čestu sem iest hotel vkupe zbrati tuie otroke, koker ena kokuš zbira suia piščeta pod suie peruti, inu vi neste hoteli. ^[38]Pole, vaša hiša vom bode pusta pusčena. ^[39]Zakai iest vom poveim, vi odsehmal mene ne bote vidili, dotle vi ne porečete: 'Žegnan bodi ta, kir pride v tim imeni tiga Gospudi.'«

D
Timu Ieruzale-
mu prerokuie,
de bode zatrenu
za volo, kir ie te
prave pridigarie
morylu inu
preganelu.
Gen. 4.
2. Paral. 24.
Ioh. 6.
Act. 5, 7, 12.
Luc. 11, 13.
4. Esd. 1.
Math. 10.

TA XXIIII. CAP.

I iiii Inu

A
Cristus iogrom
pravi, de tu
Jeruzalem bode
rezvalenu. Inu
de ty verni bodo
veliku terpeli.
Inu de ta evageli
bode pridigan
po vsim sveitu.
Mar. 13.
Luc. 21, 19.
Ephe. 5.
Col. 2.
Math. 10.
Ioh. 6.

INu Jezus gre proč od tiga templa inu k nemu per-
stopio nega iogri, de bi nemu pokazali te ziduve
tiga templa. ^[2]Jezus pag pravi k nim: »Ne vidite li vi
le-tu vse[?] Risničnu iest vom poveim, de tukai en
kamen na drugim ne ostane, kir ne bode rezbyen.«
^[3]Kadar on pag na tei Oliski gorri sidi, perstopio k
nemu nega iogri suseb inu pravio: »Povei nom, kadai
tu bode! Inu kateru bode tu znamine tiga prihoda
inu konca tiga svita?« ^[4]Jezus pag odgovori inu pravi
k nim: »Gledaite, de vas du ne zepela, ^[5]zakai nih ve-
liku pride v muim imeni inu poreko: 'Iest sem Cris-
tus,' inu nih veliku zepelaio. ^[6]Vi bote slišali voiske
inu glassuve od voiskovane. Gledaite, de se ne
prestrašite, zakai onu se mora vse zgoditi, oli še nei
konac. ^[7]Zakai eni ludie zuper te druge bodo gori vs-
taieli inu enu kralevstvu zuper tu drugu inu bodo
žlize inu lakota inu tressuve v dostih kraih. ^[8]Inu le-te
vse riči so stuprov tih nadlug zučetki. ^[9]Tedai vas bo-
do izdaieli v to revno žalost inu vas bodo moryli inu
bote sovraženi od vseh ludi zavolo muiga imena.
^[10]Inu tedai se nih veliku zmotio inu eden tiga družiga
bode fratoval inu se bodo sovražili vmei sebo. ^[11]Inu
veliko falš prerokov vstano inu nih dosti zepelaio.
^[12]Inu zatu, kir ta krivina bode čez iemala, bode ta
lubezan v nih dosti omerzovala. ^[13]Kateri pag obstoy
do konca, ta bode izveličan. ^[14]Inu le-ta evangelion
od tiga kralevstva bode pridigan po vsim sveitu k ani
priči čez vse ludi inu tedai bode ta konec. Inu

^[15]Inu kadar vi bote vidili to merzko grozno pregreiho te pustobe, katera ie povedana od tiga Daniela preroka, stoie na tim svetim meistu (kir tu bere, ta zastopi), ^[16]tedai kateri so v ti Judovski deželi, ty bežite na te gorre, ^[17]inu kateri ie na streihi, ta doli ne hodi kai vzeti iz suie hiše, ^[18]inu kateri ie na nyvi, ta ne hodi nazai iemati sui gvant. ^[19]Ve tim nossečim inu doiečim ženom v tim istim času. ^[20]Prossite pag, de vaš beig ne bode pozimi oli ob soboti. ^[21]Zakai tedai bode ena velika nadluga, de take nei bilu od začetka tiga svita do le-tiga čassa inu te tudi ne bode. ^[22]Inu de bi le-ti dnevi ne bili okračeni, taku bi oben človik ne bil ohranjen, ampag zavolo tih izvolenih bodo ty dnevi okračeni. ^[23]Tedai, aku du vom poreče: ‘Pole, le-tu ie Cristus oli le-tam ie,’ taku vi ne imate verovati. ^[24]Zakai falš Cristus inu falš preroki bodo vstaieli inu velika znamina tar čudessa delali, taku de bi zepelani bili, aku bi mogoče bilu, tudi ty izvoleni. ^[25]Pole, iest sem vom poprei povedal. ^[26]Obtu, aku q vom poreko: ‘Pole, on ie v ti pusčavi,’ taku ne hodite vunkai. Pole: ‘On ie v tim hramu,’ taku ne veruite. ^[27]Zakai koker ta blisk vunkai gre od vzhaiane inu sveiti do zahaiane, taku bode prihod tiga človeika Synu. ^[28]Zakai, kir kuli bode ta merha, tiakai se bodo zbirali ty orli.

^[29]Ampag zdaici po tei isti žalostni revi tiga istiga čassa merkne tu sonce inu ta luna ne bode sve-

K tila

B
Preden Ieruzalem bo rezdian, bode ena gnusna reč postavljena v ta tempel. Velike nadluge se bodo vmei Iudi godyle. Falš vučeniki bodo caihne delali.
Mar. 13.
Luc. 17.
Dan. 9.

C
Pravi od sodniga dne, od zna-

men, kir bodo
poprei. Ludie
bodo žiher kok-
er pred to
grešno povudno.
Mar. 13.
Luc. 21.
Ioel 2, 3.
Ezeh. 23.
Esa. 13.
Apoc. 1.
1. Thes. 4.
Gen. 6.
2. Pet. 3.

itila inu te zvezde bodo padale iz nebes inu te nebeške moči se bodo gibale. ^[30]Inu tedai se bode prikazalu tu znamine tiga človeika Synu na nebi. Inu tedai se bodo yokale vse žlahte na zemli inu bodo vidili Synu tiga človeika, prideioč v tim oblaku tih nebes z veliko močio inu čestio. ^[31]Inu on bode poslal suie anģele z glasnimi trobentami inu ty bodo vkupe zbirali te nega izvolene od tih štirih vetrov, od eniga kraie iz nebes do družiga. ^[32]Na tim figovim drivessu vučite se eno pergliho, kadar nega mladica mužena rata inu tu listye zraste, taku vi veiste, de ie tu leitu blizu. ^[33]Taku tudi vi, kadar le-tu vse vidite, taku veidite, de ie blizi pred davermi. ^[34]Risničnu iest vom povem, de le-ta žlahta ne rezyde, dotle vse le-tu se ne dopernesse. ^[35]Zemla inu nebu se rezideio, ampag muie bessede se ne rezido. ^[36]Ampag od tiga dne inu od vure nisče ne vei, tudi ty angeli v nebessih nekar, temuč sam mui Oča. ^[37]Ampag koker ie v tim času tiga Noe bilu, taku bode tudi, kadar tiga človeika Syn pride. ^[38]Zakai koker ie bilu v tih dneih pred to povudno, oni so ieili, oni so pyli, oni so se ženili inu možili, do tiga dne, de ie Noe v to arko šal. ^[39]Inu oni neso veidili, dotle ie ta povudna bila prišla inu ie vse kiakai vzela. Tak bode ta prihod tiga človeika Synu. ^[40]Tedai bodeta dva na puli, eden bode gori vzeti inu ta drugi bode zapuščen. ^[41]Dvei bote mleili v tim malini, ena bode gori vzeta inu ta druga bode zapuščena.

Obtu

^[42]Obtu čuite, zakai vi ne veiste, v kateri vuri vaš Gospud pride. ^[43]Le-tu pag vi imate veiditi, de bi en hišni oča veidel, v kateri vuri bi ta tat hotel priti, on bi ia čul inu bi ne pustil suie hiše podkopati. ^[44]Zatu bodite vi tudi pernaredni, zakai ta Syn tiga človeika pride v ti uri, v kateri se vom ne bode zdeilu. ^[45]Kei ie tedai en zveist tar modar hlapec, kateriga ie ta gospud postavil čez suio družimo, de on per pavim čassu da nee spižo[?] ^[46]Dobru ie timu hlapcu, kateri nega gospud, kadar on pride, naide taku delaioč. ^[47]Risničnu iest vom poveim, on bode nega postavil čez vse suie blagu. ^[48]Aku pag on ta hud hlapec poreče v suim sercei: 'Mui Gospud sehe dolgu ne pride,' ^[49]inu začne byti suie ravenhlapce tar ieisti inu pyti s temi pyanci, ^[50]taku pride ta gospud tiga istiga hlapca na ta dan, kir se nemu ne zdi, inu v ti vuri, katere on ne vei, ^[51]inu ga bode rezsekal inu bode nemu nega deil dal s temi hinavci. Tukai bode yok inu škripane tih zob.

D
Vuči inu opomi-
na vse ludi, de se
perpravio k sod-
nimu dvenu.
Mar. 12.
Luc. 12.
1. Thes. 5.
Apoc. 16.

TA XXV. CAP.

TEdai bode tu nebesku kralevstvu perglihanu desetim dečlom, kir so vzele suie lampe inu so šle vunkai timu ženinu pruti. ^[2]Anpag pet iz tih istih so bile nore inu pet so bile modre. ^[3]Te nore so vzele nih lampe, ampag neso vzele

A
S to pergliho od
tih deset divic
pravi, koku se s
steimi pravimi
vernimi inu s
teimi hinavci

K ii olia

se bode godilu.
Math. 24.
Mar. 13.

olia sebo. ^[4]Te modre pag so vzele olie v nih posodah z lampami red. ^[5]Kadar ie pag ta ženin zavlačoval, so vse dremale inu so bile zaspale. ^[6]Ob pulnoči pag vstane en šrai: »Pole, ta ženin gre semkai, puite vunkai pruti nemu!« ^[7]Tedai vstaneio vse le-te dečle inu perpravlo nih lampe. ^[8]Te nore pag so diale h tim modrim: »Daite nom od vašiga olia, zakai naše lampe ugasuio.« ^[9]Natu so odgovorile te mudre inu so diale: »Nekar taku, de nom inu vom ne zminka, temuč puidite h tim, kir prodaio, inu kupite same sebi.« ^[10]V tim pag, kir so one šle kupovati, pride ta ženin, inu katere so bile pernaredne, te gredo noter ž nim na to ohcait inu ta vrata so bila zaperta. ^[11]H puslednimu pridoto tudi te druge dečle inu pravio: »Gospud, gospud, odpri nom!« ^[12]Oni ie pag odgovoril inu ie dial: »Risničnu vom poveim, iest vas ne znam.« ^[13]Obtu čuite, zakai vi ne veiste tiga dne inu te vure, v kateri ta Syn tiga človeika pride.

B
S to pergliho od tih centov oli funtov vuči, de vsaki suiem darum, stanu, suio oblastio ima zveistu služiti Bogu inu ludem, sice bode groznu štraifan.

^[14]Glih koker en človik, kir ie čez deželo vlekal, ie poklical suie hlapce inu ie nim čez dal suie blagu. ^[15]Inu ie enimu dal pet centov, enimu dva, enimu eden. Enimu vsakimu po nega premaganu inu potle zdaci ie proč šal. ^[16]Natu ie kiakai šal ta, kir ie pet centov pryel, inu ie kupčoval ž nimi inu ie družih pet centov dobil. ^[17]Glih taku ta, kir ie dva centa pri-el, ie dobil tudi druga dva. ^[18]Ampag ta, kir ie eden cent bil pryel, ie kiakai šal inu ie izkopal v zemli

li eno iamo inu ie skril te denarie suiga gospudi. ^[19] Čez en dolg čas pride ta gospud le-tih hlapcev inu ie ž nimi raitingo delal. ^[20] Inu ie stopil k nemu ta, kir ie pet centov bil pryel, inu druge pet cente gori polužil inu ie dial: »Gospud, ti si meni pet centov čez dal, pole, iest sem ž nimi druge pet cente dobil.« ^[21] Natu ie rekal k nemu nega gospud: »Ei, ti dober inu zveisti hlapec, ti si čez malu bil zveist, iest hočo tebe čez veliku postaviti. Poidi notar v tu vesselie tuiga gospudi.« ^[22] Tukai perstopi semkai tudi ta, kir ie dva centa bil priel, inu pravi: »Gospud, ti si meni dva centa čez dal, pole, iest sem s teima istima dva druga dobil.« ^[23] Natu nega gospud pravi k nemu: »Ei, ti dober inu zveisti hlapec, ti si čez malu bil zveist, iest hočo tebe čez veliku postaviti, poidi notar v tu vesselie tuiga gospudi.« ^[24] Tukai perstopi tudi ta, kir ie eden cent bil priel, inu pravi: »Gospud, iest sem veidil, de si ti en terd človik, ti žaneš tukai, kir nesi vsial, inu tamkai pobiraš, kir neisi rezsul. ^[25] Inu sem se bal. Sem šel kiakai inu sem skril tui cent v to zemlo. Pole, tu imaš, kar ie tuie.« ^[26] Nega gospud pag odgovori inu pravi: »Ti hudi inu leni hlapec, ti si veidel, de iest žanem tukai, kir neisem vsial, inu pobiram, kir nesem rezsul. ^[27] Obtui bi ti bil imel muie denarie diati h tim menavcem inu kadar bi iest bil prišal, iest bi bil tu muie k sebi vzal s teim šuhum, ^[28] obtui vzamite od nega ta cent inu ga daite timu, kir deset centov ima. ^[29] Zakai vsakimu,

K iii kir

Mar. 13.
Luc. 19.

kir ima, timu bode danu inu bode obilnu imel, kateri pag ne ima, timu bode tudi tu, kar ima, vzetu. ^[30]Inu tiga nepridniga hlapca verzite v te vunane temnice, tukai bode yokane inu skripane tih zob.«

C
V kakovi štalti,
koku Cristus
bode vus sveit
sodil. Ty verni,
dobri puido v
nebessa, ti nev-
erni, hudi, nemi-
lostivi v tu večnu
terplene.
Esa. 58.
Ezech. 18.
Eccle. 7.
Psal. 6.
Math. 7.
Ioh. 5.
Iac. 2.

^[31]Kadar pag ta Syn tiga človeika pride v sui časti inu vsi sveti angeli ž nim, tedai on bode sedil na tim stolu nega česti. ^[32]Inu pred nega se bodo vkupe zbrali vsi ludie inu te on bo ločil narazen glih, koker en pastir loči te ovce od tih kozličev. ^[33]Inu te ovce bode postavil na suio destno stran, te kozliče pag na levo. ^[34]Tedai poreče ta kral h tim, kir so na nega destnici: »Puidite semkai vi, žegnani mui-ga Očeta, erbaite tu kralevstvu, kateru ie vom pri-pravlenu od začetka tiga svita. ^[35]Zakai iest sem bil lačen inu vi ste meni dali ieisti, iest sem bil žeien inu vi ste meni dali pyti, ^[36]iest sem bil nag inu vi ste mene oblekli, iest sem bil bolan inu vi ste mene obiiskali, iest sem bil v ieči inu vi ste k meni prišli.«
^[37]Tedai bodo nemu ty pravični odgovorili inu poreko: »Gospud, kadai smo tebe vidili lačniga inu smo tebe napitali[?] Oli ženiga inu smo tebe napuyli[?] ^[38]Kadai smo tebe vidili eniga gostu inu smo tebe erpergovali[?] Oli naziga inu smo tebe oblekli[?] ^[39]Oli kadai smo mi tebe bolniga oli v ieči vidili inu smo prišli h tebi[?]« ^[40]Inu ta kral bode odgovoril inu poreče k nim: »Risničnu iest vom po veim,

veim, kar ste vi enimu nermanšimu iz le-tih muh
bratov sturili, tu ste vi meni sturili.« ^[41]Tedai on tudi
poreče h tim, kir na tei livici bodo: »Vi, prekleti, pu-
idite tiakai od mene v ta večni ogen, kir ie priprav-
len timu Zludiu inu nega angelom. ^[42]Zakai iest sem
lačan bil inu vi meni neste dali iesti, iest sem žein bil
inu vi mene neste napuyli, ^[43]iest sem en gust bil inu
vi mene neste erpergovali, iest sem nag bil inu vi
mene neiste oblekli, iest sem bolan inu v ieči bil inu
vi mene ne ste obyskali.« ^[44]Tedai oni bodo nemu tu-
di odgovorili inu poreko: »Gospud, kadai smo mi
tebe vidili lačniga oli ženiga oli eniga gostu oli na-
ziga oli bolniga oli uietiga inu nesmo tebi služili[?]«
^[45]Natu on bode nim odgovoril inu poreče: »Risničnu
iest vom poveim, kar vi neste sturili enimu iz le-tih
nermanšimu, tiga vi neste meni sturili.« ^[46]Inu le-ti
puido v tu večnu terplene, ty pravični pag v ta večni
leben.«

TA XXVI. CAP.

INu pergudilu se ie, kadar ie Jezus bil dokonal
le-te vse bessede, pravi on k suim iogrom:
^[2]»Vi veiste, de čez dva dni velika nuč bode inu
tiga čoveika Syn bode izdan, de se on križa.«
^[3]Tedai se vkupe zbero ty visši fary inu ty pissari
K iiii inu

A
Cristus pravi od
sue martre.
Fary, vučeniki,
rotary svit

imaio, koku bi
ga končali.
Marci 14.
Luce 22.
Ioh. 11.

inu ty stariši vmei ludmi v ta dvor tiga visšiga farye, kir ie bil imenovan Kaifas. ^[4]Inu so se sveitovali, koku bi oni Jezusa s kunštio ueli inu umurili. ^[5]Inu so diali: »Nekar ob tim prazniku, de ena zmešnava vmei ludi ne vstane.«

B
Ena žena Cris-
tusa žalba s
pogrebno žalbo.
Iudež proda
Cristusa.
Mar. 14.
Luce 22.
Ioh. 12.

^[6]Kadar ie pag Jezus bil v ti Betany, v ti hiši tiga Simona gobovca, ^[7]stopi k nemu ena žena, ta ie imeila eno glaževo pukšo žalbe, veliku redne, to ona sidečimu per tei myzi vlye na nega glavo. ^[8]Kadar tu nega iogri vidio, so bili ne vulni inu pravio: »S čemu ie le-ta potrata? ^[9]Le-ta žalba bi se bila mogla prodati za veliku inu dati se tim bozim.« ^[10]Kadar tu Jezus zamerka, pravi on k nim: »Kai le-to ženo z maho[m] ne pustite[?] Ona ie enu dobru dellu sturila na meni. ^[11]Vi bote vsag čas te boge imeili per vas, mene pag ne bote vsag čas imeili. ^[12]Kir ie ona to žalbo vlila na muie telu, tu ie ona sturila, de imaio mene pokopati. ^[13]Risničnu iest vom poveim, kirkuli se bo ta evangeli-on pridigal po vsim sveitu se bode le-tu tudi pravilu ni k spominu, kar ie ona sturila.« ^[14]Tedai gre kiakai eden iz tih dvanaist, katerimu ie bilu ime Iudas Iškariot, h tim višim fariem ^[15]inu k nim pravi: »Kai hoče vi meni dati, iest hočo vom nega fratati[?]« Inu oni so nemu odločili dati tih trideseti srebernikov. ^[16]Inu od tiga časa ie on iskal praviga godu, de bi on nega fratall.

C
Cristus iei suie-

^[17]Na pervi dan tih opresnikov pag stopio ty iogri k Jezusu inu pravio k nemu: »Kei hočeš ti, de mi tebi

tebi perpravimo ieisti tu velikunočnu iagne[?]«^[18] On pag pravi: »Puidite tiakai v tu meistu k aimu inu recite k nemu: 'Ta moister pusti tebi poveidati: Mui čas ie tukaie, iest hočo per tebi veliku nuč obhaiati z muiei iogri.'«^[19] Inu ty iogri sture, koker ie Jezus bil nim poročil, inu perpravio tu velikunočnu iagne.^[20] Inu kadar ta večer pride, sede on k myzi suiemi dvanaisti.^[21] Inu kadar oni ieido, pravi on k nim: »Risničnu iest vom poveim, de eden izvmei vas bode mene fratal.«^[22] Inu oni sylnu žalostni postano tar začno vsag zase k nemu govoriti: »Gospud, sem li iest[?]«^[23] On pag govoru inu pravi: »Kateri ie to roko z meno omočil v ti skledi, ta bode mene fratal. Ta Syn tiga človeika gre kiakai, koker ie pissanu od nega. Ampag ve timu človeiku, skuzi kateriga ta Syn tiga človeika bode fratan. Bulše bi nemu bilu, de bi ta človik ne bil royen.«^[25] Natu odgovori Iudas, kir ie nega fratal, inu pravi: »Sem li iest, moister[?]« On reče k nemu: »Ti si ie govuril.«

^[26] Inu v tim, kadar so oni ieili, vzame Jezus ta kruh, zehvali inu rezlomi inu da tim iogrom tar pravi: »Vzamite, ieite, le-tu ie muie tellu.«^[27] Potle on vzame ta kelih, zahvali, nim da inu pravi: »Pyte iz le-tiga vsi,^[28] le-tu ie muia kry tiga Noviga testamenta, katera bode prelita za dosti k odpusčanu tih grehov.^[29] Inu iest vo[m] poveim, de odsehmal ne bom iest več pyl od tiga sadu te vinske terte do tiga dne, kadar iest bom z vami pyl tu novu v tim kralevstvi muiga Očeta.« L Inu

mi iogri
velikunočnu
iagne. Pravi, de
bode fratan od
Iudeža.
Mar. 14.
Luc. 22.
Ioh. 13.

D
Postavi gori to
suio s. večerio.
Marci 14.
Luc 22.
1. Cor. 11.

E
Prerokuie, de
iogri bodo na
nim cbivlali. Inu
de ga Peter za-
tay.
Marci 14, 16.
Iohannis 13, 19.
Zah. 13.

^[30]Inu kadar so oni hvalno peisan bili rekli, gredo oni vunkai h ti Olski gori. Tedai pravi Jezus k nim: »V le-tei noči se bote vi vsi na meni zblaznili, zakai onu ie pissanu: 'Iest bom udaril tiga ^[32]pastiria inu te ovce tiga kardela se razkrope.' Ampag kadar gori ^[33]vstanem, puidem pred vami v to Galileo.« Peter pag odgovori inu pravi k nemu: »Tar aku se oni vsi zblaznio ^[34]na tebi, taku se vsai iest nečo zblazniti.« Jezus pravi k nemu: »Risničnu iest tebi poveim, da preden ta petelin v le-tei noči zapoie, ti boš mene trikrat zatayl.« Petrus pravi k nemu: »Inu kadar bi iest moral s tebo umreiti, taku iest nečo tebe zatayti.« Glih taku so tudi ty iogri diali.

F
Jezus pred nega
martro postane
sylnu žalostin,
moli trykrat sui-
ga Očeta.
Marci 14.
Luce 22.

^[36]Tedai Jezus pride ž nimi k ani vassy, kir se imenuie Getsemane, inu pravi k suim iogrom: »Sedite tukai, dotle iest le-tiakai grem inu molim.« ^[37]Inu vzame sebo Petra inu ta dva Zebedeiova synu inu začne žalosten tar težkiga serca perhaiati. ^[38]Tedai pravi Jezus k nim: »Muia duša ie žalostna do te smerti. Ostanite tukai inu čuite z meno.« ^[39]Inu gre kiakai enu maihinu, pade doli na suie obličie, moli inu pravi: »Mui Oča, ie li mogoče, nai gre le-ta kelih od mene, oli vsai nekar taku, koker iest hočo, temuč koker ti hočeš.« ^[40]Potle on pride k suim iogrom inu nee naide speče inu pravi h Petru: »Tar ne morete vi vsai le eno vuro z meno čuti? ^[41]Čuite inu molite, de na padete v to izkušnavo. Ta duh ie volan, ampag tu messu ie šibku.«
Spet

^[42]Spet druguč gre on kiakai, moli inu pravi: »Mui Oča, aku nei mogoče, de bi le-ta kelih od mene šal, temuč de ga iest pyem, taku se izidi tuia vola.« ^[43]Inu on pride tar naide nee spet speče inu nih oči so polne spane bile. ^[44]Inu on nee zapusti tar gre spet kiakai inu moli tretyč inu reče te iste bessede. ^[45]Potle on pride k suim iogrom inu pravi k nim: »Nu, spite zdai inu počivaite, pole, ta ura ie prišla, de ta Syn tiga človeika bode izdan v te roke tih grešnikov. ^[46]Vstanite, poidimo, pole, ta, kir mene frata, se perbližuie.«

^[47]Inu v tim, kadar on še govori, pole, tukai pride Iudas, eden iz tih dvanaist, inu ž nim ena velika množica tih ludi z meči inu štangami, kir so bili poslani od tih visših fariev inu starišev tih ludi. ^[48]Ta fratar pag ie dal nim enu znamine, rekoč: »Kateriga iest pušam, ta ie, tiga vi deržite.« ^[49]Ino on zdaici perstopi k Jezusu inu pravi: »Pomagai Bog, moister!« Inu nega puša. ^[50]Jezus pag pravi k nemu: »Mui periatel, zakai si ti prišal?« Tedai oni perstopio inu vergo nih roke na Jezusa inu ga uiameio. ^[51]Inu pole, eden iz tih, kir so z Jezusom bili, iztegne to roko inu izdere sui meč tar udari tiga visšiga farie hlapca inu nemu odseca proč enu vuhu. ^[52]Natu Jezus pravi k nemu: »Utegni tui meč v suie meistu, zakai vsi ty, kir sui meč vzameio, ty skuzi meč pogine. ^[53]Oli meniš ti, de iest ne morem miuga Očeta prossiti,

L ii de

G
Iudež Jezusa
frara inu ga pusti
uloviti. Peter fa-
ryevimu hlapcu
vuhu odseca.
Zatu ga Jezus
svari.
Mar. 14.
Luc. 22.
Ioh. 18.

¹² legionov, tu
ie: ¹² campov oli
71 tissuč.

de bi on meni poslal dvanaist legionov angelov[?] ^[54]Koku bodo pag ta pisma dopolnena, onu mora taku biti[?]^[55]« V ti isti uri pravi Jezus h ti množici tih ludi: »Vi ste vunkai prišli koker k animu razboiniku z meči inu štangami mene loviti. Sai sem vsag dan per vas sedil inu vučil v tim templi inu vi neste mene vieli. ^[56]Le-tu ie pag vse sturienu, de bodo ta pisma tih pre-rokov depolnena.« Tedai vsi iogri nega zapuste inu pobeigno.

H
Cristus ie pelan
pred Caifasa
šcoffa, undu ie
falš zatožen.
Spozna, de ie on
ta pravi Cristus
inu Syn Božy.
Zatu ie on
zašpotovan inu
byen.
Mar. 14.
Luc. 12.
Ioh. 18, 20.

^[57]Ty pag, kir so Jezusa bili uieli, ga pelaio h Kaifasu, h timu višimu tih fariev, undukai so se bili ty pissary inu stariši zbrali. ^[58]Peter pag gre od daleč za nim do dvora tiga viššiga farie inu on notar gre tar ^[59]sede h tim hlapcem, de bi on ta konec vidil. Ty visši fary pag inu ty stariši inu vus svit so iskali krivo ^[60]pri-čovane zuper Jezusa, de bi nega umurili, inu ie neso nešli inu naisi ie veliku krivih pryč bilu perstopilu, neso vsai obeniga nešli. ^[61]H puslednimu perstopio dvei krivi pryči inu so diale: »Le-ta ie govuril: 'Iest moram rezdreiti ta tempel ^[62]Božy inu ta isti v treih dneih zazidati.'« Tedai ta visši far vstane inu pravi k nemu: »Ništer ti neodgovoriš ^[63]h timu, kar le-ti zu-per tebe pričuo.« Jezus ie pag le molčal. Inu ta visši farr odgovori inu pravi k nemu: »Iest tebe zaklinam per tim živim Bogu, ^[64]de ti nom poveiš, si li ti Cri-stus, Syn Božy.« Jezus pravi k nemu: »Ti si ie govuril. Oli vsai iest vom poveim, de od tiga časa naprei bo-te vi

te vi vidili tiga človeika Synu, sidečiga na destnici te ^[65]moči inu prideioč v tih oblakih nebeskih.« Tedai ta visši far rezdere sui gvat inu pravi: »On ie Boga šentoval, kai potrubuiemo več prič? Pole, zdai ste vi nega Boga šentovane slišali, ^[66]kai se vom zdi[?]« Oni odgovore inu pravio: »On ie te smerti vredan.« ^[67]Natu so oni na nega obraz pluvali, eni so ga byli s pestmi, eni pag so nemu šlafernice daiali na nega obličie ^[68]inu so diali: »Ti, Criste, prerokui nom, du ie ta, kir ie tebe udaril!«

^[69]Peter pag ie sedel izvuna v tim dvoru inu perstopi k nemu ena dekla tar pravi: »Inu ti si bil s teim Jezusom iz Galilee.« ^[70]On ie pag tayil pred vsemi inu ie dial: »Iest ne veim, kai si ti govoriš.« ^[71]Kadar on pag vunkai skozi dauri gre, zagleda nega ena druga inu pravi h tim, kir so undukai bili: »Le-ta ie tudi z Jezusom Nazarenom bil.« ^[72]Inu on ie spet tayl inu ie h timu persegal: »Iest tiga človeika ne znam.« ^[73]Inu čez en maihin čas perstopio ty, kir so undukai stali, inu pravio h Petru: »Risničnu, ti si tudi iz le-tih eden, zakai tuia besseda tebe rezodeva.« ^[74]Tedai on začne sebe kleti inu perssegovati, de on tiga človeika ne zna. Inu zdaici ta petelin zapoie. ^[75]Tedai ie Peter zmislil na te bessede Jezusove, kir ie dial k nemu: »Predan ta petelin bode zapeil, ti boš mene trikrat zatayl.« Inu on gre vunkai tar se grenku plače.

I
S. Peter pred
škoflimi deklami
inu hlapci Jezusa
zatay trykrat.
Mar. 14.
Luc. 22.
Ioh. 18.

L iii Ta

TA XXVII. CAP.

A
 Jezus ie zvezan
 pelan pred
 Pilatuša. Iudeža
 zgreva ta fratar-
 ya, poverne de-
 narie inu sam
 sebe konča. Za
 te denarie ie ku-
 plen en britoff h
 pogrebu za
 neznane ludi.
 Mar. 15.
 Luc. 23.
 Ioh. 18.
 Zach. 11.
 Iere. 22.

VIntro pag so visši fary inu stariši tih ludi imeili
 en svit zuper Jezusa, de bi nega umurili. ^[2]Inu oni
 nega perpelaio zvezaniga inu ga izdade timu Ponciu
 Pilatušu, deželskimu flegariu. ^[3]Kadar tu Iudas, kateri
 ie nega fratal, vidi, de ie on bil h ti smerti ferdamnan,
 ie nega zgrevalu inu pernesse spet tim visšim fariem
 inu starišem te trydesseti srebernike ^[4]inu pravi: »Iest
 sem greišel, kir sem fratal to nedolžno kry.« Oni so
 pag diali: »Kai ie nom za tu? Ti ie boš videl.« ^[5]Inu on
 verže te srebernike v ta tempel, se vzdigne proč, gre
 kiakai inu se obessi. ^[6]Ty visši fary pag vzamo te sre-
 bernike inu pravio: »Onu se ne spodobi, de mi te
 deimo v ta cerkovni štok, zakai tu so eni denary te
 kry.« ^[7]Natu so en svit imeili inu so za nee kupili eni-
 ga lončarie nivo, k animu pogrebu tim ptuïem lu-
 dem. ^[8]Za tiga volo ie ta ista niva imenovana ena Niva
 te kry do donašniga dne. ^[9]Tedai ie dopelnenu, kar ie
 govorienu skuzi Ieremia preroka, kir pravi: »Oni so
 vzeli tridesseti srebernikov, s teimi ie ta prodan, bil
 plačan, kateriga so oni kupili od tih otruk Izrael.
^[10]Inu so te iste dali za eno nivo eniga lončarie, koker
 ie ta Gospud meni bil zapovedal.«

B
^[11]Jezus pag stoy pred tem deželskim flegariem
 inu

inu ta deželski flegar nega vpraša tar pravi: »Si ti ta iudovski kral[?]« Jezus pravi k nemu: »Ti ie govoriš.«
^[12]Inu kadar so čez nega ty visši fary inu stariši tožili, ništer nei odgovuril. Tedai pravi Pilatus k nemu:
^[13]»Ne slišiš ti, kakove velike tožbe čez te gredo[?]«
^[14]Inu on nei nemu na eno bessedo odgovoril, taku de se ie tudi ta deželski flegar močnu začudil. ^[15]Ob tim prazniku pag ie ta deželski flegar imel eno navado tim ludem eniga ietnika, kateriga so oni hoteli, ledig pustiti. ^[16]On ie pag tedai imel eniga rezglasseniga ietnika, timu ie bilu ime Barrabas. ^[17]Inu kadar so bili vkupe zbrani, pravi k nim Pilatus: »Kateriga hočete vi, de vom prostiga pustim, Barrabasa oli Jezusa, kir se imenuie Cristus[?]« ^[18]Zakai on ie dobru veidil, de so oni nega iz nyda v nega roke dali bili.

^[19]Inu kadar ie on na tim rihtnim stolu sedil, pošle k nemu nega žena, rekoč: »Ništer ti ne imei šafti z le-tim pravičnim, zakai iest sem danas v sanih veliku terpela za nega volo.« ^[20]Ampag ty visši fary inu ty stariši so te ludi preguvorili, de so oni prossili za Barabasa, Jezusa pag, de pogubi. ^[21]Ta deželski flegar pag odgovori inu pravi k nim: »Kateriga iz tih dveiu hočete, de vom pustim[?]« Oni pravio: »Barrabasa.« ^[22]Pilatus pravi k nim: »Kai hočo tedai Jezusu, kir ie imenovan Cristus, sturiti[?]« Oni vsi k nemu reko: »Pusti ga cryžati!« ^[23]Deželski flegar pag pravi: »Kai ie on tedai hudiga sturil[?]« Oni so

Jezus na te tožbe zuper nega ništer ne odgovori.
 Mar. 15.
 Luc. 23.
 Ioh. 18.

C
 Gmaina pegeruie, de se Jezus cryža, Barrabas, razbonik, izpusti. Pilatuš suio ženo pryčuie, de Jezus ie nedolžan. Oli on vini dopusti nega cryžati.
 Mar. 15.
 Luc. 23.
 Ioh. 19.

L iii pag

pag teim več vpyli inu diali: »Pusti ga cryžati!«^[24] Kadar pag Pilatus vidi, de ništer ne opravi, temuč le čedale vegši šum vstaie, vzame en to vodo inu umye suie roke pred ludmi inu pravi: »Iest sem na le-ty kry le-tiga pravičniga nedolžan, vi bote vidili.«^[25] Natu vus folk odgovori inu pravi: »Nega kry pride čez nas inu čez naše otroke.«^[26] Tedai on nim izpusti tiga Barrabasa, Jezusa pag pusti gaižlati inu nega čez da, de se ima križati.

D
Jezus ie z
erdečim gvan-
tom obličén, s
ternem cronan,
zašpotovan, za-
pluva, byen,
vunka h cryžanu
pelan, z iesihom
tar želčio
napoien.
Marci 15.
Luce 23.
Iohannis 19.

^[27] Tedai ty žolnery tiga deželskiga flegarie vzamo Jezusa k sebi v to rihtno hišo inu čez nega vkupe zbero vse dvornike.^[28] Inu kadar nega isleko, nega odeno z anem škarlalatovim plasčem.^[29] Inu izpleto eno krono iz terne, to postavio gori na nega glavo inu en terst v nega destno roko inu klečoč pred nim so se nemu špotali inu diali: »Bodi zdrav tar vessel, ti iudovski kral.«^[30] Inu so v nega plovali, so vzeli ta terst inu so byli ž nim nega glavo.^[31] Inu kadar so nega bili zašpotovali, sleko ta plasč iz nega inu ga obleko ž nega gvantom inu ga pelaio tiakai, de ga križaio.^[32] Inu v tim, kadar oni vunkai gredo, naideio eniga človeika od Cirene, imenovaniga Simon. Tiga so permorali, de ie on nemu nega kryž nessel.^[33] Inu kadar oni prido h timu meistu, kir se pravi Golgota (tu se slovenski izloži: Enu meistu tih mertvih glav),^[34] dado nemu essih pyti, s to želtčio zmeišan, inu kadar on pokusi, nei hotel pyti.

E
Jezus ie crižan

^[35] Inu kadar so oni nega bili križali, rezdile vmei sebo

sebo nega gvat inu so zain ta loss vergli, de se dopol-
ni, kar ie govorienu skuzi tiga preroka: »Oni so mui
gvant vmei sebo rezdeilili inu čez muio sukno so ta
loss vergli.« ^[36]Inu oni tukai sedo inu ga varuio ^[37]inu
postavio na verh nega glave negovi uržah pissan:
»Le-tu ie Jezus, tih Iudov kral.« ^[38]Tedai sta tudi ž nim
dva razbonika križana, ta eden na destnici, ta drugi
na livici. ^[39]Ty pag, kir so mumu hodili, so ga psovali
inu stressali nih glave ^[40]tar diali: »Ti, kir ta tempel
Božy rezdiraš inu v trieh dneh zazidaš, pomagai sam
sebi. Si li ti Božy Syn, taku poidi ti doli iz križa.« ^[41]
Glih taku ty višši fary sred s teimi pissary inu stariši so
se špotali nemu tar diali: ^[42]»On ie drugim pomagaj,
sam sebi ne more pomagati. Ie li on ta izraelski kral,
taku poidi doli iz križa, taku hočmo nemu verovati.« ^[43]
On ie v Buga vupal, ta nega zdai odreiši, aku hoče.
Zakai on ie dial, iest sem Syn Božy.«
^[44]Glih taku ta dva razbonika, kir sta z nim križana bi-
la, sta se nemu tud špotala.

^[45]Inu od te šeste ure se ie ena temma sturila po
vsi deželi do te devete ure. ^[46]Inu ob tei deveti uri
vpye Jezus z veliko štimo inu pravi: »Eli, Eli, lam-
ma asabtani!« Tu ie, mui Bug, mui Bug, zakai si ti
mene zapustil[?] ^[47]Eni pag, kir so tukai stali, kadar
tu slišio, pravio: »Le-ta tiga Elia kliče.« ^[48]Inu zdaici
teče eden iz ž nih, vzame eno gobo, to napolni z
iessihom inu natagne na en terst inu nemu da, de bi

M pyl.

v sredu dveiu
razboniku, za
nega gvant ig-
raio. Fary, doc-
tory, šcoffi, ro-
tary inu
razboniki iz ne-
ga na crižu špot
delaio.

Marci 15.

Luce 23.

Iohaunis 19, 2.

Psal. 22.

Esa. 53.

F

Jezus na tim
cryžu klyče na
Bug. Essih pye,
sonce merkne.
Zemla se stressie.
Cerqveni pert se
rezdere. Scalovie
se rezkala.
Mertvi vstaieio.
Altman

se čudi. Verne
žene h timu gle-
daio.
Psal. 22.
Marci 15.
Luce 23.
Iohannis 19.

pyl. ^[49]Ty drugi pag so diali: »Pusti, nai gledaimo, aku Elias pride inu nemu pomaga.« ^[50]Inu Jezus druguč glosnu zevpye inu izpusti sui duh. ^[51]Inu pole ta visseč pert v tim templi se rezdere na dva kossa od zgurani-ga konca do zdulaniga. Inu ta zemla se stresse inu tu pečevie se rezkole. ^[52]Inu ty grobi se odpro inu dosti teless tih svetnikov, kir so spala, gori vstano ^[53]tar gre-do iz tih grebov po nega vstanenu inu prido v tu svetu meistu inu se prikažeio nim dostim. ^[54]Ampag ta alt-man inu ty, kir so ž nim bili inu Jezusa varovali, kadar oni ta tress vidio, inu tu, kar se ie tukai godylu, so se sylnu bali inu so diali: »Risničnu, le-ta ie bil Božy Syn.« ^[55]Inu tukai ie tudi dosti žen bilu, te, kir so za Jezusom hodile iz Galilee inu so nemu služile, ^[56]Vmei katerimi ie bila Maria Magdalena inu Maria Iakobova inu Iozesova mati inu mati tih Zebedeovih otruk, te so od daleč gledale.

G
Iozef Jezusa
poštenu pocopa.
Mar. 15.
Luc. 23.
Ioh. 19.

^[57]Na večer pag pride en bogat mož od Arimatya, timu ie bilu Iozef ime, kateri ie tudi en mlaiši Jezus-ov bil. ^[58]Ta gre h Pilatušu inu nega prossi za Jezusevu tellu. Tedai Pilatus zapovei, de se nemu da tu tellu. ^[59]Inu Iozef vzame tu tellu inu ie obye v enu čistu platnu ^[60]inu ie položi v sui novi lastui grob, kateri ie on bil pustil izsekati v eni kamenati peči inu pervali en velik kamen pred dvari tiga groba inu gre proč. ^[61]Tukai pag ie bila Maria Magdalena inu ta druga Maria, te so seile pruti timu grobu.

Ta

^[62]Ta drugi dan pag, kateri za tim pripravlenim gre, prido ty višši fary inu farizei vkupe h timu Pilatušu inu ^[63]pravio: »Gospud, nom ie na missal prišlu, de ie le-ta zapelavec, še kadar ie on živ bil, govuril: 'Iest hočo čez try dni gori vstati.'^[64]Obtu zapovei, de se ta grob dobru obaruie do tretyga dne, de kei nega iogri ne prido inu ga ne ukrado inu bi h tim ludem rekli: 'On ie gori vstal od smerti.' Inu bode tu pusledne zepelane huiše koker tu pervu.«^[65]Inu Pilatus pravi k nim: »Le-tukai imate vi te varihe, poidite tiakai inu obaruite, koker vi veiste.«^[65]Oni gredo kiakai inu ta grob obaruio s temi varihi inu zapečatio ta kamen.

H
Fary inu doctory
postavio te
vahtarie varovati
Jezusoviga gro-
ba.

TA XXVIII. CAP.

NA večer pag te sobote (kateri ta prvi dan tih praznikov v iutro resveiti) pride Maria Mgdalena inu ta druga Maria gledati ta grob. ^[2]Inu pole, en velik trees se sturi, zakai ta angel tiga Gospudi pride doli iz nebes inu perstopi tar odvali ta kamen od tih daver inu gori na nega sede. ^[3]Inu nega obličie ie bilu koker ta blisk inu nega gvant bil koker ta sneig. ^[4]Ty varihi pag se prestrašio od straha inu postano, koker bi mertvi bili. ^[5]Ta angel pag odgovori inu pravi h tim ženom: »Ne buite se vi, zakai iest veim, de Jezusa, tiga križaniga isčete. ^[6]On nei tukaie, zakai on ie gori vstal, koker ie govuril. Poidite semkai inu pogledaite tu meistu, kir ie

A
Jezus vstane od
smerti. V tim se
zemla stresse,
angel odvali ta
kamen od groba
inu pravi h tim
ženom, de ie Je-
zus gori vstal.
Jezus se perkaže
tim ženom.
Marci 16.
Luce 24.
Iohannis 20, 21.
1. Cor. 15.

M ii ta

ta Gospud bil položen. ^[7]Inu poidite hitru tar poveite nega iogrom, de ie gori vstal od smerti. Inu pole on puidе kiakai pred vami v to Galileio, tamkai bote vi nega vidili. Pole, iest sem vom povedal.« ^[8]Inu one hitru vunkai gredo iz groba strahom inu z velikim vesseliem. Inu teko, de bi tu oznanile nega iogrom. ^[9]Inu v tim, kir one gredo nega iogrom oznaniti, pole, tukai nee Jezus sreča inu pravi: »Pomagai vom Bug.« Inu one perstopio k nemu inu obimeio nega noge inu padeio doli pred nim. ^[10]Tedai Jezus pravi k nim: »Nekar se ne buite, puidite kiakai inu oznanite mui/m/bratom, de gredo v to Galileo, tamkai bodo oni mene vidli.«

B
Šcoffi, fary, rotary premito te žolnerie, de so zatayli Jezusevu gori vstanene.

^[11]Kadar one pag kiakai gredo, pole, eni od tih varihov prido v tu meistu inu oznanio tim visšim fariem vse tu, kar se ie godilu. ^[12]Inu oni vkupe prido s temi stariši inu imαιο en svit. Inu so dali tim žolneriem dosti denariev inu so diali: ^[13]»Recite, de so nega iogri ponoči prišli inu so ga ukrali v tim, kir smo mi spali. ^[14]Inu aku le-tu pride pred deželskiga flegarie, mi hočmo nega pregovoriti inu vas žiher sturiti.« ^[15]Inu oni vzamo te denarie inu deio, koker so oni podvučeni bili. Inu le-ta besseda ie rezglasšena per tih Iudih do današniga dne.

C
V ti Galilei se Jezus prikaže tim iogrom inu poroči

^[16]Ampag ty anaist iogri gredo v to Galileo na eno gorro, na katero ie bil nim Jezus poročil. ^[17]Inu kadar oni nega ugledaio, padeio doli pred nim, eni so pag cbivlali. ^[18]Inu Jezus perstopi k nim, govori
ž nimi

ž nimi inu pravi: »Meni ie dana vsa oblast v tim nebu inu na zemli. ^[19]Obtu puidite tiakai inu vučite vse ludi inu te iste kerstite v tim imeni tiga Očeta inu tiga Synu inu tiga Svetiga Duha. ^[20]Inu vučite te iste deržati vse tu, kar sem iest vom zapovedal. Inu pole: Iest sem z vami vse dni, do konca tiga svita.«

nim pridigati ta evangelium vsem ludem inu te iste kerstiti.
Math. 11.
Ioh. 17, 20.
Mar. 16.

S. MAT. EVANG.
KONEC.

S. MARCA EVANG.
M iii

TA SVETI EVAN- GELION OD JEZUSA CHRIS-

TUSA, PISSAN SKUZI S.

Marca.

TA I. CAPITUL.

LE-tu ie ta začetig tiga evangelia ad Jezusa Cristusa, Synu Božyga, ^[2]koker ie pisanu v tih prerokih. Pole, iest pošlem tiga muiga sla pred tuiem oblyčiem, kateri bode perpravil tui pot pred tebo. ^[3]Ta styma eniga pridigarie ie v tei pusčavi. Perpravite ta pot tiga gospudi, ravne sturite nega steze.

^[4]Ioannes ie bil v ti pusčavi, ta ie kersčoval inu pridigoval od tiga kersta te pokure, k odpusčanu tih grehov. ^[5]Inu k nemu ie vunkai šla vsa Iudovska dežela inu ty iz Ieruzalema inu se puste vsi od nega kerstiti v tim Iordanu inu spoznaio suie greihe. ^[6]Ioannes pag ie bil obličien s kamelskami dlakami inu z anem vussanatim passum okuli nega ledaviev inu ie ieidel kobilice inu divy med ^[7]inu ie pridigal, rekoč: »Pride ta, kir ie močneši koker iest za meno, katerimu iest nesem zadosti, de bi se iest pred nim poklunil inu ta iermena nega čevlov odvezal. ^[8]Iest sem vas kerstil s to vodo, on pag vas bode s teim S. Duhum kersčoval.«

M iiii Inu

A
Predgovor
vzame iz Pisma.
Math. 3.
Ioh. 1, 3.
Esa. 40.
Mala. 3.

B
Od kersta inu
pridige Ioanesa.
Math. 3.
Luc. 3.
Ioh. 1.
Acto. 1

C
 Jezus ie
 kersče[n] od Io-
 anesa inu
 izkuše[n] od
 Vraga.
 Mathei 3, 4.
 Luce 3, 4.
 Iohannis 1.

^[9]Inu pergudilu se ie v tih istih dneih, de Jezus pride od Nazareta iz Galilee inu se pusti kerstiti od Ioan-nesa v tim Iordanu. ^[10]Inu zdaici, kadar on stopi iz vode, vidi, de se ta nebessa odpro inu tiga Duha, koker eniga goloba doli gredoč čez nega. ^[11]Inu ena styma iz nebes se sturi: »Ti si ta mui lubi Syn, na katerim imam iest dobru dopadene.« ^[12]Inu nega zdaici ta Duh izžene v to pusčavo. ^[13]Inu ie tukai v ti pusčavi bil štirideseti dni inu ie bil per tih zvirinah inu ty angeli so nemu služili.

D
 Cristus v Galilei
 pridiguie,
 pokliče Petra,
 Andrea, Iacoba,
 Ioanesa.
 Mathei 4.
 Luce 4.
 Act. 3

^[14]Potle, kadar ie Ioannes uiet bil, pride Jezus v to Galileo inu pridiguie ta evangeli od tiga Božyga kralvstva ^[15]tar pravi: »Ta čas ie napolnen inu tu kralvstvu Božye se približue, deite pokuro inu veruite timu evangeliu.« ^[16]Kadar on pag per tim Galieiskim moriei hodi, zagleda Simona inu Andrea, nega brata, ta sta metala te mreže v tu morie, zakai ona sta bila rybiča. ^[17]Inu Jezus pravi k nima: »Hodita za meno, iest vaiu hočo sturiti, de bota rybiča tih ludi.« ^[18]Inu ona dva zdaici zapustita niu mreže inu gresta za nim. ^[19]Inu on gre od unot malu bul naprei, vidi Iacoba, Zebedeoviga synu, inu Ioanesa, nega brata, ta sta tudi v tim čelnu bila inu sta nyu mreže šivala, ^[20]inu zdai-
 ci nyu pokliče inu onadva zapustita nyu očeta Zebe-
 deia v tim čelnu s teimi delovci inu gresta za nim.

E
 Vuči v šulah,
 zcludia iz člo-

^[21]Inu oni gredo v ta Capernaum inu zdaici ob tih sobotah gre on v to šulo tar vuči. ^[22]Inu oni se za-
 čudio

čudio čez nega vuk, zakai on ie vučil koker ta, kir oblast ima, inu nekar koker ty pissary. ^[23]Inu ie bil v nih šuli en človik, obdan s teim nečistim duhum, ta isti ie vpyl inu dial: ^[24]»Oime, kai mi imamo s tebo dolgovane, Jezus Nazarenski[?] Ti si prišal nas končati[?] Iest znam, du si ti, ta svetec Božy.« ^[25]Inu Jezus nega ostru posvari inu pravi: »Melči inu puidi vun od nega.« ^[26]Inu kadar ta nečisti duh nega rezmikače inu z velikim glassum zavpye, gre vun iz nega. ^[27]Inu oni se vsi strahom začudio, taku de so vmei sebo vprašali tar diali: »Kai ie tu[?] Kakov nov vuk ie le-ta[?] On tudi z oblastio zapoveda tim nečistim duhum inu so nemu pokorni.« ^[28]Inu nega glass se zdaici rezglassi okuli po tih galileiskih kraih.

^[29]Inu oni zdaici gredo iz te šule inu prido z Iacobom inu z Ioanezom v to Simonovo inu Andreiovo hyšo. ^[30]Inu Simonova polnica ie ležala bolna na merzlici inu oni zdaici nemu od nemu od nee povedo. ^[31]Inu on k nei perstopi inu noo gori vzdigne inu noo prime za nee roko inu ta merzlica no zdaici zapusti inu ona nim služi. ^[32]Na večer pag, kadar ie tu sonce bilu zašlu, pernesso k nemu vse žlaht bolnike inu zludevnike. ^[33]Inu vse meistu se snide pred te davri. ^[34]Inu on nih veliku ozdravi, kir so z mogeterimi bolezanmi bili obdani inu dosti hudičev izžene. Inu on nei pustil tim zludeim govoriti, zakai oni so nega znali.

^[35]Inu viutro pred dnem on gori vstane inu gre
N vunkai

veka ižene.
Math. 4.
Luce 4.

F
Petrovo taščo
inu dosti bolnik-
ov ozdravi, ne
pusti tim zlude-
im od sebe go-
voriti.
Mathei 4.
Luce 4.
Act. 16.

G
Moli od puš-

čavi, pridignie
po vsi Galileiski
deželi.
Luce 4.
Eseie 61.

H
Eniga gobovca
očisti, bode rez-
glassen.
Mathei 8.
Luce 5.

vunkai inu Jezus gre v eno pustu meistu inu undu moli. ^[36]Inu Simon gre za nim inu ty, kir so per nemu bili, ^[37]inu kadar nega naideio, pravio k nemu: »Vsi te isčeo.« ^[38]Inu on pravi k nim: »Puidimo v te bližne terge, de tudi undu pridiguiem, zakai h timu sem iest prisšal.« ^[39]Inu on pridiguie v nih šulah, po vsi Galilei inu goni vunkai te hudiče.

^[40]Inu k nemu pride en gobovec, ta nega prossi, klečoc pred nim, inu pravi k nemu: »Aku ti hočes, taku ti moreš mene dobru očistiti.« ^[41]Inu Jezus se usmili, iztegne to roko inu se nega dotakne tar pravi k nemu: »Iest hočo, bodi očiščen.« ^[42]Inu v tim, kadar on taku reče, zdaici se ločio od nega te gobe inu on čist postane. ^[43]Inu Jezus nemu popriti inu goni zdaici nega od sebe inu pravi k nemu: ^[44]»Gledai, de ti nikomer ništer ne poveiš, temuč puidi inu se izkaži timu faryu inu offrai za tuie očisčene tu, kar ie Moizes zapovedal, k ani priči čez nee.« ^[45]On pag, kadar vunkai pride, začne praviti inu na znane daiati dosti riči, taku de uže Jezus nei mogel v tu meistu očit u puiti, temuč on ie bil izvuna v tih pustih meistih inu k nemu so od vseh stran prihiali.

TA II. CAP.

A
Pridignie,
ozdravi od srage
udarieniga, od-
pusti nemu grei-
he.

INu čez nakuliku dni gre on spet v tu Capernaum inu se ie zveidilu, de ie on v hyši bil. ^[2]Inu zdaici se nih dosti vkupe zbere, taku, de neso meista im-eili, tudi vuni pred davrmi, inu on nim pravi to
bessedo.

bessedo. ^[3]Inu k nemu eni prido, ty pernesso eniga, od božyga žlaka udarieniga, tiga so oni štirie nossili. ^[4]Inu kadar oni neso mogli pred ludmi k nemu blizi priti, so te hyše, v kateri ie bil, streiho rezkrili inu eno lukno sture tar puste doli na štrikih to postelo, v kateri ie ta, od te srage udarien, ležal. ^[5]Kadar ie pag Jezus vidil nih vero, pravi h timu, od srage udarienimu: »Syn, tebi so tui grehi odpusčeni.« ^[6]Undu pag so bili eni iz tih pissariev, ty so sideli inu mislili v nih serceih: ^[7]»Zakai le-ta taku še[n]tovane govori[?] Du mora odpustiti te greihe, temuč ta sami Bug[?]« ^[8]Inu Jezus zdaici spozna v tim duhei, de so taku mislili vmei sebo, pravi k nim: »Kai vi take riči mislite v vaših serceih[?]« ^[9]Kateru ie lažeíše: h timu srage udarienimu reči: Tebi so tuy greihi odpusčeni, oli reči: Vstani, vzami tuio postelo inu hodi[?] ^[10]De vi pag bote veidili, de ta tiga človeka Syn ima oblast na ze[m]-li odpustiti te grehe,« ^[11]pravi h timu srage udarienimu: »Iest tebi poveim, vstani gori inu vzami tuio postelo inu puidi na tui dum.« ^[12]Inu on zdaici vstane gori, vzame suio postelo inu gre vun vpričo pred vsemi taku, de se vsi prestrašio inu česte Boga inu pravio: »Mi nesmo taciga še nigdar vidili.«

^[13]Inu on spet vunkai gre h timu moriu inu vsi ludie prido k nemu inu on nee vuči. ^[14]Inu kadar Jezus mumu gre, zagleda on tiga Levi Alfeoviga synu, sidečiga na colu, inu pravi k nemu: »Hodi za meno.« Inu on vstane tar gre za nim. ^[15]Inu pergudilu se ie, kadar ie on v nega hyši per mizi

N ii sidil,

Mathei 9.
Luce 5.
Iohannis 5.

B
Matevža colnar-
ie pokliče.
Mathei 9.
Luce 5, 19.
1. Thi. 1.
Ezeh. 33.

sidil, so tudi sred Jezusom inu ž nega iogri doli seili nih dosti colnariev inu grešnikov, zakai nih ie veliku bilu, kir so za nim hodili. ^[16]Inu ty pissary inu farizeji, kadar oni vidio, de ie on s teimi colnarmi inu grešniki ieidel, pravio k nega iogrom: »Kai ie tu, de on iei inu pye s teimi colnary inu grešniki[?]« ^[17]Kadar tu Jezus zasliši, pravi on k nim: »Ty zdravi ne potrubuio arzata, temuč ty bolni. Iest nesem prišal klicati te pravične, temuč te grešnike h ti pokuri.«

C
Odgovori, zakai
se nega iogri ne
postio.
Math. 9.
Luc. 5.

^[18]Inu ty Ioannesevi inu farizeiovi mlaši so se postili. Inu eni prido k nemu tar pravio: »Zakai se ty Ioanesovi inu farizeiovi mlaši postio inu tui mlaši se ne postio[?]« ^[19]Jezus pravi k nim: »Koku se morαιο ty ohcatni ludie, dotle ie ženim per nih, postyti[?] Taku dolgu, dotle oni tiga ženima per sebi imaio, se ne mogo postyti, ^[20]ampag ty dnevi prideio, de ta ženin bode od nih vzet, inu tedai v tih istih dnech se bodo oni postyli. ^[21]Nisče ne šiva eno zaploto tiga debeliga sukna na en star gvant, zakai ta nova zaplata se odere od tiga stariga inu rezdertina bode huši. ^[22]Inu nisče ne deva mošta v te stare mihe, sice ta mošt te mihe rezdere inu tu vinu se prelye inu ty mihuvi konac vzameo, temuč ta mošt se ima v te nove mihe diati.«

D
Zagovarie te
iogre, kir so ob

^[23]Inu pergudilu se ie, de on gre ob eni soboti skuzi ta žita inu ty nega iogri po poti gredoč začno tu klassovie pukati. ^[24]Inu ty farizeji pravio k nemu: »Pogle-

»Pogledai, zakai tu delaio, kar se ob soboti ne spodobi[?]«^[25] Inu on pravi k nim: »Neste vi nikdar brali, kai ie David sturil, kadar ie nemu potreba billu inu ie lačan bil inu ty, kir so ž nim bili[?]«^[26] Koku ie on bil šal v to Božio hyšo, v tim času tiga Abiataria, višiga farye, inu ie ieidel te svete kruhe, katere nisče ne smel ieisti, samuč ty fary, inu on ie te tudi bil tim dal, kir so ž nim bili[?]«^[27] Inu on pravi k nim: »Ta sobota ie zavolo tiga človeka sturiena inu nekar ta človik zavolo te sobote.^[29] Taku ie ta človeski Syn en gospud tudi te sobote.«

prazniki klasso-
vie tergali.
Math. 12.
Luc. 6.
1. Reg. 21.
Exod. 29.
Levit. 8 et 24.

TA III. CAP.

INu on gre spet v to šulo. Inu tukai ie bil en človik, Ita ie imel eno suho roko.^[2] Inu oni so na nega merkali, aku bi on nega ob tei soboti ozdravil, de bi mogli nega zatožiti.^[3] Inu pravi h timu človeku s to suho roko: »Stopi sem naprei.«^[4] Inu on pravi k nim: »Spodobi li se ob tei soboti dobru sturiti oli hudu sturiti, to dušo obraniti oli umoriti[?]« Oni pag mulče.^[5] Tedai on nee serdom okuli pogleda inu ie bil žalosten čez slipoto nih serca inu pravi h timu človeku: »Iztegni tuio roko.« Inu on iztegne inu ta nega roka ie zdrava postala koker ta druga.

^[6] Ty farizeji pag gredo vunkai inu zdaici imaio en svit s teimi Erodeževimi hlapci zubper nega, koku

A
Ob prazniku
ozdravi eniga
suh roko.
Math 12.
Luc. 6.
1. Reg. 13.

B
Farizeji svit

N iii bi

imaio zupet
Cristusa, on
bežy pred nimi.
Ozdravi dosti
ludi.
Math. 12.
Luc. 6.
Math. 4.
Luc. 4.

nega končali. ^[7]Jezus pag, ta se vgone suiemi iogri h timu moriu. Inu ena velika množica gre za nim iz te Galilee inu Iudeie inu od ^[8]Ieruzalema inu iz Idumeie, od une strani Iordana, inu ena velika množica, ty, kir so prebivali okuli Tyra inu Sidona, kir so slišali te riči, kir ie on delal, prideio k nemu. ^[9]Inu on reče k suim iogrom, de bi nemu en čolnič perpravili zavolo te množice, de bi nega ne stiskali. ^[10]Zakai on ie bil nih veliku ozdravil, taku, de so vsi ty, kir so betežni bili, na nega rinili, de bi se nega dotagnili. ^[11]Inu ty nečisti duhovi, kadar so oni nega vidili, so doli padali pred nim inu so vpyli tar diali: »Ti si Božy Syn.« ^[12]Inu on ie nee sylnu svaril, de bi nega očitiga ne sturili.

C
Odloči inu post-
avi te dvanaist
iogre.
Math. 10.
Luc. 6 et 9.
Act. 1.

^[13]Inu on gre gori na eno goro inu pokliče k sebi, katere ie on hotel, inu oni gredo k nemu. ^[14]Inu on te dvanaist postavi, de bi imeli per nemu biti inu de bi on nee pridigati pošilal ^[15]inu de bi oni imeili oblast ozdravite te bolnike inu vunkai goniti te hudiče. ^[16]Inu ie timu Simonu dal tu ime Peter inu ^[17]Iacoba, Zebedeioviga synu, inu Ianeža, Iacopaviga brata, inu ie nima dal tu ime Boanerges, tu ie, otroci tiga garmena, ^[18]inu Andrea inu Filippa inu Bartolomea inu Matevža inu Tomaža inu Iacopa, Alfeioviga synu, inu Taddea inu Simona od Cananeie inu ^[19]Iudeža Iščariota, kateri ie tudi nega fratal.

^[20]Inu oni prido domov inu tulikain ludi spet vkupe

vkupe pride, de neso imeili čassa le-ta kruh ieisti. ^[21]Ino kadar so tu ty nega *strici* zaslišali, gredo vunkai inu so nega hoteli deržati, zakai oni so diali, on ie od vuma prišal. ^[22]Inu ty pissary, kir so bili prišli doli od Ieruzalema, so diali: »On ima tiga Beelcebuba inu on skuzi tiga višiga zludia vunkai goni te zludie.« ^[23]Inu on nee k sebi pokliče inu govori k nim v tih perglihah: »Koku more en vrag tiga družiga vruga izzagnati[?] ^[24]Inu aku se tu kraljevstvu vmei sebo rezdeli, tu istu kraljevstvu ne more obstati. ^[25]Inu aku se ena hyša sama sebi zubper rezdili, ta ista hyša ne more obstati. ^[26]Inu aku vrag sam sebi zubper gori vstaie inu ie razdilen, taku on ne more obstati, temuč on konech ima. ^[27]Nisče ne more enimu močnimu v nega hišo poiti inu nega pohyštvu popleniti, temuč de on poprei tiga močniga zveže inu tedai on nega hyšo obrupa. ^[28]Za risnico iest vom poveim, vsi greihi bodo tim otrokom tih ludi odpusčeni inu tudi to šentovane, s čim so oni šentovali. ^[29]Anpag, kateri tiga S. Duha šentuie, ta ne ima vekoma tiga odpusčane, temuč on ie podveržen tei večni pravdi.« ^[30]Zakai oni so govurili: »On ima eniga nečistiga duha.«

^[31]Inu prido nega mati inu nega bratie inu vuni stoie, ty pošleio k nemu ene, de nega pokličeio, ^[32]inu ty ludie so okuli nega sideli. Inu oni pravio k nemu: »Pole, tuia mati inu tui bratie tebe tam vuni isčeio.« ^[33]Inu

N iiii on

D
Cristus ie od suie žlahte deržan za norca. Farizei nega caihne Zludiu persoduio. Greh zubper S. Duha. Math. 9 et 12. Luc. 11.

E
Du ie Cristuseva bližna žlahta. Met. 12.

Luce 8.
Ioh. 1.

on nim odgovori tar pravi: » Du ie muia mati inu du so mui bratie[?]« ^[34]Inu on pogleda po obroči okuli sebe te iogre sidoče inu pravi: » Pole, le-ta ie muia mati inu mui bratie. ^[35]Obtu, kateri to volo Božyo sturi, ta isti ie mui brat inu muia sestra inu muia mati.«

TA IIII. CAP.

A
Pergliha od se-
mena.
Math. 13.
Luc. 8.

INu on začne spet vučiti poleg tiga moria inu k nemu se zbere veliku ludi, taku, de ie moral stopiti v en čoln inu ie na moriu sedel inu vsi ludie so stali na krayu tiga moria ^[2]inu on ie nee dosti riči vučil skuzi te perglihe. Inu v ti nega pridigi pravi: ^[3]»Poslušajte, pole, en sevc ie vunkai šal syati ^[4]inu pergudilu se ie v tim seyanu, de nekateru ie pallu na ta pot, tukai so prišle te ptice tih nebes inu so ie pozobale. ^[5]Naketeru pag ie palu na tu kaminitovu, kir nei veliku zemle imeilu, inu ie zdaici usashlu, zatu, kir nei imeilu globoke zemle, ^[6]kadar ie pag tu sonce gori bilu prišlu, ie uvenilu inu kadar korena nei imeilu, ie usehlu. ^[7]Inu neketeru ie pallu vmei terne inu tu terne ie gori zraslu inu ie zadušilu inu nei sadu perneslu. ^[8]Inu neketeru ie pallu na to dobro zemlo inu ie sad pernesslu, kateri ie gori iemal inu rassel inu eno ie pernesslu trideseteru, eno šesdeseteru inu enu samo stu.« ^[3]Inu on pravi k nim: »Du vušesa ima h poslušanu, ta poslušai.«

Inu

[10] Inu kadar ie on bil sam, ty, kir so okuli nega bili sred s teimi dvanaistimi, vprašai nega za to pergliho. [11] Inu on pravi k nim: »Vo[m] ie danu veiditi to skrivnust tiga Bohzyga kralévstva, anpag teim, kir so izvuna, vse riči se gode skuzi perglihe, [12] de videoč vidio inu ne ugledaio inu poslušaioč poslušai inu ne zastopio, de se oni kei ne preoberno inu nim nih grehe bodo odpusčeni.« [13] Inu on pravi k nim: »Ne zastopite vi le-to pergliho[?] Koku bote tedai vi te druge vse zastopili[?] [14] Ta seivec seie to bessedo. [15] Le-ty so pag, kir so na tim potu, kadar se ta besse-da seie, inu so oni to slišali, taku zdaici pride ta Hudič inu vzame proč to bessedo, katera ie bila vseiana v nih serceih. [16] Glih taku so tudi ty, kir tu seime na kamenetovu vzamo, kadar so oni slišali to bessedo, to isto oni zdaici z veselem gori vzamo [17] inu ne imai korena v sebi, temuč so neobstaieči, kadar kakova nadluga oli preganene zavolo te bessede gori vstane, taku se zdaici zblaznio. [18] Inu eni drugi so, kateri tu seime v tu terne vzameio, ty so, kir poslušai to bessedo [19] inu te skerbi tiga svita inu tu obnoriene tiga blaga inu te žele druzih riči prido noter inu zeduše to bessedo inu ostane prez tiga sadu. [20] Inu eni drugi so, kir vzameio tu seime v eno dobro zemlo, ty poslušai to bessedo inu to isto gori vzameio inu pernesso ta sad taku, de enu seime pernesse tridesset, enu šesdesset inu enu samo stu.«

B
Zakai Kristus v
pergliah go-
vori. Izlaga od
tiga seimena.
Math. 13.
Luce 8.
Esa. 6.
Iohannis 12.
Act. 28.
Rom. 12.

○ Inu

C
Pergliha od luči
inu od mere.
Math. 5.
Luc. 8, 11.

[21] Inu on pravi k nim: »Aku se vužge ena leisčerba, de se postavi pod en polovnik[?] Oli pod eno postelo[?] Gvišnu nekar, temuč de se postavi na en svečnik, [22] zakai ništer nei shkrivenu, de bi očitu ne postal, inu ništer nei zatayenu, de bi se ne zveidilu. [23] Du vušessa ima h poslušanu, ta poslušai.« [24] Inu on pravi k nim: »Gledaite, kai poslušajte. S kakovo mero vi merite, s to se vom bode merilu, inu vom, kir le-tu poslušate, bode perdanu. [25] Zakai kateri ima, timu bode danu, inu kateri ne ima, od tiga bode tudi tu vzetu, kar ima.«

D
Dvei drugi perglihi: od žitniga semena inu od zhenfoviga zerna.
Math. 13.
Luc. 13.

[26] Inu on pravi: »Taku ie tu Božye kralevstvu, koker de bi en človik tu seime v zemlo vergal [27] inu bi spal inu bi on vstaiel ponoči inu podnevi inu tu seime se zeleni inu raste, de on ništer ne vei. [28] Zakai ta zemla od sama sebe rodi, na pervu to travo, potle ta klas, potle pelnu pšenice v tim klassoviei. [29] Kadar ie pag ta sad naprei pernessen, taku on zdaici ta serp kiakai pošle, zakai ta žetov ie tukai.« [30] Inu on pravi: »Komu hočmo mi tu kralevstvu Božye perglihati[?] Oli h kateri perglihi mi tu istu perglihamo[?] [31] Onu ie koker enu ženfovu zernu, tu istu, kadar ie vsianu v to zemlo, ie nermanše vmei vsemi semeni na zemli [32] inu kadar ie vsianu, taku gori vstaie inu bode vegše čez vsa zelisča inu velike veye sturi, taku, de pod nega senco mogo te ptice tih nebes gnezda delati.« [33] Inu on ie s takimi dostimi perglihami

mi nim govuril to besedo po tim, koker so oni mogli slišati. ^[34]Inu prez perglihe on nim ništer nei govuril. Ampag suim iogrom ie on suseb vse izlagal.

^[35]Inu na ta isti dan na večer pravi on k nim: »Prepelaimo se na uni drugi krai.« ^[36]Inu oni puste to množico od sebe inu oni nega vzameio v ta čoln, taku, koker ie on bil, inu per nim so bili tudi drugi čolnuvi. ^[37]Inu vstane ena velika fortuna od veitra inu ty valuvi so noter v ta čoln byli, taku, de ie skorai poln bil. ^[38]Inu on ie bil na zadnim ko[n]cu tiga čolna inu ie spal na eni vakušnici. Inu oni nega obude inu pravio k nemu: »Moister, ti ništer ne rodiš, de mi konech iemlemo?« ^[39]Inu on se obudi inu popriti timu veitru inu pravi h timu moriu: »Melči inu potihni.« Inu ta veiter potihne inu postane ena velika tihota. ^[40]Inu on pravi k nim: »Zakai ste vi taku strašlivi[?] Koku ie, de vi nemate vere[?]« ^[41]Inu oni so se sylnu bali inu so diali vmei sebo: »Du ie leta[?] De ta veter inu tu morie so nemu pokorni[?]«

E
Cristus utolaži
to fortuna.
Mathei 8.
Luce 8.

TA V. CAP.

INu oni prido na uno stran moria, v to Gadarensko deželo. ^[2]Inu kadar on stopi iz čolna, zdaici iz tih grobov perteče pruti nemu en človik, ta ie imel tiga nečistiga duha, ^[3]kateri ie sui stan imel v tih grobeh. Inu nisče nei mogel nega zvezati, tudi

A
Jezus ozdravi
eniga, kir ie šest
tissuč zludiev v
sebi imel. Zludie-
m dopusti

O ii s teimi

puiti v te svine,
te se potopio.
Od tiga Cristus
veli pridigati.
Math. 8.
Luc. 8.
Act. 16.

s teimi ketenami nekar. ^[4]Zakai on ie čestu s teimi potami inu katenami bil zvezan inu ie te ketene rezderl inu te pote rezlomil inu nega nisče nei mogel moistriti. ^[5]Inu on ie bil veden ponoči inn podnevi na tih gorah inu v tih grobeh, ie vpyl inu ie sam sebe telkal s teim kamenem. ^[6]Kadar ie on pag Jezusa zagledal od daleč, teče inu poklegne pred nega ^[7]inu vpye z velikim glassum tar pravi: »Kai iest imam s tebo[?] O, Jezus, ti Syn tiga Nervišiga Boga. Iest tebe zaklinam per Bugi, ne martrai ti mene.« ^[8](Zakai on ie dial k nemu: »Puidi vun, ti nečisti duh, od tiga človeka.«) ^[9]Inu on vpraša nega: »Koku ie tebi ime[?]« Inu on odgovori tar pravi k nemu: »Meni ie Legio ime, zakai nas ie dosti.« ^[10]Inu on ie nega sylnu prossil, de bi nega ne poslal vunkai iz te dežele. ^[11]Undukai poleg tih gur ie bilu enu veliku kardelu svin na paši ^[12]inu ty zludii vsi so nega prossili tar diali: »Pusti nas v te svine, de noter v ne gremo.« ^[13]Inu Jezus nim zdaici dopusti inu ty nečisti duhuvu gredo vunkai inu gredo noter v te svine. Inu tu kardelu se naglu vzdigne inu se prekuchne v tu morie (tih ie pag bilu okuli dva tissuč) inu se potope v tim moriei. ^[14]Ty pag, kir so te svine pasli, ty beže inu tu oznanuio v tim meisti inu v tih vasseh. Inu oni vunkai gredo gledati tu, kar se ie bilu pergudilu, ^[15]inu prido k Jezusu inu vidio tiga, kateri ie s teim zludiem bil obdan, sidečiga inu obličieniga, inu de ie ta, kir ie to legiono tih hudičev

čev imel, per pravi pameti bil inu so se bali. ^[16]Inu ty, kir so vidili, pravio nim, kai se ie timu, kir ie tiga zcludia imel, pergudilu, inu od tih svin. ^[17]Inu začno oni nega prossiti, de bi on iz žnih kraiev vlekal. ^[18]Inu kadar ie on bil stopil v ta čeln, ta, kir ie s teim zcludiem bil obdan, ie nega prossil, de bi on per nim bil, ^[19]Jezus pag nei nemu dopustil, temuč ie dial k nemu: »Puidi na tui dum inu h tim tuiem inu nim oznani, kakove velike riči ie tebi ta Gospud sturil inu de se ie čez te usmilil.« ^[20]Inu on gre kiakai inu začne pridigati v tih Dessetih meistih, kakovo veliko dobruto ie nemu Jezus sturil, inu so se vsi začudili.

^[21]Inu kadar se Jezus spet semkai na ta drugi krai v tim čelnu prepela, se k nemu zbere ena velika množica inu ie bil poleg moria. ^[22]Inu pole, tukai pride en viši te šule, timu ie bilu ime Iairus, inu kadar on nega ugleda, pade doli pred nega noge ^[23]inu nega sylnu prossi, rekoč: »Muia sčerčica leži na smerti, pridi, položi čez no te roke, de zdrava postane inu bode živa.« ^[24]Inu on kiakai gre ž nim inu za nim gre veliku ludi ini ty so nega stiskali.

^[25]Inu ena žena, katera ie imeila to kervavo tekočo bolezan dvanaist leit ^[26]inu ie veliku sterpela od dosti arcotov inu ie bila tu suie vse potratila inu nei ništer pomagalu, temuč se ie le hušala. ^[27]Kadar ie ona slišala od Jezusa, pride vmei ludmi

B
Cristus gre
ozdraviti eniga
šulmostra sčer.
Math. 9.
Luc. 8.

C
Na tim potu eno
ženo od kervavi-
ga toka ozdravi
zavolo nee vere.
Math. 9.
Luc. 8.

O iii od

odzada k nemu inu se dotakne nega gvanta, ^[28]zakai ona ie diala: »Aku se iest le nega gvanta dotaknem, taku bom zdrava.« ^[29]Inu zdaici ta studenic nee kry se pošuši inu ona zdaici počuti na životu, de ie zdrava bila od nee reve. ^[30]Inu Jezus počuti zdaici sam na sebi, de ie ena muč bila šla od nega, inu se vmei ludmi oberne okuli tar pravi: »Du ie mui gvant dotaknel[?]« ^[31]Inu ty iogri pravio k nemu: »Ty vidiš, de ty ludie tebe gneto inu praviš: ‘Du ie mene dotaknil[?]’« ^[32]Inu on gleda okuli, de bi vidil to, kir ie tu bila sturila. ^[33]Ta žena pag se ie bala inu trepetala (ona ie veidila, kai ie na nei bilu sturienu), ta pride inu pade doli pred nega inu nemu povei vso risnico. ^[34]On pag pravi k ni: »Sči, tuia vera ie tebe ozdravila, puidi z myrom inu bodi zdrava od tuie reve.«

D
To sčer Iairusovo, višiga khez šulo, obudi od smerti.
Math. 9.
Luc. 8.

^[35]V tim, kadar on še taku govori, prido eni od tiga visšiga te šule, ty pravio: »Tuia sči ie umerla, kai trudiš dale tiga moistra[?]« ^[36]Jezus pag zdaici zasliši to bessedo, kir ie bila govoriena, inu pravi h timu visšimu te šulie: »Ne bui sse, le samuč verui.« ^[37]Inu nei pustil nikoger za sebo puiti, temuč Petra inu Iacopa inu Ianeža, Iacopoviga brata. ^[38]Inu on pride v to hišo tiga višiga te šule inu vidi ta hrup inu te, kir so se sylnu placali tar yokali. ^[39]Inu on notar gre inu pravi k nim: »Kai vi taku hrupite inu se plačete[?] Ta deiklica nei umerla,

umerla, temuč ona spy.« ^[40]Inu oni so se nemu posmihovali. On pag izžene vse vunkai inu vzame te deklice očeta inu mater sebo inu te, kir so ž nim bili, inu ie notar šal kiakai, kir ie ta deklica ležala. ^[41]Inu on prime to deklico za roko inu pravi k ni: »Talita kumi,« tu se tolmačuie: »Deklica, iest tebi poveim, vstani gori.« ^[42]Inu ta deklica ie zdaici gori vstala inu ie hodila. Ona ie pag dvaneist leit stara bila. Inu oni so se britku prestrašili. ^[43]Inu on ie nim terdnu zapovedal, de nisče tiga ne ne zvei, inu reče, de se ni ieisti da.

TA VI. CAP.

INu on gre vunkai od unot inu pride v suio očino ldeželo inu za nim gredo nega iogri. Inu kadar pride ta sobota, začne on v ti šuli vučiti. ^[2]Inu nih dosti, kir so nega slišali, so se začudili inu diali: » Od kod prido le-timu le-te riči[?] Inu kakova modrost ie le-ta, kir ie nemu dana[?] Inu taka della, kir skuzi nega roke bodo sturiena[?] ^[3]Nei li on uni cimberman, Mariin syn inu brat Iacopov inu Iozesev inu Iudežov inu Simonov[?] Neso li nega sestre tudi tukai per nas[?]« Inu so se zblaznili na nim. ^[4]Jezus pag pravi k nim: »En prerok nei nikir prez poštena, temuč v sui očini deželi inu per sui žlahti inu per sui

A Jezus ie suim vukum zaveržen od suih lančmonov. Math. 13. Luc. 4. Ioh. 4.

O iii dru-

družini.« ^[5]Inu on nei mogel tukai obeniga della sturiti, temuč ie čez malu bolnikov polužil te roke inu ozdravil ^[6]inu se ie čudil nih neveri. Inu on ie po vasseh, kir so okuli undukai bile, hodil inu ie vučil.

B
Pošle te dvanaist
pridigati;
podvuči, koku se
v tim imαιο
držati.
Math. 10.
Luce 10.

^[7]Inu on pokliče k sebi te dvanaist inu začne nee dva pag dva vunkai pošilati ^[8]inu nim da oblast čez te nečiste duhe. Inu nim zapovei, de ništer taciga sebo ne vzamo na ta pot, samuč eno palico, nekar taške, nekar kruha, nekar denariev v tim passu, ^[9]temuč obuveni v šuleni inu de ne imαιο po dvei sukni obleči. ^[10]Inu ie dial k nim: »Kir kuli vi v eno hišo puidete, undukai ostanite, dotle vi od unod proč povličete. ^[11]Inu kateri vas gori ne vzameio inu ne poslušαιο, gredoč od unot, stressite ta prah od vasših nug k ani pryči čez nee. Risničnu iest vom poveim, de tim iz Sodome inu Gomorre bode lažei na sodni dan koker takimu meistu.« ^[12]Inu oni so šli vunkai inu so pridigali, de bi diali to pokuro, inu so izzegnali dosti hudičev ^[13]inu so žalbali dosti bolnikov s teim olem inu so ie ozdravili.

C
Od Ioanesove
Kerstnikove ieče
inu smerti.
Mathei 14.
Luce 3, 9.
Gen. 40.
Iud. 11.

^[14]Inu onu pride pred tiga Erodeža krala (zakai nega ime ie uže bilu poznanu) inu on pravi: »Uni Ioannes, kir ie kersčoval, ta ie vstal od smerti, zatu so ta nega della taku velika.« ^[15]Eni pag so diali, on ie Elias, eni pag so diali, on ie en prerok oli koker eden iz tih prerokov. ^[16]Kadar ie pag Erodež tu zaslišal,

šal, pravi: »On ie ta Ioanes, katerimu sem iest to glavo odsecal, ta ie od smerti vstal.« ^[17]Erodež ie uže bil vunkai poslal inu Ioannesa uiel inu postavil v to iečo zavolo Erodiade Filippove, nega brata žene, zakai on ie to bil poročil. ^[18]Ioannes pag ie dial h timu Erodežu: »Tebi se ne spodobi imeiti tuiga brata ženo.« ^[19]Obtu Erodiada ie bila nemu sylnu souvraž inu ie hotela nega umoriti, oli nei mogla. ^[20]Zakai Erodež se ie tiga Ioannesa bal, on ie veidel, de ie on bil en brumen inu svet mož inu ie veliku deržal od nega inu nega poslušaioč ie dosti sturil inu ie nega rad poslušal. ^[21]Inu kadar eden perpoložni dan pride, de Erodež na ta sui rojeni dan naredi eno večerio nega nervegšim, visšim inu altmanom te Galileiske dežele, ^[22]tukai noter ie šla te Erodiade sči inu ie plessala, tu ie Erodežu dobru dopalu inu tim, kir so ž nim per myzi sideli. Ta kral pravi h ti deklici: »Prossi od mene, kar ti hočes, iest hočo tebi dati« ^[23]inu ie ni persegal: »Kar kuli boš ti od mene prossila, hočo iest dati tebi, do polovice muiga kralevstva.« ^[24]Ona gre vunkai inu pravi k sui materi: »Kai hočo prossiti[?]« Ona pag pravi: »To glavo tiga Ioanesa Kerstnika.« ^[25]Inu ona zdaici gre hitru noter h timu kralu, prossi nega inu pravi: »Iest hočo, de ti meni glih zdai daš v eni skledi to glavo tiga Ioannesa Kerstnika.« ^[26]Ta kral postane žalostin, oli zavolo te persege inu tih, kir so sideli per mizi, nei hotel ni odpo-

odpovedati. ^[27]Inu zdaici pošle ta kral tiga aharia inu zapovei noter pernesti nega glavo. Inu on gre kiakai inu odseca nemu to glavo v ti ieči ^[28]inu pernesse nega glavo v eni skledi inu to da tei deklici inu deklica da to sui materi. ^[29]Kadar tu nega mlaši zaslišio, prido inu vzamo nega truplu inu polože tu istu v en grob.

D
Cristus vuči v ti
pusčavi inu spiža
z malim kruhom
pet tissuč ludi.
Math. 14.
Luc. 9.
Ioh. 6.
Ezeh. 34.

^[30]Inu ty iogri prido vkupe k Jezusu inu nemu pov-
eido vse tu, kar so sturili inu kar so vučili. ^[31]Inu on
pravi k nim: »Puidite vi sami suseb v eno pusčavo inu
počivaite enu malu.« Zakai nih ie veliku bilu, kir so
prišli inu odšli, de neso imeili čassa le ieisti. ^[32]Inu on
se pela v tim čelnu v eno pustobo suseb. ^[33]Inu kadar
ty ludie so nee vidili proč pelaioč, ie nih dosti nega
znalu inu so kiakai k nogom vkupe tekli iz vseh
meist inu so prišli nim naprei inu se k nemu snido.
^[34]Inu Jezus gre vunkai inu vidi veliku ludi, ty so se
nemu smilili, zakai oni so bili koker te ovce, kir
obeniga pastyria nemaio. Inu začne nee dosti riči
vučiti. ^[35]Inu kadar ie uže dosti dne bili minilu, per-
stopio k nemu nega iogri inu pravio: »Tukai ie ena
pusčava inu ta dan ie kiakai, ^[36]pusti nee od sebe, nai
gredo po vasseh inu terghih, kir tukai okuli leže, inu
de sebi kruha kupio, zakai oni nemaio kai ieisti.«
^[37]On pag odgovori inu pravi k nim: »Daite vi nim
ieisti.« Inu oni pravio k nemu: »Kai hočmo li mi pui-
ti inu kupiti za dveistu denariev kruha inu nim da-
ti

ti ieisti[?]«^[38] On pag k nim pravi: » Kuliku kruhov vi imate[?] Puidite inu pogledaite.« Inu kadar oni zveido, pravio: »Pet inu dvei rybi.«^[39] Inu on nim zapovei, de oni sture, de vsi, enu tovarištvu poleg družiga, po redi bodo sideli na tei zeleni travi.^[40] Inu oni doli sedeio inu se rezdile po tei tratini, tukai po stu, undu po petdeset.^[41] Inu on vzame te pet kruhe inu tei dvei rybi inu pogleda gori v nebessa, zahvali inu rezlomi te kruhe tar da suim iogrom, de polože nim naprei, inu te dvei rybi ie vsem rezdilil^[42] inu so ieili vsi inu so syti bili.^[43] Inu oni so gori vzdignili od kossov dvanaist korb inu tudi od tyh ryb.^[44] Inu tih, kir so ieili, ie bilu okuli pet tavžent mož.

^[45] Inu on ie zdaici permoral tim suim iogro[m] stopiti v ta čoln inu de se pred nim kiakai čez tu morie prepelaio v Betzhaido, dotle ie on te ludi pusčal od sebe.^[46] Inu kadar ie o[n] te od sebe odpravil, ie šal gori na eno goro moliti.^[47] Inu kadar ta večer pride, ta čoln ie bil na sredi moria inu on sam na zemli^[48] inu on vidi, de so z vožno veliku terpeli, zakai nim ie bil ta veiter zubper. Inu okuli te četerte vahte te noči pride on k nim, hodeioč verhu moria, inu ie hotel mumu nih naprei puiti.^[49] Oni pag, kadar so nega zagledali, hodeioč verhu moria, so menili, de bi tu bila ena pošast, inu zevpyo,^[50] zakai vsi so ga vidili inu so se prestrašili bili. Oli on ie zdaici ž nimi govoril inu ie dial k nim: »Bodite serčni, iest sem,

P ii ne

E
Cristus hodi
verhu moria,
utolaži to fortu-
no.
Math. 14.

ne buite se.«^[51]Inu on stopi k nim v ta čeln inu ta veiter potihne. Inu oni se sylnu tar grozzovitu prestrašio inu se zečudio,^[52]zakai oni neso bili dobru zamerkali od tih kruhov, nih serce ie bilu osliplenu.

F
Dosti ozdravi le
skuzi dotikane
Jezusoviga
gvanta.
Math. 14.

^[53]Inu kadar se oni prepelaio, prido v to Genezareško deželo inu perstavio h timu brigu.
^[54]Inu kadar oni stopio iz tiga čolna, so zdaici nega poznali^[55]inu teko skuzi to isto vso deželo inu začno okuli nossiti na postelah te bolnike kiakai, kir so slišali, de ie on bil.^[56]Inu kamkuli ie on šal, v te terge oli v ta meista oli v te vassi, so polagali te bolnike na te place inu so ga prossili, de bi oni mogli le-tiga prama nega gvanta se dotakniti. Inu vsi ty, kir so se nega dotaknili, so zdravi postali

TA VII. CAP.

A
Farizei svare te
iogre, kir z blat-
nimi rokami iei-
do.
Mat. 15.

INu k nemu se snido ty farizei inu eni od tih pissar-
liev, kir so bili od Ieruzalema prišli.^[2]Inu kadar so
oni vidili nekatere iz žnega iogrov s teimi gmainimi
rokami, tu ie, vnemivenimi, iesti ta kruh, so zubper go-
vurili.^[3]Zakai ty farizei inu vsi Iudi ne ieido, temuč de
čestu te roke umiyenio, derže taku te postave tih starišev,
^[4]inu kadar iz terga prideio, ne ieido, aku se poprei ne
umyenio. Inu družih dosti riči so gori vzeli h deržanu,
koker tu pomivane tih pehariev, tih verčev, tih kotlov inu
tih postel.^[5]Potlei ty farizei inu pissary nega vprašαιο:
»Zakai

»Zakai tui iogri ne hodio po naredbi tih starišev[,] temuč oni ieido ta kruh s teimi vnemivenimi rokami[?]«

^[6]On pag odgovori inu pravi k nim: »Koku dobru ie od vas hynavcev prerokoval ta Ezaias, koker ie pissanu: 'Le-ti ludie mene poštuio s teimi žnabli, ^[7]anpag nih serce ie daleč od mene. Oli oni mene zamman poštuio, kadar oni vuče le te vukuve inu zapuvidi človeske.' ^[8]Vi zapustite Božio zapuvid inu te človeske naredbe deržite od pomivane tih verčev inu tih pehariev inu take glihe riči vi dosti deite.« ^[9]Inu on pravi k nim: »Vi lipu zaveržete Božio zapuvid, de vašo zapuvid deržite. ^[10]Zakai Moizes ie dial: 'Poštui tuiga očeta inu tuio mater inu dur očetu oli materi huđu reče, ta ima s to smertio umreti.' ^[11]Vi pag pravite: 'Aku en človik poreče k očetu oli k materi corban,' tu ie: kakeršni dar od mene pride tebi k nucu, ^[12]inu taku ne pustite vi nemu ništer več kai dati suimu očetu oli sui materi ^[13]inu taku sturite k nečemer to bessedo Božyo skuzi to vašo postavo, katero ste vi gori postavili, inu timu glih vi dosti sturite.«

^[14]Inu on pokliče vso množico k sebi inu pravi k nim: »Poslušajte vsi mene inu rezoumete. ^[15]Ništer nei izvuna tiga človeika, kir noter v nega gre, de bi onu moglu nega omadežiti, temuč te ri-

P iii či,

B
Cristus svari te hynavce, kir zavolo človeskih postav Božye zapuvidi prelamaio.
Math. 15.
Esa. 29.
Exod. 20.
Levit. 20.
Deut. 5.
Pro. 20.
Efes. 6.

C
Katero riči ogarde inu oskrune tiga človeika.
Mat. 15.

či, kir gredo iz tiga človeka, te iste tiga človeka omadežuio. ^[16]Aku du ima vušessa h poslušanu, ta poslušai.« ^[17]Inu kadar on od tih ludi noter v to hišo pride, vprašai ty nega iogri od te perglihe ^[18]inu on pravi k nim: »Taku ste tudi vi nezastopni[?] Ne zastopite, de vse tu, ^[19]kar izvuna gre v tiga človeka, ne more nega omadežiti, zakai onu ne gre v nega serce, temuč v ta trebuh, od unod potle vunkai gre v tu potrebnu meistu, kir se vse spiže trebio.« ^[20]Inu pravi: »Tu, kar iz človeka gre, tu istu človeka omadežuie. ^[21]Zakai od tiga noterniga serca tih ludi gredo vunkai hude misli, ^[22]prešustva, kurbarye, ubyane, tatvine, lakomnosti, prevečane, goluffie, nesram, hudu oku, šentovane, of-fart, norčovane. ^[23]Vse le-te hude riči gredo vunkai od noterniga inu omadežuio tiga človeka.«

D
Ena aydina
prossi z veliko
vero za suio sčer
inu sprossi.
Mat. 17.

^[24]Inu on vstane inu gre od unot na te tyriske inu sydoniske kraie inu gre noter v eno hišo, nei hotel nikomer pustiti veiditi, oli on vsai nei mogel skriven biti. ^[25]Zakai ena žena, katere sčer ie imeila tiga nečistiga duha, zdaici, koker ie ona zaslišala od nega, pride inu pade doli pred nega noge ^[26](leta žena ie bila ena aydina od Syrofenicie). Inu ie nega prossila, de bi on tiga hudiča iz žne sčere izsegnal. ^[27]Jezus pag pravi k ni: »Pusti, nai se poprei nasitio ty otroci. Zakai onu se ne spodobi vzeti ta kruh tih otruk inu vreiči tim psom.« ^[28]Ona pag odgovori inu pravi k nemu: »Ia, Gospud, oli vsai ieido tudi ty
sčenci

sčenci pod myzo od drobtin tih otruk.«^[29] Inu on pravi k ni: »Za le-te bessede volo puidi ti, ta hudič ie od tuie sčere vunkai šal.«^[30] Inu ona gre kiakai v ne hišo inu naide, de ie ta hudič bil vunkai šal inu to sčer, ležečo na posteli.

^[31] Inu on spet gre od tih tyriskih inu sydoniskih kraiev, pride h timu Galileiskimu moriu, skuzi sred kraiev tih Desset meist.^[32] Inu perpelaio k nemu eniga gluhiga mutca inu so nega prossili, de bi on na nega to roko polužil.^[33] Inu kadar on nega suseb od tih ludi odpela, položi suie perste v nega vušesa inu vunkai plune, dotakne nega iezik^[34] inu pogleda gori v nebessa, vzdihne inu pravi k nemu: »Effata!« tu ie: odpri se.^[35] Inu zdaici se odpro nega vušessa inu se rezveže ta zaveza nega iezika inu ie prov govuril.^[36] Inu on nim prepovei, de nikomer ne poveido. Anpag če ie on nim več prepovedoval, teim se oni več pravili^[37] inu so se sylnu začudili, rekoč: »On ie vse riči dobru sturil inu on sturi te glušce slišati inu te mutce govori-ti.«

E
Ozdрави eniga
glušca, kir ie tu-
di mutast bil.
Math. 9.
Luc. 11.
Gen. 1.
Eccle. 39.

TA VIII. CAP.

VTih istih dneh, kadar ie velika množica tih ludi tukai bila inu neso imeili kai ieisti, Jezus pokliče k sebi suie iogre inu pravi k nim: ^[2]»Meni
P iiiii se le-ty

A
Cristus spiža
sedmemi kruhi
štiri iezet ludi.
Math. 15.

se le-ty ludie iz serca smilio, zakai oni uže try dni per meni prebivaio inu nemaio kai ieisti. ^[3]Inu aku iest nee pustim prez ieidi na nih dum, obnemogo na tim potu. Zakai eni iz nih so od daleč prišli.« ^[4]Inu ty nega iogri odgovore nemu: »Koku more du le-te s kruhom nasytiti tukai v ti pusčavi[?]« ^[5]Inu on nee vpraša: »Kuliku kruhov vi imate[?]« Oni pravio: »Sedem.« ^[6]Inu on ukaže tim ludeim doli seisti na ta tla. Inu on vzame te sedem kruhe, kadar zahvali, te rezlomi inu te da suim iogrom, de oni te tim ludem naprei polože, inu oni so ie polužili. ^[7]Oni so tudi imeili enu malu rybic inu kadar zahvali, ukaže te tudi nim naprei položiti. ^[8]Inu oni so ieli inu so bili syti inu so vzdignili tih kossov, kir so čez bili ostali, sedem korb. ^[9]Inu nih, kir so ieili, ie bilu okuli štiri tavžent inu on nee pusti od sebe.

B
Odpovei farizeiom
caihne delati.
Math. 12, 16.
Luc. 11.

^[10]Inu on zdaici stopi v en čeln suiemi iogri inu pride v te Dalmanutove kraye. ^[11]Inu ty farizei prido vunkai inu začno ž nim disputirati, so nega izkušovali inu iskali od nega en caihe[n] iz nebes. ^[12]Inu kadar on vzdihne v nega duhu, pravi: »Zakai le-ta žlahta caihen isče[?] Risničnu iest vom poveim, le-tei žlahti ne bode oben caihen dan.« ^[13]Inu on nee zapusti inu stopi spet v to ladio inu se prepela na uni drugi breg.

C
Iogro[m] veli se
varovati pred
krivim vukum
inu

^[14]Inu oni so bili pozabili kruh vzeti sebo inu neso več imeili per sebi v tim čelnu koker en sa[m] kruh. ^[15]Inu on nim zapovei tar pravi: »Gledaite gori inu varite se

varite se pred farizeiskim qvassum inu pred Erodeževim qvassum.« ^[16]Inu oni so od tiga vmei sebo govurili tar diali: » Tu bode, kir kruha nemamo.« ^[17]Kadar tu Jezus spozna, pravi k nim: »Kai tu pregarivate, kir kruha nemate[?] Še nekar ne merkate inu še ništer ne zastopite[?] ^[18]Vi imate še enu osliplenu serce, vi imate oči inu ne vidite inu imate vušesa inu ne slišite. ^[19]Inu ne spumnite[,] kadar sem bil pet kruhov pet tavžent lude[m] rezlomil, koliku pelnih korb kossov ste vi gori vzdignili[?]« Oni pravio: »Dvanaist.« ^[20]»Inu kadar pag te sedem tim štirim iezher, kuliku korb tih osta[n]kovih kossov ste gori vzdignili[?]« Oni pravio: »Sedem.« ^[21]Inu on pravi k nim: »Koku ie tedai, de vi ništer ne zastopite[?]«

^[22]Potle on pride v to Betsaido inu oni k nemu perpelaio eniga slepca inu ga prossio, de bi se on nega dotaknil. ^[23]Inu o[n] prime tiga slepca za roko, pela nega vunkai iz tiga terga inu kadar v nega oči plune inu položi na nega te roke, nega vpraša, aku bi on kai vidil. ^[24]Inu on pogleda gori tar pravi: »Iest vidim te ludi hodeioč, koker de bi drevie vidil.« ^[25]Potle spet položi te roke čez nega oči inu sturi, de ie pregledal, inu taku ie bil povernen inu ie vidil vse čistu. ^[26]Inu on pošle nega na sui dum, rekoč: »Ne hodi noter v terg inu nikomer v tergu ne povei.«

^[27]Inu Jezus gre vunkai inu nega iogri v te terge tiga meista Cezaree Filippi. Inu na tim potu vpraša on suie iogre inu pravi k nim: »Du, pravio ty ludy,

Q de

hudo kunštio.
Svari nih nezas-
topnost.
Mathei 16.
Luce 12.

D
Poverne na
samim enimu
slepca ta pogled.

E
Iogri spoznaio,
de ie on ta pravi
Cristus, inu on

prerokuie od
sue martre tar
smerti.
Mat. 16.
Luce 9.

de sem iest[?]« ^[28]Oni nemu odgovore: »Ioannes Kerstnik inu eni, ti si Elias, eni pag, ti si eden iz tih prerokov.« ^[29]Inu on pravi k nim: »Vi pag, du, pravite vi, de sem iest[?]« Peter odgovori inu pravi k nemu: »Ti si Kristus.« ^[30]Inu on zapovei nim terdnu, de od nega nikomer ne poveido. ^[31]Tedai začne nee vučiti, de ta Syn tiga človeka mora dosti terpeti, bode zaveržan od tih starišev inu od tih visši faryev inu od tih pissariev, bode umorien inu na tretji dan gori vstane. ^[32]Inu le-te besede ie očitu govuril. Inu Peter potegne nega k sebi inu začne nega svariti. ^[33]On pag se oberne okuli inu pogleda na sue iogre inu svari Petra, rekoč: »Puidi nazai, Zupernik, zakai ti ne zastopiš tih riči, kir so Božye, temuč te, kir so človeske.«

F
Vsi, kir hote biti
per Cristusu,
moraio biti volni
v nadlugah inu
nega besedo
očitu spoznati.
Mathei 16, 10.
Luce 9, 14.
Iohannis 12.

^[34]Inu kadar on pokliče k sebi to množico tih ludi sred suiemi iogri, pravi k nim: »Kateri kuli hoče hoditi za meno, ta zatay sa[m] sebe inu vzami sui cryž tar puidi za meno, ^[35]zakai kateri kuli hoče sui leben ohraniti, ta ga bode zgubil, inu kateri sui leben zgubi za muio inu za tiga evangelia volo, ta isti ga bode ohranil. ^[36]Kai pomaga timu človeiku, aku on dobi vuss sveit tar na sui duši škodo prime[?] ^[37]Oli kai bi dal ta človik, de bi on s teim suoio dušo odrešil[?] ^[38]Kateri se pag mene inu muih besed bode sramoval v le-ti prešušni inu grešni žlahti, tiga se bode tudi sramoval ta Syn tiga človeka, kadar on pride v ti časti suiga Očeta suiemi sveitimi angeli.«

Ta

TA IX. CAP.

INu on pravi k nim: »Risničnu iest vom poveim, de so eni vmei teimi, kir tukai stoye, kateri ne bodo te smerti pokussili, dotle oni ne vidio, de ie tu kralvstvu Božye z močio prišlu.« ^[2]Inu potle čez šeast dni poime Jezus sebo Petra, Iacoba inu Ioannesa inu nee pela suseb same na eno vissogo goro inu se ie pred nimi premenil. ^[3]Inu nega gvant ie postal leskeč inu sylnu beil koker sneg, kateriga oben farbar na zemli taku beliga ne more sturiti. ^[4]Inu nim se perkaže Elias s teim Moizesom inu sta z Jezusom govorila. ^[5]Inu Peter odgovori inu pravi k Jezusu: »Moister, le-tukai ie nom dobru biti, nai sturimo tryutte, tebi eno, Moizesu eno, Eliasu eno.« ^[6]On pag nei veidel, kai ie govuril, zakai oni so bili prestrašeni. ^[7]Potle pride en oblak, ta nee obsenčuie inu iz tiga oblaka pride ena styma, ta pravi: »Le-ta ie mui lubeznivi Syn, tiga vi poslušajte.« ^[8]Potle zdai-ci, kadar oni okuli pogledaio, nikogar več ne vidio, temuč Jezusa samiga per nih. ^[9]Inu kadar oni doli iz gore gredo, prepovei nim, de tih riči, kir so oni vidili, nikomer ne poveido, samuč kadar ta Syn tiga človeka gori vstane od te smerti. ^[10]Inu oni obderže le-to bessedo per sebi inu so izprašovali vmei sebo, kai bi tu bilu od te smerti vstati.

A
Cristus se pre-
ini, Bug vely ne-
ga samiga
poslušati.
Math. 17.
Luc. 9.
2. Pet. 1.

Q ii Inu

B
Elias ie uže
prišal.
Mala. 4.
Math. 17 et II.

^[11]Inu oni nega vprašajo tar pravio: »Kai tedai govore ty pissary, de ta Elias mora priti poprei[?]« ^[12]On pag odgovori inu pravi: »Elias, ia, kadar pride poprei, vse riči perpravi na pravi stan. Inu koker ie pissanu od Synu tiga človeka, de on ime veliku terpeti inu biti zašpotovan. ^[13]Anpag iest vom poveim, de ie Elias prišal inu so nemu sturili, kar kuli so oni hoteli, koker ie pissanu od nega.«

C
Gristus reši eni-
ga od tiga mu-
tastiga duha.
Math. 17.
Luc. 9.

^[14]Inu kadar on pride k suim iogrom, vidi veliku ludi okuli nih inu te pissarie, ty se ž nim pregovarieio, ^[15]inu koker hitru ty vsi ludie nega zagledajo, se prestrašio, k nemu teko inu tu zdravie nemu prossio. ^[16]Inu on vpraša te pissarie: »Od čes se vi ž nimi prevogariete[?]« ^[17]Eden pag iz tih ludi odgovori inu pravi: »Moister, iest sem muiga synu semkai h tebi perpelal, ta ima eniga mutastiga duha ^[18]inu kadar kuli on nega popade, ga rezdere inu se peini inu škriple suiemi zobmi inu se suši. Inu iest sem tuim iogrom poveidal, de bi ga oni izzegnali, tar neso mogli.« ^[19]On pag nemu odgovori inu pravi: »O, ti neverna žlahta, koku dolgu bom per vas[?] Koku dolgu vas bom terpel[?] Perpelajte ga semkai k meni.« ^[20]Inu on nega k nemu perpelajo inu zdaici, kadar nega ta duh zagleda, nega rezdira inu pade doli na tla, se valle sem tar tam inu se peini. ^[21]Inu on vpraša nega očeta: »Koku dolgu ie, de se ie tu nemu pergudilu[?]« On pravi: »Od ditečtva. ^[22]Inu on nega čestu verže v ta ogen inu v to vodo, de bi

bi ga končal, aku pag kai moreš, smili sse čez nas inu nom pomagai.« ^[23]Jezus pag pravi k nemu: »Aku ti tu moreš verovati, vse riči so mogoče timu, kir veruie.« ^[24]Inu per meisti ta oča tiga diteta zevpye selzami inu pravi: »Gospud, iest veruio, pomagai mui neveri.« ^[25]Kadar pag Jezus zagleda, de ty ludie kmali k nemu teko, svari sylnu tiga nečistika duha inu pravi k nemu: »Ti mutasti inu gluhi duh, iest tebi zapoveim, de ti greš vun iz žnega inu naprei več vain ne greš.« ^[26]Inu kadar on zevpye inu ga sylnu rezdere, gre vunkai. Inu on postane, koker de bi mertav bil, taku, de ie nih dosti govurilu: »On ie mertov.« ^[27]Jezus pag prime nega za roko inu ga vzdigne in on gori vstane. ^[28]Inu kadar on pride domov, nega iogri ga vprašao na samim: »Zakai mi nesmo mogli nega izzegnati[?]« ^[29]Inu on pravi k nim: »Le-ta žlahta skuzi obeno reč ne gre vunkai, samuč skuzi molitov inu ta post.«

^[30]Inu oni gredo proč od unod inu hodio skuzi Galileio inu on nei hotel, de bi du tu imel veiditi. ^[31]On ie pag vučil suie iogre inu ie dial k nim: »Ta Syn tiga človeka bode izdan v te roke tih ludi inu oni ga bodo umurili inu kadar on bode umorien, taku on gori vstane na tretí dan.« ^[32]Oni pag neso rezumeli to bessedo inu so se bali nega vprašati.

D
Prerokuie iz nov
od suie martre.
Math. 17, 16, 20.
Luc. 9, 18.

Q iii Inu

E
Iogri štritaio za
gospostvu, te
opomina h
pohlevščini.
Math. 18, 20 et
10.
Lnc. 9, 22.
Ioh. 13.

^[33]Inu on pride v Capernaum inu kadar on pride domov, vpraša nee: »Od kakove riči ste se vi vmei sebo disputirali na tim potu[?]« ^[34]Oni so pag melčali, zakai oni so se vmei med sebo na tim potu disputirali, kateri ie ta nervegši. ^[35]Inu kadar on k sebi pokliče te dvanaist inu pravi k nim: »Aku du hoče biti ta prvi, ta ima vmei vseimi ner ta posledniši biti inu vseh hlapec.« ^[36]Inu on prime enu ditece inu ie postavi v sredo vmei nee inu kadar tu istu obyme, pravi k nim: ^[37]»Kateri kuli enu iz tacih otruk gori vzame v muim imeni, ta mene gori vzame, inu kateri mene gori vzame, ta mene gori ne vzame, temuč tiga, kir ie mene poslal.«

F
Eden, kir ne
hodi za Cristu-
som, zcludie iz-
gane.
1. Cor. 12.

^[39]Ioannes pag nemu odgovori inu pravi: »Moister, mi smo vidili eniga, ta ie te hudiče vunkai gonil v tuim imeni, kateri za nami ne hodi. Inu mi smo nemu prepovedali zatu, kir ne hodi za nami.« ^[39]Jezus pag pravi: »Ne branite vi nemu, zakai oben nei, aku on sturi kaku dellu v muim imenu, de bi on mogel zdaici od mene hudu govoriti, ^[40]zakai kateri nei zubper nas, ta ie za nas.

G
De nikogar ne
pohuišamo inu
vse lubu, kar nas
mudi v nebessa,
de zaveržemo.
Math. 5, 18.

^[41]Inu dur kuli vom bode dal en pehar vode pyti v muim imeni, zatu kir ste Cristusevi, risničnu iest vom poveim, on suiga lona ne bode zgubil. ^[42]Dur kuli pag zblazne eniga iz le-tih mahinih, kateri v mene veruio, timu bi bule bilu, de bi se en malinski kamen okuli nega gerla obessel inu de bi on veržen

žen bil v tu morie. ^[43]Ako pag tebe tuia roka blazni, odseica io proč, onu ie bule za te, de ti krulev greš noter v ta leben, koker de bi dvei rokei imel inu bi šal v pekal, v ta ogen, kir nigdar ne pogasne, ^[44]gdi nih čeruv ne umerie inu ta ogen ne pogasne. ^[45]Inu ako tebe tuia noga blazni, odseca io proč, onu ie za te bule, de ti hrom greš noter v ta leben, koker de bi dvei nogei imel inu bi veržen bil v ta pekal, v ta ogen, kir nigdar ne pogasne, ^[46]gdi nih čeruv ne umerie inu ogen ne pogasne. ^[47]Inu aku tebe tuie oku blazni, izder ye vun, onu ie za te bule, de ti z anem okum greš noter v tu kralovstvu Božye, koker de bi dvei okei imel inu bi veržen bil v te peklenski ogen, ^[48]gdi nih čeruv ne umerie inu ta ogen ne pogasne.

Luc. 17.
Ro. 14.
1. Cor. 8.
Esa. 66.
Ezeh. 20.

^[49]Zakai vsaki bode sollen s teim ognem inu sledni offer bode sollen s to solio. ^[50]Dobra reč ie ta sul, kadar pag ta sul nee vek zgubi, s čim to bote vi začinali[?] Imeite v sami v sebi to sul inu imeite myr vmei sebo.«

H
Kersčeniki mo-
raio z volo ter-
peiti.
Math. 5.
Luc. 14.
Levit. 2.

TA X. CAP.

INn on se vzdigne od unot inu pride na te kraie te Iudovske deže, na uno stran Iordana, inu ty ludie se spet k nemu snideio inu koker ie on nava-

A
Od ločene tiga
zakona.

Q iii do

Mathei 5, 9.
Luce 16.
1. Cor. 6, 7.
Efes. 5.
Gen. 1, 2.
Deut. 24.

do imel, nee zupet vuči. ^[2]Inu ty farizei perstopio k nemu inu nega vprašajo: »Aku spodobi enimu možu se ločiti od suie žene[?]« S teim so nega izkušali. ^[3]On pag odgovori inu pravi k nim: »Kai ie vo[m] Moizes zapovedal[?]« ^[4]Oni pravio: »Moizes ie perpustil pisati ta ločitvi lyst inu ločiti se.« ^[5]Jezus odgovori inu pravi k nim: »Zavolo terdusti vassšiga serca ie on vom le-to zapuvid zapissal, ^[6]anpag od začetka te stvarie ie Bug nyu stvaril moža inu ženo. ^[7]Zatu bode ta človik zapustil očeta inu mater inu se bode perdružil k sui ženi ^[8]inu bodeta ta dva enu messu. ^[9]Kar ie tedai Bug vkupe vpregal, tiga človik ne ima rezločiti.« ^[10]Inu na dumovi so ty iogri nega zupet za tu istu vprašali. ^[11]Inu on pravi k nim: »Kateri kuli se loči od suie žene inu vzame eno drugo, ta zakon na ni prelomi ^[12]inu aku se ena žena loči od suiga moža inu vzame družiga, ta prelomi nee zakon.«

B
Cristus ie nevol-
an čez iogre, kir
so branili
otrokom k
nemu.
Math. 19.
Luc. 18.

^[13]Inu oni pernesso k nemu otroke, de bi se tih dotaknil. Ty iogri pag so te, kir so ie nossili, svarili. ^[14]Kadar ie pag tu Jezus vidil, ie za zlu vzal inu ie k nim dial: »Pustite te otroke k meni priti inu nim ne branite, zakai tacih ie tu kralevstvu Božye. ^[15]Risničnu iest vom poveim, kateri ne prime tiga Božyga kralevstva koker enu deite, ta v tu istu ne pride.« ^[16]Inu on te vzame v naročai inu položi čez nee te roke inu te žegna.

Inu

^[17]Inu kadar ie on bil šal vunkai na ta pot, perteče k nemu eden, ta poklekne pred nega inu ga vpraša: »Dober moister, kai imam diati, de ta večni lebe[n] posedem[?]« ^[18]Jezus pag reče k nemu: »Zakai ti mene imenuieš dober[?] Nisče ni dober, samuč en sam, tu ie Bug. ^[19]Ti vsai veiš te zapuvidi: Ne sturi prešustva, ne ubyai, ne kradi, ne govori falš pričovane, nikokar ne prevečai, poštui tuiga očeta inu mater.« ^[20]On pag odgovori inu pravi k nemu: »Moister, le-tu vse sem deržal od muie mladusti.« ^[21]Inu Jezus pogleda na nega, ga ie za lubu imel inu pravi k nemu: »Enu tebi manca, poidi tiakai, prodai vse, kar imaš, inu dai ie tim bozim, taku boš imel en velik šac v nebesih, potle pridi inu hodi za meno inu vzami na ramo ta tui cryž.« ^[22]On pag hude vole postane čez to bessedo, gre žalosten proč, zakai on ie dosti blaga imel.

^[23]Tedai Jezus pogleda okuli sebe inu pravi k suim iogrom. »Koku težku le-ty, kateri tu blagu imαιο, v tu Božye krelevstvu prido.« ^[24]Ty iogri pag se prestrašio na tih nega bessedah. Anpag Jezus spet odgovori inu pravi k nim: »Otroci, koku ie težku teim, kateri se zevupayo na tu blagu, puiti v tu Božye kralevstvu. ^[25]Onu ie lažeíše eni kameli puiti skuzi vušesa ene igle, koker enimu bogatimu puiti v tu kralevstvu Božye.« ^[26]Oni se pag veliku več začudio inu pravio vmei sebo: »Du more tedai biti ohranen[?]« ^[27]Jezus pag na nee pogleda inu pravi: »Per tih

R ludeh

C

En bogat vpraša,
kai ima sturiti,
de v nebu pride.
Math. 19.
Luc. 18.
Exod. 20.
Deut. 5.

D

Kateri se zevu-
paio na blagu, ty
prido težku v
nebu.
Mathei 19.
Luce 18.
Ephe. 5.
1. Thim. 6.

ludeh ie nemogoče, anpag nekar per Bugi, zakai per Bugi so vse riči mogoče.«

E
Kai tim bode,
kir vse zapuste
za Cristusovo
volo.
Math. 19.
Luc. 18.

^[28] Tedai začne Peter nemu praviti: »Pole, mi smo vse zapustili inu smo šli za tebo.« ^[29] Jezus pag odgovori inu pravi: »Risničnu vom poveim, de obeniga nei, aku on zapusti hišo oli bratie oli sestre oli očeta oli mater oli ženo oli otroka oli nyve za muio volo inu zavolo tiga evangelia, ^[30] de bi on zdai tukai na tim sveitu ne vzel tuliku, samo stu hyš inu bratov inu sester inu mater inu otruk inu nyv s teimi preganenmi inu na unim sveitu, kir pride, ta večni leben. ^[31] Dosti pag tih pervih bodo ty pusledni inu ty pusledni bodo ty prvi.«

F
Iogri se boie,
tim še pag prer-
okuie od suie
martre.
Math. 16, 17, 20.
Luce 18.

^[32] Oni so pag bili na tim potu inu so šli gori v Ieruzalem inu Jezus gre pred nimi inu oni se prestrašio inu, gredoč za nim, se boye. Inu Jezus vzame spet te dvanaist k sebi inu začne nim praviti, kai se nemu bode godilu. ^[33] »Pole, mi gremo gori v Ieruzalem inu ta Syn tiga človeka bode izdan tim viššim faryem inu tim pissariem inu oni bodo nega ferdamnali h ti smer-ti inu ga bodo čez dali tim aydom, ^[34] ty bodo nega zašpotovali inu gaižlali inu zaplivali inu umorili inu na trety dan bode gori vstal.«

G
Zebedeovi syn-
uvi prossio za
posvitne riči,
Cristus vuči
pohlevščino.

^[35] Tedai prido k nemu Iacob inu Ioannes, Zebede-ova synuva, inu pravita: »Moister, midva hočva, de ti tu nama sturiš, kar bova tebe prossila.« ^[36] On pag pravi k nima: »Kai hočta, de vama sturim?« ^[37] Inu

ona

ona pravita k nemu: »Dai nama, de midva sediva v tuim gospostvu, eden na tui destnici, ta drugi na tui livici.«^[38] Jezus pag pravi k nima: »Vidva ne veista, kai prossita. Moreta li vidva pyti ta kelih, kir iest pyem, inu s teim kerstom se kerstiti, s katerim iest bom kersčen[?]«^[39] Ona pravita: »Ia, midva moreva.« Jezus pag pravi k nima: »Ta kelih, kateri iest pyem, bota ia pyla inu bota kersčena s teim kerstom, s katerim iest bom kersčen.«^[40] Anpag sideti na mui destnici inu na mui livici nei muie dati, temuč katerim ie perpravlenu.«^[41] Inu kadar tu ty dvanaist zaslišio, začno biti nevulni čez Iacopa inu Ioannesa.^[42] Jezus pag pokliče nee k sebi inu pravi k nim: »Vi veiste, de vmei teimi aydi, kateri hote biti deržani za velake, ty čez nee gospoduio inu ty mogoči vmei nimi imαιο čez nee oblast.«^[43] Anpag vmei vami ne ima biti taku, temuč, kateri hoče biti velik vmei vami, ta ima vaš služabnik biti^[44] inu kateri hoče biti vmei vami eden tih pervih, ta ima biti vseh hlapec.^[45] Zakai tudi ta Syn tiga človeka nei prisšal, de bi se nemu služilu, temuč, de on služi inu de da sui život k animu odkupilu za nih dosti.«

^[46] Potle prido v to Ieriho inu kadar on inu nega iogri inu ena velika množica tih ludi gredo vunkai iz Ieriha, tukai sidi poleg tiga potu Bartimeus, Timeov syn, en slepec, inu petla.^[47] Inu kadar on zasliši, de ie Jezus od Nazareta bil, začne

Math. 10.
Luce 9, 22.
Mar. 9.

H
Timu Bartimeiu
slepcu poverne
ta pogled.
Mathei 20.
Luc. 18.

R ii vpyti

vpyti inu govoriti: »Jezus, ti Syn Davidov, smili sse čez me.«^[48] Inu dosti nih so ga svarili, de bi melčal. On pag teim bule več vpye: »Ti Davidov syn, smili sse čez me.«^[49] Inu Jezus obstoy inu vely nega poklicati. Inu oni pokličo tiga slepca inu pravio k nemu: »Bodi dobre vole, vstani gori, on tebe kliče.«^[50] Inu on verže sui plasč od sebe, gori vstane inu pride k Jezusu.^[51] Inu Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Kai hočeš ti, de tebi sturim[?]^[?]« Slepec pag pravi k nemu: »Moister, de bom vidil.«^[52] Jezus pag pravi k nemu: »Puidi tiakai, tuia vera ie tebe ohranila.« Inu on ie zdaici vidil inu ie hodil za Jezusom na tim potu.

TA XI. CAP.

A
Koku ie Cristus
v tu Ieruzalem
ieizdil.
Math. 21.
Luc. 19.
Ioh. 12.
Zah. 9.

INu kadar oni blizi h timu Ieruzalemu prido, h ti Betfagi inu Betany poleg tiga Hryba tih olik, pošle on dva suia iogra^[2] inu pravi k nima: »Puidita tiakai v ta terg, kir pruti vama leži, in zdaici, koker noter v ta prideta, naideta enu žerbe pervezanu, na katerim oben človik še nei sidil, tu vi odvežite inu le-sam perpelaite.^[3] Inu aku du vom poreče: 'Zakai vi tu delate[?]' recyte, de ta Gospud nega potrubuie inu on ga zdaici semkai pošle.«^[4] Onadva gresta tiakai inu naideta tu žerbe pervezanu izvuna per vratih na razpotu inu ie odvežeta.^[5] Inu eni, kir so tukai stali, pravio k nim: »Kai tu delata, de vidva
tu

tu žerbe odvežuieta[?]«^[6] Ondva pag rečeta k nim, koker ie nima Jezus zapovedal, inu oni nyu puste.^[7] Inu onadva perpelata tu žerbe k Jezusu inu polože nih gvant na nega inu on gori na nega sede. Inu nih veliku so prestirali nih gvant na ta pot.^[8] Eni pag so secali tu veye od dreviev inu so stlali na ta pot.^[9] Inu kir so šli odspreid inu kir so šli odzad, ty so vpyli inu diali: »Osanna, žegnan bodi ta, kir pride v tim imeni tiga Gospudi,^[10] žegnanu bodi tu kralevstvu Davidovu, našiga očeta, kateru pride v tim imeni tiga Gospudi, osanna v ti vissoti.«

^[11] Inu ta Gospud vleče noter v Ieruzalem inu v ta tempel. Inu kadar on vse riči okuli ogleda, gre na večer vunkai v Betanio s teimu dvanaistimi^[12] inu na ta drugi dan, kadar oni gredo iz te Betanie, ie bil lačen.^[13] Inu kadar on enu fyginu drevu, kateru ie lystie im-eilu, od daleč zagleda, gre k nemu gledati, aku bi on kai na nim našel. Inu kadar on k nemu pride, družiga na nim ne naide samuč lystie, zakai nei bilu ob tim času, de bi fyge bile.^[14] Inu Jezus odgovori, pravi k nemu: »Ne iei od tebe več nisče obeniga sadu veko-ma.« Inu iogri so tu slišali.

^[15] Inu oni prido v Ieruzalem. Inu Jezus gre v ta tempel, začne vun goniti te, kir so prodaiali inu kupovaIi v tim templi, inu verže okuli tih menavcev myze inu preverne te stole tih, kir so golobe prodaiali,^[16] inu on nei dopustil, de bi du kako possodo nes-

B
Cerkou rezgleda
inu preklei to
fygo.
Math. 21.
Luc. 13.

C
Iz cerqve izpodi
menavce, pro-
davce inu kupce.
Math. 21.
Luc. 19.

R iii sel

sel skuzi ta tempel. ^[17]Inu on ie vučil inu pravi k nim: »Nei li pissanu: 'Muia hiša bode imenovana ena hiša te molitve vsem ludem' [?] Vi ste pag iz žne sturili eno razbonikovo iamo.« ^[18]Kadar tu ty pissary inu ty visši fary zaslišio, so oni iskali, koku bi nega končali. Oni so se pag nega bali, zakai vsi ludie so se nega vuku čudili.

D
Od te suhe fyge
inu močy te
verne molitve.
Math. 21, 17.
Luc. 17.
Ioh. 14, 15, 16.
Math. 6, 18.
Iacob 1.

^[19]Inu kadar večer postane, gre on vunkai iz meista. ^[20]Potle viutro gredo momu, vidio tu fyginu drevu, de ie usehlu bilu do kurena. ^[21]Tedai Peter zmisli inu pravi k nemu: »Moister, pole, tu fyginu drevu, kateru si ti preklel, ie usehlu.« ^[22]Inu Jezus odgovori, pravi k nim: »Imeite vero na Buga. ^[23]Risničnu iest vom poveim, de kateri kuli le-timu hribu poreče: 'Vzdigni sse inu verzi sse v murie,' inu ne bode cbivlal v suim sercei, temuč veroval, de bode, kar ie govuril, tu se bode nemu zgudilu, kar ie govuril. ^[24]Zatu iest vom poveim, vse tu, kar vi prossite v vaših molithvah, veruite le, de vi bote prieli, taku vom bode. ^[25]Inu kadar vi stoyte inu molite, taku odpustite, aku kai pruti komu imate, de tudi vaš Oča, kir ie v nebessih, vom odpusti tu vaše pregrišene. ^[26]Aku pag vi nim ne odpustite, taku vaš Oča, kir ie v nebessih, vom tudi ne odpusti vaše krivu diane.«

E
Cristus bode
vprašan, du ie
oblast nemu dal
vučiti inu go-

^[27]Inu oni spet prideio v Ieruzalem inu kadar on hodi po tim templi, prido k nemu ty visši fary inu ty pissary inu ty stariši ^[28]inu pravio k nemu: »Iz kakeve oblasti ti le-tu delaš [?] Inu du ie tebi dal to oblast,

oblast, de ti le-te riči delaš[?]^[29]« Jezus pag odgovori inu pravi k nim: »Iest bom tudi vas za eno besedo vprašal, odgovorite meni, taku iest vom poveim, s kakovo oblastio iest le-tu deim.^[30] Ta Ioanesov kerst, ie li on bil iz nebes oli od ludi[?] Odgovorite vi meni.«^[31] Inu oni so v sebi premišlovali tar diali: »Aku mi porečemo: 'Iz nebes,' on poreče: 'Zakai tedai neste nemu verovali[?]'^[32] Aku pag mi rečemo: 'Od ludi,' se boymo tih ludi. Zakai oni so vsi deržali, de ie Ioannes en pravi prerok bil.«^[33] Inu oni odgovore, pravio k Jezusu: »Mi ne veimo.« Inu Jezus odgovori, pravi k nim: »Taku iest tudi vom ne poveim, s hakovo oblastio iest le-te riči deim.«

niti kupce iz cerqve.
Math. 21.
Luc. 20.

TA XII. CAP.

INu on začne k nim skuzi perglihe govoriti. »En človik zasadi en vinograd inu ga s plutom okuli ogradi inu izcopa v nim eno prešo inu sezyda en turren inu ga da za lon tim delovcem delati inu vleče na daželo.^[2] Inu kadar ta čas pride, pošle eniga hlapca h tim delovcem, de bi on od tih delovcev vzel od tiga vinogradskiga sadu.^[3] Oni pag nega primo, ga byo inu ga pošleio nazai prazniga.^[4] Inu on zupet pošle k nim eniga družiga hlapca, v tiga so oni lučali tu kamine, nemu rezbyo to glavo inu zašpotovaniga pošleio nazai.^[5] Inu

A
Pergliha od hudih copačev v tim vinogradu inu vogalskiga kamina.
Math. 21.
Luc. 20.
Esa. 5.
Psal. 118.
Esa. 28.
Act. 4.
1. Pet. 2.
Gen. 37.

R iii on

on spet pošle eniga družiga, tiga oni ubyo inu potle dosti družih, te oni neketere byo, neketere ubyo. ^[6]Tedai ie on še imel eniga synu, ta ie bil nemu lub, tiga on tudi k nim pošle napusled, rekoč: 'Oni se bodo muiga synu bali.' ^[7]Ty delovci pag so diali vmei sebo: 'Le-tu ie erbič, puidite sem, ubymo ga inu ta erbsčina bode naša!' ^[8]Inu oni ga popado inu ga ubyo inu ga veržeio vunkai iz tiga vinograda. ^[9]Nu, kai tedai bode sturil ta gospud tiga vinograda[?] On pride inu bode končal te delovce inu bode ta vinograd družim dal. ^[10]Nei ste li vi tudi le-tiga pisma brali[?] Ta kame[n], kateri so ty zyday zavergli, ie k animu vogalniku sturie[n]. ^[11]Od tiga Gospudi ie tu sturienu inu ie čudnu pred našimi očima.« ^[12]Inu so iskali nega uyeti, oli so se bali tih ludi, zakai oni so zastopili, de ie on zubper nee le-to pergliho govuril. Inu oni nega zapuste inu gredo proč.

B
De se ima dati ta
pravda, štivra
inu coll tei
gospošćini.
Math. 17, 22.
Luc. 20.
Rom. 13.

^[13]Potle oni pošleio k nemu ene iz tih farizeiov inu iz tih Erodežovih, de bi nega na bessedi zapopali, ^[14]inu kadar oni k nemu prido, pravio k nemu: »Moister, mi veimo, de si ti risničen inu za nikogar ne maraš, zakai ti ne gledaš na ta obraz tih ludi, temuč ti vučiš po risnici ta pot Božy; spodobi se dati ta činž timu cessariu oli nekar[?] Damo li ga oli ne damo?« ^[15]On pag zamerka nih hynavsčino, pravi k nim: »Kai vi mene izkušujete[?] Pernessite meni en denar, de ga pogledam.« ^[16]Inu oni ga pernesso. Inu on pravi k nim: »Čiga ie le-ta pild inu napisane[?]«

sane[?]« Oni pravio k nemu: »Tiga cessarie.« ^[17]Jezus odgovori inu pravi k nim: »Daite tedai cessariu tu, kar ie cessarievu, inu Bogu tu, kar ie Božye.« Inu oni so se začudili nad nym.

^[18]Inu ty sadducei tudi prido k nemu, kateri pravio, de nei od smerti gorivstanene, inu nega vprašao tar pravio: ^[19]»Moister, Moizes ie nom zapissal, aku eniga brat umerie inu eno ženo zapusti, otruk pag ne zapusti, taku ima nega brat tiga istiga ženo vzeti inu suimu bratu tu seime obuditi. ^[20]Nu ie sedem bratov bilu, ta prvi iz tih vzame to ženo, ta umerie inu ne pusti obeniga seimena ^[21]inu ta drugi no vzame inu umerie inu tudi ne pusti semena, ta trety glih taku ^[22]inu so no nih sedem vzeli inu neso pustili obeniga seimena. H puslednimu za vsemi ie umerla tudi ta žena. ^[23]Nu v tim gorivstanenu, kadar gori vstaneio od smerti, kateriga vmei le-temi ona bode žena[?] Zakai nih sedem so no za ženo imeili[?]« ^[24]Jezus odgovori inu pravi k nim: »Kai vi zatu nekar krivu ne zahaiete[,] kir tiga pisma ne zastopite inu te Božye moči tudi nekar[?] ^[25]Zakai, kadar oni od smerti vstano, taku se ne bodo ženili inu možili tudi nekar, temuč oni bodo koker ty angeli, kir so v nebesih. ^[26]Anpag od tih mertvih, de bodo gori vstaieli, neste li vi brali v tih Moizesevih buqvah, koku ie Bug v tim garmu k nemu govuril inu dial: 'Iest sem ta Bug tiga Abraama inu ta Bug tiga Izaaca inu ta Bug tiga Iacopa', ^[27]on nei en Bug tih mertvih, te-

C
Od ene žene, kir
ie sedem mož
imeila, de ty
mertvi gvišnu
vstano, bodo tim
angelom glih.
Marh. 22.
Lnc. 20.
Act. 23.
Deut. 25.
Exod. 3.

S muč

D
 Katera ie ner ta
 vegši zapuvid,
 koku ie Cristus
 Davidov syn.
 Math. 22.
 Luc. 10.
 Rom. 13.
 Gal. 5.
 Iac. 2.
 Levit. 19.
 Deut. 6.
 Psal. 110.

muč en Bug tih živih, obtu vi sylnu krivu zahaiete.«

^[28]Inu tedai perstopi k nemu eden iz tih pissariev, kateri ie slišal nee vkupe pregovarieioč inu kadar ie on vidil, de ie on bil nim dobru odguvoril, ie vprašal nega: »Katera ie ner ta perva zapuvid vmei vseimi[?]« ^[29]Jezus nemu odgovori: »Ta perva zapuvid vmei vsemi ie: Poslušai Izrael, ta Gospud, naš Bug, ie en sam Gospud. ^[30]Inu ti imaš tuiga Gospudi Boga lubiti iz celiga serca inu iz cele tuie duše inu iz cele tuie misli inu iz cele tuie moči. Le-ta ie ner ta perva zapuvid. Inu ta druga ie le-tei glih: ^[31]Ti imaš lubiti tuiga bližniga koker sa[m] sebe. Vegše druge zapuvidi od le-tyu nei.« ^[32]Inu ta pissar pravi k nemu: »Moister, ti si risničnu dobru govuril, de ie en sam Bug inu de družiga nei več obeniga od nega ^[33]inu tiga istiga lubiti iz celiga serca inu iz celiga vuma inu iz cele duše inu iz cele moči inu lubiti tiga bližniga koker sam sebe ie več, koker so ty sežgani offri inu vsi offri.« ^[34]Jezus pag, kadar on vidi, de ie on modru odguvoril, pravi k nemu: »Ti nesi deleč od Božyga kralevstva.« Inu nega nisče nei smel potle več vprašati. ^[35]Inu kadar Jezus vuči v tim templi, odgovori inu pravi: »Koku pravio ty pissary, de Cristus ie Davidov syn? ^[36]On David pag pravi skuzi S. Duha: Ta Gospud ie k moimu Gospudi dial: 'Sedi h ti mui destnici, dotle de iest položim tuie souvražnike k animu šcamnu tuih nug.'
 Tukai

^[37]Tukai on David nega imenuie ia eniga Gospudi, od kot ie on tedai nega syn[?]« Inu ta vegši deil tih ludi so nega radi poslušali.

^[38]Inu on nee vuči inu pravi k nim: »Varite se pred teimi pissary, kir radi v dolgim gva[n]tu okuli hodio inu radi imαιο, de se k nim na placu pravi: Pomagai vo[m] Bug, ^[39]inu radi nervisše v tih šulah side inu na tih nerpervih sedalih per večeriah, ^[40]kateri te hiše tih vdov požirao s teim naprei daiane[m], de oni dolgu molio, le-ti bodo teim vegše ferda[m]nene pryeli.«

^[41]Inu Jezus sede pruti timu cercovnimu štoku inu ie gledal, koku so ty ľudie v ta cerkovni štok te denarie metali inu dosti bogatih so veliku noter vergli. ^[42]Inu pride ena boga vduva, ta verže noter dvei šcufici, tu ie en vinar. ^[43]Tedai on pokliče k sebi suie iogre inu pravi k nim: »Risničnu iest vom poveim, le-ta boga vduva ie več v ta štok vergla koker vsi ty, kir so noter metali, ^[44]zakai oni vsi so noter metali tu, kar ie nim prebivalu, anpag le-ta ie iz suiga buštva vse tu, kar ie ona imeila, vus nee užitag, noter vergla.«

TA XIII. CAP.

INU kadar on iz tiga te[m]pla gre, eden nega ioger pravi k nemu: »Moister, pogledai kakovu kamene inu kakovi zyduvi so le-ty.« ^[2]Inu Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Vidiš ti le-te velike zidy[?] En kame[n] na tim drugim nekar ne ostane, kir se ne rezbye.« ^[3]Inu kadar

E
Vely varovati se
pred hinavskimi
vučeniki.
Mathei 23.
Luce 11.

F
Ena boga vduva
veliku offra.
Luce 21.

A
Prerokuie, de
Ieruzale[m]
bode rezdianu.
Inu znamina, kir
bodo poprei.
Preganene zavolo
evangeliove
pridige.

S ii on

Math. 24, 10.
 Luc. 19, 21, 12.
 Ioh. 16.
 1. Cor. 3.
 2. Thes. 2.
 Act. 20.
 2. Pet. 2.

on sidi na tei Gorri tih olik pruti timu templu, Peter inu Iacob inu Ioanes inu Andreas nega na samim vprašajo: ^[4]»Povei nom, kadai le-te riči bodo inu kakovu znamine bode tedai, kadar se le-tu vse bode dokonovalu[?]« ^[5]Jezus odgovori inu začne nim praviti: »Gledaite, de vas du ne obnorri, ^[6]zakai nih dosti prido v muim imeni inu poreko: 'Iest sem Cristus' inu nih dosti zepelaio. ^[7]Kadar vi pag bote slišali od voiskovane inu te voiskove glassuve, taku se vi ne buite, zakai onu se mora taku goditi, oli ne bode še konec. ^[8]Eni ludie zubper te druge bodo gori vstaieli inu enu kraljevstvu zubper tu drugu. Inu ty tressuve bodo po vseh kraih inu bodeio lakote inu zmešnave, le-te riči bodo tih nadlug začetki. ^[9]Vi pag varite se, zakai oni vas bodo čez daiali na te rotavže inu v te šule, bote byeni inu bote pelani pred viude inu pred krale za muio volo, k animu pričovanu čez nee. ^[10]Inu ta evangelium more biti poprei pridigan per vseh žlaht ludih. ^[11]Kadar vas pag popelaio inu čez dado, taku poprei ne skerbite inu ne premišlajte, kai vi bote govorili, temuč, kar vom bode v ti isti uri danu, tu govorite, zakai vi neste ty, kir govore, temuč ta S. Duh. ^[12]Ta brat bode brata daial v to smert inu oča tiga synu inu ty otroci bodo gori vstaieli zubper te stariše inu bodo pomagali te umoriti ^[13]inu vi bote od vseh souvraženi za muiga imena volo. Kateri pag obstoy do konca, ta bode izveličan.

Kadar

[14] Kadar vi pag bote vidili to merzko grozo te pustobe, od katere ie ta prerok Daniel pravil, stoiečo, kir nema biti (kateri ie bere, ta zastopi), [15] tedai, kateri bodo v ti Iudovski deželi, ty beižite na te gore. Inu kateri bode na strehi, ta ne hodi doli v to hišo inu noter ne puidi, de bi on kai hotel vzeti iz suie hiše. [16] Inu kateri bode na puli, ta se nai ne povračai h timu, kar ie on za sebo pustil, sui plašč proč odnesti. [17] Yo pag tim nošočim inu doječim ženom v tih istih dneh. [18] Prossite, de vaš beg ne bode pozymi. [19] Zakai v tih istih dneh bode taka nadluga, de take nei bilu od začetka tih stvar, katere ie Bug stvaril, do le-tiga časa inu ie naprei ne bode. [20] Inu, de bi ta Gospud te dni ne bil okratil, bi oben človik ne bil ohranen, anpag zavolo tih izvolenih, katere ie on izvolil, ie on te dni okratil. [21] Inu aku tedai du q vom poreče: 'Pole, le-tukai ie Kristus, pole, undu ie', taku ne veruite, [22] zakai falš cristusi inu falš preroki bodo gori vstaieli inu ty bodo delali caihne inu čudesa, de bi tudi te izvolene zepelali, aku bi mogoče bilu. [23] Vi pag varite se, pole, iest sem vom vse poprei poveidal.

[24] Anpag v tih istih dneh, po tei isti nadlugi, tu sonce merkne inu ta luna ne bode dala suie svitlobe [25] inu te zvezde bodo iz nebes doli padale inu te moči tih nebes se bodo gibale. [26] Inu tedai bodo vidili tiga človeka Synu, prideoč v tim oblaku, z veliko oblastio inu čestio. [27] Inu tedai on bode pošilal te

S iii suie

B
Prerokuie od
velike nadluge,
kir bode v tim
Jeruzalevim rez-
dianu inu za-
trenu. Inu od tih
falš cristusov inu
prerokov.
Math. 24.
Luc. 17, 21.
Daniel 9.

C
Od prihoda
Cr/1/stuseviga na
sodni dan.
Math. 24.
Luc. 21.
Act. 1.
Daniel 7.
Ioh. 2.

suie angele inu zbiral vkupe te izvolene od tih štirih veitrov, od tiga dalniga konca te zemle do tiga dalniga konca tih nebes. ^[28]Na tei fygi pag vučite se eno pergliho: Kadar nee mladica mužena postane inu tu listye žene naprei, taku vi veiste, de tu leitu ie blizi. ^[29]Taku tudi vi, kadar bote vidili, de se le-te riči bodo godile, imate veiditi, de ie blizi, pred davrmi. ^[30]Risničnu iest vom poveim: le-ta žlahta ne miny, dotle le-tu vse bode sturienu. ^[31]Tu nebu inu ta zemla myne, muie bessede pag ne bodo minyle, ^[32]anpag od tiga dne inu te ure nisče ne vei, tudi ty angeli nekar, kir so v nebesih, ta Syn tudi nekar, temuč ta Oča sam.

D
Veli čuti, moliti
inu veden streči
na sodni dan.
Math. 24, 25.
Luc. 12, 19, 21.

^[33]Gledaite, čuite inu molite, zakai vi ne veiste, kadai ie ta čas. ^[34]Glih koker en človik, kateri proč čez daželo gre, zapusti suio hišo inu ie dal to oblast suim hlapcem inu vsakimu suie dellu inu ie zapovedal timu vratariu, de čuie. ^[35]Čuite tedai, zakai vi ne veiste, kadai ta gospodar te hiše pride, aku on pride na večer oli ob pulnoči oli kadar kuri zapoio oli viutro, ^[36]de kei na naglim ne pride inu vas naide speče. ^[37]Kar iest pag vom pravim, tu vom vsem pravim: Čuite.«

TA XIII. CAP.

A
Ty šcofi se svei-
tuio, koku bi

POtle čez dva dni ie imeila biti ta velika nuč inu ta praznik tih opresnih kruhov. Inu ty visši fary inu pissary so iskali, koku bi ne-
ga

ga skuzi prevečane uieli inu umurili. ^[2]Inu oni so diali: »Le nekar ob tim prazniku, de se kei kaka zmešnava ne sturi vmei ludmi.« ^[3]Inu kadar ie on v Betany bil, v ti hiši tiga Simona gobovca, inu ie sedel per myzi, tukai pride ena žena, ta ie imeila eno glaženo pugšo s to žlahtno, čisto tar drago nardovo žalbo inu ona rezbye to pugšo inu to vlye na nega glavo. ^[4]Inu tukai so eni bili, ty so bili v sebi sami nevulni inu so diali: »S čemu ie le-te žalbe taka potratina[?] ^[5]Ona bi se mogla več koker za trystu denariev prodati inu tu istu dati tim bozim.« Inu so mermrali čez no. ^[6]Jezus pag pravi: »Pustite no z myrom, kai no drasžite[?] Ona ie enu dobru dellu sturila na meni. ^[7]Zakai vi imate vselei boge ludi per vas inu kadar vi hočte, morete vi nim dobru sturiti, mene pag ne bote vselei imeili. ^[8]Ona ie sturila, kar ie premogla, ona ie naprei prišla žalbat tu muie tellu h timu pogrebu. ^[9]Risničnu iest vom poveim, de kir kuli se bode le-ta evangeli pridigal po vsem sveitu, tukai se bode le-tu tudi pravilu, k nee spominu.« ^[10]Inu Iudas Iščariot, eden iz tih dvanaist, ta gre tiakai h tim visšim faryem, de bi nega nim fratral. ^[11]Kadar tu oni zaslíšio, so veseli bili inu so nemu obečali dati denarie. Inu on ie iskal, koku bi ga mogel pogodu fratati.

^[12]Inu na ta prvi dan tih opreshnikov, kadar tu velikunočnu iagne offrui, pravio nega iogri k nemu: »Kam hočeš ti, de mi gremo inu perpravimo, de

S iiii boš

Cristusa na tihim zaterli, h timu Iudež pomaga. Ena žena Cristusa žalba. Math. 26. Luc. 7, 22. Ioh. 12, 13.

B
Pusti tu
velikunočnu

iagne perpraviti,
per večerie prer-
okuie, de en
ioger nega frata.
Exodi 12.
Mathei 26.
Luce 22.
Iohannis 13.

boš ieidel tu velikunočnu iagne[?]^[13]« Inu on pošle dva sua iogra inu pravi k nima: »Poidite tiakai v tu meistu inu en človik bode vaju srečal, ta nesso eno kruglo vode, hodita za nim^[14] inu gdi kuli on noter puide, tukai recira h timu hišnimu gospodariu: ‘Moister ta tebi pravi, kei ie tu prebivališče, v katerim iest bodem ieidel z moiemi iogri tu velikunočnu iagne[?]’^[15] Inu on vama pokaže eno veliko vežo, ta ie flaštrana inu perpravlena, undukai nom naredita.«^[16] Inu ta iogra gres-ta tiakai inu prideta v tu meistu inu naideta, koker ie on nima bil poveidal, inu perpravita tu velikunočnu iagne.^[17] Na večer pag pride on s teimi dvanaistimi.^[18] Inu kadar oni per myzi sedo inu ieido, pravi Jezus: »Risničnu iest vom poveim, de eden iz vmei vas, kir z meno iei, bode mene fratal.«^[19] Inu oni začno žalostni biti inu eden za drugim govoriti k nemu: »Sem li iest[?]^[20]« Inu en drugi: »Sem li iest[?]^[20]«^[20] On pag odgovi inu pravi k nim: »Eden iz tih dvanaist, kir z meno v ti skledi omaka.^[21] Gvišnu ta Syn tiga človeka gre tiakai, koker ie pissanu od nega. Anpag ve timu človeku, skuzi kateriga ta Syn tiga človeika bode fratan, dobru bi bilu za tiga človeka, de bi on nigdar ne bil royen.«

C
To s večerio ie
gori postavil.
Mathei 26.
Luce 22.
1. Cor. 11.

^[22] Inu v tim, kadar oni ieido, vzame Jezus ta kruh inu kadar ga ie žegnal, ga rezlomi inu da nim inu pravi: »Vzamite, ieite, le-tu ie muie tellu.«^[23] Inu on vzame ta kelih, zahvali inu ga nim da inu so pyli vsi iz žnega

žnega ^[24]inu on pravi k nim: »Le-tu ie muia kry tiga noviga testame[n]ta, katera bode za nih dosti prelyta. ^[25]Risničnu iest vo[m] poveim, de odsehmal naprei ne bom pyl od sadu te vinske terte do tiga dne, kadar iest bom tu novu pyl v tim Božim kralovstvu.«

^[26]Inu kadar so oni to hvaležno peisen rekli, gredo vunkai na to Olisko goro. ^[27]Inu Jezus pravi k nim: »Vi se bote v le-tei noči vsi blaznili na meni, zakai onu ie pissanu: 'Iest bom tiga pastyria udaril inu te ovce se bodo rezcrupile.' ^[28]Anpag potle, kadar gori vstanem, iest hočo pred vami puiti v to Galileo.« ^[29]Peter pag pravi k nemu: »Inu aku se vsi zblaznio, iest se nečo.« ^[30]Jezus pag pravi k nemu: »Risničnu iest tebi poveim: Danas, v le-tei noči, prede[n] petelin dvacrat zapoie, ti boš mene trycrať zatayl.« ^[31]Natu o[n] pag še več govori: »Ia, aku meni bo potreba s tebo umreti, iest nečo tebe zatayti.« Glih taku so tudi drugi vsi govurili.

^[32]Inu oni prido k animu sellu, kateru se imenuie Getsemane, inu on pravi k suim iogrom: »Sedite vi tukai, dotle iest kiakai gre[m] inu molim.« ^[33]Inu vzame sebo Petra inu Iacopa inu Ioanesa inu začne trepetati od straha inu omedlovati ^[34]inu pravi k nim: »Muia duša ie žalostna do te smerti, ostanite tukai inu čuite.« ^[35]Inu on gre malo bul naprei, pade doli na ta tla inu moli, aku bi bilu mogoče, de bi ta ura šla mumu od nega, ^[36]inu pravi: »Abba, Oča, vse riči so tebi mogoče, vzami od mene le-ta kelih, oli vsai nekar, kar iest hočo, temuč, kar ti hočeš.« ^[37]Inu on pride

T inu

D
Prerokuie, de
nega vsi iogri,
nerveč Peter, za-
taye.
Math. 26.
Luc. 22.
Ioh. 16.
Act. 1.
Zah. 13.

E
Od tiga duhovs-
kiga britkiga
terplena Cristu-
seviga inu nega
molena v tim
vertu.
Math. 26.
Luc. 22.
Ioh. 18.

inu naide nee speče. Inu pravi h Petru: »Simon, ti spiš[?] Ti nesi mogel eno vuro čuiti[?] ^[38]Čuite inu molite, de ne pridete v to izkušnavo. Ta duh ie volan, anpag tu messu ie šibku.« ^[39]Inu on gre spet kiakai inu moli inu ie te iste besede govuril. ^[40]Inu se poverne, naide nee spet speče, zakai nih oči so bile polne sna inu neso veidili, kai bi nemu odgovorili. ^[41]Inu o[n] pride h tretimu inu pravi k nim: »Spite uže naprei inu počivaite. Onu ie zadosti, ta vura ie prišla, pole, ta Syn tiga človeka bode izdan v te roke tih grešnikov, ^[42]vstanite gori, puidimo. Pole, kateri mene frata, ta se perbližuie.«

F
Iudež Cristusa
frata inu ga pusti
uyeti. En
mladenič nim
nag ubeži.
Math. 26.
Luc. 22.
Ioh. 18.

^[43]Inu zdaici, kadar ie on še govuril, pride semkai Iudež, ede[n] iz tih dvanaist, inu ž nim ena velika množica z mečy inu z baticami od tih visših fariev inu pissariev inu starišev. ^[44]Ta fratar pag ie bil nim dal enu znamine, rekoč: »Kateriga iest kušne[m], ta isti ie, tiga uiemite inu pelaite ga z vumom.« ^[45]Inu kadar on pride, zdaici perstopi k nemu inu k nemu pravi: »Moister, moister.« Inu nega kušne. ^[46]Oni pag polože nih roke na nega inu ga uiamio. ^[47]V tim istim pag eden iz tih, kateri ie poleg stal, izdere sui meč inu udari tiga visšiga farie hlapca inu nemu odseca enu vuhu. ^[48]Inu Jezus odgovori inu pravi k nim: »Vi ste vunkai prišli koker k animu razboniku z mečy inu z baticami mene lovit. ^[49]Iest sem vsag da[n] per vas bil v tim templi inu se[m] vučil inu vi neste mene uieli[?] Anpag tu se godi, de ta pisma bodo dopol-

dopolnena.«^[50] Inu ty iogri nega zapuste inu vsi beže.
^[51] Inu en nekaj hlapčič gre za nim, ta ie bil čez nago
 pelt z ano kitlo obličē[n], tiga ty hlapčiči uiamēio,
^[52] on pag zapusti to kitlo inu nag vuyde od nih.

^[53] Inu oni pelaio Jezusa h timu visšimu faryu, tiakai
 so bili vkupe prišli vsi visši fary inu ti stariši inu ty
 pissari. ^[54] Inu Peter ta gre od dalec za nim noter do
 tiga visšiga farye dvora inu ie tukai bil inu sedel per
 luči s teimi služabniki inu se ie gril. ^[55] Ty visši fary pag
 inu vus svit so iskali pričovane zubper Jezusa, de bi
 oni nega v to smert perpravili inu neso nešli. ^[56] Veliku
 nih so zubper nega krivu pričovali, oli nih pričovane
 nei bilu zadosti. ^[57] Inu eni so gori vstaieli inu so falš
 pričo daiali zubper nega inu so diali: ^[58] »Mi smo
 slišali, de ie on govuril: 'Iest hočo le-ta tempel, kir ie
 z rokami sturien, rezvaliti inu v trieh dneh en drugi
 sazidati, kir ne bode sturien z rokami.'«^[59] Anpag le-
 tih pričovane neso tudi bila zadosti složena. ^[60] Inu ta
 visši far vstane gori vmei nee, vpraša Jezusa inu pravi:
 »Ti ništer h timu ne odgovoriš[,] kai le-ti zubper
 tebe pričuiio[?]«^[61] On ie pag molčal inu ništer nei
 odgovoril. Zupet ta visši far nega vpraša inu pravi k
 nemu: »Si li ti Cristus, ta Syn tiga vissoku hvaleniga
 Boga[?]«^[62] Jezus pag pravi k nemu: »Iest se[m] inu
 vi bote vidili tiga človeka Synu, sidečiga na destnici
 te moči inu prideoč v tim nebeskim oblaku.«^[63] Tedai
 ta visši far rezdere suio sukno inu pravi: »Kai
 potrubuiemo mi več pryč[?]«^[64] Vi ste slišali tu

T ii Božye

G
 Od Cristuseviga
 telesniga terple-
 na. Uietiga
 pelaio pred
 Caifa, visši farye
 čez nega krivu
 pričuiio, spozna,
 de ie Syn Božy,
 ie obsoien k
 smerti,
 zašpotovan inu
 byen.
 Math. 26.
 Luc. 22.
 Ioh. 18.

Božye šentovane. Kai se vom zdi[?]« Oni pag nega vsi obsodio, de ie on te smerti vreden. ^[65]Inu eni začno na nega pluvati inu zakrivati nega obličie inu byti s pestmi inu govoriti k nemu: »Prerokui nom.« Inu ty hlapci so nega tudi byli s teimi zlafernecami.

H
Peter tiga Gos-
pudi trycrat za-
tay.
Math. 26.
Luc. 22.
Ioh. 18.

^[66]V tim, kadar ie Peter ozdolai na dvoru bil, pride tiga visšiga farye dekla ena, ^[67]ta, kadar vidi tiga Petra, greyoč se per ognu, v nega pogleda inu pravi: »Ti si tudi s teim Jezusom Nazarenusom bil[?]« ^[68]On ie pag tayl, rekoč : »Iest ga ne znam inu ne veim, kai si ti govoriš.« Inu on gre vunkai pred ta dvor inu ta petelin zapoie. ^[69]Inu ta dekla, kadar nega vidi, začne spet govoriti h tim, kir so tukai stali: »Le-ta ie tih eden.« ^[70]On ie pag spet tayl. Inu čez en mahin čas ty, kir so undukai poleg stali, pravio h Petru: »Risničnu, ti si tih eden, zakai ti si en Galilevc inu tuia besseda se gliha.« ^[71]On pag se začne kleti inu persegovati: »Iest ne znam tiga človeka, od kateriga vi govorite.« ^[72]Inu ta petelin druguč zapoie, tukai Peter spumni na to bessedo, katero ie Jezus k nemu govuril: »Preden ta petelin dvakrat zapoye, ti boš mene trikrat zatayl,« inu začne se plakati.

TA XV. CAP.

A
Cristus ie od

INu zdaici viutro so se sveitovali ty visši farii s teimi stariši inu pissary inu zo vsem sveitom inu pelaio

pelaio Jezusa zvezaniga inu ga čez dado Pilatušu. ^[2]Inu Pilatuš nega vpraša: »Si li ti ta iudovski kral[?]« On pag odgovori, pravi k nemu: »Ti ie govoriš.« ^[3]Inu ty visši fary so čez nega veliku tožili. ^[4]Pilatuš pag nega spet vpraša inu pravi: »Ti ništer ne odgovoriš[?] Pole, tuliku riči čez te tožio.« ^[5]Jezus pag potle ništer nei več odgovoril, taku, de se ie Pilatuš začudil. ^[6]On ie pag to navado imel, de ie nim ob tim prazniku eniga iednika izpusčoval, za kateriga so oni prossili. ^[7]Ie bil pag eden, imenovan Barrabas, ta ie bil uiet s teimi svadniki, ta isti ie bil v ti svadi eniga ubyl. ^[8]Inu kadar ta množica tih ludi zevpye, začno prossiti, de bi sturil, koker ie nim vselei dial. ^[9]Pilatus pag nim odgovori inu pravi: »Hočte li vi, de vom izpustim le-tiga iudovskiga krala[?]« ^[10]Zakai on ie dobru veidel, de ty visši fary so bili nega iz nida čez dali. ^[11]Ty visši fary pag so ta folk pregovorili, de on nim raiši tiga Barnabassa izpusti. ^[12]Pilatus pag spet odgovori inu pravi k nim: »Kai hočte tedai, de iest deim timu, kateriga vi pravite, de ie on kral tih Iudov[?]« ^[13]Oni pag zupet vpyo: »Cryžai ga.« ^[14]Pilatus pag pravi k nim: »Kai ie on pag hudiga sturil[?]« Oni pag teim več vpyo: »Cryžai ga.« ^[15]Pilatus pag ie hotel timu folku sturiti zadosti, izpusti nim Barrabassa inu Jezusa tiga čez da gaižlati inu de se cryža.

^[16]Ty žolnery pag pelaio nega noter v to rihtno hišo inu pokličo vkupe vse tovarištvu ^[17]inu ga

T iii obleko

šcoffov obsoien, zvezan, pelan pred Pilatuša, zatožen, on molči, se ne odgovori. Gmai-na sprosi za razbonika, Cris-tusa veli cryžati. Math. 27. Luc. 23. Iohe. 18.

B
Cristus ie za-

špotovan, cronan, byen inu pelan vunkai h cryžanu.
Math. 27.
Luc. 23.
Ioh. 19.

obleko s karmažino[m] inu spletto eno crono iz terne, to nemu gori postavio ^[18]inu začno nemu prossiti zdravie: »Bode zdrav, ti iudavski kral.« ^[19]Inu so nega glavo byli z an[em] terstum inu so pluvali na nega inu poklečovali na ta kolena inu ga molili. ^[20]Inu potle, kadar so ga zašpotovali bili, nega sleko iz karmičina inu ga obleko ž nega lastnim gvantom inu ga pelaio vunkai, de bi ga cryžali. ^[21]Inu permoraio enimu, kir ie momu šal, katerimu ie bilu ime Symon od Cyrene, ta pride iz pule, on ie bil tiga Alexandra inu Ruffa oča, de ie nega cryž nessel. ^[22]Inu oni nega perpelaio na tu meistu Golgota, tu se tolmačuie enu Meistu tih mertvih glav, ^[23]inu oni nemu dade pyti vinu, z myro zmešanu, oli on ga nei vzal.

C
Cristusevu terplene na cryži, za nega gvant igraio, vissi vsred razbonikov. Ie od šcofov, faryev, doctoriev šentovan, zašpotovan. Se poroči Bogu. Pusti dušo.
Math. 27.
Luc. 23.
Ioh. 19.
Esa. 53.
Psal. 22.
Psal. 69.

^[24]Inu kadar so oni bili nega cryžali, rezdile nega gvant inu na nim vergo ta los, kateri bi kai vzal. ^[25]Inu ie bilu ob tei trety uri, kadar so nega cryžali. ^[26]Inu tu pissmu ozgorai nega kriviga diame ie bilu: »En kral tih Iudov.« ^[27]Ž nim so tudi cryžali dva razbonika, eniga na nega destno stran, eniga na to levo. ^[28]Inu tu pismu ie bilu dopolnenu, kir pravi: »On ie vmei krivimi styman.« ^[29]Inu ty, kir so mumu šli, so ga šentovali inu stressovali nih glave tar diali: »Pfui te bodi, ti si ta, kir ta tempel rezvaluieš inu zupet v tryeh dneh sazydaš. ^[30]Pomagai sam sebi nu puidi doli iz cryža.« ^[31]Glih taku ty visši fari s teimi pissary so se nemu vmei seho špotali inu diali: »On ie drugim pomagal inu sam sebi ne more pomagati. ^[32]Ie li on Cristus inu kral tiga Izraela, taku on puidi

di doli iz cryža, de mi vidimo inu veruiemo.« Inu ta, katera sta ž nim bila cryžana, ta sta tudi iz nega špot delala. ^[33]Inu ob tei šesti vuri se sturi ena temma čez vso zemlo noter do te devete ure. ^[34]Inu ob tei deveti uri zevpye Jezus z velikim glassum inu pravi: » Eloi, Eloi, lama sabahtami.« Tu se tolmačue: »Mui Bug, mui Bug, zakai si ti mene zapustil[?]« ^[35]Inu eni, kir so tukai poleg stali, kadar oni tu slišio, pravio: »Pole, on tiga Eliasa kliče.« ^[36]Inu eden teče inu napolni eno gobo z iessihom, to natagne na en terst inu nemu da pyti tar pravi: »Pustite, nai gledamo, aku Elias pride nega doli snemat.« ^[37]Jezus pag izpusti eno veliko stymo inu da gori suio dušo. ^[38]Inu ta visseč pert v tim templi se rezdere na dva plati, od zguraniga noter do dulaniga. ^[39]Kadar ie pag ta altman, kir ie tukai pruti nemu stal, videl, de ie on s takim vpyene[m] se ločil, ie dial: »Risničnu, le-ta človik ie Božy Syn bil.« ^[40]Tukai so bile tudi ene žene, te so od daleč gledale, vmei temi ie bila Maria Magdalena inu Maria, tiga maliga Iacopa inu Iozesa mati, inu Salome, ^[41]katere še, kadar ie v Galilei bil, so hodile za nim inu so nemu stregle, inu druge mnogetere, kir so ž nim gori v Ieruzalem šle.

^[42]Inu kadar ta večer rata, potehmal ie bil ta dan tiga perpravlena, kateri ie pred to soboto bil, ^[43]pride Iožef od Arimatea, en pošten sveitnik, kir ie tudi čakal na tu kralovstvu Božye, ta gre serčnu h timu Pilatušu inu prossi nega za Jezusevu tellu. ^[44]Pila-

T iiiii tuš

D
Cristus ie pokopan od eniga
brunniga rotarye.
Math. 27.
Luc. 23.
Ioh. 19.

tuš pag se začudi, de ie on uže mertov bil. Inu on pokliče k sebi tiga altmana inu ga vpraša, aku bi on bil davnu umerl, ^[45]inu kadar on od tiga altmana zvei, šenka tu tellu timu Iožefu. ^[46]Inu on kupi enu platnu inu nega doli sname inu ga obye v tu platnu inu ga položi v en grob, kir ie v eno kamenato peč bil izsecan. Inu pervali en kamen pred te davri tiga groba. ^[47]Anpag Maria Magdalena inu Maria Iozesova te so gledale, kam ie on bil položen.

TA XVI. CAP.

A
Cristus na ta
pervi dan tiga
tedna od smerti
vstane. Žene ho-
te nega v grobu
žalbat, en angel
ž nimi govori.
Mathei 28.
Luce 24.
Ioh. 20.

INu kadar ie ta sobota bila minila, Maria Magda-
lena inu Maria Iacopova inu Salome te kupio
žlahadne disseče korene inu žalbe, de bi prišle inu
nega žalbale. ^[2]Inu one prido h timu grobu viutro
zgudo tiga perviga dne tih sobot, kadar ie uže tu
so[n]ce bilu vzešlu. ^[3]Inu oneso diale vmei sebo:
»Du nom odvali ta kamen od davr tiga groba[?]«
^[4]Inu kadar one kiakai pogledaio, taku vidio, de ie ta
kamen odvalen bil, zakai on ie byl sylnu velik. ^[5]Inu
one gredo noter v ta grob, zagledaio eniga hlapčiča,
sidečiga na destni strani, ta ie bil obliččen z anem
dolgim belim gvantom, inu one se prestrašio. ^[6]On
pag pravi k nim: »Ne buite se, vi isčete Jezusa Naza-
renussa, tiga cryžaniga, on ie gori vstal, on nei tu-
kai, pole, le-tu ie meistu, kir so ga bili polužili,
^[7]anpag puidite kiakai inu poveite nega iogrom inu
Petru,

Petru, de on puide pred vami v to Galileio, undukai bote vi nega vidili, koker ie on vo[m] bil povedal.«
^[8]Inu one hitru gredo vunkai inu besže od tiga groba, zakai nee ie ne bil grozza inu strah obletil inu neso nikomer kai poveidale, zakai oneso se bale.

^[9]Kadar ie pag Jezus ta pervi dan te sobote vzgudo gori bil vstal, se ie nerpoprei perkazal Mary Magdaleny, od katere ie bil izzegal sedem zcludiev. ^[10]Inu ona gre kiakai inu oznani teim, kir so ž nim bili, kateri so klagovali inu placali. ^[11]Inu ty isti, kadar slišio, de ie on živ inu de ie ona nega vidila, neso verovali. ^[12]Potemtoga se ie on prikazal nima dveima v eni drugi štalti, kir sta hodila inu sta šla v eno vass. ^[13]Inu ona dva gresta inu oznanita tu tim drugim, teima oni tudi neso verovali.

^[14]H puslednimu se on perkaže tim enaistim, kadar so oni per myzi sedeli, inu ie nim oponošal nih nevero inu to terdust tiga serca, de oni tim, kir so nega vidili, de ie gori vstal, neso verovali. ^[15]Inu pravi k nim: »Puite po vsim sveitu inu pridiguite ta eva[n]gelium vsei stvari. ^[16]Kateri veruie inu bode kersče[n], ta bode izveličan, kateri pag ne veruie, ta bode ferdamnan. ^[17]Inu le-ty caihni bodo hodili za teimi, kir bodo verovali, v muim imeni bodo te Hudiče vunkai gonili, z novimi ieziki govurili, ^[18]kače preganeli inu ako kai smertnika bodo pyli, nim ne bode škodilu. Na bolnike bodo polagali te roke inu bodo zdravi.« ^[19]Inu ta Gospud potle, kadar ie bil z ni-

B
 Cristus se
 prikaže Magda-
 leny inu dveima
 mlaišima.
 Math. 28.
 Ioh. 20.
 1. Cor. 15.

C
 Zapovei
 iogro[m] pridi-
 gati ta evangeli
 vsem ludem inu
 kersčovati. Nim
 da oblast nih vuk
 s caihni
 pričovati. Gre v
 nebessa.
 Mathei 28.
 Luce 24.
 Ioh. 20.
 Act. 1, 3, 5, 8, 24.

V mi

mi govuril, ie bil gori vzet v ta nebessa inu sidi na
destnici Božy. ^[20] Oni pag gredo vunkai inu pridiguio
povsod. Inu ta Gospud ie ž nimi delal inu poterioval
to bessedo skuzi te za nimi
hoiene caihne.

S. MARCA EVANGELIA
KONEC.

TA

TA S. EVANGELI OD S. LUKEŽA

zapissan.

POtehmal se ie nih dosti lotilu postaviti poredu tu perpovedane od tih riči, katere se vmei nami gvišne, ^[2]koker so no[m] tu poveidali ty, kir so sami suiemi oči vidili od začetka inu so služabniki te besede bili. Se ie meni tudi zdeilu, ^[3]potehmal sem iest vse riči od perviga konca izprašal. De iest h tebi, mui dobri Teofile, s flissom inu po redu pišem, ^[4]de ti to risnico tih bessed, od katerih si ti podučen, spoznaš.

S. Lukež piše sui evangeli timu Teofilu, tu ie vs-em, kir Boga lubio.

TA I. CAP.

VTim ^[5]čassu tiga Erodeža, krala te Iudovske dežele, ie bil en far od te Abiave črede, timu ie bilu ime Zaharias. Nega žena ie bila od tih Aaronovih sčeri inu nee ime ie bilu Elizabeta. ^[6]Inu sta obadva bila brumna pred Bugom inu sta hodila po vseh zapuvidah inu postavah tiga Gospudi prez tadla ^[7]inu nesta imeila otruk, zakai Elizabeta nei otročila inu sta uže bila obadva dobru stara. ^[8]Inu pergudilu se ie, kadar ie on to farievo službo pred Bugo[m] dopernašal. V tim času nega čreide, po navadi te farieve službe, ^[9]pade na nega ta loss, de ie imel kaditi, inu o[n] gre noter v ta te[m]pel tiga Gospudi. ^[10]Inu v ti uri

V ii kadar,

A Zaharias, far, inu Elizabeta, nega žena, sta sveta, stara inu prez otruk bila. i. Paral. 24. Exod. 30. Heb. 9.

kadar, se ie kadilu, ie vsa množica tih ludi stala izvuna inu molila.

B
Gabriel Zahariu
oznanuie, de ne-
ga špela bode s.
Ianzä rodyła, inu
kir nei veroval,
mutast postane.
Malah. 4.
Math. 3, 11.
Gen. 17, 18.
4. Reg. 7.
Iud. 13.

^[11]Perkazal se ie pag nemu ta angel tiga Gospudi, stoieč na destni strani tiga altaria, na katerim se tu kadilu zašliše. ^[12]Inu kadar Zaharias nega zagleda, se prestraši inu ne strah pride čez nega. ^[13]Ta angel pag pravi k nemu: »Ne bui se, Zaharia, zakai tuia prošna ie uslišana inu tuia žena bode tebi rodyła eniga synu, nega ime ti imaš imenovati Ioanes ^[14]inu ti boš na nim imel veliku vesselie inu nega roistva se bode nih veliku vesselilu. ^[15]Inu on bode velik pred teim Gospudom. Vina inu volla on ne bode pyl inu on že bode v materinim telessu S. Duhum napolnen. ^[15]Inu on bode preobernil dosti tih izraelskih otruk h timu Gospudi nih Bogu. ^[17]Inu on puide pred nim v tim Duhei inu moči tiga Eliaza, de ta serca tih očetov h tim otrokom preoberne inu te neverne h ti modrusti tih pravičnih, de perpravi timu Gospudi ene pernaredne ludi.« ^[18]Inu Zaharias pravi h timu angelu: »Koku inu per čem iest tu spoznam, zakai iest sem star inu muia žena ie veliku čez nee dni.« ^[19]Ta angel odgovori inu pravi k nemu: »Iest sem Gabriel, kir pred Bugom stoym inu sem poslan, de s tebo govorim inu , de tebi le-te dobre marine oznanim. ^[20]Inu pole, ti boš mutast, ne boš mogel govoriti do tiga dne, de tu bode sturienu zatu, kir nesi veroval muim bessedom, katere bodo v nega čassu deponene.« ^[21]Inu ty ludie so čakali

kali na Zahariasa inu so se čudili, de se on taku dolgu mudi v tim templi. ^[22]Inu kadar vunkai pride, nei mogel ž nimi govoriti. Inu oni spoznaio, de ie on eno prikazen vidil v tim templi. Inu on ie nim perkimal inu ostane mutast. ^[23]Inu pergudilu se ie, de so ty dnevi nega Božye službe dopolneni bili, gre on na sui dum. ^[24]Inu po tih istih dneih ie Elizabeta, nega žena, počela inu ona se ie skrivala pet mesceu inu ie diala: ^[25]»Taku ie meni sturil ta Gospud v tih dneih, v katerih ie on na me pogledal, de ie vzel od mene to muio oponusso vmei ludmi.«

^[26]Potle v tim šestim meiscu ie bil poslan ta angel Gabriel od Buga v enu Galileisku meistu, katerimu ie ime Nazaret, ^[27]k ani dečli, ta ie bila zaročena enimu možu, timu ie bilu ime Iosef, od te hiše Davidove inu tei dečli ie bilu ime Maria. ^[28]Inu ta angel gre noter k ni inu pravi: »Vesseli se ti periatliva, ta Gospud ie s tebo, ti si žegnana vmei ženami.« ^[29]Kadar ona pag nega ugleda, se ustraši od nega govoriena inu ie rezmišlovala, kakovu dobru vzdane bi le-tu bilu. ^[30]Inu ta angel reče k ni: »Ne bui se, Maria, zakai ti si nešla milost per Bugi. ^[31]Pole, ti boš počela v tim telessu inu boš rodyła eniga Synu inu nega boš imenovala Jezus. ^[32]Ta bode velik inu imenovan en Syn tiga Nervišiga. Inu Gospud Bug bode nemu dal ta stol tiga Davida, nega očeta, ^[33]inu on bode kraloval čez to Iakopovo hyšo vekomai inu nega kralovstvu ne bode konca

V iii imei-

C
Ta angel Gabriel
oznanuie Divici
Mary, de od nee
bode Cristus
royen.
Math. 1.
Esa. 7.
Gene. 3, 17, 22.

imeilu.« ^[34]Maria pag pravi h timu angelu: »Koku se tu bode godilu, kadar iest moža ne znam[?]« ^[35]Inu ta angel odgovori inu pravi k ni: »Sveti Duh pride ozgorai v te inu ta muč tiga Nerviššiga tebe obsenči. Obtū tu svetu, kir bode od tebe royenu, bode Božy Syn imenovanu. ^[36]Inu pole, Elizabeta, tuia teta, ie tudi v ne starosti počela eniga synu inu ni, kir ie bila imenovana ialova, ie le-ta šesti mesec. ^[37]Zakai per Bugi nei obena reič nemogoča.« ^[38]Maria pag pravi: »Pole, iest sem tukai ta dekla tiga Gospudi, meni se izsidi po tui bessedi.« Inu ta angel gre od nee.

D
 Maria obišče
 suio teto Eliza-
 beto inu zloži ta
 Magnificat.
 Esai. 51.
 1. Reg. 2.
 Psal. 34.
 Gen. 17, 22.

^[39]V tih istih dneh vstane gori Maria inu gre hitrim hodum na gure v tu meistu Iuda. ^[40]Inu gre noter v to Zahariovo hišo inu pravi h ti Elizabeti: »Pomagai Bug.« ^[41]Inu pergudilu se ie, de koker ta Elizabeta zasliši tu Marynu dobru vzdane, ie tu deite v ne telessu gori skakalu. ^[42]Inu pravi: »Ti si žegnana vmei ženami inu žegnan ie ta sad tui-ga telessa. ^[43]Inu od kod ie tu meni, de ta mati muiga Gospudi k meni pride[?] ^[44]Nu pole, koker ie štyma tuiga dobriga vzdaiene prišla do muih vušes, ie tu deite v muim telessu gori skobacalu od vesselia ^[45]inu izveličana si ti, kir si verovali, zakai onu bode dokonanu, kar ie tebi povedanu od tiga Gospudi.« ^[46]Inu Maria ta pravi: ^[47]»Muia duša ta povišue tiga Gospudi inu mui duh se ie obesselil

obesselil v tim Bogu, v muim ohraneniku, ^[48]zakai on ie pogledal na tu ponižane suie dekle. Pole, odsehmal bodo mene deržale vse žlahte za izveličano. ^[49]Zakai ta, kir ie mogoč, ie meni velike riči sturil inu nega ime ie svetu. ^[50]Inu nega milost ie od žlahte do žlahte, per tih, kir se nega boye. ^[51]On ie to muč suio ramo izkazal inu ie rezkrupil te, kir so offertni v ti misli suiga serca. ^[52]On ie te oblastnike pehnil iz stolov inu ie te zaveržene povišal. ^[53]Te lakotne ie on z dobruto napolnil inu te bogate ie prazne pustil. ^[55]On ie spomislil na to milost ^[54]inu ie suimu hlapcu Izraelu gori pomagal, ^[55]koker ie on govuril h tim našim očakom, Abraamu inu nega semenu vekoma.« ^[56]Inu Maria ostane per ni okuli try mesce, potle se ie ona povernila spet na sui dum.

^[57]Inu Elizabeti pride ta čas, de ie imeila roditi, inu ona rodi eniga synu. ^[58]Inu kadar ty sosedi inu nee strici zaslišio, de ie ta Gospud veliko milost na ni izkazal, so se ž no vesselili. ^[59]Inu pergudilu se ie, de na ossmi dan prideio obrezovat tu deite inu nee imenuio po nega očetu Zaharias. ^[60]Anpag nega mati odgovori inu pravi kratku: »Nekar, temuč on bode imenovan Ioannes.« ^[61]Oni pag pravio k ni: »Sai nikogar nei v tui žlahti, kir bi taku bil imenovan.« ^[62]Inu oni magneio nega očetu, koku bi on hotel nega imenovati. ^[63]Inu on reče sebi dati to tablico, piše inu pravi: »Ioannes ie nega ime.« Inu vsi se začudio ^[64]inu

E
Ioannes se rody,
Zaharias prego-
vori, zložy ta
Benedictus, v
tim hvali Božio
milost, risnicho,
prerokuie od
Ioannesa, de bo
pridigal, vučil
ludi, de per tim
vzhaianu, soncu,
tu ie per Cristu-
su, naideio ta
pravi odpustig.

V iiii zdaici

zdaici se odpro nega vusta inu nega iezik inu on govori tar hvali Boga. ^[65]Inu en strah preide vse sosede inu le-tu diane se rezglassi po vseh iudovskih gorah te Iudovske dežele. ^[66]Inu vsi ty, kir so slišali, so k sercu vzeli tar diali: »Kai meniš, de iz le-tiga diteta bode?« Inu ta roka tiga Gospudi ie bila ž nim. ^[67]Inu Zaharia, nega oča, ie bil napolne[n] Svetim Duhom, ta prerokuie inu pravi: ^[68]»Hvale[n] bodi Gospud, ta Bug izraelski, zakai on ie obiskal inu odrešil suie ludi. ^[69]Inu on ie nom gori naredil en rug tiga izveličane v ti hiši suiga hlapca Davida, ^[70]koker ie on nekadai govuril skuzi ta vusta suih svetih prerokov, ^[71]de mi bomo ohraneni pred našimi sovražniki inu pred to roko vseih tih, kir nom hudu mislio. ^[72]Inu, de on izkaže suio milost pruti našim očetom inu de zmisli na suio sveto naredbo ^[73]inu na to persego, kir ie on persegel našimu očetu Abraamu, ^[74]de nom hoče dati, ^[73]de mi odrešeni od tih rok naših sovražnikov bomo ^[74]prez straha nemu služili v ti svetusti inu pravici poleg nega vse dni našiga života. ^[76]Inu ti deite bodeš imenovanu en prerok tiga Nervissokiga. Ti puiđeš naprei pred teim obličiem tiga Gospudi perpravlati te nega poti. ^[77]De boš daial nega ludem tu spoznane tiga izveličane, kir ie v tim odpusčanu tih greihov ^[78]skuzi to veliko serčno milost našiga Boga, skuzi kateru nas ie obiskalu tu vzhaiane od ozgorai, ^[79]de on resveiti tim, kir v temi inu v ti senci te smerti

smerti side. Inu, de on nastavi te naše noge na ta pot tiga myru.«^[80] Inu ta hlapčič ie rassel inu ie močan bil v tim duhei inu ie v ti pusčavi prebival do tiga dne, de se ie imel izkazati per tih Izraelitah.

TA II. CAP.

Pergudilu se ie pag v tih istih dnech, de vun gre ena zapuvid od tiga cessarie Avgusta, de se ima prešacati vus sveit.^[2] Inu le-ta ner perva šacinga se ie sturila, kadar ie Cyrenius v ti Syrii deželski flegar bil.^[3] Inu gredo vsi, de se puste šacati vsag v suim meistu.^[4] Tedai gre gori tudi ta Iozef iz te Galilee, iz tiga meista Nazareta v to Iudovsko deželo, v tu Davidov meistu, katerimu ie ime Betleem, zakai on ie bil od te hiše inu žlahte Davidove,^[5] de bi se pustil šacati s to Mario, ž nega zaročeno ženo, katera ie bila nosseča.^[6] Pergudilu se ie pag, kadar sta undukai bila, de so ty dnevi bili dopolneni, de ie ona imeila roditi.^[7] Inu ona rodi nee synu, tiga prvič royeniga, inn ona nega v te plinice obye inu ga položi v te iasli, zakai v ti oštary nei bilu meista za uyu.^[8] Inu v tim istim kraiu so bili eni pastiry na tim polei, ty so čuli inu stražo delali ponoči čez nih kardelu.^[9] Inu pole, ta angel tiga Gospudi stopi k nim inu ta svitloba tiga Gospudi nee ossveiti inu oni se prestrašio z velikim strahum.^[10] Inu ta angel pravi k nim: »Ne buite

A
Kadar so se rim-
skiga cessarie
dežel ludi
zapisovali inu
štivrali, tedai ie
Cristus royen.
Oznanen tim
pastirjem, tiga se
vsi angeli vessele
inu hvalio Boga.
Math. 1, 2.
Ioh. 1, 7.

X se,

se, pole, iest vom oznanim enu veliku vesselie, kateru vsem ludem duide. ^[11]Zakai vom ie danas royen ta ohranenik, kateri ie Cristus, ta Gospud, v tim Davidovim meistu. ^[12]Inu le-tu imate k animu znaminu. Vi bote nešli tu ditece, obytu v tih plinichah inu ie položenu v ene iasli.« ^[13]Inu zdaici per tim istim angelu ie bila ena množica te nebeske voiske, ty so hvalili Boga inu diali: ^[14]»Hvala bodi Bogu v ti vissokoti inu myr na zemli inu v tih ludeh dobra vola.«

B
Pastiry naideio
Cristusa, koker
ie bilu nim pov-
edanu. Inu rez-
glasso te ma-
rine.

^[15]Inu pergudilu se ie, de kadar ty angeli gredo proč od nih v ta nebessa, pravio ty pastiry vmei sebo: »Puidimo tiakai do Betleema inu nai vidimo to reič, kir se ie pergodila, katero ie no[m] ta Gospud dal na veist.« ^[16]Inu oni prido hitru inu naideio to Mario inu Iozefa inu tu ditece, ležeče v tih iaslih. ^[17]Inu kadar so bili vidili, rezglassio to reič, kir ie bila nim povedana od tiga diteta. ^[18]Inu vsi ty, kir so tu slišali, so se čudili na tih ričeih, katere so nim od tih pastiriev bile povedane. ^[19]Maria pag, ta ie le-te besede vse ohranila inu ie v ne sercei rezkladala. ^[20]Inu ty pastiry se verno, česte inu hvalio Boga za vse riči, katere so oni slišali inu vidili, koker ie tedai bilu nim povedanu.

C
Cristus ie
obrezan inu im-
enovan Jezus.
Gen. 17.
Mat. 1.

^[21]Inu potle, kadar so ty ossmi dnevi bili dopolneni, de bi se imeilu tu deite obreizati, nega ime ie bilu imenovanu IHESUS, kateru ie bilu imenovanu od tiga angela, preden ie bil počet v tim maternim telessu. Inu

^[22]Inu potehmal, kadar so bili napolnjeni ty dnevi nyu očisčena po tei postavi Moizesovi, pernesso nega v tu Ieruzalem, de bi ga postavili naprei timu Gospudi, ^[23]koker ie pissanu v ti postavi tiga Gospudi, de en vsaki hlapčič, kir to maternico odpre, bode imenovan svet timu Gospudi, ^[24]inu de bi dali ta offer po teim, koker ie rečenu v ti postavi tiga Gospudi: en par gerlic oli dva mlada goloba. ^[25]Inu pole, ie bil en človik v Ieruzalemu, timu ie bilu ime Simeon inu ta isti človik ie bil brumen inu bogaboieč inu ie čakal na ta trošt Izraelov. ^[26]Inu S. Duh ie bil v nim. Inu on ie bil pryel od S. Duha eno odgovor, de on ne ima te smerti viditi, temuč on bode poprei vidil Cristusa, tiga Gospudi. ^[27]Inu on pride po napelavanu tiga Duha v ta tempel. Inu kadar ty stariši tu deite Jezusa v ta tempel pernesso, de bi sturili za nega po navadi te postave, ^[28]on tudi vzame nega v sui naročai inu ie hvalil Boga inu ie rekal: ^[29]»Gospud, ti boš zdai pustil tuiga hlapca v tim myru puiti po tuy bessedi, ^[30]zakai mu ie oči so vidile tuiga izveličarie, ^[31]kateriga si ti perpravil pred obličiem vseih ludi. ^[32]Eno luč h timu resvečenu tih aydou inu h ti časti tuih Izraelovih ludi.«

^[33]Inu nega oča inu mati se čudita na teimi ričmi, kir so se od nega govurile. ^[34]Inu Simeon nee žegna inu pravi h ti Marii nega materi: »Pole le-ta ie po-

X ii stavlen

D
 Maria se vpelava z Jezusom.
 Simeon Jezusa v cerqvi peistuie.
 Hvali Boga, poye, de ie Jezus ta dini ohranenik vsih ludi.
 Levit. 12.
 Exod. 13, 34.
 Num. 8.
 Esa. 49.
 Acto. 13.

E
 Simeon prerokuie, de se zubper bode govurilu Cris-

tusu, od Mariove žalosti. Anna pričue timu ditetu, de ie tu ta pravi odresšenik.

Esa. 8.

Rom. 9.

1. Pet. 2.

Exod. 38.

1. Reg. 2.

4. Reg. 11.

stavlen mnogimu v tim Izraelu k animu padcu inu vs-tanenu inu k animu znameniu, katerimu se bode zub-per reku. ^[35]Inu en meč puide skuzi tuio lastno dušo, de se te misli iz dostih serc rezodeio.« ^[36]Inu ie bila ta Anna prerokina, tiga Fanuela sči od te žlahte Asserove, ta ie bila uže dobru stara inu ie živeila po nee de-čelstvi suiem mužum sedem leit. ^[37]Inu ie vduva bila okuli štiri inu ossemdesset leit. Ta nigdar nei šla proč od tiga templa, ie služila Bogu s teim postom inu z molitvo nuč inu dan. ^[38]Ta ista ie tudi v ti isti vuri h timu prišla inu hvalila tiga Gospudi inu ie govorila od nega k nim vsem, kir so v tim Ieruzalemu čakali na tu odrešitvu. ^[39]Inu kadar so oni po tei postavi tiga Gospudi vse dokonali, se poverneio spet v Galileio, v tu nih meistu Nazaret. ^[40]Ta hlapčič pag ie rassel inu ie perhail močan v tim duhei inu ie poln bil te modrusti inu Božya gnada ie bila per nim.

F
Cristus v nega mladosti dis-putira s teimi vučenimi, se podda suim starišem, raste na zastopnosti inu na starosti. Exod. 23, 24. Levit. 23. Deut. 16. Ioh. 2.

^[41]Inu nega stariši so vsaku leitu hodili v Ieru-zalem ob tim velikonočnim prazniku. ^[42]Inu kadar ie on bil dvanaist leit star, gredo gori v Ieruzalem po navadi tiga praznika. ^[43]Inu kadar so bili ti dnevi dokonani, gredo oni zupet domou. Ta hlapčič Jezus ostane v Ieruzalemu. ^[44]Inu nega stariši neso veidili, oni so meinili, on ie v tim tovarištvu, inu prideio en dan hoda inu ga isčeio vmei strici inu vmei znanci. ^[45]Inu kadar ga ne naideio, se spet poverneio v tu Ieruzalem inu ga isčeio. ^[46]Inu pergudilu se ie, de po

po tryeh dneh nega v tim templi naideio, sidečiga v sreidi doctoriev, te ie on poslušal inu vprašal. ^[47]Inu vsi ty, kir so nega slišali, so se začudili na nega rezumom inu odgovormi. ^[48]Inu kadar oni nega zagledaio, se začudio. Inu nega ^[49]mati pravi k nemu: »Syn, zakai si nom tu taku sturil[?] Pole, tui oča inu iest sva tebe žalostio iskala.« ^[49]Inu on pravi k nima: »Kai ie, de sta mene iskala? Ne veista li, de iest moram biti v tih ričeh muiga očeta?« ^[50]Inu ona dva nesta rezumeila to bessedo, katero ie on k nima govuril. ^[51]Inu on gre doli ž nima inu pride v Nazaret inu ie nima bil pokoren. Nega mati pag, ta ie le-te bessede vse v nei serci ohranila. ^[52]Inu Jezus ie gori iemal na modrusti, na starosti inu na gnadi per Bugi inu per ludeih.

TA III. CAP.

VTim petnaistim leitu tiga cessarie Tyberia cessarstva, kadar ie Poncius Pilatus v ti Iudei deželski flegar bil inu Erodež terarha v ti Galilei inu nega brat Filippus terarha v ti Itureiski inu Trabonidiski deželi inu Lysanias terarha v ti Abileni, ^[2]kadar sta Annas inu Caifas visša faria bila, tedai ie bila sturiena ta besseda tiga Gospudi čez Ioannesa, Zahariaviga synu, v ti pusčavi. ^[3]Inu on pride po vseh kraih okuli tiga Iordana inu pridiguie ta kerst te pokure h timu od-

X iii pusčanu

A
V katerim leitu,
kei inu kai ie Io-
annesu
zapovedanu od
Bugi pridigati
inu kersčovati.
Math. 3.
Mar. 1.
Ioh. 1, 3.
Esa. 40.
Kai so ty te-
trarhi, naideš
per s. Matevži
14. cap, A.

pusčanu tih greihou, ^[4]koker ie pissanu v tih buqvah tiga govorienu Ezaiasa preroka, kir pravi: Ena vpyoča styma ie v ti pusčavi, naredite ta pot tiga Gospudi, ravne sturite nega steze! ^[5]Vsaki dul se bode napolnil inu vsaka gora inu vsak hrib bode ponižan inu kar ie kriviga, bode ravnu inu kar ie ostriga, bode glatig pot. ^[6]Inu sledne messu bode vidilu tu ohranene Božye.

B
Ioannes Kerst-
nik svari hy-
navce, opomina
h pokuri, vely
vsem bližnimu
pomagati, col-
neriom,
žolneriom pre-
poveda ludi
dreti, byti inu si-
lovati.
Math. 3, 7.
Iac. 2.
1. Ioh. 3.

^[7]Natu ie on dial h tim ludem, kir so k nemu vunkai prišli, de bi od nega bili kersčeni: »Madrasku pleme, du ie vom pokazal, de vi beižite pred teim prihodnim serdom[?] ^[8]Sturite tedai vredne saduve te pokure inu ne iemlite si naprei govoriti vmei sebo: 'Mi imamo Abraama k animu očetu.' Zakai iest vom poveim, Bug ie mogoč iz le-tih kamenou timu Abraamu otroke obuditi. ^[9]Inu ta sekyra ie uže perložena h timu korenu tiga drevia. Obtud sledne drevu, kir dobriga sadu ne pernesse, bode posekanu inu verženu v ta ogen.« ^[10]Inu ty ludie nega vprašao inu pravio: »Kai imamo mi tedai diati?« ^[11]On odgovori inu pravi k nim: »Kateri dvei sukni ima, ta podeli s teim, kir ne ima, inu kateri ima te riči, kir se ieido, sturi tudi taku.« ^[12]Prideio tudi ty colnari, de bi se kerstili inu pravio k nemu: »Moister, kai imamo mi diati?« ^[13]Inu on pravi k nim: »Ništer več ne teriete, temuč kar ie vom postavlenu.« ^[14]Nega vprašao tudi ti žolnery inu pravio: »Inu mi, kai imamo diati?« Inu on pravi k nim: »Nikogar ne byte, niko-

nikogar ne ovadite inu imeite zadosti na vašim žoldu.«

^[15]Kadar so pag ty ludie čakali inu so vsi v nih serceh mislili od Ioannesa, aku bi on ta Cristus bil, ^[16]odgovori Ioannes inu pravi k nim vsem: »Iest vas s to vodo kersčuiem, anpag pride en mogočeiši, koker sem iest, katerimu iest nesem vredan, de bi nega čevlu iermena odvezal, ta isti bode vas s teim svetim Duhum inu s teim ognem kersčoval. ^[17]V tiga istiga rokah ie ta velnica, inu on bode tu suie gubnu pomeital inu grabil to pšenico v to suio kašto, te pleve pag bode sežgal s teim ognem, kir nigdar ne ugasne.« ^[18]Inu drugih riči veliku ie on opominaval inu oznanoval tim ludem. ^[19]Erodež tetrarha pag, kadar ie bil svarien od nega za volo te Erodiade, nega brata žene, inu za volo vsiga hudiga. ^[20]Kir ie Erodež delal čez le-tu vse, še tu perverže, de tiga Ioannesa postavi v vozo. ^[21]Inu pergudilu se ie, kadar so se vsi ludie kersčovali inu de ie Jezus kersčen bil inu molil, se ie odperlu tu nebu. ^[22]Inu Sveti Duh ta pride doli na nega v eni telessni štalti koker en golob. Inu ena štima pride iz nebes, ta pravi: »Ti si ta mui lubi Syn, na tebi imam iest dobru dopadene.«

^[23]Inu Jezus ie začenal star biti okuli trideseti leit inu ie bil deržan za Iosefoviga synu, kateri ie bil en syn tiga Eli, ^[24]ta ie bil syn Matatov, ta ie bil syn Levio, ta ie bil syn Melhiov, ta ie bil syn Iannov, ta ie bil

X iiii syn

C
Ioannes, Bug
Oča inu S. Duh
zveistu pričuo
Cristusu, de ie
on ta pravi Božy
Syn. Ioannes ie
uloulen za pri-
dige volo.
Math. 3.
Mar. 1.
Ioh. 1.
Math. 1.
Mar. 6.

D
Jezus ie xxx A/
eit star bil, kadar
se ie pustil ker-
stiti

inu pridigati
začel inu, de ie
gvišnu po Božy
oblubi od te
Abraamove inu
Davidove žlahte
po tim človestvu
roye[n.]
Math. i.

syn Iožefov, ^[25]ta ie bil syn Matatiov, ta ie bil syn Amozov, ta ie bil syn Naumov, ta ie bil syn Ezliov, ta ie bil syn Naggeov, ^[26]ta ie bil syn Maatov, ta ie bil syn Matatiov, ta ie bil syn Semeiov, ta ie bil syn Iožefov, ta ie bil syn Iudov, ^[27]ta ie bil syn Ioannov, ta ie bil syn Rezav, ta ie bil syn Zorobabelov, ta ie bil syn Zalatielov, ta ie bil syn Neriov, ^[28]ta ie bil syn Melhiov, ta ie bil syn Adiov, ta ie bil syn Cosamov, ta ie bil syn Elmadanov, ta ie bil syn Erov, ^[29]ta ie bil syn Iesov, ta ie bil syn Eliezerov, ta ie bil syn Ioremov, ta ie bil syn Mattov, ta ie bil syn Leviov, ^[30]ta ie bil syn Simeonov, ta ie bil syn Iudav, ta ie bil syn Iozefov, ta ie bil syn Ionav, ta ie bil syn Eliakimov, ^[31]ta ie bil syn Meleamov, ta ie bil syn Menamov, ta ie bil syn Matatanov, ta ie bil syn Natanov, ta ie bil syn Davidov, ^[32]ta ie bil syn Iesseov, ta ie bil syn Obedov, ta ie bil syn Boozov, ta ie bil syn Salmonov, ta ie bil syn Nassanov, ta ie bil syn Aminadabov, ^[33]ta ie bil syn Aramov, ta ie bil syn Ezromov, ta ie bil syn Farezov, ta ie bil syn Iudeov, ^[34]ta ie bil syn Iacobov, ta ie bil syn Izaacov, ta ie bil syn Abraamov, ta ie bil syn Tarov, ta ie bil syn Nahorov, ta ie bil syn Sarubov, ^[35]ta ie bil syn Ragavov, ta ie bil syn Falegov, ta ie bil syn Eberov, ta ie bil syn Salaav, ^[36]ta ie bil syn Kainnanov, ta ie bil syn Arfaxatov, ta ie bil syn Semov, ta ie bil syn Noev, ^[37]ta ie bil syn Lamehov, ta ie bil syn Matuzalev, ta ie bil syn Enohov, ta ie bil syn Iaredov, ta ie bil syn Malalelov, ta ie bil syn Kainanov, ^[38]ta ie bil syn Enozov,

zov, ta syn ie bil Setov, ta ie bil syn Adamov, ta ie bil Božy

TA IIII. CAP.

Jezus pag, poln svetiga Duha, gre spet proč od tiga Jordana inu ie bil pelan od tiga Duha v to puščavo inu ie štirideseti dni ^[2] bil izkušovan od tiga Hudiča inu v tih istih dneih ništer nei ieidel, potle, kadar so ty isti minili ie bil lačan. ^[3] Ta Hudič pag pravi k nemu: »Si li ti Božy Syn, reci le-timu kamenu, de kruh rata.« ^[4] Inu Jezus nemu odgovori inu pravi: »Onu ie pisanu, de ta človik ne bode živ na samim kruhu, temuč od sledne bessede Božye.« ^[5] Inu ta Hudič pela nega na eno visoko goro inu v enim očima trenenu pokaže nemu vsa kraljevstva tiga celiga svita ^[6] inu ta Zludi pravi k nemu: »Le-to oblast vso inu nih gospostvu iest hočo tebi dati, zakai onu ie meni čez danu inu iest tu dam komu iest hočo. ^[7] Aku tedai ti klečoč mene moliš, taku le-tu vse bode tue.« ^[8] Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Poidi proč zad za meno ti hudič, onu ie pisanu: Ti imaš Boga, tuiga Gospudi, moliti inu nemu samimu služiti.« ^[9] Inu on nega pela v tu Jeruzalem inu ga postavi na ta knof te cerque inu pravi k nemu: »Si li ti Syn Božy, pusti se od sod doli, ^[10] zakai onu ie pisanu, de bode zapovedal tim angelom od tebe, de tebe varuio, ^[11] inu de tebe nossio na rokah, de ti tue noge kei na en kamen ne zedeneš.«

Y Jezus

A
Cristus ie
izkušovan od
Zludia, nerveč z
nevero, z blag-
om inu z veliko
čestio tiga svita.
Mathei 4.
Marcu 1.
Deut. 6, 8, 10.
Psal. 91.

^[12]Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Onu ie rečenu: Ti ne imaš Boga tuiga Gospudi izkušati.« ^[13]Inu kadar ie ta hudič vse izkušnave bil dopernessel, gre proč od nega do eniga časa.

B
Pridiguié v
domači šuli,
izloži Ezaiovu
prerokovane od
sebe. Ie
souvražén inu
zaveržen od suih
lastnih
lančmonov.
Esa. 61.
Mathei 13.
Marci 6.
Ioh. 4.
3. Reg. 17.
Iac. 5.
4. Reg. 5.

^[14]Inu Jezus ta se poverne spet s to močio tiga Duha v to Galileio. Inu ta glas se rezglassi od nega okuli po vsej deželi. ^[15]Inu on ie vučil v nih šulah inu ie bil od vseh sylnu hvalen. ^[16]Inu on pride v Nazaret, kir ie zreien bil, inu gre po nega navadi ob soboti v to šulo inu vstane gori, de bi bral. ^[17]Inu nemu so bile podane te buque tiga Ezaiá preroka. Inu kadar on te buque odpre, naide tu meistu, kir ie pisanu: ^[18]»Ta Duh tiga Gospudi ie nad meno, za tiga volo on ie mene žalbal inu poslal oznanovati ta evangelium tim bozim, de ozdravim te, kir so eniga stelčeniga serca, de pridiguiem tim ietnikom, de bodo izpusčeni inu tim slepcom, de pregledaio in, de te zatrene izpustimi frai [inu ledig,] ^[19]de pridiguiem enu perietnu leitu tiga Gospudi.« ^[20]Inu kadar on te buque zepre, te da spet timu služabniku inu doli sede. Inu vseh oči, kir so v šuli bili, so ravnu v nega gledale. ^[21]Inu on začne k nim govoriti: »Danas ie le-tu pissmu dopolnenu pred vašimi vušessi.« ^[22]Inu nemu so vsi pričó daiali inu so se čudili na tih perietlivih bessedah, kir so šle iz nega vust inu so diali: »Le-ta nei li on Iožefov syn?« ^[23]Inu on pravi k nim: »Vi bote gvišnu le-to pergliho k meni govurili: 'Arcat ozdravi sam sebe.' Sturi tudi tu-
kai

kai na tuim dumovi te riči, katere smo mi slišali, de so sturiene v tim Capernaiu.« ^[24]On pag pravi: »Risničnu iest vom poveim, oben prerok nei perieten na suim dumovi. ^[25]Anpag v risnici iest vom poveim, de v tim času tiga Eliasa ie bilu dosti vdov v tim Izraelu, kadar ie tu nebu try leita inu šest mescev bilu zapertu, ^[26]kadar ie ena velika lakota bila po vsi deželi inu k oben tih istih nei bil Elias poslan, samuč v to Sidonisko Sarepto k ani vduvi. ^[27]Inu veliku gobovcev ie bilu v tim Izraelu v tim času tiga Elizea preroka inu tih oben nei bil občistčen, samuč ta Syriski Naaman.« Inu vsi, ^[28]kir so v ti šuli bili inu slišali le-te riči, ^[29]so polni serda postali inu gori vstano inu ga pahneio vunkai iz meista inu ga pelaio na verh tiga hriba, na katerim ie nih meistu bilu zydanu, de bi nega doli prekucnili. ^[30]On ie pag skuzi nih sreido šal proč.

^[31]Inu on gre doli v Capernaum v tu Galileisku meistu inu undukai ie on nee ob sobotah vučil. ^[32]Inu oni so se čudili nega vukum, zakai nega govoriene ie bilu z oblastio. ^[33]Inu v ti šuli ie bil en človik, ta ie imel tiga nečistiga zludia, ta isti ie glosnu zevpil inu dial: ^[34]Ah, ti Nazarenski Jezus, kai imamo mi s tebo[?] Ti si prišal nas pogubiti[?] Iest veim, du si ti, ta svetnik Božy.« ^[35]Jezus pag ie nega svaril inu pravi: »Molči inu puidi vun od nega.« Inu kadar ta zludi nega verže v sred nee,

Y ii gre

C
V Capernaiu ob
prazniku vuči,
ozdravi zludiem
obdaniga.
Hudiču zapovei
molčati.
Mathei 4, 7.
Marci 1.

gre vun od nega inu nemu nei obene škode sturil. ^[36] Inu en strah ie nee vse obšel inu so govurili vmei sebo rekoč: »Kakovu govoriene ie le-tu[?] On z močio inu z oblastio zapoveda tim nečistim duhum inu oni vun gredo.« ^[37] Inu ta glas od nega se ie okuli po vseh kraih te iste dežele rezglassil.

D
Cristus Petrovo
polnico inu
drugih dosti stu-
ri zdrave. Tým
zludiem ne pusti
pridigati.
Math. 8.
Mar. 1.

^[38] Inu kadar Jezus vstane gori iz te šule, gre on no-
ter v to Simonovo hišo inu Simonova tasča ie imeila
veliko merzlico. Inu oni so prossili za no. ^[39] Inu on
stopi k ni, svari to merzlico inu ta merzlica no zapusti
inu ona zdaici gori vstane inu ie nim služila. ^[40] Kadar ie
pag tu sonce bilu zašlu, vsi ty, kir so bolnike z mno-
goterimi boleizenmi imeili, te so k nemu perpelali inu
on ie na vsakiga polužil te roke inu ie nee ozdravil.
^[41] Ty zludievi so tudi iz nih dosti šli vun, so vpyli inu
diali: »Ti si Cristus, ta Syn Božy.« Inu on ie nee svaril
inu nim nei pustil govoriti. Zakai oni so veidili, de ie
on ta Cristus bil. ^[42] Kadar ie pag dan bil, gre on vunkai
v enu pustu meistu inu ty ludie so nega iskali inu pri-
deio k nemu inu so ga gori deržali, de bi ne šal od nih.
^[43] On pag k nim pravi: »Iest moram tudi drugim mei-
stom pridigati ta evangelium od tiga Božyga krelev-
stva, zakai h timu sem iest poslan. ^[44] Inu on ie pridigal
v tih galileiskih šulah.

TA V. CAP.

A
Cristus vuči

Pergudilu se ie pag, kadar ie veliku ludi k nemu
rinilu,

rinilu, de bi poslušali to bessedo Božyo inu ie on stal poleg tiga Genezareskiga yezera. ^[2]Inu on zagleda dva čelna, stoyeča per tim yezeru, iz tyu so bili ty ribiči stopili inu so te mreže prali. ^[3]Inu on stopi noter v en čeln, kateri ie Simonov bil inu ga ie prossil, de ie on ta čeln enu malu odpelal od te zemle inu sedoč iz tiga čelna ie te ludi vučil. ^[4]Inu kadar on neha govoriti, pravi k Simonu: »Pelai na globoku inu verzite vaše mreže na lovlene.« ^[5]Inu Simon odgovori inu pravi k nemu: »Moister, mi smo se vso nuč muieli inu nesmo ništer vieli, anpag na tuio bessedo iest hočo te mreže vreči.« ^[6]Inu kadar so oni tu sturili, so zaperli eno veliku množico ryb, de so se nih mreže tergale. ^[7]Inu oni magneio nih tovarišem, kir so v tim drugim čelnu bili, de bi prišli nim pomagat, inu kadar oni prideio, se obadva čelna napulnili, taku, de so se topili. ^[8]Kadar tu Simon Petrus zagleda, pade pred Jezuseva kolena inu pravi: »Gospud, puidi vunkai od mene, zakai iest sem en grešni človik.« ^[9]Zakai nega inu vse te, kir so ž nim bili, ie bil en velik strah obšal čez ta lov tih ryb, kir so bili vieli. ^[10]Glih taku Iacopa inu Ioannesa Zebedeiova synu, katera sta Simonova tovariša bila. Inu Jezus pravi k Simonu: »Ne bui se, potemtoga boš ludi lovil.« ^[11]Inu oni pelaio te čelne h kraiu inu zapuste vse inu so šli za nim.

^[12]Inu pergudilu se ie, kadar ie on v tih istih mei-

Y iii stih

iz čelna te ludi.
Z močio nega
bessede uiameio
veliku ryb, skuzi
tu bodo oni štiri
k nega iogrom
poklicani.
Math. 4.
Mar. 1.

B
Eniga gobovca
zdraviga sturi,
beži pred ludmi
v eno pustobo,
undukai moli.
Math. 8.
Mar. 1.
Levit. 14.

stih v enem bil. Pole, tukai ie bil en mož, poln gob, inu kadar on Jezusa zagleda, pada doli na obličie, prossi nega inu pravi: »Gospud, aku ti hočeš, ti moreš mene očistiti.« ^[13]Inu on iztegne to roko, nega dotagne inu pravi: »Iest hočo, bodi očisčen.« Inu zdaici gredo proč te gobe od nega. ^[14]Inu on zapovei nemu, de nikomer tiga ne povei: »Temuč puidi izkaži se timu fariu inu offrai za tuie očisčene, koker ie Moizes zapovedal, nim k ani priči.« ^[15]Inu ta glass od nega ie le čedale širie šal inu dosti ludi pride vkupe, de bi ga poslušali inu od nega ozdravljeni bili od nih bolezan. ^[16]On se ie pag vganil v to pusčavo inu ie molil.

C
Cristuseva muč
vsem bolnikom
pomaga, odpusti
timu sklučenimu
grehe inu ga
ozdravi.
Math. 9.
Mar. 2.

^[17]Inu pergudilu se ie na en dan, de ie on vučil inu undukai so sideli ty farizei inu ty doctory tih postav, kateri so bili prišli iz vseh galileiskih, iudovskih inu ierolimskih tergov inu ta muč tiga Gospudi nee k ozdravleni ie tukai bila. ^[18]Inu pole, eni možie nesso eniga človeika na eni posteli, kateri ie bil od Božyga šlaka udarien. Ty so iskali, koku bi nega noter pernesli inu pred nega postavili. ^[19]Inu kadar oni neso nešli pred ludmi, per kateri strani bi mogli nega noter pernesti, gredo gori na streho inu ga s to postelo skuzi te cegle doli puste vmei sreido pred Jezusa. ^[20]Inu kadar on vidi nih vero, pravi k nemu: »Človik, tebi so tui grehi odpusčeni.« ^[21]Inu ty pissary inu farizei začno misliti inu so diali: »Du ie ta, kir taku šentovane govori[?] Du

Du more greihe odpustiti, temuč sam Bug[?]«^[22] Kadar pag Jezus spozna nih missal, odgovori inu pravi k nim: »Kai vi v vaših sercih mislite?^[23] Kateru ie lažei reči: 'Tebi so tui greihi odpusčeni', oli reči: 'Vstani gori inu hode[?]'^[24] De vi pag bote veidili, de ta Syn tiga človeika ima oblast na zemli te greihe odpustiti,« pravi h timu sklučenimu: »Iest tebi pravim: Vstani gori, vzami tuio postelo inu puidi na tui dum.«^[25] Inu on zdaici pred nimi vstane gori inu vzdigne gori to postelo, v kateri ie on ležal, inu gre domov inu hvali Boga.^[26] Inu ena velika groza nee vse obyde inu so čestili Boga inu so polni straha bili inu so diali: »Mi smo danas neveruieče riči vidili.«

^[27] Inu po le-teim gre on vunkai inu vidi eniga colnarie, timu ie bilu ime Levi, sidečiga na tim colu, inu pravi k nemu: »Hodi za meno.«^[28] Inu on zapusti vse, vstane gori inu gre za nim.^[29] Inu ta Levi naredi v sui hiši enu veliku gostovane inu ena velika množica tih colnariev inu drugih so ž nimi sideli per mizi.^[30] Inu ty pissary inu farizei so mermrali zubper nega iogre inu so diali: »Zakai vi s teimi colnarmi inu grešniki ieiste inu pyete?«^[31] Inu Jezus odgovori inu pravi k nim: »Ty zdravi ne potrubuio tiga arcata, temuč ty bolni,^[32] iest nesem prišal klicati te pravične, temuč te grešnike h ti pokuro.«

^[33] Oni pag pravio k nemu: »Zakai se ty Ioanesovi mlaiši gostu postio inu molitve delaio, glih taku ty farizeiovi, ty pag ieido inu pyo[?]«^[34] On pag pravi
Y iiii k nim:

D
Matevža pokliče
k iogarstvu. On
ie ta pravi arcat
naših duš.
Pokorne
grešnike hoče
izvelicati.
Math. 9.
Mar. 2.
1. Thi. 1.

E
Zagovori s to

staro navado inu
s perglihami suie
iogre, zakai si ne
postio.
Mathei 9.
Marci 2.

k nim: »Aku vi morete sturiti, de bi se ty ženinovi otroci postili, dotle ie ta ženin per nih[?] ^[35] Anpag prido ty dnevi inu kadar ta ženin bode od nih vzet, tedai v tih istih dneih se bodo postili.« ^[36] Inu on k nim govori eno pergliho: »Nisče ne stavi eno zaplato tiga noviga gvanta na en star gvant. Sice tu novu ga rezdere inu ena zaplata tiga noviga timu starimu ne pristoy. ^[37] Inu nisče ne deva tiga mošta v te stare mihe, sice ta mošt rezdere te mihe inu ty mihi konec vzamo. ^[38] Temuč ta mošt se ima diati v te nove mihe, taku bode obuie ohranenu. ^[39] Inu oben nei, kir ie tu staru pyl, de bi on zdaici novu hotel, zakai on pravi: ‘Tu staru ie bulše.’«

TA VI. CAP.

A
Iogri ob enim
po[n]delskim
prazniku pučeio
klassovie. Cris-
tus z anem caih-
nom vuči, de ob
praznikih se ima
tudi ludem do-
bru sturiti.
Mathei 12.
Marci 2, 3.
1. Reg. 21.
Exod. 25.
Levit. 8, 28.

PErgudilu se ie pag na eno drugo pervo soboto, de ie on skuzi žita šal inu nega iogri so tu klassovie pukali inu so ie meli z rokami inu so te ieili. ^[2] Nekateri farizei pag, ty so k nim diali: »Zakai vi deite tu, kar se ne spodobi diati ob sobotah[?]« ^[3] Inu Jezus odgovori inu pravi k nim: »Neste vi tiga brali, kai ie David sturil, kadar ie on lačen bil inu ti, kir so ž nim bili? ^[4] Koku ie bil noter šal v to Božyo hišo inu ie bil vzal te svete kruhe inu ie ieidel inu ie tudi dal tim, kir so ž nim bili, kateri se ne spodobio nikomer ieisti, samuč tim fariem.« ^[5] Inu pravi k nim: »Ta Syn tiga človeika ie gospud tudi te

te sobote.«^[6] Pergudilu se ie pag na eno drugo soboto, de on gre noter v to šulo inu ie vučil. Inu undukai ie bil en človik, tiga destna roka ie bila suha.^[7] Ty pissary pag inu farizei so na nega merkali, aku on tudi ob soboti bode ozdravljal, de bi kai nešli, de bi nega mogli zatožiti.^[8] On ie pag veidil nih misli inu pravi h timu človeiku s to suho roko: »Vstani gori inu stopi na sreido.« Inu on vstane gori inu stoy.^[9] Natu Jezus k nim pravi: »Iest vas vprašam, kateru se ob soboti spodobi: dobru sturiti oli hudu storiti, to dušo ohraniti oli pogubiti[?]«^[10] Inu on nee vse okuli pogleda inu pravi h timu človeiku: »Iztegni tuio roko.« Inu on taku dei inu nega roka ie bila spet povernena zdrava koker ta druga.^[11] Oni so pag cilu od vuma šli inu so govurili vmei sebo, kai bi timu Jezusu sturili.

^[12] Pergudilu se ie pag v tih istih dnech, de on gre na eno goro moliti inu ie bil vso nuč v tih molitvah pruti Bogu.^[13] Inu kadar da[n] postane, pokliče suie mlaiše inu iz tih te dvanaist izvoli, katere ie apostole imenoval.^[14] Simona, kateriga ie Petra imenoval, inu Andrea nega brata, Iacopa inu Ioanesa, Filippa inu Bartolomea,^[15] Matevža inu Tomaža. Iacopa, Alfeoviga synu, Simona, kir ie imenovan Zelotes,^[16] Iudeža, Iacopoviga synu, inu Iudeža Iscariota, kateri ie en frater bil.

^[17] Inu on gre doli ž nimi inu obstoy na enim mestu tiga pola s to družino nega iogrov inu ena ve-

Z lika

B
Cristus vso nuč
moli, izvoli te
dvanaist iogre.
Math. 10.
Mar. 3, 6.

C
Suo lastno
močio nih veliku

ozdravi. Izlaga,
komu vselei
bode dobru oli
hudu.
Mathei 5.
Esa. 61, 65.
Amos 6.
Eccle. 13.

lika množica ludi od vseh Iudovskih dežel inu od Ieruzalema inu od tiga kraie moria, kir per Tyru inu Sydonu leži. ^[18]Kateri so bili prišli nega poslušati inu de bi bili ozdravljeni od nih boleznou inu kir so bili trapleni od tih nečistih duhov inu so bili ozdravljeni.

^[19]Inu vsi ludie so iskali, de bi se bili mogli nega dotagniti, zakai muč ie šla od nega inu ie vse ozdravila.

^[20]Inu on vzdigne suie oči čez suie iogre inu pravi: »Izveličani ste vi bozi, zakai tu kralevstvu Božye ie vaše. ^[21]Izveličani ste vi, kir zdai gladujete, zakai vi bote syti. Izveličani ste vi, kir zdai plačete, zakai vi se bote smyali. ^[22]Izveličani bodete vi, kadar vas bodo ty ludie sovražili inu ločili od sebe inu vas reznašali inu vaše ime zaveržo koker eno hudo reič, zavolo Synu tiga človeika. ^[23]Vesselite se v tih istih dneih inu skakaite gori od vesselia, zakai pole, vaš lon ie velik v nebessih. Zakai glih taku so nih očeti tudi tim prerokom delali. ^[24]Anpag ve vom bogatim, kir imate ta vaš trošt. ^[25]Ve vom, kir ste siti, zakai vi bote lačni. Ve vom, kir se zdai smyete, zakai vi bote klagovali inu plakali. ^[26]Ve vom, kadar vos vsi ludie bodo hvalili, zvakai glih taku so diali nih očeti tim falš prerokom.

D
Vely, de lubimo
neperiatile, sylo,
krivino de volnu
terpimo, vsem
ludem, tu-

^[27]Anpag iest vo[m] pravim, kir poslušate, lubite vaše souvražnike. Sturite dobru tim, kir vo[m] hudu hote.

^[28]Recite dobru tim, kir vas kolno. Prossite za te, kir vo[m] krivu deio. ^[29]Timu, kir tebe na enu lice udari, podai

dai tudi ta drugu. Inu kateri tebi vzame ta plasč, timu tudi te sukne ne brani. ^[30]Dai vsakimu, kir tebe prossi. Inu dur tebi tu tuie vzame, spet ne teriai. ^[31]Inu koker vi hočte, de bi vom ty ludie sturili, taku vi nim tudi sturite. ^[32]Inu aku vi te lubite, kir vas lubio, kakovo vi imate hvalo od tiga, zakai ty grešniki tudi te lubio, kir nee za lubu imαιο. ^[33]Inu aku vi le tim sturite dobru, kir vo[m] dobru deio, kakova ie vom hvala[?] Zakai ty grešniki tudi tu istu deio. ^[34]Inu aku vi tim possodite, od katerih zevupate spet vzeti, kakovo vi imate od tiga hvalo[?] Zakai ty grešniki possoduio tudi tim grešniko[m], de spet tulikain vzamo. ^[35]Vi pag lubite vaše souvražnike, deite dobru inu possodite, de vi zatu ništer ne vupate vzeti inu vaš lo[n] bode velik inu bote otroci tiga Nervisšiga, zakai on ie dobrutliv pruti tim nehvaležnim inu pruti tim hudim.

^[36]Bodite tedai milostivi, koker ie vaš Oča tudi milostiv. ^[37]Ne sodite, taku vi tudi ne bote obsoieni. Ne ferda[m]nate, taku vi ne bote ferda[m]nani. Odpustite, taku bode tudi vo[m] odpusčenu. ^[38]Daite, taku bode vo[m] danu. Eno dobro, tlačeno, stresseno inu obilno mero bodo dali v tu vaše krilu. Zakai glih to isto mero, s katero vi merite, se bode vo[m] spet merilu.« ^[39]Inu on pravi nim eno pergliho: »More li en slepec družiga slepca voditi[?] Ne padeta li obadva v to iamo[?] ^[40]Ta mlaiši nei čez suiga moistra, anpag vsaki, kir ie popolno[m], bode sturil koker nega moister. ^[41]Inu koku ie tu, de ti vidiš eno bil v tim okei tuiga brata inu tu brunu, kir

Z ii ie

di, kir nas nid-
aio, de dobru
deimo.

Mathei 5, 7.

1. Cor. 6.

Tob. 4.

Deut. 15.

E
Vely vsem milost
izkazati. Pre-
poveda rihtati,
opravlati, golu-
fati. Pergliha od
trohe inu od tra-
ma.

Math. 7, 10, 15.

Marci 4.

Ioh. 13.

Pro. 11.

ie v tuim lastnim okei, ne vidiš[?] ^[42]Oli koku moreš reči h tuimu bratu: ‘Brat, pusti, nai tebi izmem to bill iz tuiga oka’ inu tiga bruna, kir ie v tuim okei, ne vidiš[?] Ti samopravičar, izmi poprei tu brunu iz tui-ga oka inu tedai ti boš vidil izzeti to bill, kir ie v tim okei tuiga brata.

F
Pergliha od do-
bre tar hude
iablane. Komu ie
podoben, kir
pridigo posluša
tar po ni ne dei.
Math. 7, 12.
Rom. 2.
Iac. 1.

^[43]Inu tu ie gvišnu, de tu drivu dobru nei, kir hud sad rody, inu tu drivi nei hudu, kir dober sad rody. ^[44]Obtu enu vsaku drevu se zna iz suiga lastniga sadu. Zakai iz tiga terne se te fyge ne tergaio inu tu groz-die se ne mendiba iz tiga garmovie. ^[45]En dober človik iz dobriga šaca suiga serca da naprei dobru inu en hud človik iz hudiga šaca suiga serca da naprei hudu, zakai iz obilia tiga serca govore ta vusta. ^[46]Inu zakai vi mene kličete gospud, gospud inu ne deiste tiga, kar vom iest pravim? ^[47]Kateri kuli k meni pride inu posluša muiē bessede inu te iste dei, iest hočo vom pokazati, komu ie on glih. ^[48]On ie glih enimu človeiku, kir ie eno hišo zydal inu ie globoku kopal inu postavil ta grunt na eno kamenato steno. Kadar ie pag ta povu-dna bila prišla, drukne ta vodeni vall na to isto hišo inu ie nei mogel ganuti, zakai ona ie bila na to kame-nato steno gruntana. ^[49]Kateri pag posluša inu ne dei, ta ie glih enimu človeiku, kir ie eno hišo sezidal na to zemlo prez grunta, na katero ie ta nagla tekoča voda druknila inu se ie zdaici poderla inu te iste hiše se ie veliku rezvalilu.«

Ta

TA VII. CAP.

KAdar ie on pag pred teimi ludmi vse nega besede bil dokonal, gre noter v ta Capernaum. ^[2]Inu eniga altmana hlapec ie bil bolan, ie ležal na smerti, kateri ie bil nemu sylnu lub. ^[3]Inu kadar zasliši od Jezusa, pošle k nemu te stariše tih Iudov inu nega prossi, de bi on prišal inu nega hlapca ozdravil. ^[4]Inu kadar oni prido h timu Jezusu, nega s flissom prossio inu pravio: ^[5]»On ie vreden, de ti tu nemu sturiš, zakai on ima za lubu naše ludi inu on ie nom to šulo gori zazidal.« ^[6]Inu Jezus gre ž nimi. Inu kadar on uže nei bil deleč od te hiše, pošle ta altman k nemu suie periatle, nemu pusti povedati: »Gospud, nekar se ne muiai, zakai iest nesem vreden, de ty greš pod muio streho. ^[7]Zatu se iest tudi nesem vreden zdil sam h tebi priti. Temuč reci s to bessedo inu mui hlapec bode zdrav. ^[8]Zakai tudi en človik sem iest postavljen pod drugo oblastio, imam pod sebo žolnerie inu pravim k animu: ‘Puidi tiakai’ inu on gre inu h timu drugimu: ‘Pridi sem’ inu on pride inu k muimu hlapcu: ‘Sturi le-tu’ inu on sturi.« ^[9]Kadar ie pag Jezus le-tu zaslišal, se ie nemu čudil inu se ie okuli obernal h tim ludem, kir so za nim šli, inu ie dial: »Iest vom poveim, de tulike vere iest nesem v tim Izraelu nešil.« ^[10]Inu kadar ty, kir so bili poslani, spet domov prido,

A
Cristus ozdravi
tiga aydovskega
capitana hlapca,
le-ta capitan ie
bil velike vere,
pohleven inu
andohtiv.
Math. 8.
Ioh. 4.

Z iii do,

do, so oni tega hlapca, kir ie bil bolan, zdraviga nešli.

B
Cristusu se ena
vduva smili,
obudi od smerti
nee diniga synu.
Zatu ludie ga
derže za velikiga
preroka.
3. Reg. 17.
4. Reg. 4.
Acto. 9, 20.
Ioh. 4.

^[11]Inu pergudilu se ie poteim tiga, de on gre v enu meistu, kateru se imenuie Naim, inu ž nim gredo nega mlaišev dosti inu veliku ludi. ^[12]Inu kadar on blizi tih meistnih vrat pride, pole, tukai eniga merlca nesso vunkai, ta ie bil en dini syn suie matere inu ta ista ie bila ena vduva inu ž no gre veliku ludi iz meista. ^[13]Inu kadar ta Gospud no zagleda, se ie čez no usmilil inu pravi k ni: »Ne plači se.« ^[14]Inu on perstopi inu dotagne to paro inu ty, kir so nossili, obstoye inu on pravi: »Hlapčič, iest tebi pravim, vstani gori.« ^[15]Inu ta mertvic se gori vzdigne tar obsidi inu začne govoriti inu on nega da sui materi. ^[16]Inu en strah ie nee vse obšel inu so čestili Boga tar diali: »En velik prerok ie gori vstal vmei nami inu Bug ie obiskal te suie ludi.« ^[17]Inu le-ta glass od nega se ie rezglassil po vsi Iudovski deželi inu po vseih bližnih deželah.

C
Kerstnik pošle
dva sua mlaša h
Cristusu. On
pričnie s caihni,
de ie ta pravi
Cristus. Hvali
Ioannesa pred
ludmi.
Math. 11.
Esa. 35, 61.

^[18]Inu Ioannesu povedo nega mlaiši le-tu vse. Natu Ioannes pokliče k sebi dva iz suih mlaiših ^[19]inu nyu pošle k Jezusu rekoč: »Si li ti, kir ima priti? Oli imamo mi na eniga družiga čakati[?]« ^[20]Kadar so pag ty možie k nemu prišli, so diali: »Ioannes Kerstnik ie nas h tebi poslal rekoč: 'Si li ti, kir ima priti? Oli imamo mi na eniga družiga čakati[?]« ^[21]V ti isti uri pag ie Jezus bil nih veliku ozdravil od boleizni, od reve inu od hudih duhov inu on ie nim dostim

tim slepcom bil daroval ta pogled. ^[22]Inu Jezus odgovori inu pravi k nim: »Puidite tiakai inu poveite spet Ioannesu tu, kar ste vidili inu slišali, de ty slepci vidio, ty hromi hodio, ty gobovci bodo očisčeni, ty glusči slišio, ty mertvi gori vstaieio, tim bozim se ta evangelium pridiguie ^[23]inu izveličan ie ta, kateri se ne zblazne nad meno.« ^[24]Inu kadar ty Ioannesovi sli odydo, začne Jezus govoriti h tim ludem od Iohanesa: »Kai ste vi vunkai hodili v to pusčavo gledati[?] En terst, kir se od tiga veitra gible[?] ^[25]Oli kai ste vi vunkai hodili gledati? Eniga človeika v mehkim gvanti obličieniga[?] Pole, ty, kir se v žlahtni gvant oblačuio, inu, kir v luštih lebaio, ty so v tih kralevih dvoreih. ^[26]Oli kai ste vi šli vunkai gledati[?] Eniga preroka[?] Ia, iest vom poveim, inu več koker eniga preroka. ^[27]On ie le-ta, od kateriga ie pissanu: Pole, iest pošlem muiga angela pred tuiem obličiem, kateri bode perpravil ta pot pred tebo. ^[28]Iest vom gvišnu poveim, de vmei teimi, kir so od tih žen rojeni, vegšiga preroka obeniga nei, koker ie Ioannes Kerstnik. Anpag kateri ie ta manši v tim Božym kralevstvi, ta ie vegši koker on.«

^[29]Inu vsi ludie, kir so slišali, inu ty colnary, kir so bili od tiga Ioa[n]nesoviga kersta kersčeni, so Bogu provdali. ^[30]Anpag farizei inu doctory teh pravd, kir so bili od nega kersčeni, ty so sami sebi zubper ta Božy svit graiali. Inu ta Gospud ie dial: ^[31]»Komu tedai iest hočo te ludi le-te žlahte perglihati[?] Inu komu so

Z iiii oni

Mala. i.
Mar. i.

D
Ty vučeni modri
zašpotuio vuk,
priteže inu
oblube Božye
inu te zacra-
mente.

oni glih[?] ^[32]Oni so glih tim otrokom, kir na placi side inu pruti vmei sebo vpyo inu govore: 'Mi smo vom piskali inu vi neste plessali. Mi smo vom klagovali inu vi se neste plakali.' ^[33]Zakai Ioannes Kerstnik ie prišal, ta nei kruha ieidel inu nei vina pyl inu vi pravite: 'On ima tiga hudiča.' ^[34]Ta Syn tiga človeika ie prišal, ta iei inu pye inu pravite: 'Pole, le-ta človik ie en požreih inu en pyanec, en periatel tih colnariev inu grešnikov.' ^[35]Inu ta modrost ie prov sturiena od vseih suih otruk.«

E
Enu diane ene
grešne žene inu
eniga farizea, tei
ženi Kristus
zabston za volo
nee vere odpusti
vse grehe.
Math. 26.
Mar. 14.
Ioh. 12, 20.
Luce 15.

^[36]Inu ede[n] tih farizeiov ie nega prossil, de bi ž nim ieidel. Inu on gre notar v to hišo tiga farizeia inu sede h ti mizi. ^[37]Inu pole, ena žena v tim meistu, katera ie bila ena grešnica, kadar ona zvei, de ie on v ti hiši tiga farizeia per mizi sidel, ta pernesse en glaž žalbe. ^[38]Inu stopi od zada k nega nogom inu se plače inu začne ž ne selzami močiti nega noge inu s teimi lassmi nee glave brissati inu ie pusčovala nega noge inu ie s to žalbo žalbala. ^[39]Ta farizeius pag, kateri ie bil nega povabil, kadar on tu zagleda, pravi on sam v sebi: »Taku rekoč, de bi le-ta en prerok bil, taku bi on veidil, du inu kakova ie le-ta žena, kir se nega dotiče, zakai ona ie ena grešnica.« ^[40]Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Simon, iest imam tebi nekai pov-eidati.« On pag pravi: »Moister, povei.« ^[41]»Ie bil en človik, kir ie denarie possoioval, ta isti ie imel dva dolžnika, ta eden ie bil dolžan pet stu denariev, ta drugi petdesset. ^[42]Kadar ona dva pag nesta imeila s čim

s čim plačati, ie on nima obeima šenkal. Povei tedai, kateri iz le-teyu bode nega več lubil[?]« ^[43]Simon odgovori inu pravi: »Iest štimam, de ta, katerimu ie on nerveč šenkal.« On pag pravi k nemu: »Ti si prov sodil.« ^[44]Inu on se oberne h ti ženi inu pravi h timu Simonu: »Vidiš ti le-to ženo[?] Iest sem prišal v tuio hišo, ti nesi dal vode k muim nogom, anpag le-ta ie muie noge selzami močila inu ie z lassmi suie glave oterla. ^[45]Ti mene nesi kušal, le-ta pag, kar sem noter prišal, nei gori nehala kušovati muie noge. ^[46]Ti nesi muie glave s teim olem ožalbal, le-ta pag ie s to žalbo žalbala muie noge. ^[47]Obtu iest tebi poveim, ni so nee greihi odpusčeni, katerih ie veliku, zakai ona ie veliku lubila inu komu se malo odpusti, ta malu lubi.« ^[48]Inu on pravi k ni: »Tebi so tui grehi odpusčeni.« ^[49]Ti pag, kir so vkupe sideli per mizi, začno govoriti vmei sebo: »Du ie le-ta, kir tudi te greihe odpusče?» ^[50]Inu on pravi h ti ženi: »Tuia vera ie tebe ohranila, puidi z myrom.«

TA VIII. CAP.

INu pergudilu se ie potehmal, de ie on hodil skuzi vsa meista inu terge inu ie pridigoval tar oznanoval ta evangelium od kralevstva Božyga inu ty dvanaist ž nim ^[2]inu nekatere žene tudi, kir so bile ozdravlene od tih hudih duhov inu od nih bolezni. Vmei teimi ie bila Maria, kir se imenuie

A a Magda-

A
Cristus z iogri v
dosti meistih
pridiguie, ene
verne bogate
žene nemu ž nih
blagum služio
inu strego.

Magdalena, od katere ie sedem zcludiev vunkai bilu šlu, ^[3]inu Ioanna, tiga Cusa, Erodeževiga flegarie žena, inu Suzana inu druge mnogotere, te so nemu stregle od nih immenia.

B
Pergliha od tiga
čtetveriga seme-
na, s to vuči,
čiga ie dolg, de
malu ludi po
pridigi deio.
Math. 13.
Mar. 4.
Esa. 6.

^[4]Kadar ie pag veliku ludi bilu vkupe prišlu inu iz sledniga meista so k nemu hiteili, ie govuril skuzi le-to pergliho: ^[5]»En seivec gre vunkai seiati suie seime inu v tim, kadar on seie, ie nekateru palu poleg tiga potu inu ie bilu zateptanu inu te ptice tih nebes so tu istu pozobale. ^[6]Inu nekateru ie palu na pečovie inu kadar ie gori izzašlu, ie vsehnilu, zakai onu nei imeilu mokrute. ^[7]Inu nekateru ie palu vmei tu terne inu tu terne ie ž nim red gori zraslu inu ie tu istu zadušilu. ^[8]Inu nekateru ie palu na dobro zemlo inu ie zraslu inu perneslu sad samo stokrat.« Kadar ie on tu govuril, ie vpyl: »Kateri ima vušesa h poslušanu, ta poslušai.« ^[9]Nega iogri pag so nega vprašali inu diali, kai bi le-ta pergliha bila. ^[10]On pag pravi: »Vo[m] ie danu veiditi te skrivnusti tiga Božyga kralovstva, tim drugim pag skuzi perglihe, de videioč ne vidio inu poslušaioč ne zastopio. ^[11]Ta pergliha ie pag le-tu: Tu seime ie ta besseda Božya. ^[12]Kateri so pag poleg tiga potu, so le-ty, kir poslušai, potle pride ta hudič inu vzame to bessedo od nih serca, de ne veruio inu ne bodo ohraneni. ^[13]Kir so pag na tim pečoviei, so le-ty, kadar so oni slišali, vzameio gori to bessedo z vesselie[m] inu ty isti ne imaiio korena, oni veruio le do eniga časa inu v tim času te izkušnave

nave odstopio. ^[14]Kateru ie pag vmei tu terne palu so le-ty, kir so poslušali inu gredo kiakai, oli od skerbi inu blaga inu luštou tiga života bode zadušenu inu obeniga sadu ne pernesse. ^[15]Kateru pag na to dobro zemlo, so le-ty, kir to bessedo poslušaiio z anem pravim dobrim srcem, to obderže inu ta sad pernesso z volnim terplenem.

^[16]Nisče ne vužge ene lesčerbe, de bi on to z ano possodo zakril oli postavil pod eno postelo, temuč, de on postavi na en svečnik, de ty, kir noter gredo, to luč vidio. ^[17]Zakai ništer nei zataieniga, de bi očitu ne ratalu inu ništer nei skrivniga, de bi se ne zveidilu inu na dan ne prišlu. ^[18]Gladaite tedai, koku vi poslušate. Zakai, kateri ima, timu bode danu, kateri pag neima, od tiga bode tudi tu vzetu, kar on meni, de ima.«

^[19]Prideio pag tedai k nemu nega mati inu bratie inu neso mogli pred nega priti pred ludmi. ^[20]Inu nemu ie bilu danu na veist inu poveidanu: »Tuia mati inu tuy brati izvuna stoye inu hote tebe viditi.« ^[21]On pag odgovori inu pravi k nim: »Muia mati inu muy brati so le-ty, kir Božyo bessedo poslušaiio inu po tei isti deio.«

^[22]Pergudilu se ie pag na ede[n] da[n], de on stopi v e[n] čeln inu nega iogri inu o[n] pravi k nim: »Prepelaimo se na vuno stran tiga yezera.« Inu oni odpahno od kraie. ^[23]Inu v tim, kadar se vozio, ie o[n] zaspal inu e[n]vehar pride na tu yzeru inu ty valuvi so nee zalivali inu potopavali. ^[24]Tedai oni stopio k nemu inu ga gori obude tar

A a ii pravio:

C
Pergliha od luči.
Vse riči se zveido.
Math. 5, 10, 13.
Mar. 4.
Luc. 11, 19.

D
Du so pravi strici
Cristusevi.
Math. 12.
Mar. 3.

E
Cristus utolaži
to fortune na
yzeru.
Math. 8.
Marci 4.

»Moister, moister, mi konec iemlemo.« Inu on se obudi, posvari ta veiter inu te vodene valluve inu nehaio inu ie ena tihota postala. ^[25]On pag pravi k nim: »Kei ie ta vaska vera[?]« Oni so se pag bali inu čudili, tar diali vmei sebo: »Du ie kuli le-ta[?] Zakai, on zapoveida tim veitrom inu tei vodi inu nega slušaio.« ^[26]Inu oni se perpelaio h ti Gadarenski deželi, kir pruti Galilei leži.

F
Ozdravi eniga,
kir ie imel eno
legiono, tu ie
šest taužent
zludiev, v sebi.
Pošle te zludie v
svine, te se po-
tope.
Math. 8.
Mar. 5.

^[27]Inu kadar on stopi iz tiga čelna na suhu, perteče pruti nemu en mož iz tiga meista, kateri ie imel te zludie mnog čas inu se nei oblačil z obenim gvantom inu nei v obenih hiši prebival, temuč v grobeih. ^[28]Ta isti, kadar zagleda Jezusa, zevpye inu pade doli pred nega inu glasnu govori: »Kai iest imam s tebo, o, Jezus, ti Syn tiga Nervišiga Boga[?] Iest tebe prossim, ne martrai mene.« ^[29]Zakai Jezus ie zapovedal timu nečistimu duhu, de bi šal vunkai od tiga človeika. Zakai on ie nega v dolgim času inu čestu trapil inu kadar so ga s ketinami zvezali inu v te pote zaklenili, taku ie vse zveze reztergal inu ta hudič ga ie poial po pusčavah. ^[30]Inu Jezus nega vpraša inu pravi: »Koku ie tebi ime[?]« On pravi: »Camp.« Zakai veliku hudičev ie bilu vain šlu ^[31]inu so nega prossili, de bi nim ne zapovedal v ta prepod puiti. ^[32]Undukai pag ie bilu enu veliku kardelu svin na paši na enim hribu. Inu oni nega prossio, de bi nim dopustil v te iste puiti, inu on ie nim dopustil. ^[33]Tedai gredo ty zludievi iz tiga človeika inu gredo v te svine
inu

inu tu kardelu se naglu vzdigne inu derči v tu yzeru inu se potopi. ^[34]Natu ty, kir so pasli, kadar so vidili tu, kar se ie godilu, beize proč inu poveido v tim meistu inu v tih vasseh. ^[35]Inu oni gredo vunkai gledati tu, kar se ie bilu sturilu, inu prido k Jezusu inu naideio tiga človeika, od kateriga so bili ty hudiči vunkai šli, sidečiga per Jezusovih nogah, obličeniga inu per dobri pameti inu se prestrašio. Inu ty, kir so vidili, nim tudi oznanuio, koku ie ta, kir ie Zludiem bil obdan, zdrav postal. ^[37]Inu vsa množica tih ludi, kir so v tih bližnih Gadarenskih deželah bili, so nega prossili, de bi proč vlekali od nih, zakai nee ie bil en velik strah obšel. Inu on stopi v ta čeln inu se spet verne nazai. ^[38]Inu ta mož, od kateriga so bili ty Hudiči vunkai šli, ie nega prossil, de bi on per nim mogel biti. Anpag Jezus pošle nega od sebe inu pravi: ^[39]»Puidi spet na tui dum inu povei, kai ie tebi Bug sturil.« Inu on gre kiakai inu pridiguie po vsim meistu tu, kar ie nemu Jezus sturil.

^[40]Pergudilu se ie pag, kadar ie Jezus spet nazai prišal, vzameio nega gori ti ludie, zakai vsi so nega čakali. ^[41]Inu pole, pride en mož, timu ie bilu ime Iairus, ta ie bil te šule tih visših eden, inu pade doli pred Jezusove noge inu ga prossi, de bi noter šal v nega hišo. ^[42]Zakai on ie imel eno dino sčer, staro okuli dvanaist leit, ta ie na smerti ležala. Inu v tim, kadar on gre, so ga ty ludie stiskali. ^[43]Inu ena že-

A a iii na,

G
Gre ozdravliti
eniga šulmostra
sčer. Na potu
ozdravi eno
ženo od nee
težke dolge
bolezni. Obudi
od smerti Iairo-
sovo sčer.
Math. 9.
Mar. 5.

na, katera ie imeila to tekočo kervavo boleizan dvanaist leit inu ie bila vus nee užitag špendala s teimi arcaci inu od nikogar nei mogla biti ozdravlena. ^[44]Ta ista stopi od zada inu se dotagne tiga kraie nega gvanta inu zdaici prestane nee kervavi tuk. ^[45]Inu Jezus pravi: »Du ie ta, kir se ie mene dotaknil[?]« Kadar so pag vsi tayli, pravi Petrus inu ty, kir so ž nim bili: »Moister, ty ludie tebe stiskaio inu tlačio inu ty praviš: ‘Du se ie mene dotagnil[?]’« ^[46]Jezus pravi: »Mene se ie negdu dotagnil, zakai iest sem počutil, de ie ena muč šla od mene.« ^[47]Ta žena pag, kadar vidi, de nei moglu zamolčanu biti, pride trepečeoč inu pade doli pred nega inu ie poveidala pred vsemi ludmi za čes volo ie nega dotagnila inu koku ie zdaici zdrava postala. ^[48]On pag k ni pravi: »Sči, bodi dobriga serca, tuia vera ie tebe zdravo sturila, puidi z myrom.« ^[49]V tim, kadar on še govori, pride eden iz te hiše tiga visšiga te šule inu pravi k nemu: »Tuia sči ie mertva, ne muiai tiga moistra.« ^[50]Jezus pag, kadar on tu zasliši, odgovori nemu inu pravi: »Ne bui se, le verui, taku bode zdrava.« ^[51]Inu kadar on pride v to hišo, nei pustil sebo nikoger noter puiti, samuč tiga Petra inu Iacoba inu Ioannesa inu tiga očeta inu to mater te deklice. ^[52]Oni so se pag vsi plakali inu so no klagovali. On pag pravi: »Ne plačite se, ona nei umerla, temuč spy.« ^[53]Inu oni so se nemu špotali, so dobru veidili, de ie umerla bila. ^[54]On pag nee vse vunkai izžene inu prime

prime no za roko, zevpye inu pravi: »Deklica, vstani gori.«^[55] Inu nee duh se poverne inu zdaici gori vstane inu on nim zapovei, de se ni ieisti da.^[56] Inu nee stariši se sylnu prestrašio. On pag nim zapovei, de nikomer ne poveido, kar ie bilu sturienu.

TA IX. CAP.

INu Jezus pokliče vkupe te dvanaist inu nim da muč inu oblast čez vse zlude inu de mogo sledno boleizan ozdraviti.^[2] Inu pošle nee pridigati tu kraljevstvu Božye inu de ozdravio te bolnike^[3] inu pravi k nim: »Ne iemlite ništer sebo na ta pot, ne palice, ne taške, ne kruha, ne denariev inu dvei sukni tudi ne imeite.^[4] Inu v kakeršno hišo vi noter greste, undukai ostanite inu od vunod vunkai puidite.^[5] Inu kateri kuli vas gori ne vzamo, gredoč vunkai iz tiga istiga meista, iztressite tudi ta prah iz vaših nug k ani priči zubper nee.«^[6] Inu oni gredo vunkai, hodio okuli po tih terjih, pridiguio ta evangelium inu ozdravleio povsod.

^[7] Inu le-tu vse, kar se ie od nega godilu, pride pred tiga Erodeža tetrarha inu ie cbivlal, zakai onu ie bilu od enih govorienu: »Ioannes ie od smerti vstal«, ^[8] od enih pag, de se ie Elias perkazal, od drugih pag, de iz tih starih eden ie gori vstal.^[9] Inu Erodež ie dial: »Timu Ioannesu sem iest

A a iiii glavo

A
Pošle iogre pridigati z oblastio čez hudiče inu beteže.
Math. 10.
Mar. 3, 6.
Luc. 10.
Act. 13.

B
Erodež inu drugi mnogeteru govore od Cris-tusa.

Math. 4, 14.
Mar. 6.
Luc. 3.

glavo usekal, du ie pag le-ta, od kateriga iest take riči slišim[?]« Inu ie iskal nega viditi. ^[10]Inu ty iogri prido spet nazai, poveido nemu vse riči, kar so sturili, inu on vzame nee sebo inu se vgane suseb na eno pusto stran tiga meista, kateru se imenuie Betsaida. ^[11]Kadar tu ludie zveido, gredo za nim inu on nee gori vzame inu pravi nim od tiga Božyga krallvstva inu ie te, kir so tiga zdravie potrebovali, ozdravil.

C
Špiža s peteimi kruhi, z dveima rybama pet tissuč mož.
Math. 14.
Mar. 6.
Ioh. 6.

^[12]Inu ta dan se ie začenal nagibovati, perstopio tedai k nemu ty dvanaist inu pravio k nemu: »Pusti te ludi od sebe, nai gredo okuli po tih bližnih terjih inu vasseh, de sebi erperge inu špižo naideio, zakai mi smo tukai v eni pustobi.« ^[13]On pag reče k nim: »Daite vi nim ieisti.« Oni pag pravio: »Mi več ne imamo koker pet kruhov inu dvei rybi, temuč aku mi gremo inu kupimo ieisti za le-te vse ludi.« ^[14](Zakai nih ie bilu okuli pet tavže[n]t mož.) On pag pravi k suim iogrom : »Sturite de sedeio vsaki mizi po petdeset.« ^[15]Inu oni deio taku inu sture, de vsi sedeio. ^[16]Tedai on vzame te pet kruhe inu ty dvei rybi inu vzdigne te oči v nebu, te žegna inu rezlomi inu da tim iogrom, de tim ludem naprei polože. ^[17]Inu oni so ieili inu so vsi siti bili. Inu ie bilu gori vzdignenu, kar ie nim bilu čez ostalu od kossov, dvanaist korb.

D
Ty iogri spoznaio prov Cris-

^[18]Inu pergudilu se ie, kadar ie sam bil inu molil inu nega iogri so tudi per nim bili, ie nee vprašal, rekoč:

koč: »Du, pravio ty ludie, de sem iest[?]« ^[19]Oni odgovore inu pravio: »Eni govore, de si Ioannes Kerstnik, eni pag, ti si Elias, eni pag, de ie eden iz tih starih prerokov gori vstal.« ^[20]On pag pravi k nim: »Vi pag, du, pravite, de sem iest[?]« Odgovori Simon Petrus tar pravi: »Ti si ta Cristus Božy.« ^[21]Inu on nim popriti inu zapovei, de tiga nikomer ne poveido, ^[22]rekoč: »Ta Syn tiga človeika mora še veliku terpeiti inu bode zaverže[n] od tih starišev inu od tih visših fariev inu od tih pissariev inu on bode umorien inu gori vstane na trety dan.«

^[23]Tedai on pravi k nim vseim: »Aku du hoče puiti za mene, ta odpovi sam sebi inu nossi sui kryž vsag dan inu hodi za meuo. ^[24]Zakai, kateri hoče suio dušo ohraniti, ta bode no zgubil, kateri pag suio dušo zgubi za muio volo, ta isti no bode ohranil. ^[25]Kakov tedai prid ima en človik, aku on vus sveit dobi inu sam sebe zgubi[?] Oli sa[m] sebi sturi kako škodo[?] ^[26]Zakai, kateri se mene inu muih bessed sramuie, tiga se bode ta Syn tiga človeika tudi sramoval kadar on pride v ti sui maiesteti inu nega Očeta inu tih svetih angelov. ^[27]Inu iest vom za risnico poveim, de so eni, kir tukai stoie, ty isti ne bodo te smerti pokussili, dotle ne vidio tiga Božyga kraljevstva.«

^[28]Pergudilu se ie pag po le-tih bessedah okuli ossem dni, de on vzame sebo Petra inu Ioannesa inu Iakopa inu gre na eno goro moliti. ^[29]Inu kadar ie on molil,

B b postane

tusa.
Math. 16.
Mar. 8.
Ioh. 6.

E
Kateri hoče v
nebu priti, mora
ta evangeli
spoznati, terpeti
inu umreiti.
Math. 16, 19.
Mar. 8.
Ioh. 12.

F
Cristus se prem-
ini, izkaže to
suo glorio, to

nebesko čast inu
svitlobo.
Math. 17.
Mar. 9.
2. Pet. 1.

postane ta štalt nega obraza drigači inu nega gva[n]t beil inu blesčeč. ^[30]Inu pole, dva moža govorita ž nim, katera sta bila Moizes inu Elias, ^[31]ta sta se bila v ti svitlobi perkazala inu sta govurila od nega izidena, kateru ie on imel dopolniti v ti Ieruzalemu. ^[32]Petrus pag inu ty, kir so ž nim bili, so dremali. Kadar so se pag obudili, so vidili nega maiesteto inu dva moža, katera sta per ni stala. ^[33]Inu pergudilu se ie, kadar sta proč šla od nega, pravi Petrus k Jezusu: »Moister, le-tukai ie nom dobru biti, nai sturimo try šotore, tebi eden, Moizesu ede[n]c inu Eliasu eden.« Nei veidel kai si ie govuril. ^[34]Inu kadar ie on le-tu govuril, pride en oblak inu nee obsenčuie, kadar pag oni gredo noter v ta oblak, se prestrašio ^[35]inu iz tiga oblaka pride ena štima, ta pravi: »Le-ta ie mui lubi Syn, le-tiga vi poslušajte.« ^[36]Inu v tim, kadar se ie ta štyma sturila, se ie Jezus sam nešil. Inu oni so zamelčali inu neso v tih istih dneh, kar so vidili, nikomer ništer povedali.

G
Eniga togotnika
reiši od Hudiče.
Math. 17.
Mar. 9.

^[37]Pergudilu se ie pag zdaici na drugi dan, kadar oni doli gredo iz te gore, prideio pruti nemu veliku ludi. ^[38]Inu pole, en mož iz tih ludi ta vpye inu pravi: »Moister, iest tebe prossim, pogledai na muiga synu, zakai on ie mui dini syn! ^[39]Inu pole, nega ta duh popada inu zdaici vpye inu ga narazen dere, de se peini inu kadar ga rezdere, taku kumai pride od nega. ^[40]Inu iest sem tuie iogre prossil, de bi ga izsegnali, inu neso mogli.« ^[41]Jezus pag odgovori inu pravi: »O, ti neverna inu

inu izpačena žlahta, koku dolgu bo[m] per vas inu vas bo[m] terpil[?] Perpelai semkai tuiga synu.«^[42] Inu kadar on semkai gre, ga lama ta Zludi inu tarre. Jezus pag popriti timu nečistimu duhu inu sturi tiga hlapčiča zdraviga inu ga da zupet suimu očetu.^[43] Na le-tim Božym velikim dellu so se vsi straho[m] začudili.

Kadar se pag oni čez le-tu vse, kar ie on delal, začudio, pravi k suim iogro[m]:^[44] »Postavite vi le-te bessede v te vaše vušessa, onu bode, de ta Syn tiga človeika bode izda[n] v te človeiske roke.«^[45] Anpag oni neso to bessedo rezomeili inu ie bila skrivena pred nimi, de te neso zastopili. Inu oni so se bali nega vprašati za to isto bessedo.^[46] Ena missal ie bila tudi vmei nee prišla, kateri bi vmei nimi ner ta vegši bil.^[47] Jezus pag, kadar vidi nih serca missal, prime enu deite inu ie postavi poleg sebe^[48] inu pravi k nim: »Kateri kuli vzame gori le-tu deite v muim imeni, ta mene gori vzame. Inu kateri mene gori vzame, ta vzame gori tiga, kir ie mene poslal. Inu kateri ie vmei vami vseimi ner ta manši, ta bode ner ta vegši.«^[49] Natu Ioannes odgovori inu pravi: »Moister, mi smo vidili eniga, ta ie te hudiče vunkai gonil v tuim imeni, inu mi smo nemu branili, zakai on ne hodi z nami za tebo.«^[50] Inu Jezus pravi k nemu: »Ne branite nemu, zakai kateri nei zubper nas, ta ie z nami.«

^[51] Pergudilu se ie pag, kadar so bili ty dnevi dopolneni, de bi on imel od sod vzeti biti, oberne sui obraz na hoiene pruti Ieruzalemu.^[52] Inu on pošle pred se-

B b ii bo

H
Prerokuie tim
suim suio mar-
tro, svari tu
prevzetie inu to
offart.
Math. 16, 18, 19.
Mar. 9.
Luc. 22.

I
Samaritary ne so
hoteli Cristusa
erper-

govati, zatu sta
hotela dva iogra
nee požgati.
Act. 8.
4. Reg. 1.

bo sle inu ty gredo kai inu prido noter v en samari-
tanski terg, de bi nemu te erperge perpravili. ^[53]Inu
oni nega neso gori vzeli, zakai nega obličie ie kazalu,
de on gre v Ieruzalem. ^[54]Kadar sta pag tu nega iogra
Iacobus inu Ioa[n]nes vidila, pravita: »Gospud, ho-
češ li, de mi rečemo, de ta ogen pade doli iz nebes inu
de nee konča, koker ie Elias bil sturil[?]« ^[55]Jezus pag
se ozre inu nyu svari, rekoč: »Vi ne veiste, od kateriga
duha ste vi. Zakai ta Syn tiga človeika nei prišal tih
ludi duše pogubiti, temuč ohraniti.« ^[56]Inu oni gredo v
en drugi terg.

K
Odpovei enimu
hoditi za sebo,
drugima dveima
vely, de bi šla za
nim.
Mathei 8.
2. Pet. 2.
3. Reg. 19.

^[57]Pergudilu se ie pag, kadar so šli po tim potu, pravi
eden k nemu: »Iest hočo hoditi za tebo, kamer ti pui-
deš.« ^[58]Inu Jezus pravi k nemu: »Te lissice imaio iame
inu te ptice tih nebes imaio gneizda, anpag ta Syn tiga
človeika ne ima, kam bi suo glavo naslunil.« ^[59]Inu reče k
animu drugimu: »Hodi za meno.« On pag pravi: »Go-
spud, dopusti meni, de iest poprei grem inu pokopam
muiga očeta.« ^[60]Jezus pag pravi k nemu: »Pusti tim mer-
tvim nih mertve pokopati, ti pag puidi kiakai inu ozna-
nui tu kralevstvu Božye.« Inu en drugi tudi pravi: »Gos-
pud, iest hočo hoditi za tebo, oli dopusti meni poprei,
de slovu vzamem od tih, kir so v mui hiši.« ^[62]Jezus pravi
k nemu: »Kateri suo roko h timu drivessu položi inu
gleda nazai, ta isti nei pernareden h timu kralevstvu
Božymu.«

TA X. CAP.

Potom

POtom tiga ta Gospud odloči tudi druge sede[m]desset inu nee pošle po dva pred sebo po vseih meistih inu kraih, kamer ie on imel priti. ^[2]Inu ie k nim dial: »Ta žetov ie velika, anpag tih delovcev ie malu, prossite tedai tiga Gospudi te žetve, de izrine te delovce v to suio žetov. ^[3]Puidite, pole, iest vas pošilem koker ta iagneta vmei te vulke. ^[4]Ne nossite karneria, ne taške, ne črevlev inu na tim potu nikomer dobriga ne vzdajte. ^[5]V kakeršno hišo vi pridete, recite na pervu: 'Myr bodi le-ti hiši' ^[6]inu aku undukai bode enu deite tiga myru, taku vas myr bode na nim počival, aku nekar, vaš myr se spet q vom poverne. ^[7]V ti isti hiši pag ostanite, ieite inu pyte, kar vom bode danu od nih, zakai en delovec ie vreden suiga lona. Ne hodite od ene hiše do druge ^[8]inu v kakršne meistu vi pride/te/inu vas gori vzameio, tukai vi ieite, kar se vom naprei položi, ^[9]inu bolnike, kir so v nim, te ozdravite inu recite k nim: 'Tu kralevstvu Božye se ie q vom perbližalu.' ^[10]V kakeršne meistu vi pag pridete inu vas gori ne vzameio, tukai puidite vunkai na ta plac inu recite: ^[11]'Mi tudi ta prah vašiga meista, kir se ie nas deržal, iztressemo na vas, oli vi vsai imate veiditi, de ie tu Božye kralevstvu q vom blizi prišlu.' ^[12]Iest vom poveim, de tei Sodomi na vunim dnevi lažei se bode godilu, koker timu isstimu meistu.«

^[13]»Ve tebi Corazain, ve tebi Betsaida, zakai de bi
B b iii taka

A
Pošle vunkai
pridigati druge
70. mlaše, nim
povei, kai diati
inu koku se
deržati imaio.
Math. 9, 10.
Mar. 6.
Luc. 9.
Act. 13, 18.
1. Thi. 5.
Deut. 24.

B
Priti tim ne-

vernim, nepokurnim
meisto[m]. Ty 70. spet prido k nemu. Hvali Boga, kir ie te nebeske riči od človeskiga odrešitva tim preprostim pustil veiditi.
Math. 11.
Mar. 6.

taka sylna della v tim Tyru inu Sidonu bila sturiena, koker so v vaiu sturiena, one bile nekadai v tih žaklih inu v pepelu sidoč pokuro diale. ^[14]Anpag ništer mane timu Tyru inu Sydonu bode lažeji na sodni dan koker vama. ^[15]Inu ti Capernaum, kir si noter do nebes gori vzdignenu, ti bodeš doli pah-nenu noter do pekla. ^[16]Dur vas poslušā, ta mene poslušā, kateri pag vas zamečuie, ta mene zamečuie, kateri pag mene zaverže, ta ie tiga zavergal, kir ie mene poslal.« ^[17]Inu ty sedemdeset se spet poverno z vesseliem inu pravio: »Gospud, nom so tudi ty zcludievi pokorni v tuim imeni.« ^[18]On pag pravi k nim: »Iest sem vidil tiga Hudiča doli padaioč od neba koker en blisk. ^[19]Pole, iest vom dam to oblast teptati te kače inu te šcorpione inu čez vso muč tiga sovražnika inu vom ne bode ništer skodilu, ^[20]oli vsai zatu se vi ne vesselite, de so vom ty duhovi pokorni. Temuč veliku več se vi vesselite, de so vaša imena v nebessih zapissana.« ^[21]V ti isti vuri se ie Jezus vesselil v tim duhu inu ie dial: »Iest tebe zahvalim Oča inu Gospud tih nebes inu te zemle, de si ti le-te riči skril tim modrim inu razumnim inu si te tim maihinim rezodil. Ia, Oča, zakai taku ie bilu tuie dobru dopadene. ^[22]Meni so vse riči dane od muiga Očeta. Inu nisče ne vei, du ie ta Syn, samuč ta Oča, inu du ie ta Oča, samuč ta Syn inu katerimu ta Syn bode hotel rezodeti.«

Inu

[23] Inu Jezus se oberne k suim iogrom iuu pravi k nim na samim: »Izveličane so te oči, kir tu vidio, kateru vi vidite. [24] Zakai iest vom poveim, de dosti pre-rokov inu krale v so hoteli tu viditi, kateru vi vidite, inu neso vidili inu tu slišali, kateru vi slišite, inu neso slišali.« [25] Inu pole, en doctor tih pravd vstane gori, ta izkuša nega inu pravi: »Moister, kai imam diati, de iest ta večni lebe[n] posedem[?]« [26] On pag pravi k nemu: »Kai ie v ti postavi pissanu[?] Koku ti bereš[?]« [27] On odgovori inu pravi: »Lubi tuiga Gospu-di Boga iz celiga tuiga serca inu iz cele tuie duše inu zo vso tuio močio inu zo vso tuio pametio inu tuiga bližniga koker sam sebe.« [28] On pag pravi k nemu: »Ti si prov odgovoril, le-tu ti sturi, taku bodeš živ.« [29] On ie pag hotel sam sebe pravičniga sturiti, pravi k Jezusu: »Du ie tedai mui bližni?« [30] Jezus odgovori inu pravi: »Ie bil en človik, ta ie šal doli iz Ieruzalema v to Ieriho inu se nameri, de on pride vmei te razboinike, ty so ga izslekli, byli inu ranili inu gredo proč. Nega puste lezoč pul mertviga. [31] Pergudilu se ie pag, de en far doli gre po tei isti cesti iuu kadar on nega zagleda, ie šal mumu, [32] glih taku en levita, kadar on pride blizi tiga meista, stopi k nemu inu kadar ga ie vidil, ie šal mumu. [33] Anpag en Samaritan, kir ie po cestah hodil, ta pride k nemu inu kadar ie on nega vidil, se ie nemu smilil. [34] Inu perstopi k nemu, obeže nemu nega rane, noter vlye olie inu
B b iiii vinu

C
Veliko srečo im-
aio, kir Cristusa
prov vidio tar
poslušaiio. Koku
se pride v ta
večni leben. Naš
bližni ie vsaki,
kir naše pomuči
potrubiie.
Math. 13, 22.
Mar. 12.
Deut. 6.
Ro. 13.
Iac. 2.

vino inu ga položi gori na suio živino inu ga pela v to oštaryo inu nega verdei. ^[35]Inu potle na drugi dan, kadar proč vleče, izname dva desetaka, ta da timu ošteriu inu pravi k nemu: 'Verdei ga inu kar kuli več špendaš, tu iest hočo tebi plačati kadar spet nazai pridem.' ^[36]Kateri tedai, se tebi zdi, de vmei le-teimi tryemi ie ta bližni bil timu, kir ie bil padel vmei te razboinike[?]' ^[37]Inu on reče: »Ta, kir ie milost na nim izkazal.« Na tu Jezus pravi k nemu: »Puidi inu ty tudi taku sturi.«

D
Maria, Marta,
dvei sestri, gos-
tuio Cristusa na
dve, ena s to iei-
dio, ta druga s
poslušanem.
Deut. 33.
Psal. 27.

^[38]Pergudilu se ie pag, kadar so oni po potu vleikli, gre on noter v en terg inu ena žena, kateri ie bilu ime Marta, ta ga vzame v suio hišo. ^[39]Inu ona ie imeila eno sestro, tei ie bilu ime Maria, ta ista sede poleg Jezusovih nug inu poslušu nega bessede. ^[40]Marta pag ie sylnu skerbna bila, de bi nemu prov uslužila. Ta raven obstoy inu pravi: »Gospud, ti ništer ne maraš, de muia sestra pusti mene samo služiti[?] Recni ni tedai, de meni pomaga.« ^[41]Jezus odgovori inu pravi k ni: »Marta, Marta, ti imaš veliko skerb inu ti se muieš z dostimi ričmi, ^[42]anpag eniga ie potreba, Maria ie izvolila ta dober deil, kateri ne bo od nee vzet.«

TA XI. CAP.

A
Cristus vuči inu
opomina

PErgudilu se ie tudi, kadar ie on v nekim meistu bil inu molil inu de ie bil gori nehal, pravi eden iz

iz žnega iogrov k nemu: »Gospud, vuči nas moliti, koker ie Ioannes tudi suie mlaiše vučil.« ^[2]Inu on pravi k nim: »Kadar vi molite, taku recite: Oča naš, kir si v ne-bessih, posvičenu bodi tuie ime. Pridi tuie kralevstvu. Izidi sse tuia vola koker v nebi, taku tudi na zemli. ^[3]Dai nom danas naš vsagdani kruh ^[4]inu nom odpusti naše greihe, zakai mi tudi odpusčemo vsakimu, kir ie nom dolžan. Inu nas ne vpelai v to izkušno, samuč nas reiši od zleiga.« ^[5]Inu on pravi k nim: »Kateri ie vmei vami, kir ima eniga periatela inu bi ob pulnoči k nemu šal inu bi k nemu rekal: ‘Periatel, posodi ti meni try kruhe, ^[6]zakai en mui periatel ie iz te ceste k meni prišal inu ne imam ništer, kar bi nemu naprei polužil.’ ^[7]Inu on bi iz notra odgovoril inu rekal: ‘Ne deilai ti meni nepokoia, te dauri so uže zaperte inu muy otroci so uže z meno na posteli, iest ne morem gori vstati inu tebi dati.’ ^[8]Iest vom poveim, aku on glih gori ne vstane inu ne da, za volo, kir ie nega periatel, taku on vsai za volo nega nesramne prošne bode gori vstal inu dal, kuliku on tih potrubuie. ^[9]Natu iest tudi vom pravim: Prossite taku vom bode danu, išcite, taku vi naidete, klukaite, taku se vom odpre. ^[10]Zakai vsaki, kir prossi, ta vzame, inu kir išče, ta naide, inu timu, kir kluka, bode odpertu. ^[11]Kei ie vmei vami en oča[?] Kadar en syn nega prossi za kruh, de bi on nemu en kamen dal[?] ^[12]Oli za eno rybo, de bi on za to rybo nemu eno kačo dal[?] Oli kadar prossi za enu iece, de bi

C c on

moliti, zakai
Bug ie po naturi
naklonen te
prave verne
prošne uslišati.
Math. 6, 7, 21.
Mar. 11.
Ioh. 14, 15, 16.
Iac. 1, 5.

on nemu eniga šcorpiana podal[?] ^[13]Aku tedai vi, kir ste hudi, znate dati dobre dari vašim otrokom, koku veliku več vaš Oča nebeski bode dal tiga Svetiga Duha tim, kir nega prossio.«

B
Resši od Zludie eniga mutca. Se odgovori s pripuvidi inu s perglahami pruti tim farizeio[m]. Zludii se povračuio v človeka. Dobru ie vse[m], kir Božyo bessedo ohranio.
Math. 12.
Mar. 3.
Ioh. 8.
2. Pet. 2.
Heb. 6.

^[14]Inu on ie izganel eniga hudiča, ta ie bil mutast, inu kadar ie on bil tiga hudiča izsegnal, ie ta mutac govuril. Inu ty ludie so se začudili. ^[15]Eni pag vmei nimi so diali: »On te hudiče vunkai goni skuzi Beelcebuba, tiga visšiga tih hudičev.« ^[16]Ty drugi pag so nega izkušali inu so hoteili imeiti od nega e[n] caihe[n] iz nebes. ^[17]On pag, kadar ie zveidil nih misli, ie k nim dial: »Enu vsaku kralevstvu, kateru ie samu zubper sebe rezdilen, tu bode pustu inu ena hiša čez to drugo hišo pada. ^[18]Ie li tudi ta zludi, tedai sam sebi zubper rezdilen, koku bode nega kralevstvu obstalu[?] Kadar vi pravite, de iest skuzi tiga Beelcebuba te zludie vunkai gonim[?] ^[19]Aku pag iest te zludie skuzi Belcebuba izganem, skuzi koga tedai ty vaši otroci nee izganeio[?] Obtui oni bodo vaši rihtary. ^[20]Aku pag iest te zludie s teim Božym perstom izganem, taku ie tu kralevstvu Božye gvišnu q vom prišlu. ^[21]Kadar en močan orožnik suiga dvora varuie, taku ie z myro[m] tu, kar on ima. ^[22]Anpag kadar pride en močnejši čez nega inu ga premore, taku on vzame nemu nega vse orožie, na kateru se ie on bil zanessil inu nega rup rezdeli okuli. ^[23]Kateri nei z meno, ta ie zubper mene, inu kateri ne pobira z meno, ta reztressuie. ^[24]Kadar ta nečisti duh vunkai

vunkai gre od tiga človeika, taku on hodi skuzi suha meista, išče pokoia. Inu kadar ne naide, taku on pravi: 'Iest hočo spet poverniti v muio hišo, iz katere sem vunkai šal.'^[25] Inu kadar pride, taku on no naide z metlami pometeno inu vsnaženo.^[26] Tedai o[n] gre kiakai inu vzame sebo sede[m] druge zcludie, kir so gurši, koker ie on sam. Ty, kadar noter prido, prebivaio undukai inu tu pusledne tiga istiga človeika ie huiše, koker ie tu pervu bilu.«^[27] Inu pergudilu se ie, kadar ie o[n] le-tu govuril, ena žena vmei ludmi vzdigne to štymo inu pravi k nemu: »Izveličanu ie tu tellu, kateru ie tebe nossilu, inu te perssi, katere si ti sessal.«^[28] On pag pravi: »Izveličani so tudi ty, kateri poslušaiio to bessedo Božyo inu to isto ohranio.«

^[29] Kadar se pag ty ludie vkupe zgneto, začne on govoriti: »Le-ta žlahta ie huda, ona en caihe[n] išče inu ni ne bode oben caihen da[n], samuč ta caihen tiga Ionasa preroka.^[30] Zakai, koker ie Ionas bil en caihen tim Niniviteriem, taku ta Syn tiga človeika bode tudi le-tei žlahti.^[31] Kralica od puldne, ta gori vstane pred to pravdo s teimi možmi le-te žlahte inu bode nee ferda[m]nala, zakai ona ie prišla od kraie tiga svita poslušati to modrost tiga Salomona. Inu pole, tukai ie več koker Salomo[n] v le-tim meistu.^[32] Niniviter-ski mozie, ty bodo z le-to žlahto gori vstaieli p[re]d to pravdo inu no bodo ferda[m]nali, zakai oni so po tei Ionasevi pridigi pokuro diali inu, pole, tukai ie

C c ii več

C
Kir več caihnom
koker Božy bes-
sedi veruie, bo
zgublen, besseda
Božya vsakimu
prov sveiti, kok-
er tu oku telessu
inu ta luč v ti
hiši.
Math. 12, 5.
Mar. 4.
Luc. 8.
Ione 1, 2, 3.
3. Reg. 10.
2. Par. 9.

več koker Ionas. ^[33]Nisče ne vužiže ene lesčerbe inu stavi na skrivnu meistu inu pod en polovnik tudi nekar, temuč na en svečnik, de ty, kir noter gredo, to luč vidio. ^[34]Ta luč tiga telessa ie tu oku, obtu, kadar tuie oku bode preprostu, taku tudi bode tuie cillu tellu svitlu. Aku pag hudu bode, taku tudi bode tuie tellu tamna. ^[35]Gledai tedai, de ta luč, kir ie v tebi, temna ne bode. ^[36]Ie li tedai tuie tellu cillu svitlu, de obeniga platu ne ima temniga, taku onu bode cillu svitlu, koker kadar tebe ta leščerba resveiti ž ne svitlobo.«

D
Cristus ne umye
rok pred iedio.
Per tim rezodei
iuu ferdama vso
hynavsčino inu
golnfio tih iu-
dovskih meni-
hov, doctoriev
inu vučnikov.
Math. 23.
Mar. 12.
Luc. 20.
Tit. 1.
Act. 15.
Gen. 4.
2. Paral. 24.

^[37]Inu v tim, kadar ie on govuril, en farizeus ie prossil nega, de bi ž nim kossel. Inu Jezus gre noter, sede doli k myzi. ^[38]Kadar ie tu ta farizeus vidil, se ie začudil, de se on nei poprei umil pred teim kossylo[m]. ^[39]Natu ta gospud pravi k nemu: »Vi farizei, vi tu vunane tih pehariev inu skled čistite, anpag tu vaše noterne ie polnu razboya inu hudobe. ^[40]Vi norci, ta, kir ie tu izvuna sturil, nei li on tudi tu sturil kar ie iznotra[?] ^[41]Daite čez le-tu to almožnio od tiga, kar imate, inu, pole, taku ie vom vse čistu. ^[42]Ampak vee vom farizeiom, zakai vi desetite to meto inu to rutico inu sledne zelisče inu prestopite to pravdo inu lubezen Božyo; le-te riči bi se imeile sturiti inu une ne zapustiti. ^[43]Vee vom farizeiom, zakai vi radi imate ta perva sedalisča v tih šulah inu tu poklanene na tih placih. ^[44]Vee vom pissariem inu farizeom hinavcem, zakai vi ste koker ty grobi, kir se ne vidio, čez kate-
re

re ty ludie hodio inu ne veido.«^[45] Tedai odgovori en doctor tih pravd inu pravi k nemu: »Moister, z le-teimi besedami ti tudi nas šmaaš.«^[47] On pag pravi: »Inu vom doctoriem tih pravd vee, zakai vi oblagate te ludi z butorami, katera oni ne mogo nesti, inu vi tih istih tovr se z anem perstom ne dotagnete.«^[48] Vee vom, zakai vi zidate te grobe tih prerokov inu te so vaši očeti umurili, s teim vi stonovitu pričujete, de vi prov daiete tim delom vaših očetov, zakai oni so nee umurili, vi pag zidate nih grobe.^[49] Inu obtu ta modrost Božya govori: 'Iest hočo k nim poslati preroke inu apostole inu iz tih bodo oni ene morili inu pregnali,^[50] de ta kry vseh prerokov bode iskana od le-te žlahte, kir ie prelita od gruntane tiga svita,^[51] od Abelove kry noter do te kry Zahariove, kateri ie končan vmei altariem inu cerkovio.' Ia, gvišnu vom poveim, de bode iskana od le-te žlahte.^[52] Vee vom doctoriem tih pravd, zakai vi ste pryeli ta kluč tiga veidena, vi sami neste noter šli inu tim, kir so noter hodili ste branili.«^[53] Kadar ie on pag le-te riči k nim govuril, začno ty vučeniki tiga pissma inu farizei se ustaviti inu s kunštio vprašati nega za mnogeteru^[54] inu so špeiali tar iskali, aku bi mogli kai uloviti iz žnega vust, de bi nega zatožili.

TA XII. CAP.

K Adar ie pag ena velika, prez čissla množica ^A ludi vkupe bila prišla, taku de so se vmei sebo ^{Vely tim suim}
C c iii gneli,

se varovati pred farizeiskim qvasum, tu ie vukum inu dianem. De očitū, prez straha od nega pridiguio inu pričūio, zakai Bug gleda na nec. Inu S. Duh ie per nih.
 Math. 16. 10.
 Mar. 8, 3, 4, 13.
 Luc. 8, 9.
 1. Cor. 5.
 2. Thi. 2.

gneli, začne on govoriti k suim iogrom: »Na pervu, varite se pred farizeiskim qvassum, kateri ie ta hynavsčina, ^[2]onu ništer nei zakrivenu, de bi se ne rezodelu, inu skrivniga, de bi se ne zveidilu. ^[3]Obtu, kar ste vi v temmi govurili, tu se bode na luči slišalu, inu kar ste v tih hramih na vuhu govurili, tu se bode na strehah pridigalu. ^[4]Inu iest vom muim periatelom poveim, ne buite se pred temi, kir tu tellu umore inu potle ne imαιο ništer več kai diati. ^[5]Anpag iest vom hočo pokazati, koga se vi imate bati. Buite se tiga, kateri potle, kadar ie umoril, ima tudi to oblast vreči v ta pekal. Ia, iest vom poveim, tiga se vi buite. ^[6]Ne prodaio li se pet vrabcev za dva firarie inu eden iz tih ni pozablen per Bugi. ^[7]Ia, vaše glave lassi so tudi vsi štiveni. Ne buite se tedai, zakai vi ste več koker veliku vrabcev. ^[8]Natu iest vom poveim, kater kuli mene spozna pred teimi ludmi, tiga bode tudi ta Syn tiga človeika spoznal pred temi Božymi angeli. ^[9]Kateri pag mene pred teimi ludmi zatay, ta bode zataien pred temi Božymi angeli. ^[10]Inu kateri kuli reče kako bessedo zubper Synu tiga človeika, timu bode odpusčenu. Anpag kateri šentuie tiga Svetiga Duha, timu ne bode odpusčenu. ^[11]Kadar vas pag popelaio v te šule inu pred to gosposčino inu pred te oblastnike, taku ne skerbite, koku oli kai vi imate reči, ^[12]zakai S. Duh, ta vas bode v ti isti vuri vučil, kai imate reči.« Eden

^[13]Eden pag iz vmei tih ludi pravi k nemu: »Moister, reci muimu bratu, de dili z meno to erbsčino.« ^[14]On pag pravi k nemu: »O, človik, du ie mene postavil k animu rihtariu oli rezdilevcu čez vayu[?]« ^[15]Inu pravi k nim: »Gledaite inu varuite se pred lakomnostio, zakai obeniga život ne bode obderžan s teim preobilnim blagum.« ^[16]Inu on nim pravi eno pergliho, rekoč: »Ie bil en bogat človik, tiga polee ie bilu vsiga žlaht sadu obilnu pernesslu, ^[17]ta ie mislil sam sebo, rekoč: 'Kai iest hočo le diati, kir ne imam kam tiga muiga sadu spraviti[?]' ^[18]Inu ie dial: 'Le-tu iest hočo sturiti, iest hočo muie skedne rezvaliti inu sturiti vegše inu hočo v te iste spraviti vse tu, kar ie meni zrasslu, inu muie blagu. ^[19]Inu hočo reči k mui duši: Luba duša, ti imaš dosti blaga spravleniga na veliku leit. Imei uže pokoi, iei, py, vosči si dobru.' ^[20]Bug ie pag dial k nemu: 'O, norec, le-to nuč bodo tuio dušo od tebe teriali, tu pag, kar si perpravil, komu bode[?]' ^[21]Taku gre timu, kir sam sebi šace spravle inu nei v Bugi bogat.« ^[22]Inu on pravi k suim iogro[m]: »Obtu iest vo[m] pravim, ne skerbite za vaš život, kai vi imate ieisti, inu za vaše tellu, kai imate obleiči. ^[23]Ta život ie več koker ta spiža inu tu tellu več koker tu oblačilu. ^[24]Merkaite na te vranuve, ty ne seio, ne žaneio, oni ne imαιο keldra inu kašte tudi nekar inu Bug nee živi. Kuliku več ste vi bulši koker te ptice. ^[25]Inu kateri ie vmei vami, kir more suo skerbio sui postavi le en lakat dostaviti[?] ^[26]Aku tedai ner tiga

C c iiiii manši-

B
Cristus ie pridigar, nekar rihtar. Prepoveda scopovati, skerbeti za telesno potrebo. Practicom de ne veruimo.
Eccles. 11.
Eccle. 13.
Sopho. 1.
Math. 6.
1. Pet. 5.

manšiga ne premorete, zakai vi za druge skerbite[?] ^[27]Merkaite na te lilie, koku one rasto, one ne delaio, one ne predó inu iest vom poveim, de ta Salomon vsim nega gospostvu nei bil taku obličén koker le-tih ena. ^[28]Inu aku Bug to travo, kir ie danas na puli inu iutri ie v to peč veržena, taku lipu obleiče, koku veliku več vas[?] O, vi, maluverni[!] ^[29]Vi tudi ne isčíte, kai bote ieili oli kai bote pyli, inu na tu vissoku se ne vznášaite. ^[30]Zakai le-te vse riči isčeio ty aydie tiga svíta. Inu vaš Oča dobru vei, de vi le-tih riči potrubuite, ^[31]isčíte ner bule tiga Božyga kralévstva inu le-tu vse vom bode perverženu.«

C
Trošta te suie
verne z Božyó
dobro volo. Vely
šace zbirati v
nebesih. De ve-
den pripravleni
čakamo na sodni
dan.

Deut. 1, 20.
Math. 6, 24.
Mar. 13.
Luc. 21.
Ephe. 6.
1. Pet. 1.
2. Thes. 5.

^[32]Nekar se ne bui, ti maihinu kardelu, zakai onu ie dopalu vašimu Očetu dati vom tu kralévstvu. ^[33]Prodaite, kar vi imate, inu daite almožno. Sturite sebi mošne, kir ne staraio, en šac, kir nigdar ne zmanka v tih nebessih, kamer oben tat ne pride inu oben mol ne iskazi. ^[34]Zakai, gdi ie vaš šac, undukai bode tudi vaše serce. ^[35]Bodite vaše ledavie opassane inu vaše lesčerbe vužgane ^[36]inu bodite glih tim ludem, kir čakaio na suigá gospudi, kadar on ima se poverniti od te ohcaiti, de kadar pride inu pokluka, nemu zdaici odpro. ^[37]Izveličani so ty isti hlapci, katere ta gospud, kadar on pride, čuieče naide. Risničnu iest vom poveim, de se on spovzdreže inu bo nee k myzi possadil inu hodil pred nimi inu nim stregal. ^[38]Inu aku on pride ob tei drugi vahti inu ob tei trety vahti pride inu on taku naidé,

de, srečni so ty hlapci. ^[39]Anpag le-tu imate vi veiditi, de bi ta hišni gospodar bil veidil, v kateri vuri bi bil imel ta tat priti, on bi bil gvišnu čul inu bi ne bil pustil suie hiše podkopati. ^[40]Obtu bodite vi tudi perpravle-ni, zakai v ti uri, kir se vom ne zdi, ta Syn tiga človeika pryde.«

^[41]Petrus pag pravi k nemu: »Gospud, govoriš li ti le-to pergliho k nom oli tudi k nim vseim[?]« ^[42]Ta Gospud pag pravi: »Kateri tedai ie ta zveisti inu mo-dri šafar, kateriga bode ta Gospud postavil čez suio družino, de ni da per pravim redu nee odmerieno špižo? ^[43]Izveličan ie ta hlapec, kateriga ta gospud, kadar on pride, taku naide delaioč. ^[44]Risničnu iest vom poveim, de on nega bode postavil čez vse suie blagu. ^[45]Aku pag ta isti hlapec poreče v suim sercei: ‘Mui gospud odlasša priti’ inu začne byti hlapce inu dekle inu ieisti, pyti inu se opyaniti, ^[46]taku ta gospud tiga istiga hlapca pride na ta dan, kateri se nemu ne zdi, inu v ti uri, katero on ne vei, inu nega bode na-razen rezsekal inu bode nemu nega lon dal s teimi nezveistimi. ^[47]Le-ta hlapec pag, kateri vei to volo suiga gospudi inu se nei perpravil inu nei sturil po nega voli, ta isti bode z velikimi šlaki byen, ^[48]kateri pag nei veidel inu ie sturil vrednu šlakov, ta bode malu byen. Zakai katerimu ie veliku danu, per tim se bode veliku iskalu, inu komu ie veliku poročenu, od tiga se bode veliku teryalu.

D
Veli vsem ludem
životom, z darmi
inu z blago[m]
zveistu inu ve-
den služiti Bogu
inu bližnimu;
koker služimo,
taku nom bode
lonanu.
Math. 24, 25.
Iac. 4.
Apoc. 16.

D d Iest

E
Nega pridiga
koker ogen gori,
zdražbo, kreig
obuie. De na ta
čas te gnade
merkamo inu de
se hitru spravi-
mo z Bugom inu
z našimi
souvražniki.
Math. 10, 16 & 5.
Miche. 7.

^[49]Iest sem prišal, de iest ogen pošle[m] na zemlo, inu kai iest hočo, aku ie uže vuzgan[!] ^[50]Anpag iest moram poprei biti kersčen z anem kerstom inu koku ie meni britku, dotle se ne dopernesse. ^[51]Kai vi meinite, de sem iest prišal pošilati ta myr na zemlo[?] Iest vom poveim, de nikar, temuč zdražbo. ^[52]Zakai odsehmal nih pet bodo v eni hiši rezdileni, try zubper dva inu dva zubper try. ^[53]Ta oča se bode stavil zubper synu inu ta syn zubper očeta, ta mati zubper sčer inu ta sči zubper mater, ta tasča zubper sneho inu ta sneha zubper to tasčo.« ^[54]Potle ie dial h tim ludem: »Kadar vi vidite en oblak, de se on gori vzdiguie, kir tu sonce zahaie, taku vi zdaici pravite: ‘Bode dež’ inu se zgodi taku ^[55]inu kadar ta iug piše, pravite: ‘Bode toplu’ inu taku pride. ^[56]Vi hinavci, vi umeite spoznati to štalt tiga neba inu te zemle, koku ie, de vi le-tiga čassa ne spoznate[?] ^[57]Zakai vi tudi ne sodite od sami sebe tu, kar ie prov[?] ^[58]Kadar pag ti greš s tuiem zubpernikom pred to gosposčino, taku imei fliss, de ti na tim potu od nega bodeš prust, de on tebe kei ne vleče pred tiga rihtarie inu ta rihtar tebe da timu biriču inu ta berič tebe verže v to keiho. ^[59]Iest tebi poveim, ti od unod vunkai ne puideš, dotle ner te pu-sledne škufice ne platiš.«

TA XIII. CAP.

A
S teimi sežga-

VTim istim čassu so eni vudukai v pričo bili, ty so nemu marine bili pernessli od tih Galilevcev,

cev, katerih kry ie bil Pilatus zmeišal ž nih offri. ^[20]Inu Jezus odgovori inu pravi k nim: »Meinite li vi, de le-ti Galilevci so ty nervegši grešniki čez vse Galilevce bili zatu, kir so oni tu terpeli[?] ^[3]Iest pravim, de nekar. Anpag aku se vi ne popravite, vsi taku poginete. ^[4]Oli menite li vi, de ty ossemnaist, na katere ie ta turren v ti Siloi pal inu nee pobil, so nerveč dolžni bili čez vse ludi, kir v Ieruzalemu prebivaio[?] ^[5]Iest pravim, de nekar, anpag aku vi te pokure ne deiste, vsi taku hud konec vzamete.« ^[6]Inu ie k nim govuril le-to pergliho: »Eden ie imel enu fygovu drivu, zasaienu v suim vinogradu, inu on pride tar isče na nim tiga sadu inu nei našal. ^[7]Inu on pravi h timu bairciru: 'Pole, uže so try leita, kar iest hodim inu isčem sadu na le-ti fygi inu ga ne naidem, poseicai no doli, sčemu to zemlo zaie-mle.' ^[8]On pag odgovori inu pravi k nemu: 'Gospud, pusti no še le-tu leitu, dotle okuli nee occopam inu pognoim, ^[9]tar aku sadu pernesse, dobru ie, aku nekar, potle no ti posekaš.'«

^[10]Inu on ie v eni šuli ob eni soboti vučil. ^[11]Inu pole, ena žena ie bila tukai, ta ie imeila eniga duha te boleizni ossemnaist leit inu ie bila sključena, nei mogla glave gori vzdigniti. ^[12]Kadar Jezus no zagleda, pokliče no k sebi inu pravi k ni: »Žena, bodi prosta od tuie boleizni.« ^[13]Inu on položi na no te roke inu ona se ie zdaici gori iztegnila inu ie čestila Boga. ^[14]Anpag ta visši te šule odgovori inu ie bil serdit,

D d ii de

nimi Galilevci
inu pobienimi v
tim Ieruzalemu
inu s to pergliho
od fyge vuči vse
ludi, de deio
pokuro.
Act. 5.
Ezeh. 18, 33.
Eccle. 17.
Math. 21.
Mar. 11.

B
Ozdravi ob enim
prazniku eno
ženo, kir ie os-
semnaist leit bila
bolna.
Luc. 14.
Deut. 22.

de ie Jezus ob soboti ozdravlal inu ie dial h tim ludem: »Šest dni so, v katerih se ima delati. V tih istih tedai pridite, de bote ozdraveni, inu nekar ob soboti.«^[15] Ta Gospud pag nemu odgovori inu pravi: »O hinavc, ne odveže li en vsakateri ie vmei vas suiga volla oli osla od tih iasel ob tei soboti[?]^[?] Inu ga pela napa-
iati[?]^[?] Inu le-to Abraamovo sčer, katero ie ta hudič bil zvezal dobru ossemnaist leit, bi se ne spodobilu odvezati od le-te nee zveze ob tei soboti[?]^[?]«^[17] Inu kadar ie on le-tu govuril, so se morali sramovati vsi ty, kir so nemu zubper bili, inu vsi ludie so se vesselili čez vse čestne riči, kir so bile od nega sturiene.

C
Besseda Božya
se vidi žleht,
mahina koker
enu zernce oli
quas, anpag ve-
like riči opravi
inu premini. De
se zo vso sylo
porinamo v
nebessa. Veli per
redu diati
pokuro. Iudie
bodo odpahneni.
Math. 13, 9, 7, 25,
19, 20.
Mar. 4, 10.
Psal. 6.

^[18] Potle ie dial: »Komu ie glih tu kralovstvu Božye inu komu hočo iest to perglihati[?]^[?] ^[19] Onu ie glih en-
imu ženfovimu zernu, kateru ie en človik bil vzal inu ie vergal v sui vert inu ie zraslu inu ie ratalu enu veliku drivu, taku de so te ptice tih nebes na nega veiah gnez-
da delale.«^[20] Inu ie spet govuril: »Komu hočo iest glih sturiti tu kralovstvu Božye[?]^[?] ^[21] Onu ie podobnu timu qvassu, kir ie vzela ena žena inu ie skrila vmei try polovnike moke, dotle ie vse bilu oqvassenu.«^[22] In on ie hodil po meistih inu po vasseh inu ie vučil inu ie sui pot vzal pruti Ieruzalemu.^[23] Inu eden pravi k nemu: »Gospud, ie li malu tih, kir bode izveličani?« On pag pravi k nim: ^[24] »Pomagaite si zo vso močio noter puiti skuzi ta vozka vrata, zakai iest vom poveim, de nih dosti bode iskalu noter puiti inu ne bodo mogli.^[25] Potle, kadar ie uže

uže ta hišni gospodar gori vstal inu ie zaperl te dauri, tedai bote vi začeli statí izvuna inu klukati na te dauri inu govoriti: 'Gospud, Gospud, odpri nom.' Inu on vom bode odgovoril inu q vom poreče: 'Iest vas ne znam, od kod ste si vi.' ^[26] Tedai bote vi začeli govoriti: 'Mi smo poleg tebe ieli inu pili inu ti si na naših placih vučil.' ^[27] Inu on poreče: 'Iest vom pravim, de vas ne znam, od kod ste vi. Puide vi vsi od mene, kateri to krivino dopernašate.' ^[28] Undukai bode plač inu škripane tih zob, kadar vi bote vidili Abraama, Izaaca inu Iacoba inu vse preroke v tim Božym kralévstvi, vas pag vunkai izpahnene. ^[29] Inu prido od sonskiga gori hoda inu zahoda, od pulnoči inu puldne, ty bodo sideli v tim Božym kralévstvi. ^[30] Inu pole, ty pusledni bodo ty prvi inu ty prvi bodo ty pusledni.«

^[31] Na ta isti dan prido eni farizeji inu pravio k nemu: »Poberi sse inu puidi od sod, zakai Erodež hoče tebe ubyti.« ^[31] Inu on pravi k nim: »Puidite inu poveite tei isti lissici, koku iest te hudiče vunkai gonim inu daiem zdravie, danas inu iutri inu na trety dan sturim en konec. ^[33] Anpag ništer mane, iest moram danas, iutri inu poiutrišnim dnevi hoditi. Zakai onu ne more biti, de bi en prerok drugdi, izvuna Ieruzalema poginil. ^[34] Ieruzalem, Ieruzalem, kir te preroke ubyaš inu kamenuieš te, kir so h tebi poslani, kuliku krat sem iest hotel tuie otroke vkupe zbrati koker ta ptica suie gnezdu pod suie peruti inu neste
D d iii hoteli.

D
Erodež ie lissica,
nega pritesža se
ne boy, klaguie
tu ieruzalemsku
rezdiane.
Math. 23.
Luc. 19.

hoteli. ^[35]Pole, vaša hiša ie vo[m] pusta pusčena. Inu iest vom poveim, de vi mene ne bote vidili, dotle ta čas pride, kadar porečete: ‘Žegnan ie ta, kir pride v tim imeni tiga Gospudi.’«

TA XIII. CAP.

A
Ozdravi
vodeničniga,
vuči prov
praznovati,
pohlevščino,
prov sideti v
gosteh inu koga
imamo gostova-
ti.
Math. 12, 23.
Luc. 6, 13, 18.
Tob. 4.

INu pergudilu se ie, de ie on noter šal v eno hišo leniga viššiga farizeia ob eni soboti ieisti ta kruh inu oni so merkali na nega. ^[2]Inu pole, tukai ie bil en vodenični človik pred nim. ^[3]Inu Jezus odgovori inu pravi h tim vučenikom tiga pisma inu h tim farizeiom, rekoč: »Aku se spodobi ob tei soboti ozdravlati[?]« ^[4]Oni pag omelče. Inu on nega prime inu ga ozdravi inu ga proč pošle. ^[5]Potle on nim odgovori inu pravi: »Kateri ie ta vmei vami, katerimu bi en ossel oli en voll v eno žusterno padel, de bi ga on zdaici vunkai ne vzlekal ob sobotovim dnevi[?]« ^[6]Inu oni neso mogli nemu na tu ništer odgovoriti. ^[7]Inu on ie tudi govuril h tim povablenim eno pergliho, kadar ie on merkal, koku so oni izvolovali ta perva sedelisča per mizi, inu ie dial k nim: ^[8]»Kadar ti boš od koga povablen na to ohcait, taku ti ne seidai h ti myzi na tu ner pervu meis-
tu, de kei eden poštovaniši, koker si ti, od nega ne bode povablen ^[9]inu bi prišal ta, kir ie tebe inu nega povabil, inu bi h tebi rekal: ‘Dai le-timu tu meistu’ inu bi ti moral tedai sramotio na tim zadnim meistu sideiti. ^[10]Temuč kadar boš ti povablen, taku puidi kia-
kai

kai inu sedi na tu zadne meistu, de kadar pride ta, kir ie tebe povabil, inu poreče h tebi: 'Periatel, sedi gori visše', tedai bode tebi čast pred teimi, kir per tei myzi vkupe side. ^[11]Zakai vsakateri, kir sam sebe povisšue, ta bode ponižan inu kateri sam sebe ponižue, ta bode povišan.« ^[12]Inu on ie tudi h timu, kir ie nega bil povabil, govuril: »Kadar ti delaš enu kossilu oli eno večerio, taku ne pokliči tuih periatelov, ne tuih bratov, ne tuih stricev, ne tuih bogatih sossedov, de kadai oni tudi tebe spet nazai ne povabio inu tebi tuio dobruto verneio. ^[13]Temuč, kadar ti enu gostovane nareiaš, taku pokliči te boge, te bolne, te hromce, te slepce ^[14]inu boš izveličan, zakai oni ne imαιο s čim tebi verniti. Anpag tebi bode vernenu v tim gorivstanenu tih pravičnih.«

^[15]Kadar ie pag ede[n] od tih, kir so vkupe per myzi sideli, le-tu zaslišal, pravi k nemu: »Dobru ie timu, kateri iei ta kruh v tim Božym kralevstvi.« ^[16]On pag pravi k nemu: »Ie bil en človik, ta ie bil naredil eno veliko večerio inu ie nih veliko povabil. ^[17]Inu ob tei uri te večerie ie on poslal suiga hlapca, de on povei tim povablenim: 'Pridite, zakai onu ie uže vse pripravlenu' ^[18]inu oni začno vsi, ede[n] za drugim se izgovariati. Ta prvi ie dial k nemu: 'Iest se[m] eno pristavo kupel inu ie meni potreiba puiti vunkai to ogledati, iest tebe prossim izgovori ti mene.' ^[19]Inu ta drugi ie dial: 'Iest sem pet parov vollov kupel inu gre[m] te iste izkušovati, iest tebe prossim, zagovori ti mene.' ^[20]Inu en drugi ie dial: 'Iest sem eno ženo vzal, zatu iest nemo-

D d iiii go

B
Pergliha od te večerie, s to daio na znane, de vsag čass ta vegši deil ludi za milost Božyo, v Cristusu vsem oblublenu inu naprei položena, zamečnio.
Math. 22.
Apoc. 19.
Gen. 19.

go priti.’^[21] Inu ta hlepec se ie spet vernil inu ie tu suimu gospudi poveidal. Tedai ie ta hišni gospodar bil serdit inu ie dial k suimu hlapcu: ‘Puidi hitru vunkai na te place inu gasse tiga meista inu perpelai semkai noter te boge inu te krulovce inu te hrome inu te slepce.’^[22] Inu ta hlapec potle pravi: ‘Gospud onu ie sturienu, koker si ti ukazal, inu še ie prestor.’^[23] Zupet ta gospud pravi k suimu hlapcu: ‘Puidi vunkai na te ceste inu vmei te ploti inu permorai nim noter puiti, de se napolni muia hiša.’^[24] Zakai iest vom poveim, de oben tih mož, kir so bili povableni, ne bode le-te muie večerie okussil.’«

C
Kateri hoče per
Cristusu inu ne-
ga šular biti, se
mora vsiga lubi-
ga ferbegati. Inu
preraitati, aku
počuti tako muč
v sebi. Pridigary
de s pravim vu-
kum sole te ludi.
Math. 10, 16, 5.
Mar. 8, 9.
Luc. 9.

^[25] Veliku ludi pag ie šlu ž nim. Inu on se oberne inu pravi k nim: ^[26]»Aku du k meni pride inu ne sovraži sui-
ga očeta inu mater inu ženo inu otroke inu brate inu
sestre inu tudi k nemu sui lastni život, ta ne more biti
mui mlaiši ^[27]inu kateri ne nossi suiga cryža inu ne gre za
meno, ta ne more biti mui mlaiši. ^[28]Kateri ie pag vmei
vami, kir bi hotel zidati en turren, de bi on poprei doli
ne sedel inu ne zraital, kai bode koštal[?] Aku on ima,
kar ie potreba, de ga dokona[?] ^[29]De nekar potle, ka-
dar ie on ta grunt polužil inu ga nei mogel dokonati,
vsi ty, kir vidio, ne začno se nemu špotati ^[30]inu govoriti:
‘Le-ta človik ie začel zidati inu nei mogel dokonati.’
^[31]Oli kateri kral gre vunkai na voisko zubper eniga
druziga krala, de bi on poprei doli ne sedil inu premis-
lil, aku on premore z desetemi tavžent priti
pruti

pruti timu, kir zubper nega z dvadesetimi tavžent vleče[?] ^[32]Aku nekar, taku on pošle selstvu, kadar ie uni še deleč, inu prossi za myr. ^[33]Glih taku en vsakteri iz vmei vas, kateri ne odpovei vsimu, kar on ima, ta ne more biti mui mlaiši. ^[34]Ta sul ie ena dobra reič, kadar pag ta sul zgubi nee žmah, s čim se bode ona začinala[?] ^[35]Ona nei v ti zemli inu v tim gnoyu pridna, temuč ona se zaverže. Dur ima vušessa h poslušanu, ta poslušai.«

TA XV. CAP.

INu k nemu so se perbližovali vsi žlaht colnary inu grešniki, de bi nega poslušali. ^[2]Inu ty farizei inu pisary so mermrali inu diali: »Le-te grešnike k sebi iemle inu iei ž nimi.« ^[3]On ie pag govuril k nim le-to pergliho inu ie dial: ^[4]»Kateri izmei vas ie en človik, kir ima stu ovac inu aku on eno od tih zgubi, ne zapusti le-tih devet inu devtdeset v ti puščavi inu gre kiakai za uno, kir ie zgublena, dotle on ne naide? ^[5]Inu kadar on no naide, taku on no na suo ramo vesselu gori položi. ^[6]Inu kadar on pride domov, pokliče vkupe te periatele inu sossede inu pravi k nim: 'Vesselite se z meno, zakai iest sem muio ovco nešil, katera ie bila zgublena.' ^[7]Iest vom poveim, de tudi taku v nebessih bode vesselie čez eniga grešnika, kir pokuro dei, več koker čez devet inu devtdeset pravičnih, kir te pokure ne po-
E e trubuio.

A
Bug ne hoče
zgublena tiga
človeika, temuč
de se popravi inu
vselei per nim
živei.
Matth. 9, 18.
Mar. 2.
Luc. 5.
1. Pet. 2.

trubuo. ^[8]Oli katera ie ta žena, kir ima deset desetakov tar kadar ona en desetag zgubi, de bi ona ne vužgala te lesčerbe inu ne pomeitala hiše inu s flissom ne iskala, dotle ga ne naide? ^[9]Inu kadar ga ona naide, pokliče vkupe suie periatelice inu sosede inu pravi: ‘Vesselite se z meno, zakai iest sem mui desetag nešla, kateri sem bila zgubila.’ ^[10]Glih taku, iest vo[m] poveim, bode vesselie poleg tih Božyh angelih čez eniga grešnika, kir pokuro dei.«

B
Z le-to pergliho
od zgubleniga
synu vuči, de
Bug iz milosti,
zabston, timu,
kir pravo pocuro
dei, vse grehe
odpusti. Inu ka-
tere stuke prava
pocura v sebi
ima inu kakovo
šego ty hynavci
imaio.
Psal. 37, 103.
Esa. 49.
Iob 13.

^[11]Inu on pravi: »En človik ie imel dva synu ^[12]inu ta mlaiši vmei nima ie dial h timu očetu: ‘Oča, dai meni ta deil blaga, kir meni sliši.’ Inu on rezdeli nima tu blagu. ^[13]Inu nekar dolgu potle ta mlaiši syn ie vse vkupe spravil inu ie vlekel deleč na ptuie dežele inu ie tamkai suie blagu zadial z nezmasnim prossanem. ^[14]Inu potle, kadar ie bil tu suie vse zapravil, vstane v ti isti deželi ena velika lakota inu začne sam potrebovati. ^[15]Inu on gre inu se pertissne k animu purgariu te iste dežele inu ta isti nega pošle na suio pristavo te svine past. ^[16]Inu ie želil sui treibuh le z mekinami napolniti, katere so te svine ieile, inu nemu nisče nei tih dal. ^[17]Tedai on spet gre sam v sebe inu pravi: ‘Kuliku naietih delovcev muiga očeta imaio obilnu kruha, iest pag meriem od lakote. ^[18]Iest hočo vstati gori inu puiti k muimu očetu inu hočo reči k nemu: Oča, iest sem grešil v tu nebu inu pred tebo. ^[19]Iest uže nesem vreden biti imenovan tui syn, sturi mene koker eniga od tuih naietih

ietih delovcev.’^[20] Inu on vstane gori inu pride k suimu očetu. Inu kadar ie on še deleč bil, nega oča ga ie zagledal inu se ie usmilil čez nega inu teče k nemu, pade okuli nega garla inu ga kusša.^[21] Ta syn pag pravi k nemu: ‘Oča, iest sem grešil v tu nebu inu pred tebo, iest nesem vreden več biti imenovan tui syn.’^[22] Na tu ta oča reče k suim hlapcem: ‘Pernessite uno pervo dolgo sukno inu ga obleicite inu postavite ta perstan na nega roko inu črevle na nega noge^[23] inu perpelaite unu pitanu telle tar zakolite. Nai ieimo inu se vesselimo,^[24] zakai le-ta mui syn ie bil mertov, ie oživil, ie bil zgubljen inu ie naiden.’ Inu so začeli vesseli biti.^[25] Ta stariši nega syn pag ie tedai bil na puli inu kadar on pride inu se perbliža h ti hiši, zasliši on tu peitie inu te plessi^[26] inu on pokliče eniga od suih hlapcev inu vpraša, kai bi tu bilu.^[27] Ta pag /ne/mu povei: ‘Tui brat ie prišal inu tui oča ie zaklal tu vpitanu telle zatu, de ie on nega spet zdraviga pryel.’^[28] On se ie pag rezserdel inu nei hotel noter puiti. Natu nega oča gre vunkai inu ga prossi.^[29] On pag odgovori inu reče h timu očetu: ‘Pole, tulikain leit iest tebi služim inu nesem tuie zapuvidi nigdar prelomil inu ti nesi meni nigdar dal le eniga kozliča, de bi se iest bil zveselil z muiemi periateli.^[30] Anpag kadar ie le-ta tui syn prišal, kateri ie tuie blagu s kurbammi požerl, ti si nemu zaklal unu debelu telle.’

E e 2 On

^[31]On pag pravi k nemu: 'Syn, ti si vselei z meno inu vse muie ie tuie. ^[32]Ti bi pag imel vessel inu dobre vole biti, zakai le-ta tui brat ie bil mertov inu ie spet ožyl, ie bil zgubljen inu ie naiden.'«

TA XVI. CAP.

A
Pergliha od
kunštniga val-
puta. Cristus veli
z mammonom,
tu ie z bogast-
vom, potrebnim
ludem pomagati,
ty bodo pričó
daiali naši veri
inu lubezni na
sodni dan.
Iob 31.

INu on ie tudi govuril k suim iogrom: »Ie bil en bogat človik, ta ie imel eniga šaffaria inu ta isti ie bil ovaien pred nim, koker de bi on nega blagu zapravlal. ^[2]Inu on nega pokliče inu pravi k nemu: 'Kai ie tu[,] kir iest slišim od tebe[?] Sturi raitingo od tuie šaffarye, zakai ti naprei ne boš imel več oblasti šafariti.' ^[3]Ta šafar pag pravi v sam sebi: 'Kai iest hočo diati[,] zakai mui gospud vzame od mene to šaffaryo[?] Kopati ne mogo, petlati se sramuiem. ^[4]Iest veim, kai iest hočo diati, de kadar bom odstavlen od te šaffarye, de mene vzameio v nih hišo.' ^[5]Natu on pokliče k sebi vse dolžnike suiga gospudi inu reče h timu pervimu: 'Kuliku si ti dolžan muimu gospudi[?]' ^[6]On pag pravi: 'Stu čebar olia.' Inu on pravi k nemu: 'Vzami tui regišter inu sedi hitru doli tar piši petdeset.' ^[7]Potle pravi h timu drugimu: 'Ti pag, kuliku si dolžan?' On pravi: 'Stu stariev pšenice.' On pravi k nemu: 'Vzami tuie pismu inu pisši ossem-deset.' ^[8]Inu ta gospud ie hvalil tiga kriviga šaffarie, de ie on taku modru bil sturil. Zakai ty otroci tiga svita so modreiši v nih žlahti, koker so ty otroci

roci te luči. ^[9]Inu iest vom tudi poveim, sturite sebi periatele s teim krivim mammonom, de kadar vi bote mankali, vas gori vzamo v te večne šotore.

^[10]Kateri ie v tim nermanšim zveist, ta ie tudi v tim velikim zveist. Inu kateri ie v tim nermanšim kriv, ta ie tudi v tim velikim kriv. ^[11]Aku tedai vi v tim krivim mammonu neste zvisti bili, du vom hoče tu risničnu zevupati[?] ^[12]Inu aku vi v tim luskim neste bili zvisti, du vom hoče dati tu, kar ie vaše[?] ^[13]Oben hišni hlapec ne more dveima gospudoma služiti: oli on bode eniga sovražil inu tiga družiga lubil oli on se k animu perduži inu tiga družiga vnemar pusti. Vi ne morete služiti Bogu inu timu bogastvu.« ^[14]Le-tu vse so tudi ty farizeji slišali, kir so lakomni bili inu špot delali iz žnega. ^[15]Inu on pravi k nim: »Vi ste ty, kir se sami pravični delate pred ludmi, anpag Bug zna vaša serca, zakai, kar ty ludie za vissoku derže, tu istu ie merzku pred Bugom. ^[16]Ta postava inu ty preroki prerokuio do Ioannesa inu od tiga časa se oznanuie tu kralevstvu Božye. Inu vsakateri se v tu istu sylo gnete. ^[17]Inu onu ie lažei, de tu nebu inu ta zemla mineio, koker de bi od te postave le ena čerka pala. ^[18]Kateri kuli se loči od suie žene inu vzame eno drugo, ta zakon prelomi inu kateri to ločeno od moža vzame, ta isti tudi prelomi ta zakon.«

^[19]»Ie bil en bogat človik, ta se ie oblačil s teim žametom inu špinatom inu ie vsag dan po gospo-

E e iii sku

B
Vely zo vse ričio zveistu okuli hoditi, suseb s teim blagum, svari te lakomne, hynavske inu neverne farizeie. Propoveda zakon ločiti. Math. 6, 11, 5, 19. Mar. 10. 1. Cor. 7. Esa. 40.

C
Od tiga boga-

tiga inu
Lazharusa, koku
se ie nyu stan inu
sreča po tei
smerti preme-
nila.
Psal. 49.
Pro. 11.
Esa. 8.

sku inu v vesselei lebal. ^[20]Inu ie bil en božec, timu ie bi-
lu ime Lazarus, ta ie ležal per nega vratih poln torrov.
^[21]Inu ie želil se nassititi z drobtinami, kir so padale od
te myze tiga bogatiga. Inu tudi ty psi so prihajali inu so
lizali te nega torruve. ^[22]Pergudilu se ie pag, de ta božec
umerie inu ie bil nessen od tih angelov v tu Abraamovu
krilu. Potle ie umerl tudi ta bogati inu ie bil pokopan.
^[23]Inu kadar ie on v tim peklu inu v tim terplenu bil, vz-
digne suie oči gori, zagleda Abraama od daleč inu La-
zarusa v nega krilu. ^[24]Inu on zevpye inu pravi: ‘Oča
Abraam, smili se čez me inu pošli Lazarusa, de on
omoči ta konec suiga persta v ti vodi inu de ohladi mui
iezik, zakai iest veliko martro terpim v le-tim plame-
nu.’ ^[25]Abraam pag pravi: ‘Syn, spomissli, de si ti tu tuie
dobru v tim životu pryel inu Lazarus tudi tu hudu, zdai
pag ie on potroštan inu ti boš martran. ^[26]Inu čez le-tu
vse ie vmei nami inu vami en velik uterien mlamol, de
ty, kir hote od tod q vom čez puiti, ne mogo inu tudi
od unod semkai čez perstopiti.’ ^[27]Natu on pravi: ‘Iest
tebe tedai prossim, oča, de ti nega posleš v to hišo mui-
ga očeta, ^[28]zakai iest imam pet bratov, de on nim priču-
ie, de tudi oni ne prideio v le-tu meistu te martre.’
^[29]Abraam pravi k nemu: ‘Oni imaiMoizesa inu te pre-
roke, nai te iste poslušai.’ ^[30]On pag pravi: ‘Nekar, oča
Abraam, temuč aku du od tih mertvih puide k nim, ta-
ku bodo pokuro diali.’ ^[31]Inu on pravi k nemu: ‘Aku oni
tiga Moizesa inu tih prerokov ne poslušai, taku oni ne
bodo

bodo verovali, aku glih du od smerti gori vstane.’«

TA XVII. CAP.

INu on ie tudi k suim iogrom dial: »Onu ie nemo-
lgoče, de bi te zmote ne prišle, anpag ve timu, skuzi
kateriga prido. ^[2]Bule bi nemu bilu, de bi se ta zdulani
mlinski kamen na nega garlu obeisil inu bi veržen bil
v tu morie, koker, de on eniga le-tih malih zblazne.
^[3]Varite se, aku tui brat greiši zubper tebe, svari ga inu
aku nega greiva, taku ti nemu odpusti. ^[4]Inu aku se-
dem krat na dan greiši zubper te inu sedem krat na
dan se poverne h tebi inu reče: ‘Meni ie žal’, taku od-
pusti nemu.« ^[5]Ty iogri potle so rekli h timu Gospudi:
»Pobulšai nom to vero.« ^[6]Ta gospud pag pravi: »De bi
vi imeili vero, kuliku ie enu zhenfovu zernu, inu bi
rekli k le-timu molinovimu dreviu: ‘Izderi se inu
pressadi se v tu morie’, taku bi vom bilu pokornu.

^[7]Kateri ie vmei vami, kir ima eniga hlapca, kir ne-
mu orie oli passe, kadar on pride iz pula, de bi on k
nemu rekal: ‘Puidi hitru kiakai inu sedi doli k mizi.’
^[8]Temuč veliku več on pravi k nemu: ‘Perpravi, de
večeriem, inu opaši se inu strezi meni, dotle iest ieim
inu pyem, inu potle iei inu py ti.’ ^[9]Aku on timu
hlapcu hvalo ima, kir ie sturil, kar ie nemu bilu uka-
zanu? ^[10]Meni se zdi, de nekar. Glih taku tudi vi, ka-
dar vi bote sturili vse, kar ie vom zapovedanu, taku
recite: ‘Mi smo nepridni hlapci inu smo sturili, kar
smo dolžni bili.’«

E e iii Per-

A
Od zmote v ti
veri, od bratovle
štraifinge, od
moči te vere.
Math. 18, 17.
Mar. 9, 11.

B
Večni leben nom
ne bode dan za
naših službi vo-
lo, temuč le iz
milosti Božye.

C
Cristus deset
gobovcev ozdra-
vi, vmei temi ie
le en sam za tu
hvaležen inu ob-
stoy do konca
per veri.
Levit. 14.

^[11]Pergudilu se ie, kadar ie on šal v Ieruzalem inu ie vlekal po sreidi Samarie inu Galilee. ^[12]Inu kadar on gre noter v en terg, nega srečαιο deset gobovi mo-žie, ty stoie od daleč inu vzdigno nih štimo inu pravio: »Jezus, moister, smili se čez nas.« ^[13]Inu kadar on nee vidi, pravi k nim: »Puidite inu se izkažite tim farie[m].« ^[14]Inu pergudilu se ie, de oni kiakai gredoč so bili očistčeni. ^[15]Eden pag iz vmei nih, kadar de on vidil, de ie očistčen bil, se ie nazai povernil inu z veliko štimo čestil Boga. ^[16]Inu ie padal na tu obličie pred nega noge inu ga ie zahvalil inu ta ie bil en Samaritan. ^[17]Jezus pag odgovori inu pravi: »Nei li nih deset očistčenih? Kei so pag ty devet[?]« ^[18]De se neso nešli, kir bi se spet bili povernili inu dali hvalo Bogu, samuč le-ta ptui.« ^[19]Inu on pravi k nemu: »Vstani gori, puidi kiakai, tuia vera ie tebe ohranila.«

D
Od časa, kadai
Cristus prvič
ima priti inu ka-
dar druguč
pride, koku se
bodo ludie
deržali, bodo
hudi, nepokorni
pred sodnim
dnevom.
Math. 24, 10, 16.
Mar. 13, 8.
Luce 9.
Ioh. 12.
1. Thes. 4.
2. Thes. 1.

^[20]Potle ie bil vprašan od tih farizeiov, kadai pride tu Božye kraljevstvu, on nim odgovori inu pravi: »Tu kraljevstvu Božye ne pride s teim zamerkovanem ^[21]inu ne bodo govurili: 'Pole, le-tu ie', oli 'le-tam ie.' Zakai pole, tu kraljevstvu Božye ie noter v vas.« ^[22]Inu on pravi k suim iogrom: »Prideio ty dnevi, de vi bote želeili viditi en dan tiga človeiskiga Synu inu ga ne bote vidili. ^[23]Inu q nom poreko: 'Pole, le-tu ie, pole, le-tam ie.' Ne poite kiakai inu ne hodite za nimi. ^[24]Zakai, koker ta blisk, kir se ozgorai od neba bliska inu sviti čez vse tu, kar ie pod nebom, ta-ku

ku bode ta Syn tiga človeka na sui dan. ^[25]Ampag on mora poprei veliku terpeiti inu zaverže[n] biti od le-te žlahte. ^[26]Inu koker se ie godilu v tih dneih tiga Noe, taku se bode tudi godilu v tih dneih tiga Synu tiga človeika. ^[27]So ieili, so pyli, so se ženili inu so se možili noter do tiga dne, de ie ta Noe šal v to arko inu ie ta povudna prišla inu ie nee vse ko[n]čala. ^[28]Inu glih, koker se ie godilu v tih dneih tiga Lota, so ieili, so pyli, so kupovali, so prodaieli, so sadili, so zidali inu cimprali. ^[29]Anpag na ta dan, kadar ie Lot šal vunkai iz Sodome, ie dažilu iz nebes ogen inu žveplu inu ie nee vse pogubilu. ^[30]V le-taki massi bode tudi ta dan, na kateri se ta Syn tiga človeika rezodei. ^[31]Na ta isti dan, kateri bode na streihi inu nega hišna possoda v ti hiši, ta ne hodi doli to isto iemati. Inu glih taku, kateri bode na puli, ta ne hodi nazai h timu, kar ie za sebo pustil. ^[32]Spomislite na to Lotovo ženo. ^[33]Kateri kuli bode iskal ohraniti suio dušo, ta no bode zgubil, inu kateri no zgubi, ta bode ni dobil ta život. ^[34]Iest vom poveim, de to isto nuč bodeta dva na eni posteli, ta eden bode vzet inu ta drugi bode zapusčen. ^[35]One dvei bote vkupo mlele, ta ena bode vzeta inu ta druga zapusčena. ^[36]Inu oni odgovore inu pravio k nemu: »Kei gospud?« On pag pravi k nim: »Kir kuli bode tu tellu, undukai se bodo tudi ty orli zbirali.«

TA XVIII. CAP.

F f On

A
Vuči s to pergliho, de nemamo z molenem biti lini, zakai, kir gostu z vero prossio, bodo gvišnu uslišani. Na koncu svita bode malu vernih.
Rom. 12.
1. Thes. 5.
Eccle. 18.

ON ie tudi k nim govuril le-to pergliho, kir na le-tu kaže, de se ima veden moliti inu nekar se utruditi, inu ie dial: ^[2]»Ie bil en rihtar v enim meistu, kateri se nei bal Boga inu nei rodil za obeniga človeka. ^[3]Inu v tim istim meistu ie bila tudi ena vduva, ta ie k nemu hodila inu diala: 'Brani ti mene pred muiem zubpernikom.' ^[4]Inu on dolgu nei hotel. Potle pag ie sam sebo govuril: 'Naisi se iest Boga ne boim inu ne rodim za človeika, ^[5]potehmal pag le-ta vduva mene z mahom ne pusti, iest hočo ni pravdo vosčiti, de kei h puslednimn ne pride inu meni kak špot ne naloži.'«
^[6]Natu reče ta Gospud: »Poslušajte, kai ta krivi rihtar pravi! ^[7]Inu Bug ne bode te izvolene mesčoval[,] kir nuč inu dan k nemu vpyo[?] Tar nai si on tu dolgu čez nee terpi[?] ^[8]Iest vom poveim, on bode nee skorai mesčoval. Oli vsai kadar ta Syn tiga človeika pride, bode li on nešil to vero na zemli[?]«

B
S to pergliho od samopravičarie inu revniga grešnika vuči, de se v to našo brumo oli v ta dobra della ne imamo zenesti.
Eccle. 7.
Math. 23.
Luc. 14.

^[9]On ie tudi govuril k nekaterim, kir so sami v se se zavupali, de so pravični, inu te druge so za ništer derzali, le-to pergliho: ^[10]»Dva človeika gresta gori v ta tempel moliti, ta eden ie bil en farizeus inu ta drugi en colnar. ^[11]Ta farizeus ie stal inu ie sam v sebi le-tu molil: 'Bug, iest tebe zahvalim, de iest nesem koker so ty drugi ludie, kir po syli drugim tu nih iemlo, kir so krivični, prešustniki oli koker ie tudi le-ta colnar. ^[12]Iest se v tim teidni dvakrat postim, daiem desetino od vsiga kar iest imam.'

Inu

^[13]Inu ta colnar ie stal od daleč, nei hotel le-tih oči gori v nebessa vzdigniti, temuč ie bil na suie perssi inu ie dial: 'Bug bodi meni grešniku milostiv.' ^[14]Iest vom poveim, de le-ta ie doli šal v suo hišo več prov sturien koker uni drugi. Zakai vsaki, kir sam sebe povisšue, ta bode ponižan inu kateri sam sebe ponižue, ta bode povisšan.«

^[15]K nemu pernesso tudi te otročiče, de bi nee dotagnil. Kadar pag tu ty iogri vidio, so oni nee svarili. ^[16]Jezus pag pokliče nee k sebi inu pravi: »Pustite te otročiče priti k meni inu nim ne branite, zakai le-tacih ie tu Božye kralevstvu. ^[17]Risničnu iest vom poveim, kateri kuli ne vzame tiga Božyga kralevstva koker enu deite, ta v tu istu noter ne puide.«

^[18]Inu en visši nega vpraša tar pravi: »Dobri moister, kai iest imam diati, de ta večni leben posedem[?]« ^[19]Jezus pag pravi k nemu: »Kai ti mene imenuješ dober[?] Nisče nei dober, samuč ta edini Bug. ^[20]Ti znaš te zapuvidi: Ne prešuštvai, ne ubyai, ne kradi, ne pričui krivu, poštui tuiga očeta inu tuio mater.« ^[21]On pag pravi: »Iest sem le-tu vse deržal od muie mladusti.« ^[22]Kadar tu Jezus sliši, pravi k nemu: »Tebi še enu manca: prodai vse, kar ti imaš, inu dai ie tim bozim inu boš imel en šac v nebi, potle pridi inu hodi za meno.«

^[23]Kadar on tu zasliši, postane žalosten, za-

Ff 2 kai

C
Otročiči so tudi
Božy.
Math. 19.
Mar. 10.

D
Koker ena
kamela oli
naveska verf
skuzi yglena
vušesa težku gre,
taku ty bogati v
nebessa. Kateri
vse riči za volo
Cristusa zapusti,
ta bo na tim inu
na unim sveitu
bogat.
Math. 19.
Mar. 10.
Exod. 20.

kai on ie bil sylnu bogat. ^[24]Kadar pag Jezus vidi, de on žalosten rata, pravi: »Koku težku ty, kir denarie im- aio, prideio v tu Božye kralovstvu. ^[25]Onu ie gvišnu lažei eni kameli puiti skuzi vušessa ene ygle koker en- imu bogatinu puiti v tu Božye kralovstvu.« ^[26]Natu ti, kir so tu slišali, pravio: »Du mora tedai izveličan biti?« ^[27]Inu on pravi: »Kar ie nemogoče per ludeih, tu ie mogoče per Bugi.« ^[28]Petrus pag pravi: »Pole, mi smo vse zapusstili inu smo šli za tebo.« ^[29]On pag pravi k nim: »Risničnu iest vom poveim, de obeniga nei, kir ie zapustil hišo oli stariše oli brate oli ženo oli otroke za volo Božyga kralovstva, ^[30]kateri bi on ne pryel ve- liku več v le-tim čassu inu na unim sveitu ta večni leb- en.«

E
Prerokuie tim
iogrom suo mar-
tro, smert inu
gori vstanene.
Tiga iogri cilu
ništer tedai ne
zastopio. Pov-
erne enimu
vernimu slepcu
nega pogled.
Math. 20, 16, 17.
Mar. 8, 10.

^[31]Potle ie poyel sebo te dvanaist inu ie dial k nim:
»Pole, mi gremo gori v Ieruzalem inu bode dokonanu vse tu, kar ie pissanu skuzi te preroke od Synu tiga človeika, ^[32]zakai on bode čez dan tim aydom inu bode zašpotovan inu feržmaan inu zapluvan ^[33]inu kadar ga bodo gaižlali inu umurili, taku na trety dan on spet gori vstane.« ^[34]Inu oni neso le-tih riči ništer zastopili inu le- ta besseda ie bila nim skrovna, neso rezoumeili, kar se ie govurilu. ^[35]Pergudilu se ie pag, kadar on pride blizi Ier- iha, de ie en slepech sedil poleg tiga potu inu ie petlal. ^[36]Inu kadar ie on zaslišal te ludi mumu gredoč, ie vprašal, kai bi tu bilu. ^[37]Inu oni poveido nemu, de Jezus Nazare- nus mumu gre. ^[38]Inu on zevupye tar pravi: »Jezus, ti Syn

Syn Davidov, smili se čez me.«^[39] Ty pag, kir so naprei šli, so nega svarili, de bi on molčal. On pag teim več bule vpye: »Ti Syn Davidov, smili sse čez me.«^[40] Jezus pag obstoy inu ukaže nega k sebi perpelati. Inu kadar se ie on bil perbližal, vpraša nega, rekoč: ^[41]»Kai hočeš ti, de iest tebi sturim[?]« On pag pravi: »Gospud, de iest spet bom mogel viditi.«^[42] Inu Jezus pravi k nemu: »Vzami spet tui pogled, tuia vera ie tebe zdraviga sturila.«^[43] Inu on ie zdaici spet vidil inu ie za nim hodil inu ie čestil Boga. Inu vsi ludie, kir so tu vidili, so dali hvalo Bogu.

TA XIX. CAP.

INu kadar ie on noter prišal inu ie hodil po Ierihu,^[2] Ipole, en mož, katerimu ie bilu ime Zaheus, ta isti ie bil en visših tih colnariev inu ie bil bogat^[3] inu ie želil Jezusa viditi, du bi on bil inu nei mogel pred ludmi, zakai on ie bil eniga kratkiga života.^[4] Inu on ie tekal naprei inu ie leizal gori na eno dyvio fygo, de bi nega vidil, zakai on ie imel undukai skuzi poiti.^[5] Inu kadar ie Jezus bil prišal na tu istu meistu, ie gori pogledal inu ie zagledal nega inu ie dial k nemu: »Zahee, puidi hitru doli, zakai iest moram danas v tui hisši ostati.«^[6] Inu on ie hitru doli šal inu ie nega vesselu gori vzal.^[7] Inu vsi, kir so tu vidili, so merrmrali, rekoč, de ie on šal k animu greišniku na erperge.^[8] Zaheus pag ta tukai

A

Le-ta (mahine postave, velike vere) colnar izkaže prave sadi te kersčanske pokure. Taki so te prave žegnane cerque, v tih risničnu Bug suiem duhum inu milostio prebiva.
Math. 18, 20.
Luc. 15.
Act. 16.
1. Thi. 1.

F f iii stoi

stoi inu pravi h timu Gospudi: »Pole, Gospud, iest dam pul muiga blaga tim bozim inu sem li koga obgolufal, tu iest samo četertu povračam.«^[9] Jezus pag pravi k nemu: »Danas ie došlu le-tei hiši tu izveličane za tiga volo, kir ie on tudi en syn tiga Abraama.^[10] Zakai ta Syn tiga človeika ie prišal iskati inu ohraniti tu, kar ie bilu zgublenu.«

B
Z le-to pergliho od tih funtov vuči, de vsaki suseb pridigary, suiemi darmi dobivaio ludi h pravi veri. Priti Iudom inu vsem, kir so Cristusu kralu zubper. Math. 25, 13. Mar. 13, 4. Luc. 8.

^[11]Kadar so oni le-te riči poslušali, govori še več eno pergliho, za volo, kir ie on bil blizi Ieruzalema inu kir so meinili, de tu kralovstvu Božye se ima skorai izkazati. ^[12]Zatu ie dial: »En žlahtin človik ie vlekal v eno dalno deželo, de bi on sebi pryel enu kralovstvu inu spet se povernil. ^[13]Ta isti ie poklical deset suih hlapcev inu nim dal deset libar inu ie k nim rekal: ‘Kupčuite dotle iest pridem.’ ^[14]Nega purgary pag so nega sovražili inu se poslali enu selstvu za nim rekoč: ‘Mi ne hočmo, de bi le-ta čez nas kraloval.’ ^[15]Inu pergudilu se ie, kadar ie on bil tu kralovstvu pryel, de ie on spet nazai prišal, zapovei te iste hlapce, katerim ie bil dal te denarie, k sebi poklicati, de bi veidel, kai ie vsaki izkupčoval. ^[16]Tukai perstopi ta prvi inu pravi: ‘Gospud, tuia libra ie deset libar dobila’ ^[17]inu on pravi k nemu: ‘Ei, ti dobri hlapec, potehmal si ti bil ner v tim manšim zveist, imei ti oblast čez deset meist.’ ^[18]Inu ta drugi pride inu pravi: ‘Gospud, tuia libra ie pet liber sturila’,

sturila', ^[19]h timu on tudi pravi: 'Inu ti bodi čez pet meist.' ^[20]Potle ie en drugi prišal inu ie rekal: 'Gospud, pole, le-tu ie tuia libra, katero sem iest v eni antuili hranil. ^[21]Iest sem se tebe bal, zakai ti si en terd mož, ti vzameš, kar nesi polužil, inu žaneš, kar nesi vseial.' ^[22]On pravi k nemu: 'Iz tuih vust iest tebe sodim, ti hudi hlapec, ti si veidel, de sem iest en terd človik, de vzamem, kar nesem polužil, inu žanem, kar neisem vseial, ^[23]zakai tedai neisi dal muih denariev na menavsko mizo[?] Inu kadar bi iest bil prišal, bi bil te iste s to obrestio izterial[?]' ^[24]Inu on reče h tim, kir so poleg stali: 'Vzamite od nega to libro inu daite to timu, kir deset liber ima.' ^[25]Inu oni pravio k nemu: 'Gospud, sai on ima deset libar.' ^[26]'Iest vom pag pov-eim, de vsakimu, kir ima, bode danu, od tiga pag, kir ne ima, bode tudi tu vzetu, kar on ima. ^[27]Anpag le vune muie sovražnike, kir neso hoteli, de bi iest čez nee kraloval, perpelite semkai inu ubyte nee pred meno.'« ^[28]Inu kadar ie on le-te riči izguvoril, ie vlekal naprei inu ie šal gori v tu Ieruzalem.

^[29]Inu pergudilu se ie, kadar ie bil blizi prišal h ti Betfagi inu Betany, h timu hribu, kir se imenuie tih olik, pošle on dva suia iogra, ^[30]rekoč: »Puidita tiakai v ta terg, kir tukai pruti leži, inu kadar vidva noter prideta, bota nešla enu žerbe pervezanu, na katerim nei nigdar oben človik sidel, tu istu odvežita inu perpelaita. ^[31]Inu aku du vaiu

F f iiiii

bode

C
Jezus ieizdi v tu Ieruzalem, s teim sturi Zaharievimu prerokovanu zadosti inu se izkaže, de ie on ta pravi Cristus.

Mathei 21.
 Marci 11.
 Iohannis 12.

bode vprašal, zakai ie odvežuieta[,] recita k nemu taku: 'Zakai ta Gospud tu potrubuie.'^[32]« Inu ta, kir sta bila poslana, gresta kiakai inu sta nešla, koker ie on bil nima poveidal.^[33] Kadar sta pag tu žerbe odvezovala, so diali nega gospudi k nima: »Zakai vi dva odvežuieta tu žerbe[?]«^[34] Ona dva pag pravita: »Zakai ta Gospud ga potrubuie.«^[35] Inu tu istu perpelata k Jezusu. Inu na tu žerbe so vergli nih gvant inu so gori Jezusa possadili.^[36] Kadar ie on pag tiakai vlekel, so oni nih gvant prestirali po tim potu.^[37] Inu kadar ie uže blizi bil nazdul poiti iz tiga Hriba tih olik, začne vsa množica nega mlaišev od vesselia hvaliti Boga z veliko štymo čez vse sylne riči, katere so oni vidili,^[38] rekoč: »Žegnan ie ta kral, kir pride v tim imeni tiga Gospudi, myr v nebi inu čast v ti vissokusti.«^[39] Inu tedai eni farizei vmei ludmi so diali k nemu: »Moister, posvari te tuie mlaiše.«^[40] Tim on odgovori inu pravi: »Iest vom poveim, aku le-ti bodo melčali, taku tu kamine bode govurilu.«

D
 Cristus se plače
 čez Ieruzalem.
 Prerokuie nee
 zatrene. Te
 kupce iz cerqve
 izpodi. V ti pri-
 diguie. Ty visši
 isčeo, koku bi
 ga končali.
 Math. 21, 20.
 Mar. 13, 11

^[41] Kadar ie on pag blizi prišal inu vidi tu meistu, se ie plakal čez nee.^[42] Inu ie dial: »O, de bi ti tudi veidilu vsai na le-ta dan te riči, kir h tuimu myru slišio. Oli sedai so skrivene pred tuiemi očima.^[43] Zakai prideio ty dnevi čez te, de tebe inu tuie otroke, kir so v tebi, bodo tuy sovražniki s teimi šrangami opassovali inu tebe obležeio inu stiskali bodo od vseh strani.^[44] Inu tebe do tal rezvale inu ne bodo v tebi pustili eniga kamena verhu drugiga, zatu, kir ti ne-

ti nesi spoznalu ta čas tuiga obyskane.«^[45] Inu on ie šal noter v ta tempel inu ie začel vunkai goniti te, kir so v nim prodaieli inu kupovali,^[46] k nim rekoč: »Onu ie pissanu: Muia hiša ie ena hiša te molitve, vi ste pag nu sturili k ani razboinikovi iami.«^[47] Inu ie vsag dan vučil v tim templi. Ty visši fary pag inu ty pissary inu ty ner pervi vmei ludmi so iskali nega pogubiti^[48] inu neso nešli, kai bi nemu sturili, zakai vsi ludie so na nim vis-sili inu poslušali nega.

Luce 21, 20.
Ioh. 2, 7, 8.
Esa. 56.
Iere. 7.
3. Reg. 8.

TA XX. CAP.

INu pergudilu se ie v tih istih dnech na ieden dan, kadar ie on te ludi vučil inu pridigal ta evangelium v tim templi, prideio h timu ty visši fary inu ty pissary s teimi stariši^[2] inu so ž nim govurili tar diali: »Povei ti nom, s kakovo oblastio ti le-tu deiš[?] Oli du ie ta, kir ie tebi le-to oblast dal[?]«^[3] On odgovori inu pravi k nim: »Iest vas hočo tudi eno reič vprašati. Odgovorite vi meni:^[4] Tiga Ioannesa kerst, ie li on bil iz nebes oli le od ludi[?]«^[5] Oni so se pag zmišlovali vmei sebo tar diali: »Aku mi rečemo: 'Iz nebes' on poreče: 'Zakai tedai neste nemu verovali?'^[6] Aku pag porečemo: 'Od ludi' taku nas vsi ludie s kaminem possuio. Zakai oni zagvišnu derže, de ie Ioannes en prerok bil.«^[7] Inu oni odgovore, oni ne veidu, od kod ie bil.^[8] Jezus pag pravi k nim: »Taku iest vom tudi ne poveim, s kakovo oblastio iest le-tu delam.«

A
Cristus v cerqui evangelium pridiguie. Duhovska tar deželjska gosposčina ga vpraša, du ie nega h pridigariu postavil, nim taku odgovori, de sramotio gre-do od nega.
Math. 21.
Mar. 11.

G g Potle

B
 Z le-to pergliho
 od vinograda
 štraifa te Iude,
 kir so te preroke
 inu Božyga Synu
 šmaali inu
 umurili inu kir
 so ta vogelski
 kamen, tu ie
 Cristusa, zaver-
 gli.
 Math. 25.
 Mar. 12.
 Psal. 118.
 Act. 4.
 1. Pet. 2.
 Esa. 28.

^[9]Potle on začne govoriti h tim ludem le-to pergliho: »En človik ie bil zasadil en vinograd inu ga ie pustil tim delovcem za lon delati inu on ie bil na deželi dolg čas. ^[10]Inu kadar ie bilu red, pošle h tim delovcem eniga hlapca, de bi oni nemu dali od sadu tiga vinograda. Ty delovci pag so nega byli inu ga nazai prazniga pošleio. ^[11]Inu on ie zupet poslal eniga drugiga hlapca, tiga istiga so oni tudi byli inu zašpotovali inu so ga poslali nazai prazniga. ^[12]Potle ie poslal še tretyga, tiga so oni tudi ranili inu vunkai pehnili. ^[13]Na tu pravi ta gospud tiga vinograda: 'Kai iest imam diati[?] Iest hočo muiga lubezniviga synu poslati, lohki, kadar oni tiga bodo vidili, se boie.' ^[14]Kadar so pag ty delovci nega zagledali, so zmišlovali vmei sebo tar diali: 'Le-ta ie ta erbič, pridite semkai, nai ga ubyemo, de ta erbsčina bode naša.' ^[15]Inu so ga ubyli. Kai bode tedai ta gospud tiga vinograda tim istim sturil[?] ^[16]On pride inu pogubi te iste delovce inu ta vinograd bode drugim dal.« Kadar oni to slišio pravio: »Ne dai Bug.« ^[17]On pag nee ravnu pogleda tar pravi: »Kai ie tedai le-tu, kir ie pisanu: 'Ta kamen, kateriga so ty zydari zavergli, ta isti ie k animu vogelniku ratal. ^[18]Vsaki, kir na ta isti kamen pade, ta se rezbye, na kateriga pag on pade, tiga rezmane.'« ^[19]Inu ty visši fary inu pissary so iskali v ti isti uri nih roke položiti na nega, oli so se tih ludi bali, zakai

zakai oni so bili spoznali, de ie on na nee le-to pergliho govuril.

^[20]Inu oni so merkali na nega inu so poslali vunkai spearie, de bi se imeili hiniti, koker, de bi brumni bili, de bi mogli nega zapopasti na tei bessedi inu de bi mogli nega čez dati tei gosposčini iuu tei oblasti tiga deželskiga flegarie. ^[21]Inu so nega vprašali rekoč: »Moister, mi veimo, de ti prov govoriš inu vučiš inu od eniga več koker od tiga družiga ne deržiš, temuč ti vučiš ta pot Božy po risnici. ^[22]Ie li prov, de mi daiemo ta tribut timu cessariu oli nekar[?]« ^[23]Kadar ie on pag zastopil nih hudo kunšt, pravi k nim: »Kai izkušate vi mene[?] ^[24]Pokažite vi meni ta denar, čiga on ima pild inu napissanu?« Oni odgovore inu pravio: »Tiga cessarie.« ^[25]On pag pravi k nim: »Daite tedai cessariu, kar ie cessarievu, inu Bogu, kar ie Božye.« ^[26]Inu oni neso mogli to nega bessedo tadlati p[re]d ludmi inu so se čudili nega odgovori inu so melčali.

^[27]Potle stopio k nemu eni iz tih saduceiov, kateri taye, de bi ty mertvi od smerti vstayeli, inu nega so vprašali tar diali: ^[28]»Moister, Moizes ie nom pissal, aku kateriga brat umerie inu pusti za sebo eno ženo, otruk pag ne pusti, taku ima nega brat vzeti tiga istiga ženo inu tu seime obuditi suimu bratu. ^[29]Nu ie bilu sedem bratov. Ta pervi iz nih ie bil vzal eno ženo inu ie umerl prez otruk. ^[30]Inu ta drugi ie vzal to isto ženo inu ie tudi

G g 2 umerl

C
Cristus tim
viššim farye[m]
inu vučnikom
na nih fratarsku
vprašane od
činža modru tar
prov odgovori.
Math. 22.
Mar. 12.
Rom. 13.

D
Te neverne episcurske saduceie premore inu spriča s Moizesevim pismom, de ty mertvi bodo gori vstaieli inu živeili veko ma s teimi anđeli.
Math. 22.
Mar. 12.
Act. 23, 7.
Deut. 25, 3.

umerl prez otruk. ^[31]Potle ta trety no vzame, glih taku ty drugi sedem inu so umerli inu neso pustili otruk za sebo. ^[32]H puslednimu za vseimi ie umerla tudi ta žena. ^[33]Nu v tim gori vstanenu, kateriga bode ona žena vmei le-teimi[?] Zakai oni vsi sedem so no k ženi im-eili.« ^[34]Inu Jezus odgovori inu pravi k nim: »Ty otroci tiga svita se ženio inu možio. ^[35]Anpag ty, kir bodo vredni doseči uni drugi sveit inu tu gori vstanene od tih mertvih, ty isti se ne bodo ženili inu možili tudi nekar. ^[36]Inu ne bodo mogli naprei več umreiti. Zakai oni so tim angelom glih inu so otroci Božy, kadar so oni otroci tiga gori vstanena. ^[37]De pag ty mertvi gori vstaieio, ie tudi ta Moizes izkazal per tim garmu, kir pravi, de ta Gospud ie en Bug Abraamov inu en Bug Izaacov inu en Bug Iacobov. ^[38]Bug pag nei tih mertvih, temuč tih živih, zakai oni so nemu vsi živi.« ^[39]Inu eni iz tih pissariev odgovore inu pravio: »Moister, ti si prov govuril.« ^[40]Inu oni neso smeili nega za obeno reč več vprašati.

E
Cristus nei le
samuč Davidov,
temuč tudi Božy
Syn. Rezodei tih
vučenikuv tiga
pissma offert tar
hudubo.
Math. 22, 23.

^[41]On pag pravi k nim: »Koku oni pravio, Cristus ie Davidov syn[?] ^[42]Inu sam David pravi v tih psalmov-ih buqvah: 'Ta Gospud ie govuril k muimu Gospudi: Sedi k mui destnici, ^[43]dotle iest položim tuie sovražnike hk animu podnužiu tuih nug.' ^[44]David nega imenuie Gospud, koku ie on tedai nega syn?« ^[45]Inu tedai, kadar so vsi ludie slišali, pravi on k suim iogrom: ^[46]»Varite se pred teimi pissary, kir bodo spanci-

spancirati v dolgim gvantu inu lubio tu poklanene na tih placih inu ta perva sedaliča v tih šulah inu kir radi side ozgorai v tih gosteih. ^[47]Kateri požirao tih vdov hiše, s teim naprei daianem, de dolgu molio. Le-ti bodo vegše ferdammane pryeli.«

Mar. 12.
Luc. 12.
Psal. 110.

TA XXI. CAP.

ON ie pag ogledoval inu ie gledal, koku so ty bogati nih daruve v ta cerkovni štok metali. ^[2]Inu on vidi tudi eno bogo vduvo, ta ie dvei šcuffici noter vergla. ^[3]Inu on pravi: »Risničnu iest vom poveim, de le-ta boga vduva ie več koker oni vsi noter vergla. ^[4]Zakai le-ti vsi so noter vergli h tim božym offrom od tiga, kar nim prebiva. Anpag le-ta ie iz suiga poman-kane vuss sui užitag, kir ie imeila, noter vergla.«

A
Ena boga vduva
z malim veliku
offra.
Mar. 12.
2. Cor. 8, 9.

^[5]Inu kadar so eni govurili od tiga templa, de ie on bil s teim leipim kamenem inu daruvi snažnu nareien, pravi on: ^[6]»Prideio ty dnevi, v katerih od le-tih riči, kir vi vidite, ne bode en kamen verhu drugiga pusčen, de bi se ne rezvalil.« ^[7]Oni so pag negavprašali, rekoč: »Moister, kadar le-te riči bodeio[?] Inu kakovu bode znamine, kedai se le-te riči bodo godile[?]« ^[8]On pag pravi: »Gledaite, de ne bode te zepelani, zakai nih veliku prideio v muim imeni inu poreko, de sem iest inu ta čas ie blizi, obtu ne hodite za nimi. ^[9]Kadar vi pag bote slišali od voisk inu

B
Prerokuie, de
tempel, Ieru-
zalem bodo rez-
diana, kakovi
cahni se bodo
poprei godili.
Iogri bodo od
vseh žlaht ludi
veliku terpeli;
veli, de volnu
terpe.
Math. 24, 10.
Mar. 13.
Luc. 19.
Ioh. 15, 16.

G g iii od

od domačih kregov, taku se ne prestrašite, zakai le-te riči se moreio poprei goditi, oli ta konec ne bode taku skorai.« ^[10]Tedai ie dial k nim: »Bodo eni ludie zubper te druge gori vstaieli inu enu kralovstvu zubper ta drugu. ^[11]Inu veliki tressuvi v mnogeterih meistih inu lakota inu žlize inu strašila inu veliki caihni bodo od nebes. ^[12]Anpag pred le-teim vsem bodo na vas nih roke metalu inu preganeli, izdaieli v nih šule inu v keihe, vas bodo vleikli pred krale inu vyude zavolo muiga imena. ^[13]Inu le-tu se vom bode godilu k animu pričovanu. ^[14]Imeite tedai zagvišnu v vaših serciah, de vom nei potreba premišlovati, koku se bote odgovoriali. ^[15]Zakai iest vom hočo vusta inu modrost dati, kateri ne bodo mogli zubper reči inu zubper stati vsi ty vaši zubperniki. ^[16]Vi bote tudi izdani od stariših inu od bratov, od stricev inu od periatelou inu bodo ene iz vmei vas umurili. ^[17]Inu bote od vseh sovraženi za muiga imena volo. ^[18]Oli en lass od vaše glave ne pogine, ^[19]obderžite vaše duše s teim volnim terplenem.«

C
De velike nad-
luge prideio čez
vse neverne
Iude.
Math. 24.
Mar. 13.
Dan. 9.

^[20]»Kadar pag vi bote vidili tu Ieruzalem obleženu s to voisko, tedai imate veiditi, de ie blizu nee pustoba. ^[21]Tedai, kateri so v ti Iudovski deželi, ty bežite na gurre inu ty, kir so v sreidi v nim, ty puite vunkai inu kir so na puli, ty ne hodite noter. ^[22]Zakai tu so ty dnevi tiga mesčovane, de se dopolni vse tu, kar ie pissanu. ^[23]Vee pag tim nossečim inu tim doiečim v tih istih dneih, zakai velika nadluga bode na zemli inu en serd čez le-te ludi. ^[24]Inu oni bodo padali od

od ostriga tiga meča inu bodo uieti pelani po vseih deželah. Inu Ieruzalem bode poteptanu od tih aydov, dotle ta čas tih aydov dopolnen bode.

^[25]Inu bodo caihni na soncu inu nu luni inu na zvezdah inu na ze[m]li tim lude[m] velika bridkust, de ne bodo veidili se ka[m] diati, tu morie inu valluvi bodo šumeili. ^[26]Ty ludie bodo na životu doli iemali pred strahom inu pred čakane[m] tih riči, kir imaiio priti čez vus sveit. Zakai tudi te nebeške moči se bodo gibale. ^[27]Inu tedai bodo vidili tiga Synu tiga človeika, prideioč v tim oblaku z veliko oblastio inu čestio. ^[28]Kadar pag le-te riči se začno goditi, taku gledaite gori inu vzdignite vaše glave, zatu kir vaše odrešene se perbližuie.« ^[29]Inu on pravi nim eno p[er]gliho: »Gledaite na tu fygovu drivu inu na vsa drevia, ^[30]kadar ona ženo naprei to berst, tu videioč, sami od sebe spoznate, de ie tu leitu blizu. ^[31]Taku tudi vi, kadar bote vidili le-te riči se goditi, taku imate veiditi, de tu kralevstvu Božye ie blizu. ^[32]Risničnu iest vo[m] poveim, de le-ta žlahta ne myne, dotle se le-tu vse ne zgodi. ^[33]Nebu inu ze[m]la se rezydo, anpag muie bessede se ne rezydeio. ^[34]Varite se pag, de kei vaša serca ne bodo težka sturiena od p[re]velike ydi inu pyanstva inu skerbami tiga svita. Inu ta isti dan pride čez vas na naglim, ^[35]zakai o[n] pride koker en ptyčy štrik čez vse te, kir kuli na zemli prebivaio. ^[36]Obtu čuite vsag čas inu molite, de vi bote mogli biti v Reidni ubeižati le-timu vsimu, kir ima priti inu sturiti se, inu stati pred teim Syno[m] tiga človeika.« ^[37]Inu on ie vučil po dnevi v tim te[m]pli,

G g iiii po

D
Prerokuie od
nega prihoda na
sodni dan, kako-
vi caihni bodo
poprei. Natu
opomina vse h
trezivosti, h
čuvanu inu k
molenu.
Math. 24.
Mar. 13.
Esa. 13.
Ezeh. 32.
Ioel 2.
Ro. 8, 13.

ponoči pag ie vunkai hodil inu prebival na tim hribu, kir se imenuie tih olik. ^[38]Inu vsi ludie so k nemu vituro zguda perhiali, de bi nega poslušali v tim temp-
li.

TA XXII. CAP.

A
Iudež se zgovori
s temi visšimi
fary, nim oblubi
Jezusa per
pravim redu v
nih roke dati.
Cristus pošle dva
iogra v Jeru-
zalem, de per-
pravita tu
velikunočnu
iagne.
Math. 26.
Mar. 14.
Ioh. 7, 11, 13, 18.

PErbližoval se ie pag ta pogačovi praznik, kir se imenuie velika nuč. ^[2]Inu ty visši fary inu pissary so iskali, koku bi nega umurili. Oli oni so se bali tiga folka. ^[3]Ta Zludi pag ie bil šal noter v tiga Iudeža, katerimu ie bilu ime s pridevkom Iškariot, ta isti ie bil od tiga čisla tih dvanaist. ^[4]Inu on gre tiakai inu govori s teimi visšimi fary inu cehmoštri tiga templa, koku bi hotel on nega izdati. ^[5]Tiga so se oni obesselili inu so ž nim terdnu naredili, de hote nemu dati denarie. ^[6]Inu on nim oblubi inu ie iskal perložniga čassa, de bi ga on nim izdal prez množice. ^[7]Pride pag ta oprešnikovi dan, na kateri se ie moralu offrati tu velikunočnu iagne. ^[8]Inu on pošle Petra inu Ioannesa, rekoč: »Puidita inu perpravita nom tu velikunočnu iagne, de bomo ieili.« ^[9]Ona pag pravita k nemu: »Kei hočeš ti, de perpravimo[?]« ^[10]Inu on pravi k nima: »Pole, kadar vidva noter v tu meistu prideta, vaiu sreča en človik, ta nesse eno kruglo vode, puidita za nim v to hišo, v katero on puidi, ^[11]inu recita h timu hišnimu gospodariu: 'Ta moister pusti tebi poveidati, kei so
te

te erperge, v katerih iest bom ieidel suiemi iogri tu velikunočnu iagne[?]' ^[12]Inu on bode vama pokazal eno veliko vežo presterto. Undukai perpravita.« ^[13]Inu ona dva gresta tiakai inu naideta, koker ie on nima bil poveidal, inu sta perpravila tu velikunočnu iagne.

^[14]Inu kadar ta ura pride, sede on h ti mizi inu ty dvanaist iogri ž nim. ^[15]Inu pravi k nim: »Meni so ie iz serca hotelu le-tu iagne z vami ieisti, preden iest terpim. ^[16]Zakai iest vom poveim, de naprei od tiga ne bom več ieidel, dotle ne bode dopolnenu v tim Božym kralevstvi.« ^[17]Inu on vzame ta pehar, zahvali inu pravi: »Vzamite le-ta inu ga rezdilite vmei vami, ^[18]zakakai iest vom poveim, de ne bom pyl od sadu te vinske terte, dotle tu Božye kralevstvu ne pride.« ^[19]Inu on vzame ta kruh, zahvali, rezlomi inu nim da, rekoč: »Le-tu ie muie tellu, kateru se za vas da. Le-tu deite k muimu spominu.« ^[20]Glih taku tudi ta kelih po tei večery inu pravi: »Le-ta kelih ie ta novi testament v ti muy kry, katera se za vas preliva. ^[21]Ništer mane, pole, ta roka muiga fratarie ie z meno na mizi. ^[22]Inu gvišnu ta Syn tiga človeika gre kiakai, koker ie odločenu. Oli vsai vee timu istimu človeiku, skuzi kateriga ie on fratan.« ^[23]Inu oni začno iskati vmei sebo, du bi ta iz ž nih bil, kir bi imel tu sturiti.

^[24]Inu vmei nimi se tudi vzdigne ena ardrya, kateri bi se vmei nimi ta vegši vidil. ^[25]On pag pravi k nim: »Ty deželski krali gospoduio čez te ludi, H h inu

B
Cristus sede k mizi, postavi to večerio suiga telessa inu suie kriy. Prerokuie od suiga fratarie. Math. 26. Mar. 14. 1. Cor. 11. Ioh. 13.

C
Te iogre, kir so se kregali za gospostvu, opo-

mina h ti
pohlevščini.
Math. 20, 18, 19.
Mar. 10.
Luc. 9.
Apoc. 3.

inu kateri oblast čez nee imaio, bodo dobrutlivi imenovani. ^[26]Vi pag nekar taku, temuč kateri ie ta vegši vmei vami, ta bodi koker ta mlaiši, inu kateri ukazuie, koker ta, kir služi. ^[27]Zakai, kateri ie ta vegši[?] Ta, kir per mizi sedi, oli ta, kir služi[?] Nei li ta, kir sidi[?] Iest sem pag v sreidi vas koker ta, kir služi. ^[28]Vi ste pag ty, kir ste obstali z meno v tih muih izkušnavah. ^[29]Inu iest hočo vom odločiti tu kralevstvu, koker ie mui Oča meni odločil, ^[30]de vi bote ieili inu pyli per mui mizi v tim muim kralevstvi inu sideli na tih stoleih inu bote sodili te dvanaist izraelske žlahte.«

D
Prerokuie, de
Peter ga zatay.
Izkaže, de tim
suim ništer nei
manalu, veli, de
se perpravio k
velikimu ter-
plenu.
Mathei 26, 10.
Marcí 14, 6.
Luce 9.
Ioh. 13.
Esa. 53.

Ta Gospud pag pravi: ^[31]»Simon, Simon, pole, ta Zludi ie pegeroval vas, de bi vas mogel činiti koker to pšenico. ^[32]Ampag iest sem prossil za te, de tuia vera ne zmanca inu kadar se ti nekadai preoberneš, taku poterdi tuie brate.« ^[33]On pag pravi k nemu: »Gospud, iest sem pernaredin v to iečo inu tudi v to smert s tebo puiti.« ^[34]On pag pravi: »Petre, iest tebi poveim, danas ne bode ta petelin peil, preden ti mene trikrat bodeš zatayl, de ti mene ne znaš.« ^[35]Inu on pravi k nim: »Kadar sem iest vas pošilal prez karneria, prez taške inu prez črevlev, ie li vam kai manalu[?]« Oni pag pravio: »Ništer.« ^[36]Tedai on pravi k nim: »Anpag zdai, kateri ima en karner, ta ga vzami, glih taku tudi to taško, kateri pag ne ima, ta prodai suio sukno inu kupi en meč. ^[37]Zakai iest vom poveim, onu mora le-tu tudi biti na meni

meni dopernessenu, kar ie pissanu: Inu on ie s teimi krivimi zraitan, zakai vse te riči, katere so od mene pissane, imαιο en konec.« ^[38]Oni so pag diali: »Gospud, pole, le tukai sta dva meča.« On pag reče k nim: »Onu ie zadosti.«

^[39]Inu on gre vunkai po nega navadi na to Olikovo gorro inu za nim gredo tudi nega iogri. ^[40]Inu kadar on kiakai na tu meistu pride, pravi k nim: »Molyte, de ne pridete v to izkušnavo.« ^[41]Inu on se odterga od nih, kar bi z anem kaminom lučil, inu on doli poklekne, moli inu pravi: ^[42]»Oča, aku hočeš ti, preloži le-ta kelih od mene, oli vsai nekar muia vola, temuč tuia se izydi.« ^[43]Inu en angel iz nebes se nemu prikaže, ta ie nega poterdil. ^[44]Inu kadar ie nega bil ta smertni strah obšal, ie on teim dale molil. Inu nega put ie bil koker ene srage od kry, te so tekle na zemlo. ^[45]Inu kadar on vstane gori od te molitve inu pride k suim iogrom, naide nee speče od žalosti. ^[46]Inu pravi k nim: »Kai spyte vi? Vstanite gori inu molite, de vi ne pridete v to izkušnavo.« ^[47]V tim pag, kadar ie on še govuril, pole, ena množica tih ludi inu eden iz tih dvanaist, kir se ie imnoval Iudas, ta gre semkai naprei pred nimi inu se ie perbližoval k Jezusu, de bi nega kušal. ^[48]Jezus pag pravi k nemu: »Iudež, ti s teim kušovanem frataš Synu tiga človeka[?]« ^[49]Kadar pag vidio ty, kir so okuli nega bili, kai iz tiga ima biti, pravio k nemu: »Gospud,

E
Cristus dolgu
moli v tim vertu
po/eg Oliskiga
hriba, smertio
ryna, angel ga
trošta, kervav
put poti, Iudež
ga s pušovanem
frata. Peter en-
imu enu uhu
odseca, tiga Je-
zus spet ozdravi.
Math. 26.
Mar. 14.
Ioh. 18.

H h 2 pud,

puď, hoĉmo li z meĉom udariti?» ^[50]Inu eden iz Źnih udari tiga viššiga farye hlapca inu nemu odseca tu de-
stnu uhu. ^[51]Jezus pag odgovori inu pravi: »Pustite do-
sehmal.« Inu on dotagne nega uhu inu ga ozdravi.
^[52]Jezus pag pravi h tim viššim fariem inu h tim cehmo-
štrom tiga templa inu starišem, kir so bili ĉez nega
prišli: »Vi ste vunkai prišli koker k animu razboniku z
meĉi inu štangami ^[53]inu kadar sem vsag dan bil v tim
templi z vami, neste tih rok na me iztegnili. Anpag
le-ta ie una vaša ura inu oblast te temme.«

F
Cristus ie v verti
uiet, pelan pred
šcofa. Peter ga
trykrat zatay.
Jezus se ozre na
nega inu zdai ga
zgreva.
Math. 26.
Mar. 14.
Ioh. 18.

^[54]Oni so pag nega uieli inu pelali proĉ inu so ga
perpelali v to hišo tiga viššiga farie. Inu Petrus ie šal
za nim od deleĉ. ^[55]Kadar so pag oni bili ogen zneiti-
li v sreidi tiga palaĉa inu vkupe sideli, Peter tudi
sede vmei nee. ^[56]Inu kadar ie nega ena dekla,
sideĉiga per luĉi, vidila, ta ista ie v nega ravnu po-
gledala inu ie diala: »Le-ta ie tudi Ź nim bil.« ^[57]On
ie pag nega zatayl, rekoĉ: »Źena, iest nega ne
znam.« ^[58]Inu ĉez enu maihinu zagleda nega en drugi
inu pravi: »Ti si tudi iz le-tih eden.« Peter pag pra-
vi: »Ĉlovik, iest neisem.« ^[59]Potle ĉez en ĉass okuli
ene ure ie en drugi poterioval, rekoĉ: »Risniĉnu, le-
ta ie tudi Ź nim bil, zakai on ie en Galilevc.« ^[60]Inu
Peter pravi: »Ĉlovik, iest ne veim, kai si ti praviš.«
^[61]Inu zdaici, dotle ie on še govuril, ie zapeil ta petelin
inu ta Gospud se ie obernal inu ie pogledal na Petra.
Tedai ta Peter ie spumnil na to bessedo tiga Gospu-
di,

di, koku ie on k nemu govuril: »Preden ta petelin bode peil, bodeš mene try krat zatayl.« ^[62]Inu Peter gre vunkai inu se grenku plače.

^[63]Ty možie pag, kir so Jezusa deržali, so špot delali iz žnega, so ga byli ^[64]inu kadar so nega čez uči pokrili bili, so ga byli po nega oblyčiu inu vprašali, rekoč: »Ugeni, du ie ta, kir ie tebe udaril?« ^[65]Inu dosti drugih riči so govurili iz špota zubper nega. ^[66]Inu kadar ie dan bil, so vkupe prišli ty stariši tih ludi inu ty pisary inu so ga pelali sebo na nih rotavž. ^[67]Inu so diali: »Si li ti ta Cristus[?] Povei nom.« Inu on pravi k nim: »Aku vom poveim, vi ne bote verovali. ^[68]Aku iest vas bom tudi vprašal, vi meni ne bote odgovorili inu mene ne bote izpustili. ^[69]Od le-tiga čassa uže bode ta Syn tiga človeika sidil na destnici te moči Božye.« ^[70]Notu oni vsi reko: »Ti si tedai Syn Božy?« On pravi k nim: »Vi govorite, zakai iest sem.« ^[71]Oni pag pravio: »Kai mi potrubuiemo več pričovane, mi smo sami iz nega vust slišali.«

G
Ie zašpotovan,
zavezan, byen,
pelan pred ta ve-
liki svit, spozna
pred vseimi, de
ie on ta pravi
Syn Božy.
Math. 26.
Mar. 14.
Ioh. 18.

TA XXIII. CAP.

NA tu nih vsa množica vstane gori inu ga pelaio pred Pilatuša ^[2]inu začno čez nega tožiti, rekoč: »Le-tiga smo mi zapopali, de ie on te ludi preobračal inu ie branil dati ta činž timu cessariu inu on pravi, de ie on Cristus, ta kral.« ^[3]Pila-

A
Jezus ie pred
Pilatušom
zatožen, de te
ludi ž nega vu-
kum zubper
gosposčino

H h iii tus

nastavle.
Math. 27, 17, 24.
Mar. 15.
Ioh. 18.

tus pag vpraša nega, rekoč: »Si li ti ta kral tih Iudov[?]« On odgovori inu pravi: »Ti ie govoriš.« ^[4]Pilatus pag pravi h tim visšim fariem inu h ti množici tih ludi: »Iest ništer kriviga ne naidem na le-tim človeiku.« ^[5]Oni so pag teim sylniši bili inu diali: »On vmei teimi ludmi punt začene, on ie vučil po vsei Iudovski deželi inu ie začel v ti Galilei noter do le-tiga meista.«

B
Erodež suiemi
dvorniki se tudi
špota Jezusu inu
se s Pilatušom
spravi.
Luc. 3, 9, 13.
Act. 4.

^[6]Pilatus pag, kadar ie zaslišal imenuieš to Galileio, ie vprašal, aku bi on en galilevski človik bil. ^[7]Inu kadar on zvei, de on pod tiga Erodeža gosposčino sliši, ga pošle od sebe h timu Erodežu, kateri ie tudi v tih istih dnech v teim Ieruzalemu bil. ^[8]Erodež pag, kadar Jezusa ugleda, se ie sylnu obesselil, zakai on bi ga bil rad izdavna vidil, zakai on ie veliku slišal od nega inu se ie zavupal, on bude vidil od nega kakov caihen delati. ^[9]Inu on ie nega z dostimi bessedami vprašal. On pag nemu nei ništer odgovoril. ^[10]Ty viski fary pag inu pissary, ty so tukai stali inu so tožyli sylnu čez nega. ^[11]An-pag Erodež sred suimi žolnery ie nega verahtal inu se ie špotal nemu inu ga obleiče z anem beilim gvantom inu pošle spet nazai timu Pilatušu. ^[12]Inu na ta isti den Pilatuš inu Erodež sta vmei sebo periatela postala, zakai poprei sta bila eden timu drugimu souvraž.

C
Pilatus očitu

^[13]Pilatus pag pokliče te visši farye inu te oblast-

lastnike inu to gmaino vkupe ^[14]inu pravi k nim. »Vi ste meni le-tiga človeika naprei dali koker eniga, kir te ludi odvrača, inu, pole, iest sem nega tukai pred vami izuprašoval inu iest ne naidem na nim obenih takih krivih riči, za katerih volo vi čez nega tožite. ^[15]Erodež tudi nekar, zakai iest sem vas k nemu poslal, inu, pole, od nega ništer nei sturienu, kir bi bilu te smerti v Reidnu. ^[16]Obtu ga hočo štraifati inu izpustiti.« ^[17]Inu on ie moral ob tim prazniku nim eniga izputiti. ^[18]Ampag ta množica tih ludi vsa kmali zevpye inu pravi: »Deni proč le-tiga inu izpusti nom Barrabasa,« ^[19]kateri ie bil za volo eniga sturieniga punta v tim meistu inu kir ie bil eniga ubyl, v to iečo veržen. ^[20]Pilatus pag zupet govori k nim inu ie hotel Jezusa izpustiti. ^[21]Oni so pag vpyli inu diali: »Cryžai ga! Cryžai ga!« ^[22]On pag k nim h tretymu pravi: »Kai ie on tedai hudiga sturil[?] Iest obeniga uržaha te smerti na nim ne naidem. Obtu hočo nega štraifati inu izpustiti.« ^[23]Anpag oni so nad nim tuliku bili inu vpyli z veliko stymo inu so pegerovali, de bi on cryžan bil. Inu ta nih vpy inu tih visših fariev ie premagal. ^[24]Inu Pilatus ie persodil, de bi se sturilu, kar so oni pegerovali, ^[25]inu izpusti nim tiga, kateri ie bil za volo punta inu uboye v to iečo postu vlen, za kateriga so oni prossili. Jezusa ie pag čez dal nih voli.

^[26]Inu kadar nega pelaio vunkai, uinameio eniga Si-
H h iiii mona

pricuie. Cristus ie nedolžan, ga hoče izpustiti, anpag ta velik farski inu gmainski šray ga peržene, da Barabasa izpusti, Cristusa pusti cryžati. Math. 27. Mar. 15. Ioh. 18. Act. 3.

D
Cristusa pelaio

iz meista h
cryžanu, Simonu
permoraio cryž
za nim nesti,
prerokuie, de
vsem Iudom
hudu puidе. Ie
cryžan v sreditu
dveiu razbonik-
ov, prossi za suie
sovražnike.
Math. 27.
Mar. 17.
Ioh. 19.
Esa. 2, 3, 54.
Apoc. 6.

E
Na cryžu
vissečimu se ta
vsa gmaina inu
gospoščina inu
en loter špotaio,
en sam razbonik
v nega veruie.
Math. 27.
Marcí 15.
Ioh. 19.
Psal. 22.

mona Cyrenskiga, gredočiga iz pula, inu polože na nega ta cryž, de ga nesse za Jezusom. ^[27]Inu za nim gre ena velika množica ludi inu tih žen, te so nega klagovale inu plakale. ^[28]Jezus pag se oberne pruti nim inu pravi: »Vi, sčere ieruzalemske, ne plačite, ne plačite se čez mene, temuč čez same sebe se plačite inu čez vaše otroke, ^[29]zakai, pole, prideio ty dnevi, v katerih poreko: 'Srečne so te ialove inu ta tellesa, kir ne so rodila inu te persi, kir neso doyle.' ^[30]Tedai bodo začeli govoriti h tim gorom: 'Padite čez nas!' inu h tim hribom: 'Zakrite nas!' ^[31]Zakai, aku le-tu na tim serovim dreviu dalaio, na tim suhim, kai se bode delalu[?]« ^[32]Ž nim sta bila pelana tudi dva druga huda lotra, de bi se umurila. ^[33]Inu kadar oni prideio na tu meistu, kir se imenuie Calvaria, undukai so oni nega cryžali inu te lotre ž nim, eniga na destnici, tiga drugiga na levici. ^[34]Jezus pag pravi: »Oča, odpusti nim, zakai oni ne veido, kai delaio.« Inu oni so nega gvant rezdeilili inu so zain lossali.

^[35]Inu ty ludie so stali inu gledali inu ty visši ž nimi red so špot delali iz nega, rekoč: »On ie drugim pomagat, pomagat zdai sam sebi, ie li on Cristus, ta izvoleni Božy.« ^[36]Nemu so se tudi špotali ty žolnery, ty so k nemu stopili inu so nemu essih podaieli ^[37]tar diali: »Si li ti ta iudovski kral, taku pomagat sam sebi.« ^[38]Onu ie tudi ozgorai nad nim tu pissmu bilu pissanu z gerškimi inu z latinskimi inu z iudovskimi puštabi: »Le-ta ie ta iudovski kral.« ^[39]Inu eden

eden iz tyu razbonikov, kir sta bila obešena, ie nega šentoval, rekoč: »Si li ti ta Cristus, taku ohrani sam sebe inu nayu.« ^[40]Anpag ta drugi odgovori, ga svari inu pravi: »Ne boiš li se ti Boga[,] kir si glih v tim istim ferdamnanu[?]« ^[41]Inu mi sva tukai gvišnu po pravici, zakai mi dva priemleva tu, kar so nayu dela vrei-dna. Anpag le-ta nei ništer nespodobniga sturil.« ^[42]Inu pravi k Jezusu: »Gospud, spomissli na me, kadar prideš v tuie kraljevstvu.« ^[43]Inu Jezus pravi k nemu: »Risničnu iest tebi poveim, danas bodeš ti z meno v tim rayu.«

^[44]Inu ie bilu okuli te šeste ure inu ena temma se sturi čez vso deželo noter do te devete ure. ^[45]Inu tu sonce merkne inu ta pert v tim templi se rezterga po sredi narazen. ^[46]Inu Jezus zevpye z velikim glassum inu pravi: »Oča, iest poročam mui duh v tuie roke!« Inu kadar ie on le-tu rekal, pusti to dušo. ^[47]Ta altman pag, kadar se ie godilu, ie čestil Boga inu ie dial: »Za risnico, le-ta človik ie pravičim bil.« ^[48]Inu vsi ludie, kir so se bili vkupe sešli le-tu gledati, kader so vidili, kar se ie godilu, so na nih perssi byli inu so se zupet povernovali. ^[49]Inu vsi nega znanci inu te žene, katere so za nim hodile iz te Galileie, so stali od daleč inu so le-tu vse vidili.

^[50]Inu, pole, en mož, katerimu ie Iožef bilu ime, eden iz tiga velikiga sveita, kateri ie bil en dober inu brumen mož, ^[51]ta nei bil v nih svit inu diane pervo-
I i loval,

F
Cristus ob večernici suio dušo izroči Bogu, umerie, sonce merkne, zakrivalu v templi se rezdere, centurio ga za brumniga derži, to gmaino ie grevalu. Math. 27. Mar. 15. Ioh. 19. Psal. 31.

G
Iožef, en roter ga poštnu pocopa. Te žene nega tellessu

speceryo nar-
eieio.

lil, ta ie bil od Arimateie, eniga iudovskega meista, kir ie tudi čakal na tu kraljevstvu Božye. ^[52] Ta isti ie šal h timu Pilatušu inu ie prossil za Jezusevu tellu. ^[53] Inu kadar tu doli vzame inu obye v enu platnu inu ie položi v en grob iz kamena izsecan, v kateri še nisče nei bil položen. ^[54] Inu ie bil ta dan tiga perpravljena inu ta sobota ie resvitovala ^[55] inu te žene, katere so bile prišle iz te Galileie, so za nim hodile inu so ogledovale ta grob inu koku ie nega tellu bilu položenu. ^[56] Inu one se spet verneio inu perpravio tu žlahtnu korene inu te žalbe inu ob tei soboti so počivale po tei zapuvidi.

TA XXIII. CAP.

A
Te žene gredo
Cristusa v grobi
žalbat. Nim se
perkažeta dva
angela inu go-
vorita ž nimi, tu
one tim iogrom
pravio, tiga oni
nim ne veruio,
Peter sam v grob
pogleda inu se
začudi.
Math. 28.
Mar. 16.
Ioh. 20.

POtle na ta prvi dan po tei soboti, viutro pred dne[m], prideio ene h timu grobu inu so nossile tu dobru disseče korene inu žalbe, kir so bile perpravile, inu nekatere druge ž nimi. ^[2] Inu one naideio ta kamen odvalen od tiga groba ^[3] inu kadar noter gredo, neso nešle tiga telessa tiga gospudi Jezusa. ^[4] Inu pergudilu se ie, kadar so one sem tar tam misslile, pole, dva moža, ta stoyta poleg nih v leskačevim gvantu. ^[5] Kadar so se pag one bile prestrašile inu nih obličie perpognile doli pruti tei zemli, pravita k nim: »Kai vi isčete tiga živiga per tih mertvih? ^[6] On nei tukai, temuč on ie gori vstal. Spomislite, koku ie on vom pravil še tedaj, kadar ie on v ti Galilei bil, rekoč, ^[7] de ta Syn tiga človeka more izdan
biti

biti v te roke teh grešnih ludi inu cryžan biti inu na trety dan gori vstati.«^[8] Tedai one zmisljo na nega besede^[9] inu se spet verneio od groba inu poveido le-ttu vseim teim anaistim inu tim drugim vseim.^[10] Ie bila pag Maria Magdalena inu Ioanna inu Maria Iacopova inu te druge, kir so ž nimi bile, katere so le-te riči pravile tim iogrom.^[11] Oli nih bessede so se nim vidile koker eni prazni marini inu nim neso verovali.^[12] Peter pag, ta vstane inu teče h timu grobu inu noter poluka inu vidi te ruhe same lezeče inu gre proč inu se timu, kir se ie godilu, sam sebo čudi.

^[13]Inu pole, dva iz žnih gresta na ta isti dan v en kaštel, kir se imenuie Emavs, kateri ie bil od Ieruzalema šestdeset moških vštric tekov deleč.^[14] Inu sta vmei sebo perpoveidala od vseh teih riči, kir so se bile zgudile.^[15] Inu pergudilu se ie, kadar sta taku marunovala inu eden družiga izuprašovala. Jezus se tudi k nima perbliža inu gre ž nima.^[16] Anpag nyu oči so bile deržane, de ga nesta spoznala.^[17] Inu on pravi k nima: »Kakovi so le-ti vaiu izgavori, katere vmei sebo gredoč skladata inu sta žalostna[?]«^[18] Inu ta eden odgovori, katerimu ie bilu ime Cleofas, inu pravi k nemu. »Ti si sam vmei temi ptuimi v tim Ieruzalemu, kir nesi veidil, kakove riči so se v tih dneih v nim sturile[?]«^[19] Inu on pravi k nima: »Kakove[?]« Inu ona nemu pravita od Jezusa Nazarenskiga, kateri ie bil en

I i ii mož,

B
Cristus se izkaže dveima, kir gresta v ta Emavs inu kir govori od nega, svari nyu nezastopnost inu nevero. Nima tu pismu, kateru od nega govori, izlaga, nega stuprov, kadar ie kruh rezlamal, spoznata.
Math. 28.
Mar. 16.
Ioh. 20.

mož, prerok, mogoč s teim dianem inu s to bessedo pred Bugom inu pred vsemi ludmi. ^[20]Inu koku so nega ty naši visši fary inu regenti izdali v tu ferdamnane te smerti inu so ga cryžali. ^[21]»Mi smo pag se zevupovali, de ie on ta, kir bi imel ta Izrael odrešiti, inu čez le-tu vse ie danas ta trety dan, kar so le-te riči sturiene. ^[22]Nas so tudi nekatere žene od tih naših omamile, kate-
 tere so danas vzgudo bile per tim grobu ^[23]inu neso ne-
 šle nega telessa. Te prideio inu pravio, de so tudi enu videne tih angelov vidile, kateri so diali, de ie on živ. ^[24]Inu nekateri, kir so z nami bili, ty so bili šli kiakai h timu grobu inu se nešli, koker so te žene pravile, an-
 pag nega neso vidili.« ^[25]Tedai on k nima reče: »O, vi neumni inu kasniga serca k verovanu vsimu timu, kar so ty preroki govurili. ^[26]Nei li moral Cristus terpeiti le-te riči inu puiti noter v tu suie gospostvu[?]« ^[27]Inu on začne od Moizesa inu od vseh prerokov inu ie nim izlagal po vsim pismu tu, kar ie od nega bilu. ^[28]Inu oni se perbližαιο h timu caštelu, kamor so šli. Inu on se ie hinil, de hoče dale puiti. ^[29]Inu ona sta nega permorala inu diala: »Ostani per nama, zakai uže na večer gre inu ta dan se ie naklunil.« Inu on gre noter, de bi ostal per nima. ^[30]Inu pergudilu se ie, kadar ie on per mizi ž ni-
 ma sidel, vzame ta kruh inu zahvali, potle ga rezlomi inu ga nima poda. ^[31]Inu nyu oči so bile odperte inu ga spoznata inu on pogine proč od nyu. ^[32]Tedai ona pravi-
 vita vmei sebo: »Nei li naše serce
 notri

notri v nayu gorelu, kadar ie on z nama na tim potu govuril inu ie nama tu pismu odpiral[?]«^[33] Inu ona vstaneta gori to isto uro inu se poverneta spet v tu Ieruzalem inu naideta te anaist vkupe zbrane inu te, kir so žnimi bili,^[34] kateri so diali: »Ta Gospud ie risničnu gori vstal inu se ie timu Simonu prikazal.«^[35] Inu ona sta tudi nim pravila, kai se ie bilu zgudilu na tim potu inu koku ie bil od nih spoznan iz tiga kruha lomlenia.

^[36]Kadar so pag oni od tih riči govurili, stopi on sam Jezus v sred nih inu reče k nim: »Ta myr bodi z vami.«^[37] Oni se pag prestrašio inu so se bali, so meinili, de oni vidio eniga duha.^[38] Inu on pravi k nim: »Kai ste se zmotili inu zakai prideio take misli v ta vaša serca?^[39] Pogledaite muh rok inu muh nug, zakai iest sem ta isti. Potipaite mene inu gledaite, zakai en duh ne ima messa inu kosti, koker vi vidite, de iest imam.«^[40] Inu kadar ie on tu izgovuril, pokaže nim te roke inu noge.^[41] Kadar pag oni od čudessa inu vesselia še neso verovali, pravi k nim: »Imate li vi tukai kai ieisti[?]«^[42] Inu oni nemu naprei polože en kos od ene pečene ribe inu od žbelniga satovia.^[43] Inu on ie vzel inu ie ieidel pred nimi.^[44] Potle on pravi k nim: »Le-tu so te bessede, katere sem iest q vom govuril še tedai, kadar sem per vas bil, de ie potreba bilu, de se dopolni vse tu, kar ie od mene pissanu v ti Moizesovi postavi inu v tih prerokih inu v tih psalmih.«^[45] Tedai ie on nim odperl to zastopnost, de so za-

I i iii stopili

C
Cristus na ta dan, kir vstane od smerti, se izkaže vseim iogrom. H poterieniu nih vere nim pokaže roke, noge, se pusti tipati. Iei vpričo, nim da, de vse pismu zastopio.
Mar. 16.
Ioh. 20.
Act. 17.

stopili ta pissma, ^[46]inu pravi k nim: »Taku ie pissanu inu taku ie Cristus moral terpeiti inu gori vstati od smerti na trety dan ^[47]inu de se ima pridigati v nega imeni ta pokura inu odpuscane tih grehov vmei vseimi ludmi inu začeti se v tim Ieruzalemu.

D
Iogrom oblubi
poslati S. Duha.
Vely nim čakati v
Ieruzalemu, nee
žegna, gre od
nih v nebessa.
Math. 28.
Mar. 16.
Ioh. 14, 15, 16 et
20.
Act. 1.

^[48]Vi ste pag le-tih riči pričā. ^[49]Inu pole, iest hočo čez vas poslati to oblubo muiga Očeta. Inu vi ostanite v tim meistu Ieruzalem, dotle vi bote obličeni od vissokiga s to močio.« ^[50]Potle on nee pela vunkai, noter do te Betanie, inu vzdigne gori suie roke inu nee žegna. ^[51]Inu pergudilu se ie, kadar ie on nee žegnoval, se on loči od nih inu ie bil nessen gori v nebu. ^[52]Oni pag, kadar so nega molili, so se spet vernili v tu Ieruzalem z velikim veselieim ^[53]inu so veden v tim templi bili inu so čestili tar hvalili Boga.

T I G A S . E V A N G E L I A ,
skuzi s. Lukeža zapissaniga,
konec.

TA SVETI EVAN- GELIUM SKUZI S.

Ioannesa zapissan.

TA I. CAP.

Tim začetku ie bila ta Besseda inu ta Besseda ie bila per Bugi inu ta ista Besseda ie bil Bug. ^[2]Le-ta ie bila v tim začetku per Bugi. ^[3]Vse riči so skuzi to isto sturiene inu prez te iste ništer nei sturienu, kar ie sturienu. ^[4]V ni ie bil ta život inu ta život ie bil ta luč tih ludi ^[5]inu ta luč v tih temmah sveiti, oli te tamme no neso popale. ^[6]En človik ie bil poslan od Buga, timu ie bilu ime Ioannes. ^[7]Ta isti ie bil prišal h pričovanu, de bi on pričoval od te luči, de bi vsi skuzi nega verovali. ^[8]On nei bil ta ista luč, temuč de on pričue od te luči. ^[9]Ta ista ie bila ta prava luč, katera resveiti vse ludi, kir prideio na le-ta sveit, ^[10]ona ie bila na tim sveitu inu ta sveit ie skuzi no sturien, oli ta sveit no nei spoznal. ^[11]Ona ie v tu suie prišla inu ty suy no neso gori vzeli. ^[12]Anpag kuliku nih no so gori vzeli, tim istim ie dala to oblast, de mogo biti Božy otroci le-tim, kir v ne ime veruio. ^[13]Kateri nekar iz te kry, ne iz te vole tiga messa, ne iz te vole

I i iiii eniga

A
A. S. Ioannes
pričue, de Cris-
tus ie ta pravi
večni Bug, ta
večna,
vsigamogoča
Besseda Božya,
skuzi to so vse
riči stvariene,
inu de ie potle v
tim času pravi
človik postal, ta
isti vse verne
resvičnie, živi
inu sturi, de so
otroci Božy inu
erbi tiga večniga
lebna.
Gen. 1.
Prover. 8.
Math. 1, 3.
Luc. 1, 2, 3.
Ioh. 5, 14, 8. et 9,
12.

eniga moža, temuč iz Buga so rojeni. ^[14]Inu ta ista besseda ie messu sturiena inu ie prebivala vmei nami inu mi smo vidili nee gospostvu, enu gospostvu, koker tiga iediniga royeniga od Očeta, polniga te gnade inu te risnice.

B
Io. Kerstnik tudi pričnie od Cristuseviga bogastva inu de on sam prov Boga zna inu ga nom daie na znane.
Rom. 5, 7.
Col. 2.
Mat. 11.
Luce 10.
Ioh. 5.

^[15]Ioannes ie pričoval od nega, ie vpyl inu dial: »Le-ta ie bil, od kateriga sem iest pravil: 'Ta, kir pride za meno. Zakai, on ie bil proprei preden iest.« ^[16]Inu od nega polnusti smo mi vsi vzeli gnado za gnado. ^[17]Zakai ta postava ie skuzi Moizesa dana. Gnada inu risnica ie skuzi Jezusa Cristusa izzešla. ^[18]Boga nisče nei nigdar vidil, ta eden rojeni Syn, kateri ie v tim krylu tiga Očeta, ta ie nom zastopnu poveidal.

C
Ioannes Kerstnik pred teimi ieruzolimskimi sli očitu spozna, de on nei ta Cristus, inu nim povei, kai ie nega diane.
Math. 3.
Mar. 1.
Luce 3.
Esa. 40.

^[19]Inu le-tu ie tu pričovane Ioan[n]esovu, kadar so ty Iudi iz Ieruzalema bili poslali te farie inu levite, de bi nega vprašali: »Du si ti[?]?« ^[20]Inu on ie spoznal inu nei tayl. Inu ie spoznal, rekoč: »Iest nesem Cristus.« ^[21]Inu oni so nega vprašali: »Kai si tedai[?]? Si li ti Elias[?]?« Inu on pravi: »Nesem.« »Si li ti ta prerok[?]?« Inu on odgovori: »Ne.« ^[22]Natu pravio oni k nemu: »Kai si ti tedai, de mi damo odgovor tim, kir so nas poslali[?]? Kai praviš ti od sam sebe[?]?« ^[23]On reče: »Iest sem ta štima tiga, kir vpye v ti pusčavi: 'Ravnaite ta pot tiga Gospudi,' koker ie ta Ezaias govuril.« ^[24]Inu ti, kir so bili poslani, so bili od tih farizeiov. ^[25]Inu oni so nega vprašali inu diali k nemu: »Po kai tedai kersčuiješ, kadar ti nesi Cristus ne Elias ne ta prerok[?]?« ^[26]Ioannes

annes nim odgovori inu pravi: »Iest kersčuiem s to vodo, anpag v sreidi vmei vami stoy eden, kateriga vi ne znate. ^[27]On ie ta isti, kir za meno pride, kateri ie bil pred meno, kateriga iest nesem vreiden, de bi nega črevlem iermena odvezal.« ^[28]Le-te riči so sturiene v ti Batabari na uno stran Iordana, undu, kir ie Ioannes kersčoval.

^[29]Na drugi dan ugleda Ioannes Jezusa, k sebi gredočega, inu pravi: »Pole, le-tu ie tu iagne Božye, kateru ta greih tiga svita nossi. ^[30]Le-ta ie ta, od kateriga sem iest pravil: 'Za meno pride en mož, kateri ie bil pred meno.' Zakai on ie bil proprei preden iest ^[31]inu iest nesem nega znal, anpag de on bode timu Izraelu na znane dan. Zatu sem iest prišal kerstiti s to vodo.« ^[32]Inu Ioannes ie pričoval inu ie dial: »Iest sem vidil tiga Duha, gredočiga doli iz nebes, koker eniga goloba inu ie ostal na nim ^[33]inu iest nega nesem znal. Anpag, kateri ie mene poslal, de s to vodo kersčuiem, ta isti ie k meni dial: 'Čez kateriga ti boš vidil tiga Duha, doli gredočiga inu ostaneioč na nim, le-ta ie ta isti, kir s teim Svetim Duhum kersčuie.' ^[34]Inu iest sem tu vidil inu sem pričoval, de ie le-ta ta Syn Božy.«

^[35]Zupet potle na en drugi dan ie Ioannes stal inu dva iz nega mlaiših. ^[36]Inu kadar on zagleda Jezusa, hodioč, pravi: »Pole, le-tu ie tu Božye iagne.« ^[37]Inu dva mlaiša sta slišala nega govorečiga inu sta šla za Jezusom. ^[38]Jezus pag, kadar se okuli oberne inu

K k ugleda

D
Kerstnik h
tretimu zasto-
pnu pričue, de
Cristus ie ta sami
odločeni offer
od Buga, kateri
vse grehe vzame
od nas inu kir
nas S. Dahum
kersčuie, inu de
ie on ta pravi
večni Božy Syn.
Esa. 53.
1. Cor. 5.
Math. 3.
Mar. 1.
Luce 3.

E
Četertič Kerst-
nik pričue inu
kaže suim
mlašem na Cris-
tusa; dva gresta
za nim, Andreas
Petra

pela k Jezusu,
Jezus Simonu
ime izdei.

Exod. 12.

Esa. 53.

Math. 16.

ugleda nyu, gredoč za sebo, pravi k nima: »Kai isčeta[?]« Ona pravita k nemu: »Rabbi, kateru se reče, aku tu tolmačueš, moister, kei prebivaš[?]«
^[39]On pravi k nima: »Pridita inu pogledaita.« Ona gresta inu sta vidila, kei ie prebival, inu sta ostala per nim ta isti dan. Onu ie pag bilu okuli te dessete ure.
^[40]Eden iz tyu dveiu, kir sta slišala od Ioannesa inu sta za nim bila šla, ie bil Andreas, Simonov Petrov brat.
^[41]Ta isti nerproprei naide Simona, suiga brata, inu pravi k nemu: »Mi smo nešli tiga mesiasa,« kateru ie, aku tolmačiš, žalban. ^[42]Inu ga perpela k Jezusu. Kadar ga Jezus pogleda, pravi k nemu: »Ti si Simon, Ioanav syn, ti boš imenovan Ceffas, tu se tolmačue en kamen.«

F
Cristus Filippa k
sebi pokličē, ta
perpela tudi Na-
tanela k Jezusu.
Jezus z Natana-
aelem se peri-
atlivu zgovarie.
Ioh. 12, 21, 7.
Ge. 3, 22, 49, 28.
Deut. 18.
Isa. 7, 9.
Iere. 23, 33.

^[43]Potle na drugi dan ie hotel poiti v Galileio inu naide Filipa inu pravi k nemu: »Hodi za meno!« ^[44]Filippus pag ie bil iz Betsaide iz Andreioviga inu Petroviga meista. ^[45]Filippus naide Natanaela inu pravi k nemu: »Mi smo nešli Jezusa Nazarenskiga, Iožefoviga synu, od kateriga ie Moizes pissal v ti postavi inu ty preroki.«
^[46]Inu Natanael pravi k nemu: »More li kai od Nazareta dobriga biti[?]« Filippus pravi k nemu: »Pridi inu pogledai.« ^[47]Kadar Jezus vidi Natanaela, k sebi gredočiga, pravi od nega: »Pole, en pravi Izraelita, v katerim nei obene falšie.« ^[48]Natanael pravi k nemu: »Od kod ti mene znaš?« Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Posprei, preden ie tebe Filippus poklical, kadar si pod fygovim dreviem

dreviem sidel, sem iest tebe vidil.«^[49] Natanael odgovori inu pravi k nemu: »Rabbi, ti si ta Syn Božy, ti si ta izraelski kral.«^[50] Odgovori Jezus inu pravi k nemu: »Zatu, kir sem iest tebi poveidal, de sem tebe vidil pod fygo, ti veruies? Ti boš še vegše riči, koker so le-te, vidil.«^[51] Inu pravi k nemu: »Risničnu, risničnu vom poveim. Vi bote odsehmal vidili tu nebu odpertu inu te angele Božye gori inu doli hodeioč čez Synu tiga človeika.«

TA II. CAP.

INu na trety dan se ie v ti Galileiski Cani ena lohcait delala inu undukai ie bila Jezusova mati^[2] inu Jezus ie bil tudi povablen na to ohcat inu nega iogri.^[3] Inu kadar ie bilu vinu zmamcalu, pravi ta Jezusova mati k nemu: »Oni ne imaiio vina.«^[4] Jezus pravi k ni: »Žena, kai ie meni s tebo[?] Ta muia ura še nei prišla.«^[5] Nega mati pravi h tim služabnikom: »Kar kuli on vom reče, tu sturite.«^[6] Undukai pag so bile šest kamenove krugle, postavlene po tei šegi tiga iudovskiga očistčena, te so deržale ena vsakatera po dvei oli try veidra.^[7] Jezus pravi k nim: »Napolnite te krugle s to vodo.« Inu oni nee napolnio do verh.^[8] Inu o[n] reče k nim: »Zaimite zdai inu nessite timu starašinu.« Inu oni nesso.^[9] Kadar pag ta starašina to vodo, v tu vinu sturienu, pokussi inu nei veidil,

Kk ii odkot

A
Cristus suo ma-
terio, ž nega
iogri inu s teim
pervim caihnom,
kir vodo na vinu
oberne, česti inu
poterduie ta za-
kon inu pričnie,
de ty pravi verni
zakoniki Bogu
dopadeio.
Ioh. 4.
Luc. 2.

odkot bi bilu. Anpag ty služabniki, kir so to vodo bili zaieli, so veidili. Pokliče ta starašina tiga ženina ^[10] inu pravi k nemu: »Sledni človik postavi naprei prvič tu dobru vinu inu kadar se opyanio, tedai tu, kir ie huiše. Ti si tu dobru vinu hranil dosehmal.« ^[11] Le-ta začetig tih caihnov ie Jezus sturil v ti Cani Galileiski inu ie dal na znane suie gospostvu inu nega iogri so v nega verovali.

B
Cristus vleče
suo družio v
Capernaum, un-
du dolgu ne os-
tane. Od unot
gre v Ieruzalem
veliko nuč ob-
haiat. Kupce iz
cerqve izžene.
Iudie vprašajo,
du ie nemu tako
oblast dal. Nim
odgovori od vs-
tanena nega
života. Nih dosti
vernie v nega za
volo nega caih-
nov.
Math. 21, 26.
Mar. 11, 14.
Luc. 19.
Psal. 68.
1. Esd. 5, 6.
Iere. 17.
Apoc. 2.

^[12] Potle za le-teim gre doli v tu Capernaum on inu nega mati inu nega bratie inu nega iogri inu neso veliku dni undukai ostali. ^[13] Zakai ta velika nuč tih Iudov ie blizi bila inu Jezus gre gori v Ieruzalem. ^[14] Inu naide v tim templi sideče te, kir so voli inu ovce inu golobe prodaieli, inu te, kir so denarie menali. ^[15] Inu kadar ie on bil sturil eno gaižlo iz štrikov, ie vse izpodil vunkai iz tiga te[m]pla, kmali te ovce inu te voli, inu tih menavcev denarie ie rezsul inu te mize ie okuli prevernili. ^[16] Inu ie dial h tim, kir so te golobe prodaieli: »Nessite proč le-te riči inu ne delaite to hišo muiga očeta k ani hiši te kupčye.« ^[17] Tedai so nega iogri zmislili, de ie pissanu: »Ta aifer te muie hiše ie mene izieidal.« ^[18] Natu odgovore ty Iudi inu pravio k nemu: »Kai nom za en caihen pokažeš, de ti le-tu delaš[?]« ^[19] Jezus odgdvori inu pravi k nim: »Rezvalite le-ta tempel inu v treyeh dneh iest ga hočo gori postaviti.« ^[20] Natu ty Iudi pravio: »Le-ta tempel ie šest inu štiridesseti leit zidan inu ti ga v tryeh dneh gori postaviš?« ^[21] On ie pag govuril od tiga

tiga templa suiga telessa. ^[22]Inu kadar ie on bil gori vs-
tal od te smerti, tedai so nega iogri zmislili, de ie on
le-tu k nim govuril, inu so verovali timu pissmu inu
tim bessedom, katere ie Jezus govuril. ^[23]Kadar ie on
pag v Ieruzalemu ob veliki nuči na da[n]^c tiga prazni-
ka bil, ie nih veliku videioč te caihne, kir ie on delal, v
nega ime verovalu. ^[24]Anpag Jezus nei nim se-
vupal, ^[25]zakai on ie nee vse znal inu nei potruboval,
de bi du nemu pričoval od tiga človeika, zakai on ie
dobru veidel, kai ie bilu v tim človeiku.

TA III. CAP.

TE bil en človik iz tih farizeiov, timu ie bilu ime Nico-
demus, en višši vmei teimi Iudi. ^[2]Ta isti pride k Jezu-
su ponoči inu pravi k nemu: »Moister, mi veimo, de si
ti prišal od Buga za eniga moistra, zakai nisče ne more
le-te caihne delati, katere ti delaš, aku Bug nei ž nim.«
^[3]Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Risničnu, risničnu
iest tebi poveim, de kateri nei iz noviga royen, ta ne
more viditi tiga Božyga kralevstva.« ^[4]Nicodemus pravi
k nemu: »Koku more en človik se roditi, kadar ie on
star[?] More li on druguč poiti noter v tu tellu suie
materie inu se rodyti[?]« ^[5]Jezus odgovori: »Risničnu,
risničnu iest tebi poveim, de kateri se ne rodi iz te vode
inu iz tiga Duha, ta ne more priti v tu kralevstvu Božye.
^[6]Kar ie od messa royenu, tu ie messu inu kar ie roye-

A
Nicodemus, en
iudovski velik
doctar, vpraša
Cristusa za pravi
pot v nebesa, on
tiga vuči, de vsa-
ki mora biti
ozgorai od Buga
royen, de drugo
vero od S. Duha
skuzi ta kerst inu
evangelium do-
bi, de Cristusa
prov spozna, du,
zakai ie on prišal
na ta sveit.
Ioh. 7, 19, 4, 8,
12.
Tit. 3.
Ro. 8.

K k iii nu

Ephe. 4.
Nu. 21.

nu od Duha, tu ie Duh. ^[7]Nekar se ne čudi, kir sem iest tebi dial: Vi morete biti druguč rojeni. ^[8]Ta veiter diše, kamer on hoče, inu nega glass slišiš, anpag ti ne veiš, od kod on pride inu kam on gre. Taku ie en vsaketeri, kir ie rojen iz tiga Duha.« ^[9]Nicodemus odgavori inu pravi k nemu: »Koku se mogo le-te riči goditi[?]« ^[10]Jezus odgavori inu pravi k nemu: »Ti si ta izraelski moister inu le-te riči ne veiš? ^[11]Risničnu, risničnu iest tebi poveim, kar mi veimo, tu govorimo, inu kar smo vidili, tu pričuiemo, inu vi našiga pričovane gori ne vzamete. ^[12]Aku ne veruiete, kadar vom pozemliske riči pravim, koku vi bote verovali, aku vom bom pravil nebeske riči[?] ^[13]Inu nisče nei šal gori v nebessa, samuč ta Syn tiga človeika, kir ie prišel iz nebes, kateri ie v nebessih. ^[14]Inu koker ie Moizes povišal to kačo v ti pusčavi, taku mora biti povišan ta Syn tiga človeika, ^[15]de vsaketeri, kir veruie v nega, ne pogine, temuč de ima ta večni leben.

B
Koku vissoku
Bug lubi vse lu-
di. Za čes volo ie
k nom poslal
suiga Synu. Sama
vera v Cristusa
nas iueliča, nev-
era ferdamna.
Ro. 5.
1. Ioh. 4, 5.
Mar. 16.

^[16]Zakai Bug ie taku ta sveit lubil, de ie dal suiga iediniga rojeniga Synu, de vsaketeri, kir v nega veruie, ne pogine, temuč de ima ta večni leben. ^[17]Zakai Bug nei poslal suiga Synu na ta sveit, de bi on ta sveit ferdamnal, temuč, de ta sveit bode skuzi nega izveličan. ^[18]Kateri na nega veruie, ta ne bode ferdamnan, kateri pag ne veruie, ta ie uže ferdamnan, zakai on nei veroval na tu ime tiga iediniga rojeniga Božyga Synu. ^[19]Le-tu ie pag tu ferda[m]nene, kir
ie ta

ie ta luč prišla na ta sveit inu ty ludie so več lubili te temnice koker to luč, zakai nih della so bila huda.

^[20]Kateri hudu dei, ta sovraži to luč inu ne pride na svitlobo, de nega della ne bodo svariена. ^[21]Kateri pag dei to risnico, ta pride na svitlobo, de se vidio nega della, kir so v Bugi sturienа.«

^[22]Potle pride Jezus inu nega iogri v to Iudovsko deželo inu ie undukai ž nimi prebival inu ie kersčoval.

^[23]Inu Ioannes ie tudi kersčoval v Enoni poleg Salima, zakai undu ie bilu dosti vode inu oni so kiakai perhaiali inu so se kersčovali, ^[24]zakai ta Ioannes še nei bil v to iečo postavljen. ^[25]Tedai vstane enu vprašane od tih Ioannesovih mlaiših s teimi Iudi od tiga očistčena.

^[26]Inu prideio k Ioannesu inu pravio k nemu: »Moister, ta, kir ie s tebo bil na uno stran Iordana, katerimu si ti pričovane daial, pole, o[n] kersčuie inu vsi gredo k nemu.« ^[27]Ioannes odgovori inu pravi: »En človik ne more ništer vzeti, samuč nemu bode danu iz nebes.

^[28]Vi sami ste priča, de sem iest dial: 'Iest nesem Cristus, temuč sem poslan pred nim.' ^[29]Kateri ima to neveisto, ta ie ženin, anpag tiga ženina periatel, kir poleg stoy inu nega poslušā, ta se za volo štime tiga ženina sylnu vesseli. Le-tu istu muie vesselie ie uže dopolnenu, ^[30]on mora rasti, iest pag moram doli iemati. ^[31]Kateri od ozgorai pride, ta ie čez vse. Kateri ie iz te zemle, ie od te zemle inu od te zemle govori, kateri pride iz nebes, ta ie čez vse, ^[32]inu kar ie vidil inu slišal, ^[31]tu on pričue

K k iiii inu

Luc. 19.
Ioh. 19, /.../.
Eph. 5.

C
Cristus suiemi
iogri v ti Iu-
dovski deželi,
Io. Kerstnik v ti
Enomi
kersčuieta. Ker-
stnik obilno
pričo Cristusu
da, de ty verni v
nega so Bogu
lubi inu bodo
immer živi, ty
neverni v Božy
nemilosti os-
tano.
Ioh. 4, 1, 6.
Math. 3, 4, 9, 11.
Mar. 3.
Luc. 3, 7, 5, 10.
2. Cor. 3.
1. Ioh. 5.
Ro. 3.

^[32]inu nega pričovane nisče gori ne vzame. ^[33]Kateri ie nega pričovane gori vzal, ta isti ie zapečatil, de ie Bug risničin. ^[34]Zakai katerega ie Bug poslal, ta isti Božye bessede govori, zakai Bug nemu ne daie per meri tiga Duha. ^[35]Ta Oča lubi tiga Synu inu ie nemu v to roko vse riči dal. ^[36]Kateri v tiga Synu veruie, ta ima ta večni leben, kateri pag ne veruie timu Synu, ta ne bode vidil tiga lebna, temuč verhu nega ostane ta serd Božy.«

TA IIII. CAP.

A
Cristus z ano
poloverno kur-
barsko ženo
dolgu per eni
žushterni sideoč
govori, to vuči,
de ie on ta pravi
studenic tiga
večniga lebna,
kei inu koku se
ima prov moliti,
kai ie Bug, inu ni
se tudi rezodei,
de ie on ta pravi
Cristus.
Math. 4.
Luce 4, 7.
Gen. 48, 22.
Ioh. 8, 7, 3, 6.
3. Reg. 13.

K Adar ie pag ta Gospud zveidil, de so ty farizei slišali, de ie Jezus več iogrou delal inu kersčoval koker Ioannes ^[2](naisi Jezus sam nei kersčoval, temuč nega iogri), ^[3]zapusti on to Iudovsko deželo inu gre spet v Galileio. ^[4]On ie pag moral poiti skuzi Samario. ^[5]Tedai pride v eno samarisku meistu, kir se imenuie Syhar, blizi te vassi, katero ie Iacob suimu synuvi Iožefu bil dal ^[6]inu undukai ie bil Iacopov studenic. Jezus pag, kadar ie truden bil od hoyena, ie sidel taku na studenci inu ie bilu okuli te šeste ure. ^[7]Tukai pride ena žena od Samarie to vodo zaiemat. Ho ti reče Jezus: »Dai meni pyti.« ^[8]Zakai nega iogri so bili šli v tu meistu, de bi špižo kupili. ^[9]Natu pravi k nemu ta samaritanska žena: »Koku ie tu, de ti od mene pyti prosiš, kadar si en Iud inu iest sem ena samaritanska žena[?]« Zakai ty
Iudi

Iudi ne imajo obeniga tovarištva s teimi Samaritany.

^[10]Jezus odgovori inu pravi k ni: »De bi ti znala ta dar Božy inu du ie ta, kir h tebi pravi: ‘Dai meni pyti’, ti bi prossila od nega inu on bi tebi dal to živo vodo.«

^[11]Ta žena reče k nemu: »Gospud, ti ne imaš s čim zaieti inu ta žusterna ie globoka, od kod imaš tedai ti to živo vodo[?] ^[12]Si li-ti vegši koker naš oča Iacob[,] kir ie nom dal le-to žusterno inu on ie iz nee pyl inu nega otroci inu nega živina?» ^[13]Jezus odgovori inu pravi k ni: »Vsakateri, kir pye le-to vodo, ta bode spet žeien, ^[14]anpag kateri kuli bode pyl od te vode, katero iest bom nemu dal, ta isti ne bode žeien vekoma, temuč ta voda, katero iest bom nemu dal, postane v nim en studenec te vode, kir zvira v ta večni leben.« ^[15]Ta žena pravi k nemu: »Gospud, dai meni to isto vodo, de ne bom žeina inu ne bom hodila semkai zaiemati.« ^[16]Jezus pravi k ni: »Poidi tiakai, pokliči tuiga moža inu pridi semkai.« ^[17]Ta žena odgovori inu pravi k nemu: »Iest ne imam moža.« Jezus pravi k ni: »Ti si prov povedala: ‘Iest ne imam moža’, ^[18]zakai ti si pet mož imeila inu kateriga zdai imaš, nei tui mož, le-tu si risnico govorila.« ^[19]Pravi ta žena k nemu: »Gospud, iest vidim, de si ti en prerok. ^[20]Naši očaki so na le-ti gorri molili inu vi pravite, de v Ieruzalemu ie tu meistu, undukai se ima moliti.« ^[21]Jezus pravi k ni: »Žena, verui ti meni, ta ura pride, de vi ne bote na le-ti gori, ne v Ieruzalemu molili tiga Očeta. ^[22]Vi ne veiste,

Ll kai

kai molite, mi pag veimo, kai molimo, zakai tu izveličane ie iz tih Iudov. ^[23]Anpag pride ta ura inu ie uže zdai, de ty risnični molivci bodo tiga Očeta molili v tim duhu inu v ti risnici, zakai ta Oča hoče tudi takove, kir nega molio, imeiti. ^[24]Bug ie en Duh inu ty, kir nega molio, morao v tim duhu inu v ti risnici moliti. ^[25]Ta žena pravi k nemu: »Iest veim, de ta messias, katerimu pravio Cristus, ima priti, tedai, kadar on pride, nom bode vse riči oznanoval.« ^[26]Jezus pravi k ni: »Iest sem, kir s tebo govorim.« ^[27]Inu v tim pridó nega iogri inu se čudio, de ie on s to ženo govuril. Oli vsai nisče nei rekel: »Kai vprašaš?« oli: »Kai ž no govoriš[?]?« ^[28]Natu ta žena pusti suo kruglo stati inu gre kiakai v tu meistu inu pravi h tim istim ludem: ^[29]»Pridite, pogledaite eniga človeika, kir ie meni poveidal vse, kar sem iest sturila. Ie li on ta Cristus[?]?« ^[30]Natu oni gredo iz meista inu prideio k nemu.

B
Jezuseva ner
bulši špendia ie,
de bi dosti ludi
skuzi to pridigo
tiga evangelia h
ti pravi veri
prišli. Samaritary
veruio v nega
inu spoznaio, de
ie ta izveličar vs-
eh ludi, Galilevci
ga gori vzamo za
voló nega

^[31]V tim ga prossio nega iogri inu pravio: »Moister, iei.« ^[32]On pag pravi k nim: »Iest imam eno špižo ieisti, kir vi ne veiste.« ^[33]Natu pravio ty iogri vmei sebo: »Ie li du nemu kai ieisti pernessel[?]?« ^[34]Jezus pravi k nim: »Muiá špiža ie, de iest sturim to volo tiga, kir ie mene poslal, inu dokonam nega dellu. ^[35]Ne pravite li vi sami: 'Še so štiri meisici, taku pride ta žetov.' Pole, iest vom poveim, vzdignite vaše oči inu pogledaite ta pula, zakai ona so uže beila h ti žetvi. ^[36]Inu kateri žane, ta vzame ta lon inu zbira ta sad h timu več-

večnimu lebnu, de se ta ,kir seie, inu ta, kir žane, vkupe zveselita. ^[37]Zakai, v le tim ie ta besseda risnična, 'de en drugi ie, kir seie, en drugi ie, kir žane.' ^[38]Iest sem vas poslal žeti, kar vi neste delali, drugi so delali inu vi ste v nih dellu prišli.« ^[39]Iz tiga meista pag veliku Samari-tariev so v nega verovali za volo te bessede te žene, kir ie pričovala tar diala: »On ie meni vse riči poveidal, kar se[m] iest sturila.« ^[40]Kadar so pag ty Samaritary bili k nemu prišli, so ga prossili, de bi on per nih ostal inu on ostane undukai dva dni. ^[41]Inu nih veliku več so verovali za volo nega bessed ^[42]inu so diali h ti ženi: »Mi uže zdai ne veruiemo za volo tuih bessed, zakai mi smo sami slišali inu veimo, de le-ta ie [ta risnični Kristus,] ta ohranitel tiga svita.« ^[43]Čez dva dni pag Jezus vleiče od unod inu vleiče v to Galileio, ^[44]zakai on sam Jezus ie pričoval, de en prerok ne ima česti na suim domu. ^[45]Inu kadar on v to Galileio pride, so ga ty Galilevci, kir so vidili vse riči, katere ie on bil v tim Ieruzalemu ob tim prazniku sturil, gori vzeli. Zakai oni so tudi h timu prazniku bili prišli.

^[46]Inu Jezus spet pride v to Cano te Galileiske dežele, kir ie iz te vode tu vinu sturil. Inu ie bil en iz kralaviga dvora, tiga syn ie v teim Capernaiu bolan ležal. ^[47]Ta isti, kadar zasliši, de ie Jezus iz te Iudovske dežele v to Galileisko prišal, gre kiakai k nemu inu prossi, de bi doli prišal inu ozdravil nega synu, zakai on ie na smerti ležal. ^[48]Jezus

L l ii tedai

caihnov.
Math. 9, 18.
Luc. 10, 4.
Mar. 6.

C
Cristus v ti Gali-
lei eniga maihine
vere dvornika
synu samo
bessedo ozdravi.
Math. 8.
Luc. 7.
Act. 18.

tedai pravi k nemu: »Aku vi tih caihnov inu čudesov ne vidite, taku vi ne veruiete.«^[49] Ta kralovi pravi k nemu: »Gospud, puidi doli, preden mui syn umerie.«^[50] Jezus pravi k nemu: »Puidi kiakai, tui syn ie živ.« Inu ta človik veruie tei bessedi, katero ie Jezus k nemu govuril, inu on gre kiakai.^[51] Inu v tim, kadar on uže doli gre, so ga srečali nega hlapci inu nemu poveido, rekoč: »Tui syn ie živ.«^[52] Natu on izuprašuie od nih to uro, v kateri se ie bil pobulšal. Inu oni pravio k nemu: »Včeraï ob tei sedmi uri ga ie ta merzlica zapustila.«^[53] Tedai ie ta oča spoznal, de ie v ti isti uri bilu, v kateri ie bil Jezus k nemu rekal: »Tui syn ie živ.« Inu on ie veroval inu vsa nega hiša.^[54] Le-ta ie uže ta drugi caihen, kateri ie Jezus sturil, kadar ie bi iz te Iudovske dežele v to Galileisko prišal.

TA V. CAP.

A Jezus ob vinkuštnim prazniku gre v Ieruzalem, undu per enim vieriu ozdravi eniga stariga bolnika ob tim prazniku, timu veli se narovati naprei pred grehi, pravi, de ie z Buzgom vse riči

POtom tega ie bil en iudovski praznik inu Jezus gre gori v Ieruzale[m].^[2] V tim Ieruzalemu pag poleg te hiše, kir se živina kole, ie bila ena luža, kir se iudovsku imenuie Betesda, ta ie okuli sebe pet svisli imeila.^[3] V tih istih ie ležala ena velika množica bolnikov, slepcov, hromcov inu tih suhih, ty so čakali na tu gibane te vode.^[4] Zakai en angel ie ob enim gvišnim čassu doli šal v to lužo inu ie to skalil. Kateri tedai, kadar ie ta voda bila skalena, ie nerpervič doli v no prišal, ta ie od vsakešne boleznï, kir
ie

ie on obdan bil, zdrav postal. ^[5]Undukai pag ie bil en
 človik, kateri ie bil ossem inu trideseti leit z boleizenio
 obdan. ^[6]Kadar Jezus tiga zagleda lezečiga inu spozna,
 de ie on taku dolgu bil bolan, pravi on k nemu: »Hočeš
 li ti zdrav biti[?]« ^[7]Ta bolni nemu odgovori: »Gospud
 iest ne imam obeniga človeika, de bi mene v to lužo,
 kadar ie ta voda skalena, postavil. V tim pag, kadar iest
 pridem, en drugi pred meno doli gre.« ^[8]Jezus reče k ne-
 mu: »Vstani gori, vzami tuio postelo inu hodi.« ^[9]Inu ta
 isti človik zdaici zdrav postane inu vzame suio postelo
 inu ie hodil. Ta isti dan pag ie bila ena sobota. ^[10]Obtu so
 ty Iudi h timu, kir ie zdrav bil postal, diali: »Danas ie
 sobota, tebi se ne spodobi nossiti to postelo.« ^[11]On nim
 odgovori: »Kateri ie mene zdraviga sturil, ta isti ie meni
 rekal: 'Vzami tuio postelo inu hodi.'« ^[12]Natu so ga oni
 vprašali: »Du ie ta isti človik, kateri ie h tebi dial: 'Vzami
 tuio postelo inu hodi!'« ^[13]Anpag ta, kir ie zdrav bil po-
 stal, nei veidel, du ie o[n] bil, zakai Jezus se ie bil uganil
 za volo, kir ie v tim istim meistu veliku ludi bilu. ^[14]Potle
 naide Jezus nega v tim templi inu pravi k nemu: »Pole,
 ti si zdrav sturien, zdai več ne greiši, de se tebi kai huiši-
 ga ne pergodi.« ^[15]Ta človik gre tiakai inu da na veist tim
 Iudom, de ie Jezus ta, kir ie nega zdraviga sturil. ^[16]Zatu
 so ty Iudi Jezusa preganeli inu iskali nega umoriti, kir ie
 on tu ob soboti bil sturil. ^[17]Jezus pag nim odgovori:
 »Mui Oča odsehmal dela inu iest tudi delam.« ^[18]Za tiga
 volo so ty Iudy še več iskali nega uby-
 L l iii ti,

sturil, še zdai
 dela inu verdei.
 Obtu ga ty Iudi
 hote končati.
 Levit. 23.
 Deut. 16.
 Math. 9, 12, 26.
 Mar. 2, 3, 14.
 Luc. 5, 6, 13, 14,
 22.
 Ioh. 7, 9, 8.
 1. Cor. 12.

ti, zakai on nei le samuč to soboto prelomil, temuč on ie tudi dial, de Bug ie nega oča inu ie sebe Bogu glih delal.

B
Cristus se v ti
nega odgubori
inu pridigi očitu
rezodei inu go-
vori, de ie o[n]
Bogu zo vseim
glih, de more
koker Bug vse
ludi sturiti žive.
De ie rihtar inu
tih vernih leben.
Inu on tu vse
govori inu dei
po Božy voli inu
Bug nemu od ti-
ga pričo daie.
Ioh. 9, 8, 11, 14.
Math. 11, 25.
Mar. 5.
Luc. 10, 23.
1. Thes. 4.
Dan. 12.
1. Ioh. 5.

^[19]Obtu Jezus odgubori inu pravi k nim: »Risničnu, risničnu iest vo[m] poveim, de ta Syn od sam sebe ništer ne more sturiti, temuč, kar o[n] vidi, de ta Oča dela. Zakai kar kuli on dei, tu istu tudi dei ta Syn. ^[20]Zakai ta Oča lubi tiga Synu inu nemu vse pokaže, kar sturi, inu on bode nemu še vegša dela pokazal, koker so le-ta, de se vi bote začudili. ^[21]Zakai koker ta Oča te mertve gori budi inu žive sturi, taku tudi ta Syn, katere on hoče sturiti žive. ^[22]Zakai ta Oča tudi nikogar ne sodi, temuč vso sodbo ie dal timu Synu, ^[23]de vsi poštuio tiga Synu, koker tiga Očeta poštuio. Kateri ne poštuie tiga Synu, ta ne poštuie tiga Očeta, kir ie nega poslal. ^[24]Risničnu, risničnu iest vo[m] poveim, kateri muio bessedo poslušā inu veruie timu, kir ie mene poslal, ta ima ta večni leben inu ne pride v tu ferdamnane, temuč on ie skuzi šal od te smerti v ta leben. ^[25]Za risnico, za risnico iest vom poveim, de ta ura pride inu ie zdai, de ty mertvi bodo to štimo tiga Synu Božyga slišali inu ty, kir bodo slišali, ty bodo živi. ^[26]Zakai koker ta Oča ima ta leben v nim sam v sebi, taku ie dal tudi timu Synuvi imeiti ta leben v nim sam sebi ^[27]inu on ie nemu tudi dal to oblast soditi zatu, kir ie on ta Syn tiga človeika. ^[28]Ne čudite se le-timu, zakai ta ura pride, v kateri vsi ty, kir so v grobeh, bodo slišali nega

nega štymo. ^[29]Inu ty, kir so dobru sturili, puido vunkai h timu gorivstanenu tiga lebna, kateri pag so hudu diali, h timu gorivstanenu tiga ferda[m]nena. ^[30]Iest ne morem od sam sebe ništer sturiti. Koker iest slišim, taku iest sodim inu muia sodba ie pravična. Zakai iest ne isče[m] te vole muie, temuč muiga Očeta volo, kir ie mene poslal. ^[31]Aku iest od sam sebe pričuiem, taku muie pričovane nei risničnu. ^[32]En drugi ie, kir od mene pričuiie, inu iest veim, de tu pričovane ie risničnu, kateru od mene pričuiie.

^[33]Vi ste poslali h timu Ioannesu inu on ie dal tu pričovane tei risnici. ^[34]Iest pag ne vzamem pričovane od človeika, temuč iest le-tu pravim, de vi bote izveličani. ^[35]On ie bil ena goreča inu sveitilna lesčerba inu vi ste hoteli en čas vesseli biti v ti nega luči. ^[36]Iest imam pag enu vegše pričovane, koker ie Ioannesovu pričovane. Zakai ta della, katera ie meni ta Oča dal, de iest delam, pričuiio od mene, de ta Oča ie mene poslal. ^[37]Inu on sam Oča, kir ie mene poslal, ta ie pričoval od mene. Vi neste nigdar ne nega štíme slišali ne nega obličia vidili. ^[38]Inu vi ne imate nega bessede v sebi prebivaioč. Zakai vi ne veruiete timu, kateriga ie on poslal. ^[39]Iziskaite ta pisma, zakai vi meinite, de imate v nih ta večni leben. Inu ta ista so, katera od mene pričuiio, ^[40]inu vi ne hočte priti k meni, de bi ta leben imeili. ^[41]Iest te česti od ludi ne vzamem, ^[42]anpag iest vas znam,

L l iiii

de

C
 Jezusu Cristusu,
 de ie on ta pravi,
 dini Syn Božy,
 pravi Bug inu
 človik inu de ie
 on sam izveličar
 inu ohranienik
 vseh vernih,
 pričó daio: ner-
 poprei Ioa[n]-
 nes Kerstnik,
 potle Jezusova
 lastna dela inu
 caihni, h treti-
 mu sam Oča
 nebeski, h
 četertimu vse S.
 Pismu, zakai
 Moizes inu ty
 preroki ner več
 le od Cristusa
 pisšeio inu kažo
 na nega.
 Gen. 3.
 Deut. 18, 31, 4.
 Dan. 2, 7, 9.

de vi te lubezni Božye nemate v sebi. ^[43]Iest sem prišal v tim imeni muiga Očeta inu vi mene gori ne vzamete. Aku en drugi v nega lastnim imeni pride, tiga vi gori vzamete. ^[44]Koku vi morete verovati, kir eden od družiga to čast iemlete[?] Inu te časti, katera od samiga Boga pride, ne isčete[?] ^[45]Vi ne imate meniti, de iest bom čez vas tožil pred muim Očetom. Ta Moizes, v kateriga vi vupate, ta isti ie ta, kir čez vas toži. ^[46]Zakai, de bi vi Moizesu verovali, taku bi vi gvišnu tudi meni verovali, zakai on ie od mene pissal. ^[47]Aku vi pag nega pismu ne veruiete, koku bote vi verovali muim besedom[?]*«*

TA VI. CAP.

A
Cristus nasyti s
peteimi
iečmenovimi
kruhi, z dveima
rybama pet tisuč
mož, s teim
spriča nega besede,
kir ie dial, de ie on vseh
vernih leben, te živi inu gori
derži v ti smerti.
Ne hoče biti
pozemliski kral.
Mat. 14.
Mar. 6.
Luc. 9.
Exod. 12.
4. Reg. 4.

POtemtoga gre Jezus tiakai čez tu Galileisku morie, kir se imenuie Tiberiasku, ^[2]inu za nim ie šlu veliku ludi, zatu kir so oni vidili nega caihne, katere ie on delal na teimi, kir so bolni bili. ^[3]Jezus pag gre gori na eno goro inu ie undu sidel suiemi iogri. ^[4]Inu velika nuč, ta iudovski praznik, ie bila blizi. ^[5]Tedai, kadar Jezus te oči gori vzdigne inu ie vidil, de veliku ludi k nemu gre, pravi h timu Filipu: »Kei hočmo kruh kupiti, de bodo le-ti ieili[?]« ^[6]On ie pag le-tu govuril nega izkušaioč, zakai on ie dobru veidel, kai ie imel diati. ^[7]Filip nemu odgovori: »Za dveistu denariev kruha nim nei zadosti, de bi en vsaketeri le enu maihinu vzal.« ^[8]Reče k nemu eden
iz žne-

iz žnega iogrov, Andreas, Simonov Petrov brat: ^[9]»En hlapčič ie tukai, kir ima pet iečmenovih kruhov inu dvei rybi, oli kai ie tu vmei tulikain ludi?» ^[10]Jezus pag reče: »Sturite, de ty ludie doli sedeo.« Inu na unim meistu ie bilu veliku trave. Natu ty možye doli sedeio, tih ie bilu okuli pet tissuč. ^[11]Jezus pag vzame te kruhe iuu kadar zahvali, te rezdili tim iogrom, ty iogri pag tim, kir so sideli. Glih taku od tih ryb, kuliku ie on hotel. ^[12]Kadar so pag oni bili polni, pravi on k suim iogrom: »Poberite te kossuve, kir so prebili, de kai konca ne vzame.« ^[13]Natu oni pobero inu so napolnili dvanaist korb s temi kossmi, kateri so bili ostali od tih pet iečmenovih kruhov tim, kir so bili ieili. ^[14]Ty isti ludie pag, kadar so vidili ta caihen, kateri ie Jezus bil sturil, so diali: »Le-ta ie risničnu ta prerok, kir ima priti na ta sveit.« ^[15]Kadar ie pag Jezus spoznal, de so imeili priti inu nega popasti, de bi ga k animu kralu sturili, pobeigne zupet na to goro on sam.

^[16]Na večer pag gredo doli nega iogri h timu moriu ^[17]inu stopio noter v en čeln inu prideio čez tu morie v ta Capernaum inu ie uže temma bila inu Jezus nei bil k nim prišal. ^[18]Tu morie pag od eniga velikiga veitra, kir ie pihal, se ie napuhualu. ^[19]Inu kadar so se uže bili z vesli pelali, okuli pet inu dvaisseti oli tridesseti moških tekou, zagledaio Jezusa, hodeioč verhu moria inu perbližuioč h timu čelnu, inu so se bali. ^[20]On pag pravi k nim: »Tu sem iest, ne buite se.« ^[21]Natu so ga oni hoteli v ta čeln vzeti inu ta

M m

čeln

B
Ty iogri se prepelaio čez Tiberiasku yezeru v Capernaum, k nim pride Jezus ponoči, gredoč verhu moria; drugi prido tudi za nimi; ty ludie, kir so od tih pet kruhov ieili, isčcio Jezusa inu ga naideio.

Mathei 14.
 Marci 6.
 Luce 9.

čeln ie zdaici bil per tim krayu, kamor so se pelali. ^[22]Na ta drugi dan so vidili ty ludie, kir so na uno stran moria stali, de drugiga čelna undu nei bilu, samuč uni sam, v kateri so bili nega iogri stopili, inu de Jezus nei bil šal ž nega iogri noter v ta čeln, temuč nega iogri sami so se bili proč pelali. ^[23]Inu v tim prido drugi čelnuvi od Tiberiada, blizi tiga meista, kir so ta kruh bili ieili, potle, kadar ie bil ta Gospud zahvalil. ^[24]Kadar pag tii ludie so vidili, de Jezusa nei bilu undukai, ne nega iogrov, stopio oni tudi v te čelnuve inu prido v Capernaum inu isčeio Jezusa. ^[25]Inu kadar ga na uno stran moria naideio, pravio k nemu: »Rabbi, kadai si ti semkai prišal?«

C
 V tim Capernai
 vuči inu vely do-
 bivati to večno
 nebesko spižo,
 katera ie on sam,
 ta ner vegši
 Božya služba ie
 ta vera v Cristu-
 sa, de ie on ta
 pravi nebeski
 kruh, kir daie
 tim vernim ta
 večni leben, te
 verne bode od
 smerti obuial.
 Ioh. 17, 1, 3, 7, 11,
 4, 15.
 Mathei 16, 26.
 Marci 8, 14.

^[26]Jezus nim odgovori inu pravi: »Risničnu, risničnu iest vo[m] poveim, vi isčete mene nekar zatu, kir ste vidili te caihne, temuč zatu, kir ste ieili od tiga kruha inu ste syti postali. ^[27]Delaite nekar po tei špiži, kir konec vzame, temuč po tei, kir ostane v ta večni lebe[n], katero vo[m] bo dal ta Syn tiga človeika, zakai tiga istiga ie Bug Oča zaznaminoval.« ^[28]Natu oni pravio k nemu: »Kai imamo mi delati, de ta Božiia della delamo[?]« ^[29]Jezus odgovori inu pravi k nim: »Le-tu ie tu dellu Božiie, de vi veruiete na tiga, kateriga ie on poslal.« ^[30]Tedai oni pravio k nemu: »Kakov tedai caihen ti sturiš, de ga mi vidimo inu tebi veruiemo[,] kai ti delaš[?]« ^[31]Naši očaki so to man[n]o ieili v ti pusčavi, koker ie pissanu: 'On ie nim iz nebes dal ta kruh

kruh ieisti.’«^[32] Natu Jezus pravi k nim: »Risničnu, risničnu iest vo[m] poveim, Moizes vom nei dal ta kruh iz nebes, temuč mui Oča vo[m] daie iz nebes ta pravi kruh.^[33] Zakai le-ta ie ta kruh Božy, kateri ie doli prišal iz nebes inu timu svitu daie ta leban.«^[34] Tedai oni pravio k nemu: »Gospud, dai nom vselei ta isti kruh.«^[35] Jezus pag pravi k nim: »Iest se[m] ta kruh tiga lebna, kateri k meni pride, ta ne bode lače[n], inu kateri na me veruie, ta ne bode nigdar žeie[n].^[36] Ampag iest sem vo[m] dial, de ste vi mene vidili inu ne veruiete.^[37] Vse tu, kar meni da ta Oča, pride k meni, inu tiga, kir k meni pride, iest ga vunkai ne pahnem.^[38] Zakai iest sem doli iz nebes prišal, de iest sturim nekar, kai iest hočo, temuč, kar le-ta hoče, kir ie mene poslal.^[39] Le-ta ie pag vola tiga Očeta, kir ie mene poslal, de iest od vsiga tiga, kar ie o[n] meni dal, kai ne zgubim, temuč de iest tu istu na sodni da[n] gori obudim.^[40] Le-ta ie tudi ta vola tiga, kir ie mene poslal, de vsaketeri, kir vidi tiga Synu inu veruie na nega, ta ima ta večni leben inu iest ga bom gori obudil na sodni dan.«

Zatu so ty Iudi mermrali od nega, kir ie dial: »Iest sem ta kruh, kir sem iz nebes prišal.«^[42] Inu so diali: »Nei li le-ta Jezus, Iožefov syn[,] kateriga očeta inu mater mi znamo[?] Koku pravi on tedai: ‘Iest sem doli iz nebes prišal’[?]«^[43] Natu Jezus odgovori inu pravi k nim: »Ne mermraite vmei sebo,^[44] nisče ne more k meni priti, aku ga ta Oča, kir ie mene poslal, ne vleiče inu iest ga bom obudil na pusledni dan.^[45] Onu ie

M m ii pissanu

Exodi 16.
Psal. 78.
Sap. 16.
Eccle. 24.

D
Iudi se zblazno
na Cristusevi
pridigi, ne zas-
topio, de per tim
živim nebeskim
kruhu sam sebe
meini ieisti, ta
kruh ie tulikan
(koker sam izla-
ga) v nega vero-
vati; h timu,

de se prov zas-
topi, ie potreba
Božyga vuka.
Math. 13, 16, 11.
Mar. 6.
Luc. 4.
Ioh. 1, 3.
1. Thes. 4.
Esa. 54.
Iere. 31.

E
Kir v nebu hoče
priti, more
duhovsku ieisti
Cristusevu mes-
su, pyti nega
kry, tu ie vero-
vati, de ie dal
sue tellu v to
smert, de mi bo-
mo per Bugi vs-
elei živi, prelil
suo kry, s to
smo oprani od
grehov. Ta vera
ie naše duše le-
ben. V tim
capiteln od zac-
ramenta ne go-
vori.
Esa. 53.
1. Ioh. 5.

pissanu v tih prerokih, oni bodo vsi vučeni od Buga. En vsaketeri tadai, kir ie slišal od Očeta inu navučil, ta pride k meni. ^[46]Nekar, de bi du bil vidil tiga Očeta, samuč ta, kir ie od Buga, ta isti ie tega Očeta vidil. ^[47]Risničnu, risničnu iest vom poveim, kateri na mene veruie, ta ima ta večni lebe[n]. ^[48]Iest sem ta kruh tiga lebna. ^[49]Vaši očeti so ieili to manno v ti pusčavi inu so umerli. ^[50]Le-ta ie ta kruh, kir ie iz nebes prišal, de, aku du od nega iei, ne umerie. ^[51]Iest sem ta živi kruh, kir sem prišal doli iz nebes. Aku du bode ieidel od tiga kruha, ta bode vekoma živ inu ta kruh, kateri iest bom dal, ie muie messu, kateru iest bom dal za ta leben tiga svita.«

^[52]Natu so se ty Iudi kreigali vmei sebo inu so diali: »Koku more le-ta nom dati sue messu ieisti[?]« ^[53]Te-
dai Jezus pravi k nim: »Risničnu, risničnu iest vom po-
veim. Aku vi ne bote ieili tu messu tiga Synu tiga člo-
veika inu pyli nega kry, taku ne imate v sebi tiga lebna. ^[54]Kateri iei muie messu inu pye muio kry, ta ima ta
večni leben inu iest ga bom gori obudil na pusledni
dan. ^[55]Zakai muie messu ie ta prava spiža inu muia kry
ie tu pravu pitie. ^[56]Kateri iei muie messu inu pye muio
kry, ta v meni ostane inu iest v nim. ^[57]Koker ie ta živi
Oča mene poslal inu iest sem živ za volo tiga Očeta,
glieh taku, kateri mene iei, ta isti bode tudi živ za volo
muio. ^[58]Le-ta ie ta kruh, kir ie prišal iz nebes. Nekar
koker so ty vaši očeti ieili to manno inu so umerli. Ka-
teri le-ta kruh iei, ta bode immer živ.« Le-tu

^[59]Le-tu ie on govuril v tei šuli, kadar ie on v tim Capernaiu vučil. ^[60]Dosti tedai iz nega mlaiših, kir so tu slišali, so diali: »Le-tu ie enu terdu govoriene, du ie mora poslušati[?]« ^[61]Jezus pag ie veidel per sam sebi, de so nega mlaiši čez tu mermrali, pravi k nim: »Le-tu vas zblaznuie[?]« ^[62]Kai tedai bode, kadar vi bote vidili tiga Synu tiga človeika gori gredoč kiakai, kir ie poprei bil? ^[63]Ta duh ie ta, kateri sturi živu, tu messu ništer ne pridui. Te bessede, katere iest vom govorim, so ta duh inu so ta leben. ^[64]Anpag so eni iz vmei vas, kateri ne veruio.« Zakai Jezus ie od začetka dobru veidil, kateri so ty, kir ne bodo verovali, inu du ga ima fratati. ^[65]Inu ie rekal: »Obtu sem iest vo[m] dial, de nisče ne more priti k meni, aku nei nemu danu od muiga Očeta.« ^[66]Od tiga časa dosti nega mlaiših so se povernili nazai inu neso več ž nim hodili. ^[67]Natu Jezus reče h tim dvanaistim: »Hočete li vi tudi proč poiti[?]« Natu Simon Petrus nemu odgovori: ^[68]»Gospud, h komu bi mi šli[?]« Ti imaš te bessede tiga večniga lebna. ^[69]Inu mi smo verovali inu spoznali, de si ti Kristus, ta Syn tiga živiga Boga.« ^[70]Jezus nemu odgovori: »Nesem li iest vas dvanaist izvolil inu eden iz vas ie en zludi[?]« ^[71]On ie pag govuril od Iudeža Simona Iškariota, zakai ta isti ga ie potle fratel, kateri ie bil eden iz tih dvanaist.

F
Dosti nega mlaiših se tudi na nega besedah zblaznio, tim pravi, de leta nega pridiga ie duhovska, se mora drigači, koker ie govoriene, zastopiti; ty iogri pag to prov zastopio, de ie od te vere v nega govuril, obtu ne hote od nega inu spoznaio očitu, de ie on Kristus, pravi Syn Božy.

TA VII. CAP.

M m iii Po-

A
 Jezus beži pred Iudi. Tudi nega strici v nega ne veruio; ty vele nemu puiti v Iudeio h timu iesenskimu prazniku, ob tim so ty Iudi v tih vutah prebivali. Eni ga za brumniga, ty drugi za golufa imaio. Levit. 23. Ioh. 8, 15, 3, 11, 12.

POtemtoga ie Jezus v ti Galilei okuli hodil, zakai on nei hotel hoditi okuli v ti Iudovski deželi zatu, kir so ga ty Iudi iskali ubyti. ^[2]Inu ta iudovski praznik tih šotorov ie bil blizi. ^[3]Tedai nega bratie pravio k nemu: »Puidi odsot inu vleici v to Iudovsko deželo, de tudi tuy mlaiši vidio ta della, katera ti delaš. ^[4]Zakai nisče na skrivnim kai ne sturi inu on isče, de bi se zveidilu. Aku ti le-te riči delaš, rezodei sam sebe timu svitu.« ^[5]Zakai tudi nega bratie neso v nega verovali. ^[6]Natu reče Jezus k nim: »Ta mui čas še ni došel, anpag vaš čas ie vselei perpravlen. ^[7]Ta sveit ne more vas nidati, mene pag nida, zakai iest nemu pričovane daiem, de nega della so huda. ^[8]Puidite vi gori k le-timu prazniku, iest še nekar k le-timu prazniku gori ne grem, zakai mui čas še nei dopolnen.« ^[9]Inu kadar ie on bil le-te riči k nim izgovoril, ostane on v ti Galilei. ^[10]Kadar so pag nega bratie gori šli bili, tedai on tudi gori gre h timu prazniku, nekar očitu, temuč koker skrivaie. ^[11]Inu ty Iudi so ga tedai ob tim prazniku iskali tar diali: »Kei ie ta[?]« ^[12]Inu ie enu veliku merrane bilu od nega vmei ludmi. Zakai eni so diali. »On ie dober.« Ty drugi pag so diali: »Nei, temuč on zepelava te ludi.« ^[13]Oli vsai nisče nei očitu od nega govuril za volo tiga strahu tih Iudov.

^[14]Kadar ie pag bilu uže pul praznika minilu, gre Jezus gori v ta te[m]pel inu ie vučil. ^[15]Inu ty Iudi so se čudili inu so diali: »Koku umei le-ta tu pismu, kadar se ga

B
 Cristus očitu v tim templi

se ga nei vučil[?]^[16] Jezus nim odgovori inu pravi: »Mui vuk nei mui, temuč tiga, kir ie mene poslal.^[17] Aku du bode hotel po nega voli diati, ta bode spoznal iz tiga vuka, ie li on od Buga oli aku iest sam od sebe govori.^[18] Kateri od sam sebe govori, ta isče suie lastne česti, kateri pag isče česti tiga, kir ie nega poslal, ta ie risničin inu v nim nei obene krivine.^[19] Nei li vom Moizes to postavo dal inu oben iz vas te postave z dianem ne derži[?] Zakai isčete vi mene ubyti[?]^[20] Ta množica tih ludi odgovori inu pravio: »Ti imaš tiga zcludia, du tebe isče ubyti?^[21] Jezus odgovori inu pravi k nim: »Iest sem enu delu sturil inu se vsi čudite.^[22] Zatu ie Moizes vom dal tu obreizane, nekar de bi od Moizesa bilu, temuč od tih očakov inu vsai obrezujete tiga človeika ob tei soboti.^[23] Aku ta človik ob tei soboti tu obreizane na se vzame, de se ta Moizesova postava ne prelomi, čez me se serdite zatu, kir sem celiga človeika ob tei soboti ozdravil[?]^[24] Ne sodite po tim pogledu, temuč s to pravdo sodite.«

^[25] Natu pravio eni iz Ieruzalema: »Nei li tu ta, kir ga isčeio ubyti[?]^[26] Inu pole, on očitu govori inu nemu ništer ne reko. So li ty visši gvišnu spoznali, de ie on risničnu ta Cristus[?]^[27] Oli mi veimo, od kod ie le-ta. Kadar pag Cristus pride, taku nisče ne bode veidel, od kod ie on.«^[28] Natu ie Jezus vpyl v tim templi, ie vučil inu dial: »Inu vi mene znate inu veiste, od kot se[m], inu iest nesem od sam sebe
M m iii prišal,

pridiguie. Pravi, de nega vuk ie Božy, inu se odgovori, de nei grešil, kir ie človeika ob tim prazniku ozdravil. Ioh. 3, 8, 10, 5. Math. 5, 9, 13. Exod. 20. Levit. 24. Dent. 1.

/C/
Na Cristusa se eni zblaznio, menio on ie v Nazareti royen, ne veido od nega večniga roystva v tim Bogastvi inu de potle po tim človestvu v Betleemi roye[n]. Eni pag za volo

caihnov v nega veruio. Tu visšim faryem žal dei, pošleo nih hlapce nega lovit.

Math. 13, 22.

Mar. 6, 12.

Luc. 4, 19, 20.

Ioh. 8, 16.

1. Reg. 19.

Iere. 29.

prišal, temuč ta, kir ie mene poslal, ie risničin, kateriga vi ne znate. ^[29]Anpag iest ga znam, zakai iest sem od nega inu on ie mene poslal.« ^[30]Natu so oni iskali nega uieti, nisče pag nei na nega tih rok polužil, zakai ta nega ura še nei bila prišla. ^[31]Anpag od tih ludi nih dosti so v nega verovali inu diali: »Kadar Cristus pride, bode li on več caihnov delal, koker ie le-ta sturil[?]« ^[32]Inu ty farizei so slišali te ludi mermraioč le-tu od nega. Natu oni farizei inu ty visši fary pošleo nih služabnike, de bi nega uieli. ^[33]Natu pravi Jezus k nim: »Iest sem še en maihin čas per vas, potle puidem tiakai h timu, kir ie mene poslal. ^[34]Vi bote mene iskali inu mene ne naidete inu tiakai, kir sem iest, vi ne morete priti.« ^[35]Natu so ty Iudi govurili vmei sebo: »Kam le-ta puidе, de ga mi ne naidemo[?] Aku on puidе vmei te Gerke, kir so sem tar tam rezkropleni[,] inu bode te Gerke vučil[?] ^[36]Kakovu ie tu govoriene, kir ie dial: 'Vi bote mene iskali inu mene ne naidete inu kir sem iest, tiakai vi ne morete priti.'«

D
Jezus glosnu vabi vse, kir so žeini po tim večnim lebnu, le k sebi; za nega volo se ta cmaina na try deile rezdili. Faryevi hlapci bodo od nega pridige premagani,

^[37]Na ta pusledni dan tiga velikiga praznika ie Jezus pag stal inu ie vpyl, rekoč: »Ie li du žeien, ta pridi k meni inu py. ^[38]Kateri v me veruie, koker tu pisnu govori, od tiga telessa potoki te žive vode poteko.« ^[39]Le-tu ie on pag govuril od tiga Duha, kateriga imaio pryeti ty, kir bodo v nega verovali. Zakai ta S. Duh še nei bil dan, zakai Jezus še nei bil v to suio čast postavljen. ^[40]Tedai nih dosti od ludi, kir

kir so le-te bessede slišali, so diali: »Le-ta ie en pravi prerok.«^[41] Ty drugi so diali: »On ie ta Cristus.« Eni pag so diali: »Ima li Cristus iz te Galileie priti[?]^[42] Ne pravi li tu pismu, de iz Davidoviga seimena inu iz tiga terga Betleema, kir ie David bil, ima Cristus priti[?]^[43] Inu vstane en kreig vmei ludmi za nega volo.^[44] Inu eni iz nih so ga hoteli uieti, nisče pag nei tih rok na nega polužil.^[45] Tedai prideio ty služabniki h tim visšim fariem inu farizeiom. Inu oni pravio k nim: »Zakai ga vi neste perpelali[?]^[46] Ty služabniki odgovore: »Nigdar nei taku en človik govuril koker le-ta človik.«^[47] Na tu nim ty farizei odgovore: »Ste vi tudi zepelani[?]^[48] Aku kateri iz tih visših oli iz tih farizeiov na nega veruie[?]^[49] Temuč ty gmajn ludie, kir ne znaio te postave, so prekleti.«^[50] Ta Nicodemus, kir ie bil k nemu ponoči prišal, kateri ie eden iz nih bil, pravi k nim:^[51] »Aku naša postava sodi eniga človeku, preden se od nega zasliši inu spozna, kai on dei[?]^[52] Oni odgovore inu pravio k nemu:^[53] »Si ti tudi en Galilevc[?]^[54] Izprašai inu pogledai, de oben prerok iz te Galileie nei gori vstal.«^[55] Inu en vsaketeri ie šal na sui dum.

ž nim derži Nicodemus farizeus zubper te druge farizeie.

Esa. 55, 44, 12.

Ioh. 3, 4, 5, 19.

Math. 2.

Mich. 5.

Exod. 23.

Levit. 19, 24.

Deut. 27.

TA VIII. CAP.

INU Jezus gre na to Olikovo gorro^[2] inu viutru izgudo pride zupet v ta tempel inu vsi ludie pridok k nemu inu ie nee, sedoč, vučil.^[3] Ty pissary
N n pag

A
Cristus ne hoče to prešustnico obsoditi, zakai tu sliši

deželski
gosposčini,
temuč veli ni
koker en pridi-
gar diati to pra-
vo pokuro.

Math. 21.

Mar. 11.

Luc. 20.

Levit. 20.

Deut. 17.

pag inu farizei perpelaio k nemu eno ženo, kir ie bila v tim prešustvu zapopadena. Inu oni no postavio v sreido inu ^[4]pravio k nemu: »Moister, le-ta žena ie zdai zapopadena na tim prešustvu, ^[5]Moizes pag v ti postavi ie nom zapoveidal take s kaminem possuti. Kai ti pag praviš[?]« ^[6]Le-tu so pag oni govurili nega izkušaioč, de bi mogli nega zatožiti. Jezus pag se doli perpogne inu s perstom pisše na zemlo. ^[7]Kadar pag oni neso odnehali nega vprašati, se on gori vzdigne inu pravi k nim: »Kateri ie vmei vami prez greiha, ta isti ner prvič en kamen na no luči.« ^[8]Inu se spet perpogne inu pisše na zemlo. ^[9]Kadar so pag oni le-tu slišali (inu od te visti štraifani bili,) gredo eden za drugim vunkai, začno od starišiga do tiga pusledniga. Inu Jezus ie bil sam pusčen inu ta žena v sreidi stoyeč. ^[10]Inu Jezus se vzdigne gori inu kadar nikogar ne vidi, samuč to ženo, pravi on k ni: »Žena, kei so ty tuy tožniki[?] Nisče tebe nei ferdamnal[?]« ^[11]Ona pravi: »Nisče, gospud.« Jezus pag pravi: »Taku iest tebe tudi ne ferdamnam. Poidi tiakai inu naprei več ne greiši.«

B
Cristus ie ta prava
luč vsiga svita,
v nim inu skuži
nega more vsak
človik Boga
prov viditi, ka-
kove vole ie pruti

^[12]Natu ie Jezus zupet k nim govuril inu dial:
»Iest sem ta luč tiga svita, kateri gre za meno, ta ne bode po temmi hodil, temuč bode imel to luč tiga lebna.« ^[13]Natu pravio ty farizei k nemu: »Ti pričueš od sam sebe, tuie pričovane nei risničnu.«
^[14]Jezus odgovori inu pravi k nim: »Inu naisi iest od

od sam sebe pričuvane daiem, muie pričovane ie risničnu, zakai iest veim, od kod sem iest prišal inu kam grem. Vi pag ne veiste, od kod iest pridem inu kam grem. ^[15]Vi sodite po tim messei, iest nikogar ne sodim. ^[16]Inu aku iest sodim, taku ie muia sodba risnična, zakai iest nesem sam, temuč iest inu ta Oča, kir ie mene poslal. ^[17]Inu onu ie tudi v vaši postavi pissanu, de dveiu človeikov pričovane ie risničnu. ^[18]Iest sem ta, kir pričovane daiem od sam sebe inu pričovane daie od mene ta Oča, kir ie mene poslal.« ^[19]Natu oni pravio k nemu: »Kei ie tui Oča[?]« Jezus odgovori: »Vi ne znate mene, ne muiga Očeta, de bi vi mene znali, taku bi vi tudi muiga Očeta znali.« ^[20]Le-te bessede ie Jezus govuril per tim cerkovnim štoku, kadar ie v tim templi vučil, inu nisče ga nei uiel, zakai nega ura še nei bila prišla.

^[21]Natu ie Jezus zupet govuril: »Iest grem tiakai inu vi bote mene iskali inu vi umeriete v vašim greihu. Kamer iest grem, tiakai vi ne morete priti.« ^[22]Natu pravio ty Iudi: »Hoče li se tedai sam umoriti, zakai on pravi: 'Kamer iest grem, tiakai vi ne morete priti.« ^[23]Inu on pravi k nim: »Vi ste od tih zdulanih, iest sem od tih zguranih. Vi ste od le-tiga svita, iest nesem od le-tiga svita. ^[24]Natu sem iest q vom dial, de vi umeriete v vaših greihih, zakai aku vi ne veruiete, de sem iest,
N n ii taku

vsem ludem, de hoče, de v Jezusa veruiemo inu de bomo ohraneni. Ioh. 1, 9, 12, 5, 7, 14. Deut. 17, 19. Mathei 3, 11, 17. Luce 10. 1. Thim 5.

C
Kateri v Cristusa ne veruio, tim nih grehi nigdar ne bodo odpusceni. Iudom odgovori, de ie on nim od Buga od začetka k animu izveličariu oblu- blen, tu istu on nim veden pravi.

Ioh. 1, 3, 5, 6, 7,
11, 12, 14, 17, 15.
Mar. 16.
Nu. 21.
2. Thes. 1.
1. Ioh. 5.

taku vi umeriete v vaših greihih.« ^[25]Natu oni pravio k nemu: »Du si ti[?]« Inu Jezus pravi k nim: »Tu, kar sem vom že od začetka govuril. ^[26]Iest imam dosti riči od vas govoriti inu soditi, anpag ta, kir ie mene poslal, ie risničin, inu iest te riči, katere sem slišal od nega, te iste govorim na tim sveitu.« ^[27]Oni pag neso zastopili, de ie on nim od tiga Očeta govuril. ^[28]Natu k nim Jezus pravi: »Kadar vi bote povisšali tiga Synu tiga človeika, tedai bote spoznali, de sem iest inu de ništer od sam sebe ne deim, temuč koker ie mene mui Oča navučil, taku iest govorim. ^[29]Inu ta, kir ie mene poslal, ie z meno. Ta Oča mene samiga ne zapusti, zakai iest deim vselei, kar nemu dopade.«

D
Cristus te suie verne opomina, de od nega vuka ne stopio, zakai samuč ty verni v nega so odrešeni, ledig inu prosti od vsch greihov. Kateri S. evangeliu ne veruio, ne so tih starih svetnikov otroci inu te prave, stare vere, temuč so Zludievi otroci inu nega falš, lažnive vere, uboyniki inu lažniki.

^[30]Kadar ie on le-tu govuril, ie nih dosti v nega verovali. ^[31]Natu pravi Jezus h tim Iudom, kir so nemu verovali: »Aku vi bote ostali na mui bessedi, taku vi bote pravi mui mlaiši ^[32]inu bote zastopili to risnico inu ta risnica vas bode frai sturila.« ^[33]Oni nemu odgovore: »Mi smo Abraamovu seime inu nesmo nikomer nigdar služili, koku ti praviš: 'Vi bote frai sturieni'[?]« ^[34]Jezus nim odgovori: »Risničnu, risničnu iest vom poveim, de vsaki, kateri ta greih sturi, ta ie ta hlapec tiga greiha. ^[35]Ta hlapec pag ne ostane vekoma v ti hiši, anpag ta syn ostane vekoma. ^[36]Aku vas tedai ta Syn frai sturi, taku ste vi prov fray. ^[37]Iest veim, de ste vi Abraamovu seime, anpag vi iščete mene ubyti. Zakai muia besseda vmei vami ništer ne vela. ^[38]Iest govorim, kar sem vidil per muim

im Očetu, inu vi delate tu, kar ste per vašim očetu vidili.«^[39] Oni odgovore inu pravio k nemu: »Abraam ie naš oča.« Jezus pravi k nim: »De bi vi bili Abraamovi otroci, vi bi Abraamove della delali.^[40] Vi pag zdai isčete mene ubyti, eniga človeika, kir sem vom risnico gonuril, katero sem iest slišal od Buga, tiga Abraam nei sturil.^[41] Vi delate vašiga očeta della.« Natu oni pravio k nemu: »Mi nesmo iz kurbarye rojeni, mi imamo eniga očeta, ta isti ie Bug.«^[42] Jezus reče k nim: »De bi Bug vaš oča bil, vi bi gvišnu mene lubili, zakai iest sem vunkai šal inu prišal od Buga. Zakai iest nesem od sam sebe prišal, temuč on ie mene poslal,^[43] zakai tedai ne spoznate muiga govorienua[?] Zatu, kir muih bessed ne morete poslušati.^[44] Vi ste iz tiga očeta Zludia inu hočte tim luštom vašiga očeta sturiti zadosti. On ie bil en človeiski uboinik od tiga začetka inu na risnici nei ostal, zakai ta risnica nei v nim. Kadar on te laže govori, taku on od suiga lastniga govori, zakai on ie en lažnik inu tih istih riči en oča.^[45] Inu zatu, kir iest vom risnico pravim, vi meni ne veruiete.

^[46] Kateri iz vmei vas dolži mene eniga greiha[?] Inu aku iest risnico pravim, zakai vi meni ne veruiete[?] ^[47] Kateri ie iz Buga, ta poslušá Božyo bessedo. Obtú vi ne poslušate, zakai vi neste iz Buga.«^[48] Natu odgovore ty Iudi inu pravio k nemu: »Ne govorigo li mi prov, de si ti en Samaritan inu de tiga
N n iii zcludia

Ioh. 5, 14, 17, 5.
Rom. 6, 9, 10.
Gal. 4.
Gen. 21, 3.
1. Ioh. 1, 3, 4.
Iud. 1.

E
Cristus očitu v
ieruzalemiski
cerqvi pridiguie,
de nega verni
nigdar ne ume-
rio inu de ie
pred Abraamom
bil,

zatu ty Iudi
nemu pravio
poloverich, de
zludia ima, inu
ga hote s kame-
nem possuti.

Ioh. 10, 4, 5, 7.

1. Ioh. 4.

Math. 9, 12.

Mar. 3.

Gen. 17, 22.

Exod. 3.

zludia imaš[?]^[49]« Jezus odgovori: »Iest ne imam ti-
ga zludia, temuč iest poštuieim muiga Očeta inu vi
ste mene zašpotovali.^[50]Iest ne isčem muie časti,
eden pag ie, kir isče inu kir sodi.^[51]Za risnico, za
risnico iest vom poveim, aku du bode muio besse-
do ohranil, ta ne bode te smerti vekoma vidil.«
^[52]Natu pravio ty Iudi k nemu: »Sadai mi spoznamo,
de ti tega zludia imaš. Abraam ie umerl inu ty pre-
roki inu ti praviš: ‘Aku du bode muio bessedo
ohranil, ta ne bode nigdar te smerti pokussil.’^[53]Si
li ti vegši koker ie naš oča Abraam[,] kateri ie
umerl[?] Inu ty preroki so umerli. Koga ti sam
sebe delaš[?]^[54]« Jezus odgovori: »Aku iest sam sebe
čestim, taku moia čast ništer nei, mui Oča ie ta, kir
mene česti, kateriga vi pravite, de ie on vaš Bug
^[55]inu ga vi ne znate, anpag iest ga znam inu aku iest
porečem, de ga ne znam, taku bom en lažnik vom
glih, iest pag nega znam inu deržim nega bessedo.
^[56]Abraam, vaš oča, se ie vesselil, de bi on vidil mui
dan, [on ga ie vidil]^c inu ie bil vessel.«^[57]Natu so di-
ali ty Iudi k nemu: »Ti ne imaš še petdeset leit inu
si Abraama vidil?^[58]« Jezus pravi k nim: »Risničnu,
risničnu iest vom poveim, preden ie ta Abraam bil,
sem iest.«^[59]Natu so oni tu kamene gori vzdigovali,
de bi nega lučali. Jezus pag se ie bil skril inu ie šal
vunkai iz tiga templa.

TA

TA IX. CAP.

INU Jezus gre momu inu zagleda eniga slepca, od Imatere royeniga. ^[2]Inu negovi iogri vprašajo nega inu pravio: »Moister, du ie grešil[?] Le-ta oli nega stariši, de ie on taku sleip royen[?]« ^[3]Jezus odgovori: »Le-ta nei grešil, ne nega stariši, temuč de ta della Božya na nim bodo očita. ^[4]Iest moram della delati tiga, kir ie mene poslal, dotle ie ta dan, pride ta nuč, tedai nisče ne more delati. ^[5]Dotle sem na tim sveitu, iest sem luč tiga svita.« ^[6]Kadar ie on le-tu izgovoril, plune na to zemlo inu ie sturil enu blatu s teimi slinami inu pomaže tu blatu na tiga sleipca oči ^[7]inu reče k nemu: »Puidi kiakai, umy se v tim Siloeskim ribneku.« (Kir se tolmačuie Poslan.) Natu on gre kiakai inu se umye inu pride gledaioč. ^[8]Ty sossedi pag inu ty, kir so ga vidili poprei, de ie on petler bil, pravio: »Nei li on tu ta, kir ie sidel inu ie petlal[?]« ^[9]Eni so diali, de ie on, eni pag: »On ie nemu podoben.« On sam pag reče: »Iest sem ta isti.« ^[10]Natu oni reko k nemu: »Koku so se tebi te oči odperle[?]« ^[11]On odgovori inu pravi: »Uni človik, kir se imenuie Jezus, ie enu blatu sturil inu ie namazal muie oči inu ie rekal k meni: 'Puidi tiakai v ta Siloeski viry inu umy se.' Inu iest sem šal inu sem se umil inu sem ta pogled pryel.«

N n iiii Natu

A
Cristus ob eni soboti ozdravi eniga človeka, kir ie bil od materinega telessa slep. Zatu so ga ty farizei obsodili za nev-ernika inu velikiga grešnika; ty Iudi slepcu ne veruio, de bi on bil sleip royen, izuprašajo iz nega starišev. Kateri ie Jezusa za Cristusa deržal, tiga so ty Iudi v pan polužili inu iz nih cerqve pregnali. Cristus se da timu slepcu spoznati inu on na nega ve-

ruie inu ga moli.
Exod. 20.
Deut. 5.
Ioh. 11, 5, 1, 8, 12,
7, 4.
Math. 12.
Mar. 2.
Luc. 6.
Iozue 7.
Act. 12.

^[12] Natu oni reko k nemu: »Kei ie ta isti[?]« On pravi: »Iest ne veim.« ^[13] Oni pelaio nega h tim farizeiom, kir ie slep bil ^[14] (ie bila pag sobota, kadar ie Jezus bil tu blatu sturil inu odperl nega oči). ^[15] Natu ga oni zupet vprašαιο inu ty farizei tudi, koku ie on gledaioč postal. On pag pravi k nim: »Blatu ie on položil na te oči inu sem se umil inu vidim.« ^[16] Natu reko eni iz tih farizeiov: »Le-ta človik nei od Buga, zakai on ne derži tiga praznika.« Ty drugi pag reko: »Koku more en grešni človik take caihne delati[?]« Inu so si zubper bili vmei sebo. ^[17] Zupet oni pravio h timu slepcu: »Kai ti praviš od nega za tu, kir ie tebi tuie oči odperl[?]« On pag pravi: »On ie en prerok.« ^[18] Ty Iudi pag neso verovali od nega, de bi on slep bil inu de bi on bil ta pogled pryel, dotle oni te stariše tiga, kir ie bil pregledal, pokličeio ^[19] inu nee vprašαιο, rekoč: »Ie li le-ta vaš syn, kateri vi pravite, ie sleip royen[,] koku on tedai zdai vidi[?]« ^[20] Nega stariši nim odgovore inu pravio: »Mi veimo, de le-ta ie naš syn inu de ie sleip royen, ^[21] koku on pag zdai vidi, mi ne veimo, oli du ie nega oči odperl, mi ne veimo. On ie star zadosti, vprašajte nega, nai on sam za se govori.« ^[22] Le tu so nega stariši govurili zatu, kir so se tih Iudov bali, zakai ty Iudi so se uže bili zglihali, de aku du nega za Cristusa spozna, de se ta isti v pan položi. ^[23] Obt u so nega stariši diali: »On ie star zadosti, nega vprašajte.« ^[24] Natu oni zupet pokličo tiga človeika, kir ie sleip bil, inu pravio k nemu: »Dai to

to čast Bogu, mi veimo, de le-ta človik ie en grešnik.«
^[25]Natu on odgovori inu pravi: »Ie li on en grešnik, iest ne veim. Enu iest dobru veim: de sem sleip bil, zdai iest vidim.«^[26]Natu oni zupet pravio k nemu: »Kai ie tebi sturil[?] Koku ie on tebi odperl te oči[?]«^[27]On nim odgovori: »Iest sem vo[m] zdai poveidal inu neste slišali, zakai vi hočte zupet slišati[?] Hočte li vi tudi nega mlaiši biti[?]«^[28]Natu so ga oni kleli inu diali: »Bodi ti nega mlaiši, mi smo Moizesovi mlaiši.«^[29]Mi veimo, de Bug ie s teim Moizesom govuril, anpag mi ne veimo, od kod ie le-ta.«^[30]Ta isti človik odgovori inu pravi k nim: »V le-tim ie gvišnu ena čudna reič, de vi ne veiste, od kod ie on, inu on ie vsai muie oči odperl.«^[31]Mi veimo pag, de Bug grešnikov ne sliši, temuč aku ie du nega služabnik inu dei po nega voli, tiga istiga on sliši.^[32]Kar sveit stoy, se nei slišalu, de bi enimu royenimu slepcu te oči odperl.^[33]De bi le-ta ne bil od Buga, on bi ne bil mogel ništer diati.«^[34]Oni odgovore inu pravio k nemu: »Ti si vus v grehah roye[n] inu nas vučiš[?]« Inu so ga vunkai izpahnili.^[35]Inu Jezus zvei, de so nega bili vunkai izpahnili, inu kadar ga naide, pravi k uemu: »Veruieš ti na Božyga Synu[?]«^[36]On odgovori inu pravi: »Gospud, du ie on, de bi iest na nega veroval?«^[37]Inu Jezus pravi k nemu: »Ti si ga vidil inu ta, kir s tebo govori, ta isti ie.«^[38]On pag pravi k nemu: »Gospud, iest veruiem.« Inu ie nega molil.

^[39]Potle Jezus pravi: »Iest sem prišal h ti pravdi na ta

O o sveit,

V
Kateri v Cristusa
ne veruie tar

naisi ie moder
inu vučen, ie
slep
Mathei 13.
Ioh. 15.

sveit, de ty, kir ne vidio, bodo vidili, inu ty, kir vidio, slipi rataio.« ^[40]Inu eni iz tih farizeiov, kateri so per nim bili, so le-tu slišali inu pravio k nemu: »Smo li mi tudi slipi?« ^[41]Jezus pravi k nim: »De bi vi slipi bili, taku bi vi obeniga greiha ne imeili, vi pag zdai pravite, de vidite, obtu vaš greih ostane.«

TA X. CAP.

A
Kateri kuli
vučenik kaže
iskati drugdi mi-
losti Božye,
odpusčane vseh
grehov inu tiga
večniga lebna
koker po Cris-
tusu skuzi vero,
ta isti te duše
Bogu krađe inu
končava. Zakai
Cristus so ta sa-
ma vrata v
nebessa.
Ioh. 8, 14.
Pro. 27.
Ezeh. 34.
Iere. 23.

»**Z**A risnico, za risnico, iest vom poveim, kateri ne gre skuzi te dauri noter v to ovčio štal, temuč drugod noter lazi, ta isti ie en tat inu en razbonik. ^[2]Kateri pag noter gre skuzi te dauri, ta isti ie ta pastyr tih ovac. ^[3]Timu istimu ta vratar odpre inu te ovce slišio nega štimo. Inu on kliče te suie lastne ovce per imeni inu ie vunkai pela. ^[4]Inu kadar on te suie ovce vunkai izpusti, gre on pred nimi inu te ovce gredo za nim. Zakai one znaio to nega štimo. ^[5]Anpag za enim ptuim one ne gredo, temuč beiže od nega, zakai ona ne znaio tih ptuih štimo.« ^[6]Le-to perpuvid ie Jezus k nim govuril, anpag oni neso zastopili, kai ie tu bilu, kar ie on k nim govuril. ^[7]Natu Jezus zupet pravi k nim: »Risničnu, risničnu iest vom poveim, iest sem ta vrata tih ovac, ^[8]vsī ty, kir so pred meno prišli, so tatie inu razboiniki, anpag nih neso te ovce poslušale. ^[9]Iest sem ta vrata. Aku du skuzi mene noter gre, ta bode ohranen inu noter inu vunkai puidе inu bode paššo nessal.

nessal. ^[10]En tat ne pride, temuč de krade, de zakole inu de konča. Iest sem prišal, de one ta leben imαιο tar de dosti inu obilnu imαιο.

^[11]Iest sem ta dober pastyr, en dober pastyr postavi suio dušo za te ovce. ^[12]Ampag en nayemnik, kir nei pastyr, kateriga te ovce neso lastne, ugleda tiga vulka semkai gredoč inu zapusti te ovce inu beiži inu ta vulk popade inu rezpodi te ovce. ^[13]Ta nayemnik pag beiži, zakai on ie en nayemnik inu on ne rodi za te ovce. ^[14]Iest sem ta dober pastyr inu iest znam te muie ovce inu iest sem znan od tih muih. ^[15]Koker ta Oča mene zna, taku iest znam tiga Očeta inu iest postavim muio dušo za te ovce. ^[16]Inu iest imam druge ovce, katere neso iz te štale. Te iste iest moram tudi perpelati inu one bodo muio štimo slišale inu bode ena ovčia štala inu en pastyr.

^[17]Za tiga volo Oča mene lubi, zakai iest postavim muio dušo, de iest no spet vzamem. ^[18]Nisče no ne vzame od mene, temuč iest no pustim od sam sebe, iest imam to oblast no pustiti inu imam oblast zupet no vzeti. Le-to zapuvid sem iest pryel od muiga Očeta.« ^[19]Tedai se ie še pag enu ločene vmei teimi Iudi sturilu za volo le-tih bessed. ^[20]Nih veliku vmei nimi so diali: »On ima tiga zludia inu on od vuma gre. Kai ga vi poslušate[?]« ^[21]Ty drugi so diali: »Le-te bessede neso eniga, kir zludia ima. More li ta zludi tudi tih slepcov oči odpreiti?«

B
Cristus sam ie ta zveisti pastyr, kir ie suiem životom te verne od volka, Hudiča, odrešil; ty drugi so le nayeti hlapci, ne mogo od sam sebe Vraga od ovac pregnati. Ezech. 34. Mich. 5. 1. Ioh. 3. 2. Thim. 2. Math. 11. Luc. 10.

C
Iezus od suie dobre vole za nas umerie; ty Iudi so pag skreigaio za nęga volo. Math. 9. Mar. 3. Ioh. 7, 8, 9.

O o ii Ie

C
 Ty Iudi ob tim
 tempelskim
 žegnanu Cristu-
 sa okuli obdade,
 hote kratku vei-
 diti, ie li on ta
 Cristus; nim
 odgovori, de ie
 on s teim
 Očetom ena reč.
 Zatu ga hote
 kaminovati, on
 pag spriča s
 pismo[m] inu ž
 nega caihni, de
 ie on ta pravi
 večni Syn Božy.
 1. Mach. 4.
 2. Mach. 10.
 Ioh. 1, 4, 9, 8, 14,
 17, 7, 19.
 Psal. 82.
 Math. 26, 12.
 Mar. 14.
 Luc. 22.

^[22] Ie bilu pag v Ieruzalemu tu cerkovnu ponovlene
 inu ie zyma bila ^[23] inu Jezus ie hodil po templi v ti Salo-
 moniski veži. ^[24] Tedai ga ty Iudi okuli opstopio inu
 pravio k nemu: »Koku dolgu ti naše duše gori deržiš[?]»
 Si li ti Cristus, taku povei nom frai, očitu.« ^[25] Jezus nim
 odgovori: »Iest sem poveidal inu vi ne veruiete. Ta
 della, katera iest delam v tim imenu muiga Očeta, ta
 ista pričuio od mene. ^[26] Anpag vi ne veruiete, zakai vi
 neste, koker sem vom dial, od muih ovac. ^[27] Muie
 ovce poslušaiio muio stymo inu iest nee znam inu one
 gredo za meno. ^[28] Inu iest nim dam ta večni leben inu
 one nigdar konca ne vzamo inu nisče nih ne bode
 izderl iz muih rok. ^[29] Mui Oča, kateri ie nee meni dal,
 ie vegši koker vse inu nih nisče ne more izdreiti iz
 muiga Očeta rok. ^[30] Iest inu ta Oča sva enu.« ^[31] Natu
 ty Iudi že pag popadaio tu kamene, de bi ga s kami-
 nem doli pobyli. ^[32] Jezus nim odgovori: »Iest sem vom
 izkazal dosti dobrih dell od muiga Očeta, za kateriga
 della iz tih vi mene s kamenem ubyete[?]« ^[33] Ty Iudi
 nemu odgovore inu pravio: »Mi tebe za volo dobra
 della s kaminem ne ubyemo, temuč za volo šentovane
 inu zatu, kir si en človik inu delaš sam sebe Boga.«
^[34] Jezus nim odgovori: »Nei li pissanu v ti vaši postavi:
 Iest sem dial, vi ste Boguvi? ^[35] Aku ie on le-te, h kat-
 erim ie ta besseda Božya sturiena, Boguve imenoval
 inu tu pismu se ne more rezvaliti, ^[36] vi pravite h timu,
 katiriga ie ta Oča posvečil inu poslal
 na

na ta sveit, ti šentuieš, zatu, kir sem dial: 'Iest sem Božy Syn' [?] ^[37] Aku iest ne delam ta dela muiga Očeta, taku ne veruiete meni, ^[38] aku iest pag delam inu aku meni ne veruiete, taku vsai tim delom veruite, de vi spoznate inu veruiete, de ta Oča ie v meni inu iest v nim.«

^[39] Oni so še pag iskali nega uieti, oli on nim uyde iz nih rok ^[40] inu gre spet na uno stran Iordana na tu meistu, kir ie Ioannes prvič kersčoval, inu undukai ostane. ^[41] Inu nih veliku prideio k nemu inu so diali: »Iohannes nei obeniga caihna sturil, anpag vse tu, kar ie Iohannes govuril od le-tiga, ie risnica.« ^[42] Inu undukai ie nih veliku v nega verovalu.

D
Iudi ga hote ul-
oviti, nim ustopi.
Kerstnikovi
farmani nemu
veruio.
Ioh. 3, 5, 1.

TA XI. CAP.

IE bil pag en bolan, timu ie bilu ime Lazarus iz Bet-
anie, od tiga terga Marie inu Marte, nee sestre. ^[2] Ma-
ria pag ie ta bila, katera ie žalbala tiga Gospudi s to žalbo
inu obrissala nega noge ž ne lasmi. Te iste brat Lazarus
ie bil bolan. ^[3] Tedai pošleio nega sestre k nemu, rekoč:
»Gospud pole, kateriga ti lubiš, ie bolan.« ^[4] Kadar tu Je-
zus zasliši, pravi: »Le-ta bolezan nei h ti smerti, temuč
za to čast Božy, de skuzi no bo čestčen ta Syn Božy.«
^[5] Jezus pag ie za lubu imel Marto inu nee sestro inu La-
zarusa. ^[6] Natu, kadar ie on zaslišal, de ie on bil bolan, os-
tane tedai še v tim istim meistu, kir ie bil, dva dni.

O o iii Potle

A
Cristus Lazarusa
mertviga, pul
gniliga obudi od
smerti, s teim
pričuie, de on
risničnu, koker
ie h ti Marti
poprei inu potle
govuril, vse te,
kir v nega
veruio, bode
rešil od smerti
inu pekla, nee
bode obudil na
sodni dan inu
nim dal ta večni

leben. Zamerkai
dobru v ti histori
te bessede, kir
Cristus pruti
Marti govori inu
koku Marta
Cristusa prov
spozna. Cristus
se zlobi čez vra-
ga inu to smert,
plače se čez
pogublene tih
ludi.

Luc. 7, 18, 19.

Ioh. 9, 7, 8, 10,

20, 14, 3, 6, 12.

Math. 9.

Mar. 5.

Ro. 1.

1. Thes. 4.

1. Cor. 15.

^[7]Potle za le-teim pravi on k suim iogro[m]: »Puidimo spet v to Iudovsko deželó.« ^[8]Ty iogri pravio k nemu: »Moister, ty Iudi so tebe vnuvič iskali s teim kamenem pobyti inu hočeš spet tiakai poiti[?]« ^[9]Jezus odgovori: »Nei so li te dvanaist ure tiga dne? Aku du hodi po dnevi, ta se ne opotagne, zakai on vidi to luč tiga svita. ^[10]Anpag, aku du po noči hodi, ta se opotagne, zakai ta luč nei v nim. ^[11]Le-tu ie on govuril inu za le-teim pravi k nim: »Lazarus, naš periatel, spy, anpag iest grem tiakai, de ga iz sna gori obudim.« ^[12]Natu reko nega iogri. »Gospud, aku on spy, taku on bode zdrav.« ^[13]Jezus ie pag govuril od nega smerti, oni so pag menili, de bi on od spane tiga sna govuril. ^[14]Tedai ie Jezus nim natu očitu poveidal: »Lazarus ie mertov ^[15]inu iest sem vessel za vašo volo, de nesem bil tamkai, de vi veruiete. Nu puidimo k nemu.« ^[16]Natu Tomas, kir se imenuie Duičič, pravi h tim iogrom: »Puidimo tudi mi, de ž nim umeriemo.« ^[17]Inu kadar Jezus pride, naide nega uže štiri dni v tim grobu ležečiga. ^[18]Betania pag ie bila blizi Ieruzalema okuli petnaist možkih tekov deleč. ^[19]Inu veliku Iudov ie bilu prišlu h ti Marti inu Mary, de bi nyu potroštali za volo nyu brata. ^[20]Natu Marta, kadar zasliši, de ie Jezus bil prišal, gre ona pruti nemu, Maria pag ie ostala doma sedoč. ^[21]Tedai reče Marta h timu Jezusu: »Gospud, de bi ti tukai bil, mui brat ne bi umerl. ^[22]Anpag iest zdai tudi veim, de kar kuli ti prosiš od Buga, tu istu Bug tebi da.« ^[23]Jezus pravi

pravi k ni: »Tui brat gori vstane.« ^[24] Marta pravi k nemu: »Iest veim, de on gori vstane v tim gorivstanenu na pusledni dan.« ^[25] Jezus pravi k ni: »Iest sem tu gorivstanene inu ta leben, kateri v me veruie tar naisi ie mertov, bode živ. ^[26] Inu vsaketeri, kir ie živ inu na me veruie, ta ne bode nigdar umerl. Veruieš ti le-tu[?]« ^[27] Ona pravi k nemu: »Ia, Gospud, iest veruio, de si ti Cristus, ta Syn Božy, kir ie imel priti na le-ta sveit.« ^[28] Inu kadar ie ona le-tu izrekla, gre kiakai inu pokliče Mario, suo sestro, skrivaie, rekoč: »Moister ie tukai inu tebe kliče.« ^[29] Ona kadar tu zasliši, vstane hitru gori inu pride k nemu, ^[30] zakai Jezus nei bil še v ta terg prišal, temuč on ie bil na unim meistu, kir ie Marta bila pruti nemu prišla. ^[31] Ty Iudi, kateri so tedai ž no v ti hisši bili inu no troštali, kadar so vidili Mario, de ie hitru gori vstala inu šla vunkai, gredo za no, rekoč: »Ona gre kiakai h timu grobu, de se undu plače.« ^[32] Natu, kadar Maria pride kiakai, kir ie Jezus bil, inu ga zagleda, pade doli k nega nogom inu pravi: »Gospud, de bi ti tukai bil, mui brat bi ne bil umerl.« ^[33] Natu Jezus, kadar on no plačeioč vidi inu te Iude, kir so ž no bili prišli, de so se plakali, se zgrozi v tim duhu inu rezžali sam sebe ^[34] inu pravi: »Kei ste ga polužili?« Oni pravio k nemu: »Gospud, pridi inu pogledai.« ^[35] Inu Jezus se ie selzyl. ^[36] Natu pravio ty Iudi: »Pole, koku ga ie on lubil.« ^[37] Eni pag so diali: »Nei mogel le-ta, kir ie timu slepcu oči odperl, sturiti, de bi tudi

O o iiii le-ta

le-ta ne bil umerl.«^[38] Natu Jezus zupet se grozzi sam v sebi inu pride h timu grobu. Ta ie bil pag ena špyla inu verhu nee en kamen položen.^[39] Jezus pravi: »Vzdignite proč ta kamen.« Pravi Marta, sestra tiga, kir ie bil umerl, k nemu: »Gospud, on uže smerdi, zakai on ie štiri dni ležal.«^[40] Jezus pravi k ni: »Nei li sem tebi iest dial, de aku boš verovala, taku boš to čast Božyo vidila[?]«^[41] Natu oni vzdigneio proč ta kamen od undu, gde ie ta, kir ie bil mertov, bil položen. Jezus pag vzdigne te oči gori inu pravi: »Oča, iest tebe zahvalim, de si ti mene uslišal.^[42] Iest sem pag dobru veidel, de ti mene vselei slišiš, anpag iest sem za volo tih ludi, kir okuli stoye, le-tu rekal, de veruio, de si ti mene posljal.«^[43] Inu kadar ie on le-tu rekal, zevpye z veliko štimo: »Lazare, poidi vunkai!«^[44] Inu ta, kir ie bil mertov, gre vunkai inu ie imel roke inu noge zvezane s pogrebovimi plinicami inu nega obličie ie bilu z ano antuilo obitu. Jezus pag pravi k nim: »Rezvežite ga gori inu pustite ga tiakai puiti.«^[45] Tedai veliku iz tih Iudov, kir so bili h ti Mary prišli inu so vidili tu, kar ie Jezus bil sturil, so v nega verovali.^[46] Eni pag iz žnih so šli kiakai h tim farizeiom inu so nim poveidali tu, kar ie Jezus bil sturil.

B
Visšifary, šcofi,
farizeiski menihi
inu papež Caifas
svit imaio, ko-

^[47] Natu so ty šcoffi inu farizei vkupe zbrali en svit inu so diali: »Kai mi delamo[?] Zakai le-ta človik dela veliku caihnov.«^[48] Aku ga mi pustimo, taku bodo vsi v nega verovali inu prideio ty Rimlani inu nom
vzamo

vzamo to našo deželo inu te ludi.« ^[49]Ede[n] pag iz nih s teim imenom Caifas, kateri ie tu istu leitu visši šcoff bil, ta pravi k nim: »Vi ne veiste ništer ^[50]inu ne rezmislite, de ie pridnu nom, de en človik umerie za te ludi inu de vsi ludie konca ne vzamo.« ^[51]Le-tu pag on nei od sam sebe govuril, temuč kadar ie on tu istu leitu bil ta visši šcoff, ie prerokoval, de Jezus ima umreite za te ludi ^[52]inu nekar samuč za te ludi, temuč de te otroke Božye, kir so bili rezkropleni, v enu vkupe spravi. ^[53]Natu od tiga istiga dne so oni vmei sebo se sveitovali, koku bi nega umurili. ^[54]Tedai Jezus uže nei več vmei Iudi očitu hodil, temuč ie šal od unod v to deželo poleg te pusčave v enu meistu, kateru se imenuie Effraim, inu ie undukai prebival suiemi iogri.

^[55]Ta velika nuč iudovska pag ie bila blizi inu nih veliku iz te dežele so šli gori v Ieruzalem pred to veliko nočio, de bi se očistili. ^[56]Tedai so oni iskali Jezusa inu stali v tim templi inu govurili vmei sebo: »Kai se vom zdi, de on nei prišal h timu prazniku[?]« ^[57]Ty šcofi pag inu ty farizei so bili to zapuvid dali, de aku du zvei, kei ie on, de on povei, de ga uiameio.

ku bi Cristusa pogubili. Caifas prerokuie, Cristus očitu več ne hodi.
Mathei 26.
Marci 14.
Luce 22.
Psal. 2.
Acto. 4.
Dan. 9.
Ioh. 18.

C
Šcofi, farizei ob svetim dnevi inu v cerqvi se sveituio Jezusa končati.
Math. 26.
Luc. 22.
Mar. 14.
Ioh. 7, 9.

TA XII. CAP.

NAtu šest dni pred veliko nočio pride Jezus v to Betanio, gde ie Lazarus bil umerl, kateriga P p ie

A
Jezus večerie per Lazarovih

sestrah, Maria
ga žalba, zubper
to Išcariot mer-
mra, fary se
zmišluio, koku
bi Lazarusa
umurili.
Math. 26.
Mar. 14.
Luc. 22, 7.
Ioh. 13. 11.

ie Jezus obudil od smerti. ^[2]Inu undukai sture nemu enu večerio inu Marta ie služila. Lazarus pag ie bil eden iz tih, kir ie ž nim per mizi sedil. ^[3]Tedai Maria vzame eno libro žalbe od te žlahtne, čiste, drage narde inu žalba te noge Jezuseve inu obriše nega noge suiemi lassmi. Inu ta hiša se napolni od tiga žalboviga duha. ^[4]Natu reče eden iz nega iogrov, Iudež Išcariot, Simonov syn, kateri ga ie imel fratati: ^[5]»Zakai se le-ta žalba nei prodala za tridesseti denariev inu dalu se tim bozim[?]« ^[6]Le-tu ie on pag govuril, nekar de bi nemu ty bozi skerbi bili, temuč zatu, kir ie on en tat bil inu ie imel to mošno inu ie nossil, kar ie danu bilu. ^[7]Natu reče Jezus: »Pusti ti no, ona ie le-tu hranila h timu dnevnu muiga pogreba, ^[8]zakai te boge imate vselei per vas, mene pag vselei ne imate.« ^[9]Tedai ie veliku ludi od tih Iudov zveidilu, de ie on undukai bil, inu so prišli, nekar samuč za Jezusovo volo, temuč de bi tudi tiga Lazarusa vidili, kateriga ie on bil od te smerti obudel. ^[10]Ty visši fary pag so sveitovali, de bi tudi tiga Lazarusa umurili, ^[11]zakai veliku Iudov so šli tiakai za nega volo inu so verovali v Jezusa.

B
Jezus ieizdi v
Ieruzalem, tiga
množica tih ludi
poštuie inu
prossi za srečo;
kai ie tu pome-
nilu, so iogri
stuprov

^[12]Na drugi dan veliku ludi, kir so bili prišli h timu prazničnimu dnevnu, kadar so zaslišali, de Jezus pride v Ieruzalem, ^[13]vzameio tu palmavu veie inu so šli vunkai pruti nemu inu so vpyli: »Ozana, žegnan ie ta kral izraelski, ta kir pride v tim imeni tiga Gospudi.« ^[14]Inu Jezus ie bil nešel eniga oslyča
inu

inu ie sidel na nim, koker ie pissanu: ^[15]»Ne bui se ti, sči syonska, pole, tui kral pride, sedoč na enim žerbeti ene oslice.« ^[16]Le-tiga pag nega iogri neso pervič zastopili, temuč, kadar ie Jezus bil v to čast postavljen, tedai so spumnili, de le-tu ie bilu od nega pissanu inu de le-tu so nemu bili sturili. ^[17]Tedai ty ludie, kir so ž nim bili, kadar ie on bil tiga Lazarusa iz tiga groba poklical inu obudil od te smerti, so pričo daiali. ^[18]Obtu tudi ta množica tih ludi so šli pruti nemu, kir so slišali, de ie on le-ta caihen bil sturil. ^[19]Natu pravio ty farizei vmei sebo: »Vi vidite, de ništer ne opravite, pole, ta sveit gre za nim.«

^[20]So bili pag eni Gerki iz tih, kir so gori bili prišli, de bi molili ob tim prazniku. ^[21]Ty isti tedai stopio k Filipu, kateri ie bil od te Betsaide Galileiske, inu so ga prossili, rekoč: »Gospud, mi bi hoteli radi Jezusa viditi.« ^[22]Filipus pride inu povei Andreiu, Andreias spet inu Filipus poveista Jezusu. ^[23]Jezus pag odgovori inu pravi k nima: »Ta ura ie prišla, de ta Syn tiga človeika bode v to čast postavle[n]. ^[24]Za risnico, za risnico iest vo[m] poveim: Aku tu zernu tiga žita ne bo verženu v to ze[m]lo inu ne umerie, taku samu oстане, aku pag umerie, taku dosti sadu pernesse. ^[25]Kateri suio dušo lubi, ta no zgubi. Inu kateri suio dušo sovraži na tim sveitu, ta no ohrani h timu večnimu lebnu. ^[26]Aku du hoče meni služiti, ta hodi za meno inu kir se[m] iest, undukai bode tudi mui služabnik. Inu aku du bode meni služil, tiga bode mui Oča poštoval.

P p iii Muia

po nega smerti zastopili, zatu se ty farizei serde.

Mathei 21.

Marci 11.

Luce 19.

Zah. 9.

Esa. 62.

Psal. 118.

C Gerki želuo Jezusa viditi. Skuzi Jezusovo inu vsch vernih matro, smert ta cerkov gori raste; kir v Cristusa veruio, nemu služio, bodo per nim inu v časti Božy.

3. Reg. 8.

Acto. 8.

Ioh. 1, 13, 17.

Esa. 53.

1. Cor. 15.

Math. 10, 16.

Mar. 8.

Luc. 9, 17.

D
 Cristus za volo,
 kir se nega smert
 perbližnie, pos-
 tane žalosten.
 Prossi Očeta, ta
 nemu odgovori
 iz nebes; opomi-
 na ljudi, de hodio
 per luči inu de
 veruio v to luč,
 katera ie on sam.
 Math. 26.
 Mar. 14.
 Luc. 22, 1.
 Ioh. 11, 3, 8, 14,
 16.
 Nu. 21.
 1. Paral. 17.
 Psal. 110.
 Esa. 9.
 Dan. 7.
 Mich. 5.
 Eph. 5.
 1. Thes. 5.

E
 Cristus se skrye;
 tu prerokovane
 zubper Iude ie
 dopolnenu; dos-
 ti gosposčine
 vernie v Jezusa,
 oli kir so se pa-

^[27] Muia duša ie zdai režalovana inu kai iest hočo reči[?] Oča, pomagai meni iz le-te ure, oli zatu sem iest prišal v le-to uro. ^[28] Oča, sturi čestnu tuie ime.« Natu pride ena štima iz nebes, rekoč: »Iest sem ie čestnu sturil inu hočo spet čestnu sturiti.« ^[29] Natu so ty ludie, kir so poleg stali inu poslušali, diali: »Onu ie zagarmelu.« Ty drugi so diali: »En angel ie ž nim govuril.« ^[30] Jezus odgovori inu pravi: »Le-ta štima nei prišla za muio volo, temuč za vašo volo. ^[31] Zdai ie ta pravda tiga svita. Zdai ta velak tiga svita bode vunkai veržen ^[32] inu iest kadar bom povišan od te zemle, hočo nee vse k meni samimu vleiči.« ^[33] Le-tu ie on pag govuril pomeinuioč, s kakovo smertio on ima umreiti. ^[34] Ty ludie nemu odgovore: »Mi smo slišali iz te postave, de Cristus vekoma ostane, inu koku ti tedai praviš: "Ta Syn tiga človeka mora povišan biti[?] Du ie ta Syn tiga človeka[?]« ^[35] Natu Jezus k nim pravi: »Še en mai- hin čas ie ta luč z vami, hodite, dotle vi imate to luč, de vas ta temma ne zapopade, zakai, kateri hodi v ti temmi, ta ne vei kam gre. ^[36] Veruite v to luč, dotle imate to luč, de bodete otroci te luči.«

Lete riči ie Jezus govuril inu gre proč inu se skrye pred nimi. ^[37] Inu naisi ie tulikain caihnov bil sturil pred nimi, oni vsai neso verovali na nega, ^[38] de se dopolni ta besseda tiga Ezaia preroka, katero ie on govuril: »Gospud, du veruie našimu pridiguvanu inu ta roka tiga Gospudi komu ie rezudivena[?]« ^[39] Ob-
 tu

tu neso mogli verovati. Zakai, zupet pravi Ezaias: ^[40]»On ie nih oči oslepil inu nih serce okuril, de s teimi očima ne vidio inu s teim sercem ne zastopio, de se ne preoberno inu iest nee ne ozdravim.« ^[41]Le-tu ie Ezaias govuril, kadar ie vidil to nega čast inu ie od nega govuril. ^[42]Oli vsai veliku tudi iz tih višših so v nega verovali, anpag za volo tih farizeiov neso očitu spoznali, de bi ne bili iz te šule izpahneni, ^[43]zakai oni so več lubili to čast tih ludi koker to čast Božyo. ^[44]Jesus ie pag vpyl inu dial: »Kateri v me veruie, ta ne veruie v me, temuč v tiga, kir ie mene poslal. ^[45]Inu kateri mene vidi, ta vidi tiga, kir ie mene poslal. ^[46]Iest sem prišal ta luč na ta sveit, de vsaketeri, kir v me veruie, v ti temmi ne ostane. ^[47]Inu aku du bode muie bessede slišal inu ne bode veroval, tiga iest ne bom sodil, zakai iest nesem prišal, de sodim ta sveit, temuč, de izveličam ta sveit. ^[48]Kateri mene zaverže inu muih bessed gori ne vzame, ta ima, kir nega bode sodil. Ta besseda, katero sem iest govuril, ta ista bode nega sodila na pusledni dan. ^[49]Zakai iest nesem od sam sebe govuril, temuč ta Oča, kateri ie mene poslal, ta isti ie meni eno zapuvid dal, kai iest imam diati inu kai imam govoriti. ^[50]Inu iest veim, de ta nega zapuvid ie ta večni leben. Kar iest tedai govorim, tu iest taku govorim, koker ie ta Oča meni rekal.«

na bali, ne so nih vere pred ludmi spoznali. Kir v Cristusa veruie, ta veruie v Buga Očeta. Neverni bodo po tim evangelium obsoieni.

Esa. 53, 6.

Ro. 10.

Math. 13.

Mar. 4.

Luc. 8.

Act. 28.

Ioh. 7, 9, 5, 1, 3,

8, 16.

Deut. 18.

TA XIII. CAP.

P p iii Pred

A
Cristus te suie
verne de konca,
tu ie vekoma,
lubi, tako
lubezan tukai
izkaže inu
poterdi, kir per
pusledni večery
suim iogrom
noge umyva. S
teim tudi da en
exempel inu
pergliho, de ty
verni imaio se iz
serca lubiti, eden
drugimu zveistu
pomagati.
Mathei 11, 3, 23.
Marci 14.
Luce 22, 10.
Psal. 51.
Gal. 6.
Eph. 5.
1. Pet. 2.

PRed teim velikimnočnim praznikom, kadar ie Jezus veidil, de ie nega ura bila prišla, de ima poiti iz tiga svita h timu Očetu, kadar ie on te suie lubil, kir so bili na sveitu, ie nee lubil do konca. ^[2] Inu kadar ie ta večeria bila sturiena inu de ie uže ta Hudič timu Iudežu Simonu Išcariotu v tu serce bil postavil, de ga frata. ^[3] Ie Jezus veidil, de ta Oča ie nemu dal v te roke vse riči inu de ie od Buga vunkai bil šal inu de on gre h Bugi, ^[4] vstane gori od te večerie inu položi sui gvant doli inu vzame en pert inu se ž nim opaše. ^[5] Potle vlye to vodo v eno medenico inu začne tih iogrov noge umivati inu brisati s teim pertom, s katerim ie on bil opassan. ^[6] Tedai on pride h timu Simonu Petru inu Petrus pravi k nemu: »Gospud, ti bodeš meni noge umival[?]« ^[7] Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Kar iest deim, tu ti zdai ne veiš, anpag boš potle veidel.« ^[8] Petrus pravi k nemu: »Ti ne boš meni nigdar tih nug umival.« Jezus nemu odgovori: »Aku iest tebe ne umyem, taku ti ne boš imel della z meno.« ^[9] Reče Simon Petrus k nemu: »Gospud, nekar samuč muie noge, temuč tudi te roke inu to glavo.« ^[10] Jezus pravi k nemu. »Kateri ie umiven, ta ne potrubuie, samuč de te noge umye, sice ie on vus čist. Inu vi ste čisti, oli nekar vsi.« ^[11] Zakai on ie veidil, du ie ta bil, kir ie nega imel fratati. Zatu ie on dial: »Vi neste vsi čisti.« ^[12] Potle, kadar ie bil umil nih noge inu vzel sui gvant, zupet sede h ti mizi

mizi inu pravi k nim: »Veiste li vi, kai sem iest vom sturil[?] ^[13]Vi mene imenuiete gospud inu moister inu vi prov pravite, zakai iest sem. ^[14]Aku tedai iest vaš gospud inu moister sem umil vaše noge, taku tudi vi imate vmei sebo eden timu drugimu te noge umivati. ^[15]Zakai en perglihni navuk sem iest vom dal, de koker sem iest vom sturil, de vi tudi taku sturite.

^[16]Za risnico, za risnico iest vom poveim: Ta hlapec nei vegši od suiga gospudi, ne en sel vegši koker ta, kir ie nega poslal. ^[17]Aku vi veiste le-tu, vi bote izveličani, aku ie sturite. ^[18]Iest nekar od vas vseh ne govorim, iest veim, katere sem izvolil, temuč, de tu pissanu bode dopolnenu: Kateri z meno iei ta kruh, ta isti ie zubper mene suio peto vzdignil. ^[19]Iest vom tu zdai poveim, preden se zgodi, de kadar se bo zgodilu, vi veruiete, de sem iest. ^[20]Risničnu, risničnu iest vom poveim, kateri gori vzame, kogar iest kuli pošlem, ta mene gori vzame, kateri pag mene gori vzame, ta vzame tiga, kir ie mene poslal.« ^[21]Kadar ie Jezus le-tu izgovoril, ie bil žaloste[n] v tim duhu, ie pričoval inu ie dial: »Risničnu, risničnu iest vom poveim, de eden iz vmei vas bode mene fratral.« ^[22]Natu so se ty iogri vmei sebo zgledovali inu so cbivlali, od kateriga bi on govuril. ^[23]Ie bil pag eden iz tih Jezusovih iogrov per mizi, sedoč na Jezusovih persih, kateriga ie Jezus lubil. ^[24]Timu istimu tedai Simon Petrus magne, de bi imel vprašati, du P p iii bi bil,

B
Jezusa druguc
en smertni strah
obyde, prer-
okuie od suiga
frataria inu ga da
Ioannesu na
znane. Judež gre
po noči nega
fratati. Se trošta,
de skuzi nega
smert on inu
Bug Oča bode
čestčen, resvičen
inu rezglašen.
Math. 10, 5, 26.
Mar. 9, 14.
Luc. 6, 10, 22.
Ioh. 15, 14, 16, 19,
20, 21, 12, 18, 17.
1. Cor. 8, 12.
Philip. 2.

bi bil, od kateriga ie on govuril. ^[25]Kadar ie on pag slonil na Jezusovih persih, pravi k nemu: »Gospud, du ie[?]«
^[26]Jezus odgovori: »Le-ta ie, katerimu iest to omočeno šnito podam.«
^[27]Inu kadar ie on to šnito omočil, ie on no dal timu Iudežu Simonu Iščariotu. ^[28]Inu po tei močici ie ta Zludi vain šal. Inu Jezus reče k nemu: »Kar ti delaš, tu skorai sturi.«
^[29]Le-tiga pag nisče iz tih sidečih per mizi nei zastopil, s čemu ie on tu k nemu dial. Eni so meinili zatu, kir ie Iudež te možno imel, de bi bil Jezus k nemu rekal: »Kupi, kar ie nom h timu prazniku potreba,« oli de bi on tim bozim kai dal. ^[30]Natu, kadar ie on to močico vzel, ie zdaici vunkai šal. Ie bila pag nuč.
^[31]Natu, kadar ie on bil vunkai šal, ie Jezus rekal: »Zdai ie ta Syn tiga človeika čestčen inu Bug ie čestčen v nim.
^[32]Ie li Bug v nim čestčen, taku Bug bode nega tudi čestil sam v sebi inu ga bode skorai čestil.

C
 Jezus vsem
 vernim eno novo
 zapuvid gori
 postavi, de se
 lubio vmei sebo.
 Prerokuie, de
 Peter nega
 trykrat hitru
 poredi zatay.
 Ioh. 7, 8, 15, 21.
 Rom. 13.
 Ephe. 4.
 1. Ioh. 2, 3.
 Mathei 26.
 Marci 14.
 Luce 22.

^[33]Synkuvi, iest sem še enu maihinu z vami, vi bote mene iskali inu koker sem h tim Iudom dial: Kamer iest grem, vi ne morete priti, taku vom zdai tudi pravim. ^[34]Eno novo zapuvid iest vom da[m], de se vi vmei sebo lubite, koker sem iest vas lubil, de vi tudi lubite eden družiga. ^[35]V le-tim bodo vsi spoznali, de ste vi mui mlaiši, aku bote imeili lubezan vmei sebo.«
^[36]Pravi k nemu Simon Petrus: »Gospud, kam ti greš[?]«
 Jezus nemu odgovori: »Kamer iest grem, ti zdai ne moreš puiti za meno, potle pag ti za meno puidiš.«
^[37]Petrus pravi k nemu: »Gospud, zakai ne morem za tebo

za tebo zdai puiti[?] Iest hočo muio dušo za te postaviti.«^[38] Jezus odgovori nemu: »Hočeš ti tuio dušo za me postaviti[?] Risničnu, risničnu iest tebi poveim: Ta petelin ne bode peyl, dotle ti mene nesi trykrat zatayl.«

TA XIII. CAP.

POtle on pravi k suim iogrom: »Vaše serce se ne prestraši. Veruite vi v Buga, taku tudi v me veruite.^[2] V muiga Očeta hisši ie dosti stanov. De bi taku ne bilu, iest bi vom bil poveidal.^[3] Iest grem tiakai vom perpraviti tu meistu. Inu aku iest puidem vom tu meistu perpravlati, iest hočo spet priti inu vas k sebi vzeti, de vi tudi bote, gdi sem iest.^[4] Inu kamer iest grem, vi veiste inu ta pot veiste.«^[5] Pravi k nemu Tomas: »Gospud, mi ne veimo, kam greš, inu koku moremo mi ta pot veiditi[?]«^[6] Jezus pravi k nemu: »Iest sem ta pot inu ta risnica inu ta leben. Nisče ne pride h timu Očetu, samuč skuzi mene.^[7] De bi vi mene znali, taku bi vi tudi znali muiga Očeta. Inu odsehmal znate vi nega inu ste nega vidili.«^[8] Pravi k nemu Filipus: »Gospud, pokaži nom tiga Očeta inu nom ie zadosti.«^[9] Jezus pravi k nemu: »Tulikain časa sem iest uže z vami inu vi mene neste spoznali? Filipe, kateri ie mene vidil, ie vidil tiga Očeta. Inu koku tedai ti praviš: 'Pokaži nom tiga Očeta'[?]«^[10] Ne veruieš ti, de sem iest v tim

A
Cristus trošta te
sue, veli v nega
verovati, zakai
on ie nom dobil
inu naredil
prebivališča inu
on ie ta pot h
Bugi, ta risnica
inu ta leben inu
ie z Bugom ena
reč; vely moliti v
nega imeni.
Ioh. 16, 1, 11, 6,
10, 3, 7, 8, 15.
Math. 21, 7.
Mar. 11.
Esa. 43, 45.
Iac. 1.

Q9 Očetu

Očetu inu ta Oča v meni[?] Te bessede, katere q vom govorim, od sam sebe ne govorim, anpag ta Oča, kir v meni prebiva, ta isti della ta dela. ^[11]Veruite meni, de sem iest v tim Očetu inu ta Oča ie v meni, aku nekar, taku veruite meni vsai za volo tih dell. ^[12]Risničnu, risničnu iest vom poveim, kateri v me veruie, ta bode tudi delal ta dela, katera iest delam, inu bode vegša, koker so leta delal, zakai iest grem h timu Očetu. ^[13]Inu kar kuli vi bote prossili v muim imeni, tu iest hočo diati, de ta Oča čestčen bode skuzi tiga Synu. ^[14]Aku kai bote prossili v muim imeni, tu iest hočo sturiti.

B
Kir Cristusa lubi, ta suio vero, stan tar leben derži po nega vuku. Tiga tudi Bug Oča, Syn lubita. Inu nemu bode dan ta S. Duh, tih vernih troštar, besednik, pomočnik, vižar, varih, opominavec na vse dobru. Psal. 46. Math. 28. Ioh. 15, 16, 20, 21. Act. 15.

^[15]Aku vi mene lubite, taku deržite muie zapuvidi. ^[16]Inu iest bo[m] prossil tiga Očeta inu on vom bode dal eniga drugiga troštarie, de on bode z vami veko- ma prebival. ^[17]Tiga duha te risnice, kateriga ta sveit ne more pryeti, zakai on ga ne vidi inu ga ne zna. Vi pag ga znate, zakai o[n] per vas prebiva inu bode v vas. ^[18]Iest vas nečo sorote zapustiti, iest pridem q vom. ^[19]Onu ie še enu maihinu inu ta sveit ne bode mene več vidil, vi pag bote mene vidili, zakai iest sem živ inu vi bote živeili. ^[20]Na ta isti dan vi spoznate, de sem iest v tim muim Očetu inu vi v meni inu iest v vas. ^[21]Kateri ima muie zapuvidi inu te derži, ta isti ie, kir mene lubi. Kateri pag mene lubi, ta bode od muiga Očeta lublen inu iest ga bom lubil inu se bom dal nemu na znane.« ^[22]Pravi k nemu Iudas, nekar ta Iščariot: »Gospud, kai se ie zgudilu, de ti boš

boš nom se daial na znane inu nekar timu svitu?»

^[23]Jezus odgovori inu pravi k nemu: »Taku du mene lubi, ta bode muiō bessedo deržal inu mui Oča ga bode lubil inu mi pridemo k nemu inu bom per nim enu prebivališče sturili. ^[24]Kateri mene ne lubi, ta muie bessede ne derži. Inu ta besseda, katero vi slišite, nei muia, temuč tiga Očeta, kir ie mene poslal. ^[25]Le-tu sem iest q vam govuril, dotle sem per vas prebival. ^[26]Anpag ta troštar, ta S. Duh, kateriga ta Oča bode poslal v muim imeni, ta isti vas bode vučil vse riči inu vom bode daial na spumnene vse tu, kar sem kuli vom pravil. ^[27]Ta myr iest vom pustim, mui myr iest vom dam, iest ne daiem, koker ta sveit daie. Vaše serce se ne zmoti inu se ne bui. ^[28]Vi ste slišali, de sem q vom dial: 'Iest grem tiakai inu pridem zupet q vom'. De bi vi lubili mene, vi bi se gvišnu vesselili, kir sem dial: Iest grem h timu Očetu, zakai ta Oča ie vegši od mene. ^[29]Inu iest sem vom zdai tu poveidal, preden se zgodi, de tedai, kadar bode se zgudilu, bote verovali. ^[30]Iest uže naprei ne bom veliku z vami govuril, zakai ta velak tiga svita gre semkai inu on ne ima ništer na meni. ^[31]Anpag, de ta sveit spozna, de iest lubim tiga Očeta inu koker ie ta Oča meni zapoveidal, taku iest deim: Vstanite gori, puidimo od sod.«

C
Kateri Jezusove
bessede ohrani,
per tim S. Troy-
ca z gnado
prebiva; Jezus
oblubi tim
vernim S. Duha,
ta bode nee v
nadlugh troštal,
vučil, opominal
inu napelaval na
risnico; nim za-
pusti ta myr z
Bugom, bodo v
nih veisti
zagvišani, de
Bug nim dobru
hoče; Hudič čez
Cristusu nema
oblasti, zakai nei
imel greha na
sebi.
Act. 2.
Ioh. 8, 15, 3, 5, 7,
13, 16, 20, 12.
Luce 24.

Q q ii Ta

TA XV. CAP.

A
Cristus pergli-
huie sebe k ani
vinski terti, te
verne h tim
mladicom, Boga
Očeta k animu
delovcu oli
kopaču. S teim
vuči, de vsi ver-
ni, kar kuli
potrubuio h
timu večnimu
lebnu, tu imai-
le od samiga Bo-
ga skuzi inu za
volo Jezusa;
skuzi tiga prid-
eio h Bugi inu
nih molitve bo-
do uslišane.
Eccle. 24.
Ioh. 13, 14, 16, 6,
9.
Math. 21.
Mar. 11.

B
Cristus sebe inu
suiga Očeta stavi
k animu exem-
plu te lubezni.
Vely se lubiti inu
deržati nega vuk
tar zapuvidi.

» **I**Est sem ta prava vinska terta inu mui Oča ie ta
» **I**baincirli. ^[2]Šledno mladico, kir v meni sadu ne
pernese, to vzame proč, inu sledno, kir sad pernesse,
to opleve, de več sadu pernesse. ^[3]Vi ste uže zdai čisti za
volo te bessede, katero sem q vom govuril. ^[4]Ostanite v
meni inu iest v vas. Koker ta mladica ne more od sama
sebe pernesti tiga sadu, samuč ona ostane na tei terti,
taku tudi vi nekar, samuč vi ostanete v meni. ^[5]Iest sem
ta vinska terta, vi ste te mladice. Kateri v meni ostane
inu iest v nim, ta isti dosti sadu pernesse. Zakai prez
mene ne morete vi ništer sturiti. ^[6]Aku du v meni ne
ostane, ta ie vunkai veržen koker ta mladica inu ie
vzebla inu no gori pobero inu no veržeio v ta ogen inu
bode gorela. ^[7]Aku vi ostanete v meni inu muie bessede
v vas ostano, prossite, kar kuli hočte, tu vom bode. ^[8]V
le-tim ie čestčen mui Oča, de vi dosti sadu pernessete
inu de vi bote mui mlaiši.

^[9]Koker ie ta Oča mene lubil, taku iest tudi vas
lubim. Ostanite v ti mui lubezni. ^[10]Aku vi bote muie
zapuvidi deržali, taku ostanete v mui lubezni, koker
sem iest muiga Očeta zapuvidi deržal inu ostanem v
nega lubezni. ^[11]Le-tu sem iest q vom govuril, de
muie vesselie v vas ostane inu de vaše vesselie bode
dopolnenu. ^[12]Le-tu ie muia zapuvid, de se vi lubite
vmei

vmei sebo, koker sem iest vas lubil. ^[13]Vegše lubezni nisče ne ima, koker ie le-ta, de eden postavi sui život za suie periatele. ^[14]Vi ste mui periateli, aku vi sturite vse tu, kar iest vom zapoveidam, ^[15]iest vom potehmal ne porečem hlapci, zakai ta hlapec ne vei, kai dela nega gospud, anpag iest sem vom dial periateli, zakai vse, kar sem slišal od muiga Očeta, tu sem vo[m] dal na znane. ^[16]Vi neste mene izvolili, temuč iest sem vas izvolil inu se[m] vas postavil, de greste inu ta sad pernessete inu vaš sad ostane, de, kar kuli bote prossili tiga Očeta v muim imeni, vo[m] bode dal.

^[17]Letu iest vom zapoveim, de se vi lubite vmei sebo. ^[18]Aku vas ta sveit sovraži, taku vi veiste, de ie mene poprei preden vas sovražil. ^[19]De bi vi bili od tiga svita, taku bi ta sveit tu suie lubil. Kadar pag vi neste od tiga svita, temuč iest sem vas odločil od tiga svita, zatu vas ta sveit sovraži. ^[20]Spomislite na te bessede, katere sem q vom govuril: ‘Ta hlapec nei vegši od suiga gospudi.’ So li oni mene preganeli, oni vas bodo tudi preganeli, so li muio bessedo deržali, taku oni bodo tudi to vašo deržali. ^[21]Anpag le-tu vse vom bodo sturili za muiga imena volo, zakai oni tega ne znaio, kateri ie mene poslal. ^[22]De bi iest ne bil prišal inu nim ne bi govuril, taku bi oni greiha ne imeili. Zdai pag oni ne imαιο obeniga izgovora od suiga greiha. ^[23]Kateri mene sovraži, ta isti tudi sovraži muiga Očeta. ^[24]De bi iest ne bil ta della vmei nimi delal, katera nisče drugi nei sturil, taku bi oni

Qq iii greha

Te verne imen-
uie suie peri-
atele, te iogre ie
h timu izvolil, de
nih dosti na pra-
vo vero pre-
oberno.

Ioh. 13, 14, 8.

1. Ioh. 3.

Math. 12.

Ephe. 1.

Col. 1.

C

Zupet vely lubiti
se. Te iogre inu
verne napravle
inu trošta po
suim exemplu
zubper nadluge;
ty, kir te prave
verne preganeio,
ne znaio Boga,
nim so tudi prez
urzaha souvraž.

1. Ioh. 3, 13, 16, 5,
9, 10.

Math. 10.

Luc. 6.

Psal. 35, 25, 69.

greha ne imeili. Zdai so pag oni ta vidili inu so sovražili nekar mene samiga, temuč tudi muiga Očeta. ^[25]Anpag tu ie, de se dopolni ta besseda, kir ie v nih postavi pissana. Oni so mene zabston sovražili.

D
Spet oblubi S.
Duha. Zamerikai
ta try Božya im-
ena.
Ioh. 7, 14, 16.
Luc. 24.
Act. 1, 2.

^[26]Kadar pag ta Troštar pride, kateriga iest pošlem od tiga Očeta, ta Duh te risnice, kateri vunkai gre od tiga Očeta, ta isti bode tu pričovane daial od mene. ^[27]Inu vi ste tudi tiga priča, zakai vi ste od začetka z meno.«

TA XVI. CAP.

A
Prerokuie, de ty
nega za volo te
vere bodo mora-
li veliku terpeti.
Math. 10, 24.
Mar. 13.
Luc. 21.
Act. 9.
Ioh. 13, 14.
1. Cor. 2, 4.

»**L**Etu sem iest q vom govuril, de se vi ne zmogite. ^[2]Oni vas bodo v tih cerqvah panovali. Inu ta čas pride, de vsaki, kir vas vbye, bode meinil, on ie Bogu eno službo sturil. ^[3]Inu le-tu bodo oni vom sturili, zakai neso tiga Očeta ne mene spoznali. ^[4]Le-tu sem iest pag q vom govuril, de kadar ta isti čass pride, de vi na tu spumnite, de sem iest vom poveidal. Le-tiga pag iest od začetka vom nesem pravil, zakai iest sem z vami bil.

B
Prerokuie, de
puide iz tiga svi-
ta. Trošta te suie
s teim S. Duhum.
Nim pravi, de S.
Duh skuzi to
pridigo bode

^[5]Nu zdai pag iest grem kiakai h timu, kir ie mene poslal, inu nisče iz vmei vas mene ne vpraša: ‘Kam ti greš[?]’. ^[6]Temuč zatu, kir sem q vom le-tu govuril, ie ta žalost napolnila vaše serce. ^[7]Anpag iest vom risnico poveim, onu ie dobru za vas, de iest kiakai

kai grem, zakai aku iest kiakai ne grem, taku ta troštar q vo[m] ne pride. Aku pag iest kiakai puidem, taku iest hočo nega q vom poslati. ^[8]Inu kadar ta isti pride, bode svaryl ta sveit za ta greih inu za to pravico inu za to pravdo. ^[9]Za ta greih, zakai ne veruio v mene. ^[10]Za to pravico pag, zakai iest grem h timu Očetu inu ne bote mene več vidili. ^[11]Za to pravdo pag, zakai ta vyuda tiga svita ie obsoyen. ^[12]Iest imam še veliku vom praviti, oli vi ne morete zdai nesti. ^[13]Kadar pag pride uni, kateri ie ta Duh te risnice, ta vas popela na vso risnico. Zakai on ne bode od sam sebe govuril, in te riči, kir imαιο priti, vom bode oznanoval. ^[14]Ta isti bode mene čestniga sturil, zakai on od tiga muiga vzel inu bode vom oznanil. ^[15]Vse tu, kar kuli ta Oča ima, tu ie muie. Obtú sem iest dial, de on od tiga muiga vzame inu vo[m] oznani. On bode mene čestil, zakai on bode od muiga vzel inu bode vom oznanil. Vse tu, kar ta Oča ima, ie muie, za tiga volo sem iest dial, de on od umuiga vzame inu bode vom oznanoval.

^[16]Čez enu maihinu vi mene ne bote vidili inu zupet čez enu maihinu vi mene bote vidili, zakai iest grem h timu Očetu.« ^[17]Natu pravio eni iz žnega iogrov vmei sebo: »Kai ie tu, kir on k nom pravi: ‘Čez enu maihinu vi mene ne bote vidili inu zupet čez enu maihinu vi bote mene vidili[?]’ inu: ‘Zakai iest grem h timu Očetu[?]’« ^[18]Natu so diali: »Kai ie tu, kir on pravi: ‘Čez

vsem ludem daial na znane nih grehe inu vučil, de skuzi vero v nega pravični postano, de Hudič ie suio pravdo čez verne zgubil. S. Duh te iogre, verne napelava na risniko.
Ioh. 14, 12, 15, 3, 17.
Math. 11.
Luc. 10.

C
Prerokuie, de kratig čas pred nega smertio inu potle per nih bode. Inu, de ty iogri inu verni na tim sveitu bodo žalovali, te trošta s to

le-to pergliho od te porodne žene, de ta vsa reva tiga svita kratig čas terpi, tih vernih vesselie v nebessih imer bode.

Ioh. 7, 14, 15.

Iac. 4.

Psalm 30, 77.

Hiere. 31.

D

Cristus vse suie verne opomina, de v nega imeni (tu ie: v nega moči inu zasluženi) Boga molyo inu prossio; Bug Oča ie vsem vernim za volo Jezusa periatel; prerokuie, de ty iogri pobegno od neka inu de verni bodo revo imeili na tim sveitu.

‘Čez enu maihinu[?]’ Mi ne veimo, kai si on govori.«
^[19]Jezus pag spozna, de so nega hoteli vprašati, inu pravi k nim: »Vi od tiga vmei sebo izuprašujete, kir sem iest dial: ‘Čez enu maihinu vi mene ne bote videli inu spet čez enu maihinu vi bote mene vidili?’^[20] Zarisnico, za risnico iest vom poveim, vi se bote plakali inu iokali, anpag ta sveit se bode vesselil. Vi bote žalostni, anpag vaša žalost se preoberne na tu vesselie.
^[21]Ena žena, kadar rody, ima žalost, zakai nee ura ie prišla, kadar ie pag ona tu deite rodila, taku ona ne zmisli več na nee revo za volo tiga vesselia, de ie en človik royen na ta sveit.^[22]Inu vi imate tudi zdai žalost. Anpag iest vas bom spet vidil inu vaše serce se bode vesselilu inu vaše vesselie od vas nisče ne vzame.^[23]Inu ta isti dan vi ne bote mene za ništer vprašali.

Risničnu, risničnu iest vom poveim, kar kuli vi bote prossili tiga Očeta v muim imeni, on vom bode dal.^[24]Dosehmal ništer neste prossili v muim imeni. Prossite inu vi vzamete, de vaše vesselie bode popolnoma.^[25]Le-tu sem q vom skuzi perpuvidi govuril, anpag pride ta čass, de ne bom več v tih perpuvidah z vami govuril, temuč vom bom očitu oznanil od muiga Očeta.^[26]Na ta isti dan vi bote prossili v muim imeni. Inu iest vom ne pravim, de iest bom tiga Očeta za vas prossil.^[27]Zakai on sam, ta Oča, vas lubi zatu, kir ste vi mene lubili inu ste verovali, de sem iest od Buga vunkai šal.^[28]Iest sem

sem šal vunkai od Očeta inu sem prišal na ta sveit, zupet zapustim iest ta sveit inu grem h timu Očetu.«
^[29]Pravio k nemu nega iogri: »Pole, zdai ti očitú govoriš inu obene perpuvidi ne praviš. ^[30]Zdai mi veimo, de vse riči veiš inu ti ne potrubuies, de du tebe vpraša. Zatu mi veruiemo, de si ti od Buga vunkai šal.« ^[30]Jezus nim odgovori: »Zdai vi veruiete[?] ^[31]Pole, ta ura pride inu ie uže zdai prišla, de se reztečete vsak sebi inu mene samiga zapustite, oli iest nesem sam, zakai ta Oča ie z meno. ^[32]Le-tu sem iest vom govuril, de vi myr imate v meni. Na tim sveitu imate vi nadlugo, anpag bodite serčni, iest sem ta sveit premogel.«

Math. 7, 21, 13, 26.
 Mar. 11, 4, 14.
 Luce 11.
 Ioh. 14, 15, 20, 21, 3, 4, 5, 6, 7, 8.
 Iac. 1.
 Zah. 13.
 Rom. 5.

TA XVII. CAP.

LEtú ie Jezus govuril inu ie suie oči vzdignil gori v nebu inu ie rekal: »Oča, ta ura ie prišla, sturi čestniga tuiga Synu, de ta Syn tudi tebe čestniga sturi. ^[2]Koker si ti nemu dal to oblast čez vse messu, de on da ta večni leben vsem teim, katere si ti nemu dal. ^[3]Le-ta ie pag ta večni leben, de tebe samiga praviga Boga inu Jezusa Cristusa, kateriga si ti poslal, spoznaio. ^[4]Iest sem tebe čestniga sturil na zemli inu sem tu dellu dokonal, kateru si meni dal, de iest sturim. ^[5]Inu zdai ti, Oča, sturi mene čestniga poleg sam sebe s to čestio, katero sem poprei imel per tebi, preden ie ta sveit bil. ^[6]Iest sem tuie ime na

A
 Gristus v le-ti
 nega lepi,
 troštlivi pusledni
 molitvi prossi
 napoprei za se,
 de skuzi nega
 martro inu smert
 on inu nega Oča
 bode čestčen inu
 spoznan, zakai,
 kir niu prov
 spozna, ta ima
 večni leben.
 Potle prossi za
 suie iogre inu za
 vse te, kir so ne-
 ga bessedo od

R r znane

nega oli od iogrov oli od drugih pridigariev gori vzeli; ty isti bodo skuzi to risnično bessedo Božyo sveti inu brumni sturieni pred Bugom, de bodo vredni v ti nebeski časti inu glory, kir ie sam Jezus, prebivati, inu de ty verni bodo tudi na tim sveitu obarovani inu ohraneni pred teim hudim sveitom, pred večno smertio, pred Hudičem, pred peklom inu pred vseim zlegom. Amen.
 Math. 12, 5, 6, 7, 4, 14, 1, 15, 18, 19, 8, 20.
 1. Ioh. 1, 2.
 Act. 1.
 Psal. 40, 41, 109.
 Gal. 3.

znane dal tim ludem, katere si ti meni dal od tiga svita. Oni so tuy bili inu si nee meni dal inu oni so tuio bessedo ohranili. ^[7]Zdai so oni spoznali, de vse riči, katere si ti meni dal, so od tebe. ^[8]Zakai te besede, katere si ti meni dal, sem iest nim dal. Inu oni so te gori vzeli inu so risničnu spoznali, de sem od tebe vunkai šal inu so verovali, de si ti mene poslal. ^[9]Iest za nee prossim, iest ne prossim za ta sveit, temuč za te, katere si ti meni dal, zakai oni so tuy. ^[10]Inu vse, kar ie muie, tu ie tuie, inu kar ie tuie, tu ie muie, inu iest sem v nih čestčen. ^[11]Inu iest nesem uže več na sveitu, oni so pag na tim sveitu inu iest grem h tebi. Sveti Oča, ohrani nee v tuim imeni, katere si ti meni dal, de bodo enu koker midva. ^[12]Kadar sem bil ž nimi na tim sveitu, sem iest nee hranil v tuim imeni. Katere si ti meni dal, sem iest obaroval inu oben iz nih nei konca vzel, samuč ta zgubljeni syn, de tu pismu bode dopolnenu. ^[13]Zdai pag iest pridem h tebi inu le-tu iest govorim na tim sveitu, de oni imαιο muie vesselie sami v sebi dopolnenu. ^[14]Iest sem nim dal tuio bessedo inu ta sveit nee sovraži, zakai oni neso od tiga svita. ^[15]Iest ne prossim, de bi ti nee vzel iz tiga svita, temuč de ti nee ohraniš pred zlegom. ^[16]Oni neso od tiga svita, koker iest tudi nesem od tiga svita. ^[17]Posvečui ti nee v tuy risnici. Tuia besseda ie risnica. ^[18]Koker si ti mene poslal na ta sveit, taku sem iest tudi nee poslal na ta sveit.

sveit. ^[19]Inu iest za nee sebe posvečuiem, de oni tudi bodo posvičeni v ti risnici. ^[20]Iest pag za nee samee ne prossim, temuč tudi za le-te, kateri bodo skuzi nih bessedo v me verovali. ^[21]De oni vsi bodo enu, koker ti Oča v meni inu iest v tebi, de oni tudi v nama enu bodo. De ta sveit veruie, de si ti mene poslal. ^[22]Iest sem tudi dal to čast, katero si ti meni dal, de oni tudi enu bodo, koker smo mi tudi enu. ^[23]Iest v nih inu ti v meni, de bodo popolnoma v tim enu inu de ta sveit spozna, de si ti mene poslal inu si nee lubil, koker si mene lubil. ^[24]Oča, iest hočo, de, gdi iest bom, de tudi ty bodo, katere si ti meni dal, de oni vidio ta čast, katero si ti meni dal, zakai ti si mene lubil, preden ie ta sveit bil sturien. ^[25]Pravični Oča, ta sveit nei spoznal tebe, iest sem pag tebe spoznal inu le-ti so spoznali, de si ti mene poslal. ^[26]Inu iest sem nim dial na znane tuie ime inu hočo nim dati na znane, de ta lubezan, s katero si ti mene lubil, v nih bode inu iest v nih.«

TA XVIII. CAP.

POtle, kadar ie Jezus le-te riči izgovoril, gre on vunkai suiemi iogri čez ta potok Cedron, gdi ie bil en vert, v ta isti gre on inu nega iogri. ^[2]Iudas pag, kateri ie nega fratal, ta ie tudi tu meistu veidil, zakai Jezus ie suiemi iogri čestu undu
R r ii perhaial.

A
Iudež fratar
poime sebo
Cristusa lovit
tavžent rim-
lanovih
žolneriev inu vse
šcofle,

faryeve inu
farizeiove
hlapce, tim Cris-
tus pruti gre inu
vse kmali le z
bessedo doli po-
bye. Petrus Mal-
husu eno uhu
proč odseca.
Math. 26.
Mar. 14.
Luc. 22.
Ioh. 17.

perhaial. ^[3]Iudež tedai, kadar ie bil k sebi vzal te dvorniske želnerye inu te hlapce tih visših fariev inu farizeiou, pride on kiakai s teimi laternami inu z baklami inu s teim orožiem. ^[4]Jezus pag, kadar ie on veidel vse tu, kar ie imeilu čez nega priti, stopi naprei inu pravi k nim: »Koga vi iščete[?]« ^[5]Oni nemu odgovore: »Jezusa Nazarenskiga.« Jezus reče k nim: »Iest sem.« Iudež pag, kateri ie nega fratoval, ie tudi undu ž nimi stal. ^[6]Na tu, kadar Jezus reče k nim: »Iest sem«, gredo nazai inu padeio doli na zemlo. ^[7]Natu zupet nee vpraša: »Koga vi iščete[?]« Oni pag reko: »Jezusa Nazarenskiga.« ^[8]Jezus odgovori: »Iest sem vom povedal, de sem iest. Aku vi tedai mene iščete, taku pustite le-te puiti,« ^[9]de se dopolni ta besseda katero ie on govuril: »Iest nesem iz le-tih, kir si ti meni dal, obeniga zgubil.« ^[10]Tedai ie Simon Peter en meč imel inu ga izdere inu udari tiga šcofliga hlapca inu nemu odseca nega destnu vuhu inu tim hlapcu ie bilu Malhus ime. ^[11]Natu Jezus reče h Petru: »Vtekni tui meč v te nožnice. Ne bom iest pyl ta kelih[,] kateri ie meni Oča dal[?]«

B
Cristus ie niet
inu zvezan pelan
k Anasu, potle h
Caifasu. Petrns
gre za nim inu
ga enkrat zatay.
Ioh. 12.

^[12]Ty dvorski žolnery pag inu ta visši altman inu služabniki tih Iudov uiamieio Jezusa inu ga zvežeio ^[13]inu ga pelaio nerpervič h timu Annasu, zakai on ie bil Caifasov tast, kateri ie tiga istiga leita šcoff bil. ^[14]Inu Caifas ie bil le-ta, kateri ie tim Iudom bil svit dal, de ie dobru, de en človik umerie za te ludi. ^[15]Simon Peter pag, ta gre za Jezusom inu en drugi ioger.

ger. Inu ta isti ioger ie bil znan timu šcoffu inu on gre noter z Jezusom v ta šcofli palač. ^[16] Petrus pag ie izvuna per vratih stal. Natu ie ta drugi ioger, kir ie bil timu šcofu znan, vunkai šal inu ie govuril s to vratarico inu Petra noter perpela. ^[17] Natu pravi ta dekla vratarica h timu Petru: »Nei si li ti tudi le-tiga človeika ioger eden[?]« On pravi: »Iest nesem.« ^[18] Ty hlapci pag inu služabniki so stali, kir so to žeriavico vkupe spravili, zakai ie studenu bilu inu so se greili. Inu Peter ie tudi ž nimi stal inu se ie gril.

^[19] Natu ta šcoff vpraša Jezusa za nega iogre inu za nega vuk. ^[20] Jezus nemu odgovori: »Iest sem očitu govuril timu svitu, iest sem vselei vučil v tih šulah inu v tim templi, gdi vsi Iudi vkupe perhaiaio, inu nesem skrivaie ništer govuril. ^[21] Kai ti mene vprašáš za tu[?] Vprašai te za tu, kir so slišali, kai sem k nim govuril, pole, ty isti veido te riči, katere sem iest pravil.« ^[22] Kadar ie on pag le-tu bil rekal, eden iz tih služabnikov, kir ie poleg stal, ie Jezusu dal eno šlafernico, rekoč: »Taku ti timu šcoffu odgovoriš?« ^[23] Jezus nemu odgovori: »Sem li hudu govuril, taku spričai, de ie hudu, aku pag dobru, zakai ti mene byeš[?]« ^[24] (Inu Anans pošle nega zvezaniga h timu šcofu Caifasu.) ^[25] Inu Simon Peter ie stal inu se ie gril. Tedai pravio k nemu: »Nei si li ti tudi iz nega iogrov eden[?]« On ie tayl inn ie dial: »Iest nesem.« ^[26] Pravi k nemu eden iz tih šcoflevih hlapcev, stric tiga, katerimu ie bil Peter tu uhu odsecal:

R r iii »Ne

Math. 26.
Mar. 14.
Luc. 22.

C
Šcoff Caifas
vpraša Jezusa,
kai vuči. On veli
te, kir so ga
očitu pridigaioč
slišali, vprašati;
ie byen. Peter ga
še dvakrat zatay.
Ioh. 7.
Math. 26.
Mar. 14.
Luc. 22.
Act. 23.
Iere. 20.

D
 Jezus ie pelan
 inu izdan od tih
 visših duhavskih
 Pilatusu. Pilatus
 ga izprašauie.
 Pred nim Jezus
 spozna, de ie on
 ta kral tih Iudov.
 Pilatus pričauie,
 de ie nedolžan,
 bi ga rad bil iz-
 pustil. Iudi ne
 hote nega
 živiga, temuč
 Barrabasa.
 Math. 27.
 Mar. 15.
 Luc. 23.
 Ioh. 13, 6.

»Ne li sem iest tebe ž nim v tim vertu vidil[?]«^[27] Natu
 zupet Peter zatay inu ta petelin zdaici zapoye.

^[28] Natu pelaio Jezusa od Caifasa v to rihtno hišo
 inu ie bilu vzgudo inu oni neso šli noter v to rihtno
 hišo, de bi se ne omadežili, temuč de bi tu
 velikunočnu iagne ieili. ^[29] Natu Pilatus gre vunkai k
 nim inu pravi: »Kakovo tožbo vi pernessete zubper
 le-tiga človeka[?]«^[30] Oni odgovore inu pravio k
 nemu: »De bi on ne bil hudiga sturil, mi bi ga tebi
 ne bili čez dali.«^[31] Natu reče k nim Pilatus: »Vzamite
 ga vi inu ga sodite po vaši postavi.« Natu reko ty Iu-
 di k nemu: »Nom nei slobodnu nikogar ubyti.«^[32] De
 se dopolni ta Jezuseva besseda, katero ie on govuril,
 pomeineioč, s kakovo smertio bode on umerl. ^[33] Na-
 tu gre Pilatus spet v to rihtno hišo inu pokliče Jezu-
 sa inu pravi k nemu[:] »Si li ti ta kral tih Iudov[?]«
^[34] Jezus odgovori: »Praviš li ti tu od sam sebe, oli so
 tu tebi drugi poveidali od mene[?]«^[35] Pilatus odgo-
 vori: »Sem li iest en Iud[?] Tuy ludie inu ty šcofi so
 tebe meni izdali. Kai si sturil[?]«^[36] Jezus odgovori:
 »Muie kraljevstvu nei iz tiga svita, de bi muie kra-
 levstvu iz tiga svita bilu, mui služabniki gvišnu bi se
 boiovali, de bi tem Iudom ne bil čez dan, anpag
 muie kraljevstvu zdai nei od sod.«^[37] Natu pravi Pila-
 tus k nemu: »Taku si ti tedai en kral[?]« Jezus odgo-
 vori: »Ti praviš, de sem iest en kral, iest sem k le
 timu royen inu sem h timu prišal na ta
 sveit,

sveit, de iest pričovane daiem tei risnici. Vsaki, kir ie iz te risnice, ta poslušā muio štymo.« ^[38]Pravi k nemu Pilatus: »Kai ie risnica[?]« Inu kadar ie on le-tu rekal, gre on spet vunkai h tim Iudom inu pravi k nim: »Iest obene krivine na nim ne naidem. ^[39]Vi imate pag eno navado, de vom eniga izpustim ob tei veliki noči. Hočte li vi tedai, de vom izpustim tiga iudovskiga krala[?]« ^[40]Natu spet vsi zevpyo, rekoč: »Nekar le-tiga, temuč Barrabasa.« Barrabas pag ie bil en razbonik.

TA XIX. CAP.

NAtu tedai Pilatus popade Jezusa inu ga gaižla. ^[2]Inu ty žolnery so spleli eno crono iz terne, to so postavili na nega glavo inu so ga z ano škarlatovo sukno obleikli. ^[3]Inu so diali: »Pomagai Bug, iudovski kral.« Inu so mu šlafernice daiali. ^[4]Pilatus spet gre vunkai inu pravi k nim: »Pole, iest ga q vom vunkai pelam, de vi spoznate, de iest obene krivine na nim ne naidem.« ^[5]Natu Jezus gre vunkai inu nesse to ternevo crono inu to šcarlatovo sukno. Inu on pravi k nim: »Pole, ta človik.« ^[6]Natu kadar so ga ty šcofi inu služabniki zagledali so vpyli, rekoč: »Cryžai ga! Cryžai ga!« Pilatus pravi k nim: »Vzamite ga vi inu ga cryžate, zakai iest na nim obeniga urzaha ne naidem.« ^[7]Ty Iudi nemu odgovore: »Mi imamo eno

A
Pilatus pusti Jezusa gaižlati. Ty želnery ga s ternem cronaio, se mu špotaio, ga v en žlahten gvant obleiko inu ga byo. Pilatus nega druguč izuprašnie, isče, koku bi ga izpustil. H puslednimu na tih Iudov velike tožbe, prytež inu vpy izroči Jezusa cryžati.

R r iiii posta-

Math. 27.
 Marci 15.
 Luce 23.
 Levit. 24.
 Ioh. 5, 3.
 Sap. 6.
 Ro. 13.
 Act. 17.
 Gen. 49.
 Osee 1.

postavo inu po naši postavi on ima umreiti, zakai on se ie k animu Synuvi Božymu sturil.«^[8] Natu kadar Pilatus le-to bessedo zasliši, se ie on še več bal^[9] inu on gre zupet noter v to rihtno hišo inu pravi k Jezusu: »Od kot si ti[?]^[?]« Anpag Jezus nei nemu dal obene odgovori.^[10] Natu reče Pilatus k nemu: »Ti meni ne govoriš[?] Ne veiš li ti, de imam oblast tebe cryžati inu imam oblast tebe prostiga pustiti?«^[11] Jezus odgovori: »Ti bi ne imel obene oblasti čez mene, de bi tebi ne bila dana od ozgorai. Obtū, kateri ie mene tebi izdal, ta vegši greih ima.«^[12] Od tiga ie Pilatus iskal nega izpustiti. Ty Iudi pag so vpyli, rekoč: »Aku ti le-tiga izpustiš, taku ti nesi cessariev periatel, kateri kuli se k animu kralu sturi, ta zubper reče timu cessariu.«^[13] Pilatus tedai, kadar on zasliši le-to bessedo, pela Jezusa vunkai inu sede na ta pravdani stol, na tu meistu, kir se imenuie Vissoki flašter, iudovski pag Gabata.^[14] Ie bil pag perpravlen dan te velike noči, okuli te šeste ure, inu on pravi h tim Iudom: »Pole, le-tu ie vaš kral.«^[15] Oni so pag zevpyli: »Proč ž nim, proč ž nim, cryžai ga!« Reče k nim Pilatus: »Bom iest cryžal vašiga krala[?]^[?]« Ty šcofi odgovore: »Mi ne imamo krala, temuč tiga cessarie.«^[16] Natu on nim nega tedai čez da, de se cryža.

B
 Jezusa pelaio
 vun iz meista na
 rihtštat, ga
 cryžai v sredi

Inu oni popado Jezusa inu ga proč pelaio.^[17] Inu on nesse sui cryž inu gre vunkai na tu meistu, kir se pravi ta Glavski karnar, iudovski pag Golgota.
 Undukai

^[18]Undukai so nega cryžali inu ž nim druga dva, eniga zdikai, eniga tamkai, Jezusa pag v sreidi. ^[19]Inu Pilatus ie tudi enu pissmu ozgorai zapissal inu ie postavil na ta cryž. Ie bilu pag pissanu: »Jezus Nazarenski, kral tih Iudov«. ^[20]Le-tu pismu so tedai dosti Iudov brali, zakai tu meistu, gdi ie bil Jezus cryžan, ie blizi meista bilu. Inu ie bilu pissanu iudovski inu gerški inu latinski. ^[21]Natu reko ty šcoffi tih Iudov h Pilatusu: »Ne piši: ‘Kral tih Iudov’, temuč de ie on dial: ‘Iest sem en kral tih Iudov’.«
^[22]Pilatus odgovori: »Kar sem pissal, tu sem pissal.« ^[23]Natu ty želneri, kadar so Jezusa bili cryžali, vzameio nega gvant (inu sture štiri deile, vsakimu želneriu en deil) inu ta sukna ie bila prez šua, od verha skuzi povesod setkana. ^[24]Natu pravio oni vmei sebo: »Ne rezderimo no, temuč lossamo za no, čiga bode.« De se tu pismu dopolni, kir pravi: »Oni so vmei sebo dilili mui gvant inu čez muio sukno so ta loss vergli.«

Inu ty žolneri so le-tu sturili. ^[25]So stale tudi poleg Jezuseviga cryža nega mati inu nega matere sestra Maria Cleofova inu Maria Magdalena. ^[26]Tedai, kadar Jezus zagleda to mater inu tiga iogra, kateriga ie on lubil, poleg stoieč, pravi on k sui materi: »Žena, pole, le-tu ie tui syn.« ^[27]Potle pravi h timu iogru: »Pole, leta ie tuia mati.« Inu od te iste ure ie ta ioger no vzel v tu suie. ^[28]Potemtoga, kadar ie Jezus veidel, de so vse riči bile dopernessene, de se tu pissmu dokona, pravi on: »Iest sem žeyn.« ^[29]Ena posso-

S s da

dveiu lotru. Pilatus uržah nega smerti pišše na cryž. Želneri ygraio za nega gvant.

Math. 27.

Marci 15.

Luce 23.

Heb. 13.

Psal. 22.

Cristus, visseioč na cryži, suio mater poroči Ioannesu, to on k sebi vzame. Pye essih, v tim se nega duša loči.

Math. 27.

Mar. 15.

Luc. 23.

Ioh. 13, 20, 21,

17.

Psal. 69.

da pag ie bila undu postavlena, polna essiha. Oni pag napolnio eno gobo s teim essihom inu to polože okuli eniga yžopa inu to pertakno k nega vustom. ^[30]Natu, kadar ie Jezus bil ta esih vzal, ie rekal: »Onu ie dopernessenu.« Inu perkloni to glavo inu da gori ta duh.

D
Iudi ne puste mertvecev na cryži ob praznikih. Cristuseve costy ostano cile po tim Pismu; kir iz nega mertviga telessa kry inu voda teče, pomeni, de vsi verni v tim kerstu so ž nega kryo od grehov oprani.
Exod. 12.
Nume. 9.
Zah. 12.

^[31]Natu ty Iudi (potehmal ie ta perpravleni dan bil, de bi ta telessa na cryži ne ostala ob soboti, zakai ta isti sobotni dan ie bil velik) so prossili Pilatusa, de bi se nih golena prelomila inu de bi se doli sneli. ^[32]Prideio tedai ty žolnery inu prelomio timu pervimu ta golena inu timu drugimu, kir ie ž nim bil cryžan. ^[33]Kadar oni pag k Jezusu prido, de vidio nega, de ie uže mertov bil, ne so prelomili nega golena, ^[34]temuč tih žolneriev eden prebode nega stran z ano sulico inu zdaici ie vunkai tekla kry inu voda. ^[35]Inu kateri ie le-tu vidil, ie pričovane daial inu nega pričovane ie risničnu. Inu ta isti vei, de on risnico pravi, de vi tudi veruiete. ^[36]Zakai le-tu ie sturienu, de se tu pismu dopolni: »Vi nega kosti obene ne bote zdrubili.« ^[37]Inu zupet drugu pismu pravi: »Oni bodo vidili, v koga so oni boli.«

E
Iozef Arimatianski inu Nicodemus farizeusta Jezusa iz cryža snela inu poštnu pocopala.

^[38]Potem toga ta Iozef od Arimatia (kateri ie bil en mlaiši Jezusov, oli skrivaie za volo strahu tih Iudov) ie prossil Pilatusa, de bi on doli snel tu tellu Jezusevu, inu Pilatus tu nemu dopusti. ^[39]Inu pride tudi Nicodemus (kateri ie poprei bil k Jezusu prišal po-

ponoči), ta pernesse myre inu aloe vkupe zmešane, okuli stu liber. ^[40]Natu ona dva vzameta tu Jezusevu tellu inu tu istu obyeta v te ruhe s teim žlahtnim dissečim korenem, koker ie tih Iudov šega pokopavati. ^[41]Ie bil pag v tim istim meistu, gdi ie on kryžan bil, en vert inu v tim vertu en nov grob, v kateri še nisče nei bil položen. ^[42]Undukai položita Jezusa, za volo tiga perpravleniga dne tih Iudov inu kir ie ta grob blizi bil.

Ioh. 3, 7.
Math. 27.
Mar. 15.
Luc. 23.
Esa. 11.

TA XX. CAP.

NA ta prvi dan tih sobot pag pride Maria Magdalena zgudo, kadar ie še temma bila, h timu grobu inu zagleda, de ta kamen ie bil proč od tiga groba vzdignen. ^[2]Natu ona teče inu pride k Simonu Petru inu k unimu drugimu iogru, kateriga ie Jezus lubil, inu pravi k nima: »Oni so proč vzeli tiga Gospudi iz groba inu ne veimo, kam so ga polužili.« ^[3]Natu gre Peter inu ta drugi ioger vunkai inu prideta h timu grobu. ^[4]Ona dva pag sta vkupe tekla inu uni drugi ioger ie tekal naprei hitrejšo koker Peter inu pride poprei h timu grobu ^[5]inu kadar on noter poluka, pogleda te ruhe položene. On pag nei noter šal. ^[6]Natu pride Simon Peter, za nim gredoč, inu gre noter v ta grob inu vidi te ruhe položene ^[7]inu to antuilo, kir ie bila na nega glavi, nekar

A
Na prvi dan tiga tedna oli sobote, tu ie v nedelo viutro, pride Magdalena h grobu. Potle Peter inu Ioannes naideio te perty, anpag tiga tellessa Jezuseviga nekar.
Math. 28.
Mar. 16.
Luc. 24.
Ioh. 13, 21.
Psal. 16.
Act. 2, 13, 17.

S s ii s teimi

s teimi ruhami položeno, temuč zvito suseb v enim kraiu. ^[8]Natu tedai gre noter uni drugi ioger, kateri ie poprei bil prišal h timu grobu, inu ie vidil inu ie veroval. ^[9]Zakai oni neso tiga pisma še zastopili, de bi on moral od te smerti gori vstati. ^[10]Natu ty iogri zupet gredo vkupe.

B
Magdalena
plačeoč per
grobu vidi dva
angela. Undu se
ni Jezus perkaže,
ž no govori inu
ni zapovei, de tu
nega iogrom
povei.
Math. 28.
Mar. 16.
Luc. 24.
Ioh. 14, 16.
Psal. 22.
1. Cor. 15.

^[11]Maria pag ie stala izvuna per grobu inu se ie plakala. Inu tedai, kadar se ie plakala, poluka ona noter v ta grob ^[12]inu ugleda dva angela, obličena v belim gvantu, sedoča eniga per glavi inu tiga drugiga per nogah undu, gdi so bili tu tellu Jezusevu polužili. ^[13]Ta ista pravita k ni: »Žena, zakai se plačeš[?]« Ona k nima reče: »Zatu, kir so muiga Gospudi proč nessli inu iest ne veim, kam so ga oni polužili.« ^[14]Inu kadar ie ona le-tu rekla, se oberne nazai inu zagleda Jezusa, stoiečiga, inu nei veidila, de bi on Jezus bil. ^[15]Reče Jezus k ni: »Žena, zakai se plačeš[?] Koga isčeš[?]« Ona ie meinila, de on ie tih eden, kir v vertih della, inu reče k nemu: »Gospud, si li ga ti proč nessel, povei meni, kam si ga polužil[?] Inu iest ga hočo vzeti.« ^[16]Pravi Jezus k ni: »Maria!« Ona se oberne okuli inu pravi k nemu: »Rabboni«, tu se reče moister. ^[17]Jezus pravi k ni: »Nekar se mene ne dotikai, zakai iest še nese[m] gori šal k muimu Očetu, anpag puidi kiakai k muim brato[m] inu povei nim: 'Iest grem gori k muimu Očetu inu k vašimu, k muimu Bogu inu k vašimu Bogu.'« ^[18]Maria Magdalena pride inu oznani tim iogrom, de ie ona vidila

vidila tiga Gospudi inu, de ie on le-tu k ni rekal.

^[19]Natu, kadar ie večer bil tiga istiga dne, kateri ie bil ta prvi tih sobot inu te dauri (gdi so ty iogri vkupe bili zbrani za volo tiga strahu tih Iudov) zaperte bile, pride Jezus inu stoy v sreidi inu pravi k nim: »Myr z vami.« ^[20]Inu kadar ie on le-tu rekal, pokaže on nim te roke inu suo stran. Tedai so se ty iogri obesselili, kadar so tiga Gospudi vidili. ^[21]Natu zopet k nim reče: »Myr z vami. Koker ie ta Oča mene poslal, taku iest vas pošilem.« ^[22]Inu kadar ie on le-tu rekal, dahne v nee inu pravi k nim: »Vzamite tiga S. Duha, ^[23]katerim kuli vi od odpustite te greihe, tim so oni odpusčeni, inu katerim kuli vi zaderžite, tim so oni zaderžani.« ^[24]Tomaž pag, eden iz tih dvanaist, kir se imenuie Dvoik, nei bil ž nimi, kadar ie Jezus bil prišal. ^[25]Natu so ty drugi iogri k nemu diali: »Mi smo tiga Gospudi vidili.« On ie pag k nim rekal: »Aku iest ne vidim ta znamina tih šarnaglov na nega rokah inu ne položim muiga persta v tu meistu tih šarnaglov inu ne položim muie roke v to nega stran, taku iest ne veruiem.« ^[26]Inu čez ossem dni so bili zupet ty nega iogri notri inu Tomaž ž nimi. Pride Jezus, kadar so te dauri bile zaperte, inu stopi v sreido inu pravi: »Myr bodi z vami.« ^[27]Potle on pravi h timu Tomažu: »Podai semkai tui perst inu pogledai muih rok inu podai semkai tuio roko inu polož yo v to muio stran inu ne bodi neverren, temuč verren.« ^[28]Odgovori Tomaž inu pravi

S s iii k ne-

C
Jezus se nega x.
iogrom, de ie
gvišnu od smerti
vstal, izkaže.
Nee zupet v tim
pridigarstvi
poterdi. Tomas
Didimus tiga ne
veruie, timu se
vpričo drugih
iogrov na osmi
dan pusti tipati;
tedai stuprov
veruie inu prov
spozna, de ie on
pravi Bug inu
vseh vernih
Gospud; ty
caihni Jezusevi
so zatu od evan-
gelistov
zapissani, de v
Jezusa, nega
bessedi verui-
emo inu de skuzi
to vero v nega
pridemo v ta do-
bri večni leben.
Amen.
Luc. 24.
Ioh. 14, 17, 21,
12.
Math. 16, 18.
Mar. 16.
Phil. 4.

k nemu: »Mui Gospud inu mui Bug.« ^[29] Jezus pravi k nemu: »Tomaž, zatu kir si ti mene vidil, si veroval. Izveličani so ty, kir neso vidili inu so verovali.« ^[30] Jezus ie tudi drugih caihnov veliku vpričo suih iogrov sturil, kateri v le-tih buquah neso zapissani. ^[231] Le-ty so pag zapissani, de vi veruiete, de Jezus ie Cristus, ta Syn Božy, inu de vi veruieč imate ta leben skuzi nega ime.

TA XXI. CAP.

A
Jezus se tudi po
nega smerti en-
im iogrom, kir
so rybe lovili,
izkaže inu nim
sturi, de dosti
velikih ryb uia-
meio, nim tudi
undu čudnu ta
ogen, pečene
rybe inu kruh
perpravi inu nee
per enim kossilu
gosti.
Ioh. 1, 13, 19, 20.
Lnc. 5, 24.
Math. 14.

POtle se ie Jezus zupet izkazal per tim Tiberianskim moriei. On se ie pag le-taku izkazal: ^[2] So bili vkupe Simon Peter inu Tomaž, kir se imenuie Didimus, inu Natanael, kateri ie bil iz te Galileiske Cane, inu ty Zebedeiovi synuvi inu druga dva iz nega iogrov. ^[3] Pravi k nim Simon Peter: »Iest grem rybe lovit.« Reko oni k nemu: »Mi gremo tudi s tebo.« Inu oni gredo vunkai inu stopio zdaici v ta čeln inu to isto nuč neso ništer uieli. ^[4] Kadar pag uže iutru postane, stoi Jezus na breigu, ty iogri pag neso veidili, de ie Jezus bil. ^[5] Inu Jezus reče k nim: »Hlapčiči, imate vi kai ieisti?« Oni nemu odgovore: »Ne imamo.« ^[6] On pag pravi k nim: »Verzite to mrežo na to destno stran tiga čelna inu bote nešli.« Natu oni veržeio inu te neso mogli uže vleiči od množice tih ryb. ^[7] Natu reče ta io ger,

ger, kateriga ie Jezus lubil, h Petru: »Tu ie Gospud.« Natu, kadar ie Simon Peter zaslišal, de ie ta Gospud bil, se s to sukno opaše (zakai on ie nag bil) inu se pusti v tu morie. ^[8]Ty drugi iogri pag prideio v tim čelnu, zakai oni neso bili deleč od te zemle, temuč okuli dvei stu komulcev inu so vleikli to mrežo s teimi rybami. ^[9]Natu kadar oni stopio na zemlo, so vidili žeriavico postavleno inu rybo ozgorai položeno inu ta kruh. ^[10]Jezus pravi k nim: »Pernessite od tih ryb, katere ste vi zdai uieli.« ^[11]Simon Peter stopi noter inu ie vlekal to mrežo na zemlo, polno z velikimi ribami, stuinu try inu petdeset inu naisi ie nih tulikain bilu, se vini ta mreža nei rezderla. ^[12]Jezus pravi k nim: »Pridite inu obeduite.« Inu nisče iz tih iogrov nei smel nega vprašati: »Du si ti.« Kadar so veidili, de ie ta Gospud bil. ^[13]Tedai Jezus pride inu vzame ta kruh inu ga nim da, glih taku tudi to rybo. ^[14]Tu ie uže tretyč, kir se ie Jezus izkazal suim iogrom, kadar ie on bil gori vstal od te smerti.

^[15]Natu, kadar so bili odobedvali, reče Jezus k Simonu Petru: »Simon Ioanesev, lubiš li ti mene več koker le-ty[?]« On reče k nemu: »Ia, Gospud, ti veiš, de iest tebe lubim.« Pravi on k nemu: »Passi muia iagneta.« ^[16]Zupet druguč pravi on k nemu: »Simon Ioanesev, lubiš li ti mene[?]« On reče k nemu: »Ia, Gospud, ti veiš, de iest tebe lubim.« Pravi

S s iiiiii on

B
Cristus poroči
trykrat timu
Petru zveistu
pasti te ovčice
Božye inu nemu
prerokuie, s ka-
kovo martro
bode Boga
čestniga sturil.
Luc. 22.
Ioh. 16, 13.
Act. 12.

on k nemu: »Passi muie ovce.«^[17] V tretje pravi on k nemu: »Simon Ioannesev, lubiš ti mene[?]^[18]« Peter žalosten postane, zatu, kir ie nemu v tretie rekal: »Lubiš li ti mene?^[19]« inu pravi k nemu: »Gospud, ti znaš vse riči, ti veiš, de iest tebe lubim.« Jezus pravi k nemu: »Passi muie ovce.^[18] Risničnu, risničnu iest tebi poveim, kadar si ti mlaiši bil, si se sam opassoval inu si hodil, kamer si ti hotel, anpag kadar ti star bodeš, taku ti boš tuie roke iztegoval inu eu drugi bode tebe opasoval inu popela, kamer ti ne bodeš hotel.«^[19] Le-tu ie on pag dial pomeinuioč, s kakovo smertio on bode čestil Boga.

C
Peter izuprašuie,
s kakovo smertio
Ioannes umerie;
Ioannes pričuiie,
de nega
pričovane ie
risničnu; vsi
caihni Jezusevi
ne so od evan-
gelistov
zapissani.
Ioh. 13, 20.

Inu kadar ie on le-tu rekal, pravi k nemu: »Hodi za meno.«^[20] Peter pag se okuli oberne inu zagleda tiga iogra za nim gredoč, kateriga ie Jezus lubil inu kir ie per tei večery na nega perssih slonil inu ie dial: »Gospud, du ie ta, kir tebe frata[?]^[21]« Natu, kadar Peter vidi le-tiga, pravi k Jezusu: »Gospud, kai bo pag le-ta[?]^[22]« Jezus pravi k nemu: »Aku iest hočo, de on ostane, dotle iest pridem, kai ie tebi marei za tu[?]^[23] Hodi ti za meno.«^[23] Natu ie le-ta besseda šla vunkai vmei brati, de ta isti ioger ne umerie. Inu Jezus nei dial k nemu, on ne umerie, temuč: »Aku iest hočo, de ostane, dotle iest pridem, kai ie tebi marei[?]^[24]«^[24] Le-ta ie ta uni ioger, kir pričovane daie od le-tih riči inu ie le-tu zapissal inu mi veimo, de nega pričovane ie risničnu.

^[25] Onu ie še tudi drugih dosti riči, katere ie Jezus

zus sturil. De bi se te iste vse po rredu zapissale, meni
se zdy, de ta sveit te buqve, kir bi se pissa-
le, bi ne mogel pryeti.

TIGA EVANGELIA, SKU-
zi s. Ianža zapissaniga,
konec.

T t TA

TA DRUGE BUQ- VE SVETIGA LUKE-

ža od tiga diane tih iog-
rov.

TA I. CAP.

A
Predgovor s.
Lukeža čez te
nega druge bu-
quve. V tim pra-
vi, koku ie Jezus
40 dni z iogri po
nega smerti
prebival inu
poročil čakati na
dar S. Duha;
pred nimi videče
gre v nebessa.
Dva angela
oznanuieta, de
Jezus zupet taku
pride na sodni
dan.
Luc. 24.
Ioh. 14.
Matth. 3.
Mar. 1, 16.
Act. 2.
Dan. 7.

Ui Teofile, mi smo o pervim tu govo-
riene sturili od vseh riči, katere ie Jezus
začel delati inu vučiti ^[2]noter do tiga dne,
de ie on bil gori vzet, potehmal, kadar ie
o[n] tim iogro[m] (katere ie on bil izvo-
lil) skuzi S. Duha zapovedal, ^[3]katerim se ie on po nega
martri živ izkazal z dostimi znamini, kir se ie nim
pustil viditi štirideseti dni per redi inu ie ž nimi go-
vuril od Božyga kralovstva. ^[4]Inu kadar ie on nee
vkupe bil zbral, ie nim zapoveidal, de se ne imaiο
ločiti od Ieruzalema, temuč de čakaio na to oblubo
tiga Očeta, katero ste vi slišali (pravi on) od mene,
^[5]zakai ta Ioannes ie kersčoval s to vodo, vi bote pag
kersčeni s teim S. Duhum nekar dolgu za le-teimi
dnevi. ^[6]Oni pag, kadar so vkupe prišli bili, so nega
vprašali, rekoč: »Gospud, bodeš li ti v le-tim času
povernil tu kralovstvu Izraelu?« ^[7]On pag pravi k nim:
»Vom ne sliši znati te čase inu te ure, katere ie ta Oča
v suio lastno oblast postavil. ^[8]Anpag vi bote to muč
tiga S. Duha, kir pride na vas, pryeli inu bodete moie
pryče

priče nekar samuč v tim Ieruzalemu, temuč tudi po vsi Iudovski deželi inu po Samary inu noter do konca te Zemle.« ^[9]Inu kadar ie le-tu izgovoril, ie bil on videoč gori vzdignen inu en oblak nega vzame od nih oči. ^[10]Inu v tem, kadar so oni ravnu gledali v nebu, nega gori gredočiga, pole, dva moža v belim gvantu stoyta per nih, ^[11]katera sta tudi diala: »Vi, galileiski možie, kai vistoyte inu gledate v tu nebu[?] Le-ta Jezus, kateri ie od vas gori v nebu vzet, glih taku pride, koker ste nega vidili gredoč v tu nebu.«

^[12]Tedai se oni poverneio v Ieruzalem od te gorre, kir se imenuie ta Oliska gorra, katera ie blizi tiga Ieruzalema en sobotni pot daleč. ^[13]Inu kadar oni noter prideio, gredo gori na eno vissoko vežo. Inu undu so prebivali Peter inu Iacob, Ioannes inu Andreas, Filip inu Tomaž, Bartlomeus inu Matevž, Iacob Alfeiou inu Simon Zelotes inu Iudas, Iacopov brat. ^[14]Le-ti vsi so z ano misselio veden vkupe bili v tih prošnah inu molitvah sred s teimi ženami inu s to Mario, Jezusevu materio, inu ž ne brati.

^[15]Inu v tih istih dneh vstane gori Peter v sredo tih iogrov (ie bila pag ena množica tih imen vkupe, okuli stu inu dvaisseti) inu pravi: ^[16]»Vi, možie inu bratie! Le-tu pissmu se ie moralu dopolniti, kateru ie S. Duh davnu poprei govuril skuzi vusta tiga Davida, od Iudeža, kateri ie bil en vodic tih, kir so Jezusa vieli. ^[17]Zakai on ie bil z nami red

T t ii v tu

B
Iogri vsi, ene žene, Jezuseva mati inu nee strici v Ieruzalemu vkupe molio inu čakaio na S. Duha.
Math. 10.
Mar. 3.
Luc. 6, 2, 4.

C
Petrus vsem iogrom derži naprei iz Pisma, de se en drugi ioger na Iudežovu meistu izvoli inu oni skuzi molitov inu los s Mathiasa izvolio.

Math. 26, 27.
Psal. 69, 109.

v tu naše štyvene postavljen inu ie bil obderžal ta deil le-te naše službe. ^[18]Le-ta ie dobila to nyvo za ta krivi lon inu se ie obeissil inu po sreidi naražen rezpočil inu nega čreva vsa so se rezsula. ^[19]Inu le-tu ie veideče vseim, kir v Ieruzalemu prebivaio, taku, de ta ista nyva po nih ieziku bode imeovana Akeldama, tu ie Nyva te kry. ^[20]Zakai onu ie pissanu v tih buqvah tih psalmov: ‘Bodi nega prebivane pustu inu ne bodi nikogar, kir bi v nim prebival. Inu en drugi vzemi nega šcoffio.’ ^[21]Obtu ie potreba, de iz le-tih mož (kateri so z nami veden ta vus čass prebivali, v katerim ie ta gospud Jezus vmei nami noter inu vunkai hodil ^[22]od začetka tiga Ioannesoviga kersta, noter do tiga dne, de ie od nas vzet), de se eden postavi, kir bode z nami ena priča nega gori vstanena.« ^[23]Inu oni postavio dva naprei, Iožefa, kir se imenuie Barsabas, s teim pridevkom Iustus, inu Matiaža. ^[24]Inu so molili tar diali: »Ti Gospud, kir vseh serca znaš, pokaži, kateriga si ti iz le-teyu dveiu izvolil, ^[25]de on vzame le-to službo inu iogerstvu, od kateriga ie ta Iudež odstopil, de ie odšal v tu suie meistu.« ^[26]Inu oni veržeio čez nyu ta los inu ta los pade na Matiaža. Inu on ie bil perložen h timu štivenu tih anaist iogrov.

TA II. CAP.

Inu

INu kadar ie bil ta dan tih vinkušti dopolnen, so loni vsi bili z ano misselio vkupe v enim meistu. ^[2]Tedai en šum od nebes se naglu sturi koker eniga silniga veitra, kir semkai gre, inu napolni to cillu hišo, gdi so sideili. ^[3]Inu nim so se prikazali razdileni ieziki, koker bi ogneni bili inu ie na sledniga vmei nimi seidel. ^[4]Inu so vsi polni postali tiga S. Duha inu začno z drugimi ieziki govoriti, koker ie ta Duh dal nim izreči. ^[5]So bili pag iudi, kir so v Ieruzalemu prebivali, bogaboieči možie iz vseh dežel, kir so pod nebom. ^[6]Inu kadar le-ta glas vunkai pride, se snide ta množica inu se zmoti, zakai vsakateri ie nee slišal govoreč s teim suim lastnim iezikom. ^[7]Inu vsi so se bali tar čudili inu diali vmei sebo: »Neso li vsi le-ti, kateri govore, Galileici[?] ^[8]Koku mi tedai nee slišimo govoreč en vsaki suim iezikom, v katerim smo mi rojeni[?] ^[9]Parti inu Medi in Elamiti inu mi, kir prebivamo v ti Mezopotamy inu v ti Iudei inu v Cappadocy, Ponti inu Azy; ^[10]Frigy inu Panfily, v Egipti inu v tih kraih te Libie poleg te Cyrene inu ty ptuy od Rima, ^[11]Iudi inu ty, kir so se poiudili, Kretezi inu Arabi, slišimo mi nee govoreč z našimi ieziki te velike riči Božye.« ^[12]Inu vsi so se bali inu čudili inu so diali vmei sebo: »Kai tu hoče byti[?]« ^[13]Ty drugi pag so se špotali inu diali: »Le-ti so s teim moštom napolneni.«

T t iii Peter

A
Na ta petdesseti dan po veliki noči ie S. Duh z anem glassum v štalti tih iezikov inu tiga ognja čez iogre poslan. Tim sturi, de zo vsemi žlaht ieziki govore. Na tim se eni čudio, eni pag špot iz nih delaio.
Deut. 16.
Luc. 2, 4, 3.
Ioh. 4, 7, 14, 15, 16.
Math. 3.
Mar. 1, 16.

B
 Petrus spryca s
 Pismom, de oni
 nekar iz pyanos-
 ti, temuč iz S.
 Duha s ptuimi
 ieziki pridiguio.
 Ioel 2.
 Esa. 44.
 Act. 10.
 Rom. 10.

^[14]Peter pag ie s teimi anaistimi undukai stal, ta ie vzdignil gori suio štimo inu ie k nim govuril: »Vi, iudi inu možie inu vi vsi, kir v tim Ieruzalemu prebivate, bodi vom le-tu veideče in pustite te muie besede noter v ta vaša vušessa poiti! ^[15]Zakai le-ti neso pyani, koker vi meinite, kadar ie ob tei trety vuri na dnevi, temuč le-tu ie, kar ie skuzi tiga preroka Ioela davnu bilu govorienu ^[17]inu bode v tih puslednih dneih, pravi Bug: 'Iest hočo vunkai izliti od muiga Duha na vse messu inu vaši synovi inu vaše sčere bodo prerokovali inu vaši mladenčiči bodo videne vidili inu vaši starci bodo te saine sainali. ^[18]Inu gvišnu v tih istih dneih iest hočo vunkai izlyti od muiga Duha na te muie hlapce inu na muie dekle inu bodo prerokovali ^[19]inu iest bodem daial čudessa ozgorai v tim nebi inu caihne ozdolai na zemli, kry inu ogen inu spariene tiga dima. ^[20]Tu sonce se preoberne na to temmo inu ta meissec na to kry, preden ta velik inu očiti dan tiga Gospudi pride. ^[21]Inu bode, de sledni, kir kuli bode klical na tu ime tiga Gospudi, ta bode izveličan.'

C
 Peter na
 vinkuštni dan
 vpričo vseh iogrov inu Iudov očitu pridiguie inu s Pismo[m] s teimi Jezusovi-

^[22]Vi, izraelski možie, poslušajte le-te bessede Jezusa Nazarenskiga, tiga moža, poterieniga od Buga vmei vami s teimi silnimi deili inu čudessi inu caihni, katere ie Bug skuzi nega v sreidi vas delal, koker vi sami tudi veiste. ^[23]Tiga istiga (potehmal ie on iz premišleniga sveta inu poprei veidena Božyga

ga bil čez dan) ste vi pryeli skuzi te roke tih krivih inu ste ga cryžaniga umurili. ^[24]Kateriga ie Bug gori obudil inu ie rezvezal te beteže te smerti; potehmal ie nemogoče bilu, de bi on bil od nee zaderžan. ^[25]Zakai David, ta pravi od nega: 'Iest sem tiga Gospudi vselei pred sebo videl, zakai on ie per mui destnici, de iest ne bom premaknen. ^[26]Obtu ie moie serce vesselu inu mui iezik se vesseli inu verhu tiga muie messu bode počivalu v tim vupani. ^[27]Zakai ti ne boš pustil muie duše v tim pekli, ti tudi ne boš dopustil, de tui svetnik vidi tu strohnene. ^[28]Ti si meni te poti tiga lebna na znane dal, ti bodeš mene napolnil z vesseliem s teim tuim obličiem.' ^[29]Vi, možye inu bratie, potehmal se spodobi q vo[m] slobodnu govoriti od tiga očaka Davida, kir ie umerl inu ie pocopan inu nega grob ie per nas do današnjiga dne. ^[30]Kadar ie on tedai en prerok bil inu ie veidel, de Bug ie nemu s to persego oblubil, de od tiga sadu nega ledaviev Cristus ima biti royen po tim človeistvi inu sideti na nega stolu. ^[31]Koker ie on tu poprei veidil, taku ie on govuril od tiga Cristuseviga gori vstanena. De nega duša nei pusčena v tim pekli inu nega messu nei vidilu tiga strohnena. ^[32]Le-tiga Jezusa ie Bug gori obudil, kateriga smo mi vsi priče, ^[33]zatu ie on od te destnice Božye gori povišan inu ie pryel od očeta to oblubo tiga S. Duha inu ie vunkai izlyl le-tu,

T t iiii kar

mi caihni inu z iogri pričue, de ta Jezus, kateriga so ty Iudi cryžali, ie vstal od smerti inu de ie on ta pravi Gospud inu Cristus, od Buga postavljen inu nom dan.
Math. 27.
Mar. 15.
Ioh. 11.
Act. 10, 13.
Psal. 16, 132, 110.
3. Reg. 2.

kar vi zdai vidite inu slišite. ^[34]Zakai David nei gori v nebessa šal, Anpag on pravi: «Ta Gospud ie dial k muimu Gospudi: Sedi ti h mui destnici, ^[35]dotle iest položim tuie sovražnike k animu podnužiu tuih nug.» ^[36]Natu ima ta cela izraelska hiša veiditi, de ie Bug letiga Jezusa, kateriga ste vi cryžali, k animu Gospudi inu Cristusu sturil.«

D
Skuzi Petrovo
pervo pridigo se
try tavžent Iu-
dov na
kersčanstko vero
preoberneio.
Zah. 1, 2.
Math. 4.
Mar. 1.
Luc. 13.
Apoc. 2.

^[37]Kadar so oni le-tu zaslišali, ie nim šlu skuzi tu serce inu so diali h timu Petru inu h tim drugim iogrom: »Vi, možie inu bratie, kai imamo mi sturiti[?]« ^[38]Peter k nim pravi: »Deite pokuro inu se kerstite en vsakteri v tim imeni Jezusa Cristusa k odpusčanu tih greihov inu bote pryeli ta dar tiga S. Duha. ^[39]Zakai vaša inu vaših otruk ie ta obluba inu vseih teh, katere kuli od daleč naš Gospud Bug semkai pokliče.« ^[40]Inu z drugimi dostimi besedami ie on pričoval inu nee opominal, rekoč: »Pustite si pomagati od le-tih neunžlahtnih ludi.« ^[41]Kateri so tedai radi nega besedo gori vzeli, so se kerstili inu ie bilu na ta isti dan perdrženih okuli try tavžent duš.

E
Stari pervi
kersčeniki so v ti
veri stanoviti, so
veden per pridigi,
molio, se obhaieio,
se iz serca lubio,
nih blagu dile s teimi
bozimi.
Deut. 15.

^[42]Inu so obstali do konca v tim vukei tih iogrov inu v ti gmajni inu v tim lomleni tiga kruha inu v tih molitvah. ^[43]Inu en strah ie bil prišal čez vse liudi inu veliku čudessov inu caihnov se ie delalu skuzi te iogre. ^[44]Inu vsi ty, kir so verovali, so bili vkupe inu so vse riči imeili gmajni. ^[45]Inu so nih lastyne inu blagu prodajali inu so tu istu vsem rezdelili

lili po vsakiga potreibi. ^[46]Inu oni so vsag dan tar veden z ano misselio bili vkupe v tim templi inu so po hišah sem tar tam ta kruh lomili inu ieili vkupe z veselim inu s preprostim sercem, ^[47]hvaleioč Boga, inu so vsem ludem lubi bili. Inu ta Gospud ie vsag dan perlagal h ti gmaini, kir so izveličani postali.

Act. 4, 5.
Esa. 58.
2. Cor. 9.
Ro. 12.

TA III. CAP.

Peter pag inu Ioannes gresta gori vkupe v ta te[m] pel ob tei deveti uri, tedai, kadar se moli. ^[2]Inu en mož, ki ie bil hrom od materiniga telessa, se ie nossil. Tiga so postavili vsag dan pred te dauri tiga templa, katere se imenuio te Lipe, de bi on petlal to almožno od tih, kir so v ta tempel hodili. ^[3]Ta isti, kadar ie on vidil tiga Petra inu Ioannesa, gredoča v ta tempel, ie prossil, de bi to almožno vzel. ^[4]Petrus pag s teim Ioannesom ga ie ravnu pogledal inu pravi: »Gledai v naiu.« ^[5]Inu on v nyu ravnu gleda s tem zevupanem, on bode od nyu nekai pryel. ^[6]Petrus pag pravi: »Iest ne imam ne srebra ne zlata, Anpag kar iest imam, tu istu iest tebi dam. V tim imeni Jezusa Cristusa Nazarenskiga vstani gori inu hodi.« ^[7]Inu ga prime za to destno roko inu ga povzdigne inu zdaici terdni postano nega noge inu gližnovi ^[8]inu skoči gori tar stoy inu hodi inu ie šal ž nima noter v ta tempel inu ie sem tar tam hodil inu skakal inu ie hvalil Boga. ^[9]Inu vus folk ga ie vi-

A
Peter ino Io-
annes ozdravita
eniga hromiga
petleria, sidečiga
pred cercovio,
timu se vsi ludie
čudio.
Deut. 15.
Act. 14, 4.
Luc. 5.

V u dil

dil, hodeioč inu hvaleioč Boga. ^[10]Inu oni so ga tudi znali, de ie on ta isti bil, kir ie za to almožno prossil, sedoč per tih Leipih daurih tiga templa. Inu oni polni rataio tiga čudessa inu strahu čez le-tu, kir se ie bilu nemu pergudilu. ^[11]Kadar le-ta hromec, kir ie bil zdrav postal, se ie deržal tiga Petra inu Ioannesa, vus folk ie tekal k nim v to vežo, kir se imenuie Salomonova, inu so se čudili.

B
Ty iogri ne so iz
sue moči, sve-
tusti, zaslužene
oli vrednosti ludi
ozdravljali inu
caihne delali,
temuč le z Jezu-
sovo močio. Pe-
ter serčnu
cryžanimu Jezu-
su pryčue.
Math. 27.
Mar. 15.
Luc. 23.
Ioh. 18.

^[12]Kadar tu Peter vidi, odgovori timu folku: »Vi, izraelski možie, kai se vi čudite nad le-teim oli kai nas vi gledate, koker de bi mi s to našo močio oli sve-tustio bili sturili, de le-ta hodi[!] ^[13]Ta Bug Abraamov inu Iacobov, ta Bug naših očakov ie suiga Synu Jezu-sa čestniga sturil, kateriga ste vi izdali inu zatayli vpričo tiga Pilatuša tedai, kadar ie on sodil nega prostiga pustiti. ^[14]Vi ste pag tiga svetiga inu pravičniga zatayli inu ste prossili, de ie vom tiga razboinika šenkal. ^[15]Anpag tiga začetnika tiga lebna ste vi ubyli, kateriga ie Bug obudil od smerti, tiga smo mi priče. ^[16]In skuzi to vero na nega ime ie on nad le-tim, kateriga vi znate inu vidite, poterdil tu sue ime. Inu ta vera, kir ie skuzi nega, ie le-timu dala le-tu zdravie vpryčo vseh vas.

C
Peter pridiguie,
de Cristus suio
martro ie vse
prerokovane
dokonal. Iu-

^[17]Inu zdai, muy bratie, iest veim, de ste vi le-tu skuzi to nezastopnost sturili koker tudi ty vaši visši. ^[18]Bug pag, kar ie on skuzi ta vusta vseh suih prerokov poprei oznanoval, de ie Cristus moral terpe-ti, ie

ti, ie taku dopernessel. ^[19]Deite tedai pokuro inu preobernite se, de vaši greihi bodo doli pobrisani, ^[20]kadar ty čassi tiga ohlajena prideio pred teim obličiem tiga Gospudi inu kadar on bode poslal tiga Jezusa Cristusa, kir ie on bil vom poprei pridigovan, ^[21]kateri mora tu nebu noter vzeti do tiga čassa tiga, kar ie Bug govuril skuzi ta vusta vseh suih svetih prerokov od tiga začetka tiga svita. ^[22]Obtu ie Moizes dial h tim očakom: 'Vaš Gospud Bug, ta bode od vaših bratov vom obudil eniga preroka, kir bode meni podoben. Tiga vi imate poslušati v vseim, kar on bode q vom govuril. ^[23]Inu h timu pride, de sledna duša, katera ne bode tiga istiga peroka poslušala, ta bode cilu vunkai od tih ludi izpah- nena.' ^[24]Ia, inu vsi preroki od Samuela inu koli- ku ie nih potle govurilu, ty so tudi le-te dni oznanovali. ^[25]Vi ste tih prerokov otroci inu tiga testamenta, kateri ie Bug z vašimi očaki naredil, kadar ie dial h timu Abraamu: 'Inu v tim tuim sei- menu bodo žegnana vsa pohištva na zemli.' ^[26]Vom nerpervič ie Bug obudil suiga Synu Jezusa inu ga ie vom poslal, de vas ima žegnati, de en vsakteri se ima obernti od suie hudobe.«

de opomina h pokuri. Nim pravi, de vse oblube Božie gredo na tiga Jezusa, skuzi ne- ga samiga bodo žegnani vsi ver- ni, bodo prosti grehov, serda Božyga, te večne smerti inu pekla inu so obdileni svetustio inu z brumo nebesko. 1. Cor. 2. Luc. 24. Deut. 18. Gen. 12, 22.

TA IIII. CAP.

V u ii V tim

A
Šcofi, fary, ce-
hmoistri inu ty
iudovski menihi
Petra inu Ioan-
nesa uameio inu
nyu izuprašiuo.
Act. 5.
Math. 21.

VTim, kadar sta onadva h timu folku govurila, prideio čez nyu ty fary inu ta visši čez ta tempel inu ty saducei. ^[2]Tim ie žal bilu, de so oni ta folk vučili inu oznanovali v tim imeni Jezusa tu gori vs-tanene od tih mertvih. ^[3]Inu veržeio na nyu te roke inu nyu postavio v iečo do iutroviga dne, zakai ie uže večer bilu. ^[4]Anpag veliku iz tih, kir so to besse-do slišali, so verovali, inu ie tu čisslu tih mož bilu okuli pet tavžent. ^[5]Pergudilu se ie pag na iutrišni dan, de se vkupe snideio nih visši inu strariši inu ty pissary ^[6]inu Annas, ta visši far, inu Caifas inu Io-annes inu Alexander inu vsi, kar ie nih od te farieie žlahte bilu. ^[7]Inu kadar oni postavio nyu v sreido inu nyu vprašαιο: »S kakovo močio oli v kakovim imeni sta vidva le-tu sturila?«

B
Peter inu Io-
annes, nai sta si
uieta, serčnu tar
očitu spoznata
inu pryčuieta, de
Jezus ie ta sami
izveličar vseh lu-
di, inu drigači
govoriti inu pri-
digati ne pustita
nima prepove-
dati.
Psal. 118.
Esa. 28.
Math. 21.

^[8]Tedai Petrus, ie bil poln S. Duha, pravi k nim: »Vi, visši tiga folka, inu vi, stariši od Izraela, ^[9]potehmal midva danas bova izuprašovana od tiga, kir sva bolnimu človeiku dobru sturila, koku inu skuzi kai ie le-ta zdrav sturien. ^[10]Bodi tedai vom vseim inu vsimu izraelskimu folku veideče, de skuzi tu ime Jezusa Cristusa Nazarenskiga, kateriga ste vi cryžali, kateriga ie Bug od tih mertvih obudil, sku-zi tiga istiga le-ta tukai pred vami vseimi zdrav stoy. ^[11]Le-ta ie ta uni kamen, kir ie od vas, zidariev, zaveržen, kateri ie sturien k animu vogelnimu kaminu. ^[12]Inu nei v obenim drugim tu izveličane.
Zakai

Zakai obenu drugu ime pod nebom nei danu tim ludem, skuzi kateru bi mi imeili biti izveličani.«
^[13]Oni pag, kadar so vidili na Petru inu Ioannesu to fraidikost h govorienu inu so veidili, de sta nevučena inu kmetiška človeika bila, so se čudili inu so nyu znali, de sta z Jezusom bila. ^[14]Oni so tudi vidili tiga človeika, kir ie zdrav bil postal, ž nima stoyeč. Neso mogli ništer zubper reči. ^[15]Natu oni nim reko vunkai stopiti iz tiga sveita inu so se vmei sebo svetovali, rekoč: ^[16]»Kai hočmo le-tim ludem mi diati[?] Zakai le-ta caihen, skuzi nee sturien, ie videioč inu ie rozodiven vseim, kir v Ieruzalemu prebivaio, inu mi ga ne moremo tayiti. ^[17]Anpag de se dale ne rezglassi vmei ludmi, hočmo mi grozovitu propri, de odsehmal k obenimu človeiku v le-tim imeni ne govorita.« ^[18]Inu nyu pokličeo inu nima zapovedo, de cillu ništer ne govore inu ne vuče v tim imeni Ieusa. ^[19]Peter pag inu Ioannes odgovorita inu pravita k nim: »Sodite vi sami, ie li tu prov pred Bugom, de mi vas bule koker Boga poslušamo? ^[20]Mi gvišnu ne moremo tiga, kar smo vidili inu slišali, ne govoriti.« ^[21]Oni pag so nima še bule popretili inu so nyu izpustili. Neso ništer nešli, koku bi nyu štraifali, za volo tiga folka, zakai vsi so čestili Boga čez tu, kar se ie bilu pergudilu. ^[22]Zakai ta človik, na katerim ie bil ta caihen tiga zdravie sturien, ie bil več koker štirideseti leit star.

Mar. 12.
 Luc. 20.
 Ro. 9.
 1. Pet. 2.

V u iii Kadar

C
Iogri molio, de
bi serčno, prez
straha ta evan-
geli pridigali inu
s caihni poterio-
vali to vero
kersčansko; te
prošne so bili
uslišani, k animu
znaminu se zem-
la pod nimi
strese, natu redli
postano.
Psal. 2.
Luc. 23.
Gen. 3.
Mar. 16.

^[23]Kadar sta pag bila izpusčena, prideta h tim suim inu nim oznanita vse, kar kuli so ty visši fary inu stariši k nima govurili. ^[24]Kadar oni tu zaslišio, vzdigno kmali z ano misselio nih štimo h Bugi inu so diali: »Gospud, ti si ta Bug, kateri ie tu nebu inu to zemlo, tu morie inu vse, kar ie v nih, sturil. ^[25]Kir si skuzi ta vusta tiga Davida, tuiga hlapca, govuril, zakai so se ty aydie zlobili inu ty ludie prazne riči zmišlovali. ^[26]Ty krali te zemle so vkupe gori vstaieli inu ty vyudi so vkupe hodili zubper tiga Gospudi inu zubper nega Cristusa. ^[27]Oni so ia risničnu vkupe prišli zubper tuiga svetiga Synu Jezusa, kateriga si ti žalbal; Erodež inu Pontius Pilatus s teimi aydi inu izraelskimi ludmi, ^[28]de sture, kar tuie roka inu tui svit ie poprei rezmislil, de se ima sturiti. ^[29]Inu zdai, Gospud, poglei na nih priteže inu dai tuim hlapcem, de zo vso fraidigostio govore tuio bessedo. ^[30]Inu iztegni tuio roko, de ta ozdravlena inu caihni inu čudessa se delaio skuzi tu ime tuiga svetiga Synu Jezusa.« ^[31]Inu kadar so oni molili, se ie tu meistu, v katerim so vkupe bili zbrani, stresslu inu so tiga Svetiga Duha napolneni bili inu so to bessedo Božyo serčnu govurili.

D
Ty stari
kersčeniki so
dobri tar glih bi-
li, so vse riči
eden z drugim
podeli-

^[32]Inu ta množica tih vernih ie bilu enu serce inu ena duša. Inu oben iz nih, kar ie imel od suiga blaga, nei rekal, de bi nega bilu, temuč vse ie bilu gmajn vmei nimi. ^[33]Inu ty iogri so z veliko moč-
yo

čo pričovane daiali od tiga goristanena tiga Gospudi Jezusa inu velika gnada ie per nih vseih bila. ^[34]Inu oben nei bil vmei nimi, kir bi kai bil potruboval, zakai kuliku ie nih bilu, kir so lastne nyve oli hiše imeili, te so prodali inu so od tiga prodaniga blaga te denarie pernessli ^[35]inu so ie položili h tim iogrovim nogom. Inu vsakimu se ie dalu, koker ie nemu bilu potreba. ^[36]Ioses pag, kateri ie bil od tih iogrov s teim pridevkom imenovan Barnabas (tu ie en syn tiga trošta), en levit od Cypra roien, ^[37]ta ie imel eno nyvo, to ie on prodal inu ie te denarie pernessel inu položil h tim iogrovim nogom.

li. Ioses vse denarie od suiga pola ie dal vmei kersčenike. Act. 2.

TA V. CAP.

EN mož pag, katerimu ie bilu ime Ananias, ta ie suo ženo Safiro suie blagu prodal ^[2]inu ie nakuliku od tih denariev odlužil, za tu ie tudi nega žena veidila, inu ie en deil pernessel inu polužil h tim iogrovim nogom. ^[3]Natu ie Peter rekal: »Anania, obkai ie ta Zludi tuie serce napolnil, de ti lažeš Svetimu Duhu[?] Inu de ti odložiš na eno stra[n] od tih denariev te nyve[?] ^[4]Nei li sice tebi cillu ostalu inu prodanu ie tudi v tuy oblasti bilu[?] Zakai si ti le-to reič v tuie serce postavil[?] Ti nesi ludem lagal, temuč Bogu.« ^[5]Kadar ie pag Ananias le-te bessede zaslišal, pade on
V u iii doli

A. Ananias inu Safira, ki sta se hinyla za verna inu sta lagala S. Duhu. Ta sta grozzovitu z naglo smertio umerla.

doli inu dušo pusti. Inu en velik strah pride čez vse te, kir so tu slišali. ^[6]Eni hlapčiči pag, ty so gori vstali, so ga diali proč inu so ga nessli vunkai inu so ga pocopali. ^[7]Pergudilu se ie pag okuli čez try ure, pride noter nega žena, nei veidila, kai se ie sturilu bilu. ^[8]Peter pag reče k ni: »Povei ti meni, sta li vidva za tuliku to nyvo prodala?« Inu ona pravi: »Ia, za tuliku.« ^[9]Peter pag reče k ni: »Zakai sta se vmei sebo zguvorila, de izkušuieta tiga Duha tiga Gospudi[?] Pole, te noge tih, kir so tuiga moža pocopale, so per daurih inu tebe ponesso vunkai.« ^[10]Inu zdaici pade doli k nega nogom inu to dušo pusti. Inu ty hlapčiči prideio noter, naideio no mertvo inu no vunkai nesso inu no pocopaio poleg nee moža. ^[11]Inu velik strah pride čez vso gmaino inu čez vse te, kir so tu slišali.

B
Bug velike caih-
ne dela skuzi te
iogre, s temi nih
pridigo poter-
duio.
Mar. 16.
Act. 4.

^[12]Veliku čudessov pag inu caihnov se ie delalu vmei ludmi skuzi te roke tih iogrov. Inu oni vsi so bili vkupe z ano misselio v ty Salomonovi veži, ^[13]sice tih drugih oben se nei smil k nim perdružiti. Anpag ty ludie so nee za velike deržali. ^[14]Inu ta množica tih, kir so verovali timu Gospudi, od žen inu mož ie le čedale več gori rasla, ^[15]taku de so te bolnike vunkai nossili na te gasse inu so nee postavlali v tih postelah inu parah, de kadar bi Peter prišal, de bi vsai nega senca tih kateriga obsenčila. ^[16]Nih veliku tudi iz tih bližnih meist so perteikali v tu Ieruzalem inu so sebo pernašali te bolnike inu te,

te, kir so od tih nečistih duhov bili martrani, ty so vsi zdravi postali.

^[17]Tedai vstane gori ta visši far inu vsi ty, kir so ž nim bili (kateri ie ta saduceiski orden bil), inu so polni nyda postali ^[18]inu vergli te roke na te iogre inu so nee postavili v to gmain iečo. ^[19]Anpag ta angel tiga Gospudi ie odperl ponoči te dauri te ieče inu ie nee vunkai izpel inu ie rekal: ^[20]»Puidite inu stoeč v tim templi govorite h timu folku vse bessede le-tiga lebna.« ^[21]Kadar so pag oni tu slišali, so šli vzgudo noter v ta tempel inu so vučili. Potle pride ta visši far inu kateri so ž nim bili, ty vkupe pokličeio ta svit inu vse stariše tih izraelskih otruk inu pošleio h ti ieči, de bi nee perpelali. ^[22]Kadar so pag ty služabniki prišli kiakai inu neso nih nešli v ti ieči, se nazai poverno inu oznanio, rekoč: ^[23]»Mi smo dobru nešli to iečo zo vseim flissom zaperto inu te varihe izvuna per daur-ih stoeč. ^[24]Anpag, kadar smo odperli, nesmo nikogar notri nešli.« Kadar so pag ta visši far, ta altman tiga templa inu ty drugi visši fary slišai le-te bessede, so oni cbivlali od nih, kai bi tu imelu biti. ^[25]V tim pride eden, ta nim pove: »Pole, ty možie, katere ste vi v to iečo postavili, so v tim templi, stoeie inu vuče ta folk.« ^[26]Tedai gre kiakai ta altman s temi služabniki inu nee perpela prez syle, zakai oni so se tiga folka bali, de bi s kamenem ne bili posuti. ^[27]Inu kadar nee perpelaio, postavio nee pred ta svit. Inu

X x ta

C
Ty iogri so v to iečo postavljeni. En angel nee izpusti. Pridiguio zupet v ti cerqvi; bodo pelani pred ta veliki iudovski svit. Pred teim očitu Jezusu pryčuio, de ie vstal od smerti inu de on sam tim, kir pokure deio, te grehe odpusče. Tu tim faryem težku deí, hote za tu nee končati.
Act. 4, 12, 16, 1.
Mat. 21, 27.

ta visši far ie nee vprašal, rekoč: ^[28]»Nesmo li mi vom kratku prepovedali, de vi ne imate vučiti v le-tim imeni[?] Inu pole, vi ste tu Ieruzalem napolnili s teim vašim vukom inu vi hočete to kry le-tiga človeika čez nas napilati.« ^[29]Peter pag odgovori inu ty iogri inu pravio: »Bogu se mora več slušati koker tim ludem. ^[30]Ta Bug naših očetov, ta ie gori obudil Jezusa, kateriga ste vi vmurili inu obeisseli na ta leis. ^[31]Tiga ie Bug skuzi suo destnico povišal k animu vyudi inu izveličariu h daianu to pokuro inu odpuščane tih grehov timu Izraelu. ^[32]Inu mi smo nega priče le-tih riči, katere mi govorimo, inu tudi ta Sveti Duh, kateriga ie Bug dal tim, kir nega slušaio.« ^[33]Kadar oni pag le-tu zaslišio, so se zlobili inu se svetovali nee umoriti.

D
Skuzi Gama-
lielov farizeiov
moder svit bodo
iogri, kadar so
byeni bili,
izpusčeni. Nim
ie druguč pre-
povedanu pridi-
digati. Iogri z
vesseliem ta špot
vzamo gori inu
od Jezusa pridi-
gati ne puste.
Act. 22, 9, 4.
Luc. 13.
Math. 15, 23, 5.

^[34]En farizeus pag, katerimu ie bilu ime Gamaliel, en vučenik tiga Pisma, kir ie bil poštova[n] od vsih ludi, ta isti v tim sveitu gori vstane inu zapovei, de ty iogri enu malu vunkai odstopio, ^[35]inu pravi k nim: »Vi, izraelski možie, sumnite se zavolo le-tih ludi, kai vi imate diati. ^[36]Zakai pred le-teimi dnevi ie bil gori vstal ta Teudas, kir ie dial, on ie nekai, s katerim ie deržalu enu čisslu mož, okuli štiristu. Ta ie ubyen inu vsi ty, kir so ž nim deržali, so se reztekli inu k ničemer ratali. ^[37]Za le-teim vstane gori ta Iudas Galilevc v tih dneh tiga popissane inu ie bil dosti ludi po sebi obernal inu on ie tudi konec vzal. Inu vsi ty, kir so nega slušali, so se reztekli. ^[38]Inu zdai

iest

iest vom poveim: Deržite se od le-tih ludi inu pustite nee z mahom. Zakai aku ie le-ta svit oli le-tu dellu od ludi, taku se rezyde, ^[39]ie li pag od Buga, taku vi tiga ne morete rezdiati. De kei ne bote naideni koker ty, kir Bogu hote biti zubper.« Le-timu so oni slušali. ^[40]Inu oni pokličeio te iogre, nee byo inu nim zapovedo, de ne govore v tim imeni Jezusa, inu puste nee puiti. ^[41]Inu oni gredo vesseli od obličia tiga sveita, de so vredni bili sturieni špot terpeti za nega imena volo. ^[42]Inu oni neso nehali vsag dan v tim templi inu po slednih hišah vučiti inu oznanovati Jezusa Cristusa.

TA VI. CAP.

VTih istih dneh pag, kadar ie tih mlaiših le čedale več perhialu, vstane enu mermrane vmei Gerki zubper te Ebreerie zavolo, kir so nih vduve pregledane bile v ti vsagdani službi. ^[2]Natu se ty dvanaist poklicali vkupe to množico tih mlaiših inu so diali: »Onu se ne spodobi, de mi zapustimo to Božio bessedo inu služimo tim mizom. ^[3]Obtu vi, bratie, gledaite vmei vami po se dem mož, kir od drugih dobru pričovane imαιο inu kir so polni Svetiga Duha inu modrusti, katerim mi le-to skerb izročimo. ^[4]Mi hočmo pag s to molitvo inu s to službo te bessede okuli hoditi.« ^[5]Inu le-ta besseda ie vsei množici dobru dopala inu izvolio Stefana, eniga moža, pol-
X x ii niga

A
Ty mlaiši, tu ie ty kersčeniki, izbero sedem brunnih zveistih spitalmostrov, de tim bozim vduvom inu ludem strego inu te almožne provdile.
Exod. 18.
1. Thim. 3.
Tit. 1.
Act. 7, 21.
Apoc. 2.

niga vere inu Svetiga Duha, inu Filipa inu Procora inu Nicanora inu Timona inu Parmena inu Miklavža Antioskiga, kir ie od te aydovske h ti iudovski veri bil stopil. ^[6]Le-te so oni pred te iogre postavili inu kadar so izmolili, so na nee te roke polužili. ^[7]Inu ta besseda Božya ie rassla inu tu čisslu tih mlaiših ie sylnu vegše perhialu v Ieruzalemu. Tudi ena velika množica tih faryev ie tei veri bila pokorna.

B
S. Stefan se disputira z
vučenimi studenti. Ty zubper
nega obude z
lažami to
gmaino inu druga
oblastne ludi,
ga ulove inu s
falš pryčami
zatožio.
Math. 10, 5.
Mar. 13.
Luc. 21.

^[8]Stefan pag, poln vere inu moči, ie delal čudessa inu velike caihne vmei ludmi. ^[9]Tedai vstano eni gori od te šule, kir se imenuie tih libertineriev inu Cyrenenzeriev inu Alexandrineriev inu tih, kir so bili iz te CiliCie inu Azie, inu so se dišputirali s teim Štefanom. ^[10]Inu oni neso premogli zubper stati nega modrusti inu timu duhu, s katerim ie on k nim govuril. ^[11]Tedai oni nastavio ene možie, kir so diali: »Mi smo slišali bessede tiga šentovane zubper Moizesa inu zubper Buga nega govoreč.« ^[12]Inu oni gore perpravio ta gmain folk inu te stariše inu te pissarie inu stopio k nemu zo vso sylo inu ga popado inu ga pelaio v ta svit ^[13]inu postavio dvei falš priči naprei, katere so diale: »Le-ta človik ne neha govoriti šentuieske bessede zubper le-tu svetu meistu inu zubper to postavio. ^[14]Zakai mi smo nega slišali pravioč, de ta Nazarenski Jezus bode le-tu meistu rezvalil inu bode te šege, katere ie nom Moizes dal, premenoval.« ^[15]Inu vsi ty, kir so v tim svitu sideli,

sideli, so ga ravnu gledali inu so vidili nega obličie koker obličie eniga angela.

TA VII. CAP.

NAtu ta visši far pravi: »Ie li timu taku[?]« ^[2]On pag pravi: »Vi, mozie, bratie inu očetie, poslušajte ! Bug tiga gospostva se ie perkazal našimu očetu Abraamu, kadar ie že v ti Mezopotamy bil, preden ie v ti Carrani prebival, ^[3]inu ie dial k nemu: ‘Puidi vun iz tuie dežele inu od tuie žlahte inu vleci v eno deželo, katero iest tebi pokažem.’ ^[4]Tedai on gre vunkai iz te Caldeiske dežele inu ie prebival v ti Carrani. Inu od unod, potehmal ie nega oča bil umerl, ga ie on semkai čez pernessel v le-to deželo, v kateri vi zdai prebivate. ^[5]Inu on nemu nei dal v ni obene erbsčine, nekar ene stopine noge, naisi ie on bil nemu oblubil, on hoče no nemu dati poseisti inu nega seimenu za nim, kadar še obeniga deiteta nei imel. ^[6]Inu Bug ie govuril le-taku: ‘Tuie seime bode en ossobenik v eni ptuy deželi inu bodo tu istu h timu hlapčovanu podvergli inu zlu deržali štiristu leit. ^[7]Inu te ludi, katerim oni bodo služili, iest hočo soditi,’ ie dial Bug, ‘inu potle povleko oni vunkai inu bodo meni služili v le-tim meistu.’ ^[8]Inu on ie bil nemu dal ta punt tiga obrezane inu on ie rodil Izaaca inu ga ie obreizal na osmi dan inu Izaak ie rodil Iacopa inu Iacop ie rodil te dva-

A
S. Stefan v nega dolgi odgovori pričuie, de ty patriarhi, naisi ne so imeili templa inu drugih iudovskih službi, so vini Bogu dopali, zavolo kir so verovali, de Bug skuzi to oblublenu Seme nim hoče biti milostiv inu nee žegnati, inu kir so per taki veri vseh nadlugah inu izkušnavah obstali, so Bogu lubi bili inu ie nee v le-tim lebnu inu potle ohranil.

Gen. 12, 13, 15, 17, 21, 25, 29, 30, 35, 37, 41, 42, 45, 46, 49, 50, 23.
Iozue 24.
Sap. 10.

X x iii naist

naist perve očake. ^[9]Inu ty prvi očaki so nidali Iožefa inu so ga prodali Egiptovim ludem. Anpag Bug ie bil ž nim ^[10]inu ga ie izderl iz vseh nega nadlug inu ie nemu gnado inu modrost dal poleg faraona, Egiptoviga krala. Ta isti ie nega postavil k animu viudu čez to Egipto inu čez vso suio hišo. ^[11]Pride potle ena lakota čez vso Egipto inu čez Canineisko deželo inu ena velika nadluga inu naši očakli neso špendie nešli. ^[12]Kadar ie pag Iacop zaslišal, de ie žitu v tim Egipti, ie poslal prvič te naše očake. ^[13]Inu kadar nee druguč pošle, ie bil ta Iožef spoznan od suih bratov inu ta Iožefova žlahta ie bila timu faraonu rezodivena. ^[14]Natu pošle Iožef inu pokliče suiga očeta Iacopa inu vso suio žlahto, pet inu sedemdeset duš. ^[15]Inu Iacop ie vlekal doli v to Egipto inu ie umerl on inu naši očaki. ^[16]Inu so pernesseni v ta Syhem inu so položeni v ta grob, kateri ie Abraam za denarie kupil od otruk tiga Emora, kir ie Sihemov syn bil.

B
Ta stara cerkov v tim Egipti, preden ie judovska Božya služba bila postavlena, suseb Moizes, so Bogu dopali, ie to gar čudnu obranil za volo te vere v Jezusa.

^[17]Kadar se ie pag perbližoval ta čas te oblube, katero ie bil Bug timu Abraamu persegal, ie ta folk rassil inu se ie gmeral v tim Egipti, ^[18]dotle ie gori vstal en drugi kral, kir tiga Iožefa nei znal. ^[19]Le-ta ie to našo žlahto golufal inu ie naše očake zlu deržal, taku de so morali nih otročiče zametovati, de bi ty roieni živi ne ostali. ^[20]V tim istim čassu ie bil Moizes royen inu ie bil perieten Bogu. Ta isti ie bil

bil try meisce koyen v nega očeta hiši. ^[21]Potle, kadar ie bil kiakai zaveržen, tiga ie bila ta faraonava sči gori vzela inu ga ie koyla na synovim meistu. ^[22]Inu Moizes ie bil vučen v ti egiptovski modrusti inu ie mogoč bil s temi delli inu z besedami. ^[23]Kadar ie on pag bil štirideseti leit star, ie bilu v nega missal prišlu, de ie hotel nega brate, te izraelske otroke, obyskati. ^[24]Inu kadar ie on vidil eniga, ga ie branil inu ie timu, katerimu se ie krivina godila, mestil inu ubye tiga Egiptaria. ^[25]On ie pag meinil, da ty nega bratie imαιο zastopiti, de Bug skuzi nega roko nim bode dal tu ohranene. Anpag oni neso tiga zastopili. ^[26]Inu na drugi dan pride on k nim, kadar so se vmei sebo kreigali, inu nee spet vkupe spravi, rekoč: 'Vi, možie, vi ste si bratie, zakai bi eden timu drugimu krivu deiste[?]' ^[27]Anpag ta, kateri ie suimu bližnimu krivu sturil, pahne nega proč inu pravi: 'Du ie tebe k animu oblastniku inu rihtariu čez nas postavil[?]' ^[28]Hočeš li-ti tudi mene ubyti, koker si včera tiga Egiptarie ubyl[?]' ^[29]Tedai Moizes pobeigne zavolo te besede inu en ossobenik postane v ti Madianski deželi inu ondukai rodi dva synu.

^[30]Inu kadar se dopolnio štirideseti leit, se perkaže nemu ta angel tiga Gospudi v ti pusčavi na tei gorri Syna v enim ognenim plameni v tim garmu. ^[31]Moizes pag, kadar tu zagleda, se on čudi timu videnu. Kadar on pag perstopuie, de bi on prov vi

X x iiii dil,

Exod. 1, 2.
Heb. 11.
Ro. 12.
1. Pet. 2.

C
S. Stefan šteye tim Iudom naprei, koku so se steim Moizesom od mladju do konca deržali. S teim nim na znane daie, de

glih taku sadašni
Iudi inu vsi nev-
erni so samimu
Jezusu inu vsim
pravim Božym
sлом inu Božy
bessedi zubper
inu nepokorni,
druge Božye
službe iz suie
nore glave timu
evangeliskumu
vuku cilu zubper
gori postavleio.
Exod. 3, 2, 7, 8,
9, 10, 11, 14, 16,
19, 32.
Deut. 18.
Math. 22.
Mar. 12.
Lnc. 20.
Iozue 5.
Gal. 3.
Ro. 1.
Iere. 7.
Amos 5.

dil, se sturi ta styma tiga Gospudi k nemu: ^[32]‘Iest sem ta Bug tuih očetov, ta Bug tiga Abraama, ta Bug tiga Izaaca inu ta Bug tiga Iacopa.’ Moizes pag ie trepetal, nei smel pogledati. ^[33]Natu pravi ta Gospud k nemu: ‘Izui te čevle iz tuih nug, zakai tu meistu, na katerim ti stoyš, ie ena sveta zemla. ^[34]Iest sem dobru vidil to nadlugo muiga folka, kir ie v tim Egipti, inu sem nih vzdihane slišal inu sem doli prišal nee odrejšiti. Ino pridi zdai sem, iest hočo tebe v to Egipto poslati.’ ^[35]Le-tiga Moizesa, kateriga so bili zatayli, rekoč: Du ie tebe postavil k animu oblastniku inu rihariu[?] Le-tiga ie Bug poslal k animu oblastniku inu odrešeniku skuzi to roko tiga angela, kateri se ie bil nemu v tim garmu perkazal. ^[36]Le-ta ie nee izpelal inu ie čudessa inu caihne delal v tim Egipti, v tim Erdečim moriei inu v ti pusčavi štiridesseti leit. ^[37]Le-ta ie ta Moizes, kir ie dial h tim izraelskim otrokom: ‘Vaš Gospud Bug vam bode gori obudil eniga preroka iz vaših bratov glih koker mene, tiga vi imate poslušati.’ ^[38]Le-ta ie ta, kateri ie bil v ti gmainsi v ti pusčavi s teim angelom, kateri ie k nemu govuril na tei gorri Syna inu z našimi očeti. Le-ta ie priel to živo bessedo, de bi on no nom dal, ^[39]katerimu naši očeti neso hoteli pokorni biti, temuč so ga odpehnili inu ž nih sercem so se obernili v to Egipto. ^[40]Inu so diali h timu Aaroni: ‘Sturi nom boguve, kir gredo kiakai pred nami, zakai mi ne veimo, kai se ie timu Moizesu, kir ie nas iz tiga Egipta

ta izpelal, pergudilu.’^[41]Inu so sturili v tih istih dneih enu telle inu so timu maliku offre ofrovali inu so se tiga della nih rok vesselili. ^[42]Bug pag, ta se ie bil obernal inu ie nee čez dal, de so služili tei nebeški voiski, koker ie pissanu v tih buqvah tih prerokov: ‘Vi od te izraelske hiče, ste li vi v tih štiridessetih leit v ti pusčavi te offre od živine inu druge offre meni offrovali[?]’^[43]Inu vi ste ta šotor tiga Moloha gori vzeli inu te zvezde tiga vašiga boga Remfama. Te pilde, katere ste vi sturili h timu molenu, zatu iest vas hočo zalučit na uno stran Babilonie.’

^[44]Naši očaki so imeli to Utto tiga pričovane v ti pusčavi, koker ie on nim bil tu naprei po redi postavil, kir ie govuril h timu Moizesu, de on to isto ima sturiti po tim furmi, kateri ie on vidil. ^[45]Katero so naši očeti tudi gori vzeli inu so no pernessli s teim Iozuem v to deželo tih aydov, katere ie Bug izpahnil pred teim obličiem naših očetov noter do Davidovega čassa. ^[46]Ta isti ie nešil gnado per Bugi inu ie prossil, de bi on nešil eno utto Iacopovimu Bogu. ^[47]Potle Salomon ie nemu sezidal hišo. ^[47]Anpag ta Nervissokeiši ne prebiva v tih templih, kir so z rokami sturieni, koker ta prerok pravi: ^[49]‘Tu nebu ie mui stol inu ta zemla ie muih nog podlužie. Kakovo hišo tedai hočete vi meni zidati[?]’ pravi ta Gospud. Oli kateru ie tu meistu moiga počivane[?]’^[50]Nei li le-tu vse muia roka sturila[?]’
Y y rila[?]’

D
S. Stefan svari te Iude, kir so le na ta tabernakel, na to utto oli šotor Božy inu na nih zidano cerkov zanašali, kir so meinili, Bug bode nim milostiv za volo tiga te[m]pla. Inu kir so vse svetnike, katere so od pravičniga Jezusa pridigali, umurili.
Exod. 25.
Heb. 8.
Iozue 3.
2. Reg. 6, 7.
Psal. 132.
3. Reg. 6.
Esa. 66.

Act. 17, 15.
Deut. 9.
1. Cor. 1.
Ioh. 7.

mila[?]? ^[51]Vi terdiga vurata inu neobrezani na tim sercei inu na vušessih, vi vselei timu Svetimu Duhu zubper stoyte, koker vaši očetie, taku tud vi. ^[52]Kateriga od prerokov neso pregnali vaši očeti[?] Inu neso umurili tih, kir so poprei oznanovali ta prihod le-tiga pravičniga, kateriga ste vi zdai fratarj inu arary bili? ^[53]Vi ste to postavo skuzi to naredbo tih angelov prieli inu ie neste deržali.«

E
Šcofi, fary, studenti inu ta folk s. Stefana za volo očitiga pryčovane od Jezusa s kamene[m] pobio. H timu s. Paul tedai pervoluie. Poroči dušo Jezusu. Prossi za souvražnike. Mar. 16.
Psal. 58.
Levit. 24.
3. Reg. 21.
Math. 23.
Act. 22.
Psal. 31.
Luc. 23.

^[54]Kadar pag oni le-tu zaslišio, se ie hotelu v nih to serce razpočiti inu so škripali zobmi na nega. ^[55]On pag ie bil poln Svetiga Duha, ie gledal ravnu v tu nebu inu ie vidil tu gospostvu Božie inu Jezusa, stoiečiga na destnici Božy, ^[56]inu pravi: »Pole, iest vidim ta nebessa odperta inu Synu tiga človeika, stoiečiga na tei Božy destnici.« ^[57]Natu oni zevpyo z veliko štimo, zatisne suie vušessa inu kmali zo vso sylo pado na nega. ^[58]inu ga izpahno vunkai iz meista inu ga s kamenem posipaio. Inu te priče so nih gvant polužile h tim nogom eniga hlabciče, kir se ie imenoval Saulus. ^[59]Inu oni so Stefana s kamenem possipovali, kir ie klical inu dial: »Gospud Jezus, preimi mui duh.« ^[60]Inu on poklekne doli inu vpye z veliko štimo: »Gospud, ne zameri nim le-tiga greiha!« Inu kadar ie on le-tu rekal, ie on zaspal.

TA VIII. CAP.

A
S. Paul pomaga s. Stefana uby-

SAulus pag ie pervoloval v nega smert inu na ta isti dan ie bilu vstalu enu veliku preganene čez to Cerkov, kir ie bila v Ieruzalemu, de so se bili vsi reztekli

tekli po iudovskih inu samariskih deželah, le-ty iogri nekar. ^[2]Eni bogaboieči moži pag, ty so vkupe oskerbeli Stephana inu so enu veliku klagovane nad nim sturili. ^[3]Šaulus pag ie to Cerkov končaval. Ie hodil po vseih hišah inu ie vlačil možie inu žene inu ie izdaiel v to iečo. ^[4]Ty pag, kir so se bili reztekli, so hodili okuli inu so pridigali to besedo Božyho. ^[5]Inu Filippus ie bil doli prišal v enu samarisku meistu inu ie nim pridigal Cristasa. ^[6]Ty ludie pag so z ano misselio inu s flissom merkali inu poslušali, kai ie Filipus govuril, inu so gledali na te caihne, katere ie on delal. ^[7]Zakai ty nečisti duhuvu so vpyoč z velikim glassm vunkai šli iz tih, kir so nee imeili. Inu dosti od božyga šlaka udarienih inu hromih so zdravi postali. ^[8]Inu enu veliku vesselie ie bilu v tim istim meistu.

^[9]Ie bil pag en mož s teim imenom Simo[n], ta ie poprei v tim istim meistu cupernyo tribal inu ie bil omamil te samariske ludi, rekoč, on ie nekai velikiga. ^[10]Tiga so mali inu veliki poslušali inu so diali: »Le-ta ie ta muč Božyha, kir se imenuie velika.« ^[11]Oni so ga pag poslušali zatu, kir ie ne bil dolg čas ž nega cuperyo omamil. ^[12]Kadar so oni pag bili verovali tei Filippovi pridigi od tiga kralovstva Božyga inu od tiga imena Jezusa Cristusa, so se kersčovali ty možie inu te žene. ^[13]Tedai ie ta Simo[n] tudi veroval inu se ie kerstil inu ie vede[n] per Filippu bil. Inu kadar ie vidil te caihne inu ta sylna dela se delati, se ie zečudil.

Y y ii Kadar

ti, te verne lovi inu pregane; kersčeniki vsi iz Ieruzalema pobegno. Iogri sami notri os-tano. S. Filip v ti Samary pridigu-ie inu caihne de-la.
Math. 10.
Gen. 23.
Act. 9, 22, 26, 5.
1. Cor. 15.
Gal. 1.
Mar. 16.

B
Samariski Iudi inu Simon, nih velike kunšti cupernik, timu evangeliu veruio.
Act. 13.
Esa. 47.
Mar. 16.

C
Peter inu Io-
annes Samari-
tarie poterduieta
v ti veri skuzi dar
S. Duha.
Act. 13, 19.

D
Simon Cupernik
ie hotel kupiti to
oblast inu dar S.
Duha, tiga s. Pe-
ter Zludiu izda
inu ga britku
svari.
1. Thim. 4.
2. Thim. 1.
Deut. 29.
Math. 10, 3, 4.
Num. 21.

E
S. Filip, diacon

^[14]Kadar pag ty iogri, kir so v tim Ieruzalemu bili, zeslišio, de ta Samaria ie bila gori vzela to bessedo Božyo, pošleio oni k nim Petra inu Ioannesa, ^[15]katera, kadar sta doli prišla, sta za nee molila, de bi pry-eli tiga S. Duha. ^[16]Zakai on nei bil še čez obeniga iz ž nih doli prišal, temuč so bili kersčeni samuč v tim im-eni Jezusa Cristusa. ^[17]Tedai sta polagala te roke čez nee inu oni so pryemali tiga Svetiga Duha.

^[18]Kadar ie pag Simon videl, de skuzi tu gori pola-gane tih iogrovih rok se Sveti Duh daie, ie o[n] nim denarie naprei pernessel ^[19]inu ie rekal: »Daite tudi meni le-to oblast, de, na kateriga iest položim te roke, prime tiga S. Duha.« ^[20]Peter pag reče k nemu: »Bodi ferdamnan ti s tuiemi denarmi, potehmal ti meiniš, de ta dar Božy se za denarie dobi. ^[21]Ti ne boš imel ne deila ne sreče na le-ti bessedi, zakai tuie serce nei ravnu pred Bugom. ^[22]Obtu dei to pokuro za le-to tuio hudubo inu prossi Boga, aku bi se tebi lohki odpustilu ta missal tuiga serca, ^[23]zakai iest vi-dim, de si poln grenke žolči inu si s to krivino vkupe zvezan.« ^[24]Natu Simon odgovori inu reče: »Prossite vi zame tiga Gospudi, de čez mene ne pride kai le-tiga, kar ste vi diali.« ^[25]Onadva pag, kadar sta pričovala inu govurila bila to bessedo Božyo, sta se spet vernila v tu Ieruzalem inu sta pridigala ta evan-gelium v dostih tergeh.

^[26]Ta angel tiga Gospudi ie pag govuril h timu
Filippu

Filippu inu ie dial: »Vstani gori inu puidi pruti puldnevi na to cesto, kir gre doli od Ieruzalema v to Gazo, ta, kir ie pusta.« ^[27]Inu on vstane inu gre kiakai. Inu pole, en mož iz murove deže, en kamrar inu flegar te Candaceze, tih morov kralyce, kateri ie bil čez vse nee šace, ta isti ie bil prišal moliti v tu Ieruzalem. ^[28]Inu ie spet domov vlek, sedoč na suih kulih, inu ie bral tiga preroka Ezaya. ^[29]Tedai pravi ta Duh h timu Filippu: »Perstopi inu perdruži se k le-timu vozu.« ^[30]Natu Filippus teče kiakai inu ie slišal nega, beročiga tiga Ezaija preroka, inu pravi: »Zastopiš li ti, kai bereš[?]« ^[31]On pag pravi: »Koku iest morem, aku du meni ne pokaže?« Inu ie prossil Filippa, de on gori stopi inu k nemu sede. ^[32]Tiga Pisma v sebi deržane, kateru ie on bral, ie bilu le-tu: 'On ie koker ta ovca, h timu klainu pelan, inu koker tu mutastu iagne pred teim, kir ie brye, taku on nei odperl suih vust. ^[33]V nega pohlevščini ie nega pravda gori vzdignena. Du hoče pag nega roistvu izreči[?] Zakai nega leben ie od te zemle proč vzet?' ^[34]Natu odgovori ta kamrar h timu Filippu inu pravi: »Prossim tebe, od koga le-tu ta prerok govori[?] Od sam sebe oli od koga drugiga[?]« ^[35]Tedai Filippus odpre suia vusta inu začne od le-tiga Pisma inu pridiguie nemu ta evangelium od Jezusa. ^[36]Inu v tim, kadar oni gredo po tei cesti, prideio k ani vodi. Inu ta kamrar pravi: »Pole, tu ie voda, kai še brani, de iest ne bom kersčen[?]« ^[37]Natu Filippus pravi: »Aku ti iz

Y y iii celiga

oli spitalmostar, pridiguie po Božym ukazanu animu moru, kateri ie bil te morovske kralyce ner ta višši klučar, inu ga ie na cesti v enim potoku kerstil.
3. Reg. 8.
Ro. 10.
1. Cor. 12, 14.
Esa. 32.
Math. 5.
Luc. 24.

celiga serca veruieš, taku se spodobi.« On odgovori inu pravi: »Iest veruiem, de ta Jezus Cristus ie ta Syn Božy.«^[38] Inu ie zapovedal, de se ta vuz ustonomi. Inu gresta obadva doli v to vodo, Filipus inu ta kamrar, inu ga ie kerstil.^[39] Kadar sta pag šla gori iz vode, ta Duh tiga Gospudi Filipa makne proč inu ta kamrar nega več ne vidi. Inu on gre vesselu po suim potu.^[40] Filippus pag se ie nešil v tim Azoti inu ie okuli hodil inu ie pridigal ta evangelium po vseh meistih, dotle ie prišal v to Cesasareo.

TA IX. CAP.

A
Saulus, tu ie s.
Paul, kadar ie
nemu vsa oblast
bila dana od
viššiga šcofa čez
kersčenike, de te
iste ima loviti
inu moriti, ie s
to Jezusovo
močio na to
kersčansko vero
preobernen.
1. Cor. 15.
Act. 8, 22, 26.
2. Cor. 8.
4. Reg. 19.
Zah. 2.
Math. 25.

SAulus pag, ta ie že pihal s teim pritežom inu Sumorienem zubper te mlaiše tiga Gospudi. Inu on gre h timu visšimu fariu^[2] inu ga prossi za lysti na te Damashkove šule, de aku bi koga le-tiga potu od mož inu žeen nešil, de bi te iste zvezane v Ieruzalem perpelal.^[3] Inu v tim, kadar on po potu gre inu ie blizi Damaska bil, pergudilu se ie na naglim, de ga ena luč iz nebes okuli osveti^[4] inu on pade doli na to zemlo inu ie slišal eno štimo, ta ie diala k nemu: »Saul, Saul, zakai ti mene preganeš?«^[5] On pag reče: »Gospud, du si ti[?]?« Ta Gospud pag pravi: »Iest sem Jezus, kate-riga ti preganeš[!]? Tebe bode težku stalu zubper te ostne barcati.« On pag trepečeioč inu strahoma reče: »Gospud, kai hočeš, de iest deim[?]?« Ta Gos-pud

puđ pravi k nemu: ^[6]»Vstani gori inu puidi v to meistu, undu bode tebi povedanu, kai ti imaš diati.« ^[7]Ty mozie pag, kateri so nega tovariši bili na tim potu, ty so zdai stali inu so bili obterpneli, zakai oni so to štimo dobru slišali, Anpag nikogar neso vidili. ^[8]Natu Saulus vstane gori od te zemle inu kadar ie te oči odperl, nei nikogar vidil. Oni ga pag primo za roke inu ga pelaio v to Damasco. ^[9]Inu ie bil try dni, de nei vidil inu nei ieidel inu nei pyl.

^[10]Ie bil pag en mlaiši v tim Damashki s teim imenom Ananias. H timu pravi ta Gospud v tim videnu: »Anania!« Inu on reče: »Pole, le-tukai sem, Gospud!« ^[11]Inu ta Gospud reče: »Vstani gori inu puidi v to gasso, kir se pravi ta Ravna, inu isči v ti Iudeževi hiši eniga s teim imenom Saulussa od Tarze. Zakai, pole, on moli.« ^[12](Inu on ie tudi v tim videnu vidil eniga moža s teim imenom Ananias noter gredoč inu to roko polagaioč na nega, de bi on ta pogled spet pryel.) ^[13]Ananias, ta pag odgovori: »Gospud, iest sem od dostih slišal od le-tiga moža, kuliku hudiga ie on sturil tuim svetnikom v tim Ieruzalemu. ^[14]Inu on ima tukai to oblast od tih visših fariev, zvezati vse te, kir na tue ime kličeio.« ^[15]Ta Gospud pag pravi k nemu: »Puidi tiakai, zakai le-ta iz meni ena izvolena posoda, de on bode nossil muie ime pred te ayde inu pred te krale inu pred te izraelske otroke.

Yy iiii Iest

B
Ananias, e[n]
kersčenik, ie od
Cristusa poslan
s. Paulu h ti nuc-
ni possodi te
cerqve; ta ga
ozdravi inu krsti.
Gal. i.
2. Cor. 12, 11.
Act. 8, 21.

^[16]Iest hočo nemu pokazati, kuliku on mora terpeiti zavolo muiga imena.« ^[17]Inu Ananias gre kiakai inu gre noter v to hisšo inu položi te roke na nega inu pravi: »Saul, brat! Ta Gospud, kateri se ie tebi perkazal na tim potu, kadar si semkai šal, ie mene poslal, de spet pregledaš inu de se napolniš s teim Svetim Duhum.« ^[18]Inu zdaici so doli pale od nega oči koker ene šupe inu ie pregledal. Inu on vstane gori, se pusti kerstiti ^[19]inu kadar ie on to špižo k sebi vzal, ie močan postal.

C
S. Paul zdaici po nega preobnenu pridiguie očitu od Jezusa Cristusa.
Act. 3, 4.

Inu Saulus ie bil nakuliku dni per tih mlaiših v tim Damasku ^[20]inu ie zdaici v tih šulah pridigal Cristusa, de ta isti ie Syn Božy. ^[21]Vsi pag, kir so nega slišali, so se sylnu čudili inu so diali: »Ne li on le-ta, kir ie v Ieruzalemu preganel te, kateri so klicali na le-tu ime[?] Inu on ie zatu prišal semkai, de bi teiste zvezane pelal h tim visšim faryem[?]« ^[22]Saulus pag ie teim več močneiši perhaniel inu ie te Iude nazai stavil ž nim vukom, kir so v tim Damashku prebivali, poterduioč, de le-ta ie Cristus.

D
Iudi v Damascu inu v Ieruzalemu trahtaio s. Paula ubyti, Anpag ty kersčeniki inu iogri nega obario inu pomogo, de nim vsem ubežy.
2. Cor. 11.

^[23]Inu kadar ie dosti dni bilu minilu, so ti Iudi vmei sebo svit imeili, de bi ga ubyli. ^[24]Anpag tu nih hudu vzecie ie bilu Saulusu povedanu. Inu oni so podnevi inu ponoči per tih vratih varovali, de bi ga ubyli. ^[25]Ty mlaiši pag nega vzameio ponoči inu ga deio skuzi zyd inu ga v eni korbi doli puste. ^[26]Kadar pag Saulus v tu Ieruzalem pride, ie izkušoval h tim mlaišem se perdružiti, ampag vsi so se

se nega bali. Neso verovali, de bi on en mlaiši bil. ^[27]Barnabas pag, ta nega pryeme inu ga pela h tim iogrom inu povei nim po redu, koku ie vidil na potu tiga Gospudi inu de ie k nemu govuril inu koku se ie v Damasku v tim Jezusevim imeni serčnu deržal. ^[28]Inu ie per nih bil, prebivaioč v Ieruzalemu, inu ie serčnu pridigoval v tim imeni tiga Gospudi Jezusa. ^[29]On ie tudi govuril inu ie disputiral zubper te Gerke. Oni so pag iskali nega umoriti. ^[30]Kadar so ty brati zveidili, so ga izpreimili do Cessareie inu so ga poslali v to Tarzo. ^[31]Tedai tedai so te cerqve po vsei Iudei inu Galilei inu Samary myr imele inu so se gori zydale inu so hodile v tim strahu tiga Gospudi inu so napolnene bile s troštom tiga Svetiga Duha.

^[32]Pergudilu se ie pag, de kadar ie Petrus bil povsod okuli obhodil, pride on tudi h tim svetnikom, kir so v ti Lyddi prebivali. ^[33]Undukai naide eniga človeika s teim imenom Eneas, vže ossem leit ležečiga na posteli, kateri ie bil od božyga šlaka udarien. ^[34]Inu Peter pravi k nemu: »Eneas, Gospud Jezus Cristus, ta tebe ozdravi. Vstani gori inu posteli sam sebi.« Inu on zdaici vstane gori ^[35]inu nega so vidili vsy ty, kir so v ti Lyddi inu Assaronu prebivali, kateri so se h timu Gospudi preobernili. ^[36]V ti Ioppi ie tudi ena mlaiša bila s teim imenom Tabita. Ta, kadar se tolmačuie, se pravi ena Szerna. Le-ta ie bila polna dobrih dell inu almožnov, ka-

Z z tere

Iozue 2.
1. Reg. 19.
Gal. 2.

E
S. Peter v tim
meistu Lyddi z
Jezusovo močio
ozdravi Eneasa.
Potle v ti Ioppi
eno sveto ženo
obudi od smerti,
to tim svetnikom
inu tim
kersčnikom
izkaže živo inu
ie na erpergah
per enim ledrar-
iu bil.
Math. 9.
Mar. 2, 5.

Luc. 5, 7, 8.
Ioh. 5, 11.

tere ie ona delala. ^[37]Pergudilu se ie pag v tih istih dnech, de ie ona bila bolna inu ie umerla inu kadar so no omili, so no položili v eno vesžo. ^[38]Kadar ie pag Lydda blizi Ioppe bila inu ty mlaiši so slišali, de ie Peter v ni bil, pošleio k nemu dva moža inu ga prosio, de bi se nemu ne utragalu do nih pryti. ^[39]Inu Peter vstane gori inu gre ž nimi. Inu kadar kiakai prid-eio, ga pelaio v to vesžo inu stopio okuli nega vse vduve inu se plačeio inu kažeio nemu te sukne inu ta gvant, katere ie ta Szerna delala, kadar ie per nih bila. ^[40]Peter pag izžene vse vunkai, poklekne doli inu moli inu se oberne h timu telessu inu pravi: »Tabita, vstani!« Inu ona odpre suie oči inu kadar Peter ugle-da, ie spet gori seila. ^[41]On pag poda ni to roko inu no gori vzdigne. Potle pokliče te svetnike inu te vduve inu nim živo naprei postavi. ^[42]Inu le-tu ie bilu videče po vsi Ioppi inu nih veliku ie verovalu na tiga Gos-pudi. ^[43]Pergudilu se ie pag, de ie on dosti dni prebival v ti Ioppi per enim Simonu kosžariu.

TA X. CAP.

A
Cornelius, en
brumen, an-
dohtlini aydovs-
ki capitan, pošle
po Božym uka-
zanu po s.

IE bil pag en mož v ti Cessarey, katerimu ie bilu ime Cornelius, en altman od te družbe želnerieve, kir se pravi ta Laška. ^[2]Ta ie lubil inu se ie bal Boga za vso suio hišno družino inu ie daial tim ludem velike almožne inu ie veden Boga prossil. ^[3]Ta isti

isti ie vidil v tim videnu očitu okuli te devete ure tiga dne eniga Božyga angela noter k sebi gredoč inu ie dial k nemu: »Corneli!« ^[4]Inu on v nega pogleda, se prestraši inu reče: »Gospud, kai ie[?]« On pag reče k nemu: »Tuie molitve inu tuie almožne so gori prišle v tu spumene pred Buga. ^[5]Obtu pošli zdai možie v ta Ioppen inu pokliči Simona, kir se imenuie s teim pridevkom Peter. ^[6]Ta isti ie na erpergah per enim Simonu kožariu, kir ima hišo poleg moria. Ta isti tebi povei, kai ti imaš diati.« ^[7]Inu kadar ie ta angel, kateri ie ž nim govuril, bil proč šal, pokliče on dva sua služabnika inu eniga bogaboiečiga želneria iz tih, kir so veden per nemu bili. ^[8]Inu potle, kadar ie nim vse po redu poveidal, pošle nee v ta Ioppen.

^[9]Na drugi dan pag, kadar so oni po potu šli inu so blizi tiga meista bili prišli, Peter gre gori na zgurani pod te hiše moliti okuli te šeste ure. ^[10]Inu kadar ie on lačen bil, ie hotel ieisti. V tim, kadar so oni nemu perpravlali, ie bil zamaknen ^[11]inu ie vidil tu nebu odpertu inu eno possodo doli gredoč koker en velik lilohen, štirimi konci vkupe zvezan, ^[12]inu ie bil doli puščen iz nebes na zemlo. V katerim so bile vse žlaht štirimi nogami živine te zemle inu svinine inu kače inu ptice tih nebes. ^[13]Inu ena štima se sturi k nemu: »Vstani, Petre, zakoli inu iei.« ^[14]Petrus pag reče: »Nekar, Gospud, zakai iest nesem
Z z ii nigdar

Petra, de nemu pridiguie.
Eccle. 3, 7, 29, 35.
Dan. 4.
Psal. 145.
Tob. 12.
Luc. 11, 18.
Esa. 58.

B
S. Peter na strehi moli, undu ie bil zamaknen inu vidi eno čudno prikazen v enim lilohni; skuzi to ie podvučen, de tudi ty aydie slišio v tu kersčanstvu, obtu Bug nemu zapovei tym aydom pridigati inu te iste kersčovati.

4. Reg. 4.
Math. 6, 15.
Luc. 6.
Levit. 5, 11.
Deut. 14.
Act. 15.
Ro. 14.

nigdar kai gmain oli nečistiga ieidel.«^[15] Inu ta styma pravi druguč k nemu: »Kai ie Bug očistil, tiga ti gmain ne delai.«^[16] Inu le-tu ie trikrat sturienu. Inu ta posso-da ie bila spet v nebu vzeta.^[17] Inu v tim, kadar ie Petrus sam v sebi cbivlal, kakovo videne bi tu bilu, katero ie on vidil, pole, ty možie, kir so bili od Corneliosa poslani, vprašao po Simonovi hiši.^[18] So stali per davrih inu nekoga vunkai pokličo, vprašao, aku bi Simon, s teim pridevkom Peter, tukai suie erperge imel.^[19] V tim pag, kadar ie Peter mislil od tiga videna, pravi ta Duh k nemu:^[20] »Pole, try možie tebe isčeio. Vstani tedai gori inu poidi doli inu poidi ž nimi. Ne cbivlali ništer, zakai iest sem nee poslal.«^[21] Natu Peter gre doli h tim možiem, kateri so bili poslani k nemu od Corneliusa, inu pravi: »Pole, iest sem ta isti, kateriga vi isčete. Kai ie ta reič, za katere volo ste vi prišli[?]«^[22] Oni reko: »Cornelius, ta altman, en brumen inu bogaboieč mož, inu on ima pričovane od vseh iudovskih ludi, ie eno odgovor pryel od eniga svetiga angela, de ima tebe v suio hišo poklicati inu slišati bessede od tebe.«^[23] Natu on nee noter pokliče inu ie erperguie.

C
S. Peter gre h
Corneliosu. Ta
pruti pride inu
pade pred nega
na kolena, zatu
ga s. Peter svari.
Gresta vkupe

Na ta drugi dan vleče Petrus ž nimi vunkai inu eni bratie iz Ioppa so šli ž nim^[24] inu na drugi dan gredo noter v to Cessareio. Cornelius pag, ta ie na nee čakal inu ie bil vkupe poklical suie stryce inu periatele.^[25] Inu pergudilu se ie, kadar ie Peter noter šal, gre Cornelius pruti nemu inu pade doli k nega
nogom

nogom inu ga moli. ^[26] Peter pag nega vzdigne gori inu pravi: »Vstani gori, iest sem tudi le en človik!« ^[27] Inu ž nim govoreč gre noter inu ie nih dosti nešil, kir so bili vkupe prišli. ^[28] Inu on pravi k nim: »Vi veiste, de se ne spodobi enimu iudovskimu možu perdružiti oli pryti k animu ptuimu. Anpag meni ie Bug pokazal, de iest ne imam obenimu človeiku reči, de ie on gmain oli nečist. ^[29] Obtū, kadar sem poklica[n], sem iest prišal prez vsiga odpovedana. Natu vas vprašam, za čes volo ste vi mene pustili poklicati[!]« ^[30] Inu Cornelius pravi: »Onu ie danas štiri dni, tedai sem se iest postil do lete ure inu ob tei deveti uri sem molil v mui hiši inu pole, en mož stoy pred meno v enim belim gvantu ^[31] inu reče: ‘Corneli, tuie molitva ie uslišana inu tuie almožne so se v misli imele pred Bugom. ^[32] Natu pošli v Ioppen inu pokličī Simona s teim pridevkom Peter, ta ie na erpergah v ti Simonovi kožerievi hiši poleg moria. Taisti, kadar pride, bode tebi poveidal.’ ^[33] Natu sem iest zdaci poslal inu ti si dobru sturil, de si prišal. Natu smo mi vsi tukai v pryčo Božyo, de hočmo poslušati vse tu, kar ie tebi od Buga poročenu.«

^[34] Tedai Peter odpre sua vusta inu pravi: »Iest risničnu zapopadem, de Bug ne gleda na tu velane tih ludi, ^[35] temuč vmei vsemi ludmi, kateri se nega boy inu prov dei, ta ie nemu prieten. ^[36] Vi veiste od te pridige, katero ie Bug h tim izraelskim otroko[m] poslal

Z z iii inu

v to Corneliovo hišo.
1. Pet. 5.
Iac. 4.
Apoc. 19, 22.
Act. 14, 11.
Exod. 23.
Deut. 7.
Ioh. 18.

D
Petrus Corneliovi hiši pridigne od Jezusa, de per nemu samimu vsaki, kir v nega veruie, dobi cel po-

polnom od-
pustig vseh gre-
hov.

Deut. 10.

2. Paral. 19.

Iob 34.

Sap. 6.

Eccle. 35.

Ro. 2.

Gal. 2.

Ephe. 6.

Col. 3.

Isa. 56, 61, 43, 53.

Luc. 24.

Ioh. 21.

Math. 28.

Mar. 16.

Dan. 9.

Iere. 31.

Mich. 7.

Act. 2, 13.

Gen. 3, 22.

E

S. Duh pride čez
Corneliosa inu

čez vse, kir so s.

Petra pridigo

poslušali, inu so

kersčeni.

Act. 8, 19.

inu ie nim pustil oznaniti ta myr skuzi Jezusa Cristusa (kateri ie en Gospud čez vse). ^[37]Katera pridiga ie bila rezglašena po vsi Iudei, se ie prvič začela v ti Galilei, po tim kerstu, kateriga ie Ioannes pridigal, ^[38]koku ie Bug tiga istiga Jezusa Nazarenskiga bil žalbal s teim Svetim Duhum inu s to močio, kateri okuli hodeioč, ie dobru sturil inu ozdravlal vse te, kir so bili od Zludia zatreni. Zakai Bug ie ž nim bil ^[39]inu mi smo priče vsiga, kar ie on v ti Iudovski deželi inu v Ieruzalemu sturil. Kateriga so oni ubyli inu na en leis obsessili. ^[40]Tiga istiga ie Bug gori obudil na trety dan inu ga ie dal, de se ie pustil viditi, ^[41]nekar vsem ludem, temuč tim pričom, kir so bili poprei od Buga h timu izvoleni, tu ie, nom, kir smo ieili inu pyli ž nim potehmal, kadar ie on bil od smerti vstal. ^[42]Inu on ie nom zapovedal pridigovati timu folku inu pričovati, de ie on le-ta, kir ie postavljen od Buga, en rihtar tih živih inu tih mertvih. ^[43]Le-temu vsi preroki pričovane dado, de kateri kuli veruie v nega, ta prime tu odpusčane tih greihov skuzi tu nega ime.«

^[44]V tim, kadar ie Peter še le-te bessede govuril, pade Sveti Duh čez vse te, kir so to bessedo poslušali. ^[45]Obtu ti verni iz tiga obrezane, kir so bili s Petrom prišli, so se močnu začudili, de ta dar Svetiga Duha ie tudi čez te ayde bil izlyt. ^[46]Zakai oni so nee slišali s teimi ieziki govoreč inu vissoku hvaleioč Boga. Tedai Peter odgovori: ^[47]»More li du braniti, de bi se le-ti s to vodo ne kerstili, kateri so tu-
di

di Svetiga Duha pryeli koker mi[?]«^[48] Inu zapovei nee kerstiti v tim imeni tiga Gospudi. Tedai oni prosio nega, de bi nakuliku dni per nih ostal.

TA XI. CAP.

TY iogri pag inu bratie, kateri so v ti Iudei bili, so slišali, de tudi ty aydi so pryeli to bessedo Božyo.^[2] Inu kadar ie Petrus bil prišal gori v Ieruzalem, ty, kir so bili iz tiga obrezane, so nemu zubper pregovoriali,^[3] rekoč: »Ti si h tim možem notar šal, kir neso obrezani, inu si ieidel ž nimi.«^[4] Peter pag začne od začetka inu nim po redu povei inu pravi:^[5] »Iest sem bil v tim meistu Ioppi inu sem molil. V tim sem bil zamaknen inu sem vidil enu videne, eno possodo, doli gredočo, koker en velik lilohen štirimi kray, izpusčen doli iz nebes, inu ie prišal noter do mene^[6] inu kadar v ta isti ravnu pogledam, zamerkam inu vidim štirinogavo živino te zemle inu zvirine inu kače inu ptice tih nebes.^[7] Inu iest se[m] tudi slišal eno stymo, ta ie diala k meni: 'Peter, vstani gori, zakoli inu ici!'^[8] Iest sem pag reka: 'Nekar, Gospud, zakai v muia vusta nei nigdar kai gmain nečistiga prišlu.'^[9] Ampag ta štima iz nebes druguč meni odgovori: 'Kar ie Bug očistil, tiga ti gmain ne delai!'^[10] Inu le-tu se ie trikrat godilu inu ie bilu zupet vse gori v nebessa vličenu.^[11] Inu pole, zdaici so tukai bili trye mozie v ti hiši, v kateri se[m] iest bil, iz te Cessareie

Z z iiii poslani

A
S. Peter ie od iudovskih kersčenikov svarien, kir ie Corneliosu inu drugim aydom pridigal inu te iste kerstil. Tim on pravi, de ie on tu sturil po Božym ukazanu inu de vsi žlaht ludie mogo sku-zi to vero v Jezusa priti v nebessa.
Ro. 3.
Gal. 1.
Ephe. 3.
Levit. 5, 12.
Deut. 14.
Iud. 13.
Mar. 7.
Act. 10, 2, 8.

poslani k meni. ^[12]Inu ta Duh reče k meni, de imam ž nimi poiti inu ništer cbivlati inu z meno so tudi šli le-ti šest bratie. Inu kadar smo v to hišo tiga moža prišli, ^[13]ie on nom poveidal, koku ie vidil eniga angela v suiei hiši, kateri ie stal poleg nega inu ie nemu rekal: 'Pošli možie v Ioppen inu pokliči Simona s teim pridevkom Petra, ^[14]ta isti bode tebi bessede povedal, skuzi te boš ti ohranen inu vsa tuia hiša.' ^[15]V tim pag, kadar sem iest začel govoriti, pade doli S. Duh v nee, koker ie v nas bil tudi padel v tim začetku. ^[16]Tedai ie bilu meni na missal prišlu, kar ie ta Gospud dial: 'Ioannes ie z vodo kersčoval, vi pag bote kersčeni s teim S. Duhum.' ^[17]Kadar ie tedai Bug iednaki dar nim dal koker tudi nom, kir smo verovali v tiga Gospudi Jezusa Cristusa, inu iest, du sem bil, kir bi bil mogel zubper stati Bogu[?]' ^[18]Oni pag, kadar so le-to zaslišali, so omelčali inu so hvalili Boga, rekoč: »Taku ie tedai Bug tudi tim aydom dal to pokuro h timu lebnu.«

B
Ty rezpoyeni kersčeniki pridiguio od Cristusa povesod, pervič tim Iudom, potle tudi tim aydom; Barnabas inu Paulus v ti Antiohy dolgu pridignieta, undu bodo ty verni

^[19]Inu le-ty, kir so se bili reztekli v ti nadlugi, katera ie bila vstala zavolo Stefana, so okuli hodili noter do Fenicie inu Cypra inu do Antiohie inu neso k nikomer te bessede govurili, temuč h tim samim Iudom. ^[20]So bili pag vmei nimi eni možie iz Cypra inu Cyrene, kadar ty prido v to Antiohio, so govurili h tim Gerkom inu so pridigali ta evangelium od tiga Gospudi Jezusa. ^[21]Inu ta roka tiga Gospudi ie bila ž nimi inu enu veliku čisslu ie verovalu inu

inu se ie preobernalu h timu Gospudi. ^[22]Inu le-ta glas od nih ie bil prišal na ta vušessa te Cerqve, kir ie bila v Ieruzalemu. Inu oni pošleio Barnabasa, de ie on šal noter do Antiohie. ^[23]Kateri, kadar kiakai pride inu vidi to gnado Božyo, ie bil vessel inu ie vse opominal, de do konca, koker so v nih sercei naprei vzeli, per tim Gospudi ostano, ^[24]zakai on ie bil en dober mož, poln Svetiga Duha inu te vere. Inu ena velika množica tih ludi se ie bila perložila h timu Gospudi. ^[25]Barnabas ie potle šal v to Tarzo iskati Saulusa ^[26]inu kadar ga ie nešil, ga ie perpelal v to Antiohio. Inu pergudilu se ie, de sta enu cilu leitu s to isto gmaino prebivala inu sta vučila veliku ludi inu ty mlaiši so se nerpervič v ti Antiohy cristiani imenovali.

^[27]Inu v tih istih dneih prideio eni preroki iz Ieruzalema v to Antiohio ^[28]inu eden iz žnih s teim imenom Agabus vstane gori inu ie daial na znane skuzi tiga Duha, de ima priti ena velika lakota po vsim sveitu, katera se ie pergodila pod teim Claudiom cessariem. ^[29]Ty mlaiši pag so bili naprei vzeli, kuliku ie en vsaki premogel, poslati eno pomuč h tim bratom, kir so v ti Iudei prebivali, ^[30]kateru so oni tudi sturili inu so poslali tim starišem skuzi te roke tiga Barnabasa inu Saulusa.

nerpoprei
kersčeeniki imen-
ovani.

Act. 8, 13, 9.

C
Agabus prer-
okuie od veliki-
ga gladu, v ti en
kersčeenik
drugimu zveistu
pomaga.

Act. 21, 12.

1. Cor. 16.

2. Cor. 8, 9.

A
 Erodež s. Iacopu
 glavo useka inu
 s. Petra ob
 velikinočnih
 praznikih posta-
 vi zakovaniga v
 eno terdno ke-
 ho, per nim čuio
 štiri vahte
 želneriev, za ne-
 ga vsi kersčeniki
 nuč inu dan mo-
 lio, tiga en angel
 resši inu izpela.
 Math. 4, 17, 20,
 26, 7.
 Act. 4, 5, 16.
 Rom. 15.
 Col. 4.
 Iac. 5.
 Gen. 28.
 Dan. 3, 6.

VTim istim čassu Erodež kral verže te roke na nekatere od te gmaine, de bi nec martral. ^[2]Inu on ubye Iacopa, Ioannesoviga brata, s teim mečom. ^[3]Inu kadar on vidi, de ie tu tim Iudom dopalu, gre on naprei inu uiamе tudi Petra. ^[4](Inu tedai so ty obpreshni dnevi bili.) ^[4]Inu kadar ga on uiamе, ga postavi v to iečo inu ga izda nim štirim četertom želneriev, de ga varuio. Ga ie hotel po veliki noči pred te ludi izpelati. ^[5]Inu Peter ie tedai v ti keihi bil obarovan. Inu od te Cerqve se ie vedan ta molitva h Bugi delala za nega. ^[6]Kadar ie pag Erodež hotel naprei pelati, ie Peter to isto nuč vmei dveima želneriema spal zvezan z dveima ketinama inu ti varihi so pred davermi varovali to keiho. ^[7]Inu pole, en angel tiga Gospudi poleg stoy inu ena luč se v tim prebivanu resveiti inu udari Petra po strani, ga obudi, rekoč: »Vstani gori hitru!« Inu te ketine padeio od nega rok ^[8]inu ta angel pravi k nemu: »Opaši se inu obui tuie šuline.« Inu on sturi taku. Potle reče k nemu: »Verzi okuli sebe tui gvant inu puidi za meno.« ^[9]Inu on gre vunkai, gre za nim inu nei veidil, de bi tu reis bilu, kai se ie skuzi tiga angela godilu, temuč ie menil, on enu videne vidi. ^[10]Inu kadar onadva to pervo inu drugo stražo preideta, prideta h tim želeiznim vratom, katera v to meistu pelaio, ta ista se od sama sebe odpro. Inu kadar skuzi prideta, gresta naprei po

po eni gassi inu ta angel se zdaici loči od nega. ^[11]Tedai Peter pride sam k sebi inu pravi: »Zdai iest uže risničnu veim, de ta Gospud ie poslal suiga angela inu ie mene iz te Erodežove roke izderl inu od vsiga čakane tih iudovskih ludi.«

^[12]Inu v tim, kadar on to reič rezmišlava, pride h ti Mariovi hisši, Ioannesovi materi, katerimu ie bilu s teim pridevkom Marcus ime, undu ie bilu nih dosti vkupe inu so molili. ^[13]Inu kadar Peter pokluka na te vežne dauri, pride naprei ena deklica poslušati, s teim imenom Rode. ^[14]Inu kadar ona spozna tiga Petra štimo, od vesselia nei odperla to vežo, temuč ie noter tekla inu ie nim oznanila, de Peter pred vežo stoy. ^[15]Oni so pag k ni diali: »Ti si norra!« Ona ie pag poteriovala, de ie timu taku. Inu oni pravio: »Tu ie nega angel.« ^[16]Peter pag ie še le več klukal. Kadar oni pag odpro, vidio nega inu se sylnu začudio. ^[17]On nim pag s to roko magne, de bi melčali, inu nim pravi, koku ie nega ta Gospud iz te keihe izpelal, inu reče: »Poveite le-tu timu Iacopu inu tim bratom.« Inu gre vunkai inu ie šal v enu drugu meistu. ^[18]Kadar pag dan postane, nei bila maihina zmeišnava vmei želnermi, kai bi se bilu Petru pergudilu. ^[19]Erodež pag, kadar ga ie bil iziskal inu ie nei nešel, ie pustil te varihe vprašati inu ie zapovedal, de se proč pelaio.

Inu on vleiče iz te Iudeie doli v to Cessareio inu

AAa ii ie

B
S. Peter pride iz ieče v Mariovo, Marcove matere hišo, v ti bratom pravi, koku ie iz kehe prišal, potle se drugom ugane, Erodež te varihe za volo s. Petra pesa inu v to vozo postavi.

Act. 1, 13, 21, 27.

C
Erodež kral

za volo velike
offerti ie udarien
od tiga angela
inu ie sneiden od
červuov.
Eccle. 11.
Ioh. 9.
Iozue 7.
Math. 2.
2. Mach. 9.
Act. 15.

ie undukai imel sui stan. ^[20]Erodež pag ie misslil čez te iz Tyra inu Sydona voiskovati. Oni pag prido z ano misse-lio k nemu inu pregovore tiga Blasta, kraloviga kam-rarie, inu so za myr prossili, zato kir nih dežela se ie od te kralove živila. ^[21]Inu Erodež na en postavljen dan obleiče ta kralovski gvant, sede na ta rihtni stol inu k nim govori. ^[22]Ta folk pag zevpye: »Le-tu ie Božya štima inu nekar eniga človeika!« ^[23]Anpag zdaici en angel tiga Gospudi ga udari, zato ker nei dal te česti Bogu, inu ty červie ga snido inu pusti to dušo. ^[24]Ta besseda tiga Gos-pudi pag ie rasla inu vegši perhaiala ^[25]inu Barnabas inu Paulus, kadar sta to službo dokonala, se poverneta spet v ti Ieruzalem inu sta sebo poiela Ioannesa, katerimu ie bilu s teim pridevkom Marco ime.

TA XIII. CAP.

A
V Antiohy ie
dosti vučenikov.
S. Paul inu
Barnabas sta
odločena inu
poslana od S.
Duha pridigati.
1. Cor. 14.
Act. 9, 12, 15.

VTi gmaini pag, kir ie bila v ty Antiohy, so bili preroki inu vučeniki inu Barnabas inu Simon, s teim imenom Niger, inu Lucius od Cyrene inu Manaen, kir ie bil s teim Erodežom tetrarhom iz-koien, inu Saulus. ^[2]Kadar pag oni služio timu Gos-pudi inu postio, reče S. Duh: »Odločite meni Barnaba inu Saula h timu dellu, h katerimu sem iest nyu poklical.« ^[3]Natu oni, kadar so postili inu mo-lili, polože na nyu te roke inu puste nyu puiti. ^[4]Inu kadar sta onadva poslana bila od S. Duha, gresta
v to

v to Selevcio inu od unod sta se prepelala v to Cypro. ^[5]Inu kadar sta v ti Salamini bila, sta pridigala to besedo Božyo v tih iudovskih šulah. In onadva sta tudi imeila Ioannesa hk animu služabniku.

^[6]Inu kadar sta to insulo skuzi prehodila, noter do Pafa, naideta eniga Iuda, timu ie bilu ime BarJezu, ^[7]kateri ie bil per tim deželskim ferbežariu Sergiu Paulu, enimu zastopnimu možu. Ta isti k sebi pokliče Barnabasa inu Saulusa, ie želil slišati to besedo Božyo. ^[8]Ampag Elimas cupernik (taku se nega ime tolmačuie), ta ie nima zubper stal inu ie iskal, de bi tiga deželskiga ferbežaria od te vere odvernili. ^[9]Saulus pag, katerimu ie Paulus ime, poln Svetia Duha, ga ravnu pogleda inu reče: ^[10]»O, ty Zludiev syn, poln vse golufie inu vse hude, falš kunšti, sovražnik vse pravice, ti ne nehaš prevračati te ravne poti tiga Gospudi. ^[11]Inu zdai, pole, ta roka tiga Gospudi ie na tebo inu boš slep, ne boš tiga sonca vidil do eniga časa.« Inu zdaici pade na nega ena magla inu temma inu ie okuli hodil, ie iskal, kir bi ga za roke vodil. ^[12]Tedai, kadar ie ta ferbežar le-tu vidil, kar se ie bilu pergudilu, ie veroval inu se ie čudil na tim vukum tiga Gospudi.

^[13]Potle, kadar se ie Paulus od Pafa proč pelal inu ty, kir so ž nim bili, prideio v ta Pergen te Pamfiliske deže. Ioannes pag gre proč od nyu, se povrne spet v Ieruzalem. ^[14]Onadva pag gresta skuzi to

AA a iii Per-

B
Elymas BarJezu,
kir ie dial, on ie
kral oli Syn
Božy, ta ie s.
Paula pridigi
zubper bil. Obtu
ga Bug štraifa
slipoto inu Ser-
gias, te iste
dežele visši,
vernie v Cristu-
sa.
Exod. 7, 8.
Act. 8.

C
S. Paul v ti Anti-
ochy ob enim
prazniku sturi
tim Iudom inu
aydom eno

dolgo, lepo pri-
digo od Jezusa.
Pričue s Pis-
mom, de ie on ta
pravi oblubljeni
ohranenik, kat-
eriga ie Bug bil,
nih Oča, nih
očakom poslati
oblublil. Inu de
vsi, kir v tiga Je-
zusa veruio, bo-
do skuzi inu za
nega volo imeli
popolnoma od-
pustig vseh gre-
hov inu bodo
pred Bugom za
brumne, svete
inu pravične
štymani inu
deržani.
Act. 15, 2.
Exod. 1, 12, 14,
16.
Iozue 13, 14.
Iud. 3.
Esa. 11, 55.
Math. 3, 27, 28.
Mar. 1, 15, 16.
Luc. 3, 2, 3, 24.
Ioh. 1, 19, 20.
Psal. 2, 16.
Heb. 1, 5.
Ro. 6.
Ahac. 1.

Pergo, prideta v to Pisidisko Antiohio inu gresta ob
tei soboti v to šulo inu doli sedeta. ^[15]Potle po tim
branu te postave inu tih prerkov pošleio ty višši te
šule k nima, rekoč: »Možie inu bratie, aku imata to
notri v vayu kakovo bessedo tiga opominana h tim
ludem, taku poveita.« ^[16]Natu Paulus gori vstane inu
s to roko magne, de melče, inu pravi: »Vi, izraelski
možie, inu vi, kir se Boga boyte, poslušajte! ^[17]Bug
le-tiga folka, ta ie izvolil naše očete inu ie le-te tudi
povišal, kadar so ossobeniki bili v ti Egiptovi deželi.
Inu ie nee s to visoko roko iz te iste izpelal ^[18]inu
okuli štirideseti leit tiga čassa ie nih šege terpil v ti
pusčavi. ^[19]Inu ie zaterl sedmero ludiv Canineiski
deželi inu ie nih deželo s tem lossom rezdelil. ^[20]Pot-
le za le-teim ie nim okuli štiristu inu petdeset leit
rihtarie daial do tiga Samuela, preroka. ^[21]Inu potem
toga so oni prossili za eniga krala inu Bug ie nim dal
tiga Saulusa, Kiseviga synu, eniga moža iz te Be-
niaminove žlahte, štirideseti leit. ^[22]Inu kadar ie on
tiga istiga proč dial, nim gori obudi tiga Davida k
animu kralu. Timu ie pričovane daial inu dial: »Iest
sem nešil Davida, tiga Iesseviga synu, eniga moža
po muim sercei, kateri bode vse muie vole sturil.«
^[23]Iz le-tiga semena ie Bug, koker ie bil oblublil,
obudil timu Izraelu tiga ohranenika Jezusa. ^[24]Koker
ie tedai Ioannes poprei pred teim obličiem nega pr-
ihoda timu Izraelu pridigal ta kerst te pokure.
Kadar

^[25]Kadar ie pag Ioannes sui tek dopolnil, ie dial: »Iest nesem ta isti, za kateriga vi mene deržite, Anpag pole, on pride za meno, katerimu iest nesem vredan nega nug čevle odvezati.« ^[26]Vi, možie inu bratie, vi, otroci te Abraamove žlahte inu kir se vmei vami Boga boye! Vom ie le-ta besseda le-ti ga izveličane poslana. ^[27]Zakai ti, kir v Ieruzalemu prebivaio inu nih visši, kadar le-tiga neso znali, inu tih štim tih prerokov, katere se vsako soboto bero, tudi nekar, so oni te iste ž nih obsoienem dopolnili. ^[28]Inu kadar oni neso obeiga uržaha te smerti na nim nešli, so prossili od Pilatusa, de bi ga umuril. ^[29]Inu kadar so oni bili vse tu, kar ie od nega bilu pissanu, dokonali, so ga iz tiga hloda doli sneli inu so ga polužili v ta grob. ^[30]Bug ga ie pag na trety dan gori obudil od tih mertvih. ^[31]Kateri se ie v dostih dneh pustil viditi le-teim, kir so ž nim bili iz te Galileie gori šli v tu Ieruzalem, kateri so nega priče per tih ludeh. ^[32]Inu mi vom tudi skuzi ta evangelium oznanuemo, de to oblubo, katera ie bila našim očetom sturiena, ^[33]ie Bug nom, nih otrokom dopolnil s teim, kir ie Jezusa gori obudil, koker ie tudi v tim drugim psalmu pissanu: 'Ti si mui Syn, danas sem iest tebe rodil.' ^[34]De ie on pag nega od tih mertvih obudil inu de on vže več naprei ne strohnei, pravi on taku: 'Iest hočo vom te Davidove svete riči zveistu dati.' ^[35]Obtu on tudi drugdi pravi: 'Ti ne boš dopu-

A A a iiii stil,

stil, de tui svetnik vidi tu strohnene.^[36] Zakai David, kadar ie bil sui starosti doslužil, ie po Božym svetu zaspal inu ie položen k nega očetom inu ie tu strohnene vidil.^[37] Ampag le-ta, kateriga ie Bug obudil, nei vidil tiga strohnena.^[38] Za tiga volo, mozie inu bratie, bodi vom tedai veideče, de se vom skuzi le-tiga odpuscane tih grehov oznanuie^[39] inu od vsiga tiga, od kateriga skuzi to Moizesov postavo neste mogli pravični biti. Skuzi le-tiga vsaki, kir veruie, bode pravičen.^[40] Natu gledaite vi, de čez vas ne pride, kar ie v tih prerokih rečenu: ^[41] Gledaite vi, špotlivci, inu začudite se inu poginite, zakai iest bom per vaših dneħ enu dellu delal, katero vi ne bote verovali, aku du vom bode pravil.²«

D
Dosti Iudov inu
proselytov so s.
Paula pridigi
verovali. Tudi
veliku aydov
veruie. Tu ie tim
nevernim
Iudo[m] žal bi-
lu, pregovore te
mahtig žene inu
purgarie, de s.
Paula inu Barna-
bassa iz te deže-
le preženo.
Math. 24, 10, 15,
21.
Act. 11.
Esai. 49, 55.
Luc. 2, 9.

^[42] Kadar so pag ty Iudi vunkai iz te šule šli, so ty aydie prossili, de bi nim na to drugo soboto le-te bessede govurila.^[43] Inu kadar ie ta šula bila izpusčena, gredo za Paulom inu Barnabom dosti Iudov inu andohtlivih ptu-ih ludi. Inu ona sta govurila ž nimi inu nim sveitovala, de ostano do konca v ty gnadi Božy.^[44] Na to drugo soboto pag pride skorai vse meistu vkupe h poslušanu to bessedo Božy.^[45] Kadar pag ty Iudi zagledaio to množico, postano polni nyda inu so zubper govurili timu, kar ie od Paula bilu govorienu, so zubper govurili inu šentovali.^[46] Tedai Paulus inu Barnabas si vzameta enu serce inu rečeta: »Vom bi se imeila nerpoprei praviti ta besseda Božya. Anpag zatu, kir vi to isto
proč

proč odganete inu sebe sodite za nevredne tiga večniga lebna, pole, mi se oberneva h tim aydo[m].
^[47]Zakai taku ie nama ta Gospud zapovedal, rekoč: 'Test sem tebe hk ani luči tim aydom postavil, de boš tu ohranene noter do tiga kraie te zemle.'^[48]Kadar so tu ty aydie slišali, so bili vesseli inu so čestili to besse- do tiga Gospudi inu so verovali vsi ty, kir so bili odločeni h timu večnimu lebnu.^[49]Inu ta besseda tiga Gospudi se ie reztrossila po vsi tei isti deželi.^[50]Anpag ty Iudi so gori zdražili te andohtlive inu poštene žene inu te visše tiga meista inu so obudili enu preganene čez Paula inu Barnabasa inu so nyu vunkai iz ž nih kraiev izpahnili.^[51]Onadva sta pag ta prah iz nyu nug čez nee iztresla inu prideta v to Iconio. Ty mlaiši pag so polni bili tiga vesselia inu Svetiga Duha.

Mat. 6.
2. Thim. 3.

TA XIII. CAP.

PErgudilu se ie pag v ti Iconii, de sta vkupe šla v to iudovsko šulo inu sta govurila taku, de ena velika množica Iudov inu aydov so verovali.
^[2]Anpag ty neverni Iudi, ty so gori zdrastili inu zmotili tih aydov misli zubper te bratie.^[3]Natu sta dolg čass undu prebivala inu sta se redle deržala skuzi to pomuč tiga Gospudi, kateri ie pričo daial tei besseidi suie gnade. Inu ie nim daial, de so se caihni inu čudessa delala skuzi nyu roke.^[4]Ta mno-

A
S. Paul in Barna-
bas v Ycony dos-
ti Iudov tar
aydov preobern-
eta, undu nev-
erniki kmalu
zubper nyu vs-
tano, na tu
pobegneta v to
Lycanisko
deželo.
Mar. 16.
Math. 10.

B B b žica

žica tiga meista se ie bila narazen rezdilila inu eni so deržali s teimi Iudi, eni pag s teima iogroma. ^[5]Kadar ie pag enu šturmane od tih aydov inu od tih nih visših bilu gori vstalu, de bi nyma sylu bili sturili inu nyu s kamenem posuli, ^[6]kadar sta tu zveidila, sta beižala v ta meista te Likanoiske dežele, v to Lystro inu v ta Derben inu okuli po tih istih krayh ^[7]inu sta undukai ta evangelium pridigala.

B
V Lystri s. Paul
eniga royeniga
hromca ozdravi.
Zatu ie Iupitrov
caplan nemu inu
Barnabasu hotel
zo vsemi ludmi
offrovati. Tiga
kratku ne do-
pustita, nim pri-
diguieta od
praviga, živiga
Boga.
Act. 3, 28, 10, 17.
Esa. 35.
Apoc. 19, 22, 14.
Gen. 1.
Psal. 146, 82.
Math. 5.
Ro. 1.

^[8]Inu en mož ie bil v ti Lystri, ta ie moral sydeti, ie bil šibag na nogah inu hrom od materiniga tel-essa, kateri nigdar nei hodil. ^[9]Ta isti ie Paulusa govorečiga poslušal. Inu kadar on nega pogleda inu vidi, de ie on eno vero imel zdrav postati, ^[10]reče on z veliko štimo: »Vstani gori ravnu na tu-ie noge!« Inu on ie gori skočil inu ie hodil. ^[11]Kadar so pag ty ludie vidili, kar ie Paulus bil sturil, vzdigno nih štimo inu so po lycaonisku diali: »Ty boguvi so v ti človeiski štalti doli k nom prišli.« ^[12]Inu so tiga Barnaba imenovali Iupitra inu Paulusa Mercuria zatu, kir ie on to bessedo pelal. ^[13]Inu tiga Iupitra far, kateri ie bil pred nih meistom, ta perpela voli inu šapele pred vrata inu ie hotel s teimi ludmi offrovati. ^[14]Kateru, kadar sta ta iogra Barnabas inu Paulus zaslišala, rezdereta nyu gvant inu skočita vmei te ludi. ^[15]Sta vpyla inu diala: »Vi, možie, zakai vi le-tu delate? Midva sva tudi človeika, vsimu zlu pod-veržena

veržena. Koker ste vi, kir vom oznanuieva skuzi ta evangelium, de se vi od le-tih praznih riči obrnete h timu živimu Bogu, kateri ie sturil tu nebu inu to zemlo, tu morie inu vse, kar i/e/v nih. ^[16]Kateri ie pustil v tih čassih, kir so minili, vse ayde hoditi po suih potih. ^[17]Koker on nei sam sebe pustil prez pričovane, kir ie nom dosti dobriga sturil inu ie nom ta dež iz nebes inu rodovite časse daial inu ie s to špižo inu s teim vesseliem napolnil naša serca.« ^[18]Inu le-tu govoreč sta onadva kumai te ludi utolažila, de nima neso of-frovali.

^[19]V tim prido kiakai eni Iudi iz Antiohie inu Iconia, kateri so te ludi pregovorili inu so Paulusa s kamenem possuli inu so ga izvlekli vunkai iz meista, so meinili, on ie mertov. ^[20]Kadar so ga pag ty mlaiši okuli obstopili, vstane on gori inu gre v tu meistu. Inu na drugi dan gre on z Barnabom v ta Derben. ^[21]Inu kadar sta timu istimu meistu pridigala ta evangelium inu nih dosti navučila, se spet poverneta v to Lystro inu v to Iconio inu v to Antiohio ^[22]inu sta poteriovala te duše tih mlaših inu opominala, de do konca obstoye v ti veri. Inu de skuzi velike nadjuge mi moramo noter puiti v to Božye kralevstvu. ^[23]Inu kadar sta nim po vseh gmainah stariše postavila, so molili inu postili, potle sta nee preporečila timu Gospudi, v kateriga so oni verovali. ^[24]Inu sta vlekla skuzi Pizidio inu sta

B B b ii prišla

C
Lystrani inu Iudi s. Paula s kamenem doli pobyo, potle on drugot z Barnabom pridiguie spet v Lystri inu kir sta poprei pridigala, te verne troštata, de v nadjugah od vere ne stopio; nim farmoštre izvolita. Se poverneta zupet v to Syrisko Antiohio, iz katere sta bila poslana. 2. Cor. II. 2. Thim. 3. Luc. 24. Act. 13, 2, II. Esa. 55.

prišla v to Pamfilio. ^[25]Inu kadar sta v ti Pergi to besse-
do oznanila, sta doli šla v to Attalio inu od unod se
perpelata v to Antiohio. ^[26]Od tod sta bila čez dana ti
gnadi Božy, h timu delu, kateru sta bila dopernessla.
^[27]Inu kadar sta bila kiakai prišla inu to Cerkov vkupe
zbrala, nim poveista vse tu, kar ie Bug ž nima bil sturil
inu koku ie on h tim aydom te dauri te vere odperl.
^[28]Inu sta undukai dolg čas s teimi mlaiši pebivala.

TA XV. CAP.

A
Eni Iudi, nerveč
ty farizei, so ho-
teli tu iudovsku
obrezane v tu
kersčanstvu per-
praviti, zatu se ie
bila v ti Cerqui
ena velika
zmešnava vz-
dignila.
Gal. 5, 2.
Act. 28.

INu eni, kir so bili iz te Iudeie doli prišli, so te
brate vučili: »Aku se vi ne pustite obrezati po tei
Mizesovi šegi, taku vi ne morete biti izveličani.«
^[2]Kadar ie na tu ena zdražba bila gori vstala inu Pau-
lus inu Barnabas sta tim istim sylnu zubper bila, so
naredili, de Paulus inu Barnabas inu eni drugi iz
žnih zavolo le-tiga vprašana gori v tu Ieruzalem h
tim iogrom inu starišem vleko. ^[3]Natu so oni bili is-
premleni od te Cerque. So vlekli skuzi Fenicio inu
Samaro inu so nim pravili tu preobernene tih aydov
inu so vsem bratom veliku vesselie delali. ^[4]Kadar so
pag prišli v tu Ieruzalem, so bili pryeti od te Cer-
que inu od tih iogrov in od tih starišev. Inu oni so
nim poveidali, kar kuli Bug ie ž nimi sturil. ^[5]Inu eni
iz tiga farizeiskiga ordna, kir so verovali, ty gori
vstaneio, rekoč, de ie potreba nee obrezati
inu

inu zapuvedati, de derže to Moizesovo postavo.

^[6]Natu ty iogri inu stariši prideio vkupe, de bi le-to reč rezgledali.

^[7]Inu kadar ie enu veliku štritane bilu, vstane Peter gori inu pravi k nim: »Vi, možie inu bratie, vi veiste, de od tih starih dneħ ie Bug izvolil vmei nami, de skuzi muia usta ty aydie slišio to bessedo tiga evangelia inu veruio. ^[8]Inu Bug, kir ta serca zna, ie nim dal pričovane, kir ie nim dal tiga Svetiga Duha koker tudi nom. ^[9]Inu nei obeniga rezlotka vmei nami inu nimi sturil, kadar ie nih serca skuzi to vero očistil.

^[10]Zakai tedai vi izkušate Boga[?] De bi se ta iarem na gerla tih mlaiših polužil, kateriga ne naši očeti ne mi nesmo mogli nesti[?] ^[11]Temuč mi veruiemo, de bomo izveličani skuzi to milost tiga Gospudi Jezusa Cristusa, koker tudi oni.« ^[12]Natu ie vsa množica melčala inu so Barnabasa inu Paulusa poslušali, kir sta pravila, kakove caiħne inu čudessa ie Bug vmei temi aydi skuzi nyu sturil.

^[13]Inu potle, kadar sta bila umelknila, odgovori Iacop inu pravi: »Vi, možie inu bratie, poslušajte mene! ^[14]Simeon ie poveidal, koku ie Bug ner pervič obiskal inu gori vzal ene ludi iz tih aydov k suimu imenu. ^[15]Inu s teim vkupe stymaio te bessede tih prerokov, koker ie pissanu: ^[16]«Potle za le-teim iest hočo spet pryti inu hočo spet to Davidovo utto, kir se ie poderla, gori zazidati inu nee lukne spet za-

B B b iii delati

B
Zavolo obrezane velik kreig vs-tane, iogri inu farmoštri imαιο en concilium, v tim ner pervic s. Peter zubper te iudovske postave govori, pričue, de skuzi to vero v Jezusa samo bomo ohraneni. Act. 1, 10, 7. Luc. 22. Ioh. 21. Rom. 3. Marh. 23. Ephe. 2. Tit. 3. 1. Cor. 14.

C
S. Iacob poterdi s teim Pismom s. Petra svit, de aydi tudi slišio v tu Cristusevu kraljevstvu inu de se nemaio obrezati. Amos 9.

delati inu to isto hočo gori postaviti, ^[17]de ty ludie, kir so ostali, isčeio tiga Gospudi inu tudi vsi aydie, čez katere ie tu muie ime klicanu, pravi ta Gospud, kateri le-tu vse sturi. ^[18]Bogu so le-ta vsa nega della znana od vekoma. ^[19]Za tiga volo iest menim, de se tim aydom, kir so se h Bogu preobrnili, nema nepokoie nalagati, ^[20]temuč de se nim piše, de se zderže od malikoviga skrunena inu od kurbarye inu od zadušeniga inu od kry. ^[21]Zakai Moizes ima od tih starih čassev po vseh meistih, kir ga pridiguio v tih šulah, gdi se vsako soboto bere.«

D
Ty iogri inu vus concilium pošleio spet h tim aydom v to Antiohio, kir so se bili k veri preobrnili, s. Paula inu Barnaba inu dva druga vučenika. Per tih pišeio, de nim nei potreba se obrezovati, ne deržati vseh Moizesevih postav, temuč de se od enih riči zderže za volo tih Iudov.
Ioh. 14.
Gal. 2.
Act. 13, 14.
Zah. 19.
1. Cor. 8, 10.

^[22]Tedai ie dopalu tim iogrom inu starišem zo vso Cerkovio izvoliti ene može iz žnih inu s Paulum inu z Barnabom poslati v to Antiohio tiga Iudeža s teim pridevkom Barnabasa inu Silasa, katera sta ner tarperva moža vmei teimi brati bila ^[23]inu so per nih rokah poslali listi s takimi besedami: »Mi, iogri inu stariši inu brati, tim bratom, kir so iz tih aydov, v ty Antiohy inu Syry inu Cilicy, prossimo tu izveličane. ^[24]Potehmal smo mi slišali, de eni od tih naših so vunkai šli inu so vas z besedami zmotili, prevračaioč te vaše duše, kir so vom rekli se obrezati inu deržati to postavo, katerim mi ništer nesmo bili poročili. ^[25]Nom se ie zatu dobru zdelu, kadar smo bili z ano misselio vkupe zbrani, ene može izvoliti inu poslati q vom z našimi lubimi, z Barnabom inu s Paulom, ^[26]kateri ludie so nih duše postavili za tu ime

ime našiga Gospudi Jezusa Cristusa. ^[27]Natu smo Iudeža inu Silasa poslali, katera vom tudi tu istu z besedami poveista. ^[28]Zakai timu Svetimu Duhu ie dopalu inu nom, de mi vom kai več težkiga ne naložimo, ^[29]temuč le-te potrebne riči, de se vi deržite od tih riči, kir so tim malykom offraue, inu od kry inu od zedušeniga inu od kurbarye. Od katerih riči, aku se deržite, taku dobru deiste. Bodite zdravi!« ^[30]Natu, kadar so bili oni proč odpravleni, prideio v to Antiohyo inu spravio vkupe to množico, podade ta lyst, ^[31]kateriga, kadar so prebrali, so bili vesseli tiga trošta. ^[32]Iudas pag inu Silas, kadar sta onadva tudi preroka bila, sta te bratie opominala z dostimi besedami inu poteriovala. ^[33]Inu kadar sta undukai nakuliku časa prebivala, sta bila od tih bratov z myrom odpravlena h tim iogrom. ^[34]Silasu pag se ie zdeilu undu ostati. ^[35]Anpag Paulus inu Barnabas sta nyu stan v ty Antiohy imeila, sta vučila inu pridigala z drugimi nih dosti to bessedo tiga Gospudi.

^[36]Potle čez nakuliku dni reče Paulus h timu Barnabu: »Verniva se zdai inu obiščiva te naše brate po vseih meisth, v katerih sva to bessedo tiga Gospudi oznanovala, koku se derže.« ^[37]Barnabas pag ie sveitoval, de bi sebo tudi poiela tiga Ioannesa s teim pridevkom Marca. ^[38]Paulus pag ie šacal, de en tak, kir ie od nyu v ti Pamfilii bil odstopil inu nei bil vlekal ž nima v tu dellu, se nema v tu tovari-

B B b iiii štvu

E
En velik, nagel
serd vstane vmei
s. Paulom inu
Barnabom za
volo Marca.
Act. 13.
Gal. 2.

štvu vzeti. ^[39]Zatu ie en tak syln kreig vmei nima bil, de eden od drugiga vlečeta inu Barnabas vzame k sebi Marca inu se v barki pela v to Cypro. ^[40]Paulus pag izvoli Silasa inu ie vlekal kiakai, tei gnadi Božy od bratov preporočen. ^[41]Inu on ie vlekal skuzi Siryo inu Cilicio inu ie te gmaine poterioval.

TA XVI. CAP.

A
S. Paul Sylasom
prideta spet v ta
Derben inu
Lystro, undu
obreže Timotea,
ga poime sebo,
velee povsod ti-
ga ieruzalemski-
ga concilia sen-
tentio inu
naredbo deržati.
Ro. 16.
Philip. 2.
1. Thes. 3.
Gal. 2.
Act. 15.

B
S. Duh prepovei
Paulusu inu nega
tovarišom v ty
Azy pridigati inu
skuzi eno prika-
zno so poklicani
v to

ON pride pag v Derben inu v Lystro inu, pole, undu ie bil en mlaiši s teim imenom Timoteus, ene verne Iudine syn, ampag nega oča ie en Gerk bil. ^[2]Timu so ty bratie, kir so v ty Lystri inu Icony bili, dobru pričovane daiali. ^[3]Tiga ie Paulus hotel, de bi ž nim šal, inu kadar ga k sebi vzame, ga obreiže zavolo tih Iudov, kir so v tih istih krayh bili, zakai oni so vsi veidili, de nega oča ie en Gerk bil. ^[4]Inu kadar so skuzi ta meista vlekli, so oni nim daiali deržati ta rezlotig, kateri so ty io gri inu stariši v tim Ieruzalemu rezložili bili. ^[5]Inu taku so se te cerque poteriovale v ti veri inu v tim štyvenu vsag dan gori iemale.

^[6]Inu kadar so oni vlekli skuzi to Frigio inu Galatisko deželo, ie nim bilu od Svetiga Duha prepovedanu to bessedo govoriti v ti Azii. ^[7]Kadar so pag bili prišli h ti Myzii, so izkušali poiti skuzi to Bitynio inu nim nei ta Duh dopustil. ^[8]Kadar so oni pag skuzi to Myzio bili prišli, gredo doli v to
Tro-

Troado. ^[9]Inu eno videne se perkaže Paulusu ponoči. En macedoniski mož ie stal pred nim inu ga ie prossil, rekoč: »Puidi doli v to Macedonio inu nom pomagaj.«
^[10]Kadar ie on pag tu videne vidil, smo mi zdaici iskali doli puiti v to Macedonio, smo zagvišani bili, de ie nas kiakai ta Gospud poklical, nim ta evangelium pridigati. ^[11]Natu, kadar smo se odpelali od Troade, smo po ravnim teku prišli v to Samotraccio inu na drugi dan v ta Neapolim ^[12]inu od unod v tu Filippos, kateru ie ner tu poglavitniše meistu v ti Macedoniski deželi inu enu frai meistu. Inu mi smo v tim istim meistu nakuliku dni bili ^[13]inu ob sobotah smo vunkai iz meista hodili h ti vodi. Ondukai se ie po tei navadi molilu inu sedeči smo govurili h tim ženom, kir so tukai vkupe prišle. ^[14]Inu ena žena, kateri ie Lida bilu ime, kir ie to purpuro prodajala, iz tiga meista Tyatira, ta ie služila Bogu inu ie poslušala. Tei isti ie Gospud odperl tu serce, de ie merkala na tu, kai ie od Paula bilu govorienu. ^[15]Kadar ie pag ona inu nee hiša bila kersčena, ie ona prossila, rekoč: »Aku vi mene šacate za verno timu Gospudi, poidite noter v muio hišo inu ostanite tukai.« Inu ie nas permorala.

^[16]Pergudilu se ie pag, kadar smo šli h ti molitvi, de nas ena deklica sreča. Ta ie imeila eniga duha, kir ie bogoval, katera ie veliko obreist s teim bogovanem suim gospudom daiala. ^[17]Ta ista ie povesod hodila za Paulom in za nami, ie vpyla inu diala: »Le-ty ludie so
 C C c hlapci

Macedonisko deželo. V Filipposi pred meisto[m] pridiguio tim ženom. Lydia, ena andohtliva kramarica, se pusti suo družino kerstiti. Ro. 1. 2. Cor. 1. Act. 18, 23, 20. Ioh. 6. Gen. 18, 19.

C S. Paul ie iz ene dečle eniga ciganerskiga zcludia izpodil, kir ie ugibloval. Zatu ie on inu Sylas bil uloule[n],

tepen inu v iečo
postavljen.
Mar. 5, 16.
Luc. 4, 8.
Act. 19, 17, 18.
1. Cor. 11.

hlapci tiga Nervišiga Boga, kateri nom oznanuio ta pot tiga izveličana.« ^[18]Inu le-tu ie ona delala mnogeteri dan. Anpag Paulusu ie tu težku dialu, se oberne okuli inu reče h timu duhu: »Iest tebi zapoveim v tim imeni Jezusa Cristusa, de ti greš vunkai od nee.« Inu on ie od nee vunkai šal to isto uro. ^[19]Kadar so pag nee gospudi vidili, de tu vupane nih obreisti ie bilu kiakai šlu, uiamcio Paulusa inu Silasa inu so nyu vlekli na ta plac h tim visšim. ^[20]Inu so nyu pred to gospodsčino postavili inu diali: »Le-ti ludie so zmotili tu naše meistu ^[21]inu so Iudi inu oznanuio ene take šega, katere se nom ne spodobio gori vzeti, ne deržati, potehmal smo mi Rymlani.« ^[22]Inu ta folk ie tudi vkupe tekal zubper nyu. Inu ta gosposčina ie nyu gvant razderla inu ie ukazala, de se imata šibami tepsti. ^[23]Inu kadar so oni nima dosti šlakov bili diali, veržeio nyu v to keho inu so te keihe varihu zapovedali, de on nyu s flissom varuie. ^[24]Kateri, kadar on taku zapuvid prime, verže nyu ner v to globokeišo iečo inu nyu noge v to klado postavi.

D
En velik tress s.
Paula inu Silasa
ledig sturi,
kladu, železa inu
vsa vrata rez-
klene. Ta visši
berič zo vso suio
domačo družino
veran postane.

^[25]Inu ob pulnoči sta Paulus inu Silas molila inu hvalila Boga. Inu ty, kir so v ieči bili, so nyu slišali. ^[26]Inu zdaici se ie en velik tress sturil, taku de so se ty grunti te keihe tresli. Inu v tim istim se zdaici odpro vse dauri inu vsi panti so se diali narazen. ^[27]Kadar se ie pag ta kehovi varih iz sna izderl inu ie zagledal te kehove dauri odperte, izdere ta meč inu
ie

ie hotel sam sebe umoriti, ie meinil, de bi ty ietniki bili vušli. ^[28] Paulus pag zevupye z veliko štimo, rekoč: »Ne sturi sebi kai hudiga, zakai mi smo vsi tukai.« ^[29] Inu on prossi za eno luč inu skoči noter inu trepečeioč pade pred Paulove inu Silove noge. ^[30] Potle nyu vunkai izpela inu pravi: »Gospuda, kai iest moram diati, de bom izveličan[?]« ^[31] Onadva pravita: »Verui na tiga Gospudi Jezusa, taku bodeš ti inu tuia hiša izveličana.« ^[32] Inu ona sta nemu inu vsem, kir so v nega hiši bili, to bessedo tiga Gospudi oznanila. ^[33] Inu on vzame nyu v ti isti uri te noči k sebi inu izpere nyu šlake inu on pusti zdaici sebe inu vso suio hišno družino kerstiti. ^[34] Inu kadar nyu pela v suio hišo, nima perpavi to myzo inu se ie vesselil, de ie on zo vso suio hišo v Buga veroval.

^[35] Inu kadar dan postane, pošleio ta gosposčina te meistne hlapce, rekoč: »Pusti ta človeika puiti!« ^[36] Inu ta varih te keihe oznani le-te bessede Paulusu: »Ta gosposčina ie poslala, de vidva imata biti izpusčena. Zdai tedai vlecita unkai inu poyta z myrom.« ^[37] Paulus pag reče k nim: »Oni so nayu, kir sva Rymlana, pres zaslišana inu pravde očitū tepli inu v to keho vergli inu zdaici skrivaie niau vunkai pahaiio[?] Nekar taku, temuč de sami prideio inu nas izpelaio.« ^[38] Ty meistni hlapci poveido le-te bessede tei gosposčini inu kadar zaslišio, de sta Rymlana, so se bali inu prideio inu nyu doli prossio. ^[39] Inu kadar

C C c ii nyu

Act. 4, 5, 12, 8.
Ioh. 3, 6.
Mat. 16.
Luc. 5, 19.

E
Tiga meista
Filipposa višši
zdaici na drugi
dan izpuste s.
Paula inu Silasa,
nyu prossio, de
nim odpustita
inu de gresta iz ž
nih meista.
Math. 8.

nyu izpelaio, prossio, de bi šla vunkai iz meista. ^[40]
Inu onadva gresta vunkai iz kehe inu sta šla h ty
Lydy inu kadar sta te brate vidila inu potroštala, sta
proč vlekla.

TA XVII. CAP.

A
V Tessaloniki
dosti Iudov,
aydov inu
žlahtnih žeen
vernio. Anpag ty
hudi Iudi, pos-
vitni lotri inu ta
nezastopna
gmaina zubper
Paula inu Silasa
vstano. Iazona
uiameio, oli on
sebe inu druge
pred gosposčino
izgovori, de so
ledig izpusčeni.
Math. 16, 17.
Luc. 24, 23.
Act. 28, 16.
Ioh. 18, 19.

K Adar sta pag skuzi to Amfipolio inu Appollo-
nio vlekla, prideta v to Tessalonico, undukai ie
bila ena iudovska šula. Inu ^[2]Paulus po nega navadi
gre noter k nim inu se ie ž nimi po try sobote iz Pi-
sma disputiral ^[3]inu ie tu nim odpiral inu polagal
naprei, de Cristus ie moral terpeti inu vstati od tih
mertvih. »Inu de le-ta Jezus, kateriga iest,« (pravi
on,) »oznanuiem, ie ta Cristus.« ^[4]Inu eni iz žnih so
verovali inu so se perdružili h Paulu inu Silasu inu
od tih andahtlivih Gerkov ena velika množica inu
od tih visših žen tudi nekar malu. ^[5]Ampag ty nev-
erni Iudi iz nyda vzameio k sebi ene hude tepigove
možie inu spravio vkupe ta gmain folk, rezdražio
tu meistu, stopio okuli Iazonove hiše inu isčeio,
de bi nyu h timu folku naprei pelali. ^[6]Inu kadar
nyu ne naideio, vleičeio Iazona inu ene brate h tim
visšim tiga meista, vpyieioč: »Le-ty, kir so vse
kraye tiga svita zmotili, so tudi semkai prišli. ^[7]Te
iste ie Iazon k sebi vzel inu le-ty vsi deio zubper
to cessarievo zapuvid, kir pravio od eniga drugiga
krala, od tiga Jezusa.« ^[8]Inu s teim so oni ta folk
inu

inu to gosposčino tiga meista, kir so tu slišali, gori perpravili. ^[9]Inu kadar oni to izgovor od tiga Iazona inu od tih drugih preimeio, nee izpuste.

^[10]Ty bratie pag hitru pošleio proč ponoči Paulusa inu Silasa v to Bereo. Kadar oni kiakai prido, gredo v to iudovsko šulo ^[11]inu le-ty so bili ty žlahtniši vmei teimi v ti Tessalonici. Kateri so to bessedo gori vzeli zo vso pernaredno volo inu so vsak dan prevračovali Pismu, aku bi timu taku bilu. ^[12]Inu dosti iz nih žnih so verovali inu te gerške poštene žene inu možie nekar malu. ^[13]Kadar so pag ty tessaloniski Iudi zveidili, de ta besseda Božya se ie tudi v ti Beroi od Paulusa oznanovala, prideio inu so tudi undukai ta folk gori vzdigovali. ^[14]Inu ty bratie tedai zdaici Paulusa proč odpravio, de ie šal h timu moriu. Anpag Silas inu Timoteus sta undukai ostala. ^[15]Ty pag, kir so Paulusa ispremlali, ga pelaio noter do te Atene inu kadar oni poročene primo na Silasa inu Timotea, de iedernu k nemu prideta, vleko oni kiakai.

^[16]Kadar ie pag Paulus v ti Ateni na nyu čakal, nega duh se ie notri v nim vnemal, kadar ie on vidil tu meistu cilu malikovu. ^[17]Obtu se ie s teimi Iudi inu andohtivimi v ti šuli disputiral inu tudi na placu vsag dan s teimi, kir so se k nemu namerili. ^[18]Inu eni epicurary inu stoiski filozofi so se ž nim štritali. Inu eni so diali: »Kai hoče le-ta klafar praviti?« Eni drugi pag : »Onu se vidi, koker bi hotel nekakove

B
V Beroi ty žlahtni Iudi, gerške poštene žene inu dosti mož vernio, od unot tudi ti tessaloniski Iudi Paulusa preženo. Ioh. 5. 1. Thes. 1.

C
S. Paul v ti Ateni z Iudi, z aydi, z modrimi za vere volo se disputira. Atenci radi nove marine pravio inu poslušaiio. Act. 9. 1. Cor. 15. 1. Thes. 4.

CCc iii nove

nove boguve oznanovati.« Zakai on ie nim ta eva[n]-gelium od Jezusa inu tu gori vstanene oznanoval. ^[19]Inu nega popadeio inu ga pelaio pred ta rottavž inu pravio: »Moremo li mi veiditi, kakov ie le-ta novi vuk, kir se od tebe govori[?] ^[20]Zakai ti nekai noviga pernesseš pred naša vušessa, natu mi hočmo veiditi, kai tu hoče biti.« ^[21]Ty Atenci pag vsi, inu tudi ty vunnani ptuy ludie, kir so undukai prebivali, neso za drugu tuliku rodili, temuč, de bi kai noviga povedali oli slišali.

D
S. Paul v ti Ateni
očito na Marcio-
vim placu pridi-
gnie od tiga
Neznaniga Bo-
ga, od Očeta inu
nega Synu inu
od sodniga dne.
Psal. 146.
Act. 14, 7.
Esa. 66.
Gen. 2, 4.
Deut. 32.
Ro. 2.
Luc. 24.
Ioh. 1.

^[22]Paulus pag, ta stoy na sredi tiga Marcioviga placa inu pravi: »Vi, atenienski možie, iest vas vidim skorai na vseh ričeh, de ste ene krive vere, ^[23]zakai iest sem prehaiel inu ogledoval te vaše božye službe. Inu sem en altar nešal, na tim ie bilu pissanu 'Timu neznanimu bogu.' Natu iest vom tiga istiga, kateriga vi prez spoznane čestite inu molite, oznanuiem. ^[24]Ta Bug, kir ie ta sveit sturil inu vse tu, kar ie v nim, kateri, kadar ie on tih nebes inu te zemle en Gospud, on ne prebiva v tih templih, kir so z rokami sturieni, nemu tudi ne bode služenu skuzi te človeiske roke, koker de bi on koga potriboval, kadar on sam povsod inu vsem ludem daie ta leben inu tu dihanie. ^[26]Inu ie sturil od ene kry vse pleme tih ludi, de prebiva po vsim kraiu te zemle, inu ie od večniga naprei videna cyle postavil, koku dolgu inu deleč imaio oni prebivati, ^[27]zatu de bi ime-
li iska-

li iskati tiga Gospudi, aku bi ga vsai po sreči otipali inu nešli, koker on nei deleč od obeniga nas. ^[28] Zakai skuzi nega mi živimo inu se giblemo inu smo mi, koker so tu tudi ty vaši eni poeti govurili: 'Mi smo nega žlahte.' ^[29] Na tu, kadar smo mi te Božye žlahte, mi ne imamo meniti, de bi tu Bogastvu podobnu bilu timu zlatu oli timu srebru oli timu kaminu, kir ie od te človeiske kunšti inu izmišlena izreizan. ^[30] Inu Bug ie te časse tiga nezastopa dosehmal pregledoval, Anpag zdai oznanuie tim ludem, de vsi inu povsod deio to pokuro, ^[31] zatu kir ie on postavil en dan, na kateri on bo sodil vus sveit s to pravico skuzi eniga moža, v kateri ie on tu odločil. Inu vsakimu derži naprei to vero, potehmal ie on nega od te smerti obudil.«

^[32] Kadar so pag oni slišali tu gorivstanene tih mertvih, so se ty eni špotali, ty drugi pag so diali: »Mi hočmo tebe od tiga en drugi mal zaslišati.« ^[33] Inu taku ie Paulus vunkai iz vmei nih prišal. ^[34] Eni možie pag, ty so se nega deržali inu so verovali, vmei katerimi ie bil ta Dionyzius, eden iz tiga sveita, inu ena žena, tei ie bilu ime Damaris, inu drugi ž nimi.

E
Dionyzius, so-
dec, inu drugih
nih malu so s.
Paula pridigi
verovali.

A
S. Paul v Corintu
pridiguie inu
dela suiemi
rokami šotore
oli tebihe. Vsi
Iudi morao
pred cessariem
pobegniti iz Ri-
ma; s. Paul zub-
per neverne
Iude spryčuie,
de od nih prez
greha gre h tim
aydom pridigati.
Ro. 16.
2. Phim. 4.
1. Cor. 4, 1.
Act. 17, 13, 14.
Math. 10.
Luc. 9, 10.
Ioh. 4.

B
S. Paul ie v
Corintu v nega
pridigi od Buga
potroštan, undu
ostane poldrugu
leitu; ty Iudi ga
ulove inu
zatožio, Anpag
Gallio, deželški
ban,

Potem toga se loči Paulus od Atene inu pride v to Corinto ^[2]inu naide eniga Iuda s teim imeno[m] Aquila, royeniga v ti Pontu, kateri ie bil vnuvič prišal iz te Laške dežele, inu Priscillo, nega ženo (zatu, kir ie ta Claudius bil zapoveidal vsem Iudom poiti vunkai iz Ryma). H tima on gre ^[3]inu kadar ie on tiga istiga antverha bil, ie per nima prebival inu delal. Nih antverh pag ie bil šotore tkati. ^[4]Inu on ie na vseh sobotah v ti šuli disputiral inu ie pregovariel te Iude inu te Gerke. ^[5]Kadar sta pag Silas inu Timoteus iz Macedonie bila prišla, ie ta Duh Paulusa permoraval pričovati tim Iudom, de Jezus ie ta Cristus. ^[6]Kadar so pag oni zubper govurili inu še[n]tovali, iztresse sui gvant inu pravi k nim: »Vaša kry bodi čez vašo glavo, iest grem odsehmal čist h tim aydo[m].« ^[7]Inu se presseli od unod inu gre v eniga hisšo, katerimu ie bilu Iustus ime, ta se ie Boga bal, kateriga hisša se ie te šule dotikala. ^[8]Crispus, ta višši te šule, ie tudi veroval timu Gospudi zo vso suio hišo. Inu dosti Corintariev, kir so poslušali, so verovali inu so se kersčovali.

^[9]Inu ta Gospud reče ponoči skuzi enu videne h Paulusu: »Ne bui se, temuč govori inu ne melči. ^[10]Zatu, kir sem iest s tebo, nisče se ne bode tebe lotil, tebi kai žaliga sturil. Zakai iest imam veliku ludi v le-tim meistu.« ^[11]Natu ie on undukai sedil enu leitu inu šest meiscev inu ie nee vučil to bessedo Božyo. ^[12]Kadar ie pag Gallio v ti Ahay ferbežar bil,

SO

so ty Iudi kmalu gori vstali zubper Paulusa inu so ga perpelali h timu rihtnimu stolu ^[13]inu so diali: »Le-ta te ludi pregovarie služiti Bogu zubper to postavo.« ^[14]V tim pag, kadar ie Paulus hotel ta vusta odpreiti, reče Gallio h tim Iudom: »Vi, Iudi, de bi kaka sylna krivina bila oli kaku hudu dellu, taku bi iest vas moral po pravdi zaslišati. ^[15]Ampag aku ie eno vprašane le od bessed inu od imen inu od te vaše postave vmei sebo, taku vi sami h timu gledaite. Zakai iest le-teh riči nečo rihtar biti.« ^[16]Inu ie nee od tiga rihtniga stola odegnal. ^[17]Natu vsi Gerki popadeio Sostena, tiga visšiga te šule, inu ga byo pred tim rihtnim stolom inu Gallio zatu nei ništer rodil. ^[18]Anpag Paulus še dolgu undu ostane, potle vzame slovu od bratov inu se pela v barki v to Syrio inu ž nim Priscilla inu Aquila. Inu on obrye to glavo v tih Cenhreih, zakai ie imel eno oblubo. ^[19]Potle pride v to Efezo inu nyu ondu pusti. On ie pag v to šulo šal inu se ie s teimi Iudi disputiral. ^[20]Inu oni so ga prossili, de bi per nih dalši čas ostal, on pag nei pervoloval, ^[21]temuč vzame slovu od nih inu pravi: »Iest moram, kratku, ta praznik, kir pride, v Ieruzalemu obhaiati. Anpag aku Bug bode hotel, iest se hočo spet q vom poverniti.« Inu se pela proč od Efeza ^[22]inu kadar pride v to Cessareio, gre gori inu prossi zdravie tei gmaini inu gre doli v to Antiohio. ^[23]Inu ostane undukaie nakuliku čassa. Potle vleče vunkai inu obhodi po redu

D D d to

nei hotel Iudov zaslišati. Od tot plavi v to Syrio, se iz andohti obrye. Potle pride v to Efezo, v Cezareio, v Antiohio, v Galatio inu v Frigio, povsod pridiguie inu kersčenike v veri poterduie. Act. 16, 23, 25, 23, 19. 1. Cor. 1, 9. Num. 6. Heb. 6. Iac. 4.

to Galatisko deželo inu to Frigio inu ie vse mlaiše poterioval.

C
Ta Iud Apollo iz
Alexandrie, en
dober, vučen
pridigar, ie od
Aquila inu nega
žene bule v ti
veri podvižan.
1. Cor. 1, 3, 16.

^[24]V to Efezo pag pride potle en Iud, s teim imenom Apollo, royen v ty Alexandry, en mož, kir ie umel dobru govoriti, mogoč v tim Pismu. ^[25]Ta isti ie bil nakuliku podvižan na tim potu tiga Gospudi inu ie z gorečim duhom govoril inu ie s flissom vučil te riči tiga Gospudi inu ie samuč veidel od Ioannesoviga kersta. ^[26]Le-ta začne frai v ti šuli govoriti. Kadar sta pag Priscilla inu Aquila nega slišala, vzameta nega k sebi inu nemu še bule zastopniše izložita ta pot Božy. ^[27]Inu kadar ie hotel vleči v to Ahaio, ie o[n] te bratie opominal, de so pissali tim mlaišim, de ga gori vzameio. Inu kadar ie on bil kiakai prišal, ie veliku pomagat tim, kir so skuzi to gnado verovali. ^[28]Zakai on ie sylnu te Iude premagal inu ie skuzi ta pisma očitu izkazoval, de Jezus ie ta Cristus.

TA XIX. CAP.

A
S. Paul pride v to
Efezo, undu
spet ene
kersčenike prov
v ti veri podvuči
inu kersti; ty
primo S. Duha
inu s ptuimi
ieziki govore.
1. Cor. 1.
Math. 3.

PErgudilu se ie pag, kdar ie Apollos v tim Corintu bil, de ie Paulus obhodil te zgurane strani, pride v to Efezo inu naide ene mlaiše, ^[21]h tim on pravi: »Ste li vi Svetiga Duha prieli, potehmal ste verovali?« Oni pag pravio k nemu: »Mi nesmo še nigdar slišali, ie li en Sveti Duh!« ^[3]Inu on pravi k nim: »V čem ste tedai vi kersčeni[?]« Oni pravio: »V tim Ioannesovim kerstu.« ^[4]Paulus pag pravi: »Ioannes ie kersčoval

kersčoval s teim kerstom te pokure inu pravil tim ludem, de imajo verovati na tiga, kir za nim pride, tu ie, na Jezusa, de ie on ta Cristus.«^[5] Kadar so oni le-tu slišali, se kersto v tim imeni tiga Gospud Ieusa.^[6] Inu kadar Paulus na nee te roke pooži, pride na nee ta Sveti Duh inu so govurili s teimi ieziki inu so prerokovali.^[7] Le-tih mož pag ie bilu okuli dvanaist.

Potle on gre noter v to šulo inu ie serčno pridigal try messice po redu, ie dišputiral inu nee pregovarjal od tiga kraljevstva Božyga.^[9] Kadar so se pag ty eni okornovali inu neso verovali, so hudu govurili od tiga potu tiga Gospudi vpričo te množice, gre proč od nih, odloči te mlaiše inu ie vsag dan disputiral notri v šuli eniga Tyrana.^[10] Inu le-tu se ie godilu skuzi dwei leity, taku, de vsi ty, kir so v ty Azy prebivali, so slišali to bessedo tiga Gospudi Jezusa, ty Iudi inu ty Gerki.^[11] Inu Bug nei mahinu dela deilal skuzi Paulove roke,^[12] taku de tudi od nega telessa te antvile inu kolery so se čez te bolnike nossili inu so te boleznj od nih stopile inu ty hudi duhuvi so šli vunkai iz žnih.

^[13] Inu eni Iudi, kir so okuli hodili inu panovali, so izkušovali klicati tu ime tiga Gospudi Jezusa čez te, kir so te hude duhe imeili, inu so diali: »Mi vas zaklinamo per tim Jezusu, kateriga Paulus pridiguie.«^[14] Inu nih ie bilu sedem synuvi eniga Iuda Sceva, tiga visšiga farie, kateri so le-tu delali.^[15] Am-

DD d ii pag

Mar. 1.
Luc. 3.
Ioh. 1.
Act. 2, 4, 8.

B
S. Paul se s kersčeniki od tih oterdelih nevernih Iudov odloči. Pridiguie v Efezi tim aydom 2 leiti v eniga mahtig moža šuli. Bug te nega pridige poterduie z velikimi caihni.
Act. 9, 13, 14, 17, 18.
Math. 7, 10.
Mar. 16.

C
Eni Iudi, kir so hudiče panovali, bodo od zcludie reztezani. Cuperniki veruio inu deio prav pokuro, sežgo za pul

šest tavežent
zlatih buqvov.
Math. 3.
Iere. 36.

pag ta hudi duh odgovori inu pravi: »Iest Jezusa dobru znam inu veim, du ie Paulus. Du ste pag vi[?]« ^[16]Inu ta človik, v katerim ie bil ta hudi hudič, skoči na nee, nee premore inu verže pod sebe, taku, de so nagi inu raneni ubežali iz te iste hiše. ^[17]Inu le-tu ie veideče bilu vseim, kir so v tim Efezu prebivali, tim Iudom inu Gerkom. Inu en strah pade čez nee vse inu tu ime tiga Gospudi Jezusa ie billu vissoku hvalenu. ^[18]Inu nih veliku, kir so verovali, ty so tudi prišli inu spoznali inu oznanili nih della, ^[19]veliku tudi tih, kir so s teimi cuperskimi kunšti okuli hodili, so te buqve vkupe pernesli inu te pred vs-emi sežgali. Inu so zraitali, kai so te iste velale, so nešli petdeset tavežent denariev. ^[20]Taku močnu ie ta besseda Božia rasla inu se ie poteriovala.

D
S. Paulus naprei
vzame poiti na-
poprei v Ieru-
zalem, potle v
Rym. Demetri-
us, en goldšmid,
suiemi tovariši
vzdigne gori vso
gmaino zubper
s. Paula za suiga
nuca volo inu de
bi se ta mah-
tigost inu čast te
bogine Diane
obderžala.
Ro. 15.
2. Cor. 3.

^[21]Kadar so pag le-te riči bile dokonane, postavi Paulus sebi naprei v tim Duhu, kadar on to Macedonio inu Ahaio preide, poiti v tu Ieruzalem inu ie dial: »Potle, kadar iest undukai bom, moram tudi ta Rym viditi.« ^[22]Inu on pošle dva iz tih, kir sta nemu služila, Timotea inu Erasta, v to Macedonio, on pag ta čas ostane v ti Azy. ^[23]V tim istim času pag vstane gori nekar ena maihina zmota od tiga istiga potu. ^[24]Zakai en srebrar, s teim imenom Demetrius, kateri ie tei Diani sreberne capelice delal inu ie tim ant-verhariem daial nekar en maihin dobitag. ^[25]Te iste inu te, kir so tudi takih riči antverhary bili, zbere on vkupe inu pravi: »Vi, možie, vi veiste, de tu naše

naše dobivane nom pride iz le-tiga antverha, ^[26]inu vi vidite inu slišite, de nekar le samuč v tim Efezi, temuč skorai po vsy Azy le-ta Paulus ie pregovoril inu odpelal veliku folka. Inu pravi, de tu neso boguvi, kir so z rokami sturieni. ^[27]Inu nekar samuč le-ta deil nom na zgubo ne stoy, de ništer ne bode velal, temuč de tudi ta tempel te velike bogine Diane bode za nisšter deržan. Inu h timu pride, de tudi nee maiesteta bode rezdiana, katero ta cela Azia inu ta sveit z božymi službami poštuie.« ^[28]Kadar oni tu zaslišio, bodo polni serda, zevpyo inu pravio: »Velika ie ta Diana tih Efezeriev!« Inu tu meistu polnu zmešnave postave. ^[29]Inu kmalu zo vso sylo teko na ta plac inu popadeio Gaia inu Aristarha iz Macedonie, Paulova tovariša. ^[30]Inu Paulus ie hotel tedai poiti vmei ta folk, ampag ty mlaiši neso nemu dopustili. ^[31]Tudi eni iz tih visših iz Azie, kateri so bili nega periatli, pošleio k nemu inu so ga prossili, de bi se nekar na ta plac ne dal. ^[32]Natu so ty eni tu enu vpyli, ty eni tu drugu, zakai ta gmaina ie bila zmotena. ^[33]Mnogeteri neso veidili, za čes volo so bili vkupe prišli. Potle vleko iz tiga folka Alexander naprei, kadar so ga ty Iudi porivali. Alexander pag magne s to roko, de bi molčali, ie hotel pred tem folkom se odgovoriti. ^[34]Kadar so pag oni spoznali, de ie on en Iud bil, se vzdigne od vseh ena styma inu so vpyli okuli dvei uri: »Velika ie Diana tih Efezeriev!«

^[35]Kadar ie pag ta šrybar ta folk bil utolažil, pra-

D D d iii vi

Act. 16.
Psal. 115.

E
Efeziski modri

cancler to pun-
tarsko gmajno,
kir se ie bila
zubper Paulusa
vzdignila, utihne
inu perpravi
narazen.

vi on: »Vi, efeziski mozie! Du ie ta človik, kir bi ne veidil, de tu meistu Efezus ie podanu tei službi te velike bogine Diane inu tiga pilda, kir ie doli od Iupitra prišal[?] ^[36]Kadar tedai le-timu nisče zubper ne reče, vi bi imeili tih biti inu ništer naglu diati. ^[37]Vi ste le-te človeke semkai perpelali, kir neso cerkovni tatie inu neso šentovali to vašo bogino. ^[38]Ima li Demetrius inu ty antverhary, kir so ž nim, zubper kateriga kakov uržah, se gmajin pravde derže inu so verbežary, pustite, nai eden drugiga zatoži! ^[39]Aku vi pag kake druge riči isčete, taku nai se tu pred pravo gmajno rezloži. ^[40]Zakai mi v ti nesreči stoymo, de bi mogli za te današne zmote zatoženi biti, inu obeniga uržaha nei, s katerim bi mi mogli le-tiga vkupe tečena raitingo dati!« ^[41]Inu kadar on le-tu izgovori, pusti to gmajno poiti.

TA XX. CAP.

A
S. Paul vleče iz
Efeza po Mac-
edony inu Gre-
cy, pridiguie inu
poterduie te
verne. Iz Grecie
za volo, kir so ga
ty Iudi hoteli
končati, se ie
moral spet v

POtle, kadar ie nehala ta zmešnava, Paulus pokliče k sebi te mlaiše, te iste obyme, vleče proč inu gre v to Macedonio. ^[2]Inu kadar ie te iste kraie obhodil inu nee opominal z dostimi besssedami, pride v to Gerško deželo ^[3]inu ondu dopernesse try mesice. Kadar so pag nemu od tih Iudov zastave bile nareiene, kadar se ie hotel v to Syrio pelati, pride nemu v missal se spet poverniti skuzi Macedonio.

cedonio. ^[4]Inu so vlekli ž nim noter do Azie iz te Ber-
oe Sopater, iz te Tessalonike pag Aristarhus inu Se-
cundus inu Gaius od Derbe inu Timoteus, iz te Azie
Tihicus inu Trofimus. ^[5]Le-ty so bili šli naprei inu so
čakali na nas v ti Troadi. ^[6]Mi smo se pag od Filippos
po teh opressnih dneh proč pelali inu smo v petih dneh
k nim prišli v to Troado. Undu smo prebivali sedem
dni.

^[7]Inu na en sobotni dan, kadar so ti mlaiši vkupe
bili prišli kruh lomiti, Paulus ie ž nimi perpovedal inu
ie hotel na drugi dan proč vleči. Inu ie to besedo za-
vlekal noter do polnoči ^[8]inu dosti lesčerb ie bilu na
tim istim hišnim podu, kir smo vkupe zbrani bili. ^[9]En
hlapčič pag, s teim imenom Evtihus, ie v enim okni
sedel. Pride na nega en globok sen inu v tim, kadar ie
Paulus dolgu govuril, ie bil že več od tiga sna
premagan, pade doli iz tiga tretyga poda inu ie bil
mertov gor vzdignen. ^[10]Paulus pag, ta gre doli inu
pade verhu nega, ga obyme inu reče: »Ne zmotite se,
zakai nega duša ie v nim.« ^[11]Natu on gre gori inu ie
rezlomil ta kruh, ie ieidel inu ie veliku ž nimi govuril,
de ie dan ratal inu taku se ie potle proč ločil. ^[12]Inu
oni so tiga hlapčiča perpelali živiga inu so bili nekar
malo potroštani.

^[13]Mi smo pag stopili v to barko inu pelali se v ta
Asson, undukai smo hoteli Paulusa gori vzeti, zakai
on ie bil taku poročil inu on ie hotel po ze[m]li k no-

D D d iiiii gom

Macedonio ver-
niti.

1. Thim. 1.

2. Cor. 11.

Act. 21.

2. Thim. 4.

B

V Troadi ie en
hlapčič per pri-
digi zaspal inu se
ie ubyl, tiga ie s.

Paul spet od
smerti obudil.

3. Reg. 17.

4. Reg. 4.

Act. 2.

C

Od Troade s.

Paul inu nega

tovariši gredo k

nogom inu se v

barkah pelaio

skuzi mnogetera
meista do Mile-
ta.

Act. 21.

D

S. Paul pokliče k
sebi v to Mileto
te efeziske
farnoštne inu
šcofe, te on
opomina z ve-
likimi besseda-
mi, de zveistu
passo te ovčice
Božye, de čuio,
sebe inu to
Cerkov varuio
pred falš
vučeniki. Vzame
slovu od nih, nee
Bogu poroči,
potle vleče proti
Ieruzalemu.

Act. 19, 21.

2. Thim 3, 2.

Luc. 24.

2. Reg. 3.

1. Thi. 4.

2. Pet. 2.

Foh. 13.

1. Ioh. 2.

2. Cor. 11, 12.

Gen. 3.

go[m] poiti. ^[14]Inu kadar v tim Assonu vkupe pride-
mo, vzamemo nega gori inu pridemo v to Mytileno.
^[15]Inu od unot se pelamo, pridemo na drugi da[n]
proti Chiu. Potle zdaici na drugi dan dotegnemo
Samumo inu ostanemo v ti Trogillii inu v iutrišni dan
pridemo v to Mileto, ^[16]zakai Paulus ie bil naprei vzel
mumu Efeza se pelati, de bi v ti Azy tiga čassa ne
mudil. Zakai on ie hitel, aku bi nemu mogoče bilu,
de bi ta vinkuštni dan obhail v tim Ieruzalemu.

^[17]Inu od Mileta pošle on v to Efezo inu pokliče k
sebi te stariše te cerque, ^[18]kateri, kadar prido k nemu,
pravi k nim: »Vi veiste od tiga perviga dne, na katerim
sem v to Azio prišal, koku sem ta uss čas per vas bil.
^[19]Sem služil timu Gospudi zo vso pohlevščino tiga
serca inu z mnogimi selzami inu izkušnavami, katere
so se meni pergudile od sovražnih zastav tih Iudov,
^[20]koku iest nesem ništer zaderžal tih riči, katere se
vom pridne bile, de bi vom ne bil oznanil inu vas učil
očitu inu suseb po hišah. ^[21]Inu sem pričoval obuim,
tim Iudom inu tim aydom, to pokuro pruti Bogu inu
to vero na našiga Gospudi Jezusa. ^[22]Inu zdai pole, iest,
zvezan od tiga Duha, grem v tu Ieruzalem, ne veim,
kakove riči se bodo meni v tim istim godile, samuč de
S. Duh po vseih meistih pričue inu pravi, de zveze inu
nadlege undukai na me čakaio. ^[24]Oli iest za tu ništer
ne rodim, meni samimu ta život tudi nei taku lub, de
iest le-ta moi tek dokonam z vesselie[m] inu to služ-
bo

bo, katero sem pryel od tiga Gospudi Jezusa h pryčovanu ta eva[n]gelium od te gnade Božye. ^[25]Inu zdai pole, iest veim, de vi vsi, vmei katerimi sem iest hodil inu pridigal tu kralevstvu Božye, ne bote več moiga obličia vidili. ^[26]Natu iest z vami na ta današni dan zapričuiem, de sem iest čist od vseh kry, ^[27]zakai iest vom nesem ništer zaderžal, de bi vom ne bil oznanil vus svit Božy. ^[28]Natu merkaite tedai sami nase inu na tu vse kardelu, vmei katerim ie vas S. Duh postavil h tim šcoffom, de imate pasti to Cerkov Božyo, katero ie on dobil s to suio kryo. ^[29]Zakai le-tu iest veim, de po mui odhudni prido vmei vas težki vulkuvi, kir tega kardela ne bodo šonali. ^[30]Inu iz vmei vas z anih vstano gori možie, kir bodo preobernene riči govurili, de za sebo te mlaiše odpelaio. ^[31]Zatu čuite, spomislite, de iest nesem nehhal skuzi try leita ponoči inu podnevi s teimi selzami eniga vsakiga opominati. ^[32]Inu zdai, lubi bratie, iest vas izročim Bogu inu tei bessedi nega gnade, kateri ie mogoč vas gori sezidati inu dati vom to erbsčino vmei vsemi teimi, kir so posvičeni. ^[33]Inu iest nesem obeniga, ne srebra, ne zlata, ne gvanta želil, ^[34]temuč, koker vi veiste, de le-te roke so mui potrebi inu tim, kir so z meno bili, služile. ^[35]Iest sem vom vse riči pokazal, de taku s teim delanem se moraijo ty šibki gori deržati inu zmisliti na te bessede tiga Gospudi Jezusa, kir ie on dial: ‘Dati ie ve-

E E e liku

1. Cor. 9.
2. Thes. 2.
Eccle. 4.

liku bule koker vzeti.’«^[36]Inu kadar ie le-tu bil izgovoril, poklekne doli na kolena inu moli zo vsemi žnimi.^[37]Inu tedai vstane en velik plač od nih vseh inu so padali okuli garla Pauloviga, so ga kušovali inu žalostni bili,^[38]nerveč za te besede volo, kir ie dial, de ne bodo nega obličia več vidili, inu ga izpremio do barke.

TA XXI. CAP.

A
S. Paul se pela
od Mileta suiemi
tovariši v Coo,
potle v Rodish
inu v Pataro,
pusti Cypro na
levo roko, se
perpela v Syrio
inu pride v Tyro.
Undu ty verni
branio nemu
poiti v Ieru-
zalem inu ga
poštenu od-
pravio.
Act. 20.

K Adar se ie pag bilu zgudilu, de smo se od nih kodtergali inu proč pelali, pridemo z ravnim tekom v ta Coum inu na drugi dan v ta Rodis inu od unod v to Pataro.^[2]Inu kadar smo mi eno baroko nešli bili, katera ie plavila v to Fenicio, smo v to isto stopili inu pelali se.^[3]Inu kadar smo to Cypro zagledali, smo mi to isto na levo stran pustili inu smo se pelai v to Syrio inu smo prišli v Tyro, zakai undukai ie imeila ta barka nee butoro vun položiti.^[4]Inu kadar smo bili te mlaiše nešli, smo undu ostali sedem dni. Ty so Paulusu pravili skuzi ta Duh, de bi ne imel gori puiti v tu Ieruzalem.^[5]Potle, kadar smo mi te iste dni dopolnili, smo se ločili inu smo šli proč. Inu oni vsi so nas izpremili s teimi ženami inu otruki, dotle smo vunkai iz meista prišli inu smo na bregu doli pokleknili inu molili.^[6]Inu kadar smo eden od
tiga

tiga družiga slovu vzeli, stopimo v to barko, oni pag se poverno h timu suimu.

^[7]Mi smo pag to vožno dokonali od Tyra inu smo prišli doli v to Ptolemaido inu smo tim bratom zdravie prossili inu smo ostali en dan per nih. ^[8]Na drugi dan pag mi, kir smo s Paulusm bili, smo vlekli proč inu smo prišli v to Cezareo. Inu gremo noter v to hišo tiga Filippa, evangelista, kateri ie bil eden iz tih sedem, inu ostanemo per nim. ^[9]Ta isti ie imel štiri sčere, te so dečle bile inu so prerokovale. ^[10]Inu kadar smo undu več dni ostali, pride doli iz te Iudeie en prerok s teim imenom Agabus. ^[11]Ta isti, kaddar ie k nom prišal, ie vzel Paulusov paas inu zveže suie roke inu noge inu pravi: »Le-tu pravi S. Duh, tiga moža, kateriga ie le-ta paas, bodo ty Iudi v Ieruzalemu taku zvezali inu ga izdade v te roke tih aydov.« ^[12]Kadar smo pag le-tu slišali, smo ga mi inu ty, kir so tiga istiga kraie bili, prossili, de bi nekar gori v Ieruzalem ne vlekali. ^[13]Tedai Paulus odgovori inu pravi: »Kai tu delate, de se plačete inu žalujete moie serce[?] Iest sem gvišnu pernaredan nekar le samuč zvezan biti, temuč tudi umreiti v tim Ieruzalemu za tu ime tiga Gospudi Jezusa.« ^[14]Inu kadar se nei pustil pregovoriti, smo mi omelčali inu diali: »Tiga Gospudi vola se izzidi.«

E E e ii Inu

B
S. Paul pride sui-
emi tovariši v
Cezareio, v
Filippovo diaco-
na hišo. V ti
Agabus prer-
okuie, de Paulus
bode v Ieruzal-
emu ulovlen.
Act. 6, 8, 11, 20.
Ioel 2.
Math. 6.

C
 Iz te Cezareie
 vleče s. Paul s
 tovariši ravnu v
 Jeruzalem. Un-
 du Iacopu inu
 drugim pridig-
 ariem pravi, kar
 ie s pomočjo
 Božyo per tih
 aydih opravil. Se
 očisti po iudovs-
 ki šegi, tim
 šibkim vernim
 Iudom k službi.
 Gal. 2, 5.
 Num. 6.
 Act. 18, 15.
 1. Cor. 9.

^[15]Inu po tih istih dneh se mi perpravimo inu
 vličemo gori v Jeruzalem. ^[16]Inu z nami so tudi šli eni
 iz tih mlaiših od Cezareie inu so pelali sebo eniga
 Mnazona iz Cypra. Ta ie en star mlaiši bil, per tim bi
 bili imeili erpergovati. ^[17]Inu kadar smo v Jeruzalem
 prišli, so nas ty bratie radi gori vzeli. ^[18]Na drugi dan
 pag Paulus gre z nami h timu Iacopu inu vsi stariši
 pridu undu vkupe. ^[19]Inu kadar ie nim bil tu zdravie
 prossil, ie on pravil po redu enu za drugim, kai ie Bug
 sturil vmei temi aydi skuzi nega službo. ^[20]Oni pag,
 kadar tu zaslišio, česte tiga Gospudi inu reko: »Brat,
 ti vidiš, kuliku tissuč Iudov ie, kir veruio, inu le-ti vsy
 so sylnu periatel tei postavi. ^[21]Oni so pag od tebe
 slišali, de ti vse Iude, kir so vmei aydi, vučiš, de od
 Moizesa stopio, inu praviš, de nih otruk ne imαιο
 obrezati, ne živeiti po tih starih navadah. ^[22]Nu, kai ie
 tedai zatu, ta množica vsai mora vkupe priti, zakai oni
 bodo slišali, de si prišal. ^[23]Sturi tedai le-tu, kar mi tebi
 pravimo. Mi imamo štiri možie, ty imαιο eno zalu-
 blene na sebi. ^[24]Te iste vzemi k sebi inu očisti se ž nimi
 inu vagai to ceringo na nee, de obryo nih glave inu de
 vsi zveidio, de tu ništer nei, kar so od tebe slišali,
 temuč de ti tudi hodiš inu deržiš to postavo. ^[25]Anpag
 tim, kir so verovali iz tih aydov, smo mi pissali inu
 postavili, de oni tih riči ništer ne imαιο deržati, samuč
 de se varuio pred teim, kar ie tim malikom offranu
 inu pred kryo inu pred zadušenim inu pred kur
 baryo.

baryo.« ^[26]Natu Paulus vzame k sebi te možie inu na drugi dan se očisti, gre ž nimi v ta tempel inu oznani tu dopolnene tih dni tiga očisčena, dotle se ie za eniga vsakiga nih ta offer offroval.

^[27]Kadar so pag ty sedem dni blizi bili dopolnjeni, ga ty Iudi iz Azie v tim templi zagledaio, zmotio ta vus folk inu vergo te roke na nega ^[28]inu vpyo: »Vi, izraelski možie, tecite h pomočain. Le-ta ie ta človik, kir povsod vse ludi vuči našimu folku inu postavi inu meistu zubper. Verhu tiga ie on tudi te Gerke v ta tempel perpelal inu ie le-tu svetu meistu štural.« ^[29]Zakai oni so Trofima, Efezeria, ž nim v tim meistu vidili, tiga so oni menili, de bi ga Paulus bil notar v to cerkov pelal. ^[30]Inu vse meistu se ie bilu zmotilu inu rata enu stečene tiga folka. Inu popadeio Paulusa, ga vleko vunkai iz tiga templa inu zdaici so bile te dauri zaperte. ^[31]V tim pag, kadar so ga hoteli ubyti, ie bilu povedanu timu visšimu želnerskimu altmanu, de ie vse Ieruzalem gori vstalu. ^[32]Kateri zdaici vzame k sebi želnerie inu te altmane inu teče vmei nee. Inu kadar oni tiga visšiga altmana inu te želnerie ugle-daio, nehaio Paulusa byti. ^[33]Tedai ta visši altman perstopi, ga prime inu ukaže, de se zveže z dveima verigama, inu ie vprašal, du bi on bil inu kai ie sturil. ^[34]Inu ty eni iz tiga folka so tu enu vpyli, ty eni pag enu drugu. Inu kadar ne mogel ništer gvišniga zastopiti šumom, ie ukazal nega v ta

E E e iii camp

D
S. Paul ie od Iu-
dov uiet v tim
templi, so ga
hotelu umoriti.
Tiga ie ta visši
capitan čez
vuisko kumai
otel, ga ie pustil
z dveima ketina-
ma zvezati inu
pelati v ta
želnerski stan.
Num. 6.
Act. 24, 20.
2. Thim. 4.
Luc. 23.

camp pelati. ^[35]Inu kadar on h tim štengom pride, pergudilu se ie , de so ga ty želnery morali nesti zavolo te syle tiga folka, ^[36]zakai veliku folka ie šlu za nim inu so vpyli: »Le proč ž nim!« ^[37]Inu kadar ie Paulus glih v ta camp imel pelan biti, reče k višimu altmanu: »Smem li s tebo govoriti[?]« On pravi: »Umeiš ti gerški[?] ^[38]Nei li si ti ta Egiptovech, kir si pred le-teimi dni eno zmešnavo sturil inu si izpelal v to pusčavo štiri tavžent hudih razbonikov[?]« ^[39]Paulus pag pravi: »Iest sem en iudovski človik iz Tarzie, en purgar eniga imenovaniga meista v ti Cilicy. Iest tebe pag prossim, dopusti ti meni h timu folku govoriti.« ^[40]Inu kadar on nemu dopusti, stopi Paulus gori na štege, magne z roko h tim ludem inu kadar se velika tihota sturi, govori k nim z iudovskim iezikom inu pravi.

TA XXII. CAP.

A
Paulus se dolgu
izgovarie pruti
iudovskimu
folku, nim pravi,
od kod ie on, kei
ie zreien, h
komu ie v šulo
hodil, de ie
kersčenike lovil,
koku ga ie Jezus
poleg

»**V**I, mozie, bratie inu očevi, poslušajte to muio izgovor, katero vom zdai naprei pernessem!« ^[2]Kadar so pag oni zaslišali, de ie z iudovskim iezikom govoril, so oni še vegši posluh dali. Inu on pravi: ^[3]»Iest sem en iudovski mož, royen v ti Tarzy te Cilicie, Anpag zreien v le-tim meistu per gamalielskih nogah inu sem s flissom vučen v ti očetovi postavi. Sem bil en aiffrar Božy, koker
ste

ste tudi vi vsi današni dan, inu sem le-ta pot noter do smerti preganel. ^[4]Iest sem nee vezal inu izdaial v te ieče, kmalu te mozie inu te žene, ^[5]koker tudi ta visši far ie ta muia priča inu vsa družba tih starišev, od katerih sem bil listy vzel inu sem vlekal h tim bratom v to Damašco, de bi te iste tudi, kir so undu bili, zvezane v tu Ieruzalem perpelal, de bi martrani bili. ^[6]Pergudilu se ie pag, kadar sem na tim potu bil inu sem blizi Damašca prišal, okuli puldnevi obbliska mene na naglim ena velika luč iz nebes. ^[7]Inu iest padem na tla inu sem slišal eno štimo, ta ie diala k meni: ‘Saul, Saul, zakai ti mene preganeš[?]’ ^[8]Iest sem pag odgovoril: ‘Du si ti, Gospud[?]’ Inu on pravi k meni: ‘Iest sem ta Jezus Nazarenski, kateriga ti preganeš.« ^[9]Inu ty, kir so bili z meno, so to luč vidili inu so se bili prestrašili, Anpag to štimo, kir ie z meno govuril, neso slišali. ^[10]Iest sem pag rekal: ‘Gospud, kai iest imam diati?’ Ta Gospud pag pravi k meni: ‘Vstani gori inu puidi v to Damashco inu undu bode tebi povedanu od vseh riči, katere so tebi perpravlene, de imaš sturiti.’ ^[11]Inu kadar iest od tiga blesčena te iste luči nesem vidil, sem bil per roki pelan od tovaršev, kir so z meno bili, inu pridemo v to Damašco.

^[12]Inu en Anaias, en bogaboieč mož po tei postavi, ta ie imel dobru pričovane od vseh Iudov, kir so undukai prebivali. ^[13]Ta isti pride inu perstopi
E E e iiii k meni

Damašca doli
pobil inu oslepil.
Act. 21, 8, 9, 5,
26.
1. Cor. 15.
Gal. 1.

B
S. Paul pričue
tudi s teim Ana-
niom, kir ga ie
kerstil, inu

s to martro s.
Stefana, de ie on
poprei te
kersčenike mo-
ril.
Act. 9, 7, 8, 13.
Ro. 10.
Math. 10.
Gal. 1.
Eph. 3.

k meni inu pravi: 'Saul, brat, pogledai gori.' Inu iest v ti isti uri v nega pogledam, ^[14]on pag pravi: 'Bug naših očetov ie tebe perpravil, de spoznaš nega volo in de vidiš tiga pravičniga inu de slišiš to štimo iz nega vust. ^[15]Zakai ti boš nemu ena priča poleg vseh ludi, tih riči, katere si ti vidil inu slišal. ^[16]Inu zdai, kai ti odlašáš[?] Vstani gori inu kersti se inu operi te tuie greihe, kličeioč na tu ime tiga Gospudi.' ^[17]Pergudilu se ie pag, kadar sem se bil spet v tu Ieruzalem povernil inu sem molil v tim templi, de sem bil zamaknen ^[18]inu sem vidil nega, kir ie dial k meni: 'Hyti inu puidi vunkai hitru iz Ieruzalema, zakai oni nebodo tvoiga pričovane gori vzeli od mene.' ^[19]Inu iest sem dial: 'Gospud, oni veido, de sem iest le-te, kir so na te verovali, v to keiho vlačil inu byl po slednih šulah. ^[20]Inu kadar se ie prelivala ta kry tiga Stefana, tuie priče, sem iest tudi poleg stal inu pervoloval h ti nega smerti in sem varoval tih gvant, kir so nega ubyali.' ^[21]Inu on ie dial k meni: 'Puidi kiakai, zakai iest hočo tebe deleč h tim aydom poslati.'«

C
Iudi kryče čez
Paulusa, de se
ima umoriti, na
tu capitan
zapovei ga tepsti
tar izuprašovati,
kadar pag zvei,
de ie en rymski

^[22]Inu oni so nega poslušali noter do le-te besede, potle vzdigno gori nih štimo inu pravio: »Vzami proč taciga od te zemle, zakai onu nei spodobnu, de bi on imel živ biti.« ^[23]Kadar so pag oni taku vpili inu nih gvant doli metali inu lučali ta prah gori v ta lufft, ^[24]ukaže ta viši altman, de se pela v ta camp, inu zapovei, de se ima s tepenem izuprašovati,

ti, de bi veidel, za kakoviga urzaha volo bi oni čez nega vpyli. ^[25] Inu kadar nega s teimi iermeni stisno, pravi Paulus h timu nižimu altmanu, kir ie poleg stal: »Aku se spodbi eniga rimskiga človeika inu kir nei ferdamnan, gaižlati[?]« ^[26] Kadar tu ta niži altman zasliši, gre h timu visšimu altmanu inu oznani tu nemu, rekoč: »Gledai, kai hočeš diati[,] zakai ta človik ie en Rymlan.« ^[27] Natu ta visši altman k nemu gre inu pravi k nemu: »Povei ti meni, si li ti en Rymlan[?]« On pag pravi: »Ia!« ^[28] Inu ta visši altman odgovori: »Iest sem za veliko sumo denariev le-to purgar-vo dobil.« Paulus pag pravi: »Iest pag to imam skuzi roistvu.« ^[29] Natu ty, kir so ga imeili izuprašati, gredo zdaici od nega inu ta visši altman se ie potle tudi bal, kadar ie zveidel, de ie on en Rymlan bil inu de ga ie on bil zvezal. ^[30] Na drugi dan ie pag on hotel gvišnu veiditi, za kakoviga urzaha volo ie bil on od Iudov zatožen. Rezveže nega od tih zavez inu ukaže, de ty visši fary vkupe prido inu vus nih svit, potle ie Paulusa perpelal naprei inu ga ie vmei nee postavil.

purgar, ga izpusti inu ga postavi pred to iudovsko pravdo.
2. Cor. 6, 11.
Ioh. 18.

TA XXIII. CAP.

K Adar pag Paulus ta svit ravnu rezgleda, pravi: »Možie inu bratie, iest sem zo vso dobro vistio hodil pred Bugom noter do današniga dne.« ^[1] Natu ta visši far Ananias zapovei tim, kir so poleg

F F f nega

A
S. Paul začne pred duhovskimi inu deželskimi visšimi govoriti.

V tim en šcof
veli nega na
zobe udariti.

Act. 24.

Iere. 20.

Ioh. 18.

Deut. 17.

Exod. 22.

B

Za volo Paulusa
vstano velike

partye vmei
teimi, kir so s
farizeimi inu sa-
duceimi deržali.

V tim capitan
zapovei Paulusa
spet v ta camp
pelati; Cristus
potrošta Paulu-
sa.

Math. 22.

Luc. 20.

Act. 22, 16, 27.

nega stali, de bi ga na vusta udarili. ^[3]Tedai Paulus pravi k nemu: »Ti, pobelena stena, Bug bode tebe udaril! Ti sidiš, de mene imaš soditi po tei postavi. Inu zipper to postavo ti veliš mene biti!« ^[4]Inu ty, kir so poleg stali, pravio: »Ti timu božymu visšimu fariu hudu rečeš[?]« ^[5]Paulus ie pag rekel: »Bratie, iest nesem veidil, de bi on šcof bil, zakai onu ie pissanu, timu visšimu tuih ludi ti ne imaš hudu reči.«

^[6]Kadar ie pag Paulus veidel, de en deil ie tih saduceieriov bil inu ta drugi tih farizeiov, zevpye v tim sveitu: »Vi, mozie inu bratie! Iest sem en farizeus inu eniga farizeia syn. Iest sem zavolo vupana inu gorivstanena tih mertvih zatožen.« ^[7]Inu kadar on le-tu reče, vstane en kreig vmei farizeiermi inu saduceiermi inu ta množica se narazen rezdili. ^[8]Zakai ty saducei pravio, de nei obeniga gorivstanena od smerti, ne angela, ne duha, ty farizei pag spoznaio obuie. ^[9]Inu se sturi en velik šrai inu ty pissary tiga farizeiskiga platu vstano gori, štritaio inu pravio: »Mi na le-tim človeku ništer hudiga ne naidemo. Ie li pag en duh oli en angel ž nim govuril, mi ne hočmo se z Bugom štritati.« ^[10]Inu kadar ie enu veliku rezdilene gori vs-talu bilu, se ie bal ta visši altman, de bi Paulus od nih na reztergan ne bil. Ukaže tim želneriom doli puiti inu ga iz žnih izdreiti inu pelati v ta camp. ^[11]To drugo nuč pag ie ta Gospud poleg nega stal inu ie dial: »Paul, bodi dobriga serca, zakai koker si ti od mene pryčoval

pryčoval v tim Ieruzalemu, taku moraš ti tudi v tim Rymu pryčovati.«

^[12]Kadar se pag dan sturi, se eni Iudi vkupe zbero, ty so se bili zekleli, rekoč, de ne hote ne ieisti ne pyti, dotle oni Paulusa ne ubyjo. ^[13]Inu nih ie bilu več koker štirideseti mož, kir so bili le-ta punt sturili.

^[14]Ty gredo h tim visšim fariem inu starišem inu so diali: »Mi smo se sylnu zakleli, de ne hočmo ništer okussiti, dotle Paulusa ne ubyemo. ^[15]Na tu tedai daite vi zdai na znane timu visšimu altmanu inu sveitu, de nega iutri k vom naprei perpela, koker de bi hoteli kako gvišno reič od nega spoznati. Mi pag, preden q vom blizi pride, smo perpravleni nega ubyti.«

^[16]Kadar ie pag Pauluve sestre syn leto hudo zastovo zaslišal, pride inu gre noter v ta camp inu Paulusu povei. ^[17]Paulus pag pokliče k sebi eniga od tih nižih altmanov inu pravi: »Pelai le-tiga hlapčiča h timu visšimu altmanu, zakai on ima nemu eno reič poveidati.« ^[18]Inu on nega vzame inu ga pela h timu visšimu altmanu inu pravi: »Ta zvezani Paulus ie mene k sebi poklical inu prossil, de le-tiga hlapčiča h tebi perpelam. Ta bode tebi nekai povedal.« ^[19]Inu ta visši altman prime nega za roko inu ga odpela suseb na eno stran inu ie nega vprašal: »Kai ie tu, de ti imaš meni poveidati[?]?«

^[20]On pag pravi: »Ty Iudi so se vkupe na tihim izguvorili, de bodo tebe prossili, de na iutrišni dan Paulusa pred ta svit naprei per-

F F f ii laš

C
Ena družba Iudov vkupe persežeio, de hote Paulusa umoriti. Kadar tu Paulus skuzi suiga mladiga stryca zvei, pusti tu timu visšimu capitanu povedati.

pelaš, koker de bi hoteli od nega nekai gvišniga izuprašovati. ^[21]Ti pag ne dei po nih voli, zakai več koker štirideseti mož streigo na nega, kateri so se zakleli ne ieisti ne pyti, dotle nega ne ubyo, inu oni so zdai perpravleni inu čakaio, de nim tu oblubiš.«

D
Claudius Lyzias,
en aydovski cap-
itan, ta ie zveistu
suiemi želnermi
s. Paulu pomagal
od iudovskih
rok.
Act. 21, 22.

^[22]Natu ta visši altman pusti tiga hlapčiča od sebe inu nemu zapuvei, de tiga, kar ie nemu povedal, nikomer ne pravi. ^[23]In on pokliče k sebi dva niža altmana inu reče: »Perpravite dveistu želneriev, de gredo do Cesareie, inu sede[m]deset konikov inu dveistu strilcev na tretyo uro te noči. ^[24]Pernaredite tudi te živine, de Paulusa gori possade inu de žiher tar zdraviga perpelaio h timu Felixu, deželskimu flegariu.« ^[25]Inu on piše en lyst z le-takimi bessedami: ^[26]»Iest, Claudius Lyzias, timu mogočimu Felixu, deželskimu flegariu, zdravie prossim. ^[27]Le-tiga moža so ty Iudi uieli inu kadar so ga hoteli ubyti, h timu sem iest z muiemi žolnermi prišal inu kadar sem zvedil, de ie on en Rymlan, sem ga od nih ottel. ^[28]Inu sem hotel veiditi, za kakoviga uržaha volo oni tožio čez nega. Sem pelal nega v nih svit, ^[29]tukai sem nešil, de oni čez nega tožio za volo vprašane te nih postave, ampag obene tožbe nema, kir bi bila vredna te smerti oli te ieče. ^[30]Inu kadar ie meni povedanu bilu, de eni Iudi na nega strego, sem ga zdaici poslal h tebi inu sem tudi tim tožnikom zapovedal, de, kar oni imaiio zubper nega, pred tebo povedo. Derži se dobru.« ^[31]Ty žolnery

nery pag, koker ie nim bilu naloženu, vzamo Paulusa inu ga pelaio ponoči v to Antipatrído. ^[32]Inu na drugi dan puste te konike ž nim vleči, oni se pag poverno v ta camp. ^[33]Kateri, kadar prido v to Cezareio, dado ta lyst timu deželskimu flegariu inu postavio Paulusa tudi pred nega. ^[34]Inu kadar ta deželski flegar ta list prebere, vpraša nega, iz katere dežele bi on bil[,] inu kadar ie on spoznal, de ie on bil iz te Cilicie, ^[35]ie dial: »Iest hočo tebe zaslišati, kadar tui tožniki tudi semkai prido.« Inu zapovei nega obarovati v ti Erodežovi rihtni hiši.

TA XXIIII. CAP.

POtle čez pet dni vleče doli Ananias, ta visši far, s teimi stariši inu s teim Tertullo[m], bessednikom, ty se izkažo pred teim deželskim flegariem zubper Paulusa. ^[2]Inu kadar ie Paulus bil poklica[n], začne ta Tettullus tožiti, rekoč: »Mogoči Felix, potle mi v veliki myru živimo pod tebo inu de se le-te riči prov rovnaio vmei le-timi ludmi skuzi tuie pregledane, ^[3]tu mi vselei inu zo vso hvalo gori vzamemo. ^[4]De iest pag tebe dale gori ne deržim, prossim iest tebe, de nas enu malu poslušáš po tuim periatelstvum. ^[5]Mi smo le-tiga moža nešli škodliviga inu kir vsem Iudom po vsim sveitu zmešnavo gori vzdiguie inu ie tih eden, kir ta nazarenski orden začene, ^[6]on se ie tudi izkussil ta tempel šturati. Kateriga smo mi tudi uieli inu smo ga

FFf iii hoteli

A
Ananias, šcoff,
inu ty rotary s.
Paula zatožio
skuzi bessednika
Tertulla pred
Felixom,
deželskim alt-
manom.
Act. 23, 25, 21.

hoteli soditi po naših postavah, ^[7] ampag Lysias, ta visši altman, ie h timu prišal inu ie nega z veliko sylo iz naših rok izderl inu zapovedal nega tožnikom pryti h tebi. ^[8] Od kateriga, aku hočeš izuprašovati, moreš ti sam od le-tih vseih riči zveiditi, za katerih volo mi tožimo čez nega.« ^[9] Inu ty Iudi poterdio inu so diali: »Timu ie taku.«

B
S. Paul sam sebe
redle zubper to
iudovsko tožbo
odgovori.
Act. 21, 23.
Math. 10, 22.
Mar. 8.
Luc. 12.
Ro. 15.
2. Cor. 9.
Exod. 3.

^[10] Paulus pag, kadar ie nemu ta deželski flegar bil megnil, de ima govoriti, odgovori: »Kadar iest veim, de si ti uže dosti leit le-tih ludi en rihtar bil, iest hočo s teim bulšem sercem sam sebe odgovoriti. ^[11] Zakai ti moreš dobru spoznati, de nei več koker dvanaist dni, kar sem iest prišal gori v Ieruzalem moliti. ^[12] Inu oni tudi neso mene nešli v tim templi s kum disputiraioč oli de bi iest bil kaku vkupe stekane tiga folka sturil, ne v tih šulah ne v tim meistu. ^[13] Oni tudi ne mogo dopernesti tiga, kar čez me tožio. ^[14] Anpag le-tu iest tebi spoznam, de po tim potu, kateri oni en orden imenuio, iest služim taku timu Bogu naših očetov, de iest veruiem vsimu, kar ie pissanu v ti postavi inu v tih prerokih. ^[15] Inu imam tu vupane na Buga, de bode tu vstanene tih mertvih, tih pravičnih inu tih krivih, na kateru oni tudi čakaio, ^[16] inu v tim istim se iest tudi flissam imeiti veden eno čisto veist, prez šlakov pruti Bogu inu pruti ludem. ^[17] Natu sem iest prišal čez veliko leit inu sem pernessel tim muim ludem eno almožno inu te offre, v kate-

^[18] v katerih so oni mene nešli očiščeniga v tim templi, prez vsiga folka inu šuma. ^[19] Ampag eni Iudi iz Azie, kateri bi imeili tukai pred tebo biti inu tožiti, aku kai imαιο zuber mene. ^[20] Oli nai le-ty oni sami poveido, so li kai kriviga na meni zapopali, kadar sem stal pred teim sveitom. ^[21] Samuč za le-te bessede volo, kir sem vpyl, stoieč vmei nimi: 'Od vstanena tih mertvih sem iest danas od vas zatožen!'«

^[22] Felix pag, kadar ie on le-te riči zaslišal, ie nee gori zavlekal. Zakai on ie dobru zastopil te riči, katere so k le-timu potu slišale, rekoč: »Kadar Lyzias, ta visši altman doli pride, hočo to vašo reč izuprašati.« ^[23] Inu on zapovei timu nižimu altmanu, de Paulusa varuie inu de ga pusti na prostoru inu de nikomer ne brani od tih nega nemu služiti oli hoditi k nemu. ^[24] Potle čez nakuliku dni pride Felix suio ženo Druzillo, ta ie bila ena Iudina, inu pokliče k sebi Paulusa inu ie slišal od nega to vero v Cristusa. ^[25] Kadar ie pag govuril od te pravice, od tiga zderžane inu tiga prihodniga sodniga dne, se Felix prestraši inu odgovori: »Puidi zdai kiakai, kadar bom dober čas imel, hočo tebe poklicati.« ^[26] Inu on ie poleg tiga vupane imel, de bodo nemu od Paulusa denary dani, de bi ga izpustil. Za tiga volo ie nega gostu k sebi poklicoval inu ie ž nim govuril. ^[27] Kadar ie pag dvei leiti minilu bilu, pride Porcius Festus na Felixou meistu, Felix pag ie hotel tim Iudo[m] eno dobruto izkazati, pusti Paulusa v ieči za sebo.

C
Deželski altman
Felix, kir ie veidil, de se Paulusu syla godi, odloži to tožbo inu pravdo, ž nim čestu govori, bi rad denarie za nega imel; tim Iudom k službi ga vozi zapusti.
Iere. 39.
Act. 27, 28.

F F f iiii TA

TA XXV. CAP.

A
S. Paul ie iz nov
pred Festusom
od judovskih
deželskih inu
duhovskih visših
zatožen. Tim on
po pravdi odgo-
vori inu suie
pravdane odloži
v Rym, pred tiga
cessarie.

NAtu, kadar ie Festus v to deželo bil prišal, vlecke on potle čez try dni iz te Cezareie gori v Ieruzalem. ^[2]Inu ta viši far inu ty ner prvi tih Iudov se izkažo p[re]d nim zubper Paulusa inu ga opominaio inu prossio ^[3]za periazen zubper nega, de bi ga on pustil v Ieruzalem perpelati. Inu oni so stregli na nega, de bi ga ubyli na tim potu. ^[4]Festus pag odgovori: »Paulus ie obarovan v ti Cezarei,« Anpag on sam v kratkim kiakai puidе. ^[5]»Natu, kateri vmei vami mogo,« pravi on, »ty z nami red doli de gredo inu aku ie kaka krivina na tim možu, ga zatožio.« ^[6]Inu kadar ie vmei nimi bil več koker deset dni, gre on doli v to Cezareo. Inu na drugi dan sede on na ta pravdni stol inu ukaže Paulusa perpelati. ^[7]Kateri, kadar ie bil perpelan, stopio okuli nega ty Iudi, kir so bili iz Ieruzaelma doli prišli, inu so dosti inu težke krivine zubper Paulusa naprei vlekli, katerih neso mogli dopernesti, ^[8]kadar se ie on odgovariel, de on z obeno ričio nei greišil, ne zubper to iudovsko postavo, ne zubper ta tempel, ne zubper tiga cessarie. ^[9]Festus pag se ie hotel tim Iudom dober sturiti, odgovori Paulusu inu pavi: »Hočeš li gori v Ieruzalem poiti inu undukai od tih riči soien biti pred meno?« ^[10]Paulus pag reče: »Iest stoim pred cesariovim pravdnim stolom, tukai iest imam biti obsoben.

ien. Tim Iudom iest nesem ništer žaliga sturil, koker ti tudi bule veiš. ^[11]Sem li pag kai škodoval oli kai te smerti vredniga sturil, iest se ne odpoveim umreiti. Aku pag tih riči obenih nei, za katerih volo oni čez me tožio, taku mene nim nisče ne more darovati, iest se vleičem pred tiga cessarie.« ^[12]Tedai se Festus s teim sveitom podgovori inu odgovori: »Ti si se na tiga cessarie potegnil, h timu cessariu puideš!«

^[13]Inu kadar ie nakuliku dni minilu bilu, Agrippa, kral, inu Bernice ta prideta doli v to Cessareio tiga Festusa pryemati. ^[14]Inu kadar sta dosti dni undu prebivala, Festus povei timu kralu tu Pauluvu dolgovane inu pravi: »En mož ie od Felixa v ieči pusče[n], ^[15]od kateriga, kadar sem bil v Ieruzalem prišal, so ty visši fary inu stariši tih Iudov meni poveidali inu so prossili, de bi ga imel od života diati. ^[16]Katerim sem odgovoril: 'Tim Rymlanom nei nada komu k službi dati končati eniga človeika, preden ta, kir ie zatožen, ima te tožnike vpričo inu de prostor preime se odgovoriti na to tožbo.' ^[17]Natu, kadar so oni bili semkai vkupe prišli, prez vsiga odlagane na drugi dan sedem na rihtni stol inu sem ukazal tiga moža perpelati. ^[18]Od kateriga ty tožniki, kadar so vpričo stali, neso obene krivine naprei pernessli, kateri sem iest menil, ^[19]temuč nekaku vprašane od nih norske božye službe so zubper nega imeili inu od eniga mertviga Jezusa,

G G g kate-

B
Festus pravi Agrippu inu nega ženi oli sestri Bernici, zakai ie s. Paul uiet. V tim on cilu spotlivu od Cristusa inu od naše vere govori.
Act. 24, 23.
Deut. 17.

kateriga ie Paulus poterioval, de ie živ. ^[20]Kadar iest pag taciga vprašana nesem rezoumel, sem dial, aku bi on v Jeruzalem hotel puiti inu undukai zavolo tih riči soien biti. ^[21]Kadar ie pag Paulus se vlekal, de bi ohranen bil na cessarievu spoznane, sem zapovedal nega obarovati, dotle ga iest h timu cessariu pošlem. Agrippas pag pravi h timu Festusu: ^[22]»Iest bi tudi hotel tiga človeika slišati.« On pag pravi: »Iutri ga boš slišal.«

C
S. Paul ie perpelan pred krala Agrippa inu pred druge mahtig ludi, pred teimi Festus sam pričue, de s. Paul ie od Iudov po krivim zatožen.
Act. 23, 26.

^[23]Na drugi dan pag, kadar ta Agrippas inu Bernice prideta z velikim pranganem inu gresta s teimi visšimi altmani inu nervišimi možmi tiga meista v to rihtno hišo, ie bil Paulus po tei Festusevi zapuvidi perpelan. ^[24]Tedai Festus pravi: »Ti, kral Agrippa inu vi vsi možie, kir ste tukai z nami, vi vidite tiga, za kateriga volo vsa množica tih Iudov v tim Jeruzalemu inu tukai ie bila k meni govoriti inu so vpyli, de on ne ima dale živ biti. ^[25]Ampag iest sem znešil, de on ništer nei te smerti vredniga sturil. Ništer mane pag, kadar se ie on na tiga cessarie potegnil, sem si naprei vzel nega poslati, ^[26]od kateriga ne imam ništer gvišniga, de bi timu gospudi pissal. Za tiga volo sem ga iest q vom perpelal inu nerveč h tebi, kral Agrippa, de po sturienim vprašanu iest bom imel kai pissati. ^[27]Zakai meni se ena nespodobna reič zdi, eniga ietnika poslati inu te krivine, za katerih volo ie zatožen, ne pustiti veiditi.

Ta

TA XXVI. CAP.

INu Agrippa reče h Paulusu: »Tebi ie perpusčenu samimu za se govoriti.« Tedai Paulus iztegne to roko inu ie za se v ti massi govuril: ^[2]»Lubi kral Agrippa! Iest se štiram za srečniga, de se iest bom danas pred tebo odgovariel od vseh tih riči, za katerih volo sem iest od tih Iudov zatožen. ^[3]Potehmal ti vse te šege inu vprašane tih Iudov cilu dobru veiš. Obtü iest tebe prossim, de mene volnu poslušáš. ^[4]Nu, mui leben, kir sem pelal od mladiu, kakov ie od začetka vmei muiemi ludmi v tim Ieruzalemu bil, veido vsi Iudi, ^[5]kir so mene prvič poprei znali. Aku hote pričovane dati, de sem po tim ner terdnim odnu te naše božie službe ta leben deržal, zakai iest sem bil en farizeus. ^[6]Inu iest zdai tukai stoim zatožen zavolo tiga vupana na to oblubo, kir ie sturiena h tim našim očakom od Buga, ^[7]h kateri te naše dvanaist žlahte služieoč veden nuč inu dan Bogu vupaio priti. Za le-tiga vupane volo, lubi kral Agrippa, bom iest zatožen od tih Iudov. ^[8]Zakai bode tu per vas za nevernu soienü, de Bug te mertve gori obuie[?]

^[9]Iest sem tudi gvišnu menil zubper tu ime Jezusovu iz Nazareta s teim pruti štritanem dosti sturiti ^[10]inu koker sem sturil v tim Ieruzalemu, kir sem dosti svetnikov v kehah bil zaklenil, kadar sem bil to
G G g ii oblast

A
S. Paul se odgovarie pred Agrippom inu pravi od siuga ostriga, terdiga menišiga perviga lebna.
Act. 22, 23, 28.
Gen. 3, 22.
Deut. 18.
Psal. 16.
Ioh. 11.

B
S. Paul pravi Agrippu inu drugim, od koga inu koku ie na

tu kersčansko
vero pre-
obnernen.

Act. 8, 9, 17, 22,

2.

Luc. 24.

Esa. 53.

oblast od tih visših fariev pryel inu kadar so se morili, sem iest pomagal to pravdo reči. ^[11]Inu sem nee čestu po vseh šulah martral inu permoraval šentovati inu sem preveč navumen bil na nee, sem nee tudi do tih prvih meist preganal. ^[12]Inu kadar sem za tih riči volo vlekali v to Damašco s to oblastio inu pomočio tih visših fariev, ^[13]sem iest vidil na tim potu ob puldne, o, kral, eno luč iz nebes, svitlešo koker tu sonce, ta se ie bila rezveitila okuli mene inu okuli tih, kir so z meno vlekli. ^[14]Kadar smo pag mi vsi bili doli na zemlo pali, sem iest slišal eno štimo, govoreč k meni, ta ie diala v iudovskim ieziku: ‘Saul, Saul, kai ti mene preganeš[?]’ Tebi bode težku zubper ta osten bercati.’ ^[15]Iest sem pag rekal: ‘Gospud, du si ti[?]’ On pag reče: ‘Iest sem Jezus, kateriga ti preganeš. ^[16]Anpag vstani gori inu stopi na tuie noge, zakai h timu sem se iest tebi perkazal, de tebe postavim k animu služabniku inu k ani priči tih riči, katere si vidil, inu tih, katere hočo še tebi prikazati. ^[17]Inu hočo tebe oteti od tih ludi inu od tih aydov, vmei katere iest tebe zdai pošlem, ^[18]de odpreš nih oči, de se oberno od te teme h ti luči, od te oblasti tiga Hudiča h timu Bogu, de primo tu odpusčane tih grehov inu ta erb s teimi red, kir so posvičeni s to vero na mene.’ ^[19]Natu, lubi kral Agrippa, le-tei nebeški prikazni iest nesem bil nepokoren, ^[20]temuč sem nerpoprei tim, kir so v tim Damašcu inu v Ieruzalemu inu

inu po vsei Iudovski dežei bili, potle tudi tim aydom oznanoval, de bi diali to pokuro inu se obernili h Bugi inu delali ta della, kir so vredna te pokured. ^[21]Za tiga volo so mene ty Iudi v tim templi uieli inu so se izkušovali mene ubyti. ^[22]Anpag skuzi to pomuč Božyo stoyim do današnjiga inu pričuiem malim tar velikim inu družiga ništer ne pravim, temuč tu, kar so ty preroki inu Moizes, kar se ima goditi, pravili, ^[23]de Cristus ima terpeti inu ta pervi biti od tih, kir gori vstano od tih mertvih, inu de bode oznanoval eno luč tim ludem inu tim aydom.«

^[24]V tim pag, kadar ie on le-tu za se govuril, pravi Festus z veliko štimo: »Paul, ti od vuma greš, ta velika pisma tebe noriga delaio!« ^[25]Paulus pag reče: »Mui dobri Feste, iest ne grem od vuma, temuč risnične inu trezive bessede govorim. ^[26]Ta kral le-te riči dobru vei, pred katerim iest tudi slobodnu govorim. Zakai iest menim, de tu obenu nei pred nim skrivenu, zakai le-tu nei v enim kotu sturienu. ^[27]Ti, kral Agrippa, veruieš li tim preroko[m?] Iest veim, de veruieš.« ^[28]Agrippa pag pravi Paulusu: »Mahinu manka, de mene ne pregovoriš, de en kersčenik postanem.« ^[29]Paulus pag pravi: »De bi tu Bug hotel, de nekar le enu maihinu, temuč veliku, nekar le ti, temuč vsi ty, kir mene danas slišio, taki bili, koker sem iest, vunkai vzamem le-te zveze.« ^[30]Inu kadar ie on bil tu izgovoril, vstane ta kral gori

G G g iii inu

C
Kral Agrippa,
nega sestra oli
žena Bernice,
Festus inu vsi,
kir so Paulusovo
odgovor
zaslišali,
spoznaio, de se
Paulusu syla inu
krivina godi.
Ioh. 8, 18.
1. Cor. 7.

inu ta deželski flegar inu ta Bernice inu ty, kir so ž nimi sideli. ^[31]Inu kadar stopio na eno stran, se vkupe zgovore inu pravio: »Le-ta človik ništer nei sturil, kir bi te smerti oli te ieče v Reidnu bilu.« ^[32]Inu Agripa reče h timu Festusu: »Le-ta človik bi se bil mogel izpustiti, de bi se on na tiga cessaria ne bil potegnil.«

TA XXVII. CAP.

A
S. Paul ie izroččen Iuliusu, enimu nižimu altmanu, de ga z drugimi jedniki v Rym dopela, ta ga dobru derži na tim potu.

POtle, kadar ie pag bilu odločenu, de bi mi imeili v to Laško deželo se pelati, dado Paulusa inu ene druge ietnike čez enimu rotmoištru, s teim imenam Iuliu, od te cessarieve voiske. ^[2]Kadar pag v eno adramittisko barko stopimo, de bi imeili poleg Azie kiakai se pelati, se spustimo od te zemle. Inu ie z nami bil Aristarhus, Macedonic Tessalonski, ^[3]inu na durgi dan pridemo v to Sidono. Inu Iulius ie Paulusa periatlivu deržal, ie dopustil nemu, de ie šal h tim periatelom, de bi se pustil od nih oskerbeiti. ^[4]Inu kadar se od unod spustimo, se pelamo kiakai ozdolai po Cyprio, zatu, ker so nam ty veitri bili zubper. ^[5]Inu kadar se čez tu morie, kir okuli Cilicie inu Pamfilie leži, perpelamo, pridemo v to Myro, kir ie v ti Lycy. ^[6]Inu undu ta rotmoišter naide eno alexandrisko barko, ta se ie pelala v to Laško deželo, v to isto ie on nas postavil. ^[7]Kadar smo

smo se pag kasnu pelali inu v dostih dneh kumai Gnidu prišli, zakai ta veiter ie nom branil, se pelamo h ti Creti blizi te Salmone. ^[8]Inu kumai to isto pre-pelamo, pridemo v nekako meistu, kir se imenuie Lipi Broduvi, poleg tiga ie bilu tu meistu Lazea.

^[9]Kadar ie pag uže dosti čassa bilu menilu inu ta vožna ie bila nežihra inu zatu tudi, kir so preveč časa stradali, Paulus ie nee opominal ^[10]inu ie dial k nim: »Vi, možie, iest vidim, de ta vožna bode zgublenem inu z veliko škodo nekar samuč le-te kupčie inu barke, temuč tudi našiga života.« ^[11]Ta rotmaišter pag ie timu gospodariu te barke inu čelnariu več veroval koker timu, kar ie Paulus govuril. ^[12]Inu kadar ta brud nei bil lezoč h timu zimovanu, ta vegši deil nih so sveitovali od unod se pelati, aku bi taku mogli priti do Fenicie, undukai biti čez zymo. Ta isti ie ta cretiski brud, kir gleda pruti tima veitroma Africu inu Coru. ^[13]Inu kadar ie ta iug pihal, so menili, kar so si naprei bili vzeli, oni imai. Se pelaio mumu Assona inu se nagibluio h ti Creti. ^[14]Ampag nekar dolgu potle se vzdigne zubper no ena pyš, kir se imenuie vogerska (oli znešna oli dolena) burya. ^[15]Inu kadar ie ta barka bila zagrablena inu se nei mogla opyrati pruti veitru, se vdamo s to barko tim pyhum inu smo taku nošeni bili. ^[16]Inu pridemo k ani insuli, katera se imenuie Clauda, inu smo kumai ta batel obderžali. ^[17]Ta, kadar gori vzdignemo, so eden drugimu s pomočio streg-

G G g iiii igli,

B
S. Paul sveituie
per tih lepih
morskih portih
čez zymo ostati,
mornary inu
barkaroli ne ho-
te. V tim čez nee
prideio mnoge-
teri hudi veitri
inu velike for-
tune. Terdio to
barko, izmečeio
vunkai blagu inu
druge riči, se
života ferbegaio.

li, so to barko podpassali, so se bali, de bi na suhu ne udarili, puste doli to possodo inu so se taku pelali. ^[18]Kadar smo pag od sylne fortune bili metani, na drugi dan vergo vunkai tu blagu ^[19]inu na trety dan smo mi z našimi rokami te barke pripravo vunkai vergli. ^[20]Kadar pag v dostih dneih ne tu sonce ne te zvezde se neso prikazale inu nekar ena maihina fortuna ie nad nami bila, ie bilu uže vse vupane tiga našiga života odvzetu.

C
V ti ner vegši inu
nežiherski for-
tuni s. Paul
trošta te ludi s to
oblubo, kir ie
nemu bila skuži
angela sturiena,
de oben od nih
ne pogine.
Act. 23, 28.
2. Cor. 11.

^[21]Kadar so pag dolgu stradali, stopi Paulus v sreido vmei nee inu pravi: »O, vi možie, onu bi se imeilu bilu mene slušati inu od te Crete ne odpelati inu nom ne zadeti le-to revo inu škodo. ^[22]Inu zdai vas opominam, de dobre misli bodete, zakai iz vmei vas obeniga život ne pogine, temuč sama ta barka. ^[23]Zakai le-to nuč ie poleg mene stal ta angel Božy, kateriga sem iest, katerimu iest tudi služim, ^[24]inu ie dial: 'Paul, ne bui se, ti moraš pred tiga cessaria postavljen biti. Inu pole, Bug ie tebi šenkal vse te, kir se s tebo vozio.' ^[25]Obtu vi, možie, bodite dobre vole, zakai iest veruiem Bogu, de taku bode, koker ie meni poveidanu. ^[26]Anpag mi moramo biti verženi na eno insulo.« ^[27]Kadar ie pag ta štirinaista nuč bila prisšla, smo bili verženi v tu Adriatisku morie. Okuli pulnoči so ty barkaroli menili, nim se perkazuie nekaka dežela, ^[28]inu oni doli spuste to morsko mero inu naideio dvaisseti sežnev globoku. Inu čez enu malu od unod se pelaio, spet puste doli to mero,

mero, naideio petnaist sežnev globoku. ^[29]Inu oni so se bali, de bi na kaku ostru meistu ne udarili. Veržeio iz zadniga konca te barke štiri železne mačke inu so želeli, de bi dan bil. ^[30]Kadar so pag ty barkaroli iskali, koku bi iz te barke ubežali, inu so bili ta čelnič v tu morio doli postili, s teim naprei daianem, koker bi hoteli iz predniga konca te barke te mačke spustiti, ^[31]reče Paulus h timu rotmoištru inu h tim žolneriem: »Aku le-ti ne ostano v ti barki, taku se vi ne morete ohraniti. ^[32]Tedai ty žolnery odsecaio te štryke od batela inu ga puste doli pasti.

^[33]Inu kadar ie začenal dan biti, ie Paulus vse opominal, de bi spižo vzeli, inu ie dial: »Danas ie štirinaist dni minilu, de vi čakaioč prez ieidi prebivate inu neste ništer k sebi vzeli. ^[34]Obtu vas opominam, de vi vzamete to spižo, zakai le-tu sliši k vašimu ohranenu, zakai obenimu od vas en lass od te glave ne izpade.« ^[35]Inu kadar ie on le-tu bil izgovoril, vzame ta kruh, zahvali Boga pred nimi vsemi inu kadar ga rezlomi, začne iesti. ^[36]Natu oni vsi postano dobre vole inu vzameio tudi to spižo. ^[37]Nas ie pag v ti barki vkupe bilu dveistu inu šest inu sedemdeset duš. ^[38]Inu kadar so od te spiže siti bili, sture lažešo to barko, veržeio psenico v murie. ^[39]Kadar ie pag dan bil, neso znali to deželo. Ampag oni zamerkaio eno strugo, ta ie imeila en breig, na kateri so mislili, ako bi mogli to barko

H H h gnati

D
S. Paul druguč
trošta te ludi v ti
nezihri fortuni,
iei inu drugim
vely ieisti. Barka
se rezbye, oli
vini vsi živi prid-
eio na suhu.
Math. 10, 15.
Mar. 6, 8.
Luc. 12.
Ioh. 6.
1. Thim. 4.

gnati. ^[40]Inu kadar so te mačke gori vzdignili, se timu moriu izroče inu odvežeio te zveze tiga timona. Inu vzdigneio tu iadru po tim veyanu tiga veitra inu se pruti timu bregu derže. ^[41]Inu kadar se perpelamo inu udarimo s to barko v en kraji, kir se morie narazen loči, inu ta predni konec obteči inu terdnu obstoy, de se ne gane, ampag ta zadni konec se rezvali od te syle tih vallov. ^[42]Tih žolneriev svit pag ie bil, de bi te ietnike pomurili, de bi kateri, kadar bi izplaval, ne vušal. ^[43]Ānpag ta rotmoišter ie hotel Paulusa ohraniti, nee utolaži od tiga sveita inu zapovei, de ty, kir so umeili plavati, naprei v tu morie se spuste inu de ubeže na zemlo. ^[44]Ty drugi pag eni na tih deskah, eni na teh kosseh te barke. Inu taku se zgodi, de ubeže vsi zdravi na zemlo.

TA XXVIII. CAP.

A
S. Paula, kadar
on sotčie inu
obrezke od tih
vinskih terd po-
bira, ena kača v
roko uiei, obtu
ga ty Maltary
perviĉ za raz-
buniga, potle za
buga derže.

INu kadar so bili vunkai prišli, tedai spoznaio, de ie tei insuli Melite bilu ime. ^[2]Inu ty preprosti ludie so nom nekar maihinu periazzen izkazovali, zakai oni so bili eno garmado vužgali inu so nas vse gori vzeli, zavolo tiga dežia, kir ie nad nami bil, inu zavolo tiga mraza. ^[3]Kadar pag Paulus dosti faramente vkupe zagrabi inu na ogen položi, izleze vunkai od te vroĉusti en madras inu ga popade za roko. ^[4]Kadar so pag ty preprosti ludie to beštio vidili

dili, kir ie vissila od nega roke, so diali vmei sebo: »Le-ta človik ie gvišnu ludi ubyal, kateriga tu meščene ne pusti živiga, naisi ie timu moriu vušel.«

^[5]On pag odtresse tiga madrasa v ta ogen inu nemu se ništer žaliga ne pergodi. ^[6]Oni so pag čakali, kadai bi on otekal oli zdaici mertov doli pal. Kadar pag dolgu čakaio inu vidio, de se nemu ništer huda ne pergodi, premine to missel inu so diali: »On ie Bug.«

^[7]Ta višši te insule pag, katerimu ie bilu Publius ime, ie v tih istih krayh imel ene pristave, ta ie nas bil gori vzel inu ie nas periestnivu erpergoval. ^[8]Per-gudilu se ie pag, de ta Publiev oča ie na merzlici inu griži bolan ležal. H timu Paulus noter gre inu kadar moli inu te roke na nega položi, ga ozdravi. ^[9]Kadar se le-tu sturi, prideio tudi ty drugi, kir so v ti insuli bolni bili, inu so bili ozdravleni. ^[10]Inu oni so no[m] sturili veliku poštene. Inu kadar smo se proč pelali, so nom gori nalužili, kar ie no[m] potreba bilu.

^[11]Potle čez try mesce se pelamo v eni alexandriski barki, katera ie v ti insuli zimovala. Ta ie imeila enu banderu tiga Castora inu Poluxa ^[12]inu kadar pridemo v to Syrakuzo, ostanemo undu try dni. ^[13]Od undod se pelamo okuli, pridemo v to Regio inu čez en dan, kadar ie ta iug pihal, na drugi dan pridemo v to Puteolo. ^[14]Undu naidemo brate, od nih smo bili proššeni, de smo sedem dni per nih ostali. Inu taku

H H h ii smo

Act. 20.
Luc. 10.
Mar. 16.

B
S. Paul ozdravi
Publieviga
merzličniga
očeta. Inu od te
Malte se on čez
try mesce proč
pela inu pryde v
Rym.
Math. 8.
Mar. 1.
Luc. 4.
Act. 27.

smo mi v Rim prišli. ^[15]Inu od unod, kadar so ty brati zaslišali od nas, prideio unkai pruti nom noter do Appiviga terga inu do tih Trieh taveren. Kadar te Paulus zagleda, zahvali Boga inu serčan postane. ^[16]Kadar smo pag v ta Rym bili prišli, izroči ta rotmoišter te ietnike timu žolnerskimu altmanu. Paulusu pag ie bilu perpusčenu od sebe samimu prebivati z anem žolneriem, kir ga ie varoval.

C
S. Paul v Rymi te iudovske više k sebi pokliče, tim pravi, za čez volo ie on v ieči.

^[17]Potle čez try dni pokliče Paulus vkupe te više tih Iudov. Inu kadar so bili prišli, pravi k nim: »Vi, mošie inu bratie! Iest nesem ništer sturil, ne zubper tiga folka ne zubper šego tih starišev. Oli iest sem vini iz Ieruzalema uiet, čez dan v te roke tih Rymlanov, ^[18]kateri, kadar so bili mene izuprašali, so oni hoteli mene izpustiti, zatu kir oben uržah te smerti nei bil na meni. ^[19]Anpag kadar so ty Iudi zubper govurili, sem bil permoran na tiga cessarie klicati, nekar koker de bi iest imel zakai te muie ludi zatožiti. ^[20]Obtu, zavolo le-tiga urzaha sem iest vas k sebi poklical, de vas vidim inu z vami govorim. Zakai zavolo tiga vupane izraelskiga sem iest z le-to ketino okuli obdan.«

D
S. Paul tim rymskim Iudom pridiguie zvestu tar dolgu od Jezusa. Tim never-

^[21]Ony so pag diali k nemu: »Mi nesmo ne listov od Iudov pryeli od tebe ne oben brat, kir ie k nom prišal, nei oznanil oli govuril kai hudiga od tebe. ^[22]Anpag mi hočmo od tebe zaslišati, kai ti meiniš, zakai nom ie od tiga istiga ordna znanu, de se nemu povsod zubper govori.« ^[23]Inu kadar oni postavio

stavio nemu en dan, prideio nih veliku k nemu na te erperge, katerim ie on izlagal inu pričoval tu kralvstvu Božye. Inu ie nee pregovariel iz Moizesove postave inu iz tih prerokov od Jezusa od iutra noter do večera. ^[24]Inu eni so verovali, kar ie bilu od nega govorienu, eni pag neso verovali. ^[25]Kadar oni vmei sebo neso glih bili, gredo proč tedai, kadar ie Paulus eno bessedo dial: »Dobru ie ta S. Duh govuril skuzi Ezaya, preroka, k našim očetom, ^[26]rekoč: ‘Puidi kiakai k le-timu folku inu reci: S teimi vušessi bote slišali inu ne bote rezoumeili inu videioč bote vidili inu ne bote rezgledali. ^[27]Zakai tu serce le-tiga folka ie oterpnelu inu oni so s teimi vušessi težku slišali inu so zamežali ž nih očmi, de nigdar s teimi očmi ne bodo vidili, ne s teimi vušessi slišali, ne s teim sercem rezoumeili inu de bi se preobernili inu bi iest nee ozdravil.’ ^[28]Bodi tedai natu vom znanu, de le-tu ohranene Božye ie poslanu tim aydom inu oni bodo poslušali.« ^[29]Inu kadar ie on le-tu rekal, gredo ty Iudi od nega inu so imeili vmei sebo eno veliku vprašane. ^[30]Paulus pag ie ostal dvei celei leiti v sui naieti hiši inu ie gori iemal vse te, kir so k nemu prišli.

^[31]Ie pridigal tu kralvstvu Božye inu ie vučil,
kar ie bilu od tiga Gospudi Jezusa, zo vso
fraidigostio prez vsiga
prepovedane.

ni/m/iz Pisma z
Božyo štraifingo
priti, zapryča, de
tu izveličane
duide tim ay-
dom; ostane v
Rymi dvei leiti
inu žiher pridi-
guie.

Luc. 23, 3, 8.

Deut. 18.

Gen. 3, 17, 22.

Esa. 6, 7, 9, 11.

Math. 13.

Mar. 4.

Ioh. 12.

Rom. 11.

430

DIANE TIH IOGROV

Tih styrih evangelistov inu pridig
inu Diane tih iogrov
konec.

APOC. XVII.

Inu le-ty se bodo voiskovali s teim Iagnetom inu
tu Iagne nee premore, zakai onu ie en gospud
čez vse gospudi inu en kral čez vse krale
inu ty ž nim, kir so poklicani inu
izvoleni, inu ty verni.

Geza Filo
Trubarjeva teološka misel
znotraj sosledja njegove, evropske
reformacijske poti

Duhovnik in reformator Primož Trubar je na podlagi Nove zaveze Svetega pisma Cerkev razumel kot živo skupnost in resnično Kristusovo telo in ne le kot nekakšno miselno tvorbo. In kot takšen je želel Kristusov evangelij ljudem približati v razumljivem maternem jeziku. Nepoznavanje svetopisemskih resnic in napačne ter velikokrat prirejane razlage Svetega pisma s strani pristranskih in častihlepnih duhovnih ter posvetnih voditeljev so slovenski narod vodile v vse večje duhovno siromaštvo. Zato se je Trubar v svojih pridigah boril proti zaostalemu praznoverju, ki je temeljilo na pričakovanju čudežev ob raznih romanjih, na prižiganju sveč in molitvah rožnega venca ... Namesto tega je Trubar zagovarjal Luthrovo teološko odkritje, obnovo življenja na podlagi sporočila Nove zaveze, ki je Kristusov križ postavila v središče in kot ključ za razumevanje Božjega odrešenjskega načrta v Svetem pismu. Prav to spoznanje Martina Luthra, da smo odrešeni zgolj po milosti in veri v Jezusa Kristusa, je bilo odločilnega pomena za vznik reformacije. Jezusov križ je temelj odrešenja, ki je položen v središče svetopisemskega sporočila. Kar je oznanjal in storil, je Jezus uresničil na križu, umrl je za nas in zaradi naših grehov in vstal od mrtvih, da bi nam zagotovil življenje.¹ To je tisto, česar se kristjani moramo držati, tisto, kar je za nas odločilnega pomena.² Jezus je na novo oznanil vero svojih prednikov (evangelij nad postavo).

Primož Trubar si je po Luthrovem vzoru za glavni cilj postavil ljudem približati to učenje v razumljivem domačem jeziku. Z vero v Boga in z oznanjevanjem evangelija na podlagi čistega učenja Svetega pisma je začel graditi svojo reformatorsko teološko

1 »CRUX sola est nostra Theologia.« Martin Luther, *Operationes in Psalmos*, 1519–1521.

2 »Trpljenje, trpljenje, križ, križ je kristjanova pravica; to in nič drugega«. M. Luther, *Opomin k miru v dvanajstih členih kmetom na Švabskem*, 1525.

miselnost znotraj sosledja svoje evropske reformacijske poti, vse dokler ni organiziral Evangeličanske cerkve v domovini.

Nemški strokovnjak za literaturo in zgodovino protestantizma, profesor Rolf-Dieter Kluge je za zbornik mesta Tübingen za leto 2008 zapisal do sedaj najbolj jasno trditev:

Za širitev reformacije je bilo odločilno, da je Martin Luther s svojimi prevodi Svetega pisma v ljudski jezik naredil religijo za stvar ljudstva. Tudi Primož Trubar je poskušal s prevodi Katekizma in Nove zaveze direktno doseči slovensko ljudstvo. Drugače kot Luther je moral Trubar najprej slovenski jezik slovnično in pisno utemeljiti in ga napraviti za uporabnega. In drugače kot pri Luthru je bilo pri Trubarju: ne le da ni našel podpore pri deželni oblasti, ampak ga je le-ta celo izgnala iz svoje dežele.³

Trubar je Slovence prav s prevodi Svetega pisma krepko zapisal v srce evropske reformacijske teološke norme in kulture ter s tem postavil temelje Božji cerkvi slovenskega jezika – slovenski Evangeličanski cerkvi.

V duhovnem smislu je bil Trubar »evropski reformator«. Njegovi načrti o razširjanju zapisane Božje besede v slovenskem jeziku, njegovi prevodi v hrvaščino, njegov Biblijski zavod v Urachu, njegovo obvladovanje in razumevanje tedanje konstelacije moči ter političnega evropskega prostora, vse to kaže na velikega, teološko strokovnega in treznega moža, ki se je zasidral v duhu evropske civilizacije.

Evropa temelji na vrednotah antike ter krščanstva. Obema stebroma evropskega mišljenja je bil Trubar na poseben način zavezan. Na eni strani smislu za svobodo in demokracijo kakor tudi pravicam in dolžnostim posameznika. Na drugi strani pa je bil zavezan predstavi, zakoreninjeni v židovsko-krščanski antropologiji, in sicer o človeku, ustvarjenem po Božji podobi, s čimer mu je bilo podeljeno nedotakljivo dostojanstvo. Človek kot Božja stvaritev je v središču Trubarjevih teoloških razmišljanj. Vsa njegova prizadevanja duhovnika, reformatorja in kulturnega posrednika so namenjena iskanju tega središča.

Trubar je bil popotnik med evropskimi svetovi. Zagotovo ne bi bil vsakdo kos tolikim izgonom, sporom in spremembam. Pod motom »Stati in obstati« se je z dušo in telesom zavzemal za svoje ljubo slovensko ljudstvo ter njegovo vključitev v evropsko krščansko kulturo.

3 Rolf-Dieter Kluge, Zum 500. Geburtstag des slowenischen Reformators PrimuTruber, *Tübinger Blätter* 94 (2008).

Trubarjeve duhovne korenine so bile raznolike.⁴ Že zgodaj je prišel v stik s humanizmom, z renesanso ter z reformacijo. Kot šestnajstletni mladenič je prišel na dvor tržaškega škofa. Peter Bonomo (1458–1546) je bil popotnik in učen humanist, ki se mu ima mladi Trubar zahvaliti za odločilne spodbude: študij latinščine na podlagi rimskih klasikov, študij italijanskega in nemškega jezika. Trubarja je Bonomo opogumil, da neguje svoj slovenski materni jezik. Kasneje je Trubar pridigal v vseh treh jezikih. Poleg tega je Bonomo svoje učence poučeval na osnovi parafraz k Novi zavezi, ki jih je zapisal humanist Erazem Rotterdamski. Le-ta je kritiziral ritualno in dogmatično okorelost svoje lastne Cerkve in že zgodaj kazal naklonjenost reformacijskemu gibanju. Vse to je zapustilo dolgotrajen vtis pri mladem Trubarju. Na različnih postajah svojega življenja se je Trubar aktivno udeleževal dogajanja v zahodni cerkvenokulturni zgodovini. Na podlagi kratke primerjave tedanjega zgodovinskega dogajanja s Trubarjevimi biografskimi podatki lahko jasno razberemo mnoge povezave, ki so za njegov teološki razvoj ključnega pomena. Ko je bil Trubar leta 1530 posvečen v duhovnika, oblikujejo nemški protestanti v Augsburgu *Confessio Augustana* (Augsburška veroizpoved), na katero se Trubar v svojih kasnejših delih vedno znova sklicuje. Ko Trubar leta 1542 postane kanonik v Ljubljani, istočasno umreča tržaški škof Bonomo in ljubljanski, Trubarju naklonjeni škof Ivan Kacijanar. Njegov naslednik, Urban Textor, z železno roko preganja reformacijo. Trubar se pridruži opoziciji in prestopi na protestantsko stran. Istočasno v Rimu utemeljijo inkvizicijo. Tridentinski koncil (1545–1563) je leta 1549 obsodil reformatorje Lutra, Calvina in Zvinglija. Ko Trubar leta 1555 v pregnanstvu Kemptenu prevede Matejev evangelij, istočasno razglasijo Augsburški verski mir, po katerem obvelja princip »*cuius regio, eius religio*«. To in neuspeh poizkus organiziranja Evangeličanske cerkve na Kranjskem sta bila nazadnje odločilna razloga za Trubarjev drugi ter dokončni pregon iz slovenskih dežel. Ko leta 1577 objavijo *Formulo concordiae*, ki jo je v slovenski jezik prevedel prav Trubar in jo na željo Jakoba Andreaea razširjal v notranjeavstrijskih deželah, je slovenski prevajalec svetopisemskih besedil postal aktiven sooblikovalec reformacijskega gibanja. Pri tem je omembe vredno, da je Trubar pogosto poudarjal, da ni prestopil k novi veroizpovedi, temveč ravno nasprotno – da so ga pregnali iz katoliške. Vse do svoje smrti se je Trubar imel za »*exul Christi*«, za Kristusovega pregnanca. Do konca se je zavzemal za resnično, čisto »evangeličansko« vero. Trubar je bil tako del evropskega reformacijskega gibanja in je do danes zgleden primer slednjega.

4 Prim. R.-D. Kluge, n. d., 27.

Marca 1548, le nekaj mesecev pred njegovim štiridesetim rojstnim dnevom, je bil Trubar prisiljen zapustiti domačo župnijo. Novi ljubljanski škof, Urban Textor (1491–1558), je bil odločen nasprotnik reformacije. To je pomenilo konec Trubarjevega delovanja na mestu stolnega kanonika v Ljubljani. V tem času se je Trubar namreč vedno bolj ogreval za reformacijske ideje in kritiziral Rimskokatoliško cerkev. Novi škof je ukazal zapreti in izgnati privrženice protestantizma. Trubar je uspel srečno pobegniti v Nemčijo, kjer ga je v Nürnbergu sprejel Veit Dietrich, nekdanji Lutrov tajnik in prijatelj. Slednji mu je priskrbel tudi mesto drugega pridigarja (1548–1553) v Rothenburgu ob reki Tauberi. V službi Luteranske cerkve je doživel

branje Svetega pisma v maternem jeziku pri bogoslužju, pa tudi v družinskem krogu in za zasebno uporabo. To ga je dokončno vzpodbudilo /.../ in utrdilo v prepričanju, da mora dostop do evangelijev ter temeljnih verskih spisov v slovenskem jeziku omogočiti tudi svojim rojakom.⁵

V Rothenburgu sta nastali tudi prvi slovenski knjigi: *Katekizem*, ki se naslanja na Luthra, Brenza in Flacija, ter *Abecednik*, namenjen slovenski mladini, ki ga je spremljal še mali katekizem izpod peresa Johanna Brenza. Ta teološki in filološki mojstrski dosežek je pomenil rojstvo Trubarjeve teološke misli in slovenskega knjižnega jezika. Trubar se je zavedal pomena tega prevoda in izdaje:

Odkar stoji svet, se to še ni zgodilo, kajti v slovenskem jeziku doslej ni bilo ničesar napisanega in ničesar natisnjenega.⁶

V času njegovega delovanja v Rothenburgu se je spremenila politična situacija. S passausko pogodbo leta 1552 ter dokončno z augsburškim verskim mirom leta 1555 (*cuius regio, eius religio*) je bil de facto odpravljen cesarski »interim« in v mnogih skupnostih so iskali evangeličanske duhovnike. Tako so Trubarja poklicali k župnijski cerkvi St. Manga v kraju Kempten, kjer je osem let (1553–1561) poleg duhovniških opravil z veliko vnemo uspešno prevajal tudi svetopisemske tekste. Leta 1557 se je odpravil v Tübingen, da bi spremljal tisk svojega skoraj popolnega prevoda Nove zaveze v slovenski jezik. Leta 1560 ga je domača Cerkev v Sloveniji povabila, da se

⁵ Prim. R.-D. Kluge, n. d., 26–35.

⁶ Tako piše Trubar leta 1561 v posvetilu baronu Ivanu Ungnadu. Cit. po Zvone Štrubelj: *Wegweiser zur Wander-Ausstellung »Allen Slowenen. Lebenslauf und Werke von Primus Truber (1508–1586). Vodnik po razstavi »Vsem Slovincem«*. Življenje in dela Primoža Trubarja (1508–1586)«, 8; prim. tudi H. A. Fild: *Primus Truber – Reformation Sloweniens (1508–1586). Vortrag anlässlich des 400. Todestages von Primus Truber, Rothenburg o. d. Tauber 1986*, 6.

kot superintendent in deželni škof vrne v Ljubljano. Omahoval je in se posvetoval z vojvodo Krištofom Württemberškim in Jakobom Andreaem, samostanskim pridigarjem in upravnikom Univerze v Tübingenu. Zatem mu je vojvoda dodelil duhovniško mesto v Urachu (1560–1562), kjer se je Trubar lahko popolnoma posvetil prevajalskemu delu in pripravi na tisk.⁷ V ta namen je s podporo svojega mecena Ivana barona Ungnada leta 1561 ustanovil južnoslovanski Biblijski zavod («Windische, Chrabatische und Cirulische Thrukherei» – Slovenska, hrvaška in cililska tiskarna). Ungnad je bil lastnik, Trubar pa vodja Biblijskega zavoda, kjer so v letih 1561 do 1564 skupno izdali 31 tiskov, natisnjenih v glagolici, cirilici in latinici. Večino knjig so natisnili v Morhartovi tiskarni v Tübingenu. Cilj, ki naj bi ga dosegli natisnjeni spisi, je bil širjenje evangeličanske vere s pomočjo prevodov med Italijani, Slovenci, Hrvati in Srbi, navezati stike z ekumenskim patriarhom v Konstantinoplu ter začeti z misijonskim delovanjem med Turki.⁸ Biblija, kot knjiga upanja, naj bi po Trubarju ljudem v stiski vlivala pogum in jih tolažila.

Reformatorsko teološko sporočilo Primoža Trubarja izhajaja zgolj iz Svetega pisma. Trubar je bolj kot vsi prejšnji oznanjevalci evangelija Slovincem predstavil Boga kot dostopnega, ki zares ljubi vse ljudi, ki odpušča grehe in sprejema vsakogar. Za Božji značaj in delovanje je značilna zastonjskost: človeku, ki se zaveda in priznava svojo nemoč in pomanjkljivost, Bog zastonj in svobodno podarja vse – odpuščanje, milost, opravičenje, večno življenje in po Svetem Duhu celo samega sebe. Ta čudoviti dar je sad Kristusovega trpljenja in smrti na križu, v kateri je Božja ljubezen in dobrotla dokončno premagala človeški greh, sovraštvo in smrt. In obenem je doživetje novega, temeljito drugačnega, večnega življenja, ki se je izkazalo v Kristusovem vstajenju od mrtvih. Trubar »vse Slovence« vabi, da berejo prevedena svetopisemska besedila in tako pristopijo naravnost k Bogu. Prepričan je, da lahko vsak človek prav prek Božje besede spozna Božjo milost in dobroto ter se Bogu približa osebno in neposredno, s preprosto vero v Jezusa Kristusa.

Že v *Katekizmu* iz leta 1550 je Trubar Slovincem zapustil neke vrste duhovno oporoko

Dragi kristjani, te nauke iz Svetega pisma (in njihove razlage, zložene v pesmi), ki jih mora poznati in se jih držati vsak razumen človek, ki hoče priti v nebesa, poleg tega tudi litanije in pridigo, sem prevedel v tej knjizici v naš jezik Bogu na

7 Več o Trubarjevem bivanju v Urachu: Hermann Ehmer, *Primus Truber und der südslawische Buchdruck in Urach*; Rolf-Dieter Kluge, *Ein Leben zwischen Laibach und Tübingen*, 438–451.

8 Prim. R.-D. Kluge, n. d., 32.

čas in v dobro vsem mladim ter neukim ljudem v naši deželi. Iz te knjižice se namreč vsakdo lahko pouči o pravi stari veri, da tako spozna pravega Boga, da mu bo znal prav služiti; in da bo spoznal tudi samega sebe, da bo vedel, kaj je greh, kaj je Božja zapoved in obljuba, zakaj je Jezus, Božji Sin, postal človek in trpel; kako po veri v Jezusa Kristusa prejmemo odpuščanje vseh grehov, Božjo milost, nebeško dediščino in večno življenje; kako moramo v vseh stiskah prav klicati Boga; kaj je krst in kaj prava stara maša. Kdor bo nauke v tej knjižici prav razumel, ta bo ustrezno razumel evangelije v Svetem pismu in druge pridige. Potem bo tudi lahko spoznal antikrista, ki hodi zdaj povsod po svetu v pobožni človeški podobi in skuša s človeškimi zakoni, napačnim oznanjevanjem in z obljubami ter grožnjami odvrniti ljudi od svetega evangelija, od žive, čiste in resnične Božje besede ...⁹

Sveto pismo je bilo Trubarju navdih, osnova in izhodišče vseh prizadevanj. Trubar se je znašel nagovorjen in vključen v »zgodbo« Svetega pisma. Za reformatorje je Sveto pismo predstavljalo zaklad, ki je bil zakopan stoletja, zdaj pa je nenadoma spet najden. Poleg tega je reformirana teologija ponovno postavila v ospredje Božjo besedo kot glavno sredstvo komunikacije med Bogom in človekom. Ta premik je za nas Slovence odločilnega pomena. Božja beseda, ki je zapisana v Svetem pismu in ki oživi v krščanski pridigi, mora biti nujno razumljiva.

To Trubarjevo prizadevanje je na odločilni preizkus naletelo pet let po prvem Katekizmu. Peter Pavel Vergerij je tedaj spodbujal Trubarja k prevajanju Svetega pisma v jezik, »ki bi bil razumljiv vsem Slovanom ali vsaj velikemu delu«. ¹⁰ Trubar se je sprva upiral, ker se ni čutil sposobnega. Nazadnje je le pristal, vendar pod pogojem, da bo dobil strokovno pomoč in da bo prevajal v svoj »slovenski« jezik, kakor je storil že v svoji prvi knjigi in kakor ga je natančno opredelil v predgovoru k Evangeliju sv. Matevža (1555) in pozneje v prvi del Nove zaveze.

Ravno tu, v tem Trubarjevem prevodu in strukturi besedila je moč, ki je v izjemnih okoliščinah, kakršne so bile slovenske, odločilno vplivala na »spočetje« slovenske Evangeličanske cerkve in slovenskega naroda. V tem smislu smo Slovenci na nek poseben, izjemen način »kreatura Božje besede«, če si ta izraz sposodimo od Martina Luthra, ki je z njim označeval krščansko Cerkev kot skupnost ljudi, ki nastane kot posledica delovanja Božje besede. Omenjena stvariteljska moč Božje besede, ki se je s Trubarjem tako odločilno izkazala v naši zgodovini, je moč Besede, ki nagovarja

9 Primož Trubar, *Katekizem (1550) v sodobni knjižni slovenščini*, Ljubljana 2009, 13.

10 Mirko Rupel, *Primož Trubar*, Ljubljana 1962, 87.

posameznika in skupnost ter nas sooča s temeljnimi eksistencialnimi vprašanji in nas izziva k dejavni veri in človečnosti. V »zgodbi« Svetega pisma se namreč razkriva pravo obličje Boga, ki vstopa v človeški čas in prostor, in tudi pravo bistvo in smisel človeka – kristjana.

Ko razmišljamo o teološkem reformatorskem sporočilu Primoža Trubarja, se moramo najprej ustaviti pri temeljnem kamnu. Lahko rečemo, da je prav prebiranje svetopisemskih besedil v mladem Trubarju vžgalo ogenj, ki je gorel v njem do konca življenja in ki se je izražal v prevajanju in tiskanju slovenskih knjig ter v gorečih spodbudah rojakom. Trubar je iz žive izkušnje vedel, da je Sveto pismo glavno sredstvo, ki ga je izbral Bog, da bi se razodeval ljudem. Branje te knjige je imelo zanj najprej duhovni pomen: tako človek postane kristjan in tako lahko kot kristjan tudi obstane. Toda ločevanje med »religioznim« in »posvetnim« je pri Trubarju neustrezno. Kajti stalno je poudarjal potrebo po prevajanju Svetega pisma v ljudske jezike, ker je bil prepričan, da je spoznavanje Božje besede vir vseh vrednot, od najbolj duhovnih, kot so spoznanje Boga, sprava z njim in uslišana molitev, do čisto posvetnih, kot so mir, blaginja v deželi in sožitje med Slovenci.

Primož Trubar je Novo zavezo Svetega pisma dojemal kot nekakšno os, središče, vir, iz katerega se napaja celotna družba. Naravna posledica tega je bila, da je postal njegov prevod Nove zaveze temelj narodnega jezika in s tem narodne zavesti. Trubar pa se je tudi zavedal, na kakšen način nam Sveto pismo posreduje resnico. Zato spodbuja k branju Božje besede in k poglobljenemu premišljevanju. V Cerkvenem redu opozarja, da je celota Božjega razodetja skrivnost: »pravi krščanski nauk je velika in visoka Božja modrost, ki je nobena stvar ne zmore dojeti, in mi se bomo v večnosti, gledajoč na Boga, učili to modrost.« Sveto pismo je »začetek modrosti«, ki nam, »šibkim in preprostim ljudem,« daje to, kar je potrebno za sedanje življenje.¹¹ Pot k temu pa vodi le preko tega, da vsak sam zna brati in vsak sam presoditi, če so nauki, ki so jih razlagali ljudje tudi v resnici v soglasju z Božjo besedo, ki je zapisana edino v Svetem pismu. Zato Trubar pravi: »če se nauki Cerkve, starih in novih očakov, koncilov, papežev in škofov, farjev in menihov ne ujemajo z Božjimi besedami, jim človek ne verjame in ne dela po njihovem nauku ...«¹² Trubar se pri tem ni nikoli ukvarjal s posameznim človekom, ampak je imel vedno pred očmi usodo celotnega naroda. V svojih knjigah, predgovorih, molitvah in

11 P. Trubar, *Cerkveni red (1564)*, Ljubljana 2014, izbor.

12 Jožko Humar, *Primož Trubar, rodoljub ilirski*, Koper 1980, 125.

pesmih se je kot duhovnik čutil dolžnega, da pomaga »vsem Slovencem« v vseh njihovih nadlogah.

Ves čas mu je šlo za to, kakšen naj bo človek pred Bogom – ne le opravičen, ampak kako naj ponovno postane pobožen, pravičen in blažen.

Pri Trubarju se je tako teologija kot abstraktna veda dopolnjevala z teologijo kot antropologijo. Vedno je iskal pot, ki bi najbolj ustrezala potrebam njegovega slovenskega človeka – kristjana. Prepričan je bil, da mora teologija služiti človeku in ne človek teologiji. V svojih delih o obstoječih problemih ni le razpravljal, ampak je na podlagi svoje vere v resničnost učenja Svetega pisma kazal tudi poti in smeri rešitev. Glede na reformatorska dogajanja skozi čas imajo v Trubarjevi teološki analizi nekateri pojmi, kot so opravičenje, zapoved in evangelij ter prepletanje Stare in Nove zaveze izhodišče v Luthrovem reformacijskem učenju, ki je značilno vplivalo na Trubarjev teološki koncept. Povsem jasno je, da Trubarjeva osnovna usmeritev temelji na Luthrovi teologiji, da je torej Luther smerokaz Trubarjevi teološki misli, čeprav nekatera pojasnila, slikovita okraševanja ali druga merila lahko kažejo na vire iz temeljnih del drugih reformatorjev. Primož Trubar je bil veliko več kot le prevajalec in pisec, v prvi vrsti je bil luteranski duhovnik in teolog, potem je bil vse drugo. Na žalost pa je tudi to še danes vedno znova – vede ali nevede – zamolčano in se zdi, kot da bi se tega sramovali in se bali, da bomo na ta način zmanjšali pomen Trubarjevega življenja in dela. Kar pa ni pošteno in tudi ni v duhu Trubarjevega boja za pravico in resnico evangelija.¹³

13 Opomba urednika izdaje: pričujoča študija je uvod v razpravo mag. Geze Fila za 13. knjigo Zbranih del Primoža Trubarja, ki se bo med ostalim osredotočila tudi na naslednje tematske sklope:

- 1) naslonitev reformacije na Novi testament (Luther, ključna postava – Kristus, pomen pasijona in odrešitve preko Kristusa: odrešuje vera skozi milost in Kristusa),
- 2) ključni teološki poudarki v evangelijih in Pavlovih pismih pri Luthru,
- 3) Sveto pismo kot glavno vezilo med Bogom in ljudmi – teologija Božje besede kot besede za človeka/človeku (ne cerkvene institucije),
- 4) hermenevtika Novega testamenta v evangeličanski cerkvi od Luthra do sodobnosti,
- 5) pomen prvega Novega testamenta za Evangeličansko cerkev na Slovenskem v 16. stoletju.

Klaudija Sedar

»Berite tedaj veselu le-ta evangeli,
dotle tii drugi pridó«

Preizkus, ki ga je leta 1550 z izdajo *Katekizma* in *Abecednika* opravil Primož Trubar, ni le uspel, postal je zgodovinski mejnik, ki je Slovencem odprl vrata k razvoju in napredku na kulturnozgodovinski kot tudi duhovni ravni. Odprl je vrata tudi vsem nam, zanamcem, ki s svojim jezikovnim konstruktom osvajamo svet in predstavljamo svoje življenjske dosežke in neprecenljivo kulturno dediščino širom po svetu. *Tanto nomini nullum par elogium* (*Tako velikemu imenu ni dovolj nobena hvala*), Primožu Trubarju seve, ki je sredi 16. stoletja z latiničnimi črkami opremil prvi dve temeljni knjigi v slovenskem jeziku in s tem jezik uvrstil na lestvico uradnih knjižnih jezikov v svetovnem merilu. Verske resnice so postale nenadoma razumljive, s tem pa so bile tudi začrtane osnove branja v maternem jeziku v slovenskih deželah. A Trubar ni obstal, svoje »Lube Slovence« je želel po tej poti peljati naprej in zorana ledina je to tudi omogočala. Naprošen je bil, da »preobrne« *Postilo* na slovenski jezik, a je to sprva zavrnil, saj se v tistem trenutku ni čutil dovolj močnega in intelektualno sposobnega, da izpolni v skladu s pričakovanji to zahtevno nalogo. Vendarle pa ga je kmalu njegova lastna vest in poklicanost k prevajanju, saj na vidiku ni bilo nikogar, ki bi Slovence dvignil na duhovno raven, ki je bila v 16. stoletju zelo šibka, sililo v nadaljevanje pričetega dela. Novo delo je ponudil leta 1555, in to Evangelij sv. Matevža (Mateja), ki je prva svetopisemska knjiga v slovenskem prevodu:

*Vom tukaj pošlemo ta Evangelion S. Matevža v ta naš jezik preoberneniga.
Tiga vi zdaj od nas, koker enu mahinu kosilce oli južinico, v dobrim vzamite
inu špižate vaše duše, dotle z Božjo pomočjo te druge evangelije inu listuve
preobernemo.¹*

1 Primož Trubar, *Ta evangeli svetiga Matevža*, predgovor.

K prevajanju je Trubarja nagovarjalo tudi sočutje z narodoma slovenskih in hrvaških dežel, tako po človeški kot verski plati, razvoj česar je silovito zavirala turška prisotnost. In to knjigo skupaj s *Ta pervim deilom tiga Noviga testamenta* (1557), dragi bralec, sedaj prejemaš predse v prvi tekstno popolni znanstveni izdaji. Resda Evangelij sv. Matevža (Mateja) v Trubarjevem opusu ni neznanka, saj so bile leta 1993 izdelane faksimile, ki pa vendar niso dostopne slehernemu bralcu, in prav to spreminja sedaj pričujoča izdaja teh izjemnih Trubarjevih knjižnih sadov. Za prevod evangelija je Trubarja opogumil Peter Pavel Vergerij ml., nekdanji koprski škof, kar je Trubar naznanil v nemškem posvetilu k *Prvemu delu Novega testamenta*,² a njegov prvi pobudnik je bil ta

Duh Božji, kateri notri vu vas prebiva /.../ de ste vi nas prosili /.../ de mi te svete evangelije inu listuve, koker so ti od tih evangelistov inu jogrov pisani, tudi v ta slovenski jezik izpišemo,

kot beremo v Matevževem (Matejevem) evangeliju.³ Vergerij je po srečanju s pastorem Jakobom Andreaejem, ki je bil tudi Trubarjev svetovalec in pomočnik pri prevajanju in objavi prvih slovenskih knjig, konec leta 1554 za svojo idejo oz. dejansko izvedbo projekta našel tudi pravega moža. Bil je to Primož Trubar, sin mlinarja in tesarja, ki je z dvanajstimi leti kot zvedav deček za vedno odšel od doma. Vergerij je »kovač železo, dokler je bilo vroče« in nemudoma na Trubarja naslovil nekaj pisem s prošnjo za prevod Biblije v slovenski in hrvaški jezik. Može so se prvič sestali konec januarja 1555 v Ulmu, kjer si Trubar zaradi nepoznavanja jezikov Svetega pisma sprva ni upal prevzeti te naloge, a je na koncu pristal na njun predlog ter se obenem obvezal, da prične s prevodom prvega besedila iz Nove zaveze, z Evangelijem sv. Matevža (Mateja), Vergerij pa je prevzel organizacijski in finančni del projekta.⁴ Je pa Trubar zaprosil za strokovno pomoč slovenskih in hrvaških duhovnikov, ki bi se mu pridružili pri načrtovanem delu, kar je Vergerij odobril, a je bilo iskanje zaman. Trubar je ostal sam, toda med iskanjem »sotrpinov« ni počival. Lotil se je prevoda Evangelija sv. Matevža (Mateja), obenem pa ponovno obdelal kratko razlago katekizma in pripravil popravljeno izdajo abecednika, kar je bilo

2 Edvard Vrečko (ur.), *Primož Trubar, Nemški spisi 1550–1581: Ta prvi deil tiga Noviga testamenta*, Ljubljana 2011, 25, 48, <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=110>.

3 P. Trubar, n. d.

4 Mihael Glavan, *Evangelij sv. Matevža – prvi slovenski prevod iz Svetega pisma*. V: Primož Trubar, *Ta Evangelij svetiga Matevža*, Ljubljana 1993, 3. E. Vrečko (ur.), n. d., 54.

natisnjeno skupaj z Evangelijem sv. Matevža (Mateja). To pionirsko delo je vodilo v prevod Nove zaveze Svetega pisma, česar se je Trubar lotil ob veliki podpori Vergerija in z zavestjo, da bo to delo v korist tako slovenskemu kot hrvaškemu ljudstvu, katerih jezik je skoraj enak slovenskemu in prav tako nimajo v svojem jeziku in pisavi (latinici!) svoje biblije niti katekizma v celoti. Ob prevajanju Evangelija sv. Matevža kot prvega besedila Nove zaveze pa Trubar ni imel pred sabo le ene verzije, ampak

*smo veden imejli pred sebo ta pravi studenic tiga Noviga Testamenta, kir je gerski pisan, raven tiga smo mi tudi gledali na tu prevračene tih novih inu starih vučnikov, kateri si ta Nov testament iz tiga gerskiga jezika v ta latinski, nemški inu vlaški preobernili, ner več pak na Erazmov Roterodamov Nov testament, h timu so nom nega annotationes silnu pomagale.*⁵

Trubar nas s temi besedami vsaj deloma določno seznanil, po katerih predlogah in tudi avtorjih je posegal, toda kje, kdaj in zakaj so se Trubarja dela prav vodilnega krščanskega humanista Erazma Desiderija Rotterdamskega (1466–1536) tako močno dotaknila? Ob tem se ponuja vzročna zveza med prejšnjimi in poznejšimi viri, kajti dejansko ti *poznejši viri pojasnjujejo prejšnje in dajejo odgovore na vprašanja preteklosti*.

Na tem mestu se s Trubarjem vračamo v Trst, kjer se je po šolanju v Salzburgu kot šestnajstletni fant pri tržaškemu škofu Petru Bonomu seznanil z Erazmovim *Novim testamentom (Novum Testamentum)*⁶ in z njegovimi drugimi deli. Prav Erazmovi latinski prevodi so mu, kot pravi Trubar sam, pri prevodu pomagali v največji meri. Hkrati pa to že nakazuje, da se je Trubar navdihoval pri krščanskih humanistih, ki so prevajali iz latinskih in drugih del in ne po izvornih predlogah v hebrejskem in grškem jeziku.⁷ Sam teh dveh jezikov ni bil večč, kar je izpostavil tudi v nemškem Predgovoru k *Ta pervemu deilu tiga noviga Testamenta*.⁸ Pomanjkljivo znanje starih jezikov, jezikov Biblije, je skušal odtehtati z znanjem latinščine, nemščine in italijanščine, kar je bila po drugi strani prednost, saj mu je prevajanje iz drugih prevodov omogočalo kritičnost in prilagajanje jeziku, ki ga bo razumelo preprosto ljudstvo v slovenski deželi.

5 P. Trubar, n. d.

6 Prva izdaja je izšla leta 1516, zadnja (peta) leta 1535. Josip Gruden, Doneski k zgodovini protestantstva na Slovenskem, *Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko*, XVII (1907), 138 (op. 46).

7 Lilijana Žnidaršič Golec, Humanizem Primoža Trubarja, *Ars & Humanitas*, 4, št. 1–2 (2010), 246–254, <http://dx.doi.org/10.4312/ah.4.1-2.246-255>.

8 E. Vrečko (ur.), n. d., 24.

Da mu je bil Erazmov prevod osnovni vir, je na podlagi analize izbranih odlomkov ugotovil tudi Ahačič,⁹ prav tako Vinkler,¹⁰ Vrečko¹¹ in drugi, so si pa ti tudi enotni, da je uporabljal še tekstne predloge v drugih jezikih, saj je želel izbrati prave besede in besedne zveze, seveda z namenom, da jih bodo njegovi Lubi Slovenci razumeli. Kot ugotavljajo, je sledil tudi Luthru, le da v manjši meri in po potrebi, je pa vsekakor, kot je dognal Vinkler,¹² njegov prevod temeljil na translatološki kompilaciji obstoječih prevodov in biblični hermenevtiki, kjer so ključno vlogo igrali Erazmovi komentarji Novega testameta *Annotationes*. Te obsežne filozofsko-teološke opombe oziroma »note« so ga v trenutkih nemoči pri prevajanju v slovenski jezik popeljale do najbolj ustreznega pomena, ki je bil sprejemljiv in razumljiv za tedanji repertoar slovenskega jezika.

Bivanje pri škofu Petru Bonomu je Trubarja zaznamovalo za vso življenje, saj mu ni odprlo le novih obzorij, ampak ga je predvsem seznanilo z *res novae*, ki so mu bile do tedaj tuje. Ena ključnih »novih reči« je bil brez dvoma humanizem, ki ga je škof Bonomo širil na svojem dvoru. Trubarju in drugim je ta namreč v italijanskem, nemškem in tudi slovenskem jeziku razlagal Vergila, Erazmove *Parafraze*¹³ Novega testameta in Calvinovo *Institutio christiane religionis (Temelji krščanske vere)*,¹⁴ s čimer nas v *Predgovoru Nove zaveze* (1557) seznanja sam Trubar. Pa vendar, kot se je spraševal že Kos,¹⁵ kako to, da je Bonomo vključil tudi slovenščino, ki tedaj še ni imela niti abecede? Kot sklepa, se je zavedal potrebe reforme in je v tej perspektivi, da je treba v naravnem zaledju trgovskega mesta Trsta, na Krasu in na Kranjskem nekaj spremeniti, računal z vlogo ljudstva.¹⁶ In ta Bonomov vpliv na Trubarja je utegnil biti tudi eden sprožilnih momentov, da se je Trubar odločil za pisanje in tiskanje slovenskih knjig.¹⁷ Za Trubarja je bila na tem dvoru usodna seznanitev z deli Erazma Rotterdamskega, ki je s tem postal ne le njegov vzor, temveč tudi

9 Kozma Ahačič, Viri za prevod svetopisemskih besedil pri slovenskih protestantskih piscih 16. stoletja in nekatere tehnike prevajanja, *Slavistična revija*, 55, št. 3 (2007), 505–529.

10 Jonatan Vinkler, Pred Turki in papežniki nas brani. V: Jonatan Vinkler (ur.), *Zbrana dela Primoža Trubarja V*, Ljubljana 2009, 617.

11 Fanika Kranjc-Vrečko, Nova zaveza – vrh Trubarjevega ustvarjanja, *Stati inu obstatu*, 11, št. 13–14 (2011), 108, <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-QCAG19ZQ/564fb874-d71d-426c-a48a-7d198efb1cd8/PDF>.

12 J. Vinkler, n. d., 617–618.

13 Serija preprostih razlag Svetega pisma v latinščini, ki je izhajala med leti 1510–1524.

14 V latinščini prvič natisnjeno leta 1536 v Baslu.

15 Albert Kos, Družbeni nazor slovenskih protestantov, *Slavistična revija* 1 (1948), 189.

16 Prav tam, 189, 192.

17 Primož Simoniti, *Humanizem na Slovenskem*, Ljubljana 1979, 231.

glavna opora pri prvih prevodih, kjer so bili njegov primarni vir Erazmovi spisi k Novemu testamentu.¹⁸ Erazem Rotterdamski deluje na začetku 16. stoletja kot kralj humanistov in *lux mundi* tedanje dobe, ki je z izdajo Novega testameta (*Novum instrumentum omne*) leta 1516 postavil tekstnokritični standard za izdajanje Svetega pisma v nadaljnjih stoletjih. Na začetek prevajanja Svetega pisma v slovenski jezik so imeli neverjeten vpliv poleg njegovega kritično prečiščenega grškega teksta tudi njegovi številni komentarji, ki jih kot o prevajalski moči Primož Trubar v predgovoru k prvi knjigi Svetega pisma Evangeliju o Mateju (1555) tudi omenja.¹⁹ Sam pa je pri prevajanju izbral osrednji slovenski govor, in tako hkrati jezik, kot so ga govorili v njegovi rojstni Raščici. Ta izbira je bila po njegovem najlažje razumljiva vsakemu Slovencu:

Obtu smo mi le-tu naše delu v ta krajnski jezik hoteli postaviti za dosti riči volo, nerveč pak, kir se nom zdi, de ta tih drugih dežel ludi tudi mogo zastopiti. Inu mi nesmo v le-timu našimu obračanu oli tolmačevanu lepih, glatkih, visokih, kuštnih, novih oli neznanih besed iskali, temuč te gmajnske krajnske preproste besede, kateri vsaki dobri preprosti Slovenic lahko more zastopiti. Zakaj ta muč svetiga evangelija inu naše izveličane ne stoji v lepih ofertnih besedah, temuč v tim duhei, v ti risnici, v ti pravi veri inu v enim svetim keršanskim lebnu.²⁰

Vznik Trubarjevega zavidljivo ustvarjalnega delovanja, česar vrh predstavlja program prevajanja Svetega pisma, tako zagotovo temelji na seznanitvi z deli Erazma, ki se je na vseh področjih, ki jih je raziskoval, močno držal humanističnega načela *ad fontes*, nazaj k virom, nanašajoče se tako na Sveto pismo kakor na Cerkev kot ustanovo in skupnost vernikov. Na ta način, kar izpričujejo Trubarjeve kritike na račun nenravnosti in praznoverja v katoliški Cerkvi, je s filološko eksaktnostjo hotel tudi očistiti in obnoviti teologijo.²¹ Erazem je s prevodom Svetega pisma prekinil z več kot

18 N. d., 233.

19 J. Vinkler, Češki bratje – 560 let: 1: Med nedovršenim husitskim prelomom z Rimom in luteransko reformacijo, *Stati inu obstati*, 13, št. 25 (2017), 24.

20 P. Trubar, n. d.

21 Hermann Tüchle et al., *Zgodovina cerkve 3: Reformacija, protireformacija in katoliška prenova (1500–1715)*, Ljubljana 1994, 45;

F. Kranjc-Vrečko, Trubar kot navdih in prispodoba percepcije Svetega pisma med Slovenci, K šesti knjigi Zbranih del Primoža Trubarja. V: Fanika Krajnc-Vrečko in Jonatan Vinkler (ur.), *Primož Trubar: Ta celi Novi testament 1582*, Ljubljana 2010, 650, <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=88>; Štefan Barbarič, Ideje humanizma v delih slovenskih protestantov, *Slavistična revija* 24 (1976), 409–420.

tisočletno tradicijo uporabe Hieronimove *Vulgate* in prav to je bil tisti revolucionarni korak za kulturno zavest takratne Evrope. Erazmov namen prevoda Svetega pisma ni bil negacija Hieronima, le kot krščanski humanist je želel to temeljno sveto knjigo približati tedanji publiki in sodobnemu razumevanju. To mu je tudi uspelo, saj je s prevodom grškega izvirnika, ki je nasploh prvi in je doživel več kot 220 izdaj, postavil temelje znanstvenega bibličnega študija in prevajanja. Prav nanj se je po mnenju večine poznavalcev opiral tudi sam Martin Luther. Resda je uporabljal jezik humanistov, a je bil s svojo idejo *sola scriptura* pobudnik za prevod Svetega pisma v ljudski jezik in prav zato predstavlja njegov prevod v nasprotju z Erazmom nov korak.²²

Trubar je tako kot Luther avtoriteto Božje besede poudarjal z avtoriteto uglednih učenjakov, med katerimi so bili vodilni humanisti, ki so zagovarjali načelno enakovrednost vseh jezikov, s čimer so vsaj posredno utemeljevali upravičenost prevajanja biblije v razumljiv jezik. Prav to je razglašal Erazem Rotterdamski, katerega Trubar navaja ob Hieronimu in Janezu Zlatoustu v *Posvetilu Evangelija svetiga Matevža (1555)* in tudi v *Posvetilu k prevodu Prvega dela novega Testamenta (1557)*.²³ Pri tem Vinkler²⁴ poudarja, da je bilo ključnega pomena za začetnika nemške in slovenske reformacije to, da sta oba, Luther in Trubar, pri prevajanju Svetega pisma izbrala za temeljno predlogo isto knjigo, in to Erazma Rotterdamskega *Novum testamentum*. Tako se je nemška in slovenska tradicija prevajanja Svetega pisma od 16. stoletja naprej paradigmatično sklicevala na prevajanje iz izvirnika in ne toliko na ubesedovanje že obstoječih starejših prevodov v druge jezike. Stanovnik²⁵ izpostavlja še načeli zvestega in razumljivega prevoda, ki prav tako povezujeta Trubarja in Luthra, pri čemer je Trubarjevo na ravni tedanje najbolj razvite evropske refleksije.

Ta prvi del tiga Noviga Testamenta s predgovorom v nemškem in slovenskem jeziku in 62 poglavji je Trubar dal takoj v tisk z razlogom, katerega pojasnjuje v *Predgovoru*. Ta poteza se lahko razume kot neke vrste opravičilo, zakaj zaenkrat le prvi del in po

22 F. Kranjc-Vrečko, Trubar kot navdih in prisposoda percepcije Svetega pisma med Slovenci, 651; Jože Rajhman, *Teologija Primoža Trubarja*, Ljubljana 2008, 141.

23 P. Simoniti, n. d., 230–355; Mirko Rupel, *Slovenski protestantski pisci*, Ljubljana 1966, 66, 82.

24 J. Vinkler, Razgledi po srednjeveški in renesančni misli o prevajanju Svetega pisma, *Studia Iustinopolitana* 1 (2008), 38–39.

25 Majda Stanovnik, Slovenski literarni prevod: 1550–2000, Ljubljana 2005, 26. <https://isllv.zrc-sazu.si/sites/default/files/9616568116.pdf>

drugi strani kot racionalno razmišljanje o minljivosti (tudi človeškega) življenja.²⁶ Sama struktura in oblika Trubarjevega dela s predgovorom najprej v nemškem in šele nato v slovenskem jeziku pa je dejansko Erazmov »izum«, ki je prepoznal tiskano besedo s posvetilnimi predgovori za ključno orodje h krščanskemu nauku in življenju.²⁷ Seveda je izbira nemškega jezika v predgovoru tudi zaradi izhajanja tiskov zunaj domovine, a pravzaprav so se s tem nagovarjali cerkveni dostojanstveniki, da bodo že na začetku doumeli namen dela, ki služi spoznanju in slavi Božji, širjenju prave krščanske Cerkve ter je v tolažbo, potrebo in v korist ubogemu, prestrašenemu in zaskrbljenemu slovenskemu in hrvaškemu ljudstvu. Tako v slovenskem predgovoru kot v poglavjih, ki so razdeljena na člene z utemeljitvijo in opisom ter koledarjem in kazalom na koncu, je želel Trubar preprosto ljudstvo le in zgolj poučevati, ker je bilo neizobraženo, a z vajo in uporabo je lahko vsak dan bližje razumevanju nauka, ki ga delo podaja.²⁸ A vsa dela nimajo predgovora v obeh jezikih, primer je ravno Evangelij sv. Matevža (Mateja), kjer je Trubar objavil samo slovenski predgovor. Pa ne zato, da ne bi na Nemškem prepoznali namena tega pomembnega dela, bil je le uvod v veliko delo (tj. celotno Novo zavezo), poleg tega je imel tudi zagotovljeno Vergerijevo podporo pri tisku. Te premise pa že nakazujejo na Trubarjevo podjetno vlogo, s katero se je s svojimi proizvodi tudi uveljavljal in to mu je odlično uspevalo.²⁹ Posebnost je tudi uvodno pojasnitveno besedilo za predgovorom in povzetkom vsebine dela, v katerem utemeljuje odločitev za latinično ortografijo, ki *da se lepše piše in bere*. Brali jo bodo seveda »lubi Slovenci«, kot je ta uvod tudi naslovil.

Ta evangeli svetiga Matevža (1555) in *Ta prvi deil tiga Noviga testamenta (1557)* kot tudi ostala Trubarjeva dela se najverjetneje se ne bi znašla, vsaj v takem obsegu ne, v slovenski kulturni dediščini, če ne bi Primoža Trubarja pot zanesla v Trst k škofu Bonomu. Je pa recepcija Erazmovega latinskega Novega testamenta v 16. stoletju v slovensko kulturno zgodovino vpisala še eno pomenljivo podrobnost. Ob zbranem branju vizitacijskih poročil³⁰ škofa Pavla Bizancija ne moremo mimo prepovedanih knjig v župnijah na Kranjskem in v Posavju. Ko katoliški vizitator Bizancij popisuje, na kaj je naletel pri pregledu »hišovanja« v župniji Krka (!), med deli Martina

26 E. Vrečko (ur.), n. d., 49–50.

27 E. Vrečko (ur.), n. d., 629–631.

28 E. Vrečko (ur.), n. d., 50–51.

29 O Trubarju kot podjetniku je skozi 18 trditev podrobno razmišljal Dušan Voglar, Trubar-podjetnik, *Stati inu obstatu*, 5, št. 9–10 (2009), 328–337.

30 J. Gruden, n. d., 122, 138.

Luthra in drugih reformatorjev navede tudi *Postrema editio Novi Testamenti Erasmi Rotterdami*. In na tem mestu se vračamo na začetek študije in k Trubarjevi »knjižnici«, ki je bila ključna spodbuda za opismenjevanje njegovih Lubih Slovencev v razumljivem, domačem jeziku.

Jonatan Vinkler

K 12. knjigi Zbranih del Primoža Trubarja

Uredniško poročilo

Z *Zbranimi deli Primoža Trubarja* XII dobiva bralec predse znanstvenokritično izdajo dveh ključnih Trubarjevih prevodnih del, in sicer v njuni zgodnji oz. vmesni (Evangelij po Mateju) tekstni podobi. To sta prvi biblični prevod katerekoli knjige Svetega pisma v slovenski jezik – *Ta evangeli svetiga Matevža* (1555) – in *Ta prvi deil tiga Noviga testamenta* (1557); slednji brez:

1) nemškega predgovora v *Ta prvi deil tiga Noviga testamenta* (1557),¹

2) *Tiga slovenskiga koledarja* (1557),²

3) *Tiga Noviga testamenta ene dolge predgovori* (1557) in

4) *Eniga registra, ene kratke postile* (1558),³

ki so bili v Zbranih delih Primoža Trubarja že objavljeni.

Prvoomenjeno besedilo je bilo izdano kot samostojna knjiga, drugo pa kot del Trubarjevega *Tiga prviga deila tiga Noviga testamenta* (1557) in skupaj z omenjenimi deli primarno vezano v isti knjižni blok, Theodor Elze pa je menil, da je bila *Ena dolga predgovor* ob prvi izdaji v recepcijskem obtoku tudi v obliki samostojne knjige. *Ta evangeli svetiga Matevža* je bil doslej sodobnemu bralcu dostopen v obliki reprinta knjižnega bloka (ur. Mihael Glavan, DZS, Ljubljana 1993), *Ta prvi deil tiga Noviga*

1 Edvard Vrečko (ur.), *Primož Trubar, Nemški spisi 1550–1581: Ta prvi deil tiga Noviga testamenta* 1557, Ljubljana 2011, 17–58, <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=110>.

2 Jonatan Vinkler (ur.), *Zbrana dela Primoža Trubarja* 3, Ljubljana 2005, 581–603; izdaja upošteva načelo zadnje roke; tj. tekstna podoba *Koledarja* 1557 je, v kolikor odstopa od izdaje 1582, pobeležena v obliki tekstnokritičnih opomb.

3 Jonatan Vinkler (ur.), *Primož Trubar, Tiga Noviga testamenta ena dolga predgovor 1557, En register, ena kratka postila* 1558, Ljubljana 2012, 13–208, 209–463, <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=125>.

testamenta pa v *Zbranih delih Primoža Trubarja* XII izhaja prvič po izvirni objavi 16. stoletja.

Transkripcija izvirnikov obeh del se podobno kot v osmi knjigi *Zbranih del Primoža Trubarja* ravna po prepisovalnih načelih, ki vodijo osnovni namen edicije: reformatorjev slovstveni opus predstaviti v izvirniku kar najzvestejši podobi, hkrati pa ga narediti v čim večji meri dostopnega sodobnemu bralcu,⁴ kakor jih je za celotno zbirko predvidel prvi glavni urednik *Zbranih del Primoža Trubarja*, ddr. Igor Grdina, in kot so upoštevana v vseh doslej izdanih knjigah *Zbranih del Primoža Trubarja* ter deloma modificirana glede na posebnosti v izdanih besedilih. Distribucija črk ostaja pretežno enaka. Grafem η je dosledno transkribiran kot *ii*. Pri fonemu *j* je dosledno ohranjen izvorni zapis *z i* ali *y*; grafem *j* je zapisan izrecno samo v besedi *Ježus*. Podvojitve grafemov *f*, *l*, *r*, *s* in *t* so dosledno ohranjene. Ohranjeni so tudi grafemi *q*, *x* in *c*, ki zaznamuje glas *k*. Zapis fonemov *u* in *v* je v nezadnjem zlogu načeloma sodoben, tudi v primerih, ko je na začetku besede, kjer danes uporabljamo *u*, zapisan *v*; zapis *u* ostaja enak izvirnemu pri osebnem lastnem imenu Pavel (*Paul*). V primeru, da je v izvirniku predlog pisan z veliko začetnico in skupaj s samostalnikom, je v transkripciji pisan narazen in z malo, samostalnik pa je, če gre za osebno ime, pisan z veliko. Lastno ime Kristus je povsod transkribirano v izvorni podobi (torej *Cristus* ali *Christus*, ne Kristus). Pri transkripciji nemških izposojenk je bila dosledno upoštevana taka transkripcijska podoba, kot je zabeležena in z jezikovno analizo podkrepljena v znanstveni monografiji Helene Jazbec *Nemške izposojenke pri Trubarju* (Ljubljana 2007).

Pri uvedbi sodobne interpunkcije, ki je v rabi v *Zbranih delih*, je v pričujoči knjigi uresničeno vodilo, da naj se sodobni pravopisni uzus vzpostavi čim manj nasilno napram izvirnemu besedilu. Tako so meje izvirnih period ohranjene, in sicer povsod. Izjemo predstavlja raba *posameznih končnih ločil* (vprašaj in klicaj): interpunkcija je interpretativna, in sicer v toliko, da upošteva takšno segmentacijo besedila in pravopis, kot sta običajna v sodobnem prevodu svete knjige krščanstva v slovenski jezik, toda Trubarjevo členitev povedi znotraj odstavka.⁵

Zbrana dela poskušajo tudi s knjižnim stavkom dosledno reprezentirati izvirne Trubarjeve tiske ter tako na neki ravni celo nadomestiti faksimile. Zato velja tudi

4 Igor Grdina, Splošna prepisovalna načela. V: Fanika Krajnc – Vrečko (ur.), *Zbrana dela Primoža Trubarja I*, Rokus, Ljubljana 2002, 542.

5 *Sveto pismo Stare in Nove zaveze. Slovenski standardni prevod iz izvirnih jezikov*. Drugi, pregledani natis. Ljubljana 2002.

v pričujoči knjigi načelo, da transkripcija nikjer ne odpravlja nobene tiskarske napake, izpusta črk ipd., vse tovrstne besed(il)ne posebnosti pa so dokumentirane in razrešene v opombah ob izvirnem tekstu.

Dvanajsta knjiga *Zbranih del Primoža Trubarja* upošteva izdajateljsko-uredniško načelo *zadnje roke*. Za obe tod objavljeni Trubarjevi deli to pomeni, da transkripcija upošteva zadnje Trubarjeve avtorsko-korektorske spremembe (popravke), kot jih je mogoče razvideti v izvirniku. Le-te so v zaznamovane z nad- ali podvrstičnim znamenjem (~), ki se nahaja nad/pod grafemom tik pred mestom, na katerega se nanaša popravek (npr. ludē > lude[m]). Vsako mesto avtorske korekture, naj je v izvirnem tisku označeno z nadvrstičnim ali podvrstičnim znamenjem, šteje za spremembo *zadnje roke* in je topogledno upoštevano; v transkripciji je dosledno označeno z oglatim oklepajem. V oklepaju se nahaja emendacija manjkajočega; nadvrstično/podvrstično znamenje zanj se je v izvirniku nahajalo na prvem grafemu pred zadevnim mestom (v transkripciji gre za prvo pozicijo črke pred oglatim ali pokončnim oklepajem).

Da bi bili uredniški posegi v transkripciji izvirnika jasno razvidni, sta v pričujoči izdaji v rabi dve vrste oklepajev, ki jih v Trubarjevem izvirniku ni najti, in sicer oglati [] ter poševni //. Tako se tovrstna raba povsem jasno loči od Trubarjevih okroglih oklepajev (), ki so skupaj s svojo vsebino del integralnega izvirnega besedila. Oglati in pokončni oklepaji za emendacijo so v rabi samo na tistih mestih, na katera se v izvirniku nanaša korekturno znamenje. Na mestih, kjer so zaradi izpada, umanjkanja črke v besedilu evidentne praznine, in tam, kjer je izvirno besedilo poškodovano do nečitljivosti, se uporabljajo poševni oklepaji, v katerih se nahaja emendacija poškodovanega mesta (npr. *D vidu* > *D/a/vidu*).

Emendacije so bile določene s pomočjo tekstnokritičnih metod in lingvostilistične analize ter opravljene glede na:

1) *Ta evangeli svetiga Matevža*: digitalna kopija izvirnika s signaturo BE.1.V.46, ki se nahaja v Österreichische Nationalbibliothek na Dunaju; spletno mesto: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ185637907>;

2) *Ta pervi deil tiga Noviga testamenta*: digitalna kopija izvirnika s signaturo BE.9.Q.33*(1), ki se nahaja v Österreichische Nationalbibliothek na Dunaju; spletno mesto: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ206151202>;

Zaradi bolj ali manj obsežnih Trubarjevih izvirnih robnih opomb in doslednega upoštevanja lastnosti sinoptične izdaje so morala uredniška orodja zavzeti kar moči malo prostora. Zato za razliko od *Zbranih del Primoža Trubarja III* in *IV* in

skladno z *Zbranimi deli Primoža Trubarja VIII in IX* Trubarjeve izvirne korekture besedila in uredniški posegi v tekst (emendacije) niso več označene z a) vrstilno številko ali neštevilčno oznako (npr. *) reference in b) z ob robu besedila posebej natisnjeno številčno opombo, temveč samo z obliko oklepaja besedilne dopolnitve (v *Zbranih delih Primoža Trubarja IV*: do ko[n]ca¹ skupaj z robno opombo *Corr.*; v pričujoči knjigi: lude[m]). Poleg omenjenega je pri razreševanju svetopisemskih navedkov uporabljeno njihovo »gnezdenje«: skupina citiranih mest ima poslej samo eno referenco in ne po eno referenco za vsako mesto posebej, kot je bilo doslej. Ta način se zgolj grafično razlikuje od postopka, ki je bil uporabljen v *Zbranih delih Primoža Trubarja III in IV*, in sicer, da zaradi gostote tekstnokritičnega aparata na posameznih mestih tiska in skopo odmerjenega prostora na marginah ne bi bila prizadeta celostna podoba sinoptične izdaje.

Mesta, kjer je prišlo do razvidnih izpadov posamezne črke/črk, pa le-ti niso niti korigirani po načelu zadnje roke niti ne gre za poškodbe v tekstu, so emendirana kot navadna interpolacija v izvirno besedilo (npr. *Božy oli* > *Božy /v/oli*). Besede, kjer je razviden napačen vrstni red črk, napačen rez ali napačna postavitve črke (*q*, *b* ali *d* namesto *p*), so v integralnem besedilu transkripcije puščene v izvorni podobi; napake so razrešene v obrobni opombi. Poleg oglatih in poševnih oklepajev sta pomembni uredniški orodji dvanajste knjige *Zbranih del Primoža Trubarja* ločili dvopičje in narekovaji. Njuna kombinacija, ki spremni stavek ločuje od dobesednega navedka (citata), se v pričujoči izdaji uporablja dosledno, in to povsod tam, kjer je bilo mogoče ugotoviti, da gre za navajanje ali na mestih, kjer k temu navaja sodobna interpunkcija v *Slovenskem standardnem prevodu*. Trubarjeva humanistična interpunkcija, ki je sicer tudi poznala dvopičje, vendar z drugačno funkcijo, kot jo ima to ločilo danes, je na takih mestih nadomeščena s sodobno, segmentacija besedila pa je posledično ustrezno spremenjena.

Velika začetnica se načeloma ravna po današnji pravopisni rabi. Pri tem je treba ob pravilih, ki tozadevno veljajo za celotna *Zbrana dela*,⁶ opozoriti, da pravopis v pričujoči knjigi ločuje občno poimenovanje pripadnikov judovske religije (*judi*), kar je dosledno zaznamovano z malimi črkami, od lastnega imena za člane bibličnega ljudstva (*Judi*), ki je povsod zapisano z veliko začetnico.⁷

6 Igor Grdina, Splošna prepisovalska načela, v: *Zbrana dela Primoža Trubarja I*, Ljubljana 2002, 542–545.

7 Fanika Krajnc – Vrečko, K drugi knjigi *Zbranih del Primoža Trubarja*, v: *Zbrana dela Primoža Trubarja II*, Ljubljana 2003, 416, 417.

V kolikor se ista tujejezična (npr. latinska) pasaža pojavlja večkrat, je v opombi prevedena samo enkrat, in sicer načeloma ob svoji prvi pojavitvi v pričujoči knjigi. Številčenje opomb s prevodno, razlagalno in/ali tekstnokritično vsebino je načeloma urejeno enako kot v *Zbranih delih* I–XI, z razliko, da se številčenje opomb zaradi preglednosti in likovne podobe stavka začenja s številko 1 za vsako izdano Trubarjevo delo posebej. Vzrok za to odločitev je kompromis med estetsko in reprezentativno vrednostjo stavka (da bi bil prelom kar najbolj dosledna reprezentacija izvirnega tiska in kot tak delna zamenjava za faksimile) ter potrebami komentiranja. Razrešitve Trubarjevih bibličnih referenc so izvedene tako, da je najprej posodobljena okrajšava svetopisemske knjige. Nato je razrešen Trubarjev sklic na sorodno mesto (Trubar se je v referencah skliceval zgolj na poglavja svetopisemskih knjig, kajti izvirnik ni bil številčen), vrstice v razrešenih referencah pa so popolnoma nov donesek k izdaji in razumevanju Trubarjevega besedila, zlasti v *Teim evngeliu svetiga Matevža* (1555), medtem kot zastran *Tiga perviga deila tiga Noviga testamenta* (1557) bralca zaenkrat napotevamo k razvezavam v *Zbranih delih Primoža VI.*⁸ Spodaj podajamo seznam krajšav imen svetopisemskih knjig, ki jih Trubar navaja v *Teim evngeliu svetiga Matevža* in *Teim pervim deilu tiga Noviga testamenta*.

Seznam krajšav svetopisemskih knjig

Trubarjeva krajšava	Ime biblične knjige	Krajšava v SSP
<i>Stara zaveza</i>		
Genes.	Geneza / 1. Mojzesova	1 Mz
Exod.	Eksodus / 2. Mojzesova	2 Mz
Levit.	Levitik / 3. Mojzesova	3 Mz
Num.	Numeri / 4. Mojzesova	4 Mz
Deut.	Devteronomij / 5. Mojzesova	5 Mz
Reg.	Sodniki	Sod
1. Reg.	1. Samuelova	1 Sam
2. Reg.	2. Samuelova	2 Sam
3. Reg.	1. knjiga kraljev	1 Kr

8 Fanika Krajnc-Vrečko in Jonatan Vinkler (ur.), *Primož Trubar: Ta celi Novi testament 1582*, Ljubljana 2010, <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=88>.

Trubarjeva krajšava	Ime biblične knjige	Krajšava v SSP
4. Reg.	2. knjiga kraljev	2 Kr
Esa.	Izaija	Iz
Iere. / Ierem.	Jeremija	Jer
Ezech.	Ezekiel	Ezk
Mich.	Mihej	Mih
Psal.	Psalmi	Ps (navajanje vrstic po SSP)
Iob	Job	Job
Pro. / Prov.	Pregovori	Prg
Dan.	Daniel	Dan
1. Paral.	1. kroniška knjiga	1 Krn
2. Paral.	2. kroniška knjiga	2 Krn
<i>Deuterokanonične knjige</i>		
Iud.	Judita	Jdt
Sap.	Knjiga modrosti	Mdr
Eccle.	Sirah	Sir
<i>Nova zaveza</i>		
Math. / Matth.	Evangelij po Mateju	Mt
Marc.	Evangelij po Marku	Mr
Luc.	Evangelij po Luku	Lk
Ioh.	Evangelij po Janezu	Jn
Act.	Apostolska dela	Apd
Rom.	Rimljanom	Rim
1. Cor.	1. pismo Korinčanom	1 Kor
2. Cor.	2. pismo Korinčanom	2 Kor
Gal.	Galačanom	Gal
Ephe.	Efežanom	Ef

Trubarjeva krajšava	Ime biblične knjige	Krajšava v SSP
Phil.	Filipljanom	Flp
Col.	Kološanom	Kol
1. Thes. / 1. Thess.	1. pismo Tesaloničanom	1 Tes
2. Thess.	2. pismo Tesaloničanom	2 Tes
1. Thim.	1. pismo Timoteju	1 Tim
2. Thim. / 2. Thimot.	2. pismo Timoteju	2 Tim
Tit.	Titu	Tit
Heb.	Hebrejcem	Heb
Jac.	Jakobovo pismo	Jak
1. Pet.	1. Petrovo pismo	1 Pt
2. Pet.	2. Petrovo pismo	2 Pt
1. Joh. / 1. Johan.	1. Janezovo pismo	1 Jn
Apoc.	Razodetje	Raz

Bibliografski opis

Transkripcija je bila v celoti izdelana na podlagi digitalnih kopij:

1) *Ta evangeli svetiga Matevža*: digitalna kopija izvirnika s signaturo BE.1.V.46, ki se nahaja v Österreichische Nationalbibliothek na Dunaju; spletno mesto: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ185637907>;

2) *Ta pervi deil tiga Noviga testamenta*: digitalna kopija izvirnika s signaturo BE.9.Q.33*(1), ki se nahaja v Österreichische Nationalbibliothek na Dunaju; spletno mesto: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ206151202>.

Natančen bibliografski opis izvirnika je izdelal Branko Berčič, objavljen pa je v 6.,⁹ 8., 8a in 8,8a. enoti bibliografije slovenskih protestantskih tiskov. Kot v predhodnih

⁹ Posodobljen opis v: Primož Trubar, *Ta evangeli svetiga Matevža* (1555), ur. Mihael Glavan, Ljubljana 1993, 11–12.

zvezkih *Zbranih del Primoža Trubarja* tudi tukaj povzemamo Berčičev opis z ohranjeno metodologijo.¹⁰

TA EVANGELI SVETIGA MATEVSHA, SDAI PERVIZH VTA Slouenski Iefig preobernen. EVANGELIVM D. N. IESV Chriſti, Authore Matthaео, nunc primum uerſum in linguam Schlaucam. [Lesorez.] MATTH. XXI. Dabitur genti facienti fructus eius. [Tübingen, Ulrich Morhart.] M. D. LV.

8°. 27 vrstic (glej str. 2^a), 92 listov, signature A⁸–L⁸, M4. Fol. 1 (B^{4a}) do 80 (M^{3a}). Kustode. Robne opombe. Slovensko in latinsko besedilo v frakturi, latinsko v latinici. Lesorez z Agnus Dei kot tiskarski signet Ulricha Morharta iz Tübingena (str. A^{1a}, M^{4b}). Inicialke (str. A^{2a}, 1^a). Verzalke visoke 2 vrstici.

Str. A^{1a}: [naslovna stran].

Str. A^{1b}, vrstici 1–2: Od S. Mateusha Lebna, S. Ieronim taku piſſhe.

Str. A^{2a}, vrstici 1–2: TEI PRAVI CERQVI Boſhy tiga Slouenskiga Iefika.

Str. A^{4b}, vrstici 21–22: Vashi Sluſhabniki, inu Bratie, V. T. [= *Peter Pavel Vergerij, Primož Trubar.*]

Str. A^{5a}, vrstici 2–3: Tij Summarij vſeh Capitolou Suetiga Mateusha.

Str. B^{3a}, vrstica 1: Lubi Slouenci.

Str. B^{3b}: [prazna]

Str. I^a, vrstici 1–2: EVANGELI S. MATTEVSHA.

Str. 80^a, vrstice 10–16: KONEZ. Tiga Euangelia (tu ie, tih dobrih veſſelih Marineu) od Iefuſa Criſtuſa Synu Boſhyga naſhiga Ohranenica, koker ie ta, od S. Mateusha Iogra inu Euangeliſta, Sapiſſan.

Str. M^{3b}, vrstica 1: IOH. XX.

Str. M^{3b}, vrstica 11: MAT. XXIII.

Str. M^{4a}, vrstica 20: Amen.

S. M^{4b}: Apoc. XVII. [Lesorez, za njim sledi:] Lety Se bodo Voiskouali ſteim Iagnetom,

...

Tisk: Izgleda, da je ob preselitvi iz Strasbourga, kjer je U. Morhart imel svojo tiskarno do leta 1522, delavnica razpolagala s starim in obrabljenim črkovnim fondom.

10 B. Berčič, *Das slowenische Wort in den Drucken des 16. Jahrhunderts, v: Abhandlungen über die slowenische Reformation*, München 1968, 173, 175–177.

Po obliki sodijo črke v začetek 16. stoletja. Predgovor in Evangelij sta tiskana v antikvi beneškega tipa, verjetno iz črkolivnice Petra Schöfflerja. Povzetek evangelija in opombe na marginah so postavljeni v kurzivi. Na zgodnjo obliko kurzive beneškega tipa kažejo tudi pokončne verzalke. Na koncu knjige sta ob latinskem besedilu tudi slovenski in nemški zapis v tipografiji schwabacher iz delavnice Hansa Schönspergerja. Stavec je imel težave z znaki, ki jih latinščina skoraj ne rabi. V kurzivi sta mali k in z pokončna. Izjemoma je z kurziven v ligaturi zh, pa še to ne povsod. Ta dva znaka se pojavljata tudi v glavnem besedilu in sta opazna, ker sta manjša od ostalih črk. Pogosto najdemo širok z, ki je očitno iz drugega predala. Če merimo velikosti črk z današnjimi tipografskimi merili, najdemo v naslovu verzalke, visoke 30 pik. Enako velike so tudi inicialke na začetku vsakega poglavja. Glavno besedilo je postavljeno s črkami velikosti 12 pik (cicero), kurzivne črke pa so visoke 9 pik (garmond). Črkovna višina obeh pisav je 1 cicero (12 pik). Črke schwabacher na koncu knjige so visoke 16 pik (mittel).¹¹

Po navedbi B. Berčiča iz leta 1968¹² so po evropskih knjižnicah evidentirani trije izvodi *Tiga evangelia svetiga Matevža*

- Schaffhausen: Stadtbibliothek (K St 2);
- Dunaj: Österreichische Nationalbibliothek (BE.1.V.46), spletno mesto: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ185637907>;
- Zurich: Zentralbibliothek (Bibl. 252).

TA PERVI DEIL TIGA NOVIGA TESTAMENTA, VTIM SO VSI SHTYRI
EVANGELISTI INV TV DIANE tih Iogrou, f dai peruich vta Slouenski Iefik, Skufi
Primosha Truberia fueifstu preobernen. KAR IE VEZH PER TIM, INV kadai ta
drugi Deil bode dokonan, tebi ta druga stran Letiga papyria pouei. Der erst halber
Teil des neuen Testaments, darin seind die vier Euangelisten, und der Apostel Geschicht,
auf den fürnebst und approbierten Lateinischen, Teütschen und Wälschen, Alten und
Neuen Translationen, inu die gemeine Windische sprach, jetzund zum erten mal fleissig
verdolmetscht. Und was mehr dabey, und warumb nur diser halber teil jetzund gedruckt
worden, daruon würdt dir die erste Teütsche Vorred dises Buchs sagen. TVBINGAE
[Ulrich Morhart] ANNO M. D. LVII (-M. D. LVIII).

¹¹ Primož Trubar, *Ta evangeli svetiga Matevža* (1555), ur. Mihael Glavan, Ljubljana 1993, 13.

¹² B. Berčič, n. d., 178.

8° 30 vrstic (glej str. 2), 466 listov, signature: a⁴-c⁴, *⁸, d⁴-z⁴, aa⁴-ff⁴, gg², A⁴-Z⁴, Aa⁴-Zz⁴, AAa⁴-HHh⁴, A⁴-S⁴, T⁶, V⁴-Z⁴, a⁴-h⁴, i². Številčenje strani: od 1 (A^{1a}) do 429 (HHh^{3a}), z napakami (str. T^{3a} = 149, HHh^{1b} = 426, HHh^{2a} = 427). Kustode, stranske opombe. Str. d^{1a} in d^{2a-4b} tiskane črno in rdeče. Slovensko in latinsko besedilo v latinici, nemško in deloma slovensko besedilo robnih opomb v frakturi. Lesorezi (str. *^{1a}, HHh^{4a}, A^{1a} – vsi trije z Agnus Dei kot tiskarskim znakom Ulricha Morharta iz Tübingena, *^{4b}). Inicialke (str. *^{2a}, f^{2a}, g^{4b}, 1, 95, 255, 330, Z^{2a}). Verzalke visoke od 2 do 6 vrstic.

Str. a^{1a}: [naslovna stran].

Str. a^{1b}, vrstice 1–3: Vletih buquah, Lubi Slouenci, imate napoprei eno Nemshko Predguvor, vti fe prau, Du inu kai ie Primosha Truberia pergnalu kletimu Tolmačenu inu piſſanu.

Str. a^{2a}, vrstice 1–7: Den Gotseligen Christen in den Landen, Crein, Ũntersteyr, Kathenten, Karst histerreich, und in den Windischen Marck, gesessen, was stands die seind, Snad, Frid und alles guts, von Gott dem Vatter, durch Jesum Christum unserem herren und heiland, wüsch ich zuuor.

Str. c^{3b}, vrstice 9–13: Ewer aller williger Diener und Seelsorger. Primus Truber Creiner.

Str. c^{4a}, vrstici 1–2: ENA PRAVA KERSZHANSKA MOLYTOV, ...

Str. *^{1a}: TA PERVI DEIL TIGA NOVIGA TESTAMENTA, VTIM SO VSI SHTYRI EVANGELISTI, inu Diane tih Iogrou, ſdai Peruizh uta Slouenski Iefjik skuſi Primosha Truberia, fuejſtu preobemen. PER TIM IMASH, OD SPRED en kratig Nauuk, kai vſe Str. Piſmu uſebi derſhi, Ta Kolendar, Inu eno dolgo Predguuor, Vti Se ſaftopnu vuzhe vſi potrebni Articuli oli Shtuki te kerszhanske Vere, Inu potle na konz, eno kratko Poſtillo. Htimu Se ie ta Syn Boſhy perkafal, de on ta Hudizheua della reſuali. 1. Ioh. 3. [Lesorez.] VTIBINGI. Vtim Leitu po Criſtuſeuim Royſtuu. M. D. LVII (– M. D. LVIII).

Str. *^{1b}: [Prazna.]

Str. *^{2a}: vrstice. 1–3: TA SVMMA – EN KRATIG NAVVK, OD VSIGA S. PISMA, ...

Str. 1, vrstice. 1–3: TA EVANGELI SKVSI S. MATEVSHA SAPISSAN.

Str. 94: [Prazna.]

Str. 95, vrstice. 1–4: TA SVETI EVANGELION OD IESVSA CHRISTVSA, PISSAN SKVSI S. Marca.

Str. 155, vrstice. 1–3: TA S. EVANGELI OD S. LVKESHA ſapiſſan.

Str. 255, vrstice. 1–3: TA SVETI EVANGELIVM SKVSI S. Ioanneſa ſapiſſan.

Str. 330, vrstice. 1–4: TE DRVGE BVQVE SVETIGA LVKEsha, Od tiga Diane tih logrou.

Str. HH^{3b}: Tih Styrih Euangelifitou inu Pridig tar Diane tih logrou konez.

Str. HH^{4a}, vrstica. 1: APOC. XVII. [Sledi lesorez.]

Str. HH^{4b}: [Zgolj kustoda.]

Po navedbi B. Berčiča iz leta 1968¹³ je po evropskih knjižnicah ohranjenih 18 izvodov *Tega prvega dela tega Noviga testamenta*:

– Basel: Öffentliche Bibliothek der Universität (F G VII 35)

– Berlin: Deutsche Staatsbibliothek

– Celje: Študijska knjižnica¹⁴

– Dresden: Sächsische Landesbibliothek

– Dunaj: Institut für slavische Philologie und Altertumskunde der Universität (A Dr 1) in Österreichische Nationalbibliothek (BE.9.Q.33*(1)); spletno mesto: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ206151202.>)

– Gradec: Steiermärkische Landesbibliothek in Universitätsbibliothek (Teol II 310)

– Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica (3 izv.: R 88137, R 292964, R 97946/1/1–3)¹⁵

– London: The British Museum (C. 110. e. 6)

– München: Bayerische Staatsbibliothek (B. rel. 4 O) in Universitätsbibliothek (4° Bibl. 1000)

– Neuchâtel: Bibliothèque des pasteurs

– Ptuj: knjižnica Minoritskega samostana

– Regensburg: Staatliche Bibliothek

– Schaffhausen: Stadtbibliothek (Z A 929).

Reprint

1) *Ta evangeli svetiga Matevža*:

Primož Trubar, *Ta evangeli svetiga Matevža (1555)*, ur. Mihael Glavan, Ljubljana 1993;

Evangelium nach Matthäus. V: Biblia Slavica. IV: Südslawische Bibeln, Bd. 3, Paderborn 2006, 3–97.

¹³ B. Berčič, n. d., 178.

¹⁴ Podatek ni več aktualen; izvod Trubarjevega dela je prvotno pripadal samostanu v Nazarjih in je bil tja tudi vrnjen; njegova usoda ni znana.

¹⁵ Posodobljen podatek; Berčič navaja samo izvod pod signaturo 88137.

Digitalizirana kopija izvirnika

1) *Ta evangeli svetiga Matevža*: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ185637907>;

2) *Ta prvi deil tiga Noviga testamenta*: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ206151202>.

Prepis

Trubarjeva Nova zaveza in Psalmi, 1555–1577, Svetopisemska družba Slovenije,

Ljubljana 2008, <http://www.biblija.net/biblija.cgi?m=&id44=1&pos=0&set=2&l=sl>.

ISBN 978-961-270-269-4

